

Il-Ġurnal Uffiċjali C 161 E

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

Volum 54

31 ta' Mejju 2011

Avviż Nru

Werrej

Pagna

I Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet

RIŻOLUZZJONIJIET

Il-Parlament Ewropew

SESSJONI 2010-2011

Dati tas-seduti: 18-20 Mejju 2010

Il-Minuti ta' din is-sessjoni ġew ippubblikati fil-ĠU C 256 E, 23.9.2010.

It-testi adottati tat-19 ta' Mejju 2010 rigward il-kwittanzi għall-baġit tas-2008 ġew ippubblikati fil-ĠU L 252, 25.9.2010, p. 22.

TESTI ADOTTATI

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2011/C 161 E/01	It-twaqqif ta' programm kongunt dwar ir-risistemazzjoni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar it-twaqqif ta' programm kongunt dwar ir-risistemazzjoni (2009/2240(INI))	1
2011/C 161 E/02	Kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel: L-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma dwar l-educazzjoni u t-taħriġ 2010 Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel: l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010 (2010/2013(INI))	8
2011/C 161 E/03	Kwistjonijiet deontoloġiċi marbuta mal-ġestjoni tal-kumpaniji Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-kwistjonijiet ta' etika professjonali marbuta mal-ġestjoni tal-intrapriżi (2009/2177(INI))	16
2011/C 161 E/04	Strateġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar "Strateġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni" (2009/2159(INI))	21

<u>Avviż Nru</u>	Werrej (ikompli)	Pagna
2011/C 161 E/05	Semplifikazzjoni tal-PAK Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar is-simplifikazzjoni tal-PAK (2009/2155(INI)) ..	32
2011/C 161 E/06	Żviluppi ġodda fl-akkwisti pubbliċi Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar żviluppi ġodda fl-akkwisti pubbliċi (2009/2175(INI)) ..	38
2011/C 161 E/07	Koerenza tal-Politiki tal-UE għall-Iżvilupp - L-Istabiliment ta' qafas ta' politika għall-approċċ uniku tal-Unjoni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-Koerenza tal-Politiki tal-UE għall-Iżvilupp u l-kunċett ta' "Għajnuna Uffiċjali għall-Iżvilupp u iktar" (2009/2218(INI)) ..	47
2011/C 161 E/08	Penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq (2009/2154(INI)) ..	58
2011/C 161 E/09	L-isforzi tal-Unjoni biex tiġġieled kontra l-korruzzjoni Dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar l-isforzi tal-Unjoni biex tiġġieled kontra l-korruzzjoni ..	62
L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010		
2011/C 161 E/10	L-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa (trombina tal-ifrat u/jew tal-hnieżer) Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-abbozz ta' direttiva tal-Kummissjoni dwar li temenda l-Annessi tad-Direttiva 95/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa u li thassar id-Deċiżjoni 2004/374/KE ..	63
2011/C 161 E/11	"Pjan ta' azzjoni dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015)" Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni: Pjan ta' azzjoni dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015): Kooperazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri (2009/2104(INI)) ..	65
2011/C 161 E/12	Aspetti istituzzjonali tal-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-aspetti istituzzjonali tal-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (2009/2241(INI)) ..	72
2011/C 161 E/13	Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, f'Kampala, l-Uganda Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, f'Kampala, l-Uganda ..	78
Il-Ħamis 20 ta' Mejju 2010		
2011/C 161 E/14	Ir-realizzazzjoni tas-suq uniku għall-konsumaturi u ċ-ċittadini Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar ir-realizzazzjoni tas-suq uniku għall-konsumaturi u ċ-ċittadini (2010/2011(INI)) ..	84
2011/C 161 E/15	Shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet Ewropej Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar id-Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji: shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet Ewropej (2009/2099(INI)) ..	95

I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

RIŻOLUZZJONIJIET

IL-PARLAMENT EWROPEW

It-twaqqif ta' programm kongunt dwar ir-risistemazzjoni

P7_TA(2010)0163

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar it-twaqqif ta' programm kongunt dwar ir-risistemazzjoni (2009/2240(INI))

(2011/C 161 E/01)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 78 u 80 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-istrumenti internazzjonali u Ewropej tad-drittijiet tal-bniedem, b'mod partikulari l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Istatus tar-Rifuġjati, il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici (ICCPR), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (ECHR), il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-Karta), u d-drittijiet u l-garanziji li dawn jagħtu lir-refuġjati u lill-persuni li qed ifittxu protezzjoni internazzjonali,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal u l-interess prijoritarju tal-Istati Membri biex jiproteġu l-ahjar interessi tat-tfal,
- wara li kkunsidra l-Green Paper tal-Kummissjoni dwar is-Sistema ta' Ażil Komuni Ewropea tal-gejjieni (COM (2007)0301) tas-6 ta' Ġunju 2007,
- wara li kkunsidra l-Programm tal-Kummissjoni ta' Politika dwar l-Ażil: Approċċ integrat għall-protezzjoni fl-UE (COM(2008)0360) tas-17 ta' Ġunju 2008,
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-2908 laqgħa tal-Kunsill tal-Ġustizzja u l-Intern fit-28 ta' Novembru 2008 ((16325/1/08 REV 1 (Presse 344)) b'kunsiderazzjoni speċjali għall-akkoljenza tar-refuġjati Iraqini,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar it-Twaqqif ta' Programm Kongunt dwar ir-Risistemazzjoni (COM(2009)0447),
- wara li kkunsidra l-Proposta għal Deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 (COM(2009)0456),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Novembru 2009 dwar il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar iż-Żona ta' libertà, sigurtà u ġustizzja għas-servizz taċ-ċittadini - Il-Programm ta' Stokkolma ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2009)0090.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-kummenti tal-Kummissarju Gholi tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Refuġjati (UNHCR) dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar twaqqif ta' Programm Konġunt dwar ir-Risistemazzjoni u l-Proposta għall-emenda tad-Deciżjoni 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew tar-Refuġjati għall-perjodu mill-2008 sal-2013,
  - wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu tas-7 ta' Mejju 2009 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-kriterji u l-mekkaniżmi biex ikun iddeterminat liema hu l-Istat Membru responsabbli biex jeżamina applikazzjoni għall-ażil iddepożitata għand wiehed mill-Istati Membri minn ċittadin ta' pajjiż terz jew persuna minghajr Stat ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A7-0131/2010),
- A. billi politika tal-migrazzjoni ġusta u realistika fl-Unjoni Ewropea, li tinvolvi t-twaqqif tas-Sistema Ewropea Komuni tal-Asil (CEAS), trid tinkludi programm effettiv, b'saħħtu u sostenibbli dwar ir-risistemazzjoni, li jipprova soluzzjoni fit-tul għar-refuġjati li ma jistgħux jirritornaw fil-pajjiż tal-orijini tagħhom u li l-protezzjoni jew l-għajxien tagħhom ma jistgħux jiġu żgurati fl-ewwel pajjiż tal-asil,
- B. billi r-risistemazzjoni sservi mhux biss għan umanitarju għall-persuni li jiġu allokat i pajjiż ġdid fejn jgħixu, iżda wkoll biex thaffef lill-pajjiżi terzi mill-piż assoċjat mal-ospitalità ta' numru kbir ta' refuġjati u hija strument utli hafna għat-tqassim tar-responsabilità,
- C. billi attwalment 10 Stati Membri biss jirrisistemaw refuġjati fuq bażi annwali, bi ftit li xejn koordinazzjoni bejniethom dwar il-prijoritajiet tar-risistemazzjoni, sitwazzjoni li twassal għal nuqqas tal-użu strateġiku tar-risistemazzjoni bħala strument ta' politika esterna tal-UE,
- D. billi l-użu strateġiku tal-programm ta' risistemazzjoni jista' jkollu benefiċċji diretti u indiretti mhux biss għar-refuġjati li qed jiġu risistemati iżda wkoll għal refuġjati oħra li jibqgħu fl-ewwel pajjiż ta' asil, għall-pajjiżi ospitanti u għal pajjiżi oħra u anke fir-rigward tal-arranġamenti internazzjonali kollha għall-protezzjoni tagħhom,
- E. billi l-programm ta' risistemazzjoni jista' jgħin biex l-immigrazzjoni illegali ssir anqas attraenti għar-refuġjati li qed jippruvaw jidhlu fl-Unjoni Ewropea,
- F. billi l-htieġa li tintwera solidarjetà mal-pajjiżi terzi li jkunu qed jagħtu kenn lil għadd kbir ta' refuġjati li jkollhom bżonn protezzjoni internazzjonali hija fattur ewlieni u tirrifletti l-htieġa li tintwera solidarjetà fl-UE wkoll,
- G. billi s-sehem tal-UE fir-risistemazzjoni globali tar-refuġjati għadu pjuttost modest; billi dan għandu impatt negattiv fuq l-ambizzjoni tal-UE li jkollha rwol prominenti fil-kwistjonijiet umanitarji globali u fix-xena internazzjonali,
- H. billi s-solidarjetà effettiva għandha tkun fil-qalba tal-politiki komuni tal-immigrazzjoni u tal-asil fost l-Istati Membri, li għandhom jippermettu sehem ġust tar-responsabilità għall-konformità mal-obbligi internazzjonali rigward il-protezzjoni tar-refuġjati, kif ukoll għall-pajjiżi terzi li għandhom il-piż ta' numru kbir ta' refuġjati ospitati,
- I. billi fir-riżoluzzjoni tiegħu tas-7 ta' Mejju 2009, il-Parlament Ewropew talab ukoll għal solidarjetà obbligatorja fir-risistemazzjoni tar-refuġjati fl-UE f'każijiet fejn, fost affarijiet oħra, il-kapaċitajiet tal-akkoljenza fi Stat Membru wiehed mhumiex biżżejjed, biex tiffacilita r-risistemazzjoni tal-benefiċjarji tal-protezzjoni internazzjonali fi Stati Membri oħra, sakemm daww ikkonċernati jagħtu l-kunsens tagħhom u sakemm jiġu rispettati d-drittijiet fundamentali tagħhom,

(1) ĠU C 212 E, 5.8.2010, p. 348.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- J. billi l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi li diġà għamlu diversi programmi ta' risistemazzjoni għandha titrawwem, sabiex nibbenefikaw, permezz tal-iskambju tal-aqwa Prattiki, mill-esperjenza tagħhom ta' miżuri ta' akkoljenza u integrazzjoni u l-kwalità ġenerali tal-inizjattivi ta' risistemazzjoni,
- K. billi kemm l-organizzazzjonijiet lokali u internazzjonali, governattivi u nongovernattivi, b'mod partikulari l-UNHCR, għandhom ikunu involuti fl-istadji kollha tal-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE, filwaqt li jikkontribwixxu permezz tal-informazzjoni speċifika, il-kompetenza teknika, il-previżjoni loġistika u l-esperjenza li jkollhom,
- L. billi l-Programm Ewropew ta' Risistemazzjoni m'għandux jagħmel il-proċess ta' risistemazzjoni aktar ikkumplikat,
- M. billi l-Uffiċċju ta' Appoġġ Ewropew fil-Qasam tal-Asil (EASO) hu mistenni li jsir operazzjonali fl-2010; billi dan se jkun jista' joffri appoġġ lill-Istati Membri biex iwettqu inizjattivi ta' risistemazzjoni, filwaqt li jiżguraw il-koordinazzjoni tal-politiki fi hdan l-UE; billi l-Uffiċċju ta' Appoġġ Ewropew fil-Qasam tal-Asil għandu jipparteċipa b'mod attiv fid-deliberazzjonijiet bejn l-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-UNHCR,
- N. billi għandha tingħied l-attenzjoni mhux biss għall-bżonn li jiġu involuti aktar Stati Membri fir-risistemazzjoni tar-refuġjati iżda anke dwar il-kwalità, is-sostenibilità u l-effettività tar-risistemazzjoni, b'enfasi fuq il-miżuri ta' integrazzjoni,
- O. billi r-refuġjati għandhom jinġhataw b'mod immedjat aċċess għall-korsijiet tal-lingwa u tal-kultura u, fejn meħtieġ, għall-kura medika u psikoloġika,
- P. billi l-aċċess għall-opportunitajiet tax-xogħol għall-adulti u l-integrazzjoni immedjata tal-minuri fl-iskejjel jikkonstitwixxu pass importanti lejn is-suċċess ta' inizjattiva tar-risistemazzjoni effettiva u għalhekk dawn għandu jkollhom aċċess għas-servizzi ta' gwida edukattiva u professjonali,
- Q. billi hemm diversi entitajiet, fl-amministrazzjoni pubblika (bħalma huma l-municipalitajiet) kif ukoll fis-soċjetà civili, li jvarjaw minn NGOs għal dawk ta' karità u mill-iskejjel għas-servizzi soċjali, li għandhom l-esperjenza u l-kompetenza neċessarji biex iwettqu miżuri ta' segwitu,
- R. billi l-kooperazzjoni mal-entitajiet imsemmija hawn fuq – b'mod speċjali l-municipalitajiet – kienet ta' valur kbir fl-akkoljenza u l-integrazzjoni tar-refuġjati fil-pajjiżi bi Prattika kkonsolidata tar-risistemazzjoni,
- S. billi l-iffissar tal-prijoritajiet għandu jsir flessibbli kemm jista' jkun, mingħajr ma' tiġi injorata l-prijorità effettiva li għandha tingħata lill-kategoriji tal-iktar persuni vulnerabbli kif indikata mill-UNHCR,
- T. billi r-risistemazzjoni għandha tiġi implimentata biex tikkomplementa u mhux biex tinjora s-soluzzjonijiet dewwiema l-ohra pprovduti għall-persuni li qed ifittxu protezzjoni internazzjonali fl-UE, u billi l-isforzi fir-rigward tar-risistemazzjoni tar-refuġjati m'għandhomx inaqqsu l-isforz biex ikun żgurat aċċess ġust u effettiv għall-asil fl-UE,
- U. billi l-programmi ta' rilokazzjoni interna għandhom rwol importanti wkoll u għandhom ikunu appoġġati flimkien mal-attivitajiet ta' risistemazzjoni li huma indirizzati f'dan ir-rapport,
- V. billi fir-risoluzzjoni tiegħu tas-7 ta' Mejju 2009, il-Parlament Ewropew talab ukoll għal skema li talloka mill-ġdid il-benefiċjarji tal-protezzjoni internazzjonali minn Stati Membri li qed ihabbtu wiċċhom ma' pressjonijiet speċifiċi u sproporzjonati għal oħrajn, b'konsultazzjoni mal-uffiċċju tal-Kummissarju Għoli Uniti għar-Refuġjati, filwaqt li tiżgura li l-allokazzjoni mill-ġdid issegwi regoli mhux diskrezzjonali, trasparenti u mhux ekwivoċi, li jridu jiġu implimentati wkoll wara talba tal-Parlament,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

W. billi minghajr access għall-informazzjoni, għar-riżorsi umani, għal pariri tal-esperti u għal segwitu permanenti dwar l-isforzi tar-risistemazzjoni, l-Istati Membri li qatt ma pparteċipaw fil-programmi ta' risistemazzjoni se jiffaċċjaw diffikultajiet kbar biex jissiehu u se jkun diffiċli li jintlahaq l-oġġettivi li jiġu involuti aktar Stati Membri,

Programm ta' risistemazzjoni tal-UE reali u effettiv

1. Jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni biex tippromwovi bidla fil-Fond Ewropew tar-Refuġjati sabiex tinkorpora l-impatt tal-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE;
2. Japprezza l-oġġettivi ġenerali stabbiliti fil-Kommunikazzjoni dwar il-Programm ta' Risistemazzjoni kif imsemmi hawn fuq u l-attenzjoni dejjem tikber li hija ddedikata għar-risistemazzjoni fil-politika globali tal-asil tal-UE;
3. Jitlob li jkun hemm miżuri biex l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali jiġu infurmati dwar il-benefiċċji li jirriżultaw mir-risistemazzjoni tar-refuġjati;
4. Ifakkar, madankollu, li linja tal-baġit u appoġġ finanzjarju mhumiex suffiċjenti biex jiġi stabbilit programm ta' risistemazzjoni reali madwar l-UE kollha;
5. Ihegġegħ lill-Istati Membri biex jippromwovu l-holqien ta' mekkaniżmi ta' finanzjament privat u inizjattivi pubbliċi u privati iktar mifruxa sabiex jappoġġaw il-Programm Ewropew ta' Risistemazzjoni;
6. Jitlob għal programm aktar ambizzjuż li jiżgura l-kwalità u l-effettività tar-risistemazzjoni, li jkun fih linji gwida speċifiċi fuq mudell ġdid tal-iffissar tal-prijoritajiet, incentivi biex aktar Stati Membri jibdedw jirrisistemaw ir-refuġjati, konsistenza tar-risistemazzjoni ma' politiki oħra tal-asil tal-UE u standards għall-kondizzjonijiet tal-akkoljenza kif ukoll miżuri ta' segwitu li għandhom jittiehdu f'kull inizjattiva ta' risistemazzjoni;
7. Iqis li skont il-perspettivi finanzjarji l-ġodda (2013-2017) għandu jiġi stabbilit pakkett speċifiku għar-risistemazzjoni. Tali pakkett jista' jkun f'forma ta' fond apposta għar-risistemazzjoni u għandu jipprovdi appoġġ finanzjarju għal programm aktar ambizzjuż ta' risistemazzjoni;
8. Jilqa' b'sodisfazzjon il-ftuħ taċ-Ċentru ta' Tranżitu tal-Evakwazzjoni (ETC) il-ġdid fir-Rumanija li joffri akkomodazzjoni temporanja lir-refuġjati li jkollhom bżonn urġenti ta' risistemazzjoni u/jew lir-refuġjati li ma jkunux jistgħu jibqgħu fil-pajjiż tal-ewwel asil tagħhom; jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel użu minnu u wkoll biex tippromwovi r-risistemazzjoni permezz taċ-Ċentru ta' Tranżitu tal-Evakwazzjoni;
9. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattivi ad hoc li hađu għadd ta' Stati Membri fir-rigward tal-akkomodazzjoni ta' refuġjati li jkollhom bżonn urġenti ta' risistemazzjoni filwaqt li jirrikonoxxi l-bżonn li tali inizjattivi jkollhom forma aktar strutturata;

Il-htigijiet għall-effiċjenza u l-kapaċità ta' rispons tal-miżuri ta' risistemazzjoni

10. Jenfasizza li Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE għandu jipprovdi protezzjoni u soluzzjonijiet dewwiema kemm għal sitwazzjonijiet ta' rifuġjati li qed idumu iktar mis-soltu u għal reazzjonijiet rapidi u adegwati f'każ ta' emerġenza jew urġenza mhux prevista, u li t-twaqqif ta' prijoritajiet annwali ikun tali mod li jippermetti reazzjoni pronta f'każ ta' krizijiet umanitarji għal għarrieda li jistgħu jinqalghu matul is-sena;
11. Jishaq fuq l-importanza li jkun permess ix-xogħol fil-kamp bi thejjija għar-risistemazzjoni tar-refuġjati, li ssir evalwazzjoni tal-bżonnijiet tagħhom u jkun hemm lok għal ippjanar adegwat għal fażijiet ġejjiena tar-risistemazzjoni, apparti mill-informazzjoni li tista' tiġi pprovduta mill-UNHCR u mill-NGOs u organizzazzjonijiet oħra;
12. Jinkoraġġixxi shubija pubblika u privata mal-NGOs u ma' aktar imsieħba soċjali bħal organizzazzjonijiet reliġjużi u etniċi biex jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tar-risistemazzjoni u l-promozzjoni ta' xogħol volontarju f'dan il-qasam;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

13. Huwa tal-fehma li l-muniċipalitajiet li diġà huma involuti, jew li qed jinvolvu ruhhom, fir-risistemazzjoni għandhom johlqu shubiji u ġemellaġġi ma' muniċipalitajiet oħra fil-pajjiż tal-orijini tagħhom u fl-Istati Membri tal-UE sabiex jiskambjaw l-esperjenzi tagħhom f'dan il-qasam u jsaħħu l-kooperazzjoni fl-UE;

14. Jenfasizza l-bżonn li jiġi stabbilit qafas ta' kooperazzjoni strutturata permezz ta' miżuri biex jinġabar l-għarfien espert, u biex jiffacilitaw il-ġbir u l-iskambju tal-informazzjoni; jenfasizza wkoll li l-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE għandu jipprovdi lill-Istati Membri (dawk li diġà qegħdin jippartecipaw fil-programm u dawk li jixtiequ jippartecipaw) b'aċċess għar-riżorsi umani, għall-pariri tal-esperti u għall-informazzjoni komuni li jistgħu jkunu utli fi kwalunkwe fażi tal-inizjattiva tar-risistemazzjoni; jirrikonoxxi li dawk kollha involuti fir-risistemazzjoni, u partikolarment ir-refuġjati risistemati, huma sors siewi ta' informazzjoni għall-ewalwazzjoni ta' inizjattivi ta' risistemazzjoni;

15. Jitlob għall-konsiderazzjoni u l-iskambju tal-aqwa Prattiki li jrawmu l-effiċjenza bejn l-Istati Membri, li jistgħu jinkludu l-promozzjoni ta' programmi kongunti, l-ewalwazzjoni minn esperti oħra, it-twaqqif ta' missjonijiet kongunti, l-użu ta' infrastrutturi komuni (bħalma huma ċ-ċentri ta' tranżitu) u l-organizzazzjoni ta' missjonijiet fl-Istati Membri għall-ewalwazzjoni tar-risistemazzjoni li qed issir;

16. Jitlob li ma tkunx injorata r-relevanza ta' miżuri ta' segwitu dwar il-kwalità tal-akkoljenza u l-integrazzjoni fl-Istat Membru ospitanti; iqis li s-suċċess tar-risistemazzjoni għandu jkun iddefinit mhux biss f'termini ta' ċaqliq fiżiku tar-refuġjati minn pajjiż terz għal Stat Membru iżda wkoll f'termini tal-implimentazzjoni tal-miżuri li jippermettu l-integrazzjoni tar-refuġjati fil-pajjiż ospitanti;

17. Jitlob li tinghata attenzjoni speċjali lir-riżorsi umani involuti fi kwalunkwe Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE fil-preżent jew fil-futur sabiex tkun iggrantita proċedura li tippermetti Prattiki tajba ta' adattament u integrazzjoni tar-refuġjati fis-soċjetà ospitanti, għaliex l-esperjenza turi li l-isforzi ta' risistemazzjoni jtejjegħ li jsiru taht is-sorveljanza tal-uffiċjali u l-esperti xierqa;

Unità ta' Risistemazzjoni permanenti, il-pedament ta' Programm Kongunt ta' Risistemazzjoni tal-UE effikaci

18. Jirrikonoxxi n-nuqqas ta' kooperazzjoni strutturata fir-rigward ta' attivitajiet ta' risistemazzjoni fi hdan l-UE, li tirrikjedi thejjiġa loġistika kbira, bħall-għażla u l-orjentazzjoni tal-missjonijiet, is-sorveljanza medika u ta' sigurtà, l-arranġamenti għall-ivjaġġar u l-viża, il-programmi ta' akkoljenza u integrazzjoni, hekk kif imsemmija fil-Kommunikazzjoni COM(2009)0447;

19. Jikkonferma, barra minn hekk, il-fehma li l-assenza ta' mekkaniżmi ta' kooperazzjoni u koordinazzjoni bejn l-Istati Membri żżid l-ispejjeż tal-operazzjonijiet relatati mar-risistemazzjoni, tagħmilhom anqas attraenti u tnaqqas l-impatt strateġiku tagħhom;

20. Jirrakkomanda, għaldaqstant, il-holqien ta' unità speċifika bil-persunal xieraq inkarigat mill-koordinazzjoni meħtieġa bejn l-attivitajiet ta' risistemazzjoni li għaddejjin fl-Istati Membri;

21. Jemmen li l-iktar qafas istituzzjonali xieraq għal din l-Unità ta' risistemazzjoni jkun fi hdan l-EASO, fejn din tkun tista' tikkoopera fl-ambitu tal-politiki tal-UE fl-oqsma tal-asil u tal-migrazzjoni;

22. Iqis li din l-unità tista' tistabbilixxi kuntatti mill-qrib mal-UNHCR u l-NGOs lokali, sabiex tikseb informazzjoni importanti biex tibgħatha lill-Istati Membri u lill-istituzzjonijiet tal-UE rigward, pereżempju, il-prijoritajiet urġenti, it-teknika tal-integrazzjoni, eċċ;

23. Jishaq ukoll li l-Unità ta' Risistemazzjoni jista' jkollha rwol importanti fis-sorveljanza u l-ewalwazzjoni tal-effettività u l-kwalità tal-Programm ta' Risistemazzjoni fil-livell tal-UE, billi toħroġ rapporti annwali dwar l-attivitajiet kollha, ibbażati fuq l-informazzjoni miġbura mill-istituzzjonijiet/awtoritajiet involuti fl-inizjattivi ta' risistemazzjoni fl-Istati Membri;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

24. Jixtieq jenfasizza li l-Unità ta' Risistemazzjoni għandha żżomm ruhha infurmata dwar NGOs, karitajiet u entitajiet oħra li jistgħu jikkooperaw mal-awtoritajiet pubbliċi fil-proċess tar-risistemazzjoni tar-refuġjati; jinnota, barra minn hekk, li l-Unità msemmija hawn fuq għandha tippubblika b'mod regolari dokumenti li jindikaw l-istandards u l-kriterji li magħhom iridu jikkonformaw dawn l-entitajiet sabiex ikunu eliġibbli biex jippartecipaw fl-iskemi ta' risistemazzjoni tal-UE;

25. Jenfasizza li l-EASO jista' jipprovdi kontribut utli hafna sabiex jiżgura l-konsistenza u l-komplementarjetà bejn il-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE u politiki oħra tal-asil tal-UE;

L-iffissar tal-prijoritajiet b'mod flessibbli

26. Jirrikonoxxi li programm ta' risistemazzjoni adegwat jeħtieġu aġġornament regolari tan-nazzjonalitajiet u l-kategoriji ta' refuġjati li għandhom jingħataw il-prijorità fil-proċess ta' risistemazzjoni, b'attenzjoni speċjali għall-emerġenzi ġeografiki u b'mod partikulari għall-persuni vulnerabbli li jeħtieġu l-aktar il-protezzjoni;

27. Jemmen li l-prijoritajiet annwali tal-UE għandhom ikunu stabbiliti mill-Kummissjoni, kif propost, b'involvement b'saħħtu u effettiv tal-UNHCR u tal-Parlament Ewropew fl-istadji kollha tal-identifikazzjoni u tal-evalwazzjoni tal-kandidati għar-risistemazzjoni;

28. Jissuġġerixxi li delegazzjoni ta' Membri mill-Kumitati tiegħu għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (LIBE), għall-Affarijiet Barranin (AFET) u għall-Iżvilupp (DEVE) jippartecipaw fil-laqgħa annwali tal-grupp tal-esperti tar-risistemazzjoni;

29. Iqis li l-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE għandu jinkludi proċeduri speċifiċi biex jinvolvu lill-Parlament Ewropew fl-elaborazzjoni tal-prijoritajiet annwali tal-UE;

30. Ihegġeg lill-EASO biex jassumi rwol importanti fid-definizzjoni tal-aġenda ta' risistemazzjoni ġewwa l-UE;

31. Jiddefendi l-prinċipju li, skont il-bżonn tal-adattabilità fil-prijoritajiet annwali tal-UE, għandu jkun hemm kategoriji li jibqgħu stabbli kull sena, sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jirrisistemaw persuni partikolarment vulnerabbli fi kwalunkwe żmien tas-sena;

32. Jissuġġerixxi li l-Istati Membri individwali jistgħu jkunu awtorizzati jippreparaw għall-proċeduri ta' emerġenzja f'każ ta' ċirkustanzi umanitarji mhux previsti – pereżempju, meta r-refuġjati jkunu taht attakk armat jew meta l-aċċidenti naturali jew il-katastrofi jaffettwaw b'mod qawwi l-kampijiet tar-refuġjati; iqis li dawn il-proċeduri jippermettu li r-risistemazzjoni ssir f'perjodu qasir ta' żmien, b'passi amministrattivi li jsiru permezz ta' skeda aċċelerata jew, f'ċerti każijiet, wara l-ispostament tar-refuġjati; jirakkomanda li dan l-isforz jitqies fost l-għanijiet tal-Programm ta' Ristabilizzazzjoni tal-UE;

Hidma biex ikun żgurat li aktar Stati Membri jippartecipaw fir-risistemazzjoni

33. Jiddispcjaħ li 10 Stati Membri biss attwalment għandhom programmi ta' risistemazzjoni, stabbiliti mingħajr koordinazzjoni bejniethom;

34. Jirrikonoxxi li l-partecipazzjoni tal-Istati Membri tibqa' volontarja, minhabba d-diverġenzi fil-kondizzjonijiet ta' akkoljenza, is-shab li jikkollaboraw u l-kriterja legali li jintużaw biex jiddeciedu min għandu jiġi risistemati;

35. Jirrikonoxxi li ċerti Stati Membri, b'mod partikulari fin-Nofsinar tal-Ewropa, jiffaccaw sfidi partikulari minhabba l-pożizzjoni tagħhom fil-fruntiera esterna tal-Unjoni;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

36. Jitlob, minkejja dan, għal aktar incentivi biex jinkoraġġixxi aktar Stati Membri biex jippartecipaw fil-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE; jirrikonoxxi li filwaqt li żieda fl-ghajjnuna finanzjarja hija importanti, ma għandux jiddgħajf il-kontribut li l-EASO jista' jipprovdi fir-rigward ta' dan l-aspett billi jgħin sabiex jekwalizza s-sitwazzjoni billi jżid il-kwalità tas-servizzi offruti lir-refuġjati fl-Istati Membri u joffri l-ghajjnuna bl-aktar Prattiki effettivi għall-ospitalità u l-integrazzjoni;

37. Jissuġġerixxi li tinghata għajjnuna finanzjarja aktar sostanzjali lill-Istati Membri li jixtiequ jibdeu jippartecipaw fil-Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE, sabiex dawn jiġu meġġuna johlqu programm ta' risistemazzjoni sostenibbli u sabiex jittaffa l-piż tat-twaqqif ta' tali inizjattiva; jissuġġerixxi li sabiex jiġi evitat impatt eċċessiv fuq il-Fond Ewropew tar-Refuġjati, il-valur tal-ghajjnuna finanzjarja għandu jiġi ekwalizzat għal Stati Membri ohra wara l-ewwel snin ta' partecipazzjoni fil-programm;

38. Jemmen li mhux se jkun possibbli li jiżdied in-numru ta' refuġjati risistemati fl-UE mingħajr qafas amministrattiv u kompetenti li jsostni l-programm u l-holqien ta' strutturi permanenti għar-risistemazzjoni u s-segwitu tal-proċess ta' integrazzjoni;

Miżuri ta' segwitu

39. Iqis li Programm ta' Risistemazzjoni tal-UE effikaċi għandu jinkludi dispożizzjonijiet fuq miżuri ta' segwitu, filwaqt li jinsisti fuq il-kwalità tar-risistemazzjoni f'kull Stat Membru, standards tajbin f'kull stadju mir-rikonoxximent għall-akkoljenza u l-integrazzjoni tar-refuġjati;

40. Jistieden lill-Istati Membri involuti fil-programm ta' risistemazzjoni biex jevalwaw il-miżuri li hađu fil-proċedura ta' risistemazzjoni sabiex jiżguraw u jtejbu l-integrazzjoni tar-refuġjati. L-Istati Membri għandhom ukoll isegwu b'mod regolari l-integrazzjoni tar-refuġjati;

41. Huwa tal-opinjoni li l-awtoritajiet governattivi għandhom irawmu kooperazzjoni massima ma' entitajiet mhux governattivi (NGOs internazzjonali u lokali, pereżempju) u jibbenifikaw mill-kompetenzi ta' dawn tal-ahhar, u mill-fatt li jkunu fil-post, fil-provvediment tal-ahjar u l-aktar inizjattivi effiċjenti għar-risistemazzjoni tar-refuġjati; il-partecipazzjoni mis-socjetà ċivili fil-Programm Ewropew ta' Risistemazzjoni se ssahha l-inizjattivi ta' appoġġ u akkoljenza mill-Istati Membri u mill-awtoritajiet lokali;

42. Jappoġġa sforzi intensivi min-naħa tal-entitajiet kollha involuti biex jagħtu lir-refuġjati, b'mod speċjali lil dawk li huma l-aktar vulnerabbli, aċċess għal dar adegwata, kura tas-saħha, edukazzjoni, korsijiet tal-lingwa u għajjnuna psikoloġika, kif ukoll aċċess għas-suq tax-xogħol, sabiex tiġi żgurata integrazzjoni b'suċċess;

43. Jistieden lill-EASO, partikolarment permezz tal-Unità ta' risistemazzjoni proposta tiegħu, biex jistabilixxi kriterji ċari għar-risistemazzjoni ta' kwalità f'kooperazzjoni mill-qrib mal-UNHCR, l-NGOs u mal-awtoritajiet lokali u jsegwi r-risistemazzjoni tar-refuġjati, sabiex jikkontribwixxi għall-evalwazzjoni u t-titjib ulterjuri tal-attivitajiet ta' risistemazzjoni fl-Istati Membri;

44. Jenfasizza għal darb'ohra l-irwol tal-EASO bhala korp li jista' jqajjem aktar kuxjenza dwar ċerti nuqqasijiet fl-inizjattivi tar-risistemazzjoni, filwaqt li jgħin lill-Istati Membri biex isibu soluzzjonijiet speċifiċi, u jinkoraġġixxi Prattiki ahjar jekk ikollu Unità tar-Risistemazzjoni permanenti;

45. Jitlob li jkun organizzat dibattitu annwali kongunt bejn il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-Kumitat għall-Affarijiet Barranin biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp tal-programm;

*

* *

46. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel: L-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ 2010

P7_TA(2010)0164

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel: l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010 (2010/2013(INI))

(2011/C 161 E/02)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-25 ta' Novembru 2009 bit-titlu "Kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel" (COM(2009)0640),
- wara li kkunsidra t-tmien hilet ewlenin spjegati fir-Rakkomandazzjoni 2006/962/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 intitolata "Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Hajja - Qafas ta' Referenza Ewropew" ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-programm ta' hidma ta' 10 snin "Edukazzjoni u Taħriġ 2010" u r-rapporti interim kongunti sussegwenti dwar il-progress lejn l-implimentazzjoni tiegħu,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-15 ta' Novembru 2007 dwar hilet godda għal impjegji godda ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Grupp ta' Esperti dwar Hilet godda għal impjegji godda bit-titlu "Hilet Godda għal Impjegji Godda: Niehdu Azzjoni Minnufih",
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET 2020") ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Jannar 2008 dwar it-tagħlim għall-adulti: qatt ma huwa tard wisq biex titgħallem ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar l-għoti ta' tagħlim tul il-hajja għat-tagħrif, il-kreattività u l-innovazzjoni – l-implimentazzjoni tal-"Programm ta' hidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2010" ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra l-Qafas ta' Koperazzjoni Ewropea fil-qasam taż-żgħażaġh adottat f'Novembru 2009,
- wara li kkunsidra "Il-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp tal-Edukazzjoni", qafas strateġiku mfassal minn rappreżentanti tal-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri, is-socjetà ċivili u partijiet ohra interessati f'Novembru 2007,
- wara li kkunsidra l-valutazzjoni ddettaljata tal-prestazzjoni u r-rapporti nazzjonali fi sfond ta' sensiela ta' indikaturi u standards referenzjarji (SEC(2009)1598 u SEC(2009)1616),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Procedura tiegħu,

⁽¹⁾ ĠU L 394, 30.12.2006, p. 10.

⁽²⁾ ĠU C 290, 4.12.2007, p. 1.

⁽³⁾ ĠU C 119, 28.5.2009, p. 2.

⁽⁴⁾ ĠU C 41 E, 19.2.2009, p. 46.

⁽⁵⁾ ĠU C 45 E, tad-23.2.2010, p. 33.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A7-0141/2010),
- A. billi l-edukazzjoni u t-taħriġ ta' kwalità għolja huma assolutament neċessarji f'termini ta' sodisfazzjon personali tal-individwu, l-ugwaljanza, il-ġlieda kontra l-eskluzjoni soċjali u l-faqar, ċittadinanza attiva u koeżjoni soċjali,
- B. billi t-titjib fil-kwalità tal-edukazzjoni u t-taħriġ għall-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati u kompetenzi aħjar, inizjalment permezz ta' politiki godda u aktar inċiżivi biex ikabbru l-provvista edukattiva, hija prijorità,
- C. billi minkejja ċertu titjib fil-prestazzjoni tal-edukazzjoni u t-taħriġ fl-Unjoni Ewropea, il-biċċa l-kbira tal-krierterji tal-UE stabbiliti għall-2010 mhux se jintlahqu, billi fl-ivell partikolari tal-hiliet jibqgħu inadegwati u billi terz tal-popolazzjoni tal-Ewropa għandha kwalifiki edukattivi ta' livell baxx,
- D. billi, għaxar snin wara t-tnedija tal-Proċess ta' Bologna, il-konverġenza mixtieqa bejn l-Istati Membri rigward edukazzjoni oghla ma nkisbitx,
- E. billi l-politiki dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ għandhom jagħtu l-possibilità liċ-ċittadini kollha, irrispettivament mill-età, is-sess, il-kundizzjonijiet tas-saħħa fiżika, mentali, u psikiċi u l-isfond lingwistiku, etniku, nazzjonali, reliġjuż u soċjoekonomiku tagħhom, li jiksbu, jaġġornaw u jiżviluppaw il-hiliet u l-kompetenzi tagħhom tul hajjithom kollha,
- F. billi l-edukazzjoni u t-taħriġ huma elementi ewlenin fl-implimentazzjoni b'suċċess tal-Aġenda Soċjali Mġedda għal opportunitajiet, aċċess u solidarjetà; billi l-implimentazzjoni tal-aġenda tgħin biex jinholqu aktar impjiegi u impjiegi aħjar u jagħtu liċ-ċittadini Ewropej aktar opportunità biex jilhq u l-potenzjal tagħhom,
- G. billi jinhtieg sforz kontinwu biex jiżgura li n-nisa jkollhom aċċess ugwali għall-edukazzjoni fil-livelli kollha u li l-għażliet edukattivi ma jkunux determinati minn qabel skont l-isterjotipi bbażati fuq is-sessi,
- H. billi l-implimentazzjoni shiha tal-kompetenzi ewlenin titlob aktar azzjoni politika kemm fil-livell Ewropew u kemm f'dak nazzjonali,
- I. billi l-isfida kruċjali għall-edukazzjoni u t-taħriġ fl-Ewropa hija r-riforma tal-edukazzjoni lejn sistema ta' edukazzjoni olistika mibnija madwar it-tagħlim li tipprepara liż-żgħażaġh biex ikunu ċittadini globali kuntenti u attivi, lesti biex jidhlu fis-suq tax-xogħol,
- J. billi l-implimentazzjoni u t-tkomplija tal-iżvilupp tal-istrategġiji tat-tagħlim tul il-hajja għandhom sfida kritika għal hafna Stati Membri; billi jinhtieg fokus aktar qawwi fuq iċ-ċiklu kollu tal-hajja flok konċentrazzjoni fuq setturi jew gruppi speċifiċi,
- K. billi l-benefiċċji tal-investimenti fl-edukazzjoni jidhru biss fuq medda twila ta' żmien u huwa importanti li jiġi żgurat li ma jitwarrbux fl-aġenda politika; billi jehtieg li nistiednu lill-UE tipprovdi gwida fir-rigward tal-kwalità tas-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ, u għandhom jiġu evitati restrizzjonijiet baġitarji, jew tal-anqas ir-riżorsi allokat għandhom jiddiedu u mhux jonqsu; billi l-UE tehtieg għalhekk li tatrezza lilha nnifisha b'mekkaniżmi baġitarji li mhumix marbuta ma' programmar annwali fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ,
- L. billi l-investment fl-edukazzjoni u t-taħriġ, fit-taħriġ mill-ġdid u fl-aġġornament u fl-adattament tal-għarfien u l-hiliet ta' kulhadd huwa prekundizzjoni essenzjali għall-hruġ mill-kriżi u l-wasla għall-isfidi fit-tul tal-kompetittività, l-impjiegi, il-mobilizzazzjoni u l-inkluzjoni soċjali tal-ekonomija globali,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- M. billi fl-Unjoni, aktar minn 80 % tal-ghalliema tal-iskejjel primarji u 97 % ta' dawk li jghallmu lit-tfal preskolari huma nisa filwaqt li l-perċentwal ekwivalenti fl-iskejjel sekondarji huwa biss 60 %, u fl-edukazzjoni oghla u r-ricerka inqas minn 40 %,
- N. billi l-isfidi li jhabbtu wiċċhom magħhom l-ghalliema qed jizdiedu billi l-ambjenti edukattivi qed isiru aktar kumplessi u eteroġenji, tibdil fit-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni (ICT), restrizzjonijiet finanzjarji kkawżati mill-krizi ekonomika, bidliet fl-istrutturi soċjali u familjari, u l-multikulturalizmu,
- O. billi l-implimentazzjoni tal-Qafas Strateġiku tal-UE 2020 għall-Koperazzjoni Ewropea fl-Edukazzjoni u t-Taħriġ tkun essenzjali biex jiġu indirizzati dawn l-isfidi kruċjali,
- P. billi l-kompetenzi diġitali se jkunu ta' importanza li dejjem tikber fl-ekonomija li qed tevolvi bbażata fuq l-gharfien u s-suq tax-xogħol tal-UE; billi dawn il-kompetenzi joffru opportunitajiet għal irkupru ekonomiku, trawwim tal-intraprenditorija, u aċċess akbar għall-impjiegi,
- Q. billi l-isport huwa wiehed mill-mezzi l-aktar effikaċi fil-ġlieda kontra l-abbuż mis-sustanzi (it-tippjip, l-alkohol u t-tehid tad-droga), peress li l-istudenti fl-edukazzjoni oghla huma wiehed mill-gruppi soċjali l-aktar fir-riskju f'dan ir-rigward; billi l-partecipazzjoni tal-istudenti fl-isports tiddependi primarjament mill-eżistenza ta' infrastruttura xierqa ta' sfond,
1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Komunikazzjoni msemmija hawn fuq tal-Kummissjoni dwar "Kompetenzi ewlenin għal dinja li qed tinbidel";
  2. Jinnota li minkejja l-progress li sar matul dawn l-aħhar snin, hafna ċittadini Ewropej għadhom mingħajr hiliet suffiċjenti; jiġbed l-attenzjoni li waħda minn kull 7 persuni żgħażaġh (18-24 sena) titlaq l-iskola kmieni (6 miljun persuna abbandunaw l-iskola fis-27 Stat Membru tal-UE), li waħda minn kull erba' persuni tal-età ta' 15-il sena għandha hiliet baxxi fil-qari, li madwar 77 miljun persuna (kważi terz tal-popolazzjoni Ewropea bejn il-25 u l-64 sena) huma mingħajr kwalifiki formali jew għandhom kwalifiki formali ta' livell baxx biss, li kwart biss għandhom kwalifiki ta' livell għoli u li hafna ċittadini tal-UE m'għandhomx hiliet tal-ICT; jenfasisza li teżisti l-problema persistenti ta' livell baxx hafna ta' hiliet fl-UE kollha kemm hi, u jinsab imhasseb dwar iż-żieda fin-numru ta' żgħażaġh li mhumiex kompletament litterati fl-età ta' 15-il sena (21.3 % fl-2000, 24.1 % fl-2006);
  3. Jitlob lill-Kummissjoni biex tkompli d-dibattitu dwar "Hiliet godda għal impjiegi godda"; jiġbed l-attenzjoni li sal-2020, 16-il miljun impjieg aktar se jirrikjedu kwalifiki għoljin u erba' miljun impjieg aktar se jirrikjedu kwalifiki medji waqt li se jkun hemm 12-il miljun impjieg inqas li jirrikjedu kwalifiki baxxi; jenfasisza li sal-2015, il-maġġoranza l-kbira tal-impjiegi, fis-setturi kollha, se jkunu jeħtieġu hiliet tal-ICT; jitlob li dan id-dibattitu jinvolvi lill-partijiet interessati kollha, inklużi l-ghalliema, l-istudenti, organizzazzjonijiet professjonali konċernati, l-NGOs rilevanti u l-ghaqdiet tal-haddiema, il-partijiet interessati tas-soċjetà ċivili, b'mod partikolari l-assoċjazzjonijiet tal-ġenituri u l-istudenti, u rappreżentanti tan-negozju;
  4. Iqis bħala vitali li jiġu introdotti politiki li jfittxu li jtejbu l-kwalità tal-edukazzjoni u t-taħriġ għall-istudenti kollha u jenfasisza li, sabiex is-sistemi edukattivi Ewropej jilqgħu l-isfida tal-kompetittività globali, huwa meħtieġ li jizdiedu l-opportunitajiet edukattivi disponibbli, li għandhom ikunu ta' livell oghla u ta' firxa usa' sabiex ilaħħqu mad-domandi uргenti tas-setturi professjonali u s-suq tax-xogħol;
  5. Iqis t-tagħlim tal-lingwa bħala kruċjali biex jiffacilita l-aċċess taż-żgħażaġh għas-suq tax-xogħol u għall-promozzjoni tal-mobilità tagħhom u opportunitajiet indaq;
  6. Jistieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw aktar il-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki;
  7. Ihegġeg li tingħata l-attenzjoni mhux biss lejn l-impjiegi l-godda l-hekk imsejha "ħodor", iżda wkoll lejn l-"impjiegi l-bojod"; jenfasisza li sal-2030 il-proporzjon tal-persuni ta' 1 fuq minn 65 sena, meta mqabbel ma' dak tal-persuni bejn il-15 u l-64 sena, se jizdied minn 26 % fl-2008 għal 38 % sal-2030; jinnota għalhekk li se jkun hemm żieda dejjem tikber għal politiki komuni dwar anzjanità attiva, b'referenza partikolari għal miżuri li jippromwovu l-litterizmu u jirrevedu u jaġġornaw il-hiliet ewlenin fil-qasam tal-ICT sabiex jegħlbu l-qasma diġitali, li hija fattur li qed dejjem iżid l-eskluzjoni soċjali tal-anzjani;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

8. Jinnota li l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-UE 2020 tenfasizza li "r-rata ta' impjegji tan-nisa hija partikolarment baxxa" (63 % biss tan-nisa jahdmu meta mqabbla ma' 76 % tal-irġiel) u li "l-politiki biex jippromwovu l-ugwaljanza bejn is-sessi se jkunu meħtieġa biex iżidu l-partecipazzjoni tal-haddiema"; konsewwentement il-politika tal-edukazzjoni u t-taħriġ jeħtieġ li jkunu mmirati biex jimlew dan il-vojt fis-suq tax-xogħol, b'hekk jikkontribwixxu għall-ksib ta' tkabbir sostenibbli u l-koeżjoni soċjali; jenfasizza l-importanza ta' edukazzjoni li ma tkunx ibbażata fuq is-sessi mill-iżgħar età possibbli;
9. Jitlob li tinghata attenzjoni partikulari għall-ħtieġa li tiġi ffaċilitata l-integrazzjoni tal-persuni b'diżabilità fl-edukazzjoni u t-taħriġ, irrispettivament mill-età tagħhom, b'referenza partikolari għall-integrazzjoni ġenwina ta' tfal b'diżabilità minn età bikrija fl-istabbilimenti edukattivi; jenfasizza l-ħtieġa għal investimenti xierqa u għal strateġija fuq medda twila ta' żmien biex tneħhi kwalunkwe limitu f'dan il-qasam;
10. Jemmen li l-edukazzjoni kollha għandha trawwem il-ksib ta' kompetenzi demokratiċi billi tappoġġa l-kunsilli tal-istudenti u tippermetti lill-istudenti li jieħdu responsabilità kongunta għall-edukazzjoni tagħhom kif jiġi stabbilit f'Karta dwar id-Drittijiet tal-Istudenti; f'dan ir-rigward, jitlob li jsir dibattitu bir-reqqa fis-soċjetà Ewropea dwar il-funzjonament u r-rwol tal-edukazzjoni u jissuġġerixxi li l-Agora taċ-Ċittadini Ewropej tista' tkun il-post għal tali dibattitu;
11. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Istati Membri u lill-impjegati, f'koperazzjoni mill-qrib mal-fornituri tal-edukazzjoni u t-taħriġ, biex iheggu t-titjib tal-hiliet għal persuni minn sfondi żvantaġġati;
12. Jirrikonoxxi li l-globalizzazzjoni bidlet profondament is-soċjetajiet tal-Ewropa u jirrakkomanda li tiġi inkluża l-edukazzjoni Globali/dwar l-Iżvilupp fl-edukazzjoni kollha biex tippermetti liċ-ċittadini biex jittrattaw it-tneħħid u l-opportunitajiet ta' dinja li qed tinbidel;
13. Iqisu essenzjali li l-litteriżmu diġitali u tal-midja jiġi stabbilit fil-livelli kollha tal-edukazzjoni u t-taħriġ, u li tiġi pprovduta introduzzjoni għal teknoloġiji godda u li kulhadd jiġi mgħallem japplika ammonti bilanċi ta' għarfien speċjalizzat u ta' ġudizzju kritiku meta wiehed juża l-forom moderni ta' komunikazzjoni u l-kontenut tal-midja; jenfasizza l-ħtieġa urġenti li jiġu mtejba l-hiliet tal-informatika taċ-ċittadini kollha Ewropej; jenfasizza li t-taħriġ u l-edukazzjoni fl-ICT, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell tal-UE, huma ħtieġa, meta wiehed iqis l-importanza li kulma jmur dejjem qegħda tikber ta' dawn il-hiliet f'suq tax-xogħol li qed jevolvi;
14. Jenfasizza l-importanza ta' appoġġ suffiċjenti u ta' kwalità għolja għall-iżvilupp tal-kompetenzi tal-għalliema u biex jintroduċu mezzi godda ta' organizzazzjoni tat-tagħlim f'ambjenti skolastiċi attraenti;
15. Jishaq fuq l-importanza tal-arti, il-kultura u l-isport fl-edukazzjoni u t-taħriġ, u l-ħtieġa li tinghatalhom attenzjoni partikolari fl-edukazzjoni ta' qabel il-primarja, fl-edukazzjoni primarja u sekondarja, kif wkoll fit-tagħlim tul il-hajja; iqis li, flimkien mal-iżvilupp ta' hiliet vokazzjonali u tekniċi, l-edukazzjoni kulturali u soċjali hi parti integrali mill-politika tal-edukazzjoni u t-taħriġ għax din tgħin l-iżvilupp ta' kwalitajiet mhux akkademiċi, u b'hekk issawwar il-sens ta' sodisfazzjon individwali u l-akkwist ta' hiliet bażiċi;
16. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw li jkun hemm biżżejjed fondi għall-investiment fl-isport għall-istituzzjonijiet edukattivi u biex iżidu l-koperazzjoni tal-isferi pubbliċi u privati f'dan il-qasam;
17. Jitlob lill-Istati Membri biex jiżguraw li jkun hemm biżżejjed investiment fl-edukazzjoni li jiggarantixxi l-aċċessibilità għas-suq tax-xogħol għall-kategoriji kollha;
18. Jenfasizza l-importanza tal-użu tal-istorja u tal-lingwa bħala mezzi għall-ksib tal-integrazzjoni soċjali u kulturali Ewropea;

L-edukazzjoni ta' qabel il-primarja

19. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza ta' edukazzjoni ta' kwalità għolja waqt it-tfulija bikrija għall-ksib bikri ta' kompetenzi ewlenin, inkluża l-hila tat-tfal li jikkomunikaw kemm bil-lingwa nativa tagħhom u kemm bil-lingwa tal-pajjiż ospitanti kkonċernat, u b'mod partikolari għall-appoġġ tat-tfal li ġejjin minn sfond żvantaġġat u dawk bi bżonnijiet (ta' tagħlim) speċjali biex jiġu miġġielda l-faqar u l-eskluzjoni soċjali fil-ġejjieni;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

20. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza tal-promozzjoni ta' kultura favur il-qari mill-istadju preskolastiku 'l quddiem, u l-importanza tal-aċċess għall-materjal ta' qari fl-età preskolastika;
21. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza tal-edukazzjoni fil-lingwa nattiva inkluż fil-każ ta' minoranzi tradizzjonali;
22. Jenfasizza l-importanza tal-multilingwiżmu għall-mobilità: għal din ir-raġuni jitstieden lill-Istati Membri biex jintroduċu t-tagħlim tat-tieni lingwa ffażi bikrija;
23. Jenfasizza li huwa essenzjali li jiġu implimentati miżuri edukattivi ta' appoġġ għal tfal ta' immigranti sabiex jiġi ffacilitat l-aġġustament tagħhom għall-ambjent edukattiv u soċjali tal-pajjiż ospitanti;
24. Jenfasizza l-hteġa li jiġu inkoraġġuti u appoġġati azzjonijiet għat-tishih tal-kreattività tat-tfal minn fażi bikrija tal-hajja, u b'hekk titwitta ahjar it-triq li twassal għal kultura tal-innovazzjoni fl-Ewropa;
25. Jiġbed l-attenzjoni għall-oġġettivi ta' Barcellona, li kienu jimmiraw biex sal-2010 tiġi pprovduta kura tat-tfal għal tal-anqas 90 % tat-tfal bejn it-tliet snin u l-età obbligatorja tal-iskola u tal-anqas 33 % tat-tfal taht it-tliet snin u li l-kura tat-tfal tkun offruta bi prezzijiet li jintlahqu mill-akbar għadd ta' nies possibbli;

L-edukazzjoni primarja u sekondarja

26. Jenfasizza l-hteġa li l-ksib tal-lingwi jkompli jiżviluppa u jiġi kkonfermat fl-iskola primarja u sekondarja, anke fir-rigward ta' tfal immigranti, u l-importanza tat-tagħlim bil-lingwa nattiva tagħhom fil-każ ta' minoranzi tradizzjonali;
27. Jappoġġa l-idea ta' approċċ edukattiv li jippermetti konsultazzjoni aktar regolari minn, u partecipazzjoni akbar tal-istudenti fil-ġestjoni tal-proċess edukattiv, tal-partecipazzjoni edukattiv mill-ġenituri tal-istudenti fil-komunità edukattiv u l-iżvilupp ta' relazzjoni bbażata fuq il-fiduċja bejn l-istudenti u l-għalliema, li jservu biex jstimulaw l-ispirtu ta' inizjattiva u l-ksib ta' hiliet soċjali u ċiviċi li huma essenzjali għaċ-ċittadinanza attiva;
28. Jenfasizza l-importanza tal-inkorporazzjoni ta' teknoloġiji ġodda fis-sillabu bhala għodda neċessarja tat-tagħlim f'sistema edukattiva moderna; jappoġġa l-idea li, taht superviżjoni xierqa, it-tfal ikunu jistgħu minn età bikrija jakkwistaw hiliet li jippermettulhom jitrattaw il-kontenut tal-midja, u b'mod partikolari tal-internet, b'sens ta' responsabilità u ġudizzju kritiku, u jqis li huwa essenzjali li t-tfal jitgħarrfu dwar il-kwistjonijiet ta' protezzjoni tal-privatezza u tad-data professjonali u l-konformità mar-regoli tad-drittijiet tal-awtur;
29. Huwa tal-fehma li l-progress li sar biex jiġu adattati l-kurrikuli tal-iskejjel għall-kompetenzi ewlenin huwa pass pożittiv, iżda huwa ta' importanza deċiżiva li jsiru aktar sforzi, partikolarment permezz tar-rikonossiment u taċ-ċertifikazzjoni tal-hiliet miksuba f'edukazzjoni formali u mhux formali, u favur il-ksib ta' kompetenzi ewlenin għall-ġid ta' persuni li jinsabu fis-sogru li jkollhom prestazzjoni mhux daqstant tajba fl-edukazzjoni u li jbatu l-eskluzjoni soċjali;
30. Jitlob li tittiehed azzjoni li tippromwovi l-attività fiżika u l-isport u għat-twaqqif ta' kampjonati tal-iskejjel u l-partecipazzjoni fihom, li jtejbu s-sahħa, irawmu l-integrazzjoni u jgħinu l-iżvilupp ta' valuri li se jikkontribwixxu għall-holqien ta' mudelli pożittivi ta' mġiba;
31. Huwa favur l-edukazzjoni u t-taħriġ għal tfal li jkunu ġejjin minn familji migranti, filwaqt li jenfasizza l-kontribuzzjoni ewlenija tal-edukazzjoni fl-integrazzjoni ta' suċċess tal-migranti fis-soċjetà Ewropea;
32. Jitlob li jkun hemm strateġija komprensiva għall-ksib tal-kompetenzi ewlenin, li għandha tinkludi l-aspetti kollha, mir-riforma tal-kurrikuli tal-iskejjel sal-appoġġ favur taħriġ kontinwu u l-iżvilupp professjonali tal-għalliema, biex b'hekk ikollna komunità edukattiva mharrġa sew; iqis li għandhom jiġu offruti inċentivi għall-għalliema sabiex dawn jinghataw lok itejbu t-tagħlim tagħhom u jiffukaw fuq l-iżvilupp professjonali;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

33. Jistieden lill-Istati Membri biex jintroduċu tahlita ta' suġġetti ġodda u materjali ġodda fl-iskejjel li jipprovdu l-edukazzjoni ġenerali sabiex iż-żgħażaġh li jbatu minn waħda mill-aktar kundizzjonijiet frekwenti relatati mat-tagħlim – id-dyslexia – itemmu l-istudji tagħhom b'suċċess; minkejja d-dizabilità tagħhom relatata mat-tagħlim;

34. Jenfasizza l-importanza tal-edukazzjoni integrata sabiex ma jkunx hemm preġudizzji soċjali u diskriminazzjoni u b'hekk tikkontribwixxi għas-solidarjetà soċjali tal-Ewropa;

L-edukazzjoni oghla

35. Jitlob li titjeb il-mobilità bejn l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla, id-dinja tal-kummerċ u t-taħriġ u l-edukazzjoni vokazzjonali (pereżempju studenti, għalliema, impjegati, harriġa) biex jinġiebu 'l quddiem it-tagħlim iċċentrat fuq l-istudenti u l-ksib ta' kompetenzi bhall-intraprenditorjat, il-fehim interkulturali, il-ħsieb kritiku u l-kreattività, li huma aktar u aktar meħtieġa fis-suq tax-xogħol; iqis li sabiex jintlaħaq dan l-għan għandhom jiġu indirizzati b'mod urġenti l-ostakoli eżistenti fl-UE, b'attenzjoni speċjali mogħtija lill-ostakoli li jirrigwardaw il-barrieri finanzjarji u ta' rinkonoxximent, sabiex titjeb il-kwalità tal-esperjenzi ta' mobilità għall-istudenti kollha; jappoġġja l-iżgurar ta' kwalità oghla tal-edukazzjoni bhala mezz li jsahħaħ il-mobilità għal raġunijiet akademiċi u ta' riċerka u bhala prekundizzjoni għal opportunitajiet ugwali ta' xogħol għac-ċittadini tal-UE;

36. Jenfasizza kemm huwa importanti li ż-żgħażaġh kollha jiġu provduti b'bażi sostanzjali fil-hiliet bażiċi essenżjali għall-promozzjoni tal-mobilità tul il-hajja sabiex ikunu jistghu jaffaċċjaw l-iżviluppi fis-suq tax-xogħol u fl-emerġenza tal-ħtiġijiet ġodda ekonomiċi u soċjali;

37. Jappella biex jiġu promossi programmi ta' riċerka sabiex isahħu t-“trijangolu tal-għarfien” li huwa kruċjali biex tingħata spinta 'l quddiem lit-tkabbir u lill-impjieg fl-Unjoni Ewropea;

38. Jistieden lill-Istati Membri biex jimmoderizzaw l-aġenda tal-edukazzjoni oghla, u b'mod partikolari, biex jikkoordinaw il-kurrikuli mal-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol;

39. Jappella lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla biex jimmoderizzaw il-korsijiet tagħhom u, b'mod ġenerali, biex jaċċelleraw il-Proċess ta' Bologna;

40. Iqis li l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla għandhom jinfethu aktar u jkun aktar mhejjija aktar għall-istudenti kollha, b'mod partikolari l-istudenti mhux tradizzjonali, l-istudenti bi bżonnijiet speċjali u l-gruppi żvantaggati, u li wieħed mill-aktar mezzi utli sabiex jinkiseb dan l-għan huwa li jkun hemm sistemi tal-ghoti li jkunu finanzjati sew fejn iż-żgħażaġh minn familji foqra jkunu jistghu jiġu inkoraġġiti jibdeu kors ta' studju; jikkunsidra wkoll li l-politiki speċifiċi għandhom ikunu implimentati mill-Istati Membri sabiex jiġi żgurat id-dritt fundamentali tal-edukazzjoni għal kulhadd, inklużi żgħażaġh b'opportunitajiet finanzjarji inqas, u li fil-gejjiena għandu jiġi kkunsidrat krieterju għall-ekwità fl-edukazzjoni oghla, bhala parti mill-qafas strateġiku għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ;

41. Jerġa' jfakkar, f'dan il-kuntest, il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill ⁽¹⁾ ta' Mejju 2007 dwar l-indikazzjonijiet imfassla għas-segwitu tal-Pjattaforma ta' Azzjoni ta' Beijing fl-oqsma tal-edukazzjoni u t-taħriġ tan-nisa, partikolarment l-edukazzjoni oghla u r-riċerka; jiddispaċiħ, għaldaqstant, li dawn l-indikaturi mhumiex meqjusa bis-shih fis-sorveljanza tal-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma tal-2010 għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ; jinkoraġġixxi f'dan ir-rigward l-użu tagħhom bhala strument għas-sorveljanza tal-progress lejn l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-edukazzjoni u t-taħriġ;

42. Jinnota li filwaqt li l-progress sar fir-rigward tal-aċċess tan-nisa għal edukazzjoni oghla, in-nisa għad għandhom rappreżentazzjoni baxxa fid-dixxiplini tal-matematika, x-xjenzi u t-teknoloġija (32 % biss tal-gradwati huma nisa, filwaqt li 68 % minnhom huma rġiel); jenfasizza li t-tnaqqis ta' zbilanċji fir-rigward tas-sessi f'dawn l-oqsma se twassal għal anqas nuqqasijiet ta' hiliet iffaċċjati fl-UE f'dawn is-setturi;

43. Iqis li l-edukazzjoni mhux formali hi qasam edukattiv kumplimentarju għall-edukazzjoni formali u jirrakkomanda li għandu jiġi ttrattat b'dan il-mod fit-fassil tal-politika dwar l-edukazzjoni skont ET 2020;

(1) Dokument tal-Kunsill 9152/2007.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

44. Jitlob li jkun hemm investiment aktar effikaci u wiesa' fl-edukazzjoni oghla;
45. Jistieden lill-Istati Membri biex jinkoraġġixxu s-shubijiet (flivell internazzjonali, nazzjonali, reġjonali u lokali) bejn l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla, l-universitajiet, iċ-ċentri ta' riċerka u d-dinja tal-kummerċ u tal-investiment finanzjarju mid-dinja tal-kummerċ fl-edukazzjoni oghla;
46. Jistieden lill-Istati Membri biex jallokaw ir-riżorsi neċessarji lis-settur tal-edukazzjoni oghla, sabiex jippermettuh jirrispondi għall-isfidi globali, bhala strument ewleni għall-irkupru ekonomiku u soċjali wara l-kriżi ekonomika reċenti;
47. Jistieden lill-Istati Membri jappoġġaw, permezz ta' mezzi legiżlattivi, amministrattivi u finanzjarji, l-edukazzjoni f'isjen art twelidhom għall-minoranzi tradizzjonali;

It-taħriġ u l-edukazzjoni vokazzjonali

48. Jishaq li t-taħriġ u l-edukazzjoni vokazzjonali ta' kwalità għolja huma fundamentali għall-provvista ta' professjonisti ġodda u essenzjali għall-azzjoni dwar "hilet ġodda għal impjegji ġodda" billi tinghata attenzjoni partikulari lill-espansjoni tat-tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol u l-apprentistati, inkluż għall-gradwati żgħażaġh abbażi ta' ftehimiet bejn l-universitajiet u n-negozji; ikompli jqis li huwa importanti li jiġu promossi perjodi ta' studju u perjodi ta' Prattika għall-istudenti tat-taħriġ vokazzjonali f'pajjiżi oħra tal-Unjoni Ewropea, b'mod simili bhall-programm tal-Erasmus għall-istudenti universitarji; jitlob sabiex jinghata aktar appoġġ u prestigju lit-taħriġ vokazzjonali;
49. Jenfasizza l-hteġa li jkomplu jiġu moderizzati l-programmi ta' taħriġ vokazzjonali billi jitqiesu l-kompetenzi ewlenin, sabiex, min-naħa l-wahda, tiżdied il-kwalità tagħhom u tagħmilhom aktar attraenti għaž-żgħażaġh filwaqt li, min-naħa l-oħra, isiru aktar adegwati għall-htigijiet li qed jiżviluppaw fis-suq tax-xogħol; iqis li l-programmi tat-taħriġ vokazzjonali għandhom itejbu l-kompetenzi ewlenin trasversali;
50. Jenfasizza l-hteġa li jiġi adottat, abbażi tal-prattiki tajba eżistenti, mudell għar-rikonoxximent ta' krediti edukattivi li jirrigwardaw hilet taċ-ċittadinanza għal żgħażaġh li jkunu qed jiehdu sehem f'xogħol volontarju u servizzi komunitarji mwettqa minn assoċjazzjonijiet mhux għall-qligh jew fil-kuntest tal-kope-razzjoni għall-iżvilupp;
51. Jitlob li jkun hemm titjib fit-tranzizzjoni bejn l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali flivell sekondarju u l-edukazzjoni oghla, li jiggarrantixxi kwalifiki oghla;
52. Jenfasizza d-dimensjoni relatata mat-tagħlim tul il-hajja tar-Rakkomandazzjoni dwar il-Kompetenzi Ewlenin u jishaq li sabiex tintlaħaq implimentazzjoni shiha tagħha, hemm bżonn ta' aktar progress fil-qasam tat-taħriġ u l-edukazzjoni vokazzjonali u t-tagħlim għall-adulti, inkluż permezz tar-rikonoxximent legali tad-dritt universali għall-edukazzjoni tul il-hajja;
53. Jenfasizza l-importanza tal-iskambju ta' informazzjoni u ta' Prattiki tajba u ta' suċċess bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali;

It-tagħlim Tul il-Hajja

54. Jitlob li tittiehed azzjoni malajr biex tiġi indirizzata ż-żieda fl-ghadd ta' persuni b'livell baxx ta' hilet fil-qari, filwaqt li jiġi provdut appoġġ partikolari lill-awtoritajiet lokali, ladarba dawn tal-aħħar huma l-aktar l-awtoritajiet li l-aktar aċċessibbli faċilment għall-pubbliku; jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jiffukaw l-attenzjoni tagħhom fuq il-persuni illitterati, li l-ghadd tagħhom għadu kbir wisq, u biex jiehdu azzjoni rizzoluta biex jegħlbu din il-problema – anke rigward l-adulti;
55. Jinsab ferm imhasseb dwar l-ghadd dejjem ikbar ta' żgħażaġh qieghda, speċjalment fil-kriżi ekonomika attwali; ihegġeg lill-Istati Membri biex jiżguraw li s-swieq tax-xogħol ikunu kemm jista' jkun flessibbli sabiex jiġi żgurat li ż-żgħażaġh ikunu jistgħu jsibu xogħol faċilment u jiċcaqlqu faċilment minn impjegġ għall-iehor;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

56. Jenfasizza l-htieġa li jkun hemm titjib fl-inkluzjoni tal-fornituri tal-edukazzjoni fl-iżvilupp ta' oqfsa nazzjonali ġenerali tal-kwalifiki, u li jkun hemm aktar rikonoxximent tal-edukazzjoni preċedenti, inkluż dik miksuba fuq bażi informali jew ad hoc;
57. Jinnota li fir-rigward ta' erbgha mill-hames kriterji adottati fl-2003, il-miri stabbiliti mhux se jint-lahqu; jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lill-awtoritajiet reġjonali u lokali u atturi oħrajn biex jeżaminaw ir-raġunijiet ta' dan u biex jieħdu azzjoni adegwata biex jaqilbu s-sitwazzjoni;
58. Jenfasizza l-importanza ta' djalogu u konsultazzjoni strutturati kontinwi bejn dawk li jinsabu fl-aħħar stadji tal-edukazzjoni u tat-taħriġ, l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla u n-negożji;
59. Jappoġġja l-oġġettiv li l-partecipazzjoni tal-adulti fit-tagħlim tul il-hajja tiżdied minn 12.5 % għal 15 % sal-2020 u jhegġeġ biex tittiehed azzjoni adegwata; għal dan l-ghan, jappella lill-universitajiet biex jiffacilitaw aċċess aktar wiesa' għall-istudju, jiddiversifikaw u jwessgħu l-bażi ta' studenti u biex jemendaw programmi ta' studju sabiex jagħmluhom attraenti għall-adulti li jkunu se jerġgħu jibdeu jistudjaw; jappella lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jieħdu azzjoni aktar deċiziva biex jappoġġaw u jxerdu l-istituzzjonijiet ta' tagħlim tul il-hajja bhal pereżempju l-“Skejjel li jagħtu t-Tieni Ċans”; jappella biex il-perspettiva fir-rigward tas-sessi tittiehed inkunsiderazzjoni u tiġi promossa, fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji tat-tagħlim tul il-hajja; jiġbed l-attenzjoni dwar il-fatt li l-universitajiet tat-tielet età jkollhom rwol essenzjali fit-tagħlim tul il-hajja;
60. Jinnota li wieħed mill-ostakli ewlenin li jhabbtu wiċċhom miegħu l-adulti li jridu jippartecipaw fl-edukazzjoni u t-taħriġ huwa n-nuqqas ta' faċilitajiet ta' appoġġ għall-familji tagħhom; għaldaqstant, jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex johlqu miżuri ta' appoġġ bhala mezz li jiżgura li l-istudenti u l-haddiema kollha b'responsabilitajiet familjari (bhal pereżempju l-kura tat-tfal jew ta' dipendenti oħrajn) ikollhom l-opportunità biex jaġġornaw u/jew ikabbru l-hiliet u l-kompetenzi tagħhom, abbażi l-prattiki tajba żviluppata f'dan il-qasam taħt il-programmar tal-Fond Soċjali Ewropew, filwaqt li jiġu involuti kupuni għas-servizz u għar-rikonċiljazzjoni; iqis li l-opportunitajiet tat-tagħlim-e, b'mod partikolari, għandhom jiġu studjati minhabba li dawn jagħtu lok għal aktar flessibilità biex wieħed jgħaqqad flimkien l-edukazzjoni, ix-xogħol u l-kura ta' persuni dipendenti;
61. Jinkoraġġixxi lill-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi biex jieħu passi bl-ghan li jtejjeb il-ġabra u l-analiżi tad-dejta komparabbli dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fil-qasam tal-edukazzjoni u tat-taħriġ, u biex jiżgura li l-istatistika dwar l-indikaturi rilevanti li jirrigwardaw il-Pjattaforma għall-Azzjoni issir disponibbli u tiġi aġġornata regolament;
62. Jirrakkomanda lill-istabbilimenti edukattivi u ta' taħriġ biex jippublicizzaw b'mod aktar wiesa' lill-programmi tagħhom li huma miftuħa għall-adulti u biex jissimplifikaw il-proċeduri amministrattivi għall-ksib tal-aċċess għal dawn il-programmi;
63. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea biex tikkunsidra b'mod shiħ l-għarfien speċjalizzat tal-partijiet konċernati u r-rwol tagħhom fl-implimentazzjoni tal-istrateġija ET2020;
64. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea biex tinkludi l-edukazzjoni mhux formali, l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali u l-istudenti tal-iskola fil-Kriterju tal-Mobilità għall-ET 2020 li għadu jrid isir u biex tieħu r-responsabilità tal-kriterju tal-Proċess ta' Bologna dwar il-mobilità tal-istudenti;
- *
- *   *
65. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Kwistjonijiet deontoloġiċi marbuta mal-ġestjoni tal-kumpaniji

P7_TA(2010)0165

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-kwistjonijiet ta' etika professjonali marbuta mal-ġestjoni tal-intrapriżi (2009/2177(INI))

(2011/C 161 E/03)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-30 ta' April 2009 li tikkomplementa r-Rakkomandazzjonijiet 2004/913/KE u 2005/162/KE fir-rigward tar-reġim għar-rimunerazzjoni tad-diretturi ta' kumpaniji kkwotati ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' April 2009, dwar il-politiki ta' rimunerazzjoni fis-settur tas-servizzi finanzjarji ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni, li takkumpanja ż-żewġ rakkomandazzjonijiet imsemmija hawn fuq, li ġiet ippublikata fit-30 ta' April 2009 ukoll (COM(2009)0211),
  - wara li kkunsidra l-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li temenda d-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE dwar ir-rekwiżiti kapitali għall-kotba tal-kummerċ u għar-rititolizzazzjonijiet, u r-reviżjoni superviżorja tal-politiki dwar ir-rimunerazzjoni (COM(2009)0362),
  - wara li kkunsidra d-Direttiva 2007/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 dwar l-eżerċizzju ta' ċerti drittijiet tal-azzjonisti ta' kumpaniji kkwotati ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2006 dwar il-verifiki statutorji tal-kontijiet annwali u tal-kontijiet konsolidati, li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 84/253/KEE ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali (A7-0135/2010),
- A. billi l-Unjoni Ewropea u l-bqija tad-dinja għaddejjin mill-iktar krizi serja ta' dawn l-aħħar 60 sena, u l-ekonomija reali qed tiffaccja l-aġġar riċessjoni ta' dak l-istess perjodu, u billi huma mistennija kundizzjonijiet tal-impjiegi diffiċli, minkejja l-irkupru relattiv tal-ekonomija,
- B. billi, irrispettivament mit-tip ta' kumpanija jew is-settur li fih topera, għadd ta' kwistjonijiet relatati mal-amministrazzjoni tal-kumpaniji huma importanti fil-kuntest ġenerali tal-etika professjonali ta' kif jitmexxa n-negozju, bħal pereżempju l-obbligu ta' attenzjoni, it-trasparenza, ir-responsabbiltà soċjali tal-kumpaniji, l-immaniġġjar tar-riskju, is-sostenibbiltà ekonomika tad-deċiżjonijiet dwar l-investimenti finanzjarji, il-prattiki tal-bord jew l-eżerċizzju tad-drittijiet tal-azzjonisti; billi l-krizi finanzjarja riċenti wriet li dawn il-kwistjonijiet għandhom jiġu analizzati kontinwament biex jinstabu soluzzjonijiet li jippermettu lill-kumpaniji jaffaccjaw l-isfidi attwali u bhala għajnuna biex jiġu promossi t-tkabbir ekonomiku u t-tkattir tal-impjiegi fl-UE,

⁽¹⁾ ĠU L 120, 15.5.2009, p. 28.

⁽²⁾ ĠU L 120, 15.5.2009, p. 22.

⁽³⁾ ĠU L 184, 14.7.2007, p. 17.

⁽⁴⁾ ĠU L 157, 9.6.2006, p. 87.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- C. billi l-kriżi wriet ukoll rabtiet mill-qrib bejn l-immaniġġjar tar-riskju u l-politika dwar ir-rimunerazzjoni u l-importanza ta' din tal-aħhar fil-mekkanizmi li jirregolaw il-funzjonament adegwat tal-kumpaniji; għal din ir-raġuni, l-immaniġġjar tar-riskji għandu jitqies dovutement fit-tfassil ta' politika ta' rimunerazzjoni b'tali mod li sistemi effikaċi tal-immaniġġjar tar-riskji jkunu jistgħu jiddaħhlu f'approċċ usa' u bbilancjat dwar il-governanza, u biex ikun żgurat li, jekk jiġu stabbiliti sistemi ta' incentiva, tinghata attenzjoni għall-provvediment ta' istemi adegwati tal-immaniġġjar tar-riskji bħala kontrobilanċ,
- D. billi l-kumpaniji fis-setturi kollha għandhom komuni għadd ta' klassijiet tar-riskju, għalkemm ċerti tipi ta' riskji huma speċifiċi għal ċerti setturi (bhal pereżempju r-riskji li jiffaċċjaw kumpaniji li huma attivi fis-settur finanzjarju); billi n-nuqqas ta' mmaniġġjar effettiv tar-riskju ikkawżat minn monitoraġġ inadegwat tal-konformità mar-regoli dwar is-superviżjoni u minn incentivi mhux allinjati sewwa fil-politiki ta' rimunerazzjoni kellhom rwol ċentrali fil-kriżi finanzjarja riċenti,
- E. billi wiehed għandu jifhem x'jinvolvi l-immaniġġjar tar-riskju u japplikah fil-livell tal-organizzazzjoni kollha u mhux biss fl-unitajiet operazzjonali individwali tagħha; barra minn hekk għandu jkun żvelat, trasparenti u sugġett għar-reqwiżiti ta' rappurtar,
- F. billi kull soluzzjoni għandha tiżgura li, meta jittiehed riskju, ikun f'konformità mal-għan tan-negozju u l-istrategija tal-kumpanija u bl-attenzjoni dovuta fir-rigward tal-immaniġġjar effettiv tar-riskju; l-immaniġġjar effettiv tar-riskju għandu jitqies bħala wiehed mill-iktar elementi importanti ta' tmexxija korporattiva tajba fil-kumpaniji kollha,
- G. billi wiehed mill-ewwel passi li hadet il-Kummissjoni wara l-kriżi kien li indirizzat il-kwistjoni tal-politika dwar ir-rimunerazzjoni billi kkomplementat ir-Rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni 2004/913/KE u 2005/162/KE, li kellhom l-għan li jiżguraw politika dwar ir-rimunerazzjoni adegwata bl-istabbiliment tal-aħjar prattiki għat-tfassil tagħha permezz ta' rakkomandazzjoni ġdida dwar is-sistema għar-rimunerazzjoni tad-diretturi tal-kumpaniji kkwotati u permezz tal-pubblikazzjoni ta' rakkomandazzjoni dwar il-politiki ta' rimunerazzjoni fis-settur tas-servizzi finanzjarji,
- H. billi l-grad ta' rakkomandazzjoni jvarja, skont it-tip ta' kumpanija filwaqt li jitqiesu kif xieraq id-daqs, l-organizzazzjoni interna u l-komplessità tal-attivitàjiet; billi distinzjonijiet bhal dawn jistgħu jsiru bejn kumpanija finanzjarja (kwotata jew le) u kumpanija kwotata iżda mhux finanzjarja, u bejn setturi differenti tal-industrija finanzjarja bħalma huma s-servizzi bankarji, l-assigurazzjoni u l-immaniġġjar tal-fondi,
- I. billi fil-kuntest tar-rimunerazzjoni għandhom jitqiesu diversi punti, bhal pereżempju (i) skemi ta' rimunerazzjoni, inklużi l-istruttura, it-trasparenza u s-simetrija tagħhom u r-rabta bejn ir-rimunerazzjoni u l-incentiv, (ii) il-proċess ta' determinazzjoni tal-iskemi ta' rimunerazzjoni, inkluża d-definizzjoni ta' atturi, rwoli u responsabilitajiet, (iii) kontroll tal-iskemi ta' rimunerazzjoni, b'attenzjoni partikolari għall-azzjonisti, u (iv) ir-rimunerazzjoni totali inklużi s-salarji u l-pensjonijiet,
- J. billi xi aspetti ta' prinċipji ta' l-ogħla importanza li jinsabu fir-rakkomandazzjonijiet għandhom mhumiex ċari u jehtieġ li jiġu implimentati sewwa fil-prattika, bhall-kuncett ta' kriterji ta' prestazzjoni, li għandhom jgħinu biex tinholoq ir-rabta bejn il-pagi u l-prestazzjoni, il-kuncett ta' "prestazzjoni mhux adegwata" fil-każ ta' pagamenti ma' tmiem l-impjeg, il-pagament ma' tmiem l-impjeg u komponenti varjabbli tar-rimunerazzjoni fis-settur tas-servizzi finanzjarji,
- K. billi, minhabba d-diffikultajiet rikorrenti biex tiġi definita r-rabta bejn il-paga u l-prestazzjoni, l-attenzjoni ewlenija għandha taqa' fuq l-effettività tal-proċess li fih il-politika dwar ir-rimunerazzjoni tiġi determinata u fuq it-trasparenza, liema żewġ aspetti għandhom ikunu bbażati fuq tmexxija soda definita u vvalutata b'referenza għal qafas ta' żmien xieraq orjentata lejn iż-żmien medju u fit-tul sabiex jiġu evitati politiki tal-immaniġġjar tar-riskju perikolużi u mhux sostenibbli maħsuba għaž-żmien qasir (jekk mhux saħansitra qasir hafna) bi rwoli definiti u separati u fuq ir-responsabilitajiet ta' dawk involuti,
- L. billi kwalunkwe soluzzjoni adottata m'għandhiex timxi fuq il-prinċipju ta' kappell wiehed jiġi lil kulhadd u l-kumpaniji għandhom iżommu ċerta flessibilità fl-aġġustament tas-sistemi għall-htigijiet tagħhom,
- M. billi hemm bżonn ta' valutazzjoni ex-post tal-prestazzjoni u l-politika dwar ir-rimunerazzjoni,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- N. billi ntwerha li t-trasparenza hija element important tal-governanza tajba; billi din m'għandhiex tiġi ridotta għas-sempliċi żvelar, iżda għandha tfisser li l-kumpaniji jkunu jistgħu jispjegaw l-għażla ta' politika partikolari dwar ir-rimunerazzjoni,
- O. billi l-iżvelar tal-politika dwar ir-rimunerazzjoni tad-diretturi b'mod ċar u li jinftiehem għandu, fil-principju, ikun ta' benefiċċju għall-proċess tat-tehid ta' deċiżjonijiet fir-rigward tal-politika dwar ir-rimunerazzjoni, partikolarment mill-azzjonisti; tali żvelar jista' jinkludi żvelar dettaljat fil-kontijiet annwali jew fir-rapport dwar ir-rimunerazzjoni fir-rigward tar-rimunerazzjoni totali u benefiċċji oħra li jingħataw lil diretturi individwali,
- P. billi l-oġġettiv tal-kumpanija għandu jkun l-involviment kostruttiv tal-azzjonisti u l-impjegati; billi dan jirrikjedi esplorazzjoni ta' miżuri oħrajn għall-involviment effettiv tal-azzjonisti fit-tfassil tal-politika tal-kumpanija dwar ir-rimunerazzjoni (bhall-possibbiltà introdotta fil-Ġermanja li l-kumpaniji jfittxu l-approvazzjoni tal-azzjonisti fir-rigward tal-politika dwar ir-rimunerazzjoni bi skali differenti permezz ta' votazzjoni ta' parir), partikolarment peress li l-azzjonisti mhux dejjem ikunu lesti jew preparati li jassumu rwol iktar attiv; billi dan għandu jfisser ukoll li għandhom jiġu esplorati modi ta' kif tiġi żgurata mgħiba proattiva iktar milli reattiva mill-azzjonisti vis-à-vis il-bords,
- Q. billi, b'mod speċjali fil-kumpaniji kwotati, hemm nuqqas sostanzjali ta' parteċipazzjoni mill-azzjonisti, u billi għaldaqstant il-votazzjoni elettronika għandha tkun inkoraġġita fil-laqgħat tal-azzjonisti,
- R. billi l-leġiżlazzjoni eżistenti dwar l-informazzjoni u l-konsultazzjoni tal-ħaddiema rigward il-ġestjoni tal-intrapriżi tagħhom għandha tiġi implimentata b'mod korrett sabiex ikun possibbli djalogu reali mal-manigment u biex jiġu definiti b'mod ċar l-oġġettivi u l-prattiki salarjali tal-intrapriżi,
- S. billi jaqa' fil-kompetenza legali tal-bordijiet tal-kumpaniji li jistabbilixxu kriterji għar-rimunerazzjoni tal-manigment u li jiffissaw il-livelli ta' tali remunerazzjoni,
- T. billi standards volontarji huma essenzjali biex titjieb il-prestazzjoni tal-bords u jista' jkun necessarju li ssir revizzjoni tal-prattiki tajba,
- U. billi l-għan għandu jkun li jiġu stabbiliti bords ta' diretturi u bords superviżorji li jkunu kapaci jgħaddu għudizzju oġġettiv u indipendenti; billi l-effikaċja u l-effiċjenza tal-bords għandhom jiġu evalwati,
- V. billi, fid-dawl tad-dgħufijiet rikonoxxuti tas-sistema attwali ta' governanza korporattiva, perċentwal (pereżempju 1/3) tad-diretturi (membri tal-bord) għandu jkun magħmul minn professjonisti remunerati, responsabbli u subordinati biss lill-azzjonisti; billi r-reponsabbiltà u s-subordinazzjoni tagħhom għandhom ikunu ffiltrati minn għarfien espert professjonali,
- W. billi, filwaqt li t-tfassil ta' liġijiet f'dan il-qasam jista' jkun għażla iktar diffiċli u li tiehu iktar hin mill-adozzjoni ta' rakkomandazzjonijiet, l-approċċ ta' liġi li mhix vinkolanti mhux wiehed sodisfaċenti,
- X. billi l-Kummissjoni beħsiebha ssegwi r-rakkomandazzjonijiet bi proposti leġiżlattivi biex l-iskemi ta' remunerazzjoni jingiebu fil-qasam ta' applikazzjoni tas-superviżjoni prudenzjali, u pproponiet notevolment li tirrevedi d-Direttiva dwar ir-Rekwiziti tal-Kapital; billi l-Kummissjoni beħsiebha teżamina miżuri addizzjonali fir-rigward ta' servizzi finanzjarji mhux bankarji,
- Y. billi rakkomandazzjonijiet mahruġa mill-Kummissjoni fir-rigward ta' kumpaniji kkwotati mhux necessarjament jirrapprezentaw linji gwida ġenerali xierqa għall-iżvilupp tal-aħjar Prattiki f'kumpaniji li mhumiex ikkwotati,
- Z. billi implimentazzjoni uniformi u koerenti ta' kull strument adottat f'dan il-qasam madwar l-UE u mill-partijiet rilevanti kollha hija essenzjali,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

1. Jilqa' l-passi li għandhom l-għan li jindirizzaw l-aspetti deontoloġiċi tal-amministrazzjoni tal-kumpaniji, li l-kriżi finanzjarja riċenti żvelat li għadhom 'il bogħod milli jiġu riżolti; jilqa' f'dan il-kuntest iż-żewġ rakkomandazzjonijiet mahruġin mill-Kummissjoni;
2. Jenfasizza li l-approċċ ta' liġi mhix vinkolanti, madankollu, mhuwiex sodisfaċenti;
3. Jilqa', għalhekk, l-ewwel proposta leġislattiva tal-Kummissjoni li tippermetti lil-leġislatur tal-UE jindirizza adegwament il-kwistjonijiet rilevanti, jiġifieri l-emenda tad-Direttiva dwar ir-Rekwiżiti ta' Kapital;
4. Jaqbel mal-prinċipji li l-Kummissjoni ressqet fir-rakkomandazzjonijiet tagħha tat-30 ta' April 2009 dwar, l-ewwel nett, is-sistemi ta' rimunerazzjoni u l-arranġamenti ta' tmexxija fir-rigward tar-rimunerazzjoni tad-diretturi u l-manigġers ta' kumpaniji kkwotati, u t-tieni, dwar is-sistemi ta' rimunerazzjoni u l-proċess ta' abbozzar u implimentazzjoni tal-politika ta' rimunerazzjoni (governanza), it-trasparenza tal-politika ta' rimunerazzjoni u s-superviżjoni prudenzjali (sorveljanza) fis-settur finanzjarju, iżda jenfasizza li dawn ir-rakkomandazzjonijiet għadhom ma ġewx ikkonkretizzati fil-prattika b'mod sodisfaċenti mill-Istati Membri;
5. Jishaq li l-UE tehtieg mudell industrijali, soċjali u ambjentali mmirat għal perjodu ta' żmien fit-tul, konsistenti mal-interessi ġenerali – tal-kumpaniji, tal-azzjonisti u tal-haddiema – u bi struttura finanzjarja ġdida bbażata fuq sistema ta' regoli prudenzjali u deontoloġiċi u fuq awtoritajiet superviżorji Ewropej b'setgħat vinkolanti; jemmen ukoll li s-settur finanzjarju għandu jissodisfa l-bżonnijiet tal-ekonomija reali, jikkontribwixxi għall-promozzjoni tat-tkabbir sostenibbli, u juri l-ogħla livell possibbli ta' responsabbiltà soċjali;
6. Ifakkar li, matul il-proċess ta' ristrutturazzjoni tal-ekonomija, minbarra l-miżuri ta' għajjnuna għall-ekonomija reali, il-miżuri ta' protezzjoni tal-impjiegi, tat-tahriġ u tal-kundizzjonijiet tax-xogħol huma ta' importanza fundamentali u għandhom jiġu kkunsidrati mill-partijiet kollha interessati;
7. Jishaq li l-politiki ta' rimunerazzjoni mmirati lejn governanza soda u sostenibbli huma neċessarji mhux biss minhabba raġunijiet deontoloġiċi, iżda wkoll minhabba raġunijiet partikularment ekonomiċi, minhabba li l-politiki ta' dan it-tip għandhom impatt dirett fir-rigward tal-assi u l-perspettivi ta' żvilupp għall-kumpaniji nnifishom kif ukoll fir-rigward tal-ekonomija b'mod ġenerali u ż-żamma u l-holqien ta' livelli oghla ta' impjeg;
8. Iqis li d-dispożizzjonijiet dwar il-politiki ta' rimunerazzjoni għad-diretturi tal-banek u l-istituzzjonijiet ta' kreditu għandhom ikunu aktar minn sempliċi rakkomandazzjonijiet u għaldaqstant għandhom jieħdu l-forma ta' miżuri vinkolanti marbuta ma' sistema ta' superviżjoni, bil-għan li jiġi żgurat li l-komponent varjabbli tar-rimunerazzjoni – il-bonusijiet, l-opzjonijiet fuq l-ishma, u l-inċentivi – ma jwassalx lill-kumpaniji biex jadottaw investment riskjuż iżżejjed u politiki ta' mmanigġjar li ma jagħtux kas tar-riperkussjonijiet għall-ekonomija reali;
9. Jenfasizza li l-immanigġjar korporattiv u l-politiki ta' rimunerazzjoni għandhom jikkonformaw mal-prinċipji ta' ugwaljanza fil-pagi u ugwaljanza fit-trattament tan-nisa u l-irġiel stabbiliti bit-Trattati u bid-direttivi tal-UE;
10. Jara l-bżonn għal azzjoni leġislattiva Ewropea ulterjuri biex tiġi riżolta l-problema ta' regoli nazzjonali differenti dwar ir-rimunerazzjoni għal kumpaniji f'każijiet fejn il-manigġers jiċċaqilqu minn Stat Membru għal iehor fi hdan kumpanija (possedenti) jew minn kumpanija għal kumpanija ohra fi Stat Membru differenti, jew meta l-kumpaniji jużaw il-moviment hieles fi hdan is-suq intern, pereżempju, permezz ta' mergers transkonfinali;
11. Iqis importanti li tiġi enfasizzata r-responsabbiltà soċjali ġenerali tal-bords tal-kumpaniji fir-rigward tal-iżvilupp sostenibbli u fit-tul tal-kumpaniji bbażati fi Stat Membri tal-UE, u li jkun mistenni bhala d-dover ta' tali bords li jistrutturaw ir-rimunerazzjoni tad-diretturi tal-kumpaniji b'tali mod li jirrifletti dak l-oġettiv u jkun trasparenti għall-pubbliku Ewropew;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

12. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex tipproponi emendi speċifiċi għas-setturi għal-leġislazzjoni dwar is-servizzi finanzjarji sabiex tiġi żgurata konsistenza bejn l-istituzzjonijiet bankarji u dawk mhux bankarji fil-politika ta' rimunerazzjoni. Barra minn hekk, jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq proposti leġislattivi fil-qasam tal-liġi tal-kumpaniji halli jghinu biex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet ta' tmexxija tal-kumpaniji u biex tiġi żgurata konsistenza fil-politika ta' rimunerazzjoni għal kull tip ta' kumpanija;
13. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinkoraġġixxi u tappoġġja l-implimentazzjoni effikaċi tal-miżuri adottati fil-livell tal-UE, fejn l-attenzjoni ewlenija tkun fuq il-kumpaniji transkonfinali, u biex taqdi l-obbligu tagħha li tissottometti rapport ta' evalwazzjoni dwar l-applikazzjoni taż-żewġ rakkomandazzjonijiet mill-Istati Membri; f'dan il-kuntest jistieden lill-Kummissjoni biex tinkludi fil-konklużjonijiet tar-rapport ta' evalwazzjoni skeda ta' attivitajiet adegwati, kemm leġislattivi u kemm mhumiex, li jistgħu jkunu segwitu necessarju;
14. Jitlob li jiġu implimentati b'mod effikaċi r-regoli li jikkonċernaw il-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni tal-impjegati magħżula fil-kuntest tad-Direttiva 2001/86/KE ⁽¹⁾ li tikkomplementa l-Istatut tal-Kumpanija Ewropea;
15. Ihares lejn il-kumpanija Ewropea bħala pjattaforma adattata għall-aħjar Prattiki bil-ghan li jinżerghu prinċipji etiċi fil-mod kif jitmexxew il-kumpaniji transnazzjonali u sabiex dawn il-prinċipji jiġu kkonkretizzati fil-prattika;
16. Jistieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw b'mod effettiv miżuri bħad-Direttiva tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Azzjonisti biex inehhu l-ostakoli għall-partecipazzjoni tal-azzjonisti fil-votazzjoni u jtejbuha, b'mod partikolari fir-rigward ta' votazzjoni transkonfinali;
17. Jistieden lill-azzjonisti kollha biex jinvolvu ruhhom b'mod attiv f'revizjoni ta' Prattiki tan-negozju u bidliet fil-kultura tan-negozju;
18. Jitlob inkuraġġiment sabiex iktar nisa jingħataw karigi manigerjali permezz ta' rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni biex tiġi introdotta sistema biex jimtlew karigi fil-korpi responsabbli mit-tehid tad-deċiżjonijiet tal-kumpaniji, karigi f'korpi oħrajn u karigi b'mod generali;
19. Jipproponi li filwaqt li jiddefinixxu bl-aktar mod strett l-indipendenza tal-membri tal-korpi fil-livell ta' diriġenti ta' kumpanija, l-awtoritajiet nazzjonali ta' sorveljanza għandhom ifittxu l-aktar mekkaniżmi effikaċi għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni, li l-implimentazzjoni tagħhom tista' twassal mhux biss għat-tishih fil-ġestjoni etika tal-kumpaniji, iżda wkoll għal żieda fis-suċċess ekonomiku tal-intrapriżi;
20. Jappoġġja l-istabiliment ta' gwida uniformi u komprensiva rigward l-immaniġġjar tar-riskju, li attwalment jidher li hu indirizzat minn diversi kodiċi u standards applikabbli fl-Istati Membri b'mod frammentarju biss;
21. Jishaq li, fil-każ ta' reati ekonomiċi, huwa possibbli li jinġiebu proċedimenti kriminali kontra membri individwali tal-bord tad-diretturi responsabbli għal dawn ir-reati;
22. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi l-użu ta' linji gwida dwar l-aħjar Prattika fir-rigward ta' kumpaniji mhux ikkwotati adattati sabiex iqisu l-partikolaritajiet u d-differenzi ta' tali kumpaniji;
23. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

---

(1) ĠU L 294, 10.11.2001, p. 22.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Strategġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni

P7_TA(2010)0166

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar “Strategġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni” (2009/2159(INI))

(2011/C 161 E/04)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tat-18 ta' Diċembru 2000, u b'mod partikolari l-Artikolu 14 tagħha,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti tal-20 ta' Novembru 1989 dwar id-Drittijiet tat-Tfal, u b'mod partikolari l-Artikoli 23 u 28 tagħha,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti tat-13 ta' Diċembru 2006 dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà, u b'mod partikolari l-Artikoli 7 u 24 tagħha,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' April 2009 dwar “Strategġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni. Metodu miftuh u mġedded ta' koordinazzjoni biex jindirizza l-isfidi u l-opportunitajiet għaż-żgħażaġh” ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni “Strategġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni” - Rapport tal-UE dwar iż-Żgħażaġh ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2009 dwar qafas imġedded għall-kooperazzjoni Ewropea fil-qasam taż-żgħażaġh (2010-201C) ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ (“ET 2020”) ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2009 dwar il-valutazzjoni tal-qafas attwali għall-kooperazzjoni Ewropea fil-qasam taż-żgħażaġh u dwar il-perspettivi futuri għall-qafas imġedded ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-mobbiltà ta' voluntiera żgħażaġh fl-Unjoni Ewropea ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Kunsill dwar is-Sena Ewropea tal-Attivitajiet ta' Volontarjat għall-Promozzjoni ta' Ċttadinanza Attiva (2011) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ COM(2009)0200.⁽²⁾ SEC(2009)0549.⁽³⁾ ĠU C 311, 19.12.2009, p. 1.⁽⁴⁾ ĠU C 119, 28.5.2009, p. 2.⁽⁵⁾ 9169/09.⁽⁶⁾ ĠU C 319, 13.12.2008, p. 8.⁽⁷⁾ 15658/09.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-Patt Ewropew għaż-Żgħażaġh adottat mill-Kunsill Ewropew ta' Brussell tat-22 u t-23 ta' Marzu 2005 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2008 dwar "Agenda Soċjali Mġedda", li għandha fil-mira tagħha ż-żgħażaġh u t-fal bhala prijorità ewlenija ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni bil-Miktub tiegħu dwar id-dedikazzjoni ta' aktar attenzjoni lir-responsabilizzazzjoni taż-żgħażaġh fil-politiki ta' l-UE ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-21 ta' Frar 2008 dwar il-gejjieni demografiku tal-Ewropa ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A7-0113/2010),
- A. billi l-investment fiż-żgħażaġh huwa kruċjali għall-gejjieni tas-soċjetajiet Ewropej, speċjalment fi żminijiet fejn il-proporzjon ta' żgħażaġh fil-popolazzjoni totali qed jonqos b'mod kostanti,
- B. billi ż-żgħażaġh kollha huma riżorsa importanti għas-soċjetà u għandhom jiġu rikonossuti bhala tali,
- C. billi l-ġenerazzjonijiet preżenti, meta jfasslu l-politiki tal-lum, għandhom responsabbiltà qawwija lejn iż-żgħażaġh u l-ġenerazzjonijiet futuri; billi min ifassal il-politika u r-riċerkaturi jehtieġu jqisu l-opinjoni taż-żgħażaġh biex jagħtuhom vuċi,
- D. billi l-Unjoni Ewropea għandha strumenti importanti marbuta mal-politiki taż-żgħażaġh, madankollu dawn l-istrumenti għandhom jiġu bis-shiħ sfruttati, imxandra u integrati mill-Istati Membri,
- E. billi impjeg ifisser aktar minn semplicement xogħol imhallas: huwa fattur ta' soċjalizzazzjoni u jista' jkun sors importanti ta' appoġġ, ta' struttura u ta' formazzjoni tal-identità,
- F. billi sitwazzjoni ta' xogħol prekarju tista' twassal liż-żgħażaġh biex jevitaw jew jipposponu li jibdew familja, b'effett fuq l-iżviluppi demografici,
- G. billi, illum iż-żgħażaġh Ewropej huma esposti għal rati ta' qgħad li qed jikbru u huma affettwati bil-kriżi ekonomika, billi b'mod partikolari iż-żgħażaġh bi kwalifiki baxxi iktar għandhom possibbiltà li jkunu bla xogħol, u billi għalhekk huwa importanti, li jkun żgurat li iż-żgħażaġh jirċievu l-aħjar taħriġ possibbli li jiggarrantilhom aċċess malajr u partecipazzjoni fuq medda twila ta' żmien fis-suq tax-xogħol,
- H. billi għandu jiġi appoġġat aċċess ugwali għaż-żgħażaġh kollha għal edukazzjoni u taħriġ ta' livell għoli fil-livelli kollha, u għandhom jiġu promossi aktar l-opportunitajiet għat-tagħlim tul il-hajja,
- I. billi t-tranzizzjoni taż-żgħażaġh mill-edukazzjoni u t-taħriġ għas-suq tax-xogħol għandha tiġi ffaċilitata,

⁽¹⁾ ĠU C 292, 24.11.2005, p. 5.

⁽²⁾ 11517/08.

⁽³⁾ SOC/349.

⁽⁴⁾ DCE/2008/2193.

⁽⁵⁾ Testi Adottati, P6_TA(2008)0066.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- J. billi bhala kwistjoni ta' urġenza ghandha tinghata prijorità assoluta lill-problemi ta' tluq bikri mill-iskola u l-illitteriżmu, b'mod partikolari fost l-adolexxenti u l-popolazzjoni żagħżuġha tal-habs,
- K. billi kwistjonijiet marbuta mas-saħha, mal-akkomadazzjoni u mal-ambjent huma ta' importanza kbira għaż-żgħażaġh u jista' jkollhom impatt serju fuq il-hajja u l-ġejjieni tagħhom; billi għandu jiġi promoss ambjent favorevoli f'dak li jirrigwarda l-edukazzjoni, l-impjiegi, l-inkluzjoni soċjali u s-saħha,
- L. billi ż-żgħażaġh, filwaqt li għandhom ikunu jistgħu jistrieħu fuq ambjent familjari san, jehtieġu l-għaj-nuna biex jissodisfaw il-bżonn ta' awtonomija u indipendenza tagħhom,
- M. billi l-aspetti ambjentali mhumiex inkluzi b'mod ċar fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni u fir-Riżoluz-zjoni tal-Kunsill, minkejja li huma kruċjali għaż-żgħażaġh u jhallu impatt serju fuq is-saħha, il-kwalità tal-hajja u l-benessri ta' generazzjonijiet futuri; billi, għalhekk, fi strateġija tal-UE għaż-żgħażaġh, il-kwistjo-nijiet ambjentali għandhom jissemmew b'mod ċar fl-oqsma ta' azzjoni,
- N. billi l-partecipazzjoni attiva f'soċjetà mhux biss hija mezz importanti għar-responsabilizzazzjoni taż-żgħażaġh iżda tikkontribwixxi wkoll għall-iżvilupp personali tagħhom, għal integrazzjoni ahjar fis-soċjetà, għall-ksib ta' hilit u għall-iżvilupp ta' sens ta' responsabbiltà,
- O. billi l-hidma miż-żgħażaġh hija importanti għall-istrateġija tal-UE għaż-żgħażaġh, bhala attività rikreattiva valida għaż-żgħażaġh u li għandha titwettaq minnhom, iżda anki sabiex jiksbu hilit u żvilupp personali,
- P. billi li titgħallem u tesperjenza xi tfisser li jkollok parti attiva fis-soċjetà tkattar il-fehim u l-partecipaz-zjoni attiva fid-demokrazija u l-proċessi tagħha,
- Q. billi l-eżistenza tal-programmi Ewropej li ż-żgħażaġh jibbenefikaw minnhom għandha tiġi mxandra ahjar liż-żgħażaġh sabiex issaħħah il-partecipazzjoni tagħhom,
- R. billi politika taż-żgħażaġh effettiva tista' tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' mentalità Ewropea,

Osservazzjonijiet ġenerali

1. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Strateġija tal-UE għaż-Żgħażaġh – Investiment u Responsabilizzazzjoni";
2. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar qafas imġedded għall-kooperazzjoni Ewropea fil-qasam taż-żgħażaġh (2010-201C);
3. Jinnota li n-nuqqas ta' definizzjoni ċara tal-kuncett ta' "żgħażaġh", tvarja fost l-Istati Membri; jinnota li dan il-kuncett huwa influwenzat minn ċirkostanzi soċjali differenti u li dan jagħti l-opportunità għal approċċ differenti minn kull Stat Membru;
4. Huwa tal-fehma li l-programmi u l-fondi tal-Komunità għandhom jirriflettu l-ambizzjonijiet tal-Ewropa għaż-żgħażaġh;
5. Jistieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw bis-shiħ id-dispożizzjonijiet tat-Trattat ta' Lisbona fil-qasam tal-politika taż-żgħażaġh, bħat-theġġig tal-partecipazzjoni taż-żgħażaġh fil-hajja demokratika, l-attenzjoni speċjali għall-isportivi żgħażaġh u l-infurzar legali tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010***Osservazzjonijiet ewlenin dwar l-effettività tal-istrategija taż-żgħażaġh***

6. Jirrikonoxxi li l-Metodu Miftuh ta' Koordinazzjoni (OMC) imsahhah, b'rispett għall-prinċipju tas-sussidjarjetà, huwa għodda xierqa għall-kooperazzjoni dwar il-kwistjonijiet tal-politiki taż-żgħażaġh, minkejja n-nuqqasijiet tagħhom, bħad-defiċits ta' legittimità, in-nuqqas ta' kooperazzjoni effettiva bejn l-"esperti" u l-politiċi eletti, in-nuqqas ta' integrazzjoni xierqa mal-prijoritajiet nazzjonali u r-riskju ta' "konfużjoni dwar il-responsabbiltà" fost il-livelli varji; iqis li, biex jintlahqu riżultati fit-tul, il-Metodu Miftuh ta' Koordinazzjoni għandu jissahhah;
7. Jenfasizza li l-Metodu Miftuh ta' Koordinazzjoni jehtieg li jitwettaq b'rieda politika soda min-naħa tal-Istati Membri sabiex irendi l-aqwa riżultati; iqis in-nuqqasijiet tal-implimentazzjoni bħala ostakli fundamentali biex jinksibu l-miri stabbiliti;
8. Jirrikonoxxi l-importanza tal-kooperazzjoni fost l-istituzzjonijiet fil-livelli lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropej biex jintlahqu l-miri ta' din l-istrategija u jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lir-rappreżentanti taż-żgħażaġh biex jiehdu rwol attiv fl-implimentazzjoni tal-istrategija taż-żgħażaġh;
9. Ihegġeġ kooperazzjoni aktar mill-qrib dwar kwistjonijiet taż-żgħażaġh bejn il-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni u l-Kunsill u jenfasizza l-htieġa għal kooperazzjoni aktar integrata ma' u fost il-parlamenti nazzjonali fl-ambitu tal-proċess tal-OMC;
10. Jilqa' b'sodisfazzjon id-definizzjoni ċara tal-approċċ doppju, l-introduzzjoni ta' metodi ta' himda u speċjalment il-lista ċara tal-istrumenti ta' implimentazzjoni stabbilita mill-Kunsill; jitlob l-involvement tal-Parlament Ewropew fid-definizzjoni tal-prijoritajiet taċ-ċikli ta' hidma; jitlob li l-kooperazzjoni Ewropea fil-qasam taż-żgħażaġh tkun ibbażata fuq evidenza, pertinenti u kkonċentrata;
11. Jenfasizza l-htieġa li jiġu żviluppatti indikaturi ċari u faċli li jintużaw kemm fil-livell Ewropew kif ukoll fil-livell nazzjonali li jagħmluha possibbli, li jitjieb, jitwessa' u jiġi aġġornat l-għarfien vera tagħna dwar il-qagħda taż-żgħażaġh u li jitkejjel u jiġi kkumparat il-progress fir-rigward tal-implimentazzjoni ta' objettivi stabbiliti b'mod komuni; jenfasizza l-importanza ta' valutazzjoni u monitoraġġ kostanti;
12. Jinnota l-importanza ta' valutazzjoni tal-istat tal-implimentazzjoni tal-Istrategija tal-UE għaž-Żgħażaġh; jenfasizza li r-rapporti ta' progress tal-Istati Membri fil-qasam taż-żgħażaġh għandhom ikunu disponibbli għall-pubbliku sabiex tiżdied il-kuxjenza pubblika; jenfasizza l-bżonn li jiġi ssorveljat il-mod kif il-hajjiet taż-żgħażaġh fl-Ewropa qed jiżviluppaw u jinbidlu sabiex il-progress effettiv miksub ikun jista' jiġi vvalutat;
13. Iqis li t-tagħlim fost il-pari għandu jkun żviluppatt aktar bħala mezz li jiffaċilita l-iskambju ta' prattiki tajba u li jikkontribwixxi għall-konsistenza tal-azzjonijiet mehuda fuq livell nazzjonali;
14. Iqis li sabiex ikun hemm strategija kompleta tal-UE għaž-żgħażaġh, il-formulazzjoni tal-politiki taż-żgħażaġh u dik tal-programmi u l-azzjonijiet tal-UE għandhom imorru id fid id b'mod korrett u trasparenti; iqis, b'mod partikolari, li r-riżultati li johorġu mill-implimentazzjoni tal-programmi tal-UE għandhom jagħtu reazzjoni għall-formulazzjoni tal-politika taż-żgħażaġh u l-istrategija tal-UE għaž-żgħażaġh ingenerali, u vice versa;
15. jenfasizza, barra minn hekk, il-bżonn ta' analiżi fil-fond tal-programmi implimentati sabiex tkun possibbli l-ġestjoni tal-kwalità effikaċi u, abbażi tagħha, jitfassal kull titjib li jista' jkun mehtieg fil-programmi fil-futur;
16. Jinnota l-htieġa li jiġu mobilizzati u simplifikati l-proċeduri ta' aċċess għall-programmi tal-UE u l-fondi soċjali u li jiġi ffaċilitat l-aċċess għalihom; jishaq fuq kemm huwa importanti li f'dan il-qasam jitfassal approċċ prattiku u mhux burokratiku bil-hsieb li tiġi implimentata strategija integrata biex ittejjeb il-hajja taż-żgħażaġh; jenfasizza l-importanza li ż-żgħażaġh jiġu involuti fl-implimentazzjoni tal-programmi għaž-żgħażaġh sabiex il-htigijiet tagħhom ikunu jistgħu jitqiesu ahjar;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

17. Jenfasizza r-rwol importanti tal-programmi Comenius, Erasmus u Leonardo da Vinci fl-iżvilupp ta' politiki edukattivi u ta' taħriġ Ewropej; itenni l-prijorità politika tiegħu li dawn il-programmi jitqiesu bħala pass fundamentali fl-iżvilupp ta' strateġija tal-UE għaż-żgħażaġh, speċjalment għall-ġenerazzjoni li jmiss ta' programmi pluriennali;
18. Iqis li għandu jsir saħansitra sforz akbar biex tkun promossa l-mobbiltà taż-żgħażaġh fl-Ewropa u li, fil-programmi ta' mobbiltà, għandu jkun hemm ambitu biżżejjed u attenzjoni mogħtija għal skambji lil hinn mill-edukazzjoni formali taż-żgħażaġh;
19. Jistieden lill-Kummissjoni, fi hdan il-programmi ta' mobbiltà l-ġodda, biex tagħti attenzjoni speċjali lill-mobbiltà tal-haddiema żgħażaġh u għal dan il-ghan jitlob biex is-sistema ta' viża speċjali li fil-preżent teżisti għall-istudenti tiġi estiża għall-haddiema żgħażaġh;
20. Jiġbed l-attenzjoni għall-bżonn li l-mezzi tax-xandir jiġu involuti biex il-programmi għaż-żgħażaġh isiru popolari;
21. Jirrikonoxxi li t-titjib tal-hajja taż-żgħażaġh huwa hidma trasversali li għandha titqies f'kull qasam tal-politika; ihegġeġ lill-istituzzjonijiet Ewropej u lill-Istati Membri biex jipromwovu l-holqien ta' sezzjoni għaż-żgħażaġh fid-dipartimenti u l-ministeri kollha li għandha tghin biex jissahhah l-abbozzar ta' politiki taż-żgħażaġh adegwati; jistieden ukoll lill-Kummissjoni biex tahtar "uffiċjali żgħażaġh" fid-direttorati ġenerali tagħha u tagħtihom taħriġ ulterjuri; iqis li l-ghan għandu jkun li d-dokumenti tal-Kummissjoni jiġu vvalutati fid-dawl tal-oġġettivi tal-politika taż-żgħażaġh; għalhekk, jilqa' b'sodisfazzjon kbir l-approċċ transsettorjali bħala fattur neċessarju biex jinkiseb livell massimu ta' effettività; iqis li l-integrazzjoni tal-kwistjonijiet taż-żgħażaġh fl-oqsma kollha tal-politika hija fattur ewlieni għas-suċċess tal-istrateġija għaż-żgħażaġh;
22. Jenfasizza l-bżonn għall-istituzzjonalizzazzjoni tal-ġustizzja interġenerazzjonali fil-livell Ewropeu u l-adozzjoni ta' dan il-prinċipju mill-Istati Membri għar-regolazzjoni ġusta tar-relazzjonijiet bejn il-ġenerazzjonijiet;

Oqsma ta' azzjoni

23. Jenfasizza bil-qawwa li l-kriżi ekonomika globali qed ikollha impatt kbir fuq iż-żgħażaġh u li għaldaqstant għandha tinfluwenza profundament il-prijoritàjiet fi hdan l-oqsma ta' azzjoni; iqis li dan għandu jsir billi tiġi identifikata firxa ta' miżuri biex jirfdu l-istrateġija ta' hrug soċjali u li għandha tinghata attenzjoni speċjali għal reviżjoni tax-xbieki ta' sikurezza soċjali u tas-sistemi tas-sigurtà soċjali;

Prinċipji ġenerali li japplikaw għal kull qasam ta' azzjoni

24. Jenfasizza l-importanza li jitnehhew it-tipi kollha ta' diskriminazzjoni komuni fost iż-żgħażaġh, bħalma hija d-diskriminazzjoni abbażi tas-sess, ir-razza jew l-oriġini etnika, ir-religjon, id-dizabbiltà, l-età u l-orjentazzjoni sesswali;
25. Jenfasizza l-importanza li iż-żgħażaġh jiġu kkunsidrati bħala grupp ta' priyorità fil-viżjoni soċjali tal-UE;
26. Jenfasizza bil-qawwa l-htieġa li iż-żgħażaġh b'dizabbiltà jinghataw appoġġ effettiv u magħmul apposta kif ukoll opportunitajiet reali u ugwali fl-aċċess fiżiku, sensorjali u konoxxittiv għall-edukazzjoni, l-impjeg, il-kultura, id-divertiment, l-isports, l-attivitatijiet soċjali u l-involvimwent fit-tmexxija tal-affarijiet pubbliċi u ċivili;
27. Jitlob miżuri li jiżguraw ir-rispett tad-diversità u l-integrazzjoni b'suċċess ta' żgħażaġh u tfal;
28. Jistieden lill-Istati Membri biex jidentifikaw ir-rabtiet trasversali bejn il-politiki taż-żgħażaġh u l-politiki tal-edukazzjoni, it-taħriġ, l-impjegi, il-kultura u oħrajn;
29. Jenfasizza l-bżonn għal rabtiet qawwija bejn il-politiki dwar iż-żgħażaġh u t-tfal;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**Edukazzjoni u taħriġ**

30. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jintensifikaw l-interazzjoni bejn it-tliet naħat tat-triangolu tal-għarfien (l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni) bħala element ewlieni għat-tkabbir u l-holqien tal-impjeggi; jirrakkomanda bil-qawwa l-promozzjoni ta' kriterji komuni għal rikonoxximent reċiproku aqwa tal-edukazzjoni mhux formali u t-taħriġ vokazzjonali, pereżempju billi titthaffef l-adozzjoni tas-sistema EQF għar-rikonoxximent tal-kwalifiki, għat-trasparenza u gall-validazzjoni tal-hiliet;
31. Jistieden lill-Istati Membri biex jiehdu aktar inizjattivi halli jinvestu fil-hiliet meħtieġa għall-impjeggi li għalihom hemm domanda, u jinkoraġġihom biex jorbut l-curricula edukattivi mad-domaanda fis-suq tax-xogħol, biex jipprovdu leġiżlazzjoni għat-taħriġ vokazzjonali fiż-żmien il-qasir (fejn dan ikun għadu meħtieġ) u li, fejn ikun possibbli, jużaw il-validazzjoni tal-hiliet u r-rikonoxximent tal-kwalifiki;
32. Jiġbed l-attenzjoni għall-problema ta' żgħażaġh li jtilqu l-iskola u l-htieġa li jittiehdu miżuri li jiżguraw li l-oghla percentwali possibbli ta' żgħażaġh jispiċċaw il-perjodu obbligatorju ta' edukazzjoni tagħhom;
33. Ihegġeg bil-qawwa lill-Istati Membri, fil-kuntest ta' aktar finanzjament, biex jipromwovu l-mobbiltà tat-tagħlim u t-taħriġ għaż-żgħażaġh kollha, li hija fattur ewlieni biex wiehed jikseb esperjenza ta' tagħlim u ta' xogħol; jenfasizza l-importanza tal-mobbiltà taż-żgħażaġh ukoll fir-reġjuni konfinanti mal-UE billi tkun garantita partecipazzjoni wiesgħa fil-programmi Ewropej li minnhom jibbenefikaw iż-żgħażaġh;
34. Ihegġeg lill-Istati Membri jagħmlu hilitom kollha biex jilhqu l-għanijiet strateġiċi u jilhqu l-livelli ta' referenza stabbiliti skont il-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET 2020"), b'mod partikolari fir-rigward ta' dawk li jkollhom livell baxx ta' hilit bażiċi u dawk li jtilqu kmieni mill-edukazzjoni;
35. Jistieden lill-Istati Membri biex joholqu biżżejjed rotot li permezz tagħhom in-nies li jkunu hallew is-sistema edukattiva jkunu jistgħu jerġgħu jidhlu fiha u biex jiżguraw li ponti adegwati jkunu disponibbli halli persuni li jkunu segwew korsijiet ta' taħriġ vokazzjonali jkunu jistgħu jimxu 'l quddiem lejn livelli oghla tal-edukazzjoni, u jhegġiġhom jiehdu l-miżuri u joffru programmi mmirati għaż-żgħażaġh li jkuu waqgħu lura jew li jkunu hallew l-iskola aktar kmieni minhabba ċirkustanzi diffiċli jew għażliet hżiena;
36. Jenfasizza l-importanza li fit-tranzizzjoni mill-edukazzjoni għax-xogħol iż-żgħażaġh ikunu pprovduti b'aċċess għal gwida u pariri;
37. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw li t-tfal u ż-żgħażaġh, irrispettivament mill-istatus legali tal-familji tagħhom, ikollhom id-dritt għal edukazzjoni statali li tgħinhom jiksbu, bir-rispett dovut għall-kultura u l-lingwa proprja tagħhom, il-hakma meħtieġa tal-lingwa tal-Istat Membru ospitanti u għarfien tal-kultura tiegħu bħala għodda għall-integrazzjoni;
38. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw aċċess ugwali għall-edukazzjoni għaż-żgħażaġh irrispettivament mill-orijini soċjali u l-kundizzjonijiet finanzjarji, u biex jiġgarantixxu aċċess ugwali għall-edukazzjoni liż-żgħażaġh żvantaġġati minn familji bi dhul baxx;
39. Jistieden lill-Istati Membri biex jimplimentaw il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà u jagħmlu l-edukazzjoni inklussiva – li tkopri kemm l-edukazzjoni formali kif ukoll dik informali – realtà;
40. Jenfasizza l-importanza ta' sistema ta' taħriġ ġdida, effikaċi u kontinwa għall-ghalliema sabiex jgħinu lill-istudenti żgħażaġh biex ikunu jistgħu jlahhqu ahjar mal-isfidi tas-soċjetà tagħna li qed tinbidel b'rata mghaġġla;
41. Jenfasizza l-importanza tal-promozzjoni tal-litteriżmu tal-midja;
42. Jinnota li l-edukazzjoni għandha rwol fundamentali fl-iżvilupp pożittiv tal-attitudni personali;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Impjiegi u intraprenditorija

43. Jinsab ferm imhasseb dwar l-ghadd dejjem ikbar ta' zghazagh qieghda, sottoimpjegati jew li m'ghandhom l-ebda sigurtà tal-impjieg, speċjalment fil-kriżi ekonomika attwali; jappoġġja bil-qawwa l-istedina indirizzata lill-Kunsill Ewropew biex jiżgura perspettiva taż-żghazagh fl-Istrateġija ta' Lisbona ghal wara l-2010 u biex jappoġġja l-kontinwazzjoni ta' inizjattivi b'konformità mal-oġettivi ġenerali tal-Patt Ewropew ghaż-Żghazagh; jappoġġja bil-qawwa l-proposta biex jiġu żviluppati miżuri mmirati ghaż-żghazagh fil-pjanijiet ta' rkupru mfassla fil-pjanijiet tal-kriżi ekonomika u finanzjarja;
44. Jenfasizza l-htieġa essenzjali li jinkisbu l-oġettivi tal-Istrateġija ta' Lisbona ghat-tkabbir u l-impjiegi u jqis li l-aġenda UE 2020 mgedda ghandha tippermetti li l-UE tirkupra bis-shih mill-kriżi billi timxi aktar malajr lejn ekonomija innovattiva u li tohloq ix-xoghol; f'dan il-kuntest, iheggeg li l-aġenda mgedda tkun aktar iffukata fuq iż-żghazagh;
45. Jistieden lill-Istati Membri biex jiehd u azzjoni kontra n-nuqqas ta' sigurtà tax-xoghol u l-kundizzjonijiet tal-impjieg prekarji li ż-żghazagh jesperjenzaw fis-suq tax-xoghol u biex jappoġġjaw b'mod attiv ir-rikonċiljazzjoni tad-dinja tax-xoghol mad-dinja tal-hajja personali u tal-familja;
46. Iheggeg lill-Istati Membri biex iqisu d-dimensjoni interġenerazzjonali fil-politiki taghhom sabiex irawmu l-impjiegi;
47. Jistieden lill-Istati Membri biex jiffacilitaw l-aċċess taż-żghazagh ghal kull tip ta' impjieg b'kundizzjonijiet tax-xoghol tajba sabiex jiġi evitat li jkun hemm diskrepanza bejn il-hiliet u x-xoghljiet, li tirrappreżenta hela ta' talent; f'dan ir-rigward, jirakkomanda titjib fil-kwalità tal-apprentistati pprovduti kif ukoll fid-drittijiet tal-apprentisti billi jiġi żgurat li l-maġġoranza tal-programmi interni jattribwixxu kwalifiki liż-żghazagh u jwassluhom ghal karigi bi hlas;
48. Jistieden ukoll lill-Istati Membri biex joffru aktar opportunitajiet ta' impjieg, jimplimentaw politiki ta' protezzjoni soċjali ghal zghazagh żvantaġġati, jiżguraw opportunitajiet ugwali ghaż-żghazagh li jghixu f'żoni periferiċi u f'centri urbani, u jaghtu appoġġ speċjali lill-ommijiet zghazagh;
49. Ifakkar fir-riskju ta' telf tal-imhuh u l-konsegwenzi negattivi ghall-pajjiżi ta' oriġini taż-żghazagh; jistieden lill-Istati Membri biex jesploraw u jiżviluppaw strateġiji ghaż-żamma taż-żghazagh f'pajjiżi u reġjuni suxxettibbli ghal migrazzjoni 'l barra, li tiehu diversi forom, bhal pereżempju t-telf tal-imhuh, il-mili ta' nuqqas ta' hiliet u x-xoghol irhis, flessibbli, bla sengha u ta' sikwit staġunali;
50. Jistieden lill-Istati Membri biex jeliminaw il-kazijiet fejn tiġi nnutata diskrepanza bejn il-livelli ta' dħul bejn iż-żghazagh irġiel u dawk nisa fuq il-baži tas-sess;
51. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw drittijiet ta' impjieg decenti u sigurtà soċjali f'era ta' globalizzazzjoni billi jilhqu bilanċ bejn il-flessibbiltà u s-sigurtà;
52. Jistieden lill-Istati Membri biex jiggarantixxu t-trasferibbiltà totali tal-benefiċċji soċjali miksuba sabiex ma tiġix ipperikolata l-protezzjoni tal-benessri għall-haddiema zghazagh li ghażlu l-mobbiltà;
53. Jenfasizza l-importanza ta' perjodi ta' tahrig Prattiku f'kumpaniji u istituzzjonijiet waqt il-perjodu ta' studju, li sussegwentement jafu jaghmluha iktar faċli biex wiehed isib xoghol;
54. Jissuġġerixxi l-promozzjoni ta' kultura intraprenditorjali fost iż-żghazagh billi tittejjeb il-komunikazzjoni dwar l-intraprenditorija, permezz tal-appoġ għall-iżvilupp ta' strutturi u networks Ewropej ghal dak il-ghan u billi ż-żghazagh jiġu inkoraġġiti jibdeu jahdmu ghal rashom u billi jużaw għodda ta' mikroreditu u mikrofinanzjament; jenfasizza l-importanza ta' tagħlim tul il-hajja;
55. Jappoġġja l-bżonn ta' sinerġiji bejn id-dinja tal-edukazzjoni u dik tal-industrija kif ukoll il-bżonn ta' forum avvanzati ta' integrazzjoni bejn l-universitajiet u n-negozji;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

56. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jappoġġjaw inizzjattivi privati għaż-żgħażaġh, anke permezz ta' programmi nazzjonali li jissupplimentaw il-programmi Ewropej;

57. Jiġbed l-attenzjoni għal bżonn li jtfasslu politiki għar-rikonċiljazzjoni tal-hajja tax-xogħol u l-hajja privata u li jhegġu liż-żgħażaġh biex jibdew familja; jinnota wkoll l-attenzjoni il-bżonn li jiġi żgurati li ż-żgħażaġh ikollhom dhul biżżejjed sabiex ikunu jistgħu jieħdu deċiżjonijiet indipendenti, inkluża d-deċiżjoni li jibdew familja;

Saħħa, benesseri u ambjent

58. Jenfasizza li l-impatt tat-tibdil klimatiku u ambjentali kif ukoll id-degradazzjoni ambjentali għandhom impatt negattiv fuq il-hajja taż-żgħażaġh u jitolb azzjonijiet sostenibbli f'dan il-qasam;

59. Jistieden lill-Istati Membri biex fil-curricula tagħhom jinkludu forom xierqa ta' edukazzjoni dwar il-prevenzjoni tar-riskji relatati mas-saħħa u mal-ambjent;

60. Jiddispijaċi hafa minhabba l-fatt li l-qafas ta' kooperazzjoni ma jagħmel l-ebda referenza għall-politiki tal-konsumatur; huwa tal-fehma li ċerti problemi jistgħu jkunu relatati mal-produzzjoni u t-tqeghid fis-suq ta' ikel hażin għas-saħħa;

61. Jenfasizza l-htieġa li titqies il-vunerabbiltà speċifika taż-żgħażaġh u t-tfal fil-formulazzjoni tal-politiki ambjentali u tal-konsumatur; jenfasizza l-bżonn li jiġi żgurati livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi żgħażaġh permezz ta' azzjonijiet bħal kampanji ta' informazzjoni u edukazzjoni;

62. Jenfasizza l-importanza li tkompli tikber il-ġlieda kontra l-użu tad-drogi u l-alkohol, kontra l-hsara relatata mal-alkohol u kontra kwalunkwe forma oħra ta' vizzju, inkluż il-logħob tal-ażżard, speċjalment permezz ta' prevenzjoni u riabilitazzjoni; jistieden lill-Istati Membri biex jisfruttaw kemm jista' jkun il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drogi u l-Istrateġija tal-UE fir-rigward tal-ghajnuna għall-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-hsara relatata mal-alkohol u forom oħrajn ta' vizzji;

63. Ifakkar ukoll li t-tfal u ż-żgħażaġh huma esposti għal numru kbir ta' xeni ta' natura vjolenta fil-midja; jissuggerixxi li l-kwistjoni tkompli tiġi investigata u li jittieħdu l-miżuri kollha neċessarji bil-ghan li jinqered l-impatt fuq is-saħħa mentali tagħhom;

64. Jirrakkomanda li ż-żgħażaġh jiġu ggwidati fl-użu tagħhom tat-teknoloġiji l-ġodda permezz ta' politiki dwar l-edukazzjoni tal-midja u politiki biex titqajjem kuxjenza fir-rigward tal-perikli inerenti fl-użu bla kontroll tagħhom;

65. Jenfasizza r-rwol tal-ghoti ta' informazzjoni liż-żgħażaġh dwar il-kwistjonijiet relatati mal-edukazzjoni sesswali fil-harsien ta' saħħithom;

66. Jiġbed l-attenzjoni għal-livell kontinwament għoli ta' tqala taht l-età u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex irawmu kuxjenza fost iż-żgħażaġh u jedukawhom dwar din il-problema;

67. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-immigranti tfal u żgħażaġh fit-territorju tagħhom ikollhom aċċess għal kura tas-saħħa bażika, irrispettivament mill-istatus legali tal-familji tagħhom;

68. Jenfasizza r-rwol tal-isport bħala sett shih ta' attivitajiet li jippromwovu stili ta' hajja b'saħħithom għaż-żgħażaġh u li jhegġu l-hidma f'tim, l-ispirtu ta' korrettezza u r-responsabbiltà u r-rwol tal-informazzjoni għaż-żgħażaġh fil-ġlieda kontra l-vjolenta fil-grawnds sportivi; isejjaħ għal programmi speċjali għaż-żgħażaġh b'diżabbiltà;

69. Jistieden lill-Istati Membri biex, fl-isforzi tagħhom biex ihegġu liż-żgħażaġh jippartecipaw fl-isports, iqisu l-kwistjonijiet relatati speċifikament mas-sessi u jipprovdu appoġġ għal sports inqas popolari wkoll;

70. Jenfasizza l-importanza tal-promozzjoni ta' kampanji ta' edukazzjoni għaż-żgħażaġh kontra d-doping u favur sport hieles mid-drogi;

Parteċipazzjoni

71. Jenfasizza l-importanza ta' djalogu strutturat kontinwu u konsultazzjoni maż-żgħażaġh; ihegġeg bil-qawwa l-promozzjoni tal-parteċipazzjoni taż-żgħażaġh u l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh fil-livelli kollha (lokali, nazzjonali u internazzjonali) fil-formulazzjoni tal-politiki generali u, b'mod partikolari iżda mhux esklussivament, tal-politika dwar iż-żgħażaġh, permezz ta' djalogu strutturat kontinwu;

72. Jenfasizza l-importanza li jiġi kkunsidrat il-metodu ta' konsultazzjoni taż-żgħażaġh, sabiex jiġi żgurat li titqies firxa wiesgħa ta' fehmiet taż-żgħażaġh; huwa favur l-iżvilupp ta' strutturi fejn il-parteċipanti kollha jistgħu jaħdmu flimkien, jinfluwenzaw il-politiki u d-deċiżjonijiet b'mod ugwali u jipprovd u l-mezzi meħtieġa biex jinholqu dawn l-istrutturi;

73. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jinkludu l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh fil-proċess tat-tfassil tal-politika, inkluż fil-livell lokali;

74. Jenfasizza l-importanza ta' rappreżentanti taż-żgħażaġh rappreżentattivi fid-djalogu strutturat u jirrakkomanda li l-Kummissjoni tikkonsulta lir-rappreżentanti tal-kunsilli nazzjonali taż-żgħażaġh dwar t-temi prijoritarji taż-żgħażaġh;

75. Jaqbel mal-htieġa indirizzata frekwentement tar-rikonoxximent u l-appoġġ ta' organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh u l-kontribuzzjoni kbira tagħhom għall-edukazzjoni mhux formali; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex ihegġu lill-Istati Membri sabiex jistabbilixxu u jipprovd u appoġġ għal parlamenti lokali taż-żgħażaġh u biex iniedu programmi korrispondenti;

76. Jenfasizza l-htieġa li jiġu involuti dejjem iżjed żgħażaġh diversi bil-għan li tissahħah ir-rappreżentatività; huwa favur li l-parteċipazzjoni tithegġeg minn età bikrija; f'dan ir-rigward, ihegġeg riflessjoni dwar it-tishih tar-rabtiet bejn l-iskejjel, l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh u organizzazzjonijiet ohrajn tas-soċjetà civili u jirrakkomanda bil-qawwa t-trawwim ta' rikonoxximent iktar b'sahħtu tal-edukazzjoni mhux formali;

77. Jissuġġerixxi t-twaqqif ta' skemi ta' għotjiet għaż-żgħażaġh li jipparteċipaw b'mod attiv fis-soċjetà, bl-iskop aħhari li tiġi stabbilita kultura kemm tad-drittijiet kif ukoll tal-obbligi;

78. Jenfasizza l-bżonn ta' sforzi partikulari biex iż-żgħażaġh li jgħixu f'żoni periferiċi u rurali u fi kwartieri fqar jithegġu jipparteċipaw b'mod attiv fl-attivitajiet Ewropej; f'dan ir-rigward, jiddispjaċih li l-qafas ta' kooperazzjoni ma jipproponi l-ebda azzjoni speċifika sabiex il-programmi tal-UE jiġu kkomunikati aħjar liż-żgħażaġh u b'mod partikulari lil dawk li jgħixu f'żoni remoti u lil dawk li mhumex organizzati f'organizzazzjonijiet politiċi, soċjali jew mhux governattivi; jitlob mill-Kummissjoni impenn definittiv f'dan ir-rigward;

79. Jenfasizza l-bżonn li jiżdiedu l-isforzi biex jiġi żgurat skambju ta' fehmiet u informazzjoni effikaċi u trijangolari bejn il-komunitajiet akkademiċi, kummerċjali u politiċi fil-livelli lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropej;

Kreattività u kultura

80. Jistieden lill-Istati Membri biex jiffacilitaw l-aċċess għat-teknoloġiji l-ġodda biex jagħtu spinta lill-kreattività u l-kapaċità ta' innovazzjoni taż-żgħażaġh u jiġġeneraw interess fil-kultura, fl-arti u fix-xjenza;

81. Jinsab sorpriż bin-nuqqas ta' kwalunkwe referenza esplicita għall-kwistjonijiet kulturali fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni; u jiddikjara wkoll li dawn il-kwistjonijiet ma jistgħux jinkludu biss l-intraprenditorija u l-użu ta' teknoloġiji ġodda;

82. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li r-riżoluzzjoni tal-Kunsill tqis ir-rwol li għandhom l-attivitajiet soċjali u kulturali, li tikkomplementa r-rwol tas-sistemi tal-edukazzjoni u dak tal-familji; jinnota wkoll li dawn l-attivitajiet jikkontribwixxu wkoll b'mod deċiżiv għall-għieda kontra d-diskriminazzjoni u l-inugwaljanza u jiffacilitaw l-aċċess taż-żgħażaġh għal attivitajiet ta' divertiment, kultura u sport;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

83. Jenfasizza l-importanza tal-appoġġ u r-rikonoxximent tal-kultura taż-żgħażaġh meta l-Istati Membri jallokaw il-fondi, minhabba li dan huwa essenzjali għall-iżvilupp tal-kreattività taż-żgħażaġh;
84. Jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta inkluża fir-riżoluzzjoni tal-Kunsill sabiex jiġi promoss taħriġ speċjalizzat għall-haddiema żgħażaġh fil-kultura, fil-midja ġdida u fil-kompetenzi interkulturali;
85. Jissuġġerixxi l-inklużjoni ta' perspettiva taż-żgħażaġh fil-politiki, il-programmi u l-azzjonijiet fl-oqsma tal-kultura u l-midja;
86. Huwa tal-fehma li l-istituzzjonijiet kulturali (perezempju l-mużewijiet, il-libreriji u t-teatri) għandhom jitheggu biex jinvolvu iktar lit-tfal u liż-żgħażaġh;
87. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex joħolqu pass Ewropew taż-żgħażaġh sabiex iż-żgħażaġh ikollhom aċċess għall-istituzzjonijiet kulturali madwar l-UE bi prezz baxx hafna;

Attivitajiet ta' volontarjat

88. Jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni tal-Kunsill li jiddikjara s-sena 2011 bhala s-Sena Ewropea tal-Volontarjat kif ukoll il-miżuri stipulati fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-mobbiltà taż-żgħażaġh voluntieri madwar l-Unjoni Ewropea;
89. Huwa tal-fehma li l-volontarjat taż-żgħażaġh għandu jkun appoġġjat, anke billi jiġi estiż il-programm tas-Servizz Volontarju Ewropew, u billi ż-żgħażaġh żvantaġġati jiġu meghjuna jimpenjaw irwiegħom għall-volontarjat;
90. Iqis li, skont ma jkun ir-riżultat tal-valutazzjoni tal-Azzjoni Preparatorja Amicus, għandhom jiġu eżaminati azzjonijiet ulterjuri ta' dan it-tip;
91. Huwa tal-fehma li l-attivitajiet volontarji m'għandhomx jiehdu post l-oportunitajiet ta' impjieġ professjonali u bi hlas iżda għandhom iżidu l-valur għas-soċjetà;
92. Jitlob l-introduzzjoni u r-rikonoxximent reċiproku ta' "Pass Ewropew tal-Voluntiera" bhala zieda għall-"Pass Ewropew taż-Żgħażaġh" eżistenti; dan il-pass jipprovdi reġistru tal-hidma volontarja mwettqa mit-tfal u miż-żgħażaġh u jkun jista' jiġi ppreżentat lil dawk li potenzjalment jistgħu ihaddmuhom bhala prova ta' kwalifika;

Inklużjoni soċjali

93. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-2010 hija s-Sena Ewropea tal-Ġlieda kontra l-Faqar u l-Esklużjoni Soċjali, speċjalment fil-kuntest tal-kriżi ekonomika u finanzjarja, li qed ikollha impatt qawwi fuq iż-żgħażaġh;
94. Huwa tal-fehma li, fl-isfond ta' soċjetajiet li qed jixjuehu, l-ekwità intergenerazzjonali hija sfida ċentrali; jistieden lill-Istati Membri biex iqisu l-interessi taż-żgħażaġh u tal-ġenerazzjonijiet futuri meta jkunu qed jifformulaw il-politiki tagħhom, speċjalment fi zminijiet ta' kriżi ekonomika u finanzjarja;
95. Jenfasizza wkoll il-htieġa li jiġu żviluppatti iktar programmi ta' involviment fil-komunità mal-gruppi emarġinati bħall-immigranti żgħażaġh u dawk kollha bi bżonnijiet speċjali (il-persuni b'diżabbiltà, iż-żgħażaġh li jehtieġilhom jergħu jiġu integrati fis-soċjetà wara perjodu ta' priġunerija, dawk bla dar, dawk f'xogħol każwali, eċċ.);
96. Jirrikonoxxi l-bżonn li titqajjem kuxjenza fir-rigward taż-żgħażaġh b'diżabbiltà u jistieden lill-Istituzzjonijiet Ewropej biex jiehdu azzjoni sabiex jiżguraw li, fil-ġejjieni, iż-żgħażaġh b'diżabbiltà jkunu integrati b'mod shih;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

97. Ifakkar it-talba tiegħu biex tiġi żgurata ugwaljanza bejn is-sessi minn età bikrija u fl-oqsma kollha tal-hajja; għaldaqstant, jilqa' b'mod partikulari l-fatt li r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill għandha l-għan li ttejjeb il-kura tat-tfal u tippromwovi l-kondiviżjoni tar-responsabilitajiet bejn il-ġenituri sabiex tiġi ffaċilitata r-rikonċiljazzjoni bejn il-hajja professjonali u dik tax-xogħol kemm għaż-żgħażaġh nisa kif ukoll għaż-żgħażaġh irġiel;

98. Jenfasizza l-bżonn li t-tfal u ż-żgħażaġh ikunu konxji mill-fatt li d-diskriminazzjoni mhija aċċettabbli fl-ebda forma u fl-ebda qasam u li tittiehed azzjoni determinata kontra kull forma ta' estremiżmu;

99. Jirrakkomanda li tinghata prijorità f'kull Stat Membru biex jiġi żgurat li ma jkunx hemm minorenni żgħar li ma jicċahdu mill-kura soċjali;

100. Jenfasizza l-importanza ta' ambjent diġitali inklussiv; ihegġeg lill-Istati Membri biex jiżviluppaw, bhala parti mis-sistemi ta' edukazzjoni formali u informali tagħhom, kuncetti li jggarantixxu aċċess għall-informazzjoni, l-edukazzjoni u l-kultura u li jtejbu l-hiliet taż-żgħażaġh fir-rigward tal-midja;

Iż-żgħażaġh u d-dinja

101. Jirrakkomanda għajnuna ta' żvilupp diretta fir-rigward ta' miżuri għall-benefiċċju taż-żgħażaġh u għall-għieda kontra l-użu tad-drogi u kontra t-traffikar tad-drogi fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;

102. Huwa favur it-trawwim ta' attivitajiet ta' interess ġenerali li johlqu sens ta' responsabbiltà fost iż-żgħażaġh, bhalma huma l-volontarjat għat-tibdil fil-klima, għall-iżvilupp jew għall-għajnuna umanitarja; f'dan ir-rigward, jilqa' b'sodisfazzjon l-opportunitajiet li l-holqien ta' Korp Volontarju Ewropew ta' Għajnuna Umanitarja se jagħti liż-żgħażaġh biex jipparteċipaw fil-hidma umanitarja tal-UE, u jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw li ż-żgħażaġh kollha jkunu jafu sewwa bl-eżistenza tiegħu;

103. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex tkompli tesplora l-possibbiltà li jiżdiedu l-attivitajiet ta' kooperazzjoni internazzjonali fil-volontarjat taż-żgħażaġh;

104. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżviluppaw skambji u skemi ta' ġemellaġġ ma' pajjiżi u komunitajiet terzi sabiex jippromwovu djalogu interkulturali u jhegġu liż-żgħażaġh biex jidhlu fi proġetti komuni;

105. Jitlob it-titjib u l-implimentazzjoni estensiva tal-programm Erasmus Mundus;

*

* *

106. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Gvernijiet u lill-Parlamenti tal-Istati Membri.

It-Tlieta 18 ta' Meju 2010

Semplifikazzjoni tal-PAK

P7_TA(2010)0172

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Meju 2010 dwar is-simplifikazzjoni tal-PAK (2009/2155(INI))

(2011/C 161 E/05)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Ottubru 2005 - Semplifikazzjoni u Regolamentazzjoni ahjar għall-Politika Agrikola Komuni (COM(2005)0509),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Marzu 2009 - PAK semplifikata għall-Ewropa – suċċess għal kulhadd (COM(2009)0128),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Komitat għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (A7-0051/2010),
- A. billi l-leġiżlazzjoni kollha trid tkun proporzjonata mal-oġġettiv u għandha tiddaħhal biss wara li ssir verifika shiha tal-impatt li tanalizzza l-piż finanzjarju li tkun se timponi l-leġiżlazzjoni, u li tinkludi analiżi shiha tal-benefiċċji meta mqabbla mal-ispejjeż,
- B. billi s-simplifikazzjoni għandha l-ewwel u qabel kolloxx tkun ta' benefiċċju għall-bdiewa u mhux biss għall-awtoritajiet nazzjonali u għall-aġenziji tal-pagamenti fl-Istati Membri, kif ġie osservat b'mod predominanti,
- C. billi l-PAK il-ġdida għandha tippermetti lill-bdiewa jikkoncentraw fuq l-għan ewlieni tal-forniment ta' ikel sigur, ta' kwalità u traċċabbli filwaqt li tappoġġjahom wkoll biex jipprovdu prodotti pubbliċi li mhumiex tas-suq,
- D. billi l-oġġettiv għandu jkun ir-riduzzjoni tal-kostijiet tal-implimentazzjoni tal-PAK filwaqt li jitnaqqsu l-piżijiet amministrattivi fuq il-produtturi Komunitarji, halli l-bdiewa jkunu jistgħu jiddedikaw aktar hin jahdmu r-raba',
- E. billi l-PAK il-ġdida għandha tkun kompetittiva b'mod sostenibbli,
- F. billi jeħtieġ li jiġi żgurat li jkun hemm leġiżlazzjoni ċara u li tinftiehem u li tipprovdri ċertezza legali għall-awtoritajiet kompetenti u għall-bdiewa, u li tiġi eliminata l-leġiżlazzjoni bla bżonn,
- G. billi d-distribuzzjoni tal-pagament uniku għal kull azjenda agrikola għandha tiżgura l-ġustizzja,
- H. billi jinhtieg qafas legali operattivi għall-ġestjoni tal-kwestjonijiet legali importanti li għandhom x'jaqsmu mal-PAK,
- I. billi l-KAP il-ġdida għandha tkun aktar orjentata lejn is-suq, in linja mar-riformi reċenti tal-politika agrikola komuni, u aktar iffokata fuq ir-riduzzjoni tal-protezzjonizmu eċċessiv, filwaqt li żżomm disponibbli l-ghodod biex tghin lill-bdiew fi żminijiet ta' volatilità ekonomika severa,
- J. billi l-PAK il-ġdida għandha tkun aktar sempliċi u sensitiva,
- K. billi l-leġiżlazzjoni għandha tkun aktar flessibbli, sabiex il-PAK tadatta ruhha b'mod li tirrikonoxxi reġjuni u territorji speċifiċi, minghajr ma tipperikola l-karattru komuni tal-PAK,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- L. billi l-iskambju tal-ahjar prattika ghandu jkun promoss fost l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali,
- M. billi l-Politika Agrikola Komuni ghandha importanza ċentrali fl-UE-27 bhala mezz li mhux biss jiżgura l-provvista adegwata ta' ikel sigur iżda wkoll ikompli jirreaġixxi ghal sfidi bhall-konservazzjoni ta' żoni rurali, ta' reġjuni muntanjużi, ta' żoni żvantaġġati u ta' żoni estremament periferali u l-multifunzjonalità tal-agrikoltura Ewropea,

Prinċipji ġenerali

1. Jenfasizza li l-PAK ghandha tftitex li tarmonizza r-regolamentazzjoni billi tneħhi d-duplikazzjoni; jitlob ukoll lill-Kummissjoni biex meta tintroduċi regolament ġdid fl-istess waqt tagħmel hilitha biex tneħhi l-piżijiet bla bżonn;
2. Ihegġeġ lill-Kummissjoni tikkonsulta b'mod wiesa' u regolari mal-partijiet agrikoli interessati sabiex tkun tista' tivvaluta ahjar l-impatt tar-regolamentazzjoni fuq il-post, u sabiex tidentifika regoli prattici, sempliċi u trasparenti għall-bdiewa;
3. Jenfasizza li s-semplifikazzjoni ulterjuri tal-PAK hija meħtieġa sabiex jitnaqqsu l-ispejjeż tal-implimentazzjoni tagħha għall-istituzzjonijiet tal-UE, għall-Istati Membri u għall-benefiċjarji nfushom; b'dan il-mod, il-politika ghandha tinftiehem ahjar mill-bdiewa u miċ-ċittadini li jhallsu t-taxxi;
4. Jistieden lill-Kummissjoni tarmonizza r-regoli tal-PAK billi telimina d-duplikazzjoni tal-kompiti u billi tnaqqas il-burokrazija, bil-ħsieb li tiżied il-kompetittività tas-settur agrikolu fl-Istati Membri kollha;
5. Jenfasizza li l-miżuri tal-PAK għandhom ikunu proporzjonati għall-oġettiv u li t-triq leġiżlattiva ghandha tintagħżel biss meta din tkun ġenwinament ġustifikabbli, biex b'hekk tiġi evitata kostruzzjoni legali li tkun diffiċli biex tintfieh mill-bdiewa;
6. Jitlob li l-PAK tkun immexxija mill-eżitu aktar milli ffokata fuq ir-regolamentazzjoni u li l-Istati Membri kollha u l-awtoritajiet reġjonali tagħhom joffru aktar assistenza u konsulenza lill-bdiew permezz ta' għodod ta' konsulenza u permezz ta' metodi ta' komunikazzjoni li jgħoddu għaċ-ċirkostanzi;
7. Jistenna li, b'konformità mal-prinċipji ta' Regolamentazzjoni Ahjar, il-leġiżlazzjoni fil-ġejjieni tkun akkumpanjata minn valutazzjoni shiha tal-impatt li tqis il-piżijiet regolatorji u amministrattivi, u li tiżgura li kwalunkwe regolament ġdid ikun proporzjonat għall-miri li jkollu l-għan jilhaq;
8. Jemmen li, fejn ikun possibbli, l-Istati Membri għandhom jippermettu l-awtoċertifikazzjoni;
9. Iqis li l-Istati Membri għandu jkollhom l-għażla, fil-pjanijiet ta' żvilupp rurali, li jintroduċi skemi ta' land parcels b'rata fissa, b'mod partikulari għal azjendi agrikoli żgħar, bil-kundizzjoni li tkun iggarantita l-konformità mal-obbligi li jkunu dahlu għalihom;
10. Jirrikonoxxi l-valur tal-prinċipju tal-kundizzjonalità bhala wiehed mill-kunċetti fundamentali tal-pagamenti diretti tal-PAK, għad li jirrakkomanda li jkun hemm semplifikazzjoni qawwiya, mingħajr ma titnaqqas l-effikaċja tagħhom;
11. Jenfasizza l-ħtieġa li l-PAK tkun aktar sempliċi, aktar trasparenti u aktar ġusta;
12. Jindika li s-semplifikazzjoni tal-PAK mhux bilfors ghandha twassal għal anqas appoġġ għall-bdiew u għall-hatt tal-istrumenti tradizzjonali tal-ġestjoni tas-suq; jistieden lill-Unjoni Ewropea tintroduċi mekkaniżmi effiċjenti halli titnaqqas il-volatilità tal-prezzijiet bil-ġejjieni fi ħsiebha;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

13. Jenfasizza li s-semplifikazzjoni tal-PAK għandha timxi id f'id mal-miżuri ta' informazzjoni għall-benefiċjarji, u jistieden lill-Kummissjoni tespandi u tiżviluppa miżuri ta' informazzjoni dwar il-politika agrikola komuni;
14. Jitlob għall-possibbiltà ta' korrezzjoni awtonoma tal-iżbalji li tippermetti lil dawk li jkunu rċivew il-pagamenti u li jkunu kisru r-regoli involontarjament jinformat lill-awtoritajiet mingħajr ma jkunu soġġetti għal multi;
15. Jirrimarka li s-sistema ta' multi fuq il-bdiewa li tippenalizza l-iżbalji fit-talbiet tal-pagamenti għandha tkun kkommensurata mal-iskala tal-infrazzjoni, u li l-penali ma għandhomx jiġu applikati fil-każ ta' iżbalji minuri, b'mod partikulari fil-każ ta' iżbalji li ma jkunux htija tal-bidwi;
16. Jirrimarka li kwalunkwe multa amministrattiva, inkluż l-obbligu li jithallas lura kwalunkwe pagament miksub mill-bidwi, ma għandhiex tkun ibbażata fuq ċirkustanzi oġġettivament lil hinn mill-kontroll tal-bidwi;
17. Jirrimarka l-problema tal-bdiewa miżżewġa li jmexxu l-ażjendi agrikoli separati, li għaldaqstant għandhom ikollhom drittijiet u obbligi separati fir-rigward tat-talbiet għall-ħlasijiet tal-PAK;

Il-Kundizzjonalità

18. Jemmen li l-mira bażika tal-ispezzjonijiet hija li jingħata parir lill-bdiewa u li tiggwidahom fit-triq it-tajba sabiex jottemperaw ruħhom aħjar mar-rekwiżiti leġislattivi u bl-inqas piżijiet possibbli; l-ispezzjonijiet għandhom, għalhekk, ikomplu jsiru mill-awtoritajiet pubbliċi biex jiġi żgurat li jkunu indipendenti u imparzjali;
19. Jenfasizza li, skont in-NU, il-produzzjoni globali tal-ikel għandha tiżdied b'70 % sal-2050 biex tissodisfa d-domanda ta' disa' biljun ruħ;
20. Iqis li għandhom jiġu stabbiliti r-rekwiżiti tal-kundizzjonalità u li dawn għandhom ukoll iqisu d-daqs tal-farm sabiex jitnaqqas il-piż minn fuq il-ażjendi agrikoli żgħar, fejn ir-riskju jkun iżjed baxx;
21. Jinsisti li, meta l-Istati Membri japplikaw il-penali fuq il-bdiewa minhabba xi nuqqas ta' konformità mar-regolamenti, dawn penali għandhom ikunu applikati b'mod trasparenti, sempliċi u proporzjonat li jqis ir-realtajiet konkreti;
22. Iqis li r-rekwiżiti statutorji għall-kontroll tal-kundizzjonalità u għandhom jinftiehem faċilment mill-bdiewa u mill-awtoritajiet ta' kontroll;
23. Jemmen li l-oġġettiv fundamentali tal-verifiki hija li jinkuraġġixxu lill-bdiewa jottemperaw ruħhom bis-shiħ mal-liġi u li l-kontrolli annwali tal-kundizzjonalità għar-rekwiżiti statutorji ta' tmexxija (SMR) jistgħu jitnaqqsu jew flok isiru l-kontrolli każwali, jekk kemm-il darba jkun hemm biss f'it infrazzjonijiet fis-snin recenti;
24. Jenfasizza li r-rekwiżiti ta' kontrolli ta' segwitu fir-rigward ta' infrazzjonijiet żgħar (limitu de minimis) għandu jitnaqqas għal kampjuni aleatorji;
25. Iqis li l-użu tar-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni li ma jstgħux ikunu kontrollati b'mod sempliċi u li ma jstgħux jitkejlu għandu jiġi abolit;
26. Iqis li l-Istati Membri, jew l-awtoritajiet reġjonali u lokali, skont kif jgħodd fiċ-ċirkostanzi, għandhom jithallew inaqqsu l-kwota ta' spezzjonijiet għal limitu baxx speċifiku jekk ikollhom qafas ta' analiżi tar-riskju li jikkonforma mar-rekwiżiti tal-liġi Komunitarja, flimkien ma' evidenza ta' ottemperanza għolja;
27. Jitlob li jkun hemm l-introduzzjoni ta' qafas ta' analiżi tar-riskju li jkun ottemperanti mal-liġi Komunitarja f'kull Stat Membru, bil-għan li titnaqqas il-kwota tal-ispezzjonijiet għal limitu speċifiku iżjed baxx;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

28. Iqis li aktar assistenza u aktar konsulenza permezz ta' għodod effiċjenti ta' informazzjoni u konsulenza, bħalma huma helpline telefonika jew l-użu tal-Internet, għandhom jgħinu fil-prevenzjoni tal-infrazzjonijiet u lill-Istati Membri għandhom jagħtuhom il-mezzi kif b'mod kostanti jnaqqsu l-kwota tagħhom ta' spezzjonijiet;

29. Iqis li l-kontrolli li jsiru - jew li jkunu se jsiru - fl-azjendi agrikoli mid-diversi partijiet li x-xogħol jew id-dmir statutorju tagħhom huwa li jagħmlu dawn il-kontrolli, għandhom ikunu kkoordinati bil-hsieb li jitnaqqas l-għadd ta' żjarat ta' spezzjoni fl-azjendi agrikoli;

30. Iqis li għandu jitfassal pjan ta' komunikazzjoni dwar il-kundizzjonalità sabiex jipprovi informazzjoni kemm jista' jkun, kemm għall-bdiewa u kemm għall-konsumaturi, dwar ir-rekwiżiti tal-kundizzjonalità u l-benefiċċji li johorġu mill-oġġetti u s-servizzi pubbliċi li jitwasslu minn bdiewa li jkollhom l-attivajiet tagħhom konformi ma' daww ir-rekwiżiti;

31. Iqis li n-numru ta' rekwiżiti tal-kundizzjonalità għandu jitnaqqas u li l-ambitu tagħhom għandu jiġi aġġornat;

32. Jitlob l-awtorizzazzjoni ta' sistema Prattikabbli u trasparenti ta' indikaturi bil-għan li jiġu ssimplifikati l-istrumenti ta' valutazzjoni tal-kontrolli tal-kundizzjonalità, u jitlob għat-tnehhija tas-sistema attwali u tal-possibbiltà li jiġu imposti żewġ penali jew aktar għal żball wiehed; jistieden lill-Kummissjoni tanalizza l-isproporzjon bejn l-infrazzjonijiet tar-regolamenti dwar l-identifikazzjoni tal-annimali, li jammontaw għal madwar 70 % tal-infrazzjonijiet kollha, u rekwiżiti oħra, u biex tagħmel il-bidliet li jghoddu fiċ-ċirkostanzi;

33. Iqis li għandu jitfassal test leġislattiv singolu dwar il-kundizzjonalità, u jikkunsidra li l-esternalitajiet pożittivi ġġenerati mill-azjendi agrikoli, f'termini ta' beni u servizzi pubbliċi, għandhom jiġu remunerati;

34. Jitlob biex jinżammu ċerti regoli fissi u definiti tal-kundizzjonalità, li l-Istati Membri jkunu jistgħu jaqblu u jikkonformaw magħhom;

Pagamenti diretti

35. Iqis li l-bdiewa għandu jkollhom aċċess għal sistemi Prattiki li jippermettulhom, faċilment u mingħajr burokrasija bla bżonn, jressqu applikazzjonijiet għal hlasijiet diretti, tipikament fil-post fejn jgħixu;

36. Jemmen li, sabiex jiġu ssimplifikati r-regoli għall-iskema ta' pagament uniku, l-obbligu li tingħata l-istess informazzjoni dettaljata fuq bażi annwali għandu jitneħħa;

37. Iqis li mal-applikazzjonijiet għandha tingħata inqas informazzjoni, minhabba li l-informazzjoni meħtieġa tista' tinstab fl-aġenziji tal-pagament tal-Istati Membri;

38. Jitlob li jkun permess li jsiru arrangamenti ta' hlasijiet aktar flessibbli li jippermettu li l-hlasijiet isiru anke qabel ma jkunu tlestew il-kontrolli kollha b'mod definittiv;

39. Ihegġeġ lill-Kummissjoni biex teżamina d-definizzjoni ta' art eliġibbli u l-interpretazzjoni tagħha fl-Istati Membri;

40. Jemmen li d-definizzjoni attwali ta' attività agrikola għall-finijiet ta' pagament singolu għandhom jiġu riveduti sabiex jiġi żgurat li l-atturi li mhumiex bdiewa attivi ma jkunux eliġibbli;

41. Iqis li s-sistema futura għandha tqis il-prinċipji tas-semplifikazzjoni u li s-semplifikazzjoni, it-trasparenza, u t-trattament ġust huma l-prijoritajiet fundamentali għar-riforma tal-PAK;

42. Jistieden lill-Kummissjoni tirrevedi s-sistema tal-kontroll u tal-hlas tal-kontijiet;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

43. Iqis li l-Kummissjoni għandha tadotta approċċ iżjed proporzjonat u fl-ahhar mill-ahhar approċċ ibbażat fuq ir-riskju fir-rigward tal-applikazzjoni tal-kontrolli regolatorji, tat-twertiq tal-verifika tal-konformità u tal-impożizzjoni ta' korrezzjonijiet finanzjarji;
44. Jistieden lill-Kummissjoni tohroġ bi proposti li bihom il-verifika u l-qafas ta' kontroll tal-PAK jistgħu jittejbu;
45. Iqis li d-disparitajiet maġġuri eżistenti fl-appoġġ dirett bejn l-Istati Membri għandhom jiġu evitati, biex ikun żgurat it-trattament ugwali tal-bdiewa fl-Unjoni Ewropea kollha u biex ma jithallix li jkun hemm distorsjonijiet fis-suq u fil-kompetizzjoni;
46. Jirrikonoxxi li, sabiex ikampaw mal-isfidi ambjentali, fosthom l-adattament u l-mitigazzjoni tal-bidla fil-klima, il-bdiewa għandhom irwol importanti fid-definizzjoni tal-miżuri prattiċi meħtieġa biex jintlahqu dawn l-oġettivi, u jemma li l-ftehimiet tar-riżultat, iżjed milli r-regolazzjoni, huma l-aqwa mekkaniżmi sabiex jintlahqu dawk l-oġettivi;
47. Jenfasizza li kwalunkwe tnaqqis fil-piż amministrattiv relatat mal-monitoraġġ u mar-rapportar li jiġi impost fuq organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-frott u l-hxejjex jagħmel lil dawn l-organizzazzjonijiet aktar attraenti għall-bdiewa u jinkuraġġihom jingħaqdu f'assoċjazzjonijiet u jaġixxu flimkien;

Żvilupp rurali

48. Jenfasizza li meta l-pagamenti jsiru skont skema eżistenti ta' ċertifikazzjoni (pereżempju, il-produzzjoni organika u l-iskemi ta' għajjnuna ambjentali), verifika wahda hija biżżejjed;
49. Jinnota bi thassib il-livell għoli ta' żbalji fl-applikazzjonijiet għall-pagamenti diretti li ġew irreġistrati fxi Stati Membri; jenfasizza li dawn l-iżbalji huma attribwibbli l-aktar għat-tagħmir ortofotografiku użat, iżjed milli għall-bdiewa; jitlob li tali żbalji jiġi kkastigat biss f'każi ċari ta' attentat ta' frodi;
50. Iqis li l-leġiżlazzjoni li tikkunfliggi ma' leġiżlazzjoni ohra għandha tkun irregolata qabel ma tiġi imposta fuq il-bidwi (pereżempju, leġiżlazzjoni ambjentali u l-iskema tal-pagamenti singoli);
51. Iqis li d-definizzjonijiet fil-leġiżlazzjonii dwar l-iżvilupp rurali għandhom jiġu riveduti u, jekk ikun meħtieġ, imwessa' sabiex tiġi żgurata l-konsistenza mal-leġiżlazzjoni dwar il-pagamenti diretti;
52. Jemma li t-trasparenza fir-rigward tal-penali u l-obbligi għandha tiżdied;
53. Jitlob li jiddaħhlu obbligi li jkunu ddefiniti b'mod preċiż għall-bdiewa bil-ħsieb li jitneħħa n-nuqqas ta' trasparenza fir-rigward tal-penali;
54. Jittama li jkun jista' jintuża metodu aktar wiesa' u fuq żmien fit-tul, tal-kontroll ta' dawn l-iskemi, b'aktar enfasi fuq l-impatt u r-riżultati aħharin minflok ma tingħata attenzjoni fuq rati speċifiċi ta' żbalji li jirriżultaw minn miżuri ta' żvilupp rurali jew minn miżuri ambjentali;
55. Jenfasizza li s-sistema kumplessa attwali ta' indikaturi jeħtieġ li tiġi riveduta u simplifikata, u li s-sistema ta' monitoraġġ, ir-rapporti annwali u l-evalwazzjonijiet ex-ante, ta' nofs iż-żmien, u ex-post, holqu sistema kkumplikata ferm ta' indikaturi u rapporti;
56. Jitlob lill-Kummissjoni teżamina l-użu tal-ftehimiet dwar l-eżitu bħala metodu sempliċi u aktar effiċjenti għall-provvista tal-oġġetti pubbliċi fil-gejjieni;
57. Jitlob għall-introduzzjoni ta' sistema ta' indikaturi li tkun issimplifikata u konsistenti, li għandha tirriżulta b'mod impliċitu f'aktar thaffif akbar fil-fehim u fl-applikazzjoni, f'valutazzjonijiet rilevanti u fanqas burokrazija;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

58. Iqis li r-regoli dwar l-eligibilità tal-VAT li għandhom jiġu ffinanzjati mill-Pilastru II tal-PAK, speċjalment għal attivitajiet magħmula minn korpi rregolati mid-dritt pubbliku, għandhom jiġu armonizzati ma' dawk użati għall-Fondi Strutturali;

59. Jenfasizza li s-semplifikazzjoni tal-PAK trid timxi id fid mas-semplifikazzjoni tal-implimentazzjoni tagħha, u jistieden lill-Istati Membri jnaqqsu l-formalitajiet burokratiċi rikjesti mill-benefiċjarji potenzjali tal-PAK, speċjalment fil-qasam ta' l-iżvilupp rurali;

60. Jistieden lill-Istati Membri, biex fil-programmi nazzjonali tagħhom tal-iżvilupp rurali, iqieghdu disponibbli għall-benefiċjarji potenzjali sistemi li jggarantixxu t-trasparenza, u biex jagħtuhom il-hin mehtiegħ halli jhejju l-applikazzjonijiet għall-finanzjament u halli jissodisfaw id-diversi kriterji ta' eligibilità għall-iskemi ta' għajnunha; jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li din il-kwistjoni tkun punt permanenti fid-diskussjonijiet bilaterali mal-Istati Membri;

Identifikazzjoni tal-annimali

61. Ihegġegħ lill-Kummissjoni teżamina s-sistema ta' identifikazzjoni tal-annimali użata f'kull Stat Membru, u taħdem favur sistema uniforma ta' identifikazzjoni tal-annimali li tkun tiżgura li titneħħa r-regolamentazzjoni mhux neċessarja; b'mod partikolari, l-eżami tan-numri tal-produttur u n-numri tal-azjendi, il-ghadd ta' reġistri rikjesti u d-differenzi bejn il-produttur u l-azjenda;

62. Jitlob biex ikun hemm armonizzazzjoni wiesgħa tar-regolamenti dwar l-identifikazzjoni tal-annimali li bhalissa huma differenzjati bil-kbir;

63. Jemmen li r-rapportagħg tal-moviment tan-nagħag u l-mogħoż u l-ghoti tat-tagħrif lid-databases u lill-awtoritajiet għandhom ikunu ssemplifikati kemm jista' jkun, billi jkunu permessi l-ghodod kollha tal-komunikazzjoni, inklużi t-teknoloġiji l-godda;

64. Iqis li għan-nagħag u l-mogħoż, kif ukoll għall-hnieżer, l-identifikazzjoni tal-merhla hija biżżejjed;

65. Jitlob biex ikun hemm differiment tal-obbligu dwar l-identifikazzjoni elettronika ta' nagħag u mogħoż li jibda mill-31 ta' Diċembru 2009, minhabba l-ispiza eċċessiva tiegħu fi żmien ta' kriżi ekonomika;

66. Jitlob għal amnestija ta' tliet snin dwar il-penali tal-kundizzjonalità li huma relatati mal-identifikazzjoni elettronika tan-nagħag u tal-mogħoż, minhabba li din hija teknoloġija ġdida u kumplessa u l-bdiewa ser jeħtieġu ż-żmien biex jidrawha u jipprovawha; barra dan, jistieden lill-Kummissjoni tagħmel revizjoni birreqqa tar-regolament;

*

* *

67. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Meju 2010

Żviluppi godda fl-akkwisti pubbliċi

P7_TA(2010)0173

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Meju 2010 dwar żviluppi godda fl-akkwisti pubbliċi (2009/2175(INI))

(2011/C 161 E/06)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, b'referenza partikolari għall-bidliet introdotti mit-Trattat ta' Lisbona,
- wara li kkunsidra d-Direttivi 2004/18/KE u 2004/17/KE dwar il-proċeduri għall-ghoti ta' kuntratti pubbliċi u d-Direttiva 2007/66/KE fir-rigward tat-titjib fl-effettività ta' proċeduri ta' revizjoni dwar l-ghoti ta' kuntratti pubbliċi,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Novembru 2009 bit-titolu "Il-mobilizzazzjoni tal-investiment privat u pubbliku għall-irkupru u tibdil strutturali fit-tul: l-iżvilupp tal-Partenarjati Pubbliċi Privati" (COM(2009)0615),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-5 ta' Meju 2009 bl-isem "Minn kriżi finanzjarja għall-irkupru: Ir-rwol tal-Kummerċ Ġust u l-iskemi mhux governattivi ta' assigurazzjoni ta' sostenibilità relatati mal-kummerċ" (COM(2009)0215),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-16 ta' Lulju 2008 bit-titolu "Akkwist pubbliku għal ambjent ahjar" (COM(2008)0400),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni interpretattiva tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2008 dwar l-applikazzjoni tal-ligi Komunitarja dwar l-Akkwisti Pubbliċi u l-Konċessjonijiet lil Shubbijiet Pubbliċi-Privati Istituzzjonalizzati (IPPP) (C(2007)6661),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni bit-titolu "Kodiċi Ewropew tal-Ahjar Prassi għat-Thaffif tal-Aċċess mill-SMEs għall-Kuntratti Pubbliċi" (SEC(2008)2193),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni interpretattiva tal-Kummissjoni tal-1 ta' Awwissu 2006 dwar il-ligi Komunitarja applikabbli għall-ghoti ta' kuntratti pubbliċi li ma jkunux suġġetti, jew mhux kompletament suġġetti, għad-dispożizzjonijiet tad-Direttivi tal-Akkwist Pubbliku ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra s-sentenzi tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja:
  - tad-19 ta' April 2007 fil-każ C-295/05 (Tragsa),
  - tat-18 ta' Dicembru 2007 fil-każ C-532/03, *Il-Kummissjoni vs l-Irlanda* (Is-Servizzi tas-Salvatagg Irlandizi),
  - tat-13 ta' Novembru 2008 fil-każ C-324/07 (Coditel Brabant),
  - tad-9 ta' Ġunju 2009 fil-każ C-480/06, *Il-Kummissjoni vs il-Ġermanja* (Stadtwerke Hamburg),
  - tal-10 ta' Settembru 2009 fil-każ C-206/08 (Eurawasser),
  - tad-9 ta' Ottubru 2009 fil-każ C-573/07 (Sea S.r.l.),
  - tal-15 ta' Ottubru 2009 fil-każ C-196/08, (Acoset),

⁽¹⁾ ĠU C 179, 1.8.2006, p. 2.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- tal-15 ta' Ottubru 2009 fil-każ C-275/08, *Il-Kummissjoni vs il-Ġermanja* (Datenzentrale Baden-Württemberg),
  - tal-25 ta' Marzu 2010 fil-każ C-451/08 (Helmut Müller),
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni tal-10 ta' Frar 2010 dwar "Kontribut għall-Iżvilupp Sostenibbli: Ir-rwol tal-Kummerċ Gust u l-iskemi mhux governattivi ta' assigurazzjoni ta' sostenibilità relatati mal-kummerċ" (RELEX-IV-026),
  - wara li kkunsidra dawn l-istudji:
    - "Evaluation of Public Procurement Directives: Markt/2004/10/D Final Report", Europe Economics tal-15 ta' Settembru 2006,
    - "The Institutional Impacts of EU Legislation on Local and Regional Governments: A Case Study of the 1999/31/EC Landfill Waste and 2004/18/EC Public Procurement Directives", tal-Istitut Ewropew tal-Amministrazzjoni Pubblika (EIPA) ta' Settembru 2009,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-3 ta' Frar 2009 dwar l-akkwist pubbliku pre-kummerċjali: Inrawmu l-innovazzjoni biex niżguraw servizzi pubbliċi sostenibbli u ta' kwalità għolja fl-Ewropa ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-Risoluzzjoni leġiżlattiva tiegħu tal-20 ta' Ġunju 2007 dwar problemi speċifiċi fit-traspożizzjoni u fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar l-akkwisti pubbliċi u r-relazzjoni tagħha mal-aġenda ta' Lisbona ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-26 ta' Ottubru 2006 dwar shubijiet pubbliċi-privati u l-liġi Komunitarja dwar l-akkwisti pubbliċi u l-konċessjonijiet ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' Lulju 2006 dwar il-Kummerċ Gust u l-Iżvilupp ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali, kif ukoll il-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A7-0151/2010),
- A. billi l-kriżi ekonomika u finanzjarja enfasizzat l-importanza ekonomika vitali tal-akkwist pubbliku, billi l-effetti tal-kriżi fuq l-awtoritajiet lokali diġà huma evidenti, u billi l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jwettqu l-kompiti tagħhom b'mod xieraq fl-interess pubbliku biss jekk ikunu jistgħu jistrieħu fuq iċ-ċertezza legali meħtieġa f'dan il-qasam u l-proċeduri ta' akkwist ma jkunux kumplessi wisq,
- B. billi suq tal-akkwisti li jaħdem sew huwa essenzjali għas-suq intern, biex jinkoraġġixxi kompetizzjoni transkonfinali, jistimula l-innovazzjoni, jippromwovi l-ekonomija b'użu baxx tal-karbonju u kif ukoll jilhaq l-aħjar valur għall-awtoritajiet pubbliċi,
- C. billi l-liġi tal-akkwist pubbliku sservi biex tiżgura li l-fondi pubbliċi huma mmanigġati b'mod effettiv u effiċjenti u biex tagħti lill-kumpaniji interessati l-opportunità li jinghataw kuntratti pubbliċi f'kundest ta' kompetizzjoni ġusta,
- D. billi r-reviżjoni tal-2004 tad-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku kienet mahsuba biex tissimplifika u timmodernizza l-proċeduri rilevanti, tagħmillhom aktar flessibbli u tistabbilixxi ċertezza legali akbar,

⁽¹⁾ ĠU C 67E, 18.3.2010, p. 10.

⁽²⁾ ĠU C 146E, 12.6.2008, p. 227.

⁽³⁾ ĠU C 313E, 20.12.2006, p. 447.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P6_TA(2006)0320.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- E. billi t-Trattat ta' Lisbona inkorpora fil-liġi primarja tal-Unjoni Ewropea l-ewwel rikonoxximent tad-dritt tal-awtonomija ta' entitajiet lokali u reġjonali, saħħaħ is-sussidjarjetà u ta kemm lill-parlamenti nazzjonali u kemm lill-Kumitat tar-Reġjuni d-dritt li jġibu azzjonijiet quddiem il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja,
- F. billi l-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja eżaminat numru sproporzjonat ta' kazijiet ta' ksur f'dan il-qasam, li jindika li hafna Stati Membri ppruvaw jgħelbu d-diffikultà biex ikunu konformi mad-direttivi dwar il-kuntratti pubbliċi,
- G. billi, bil-ħsieb li jiġi żgurat li l-politiki Ewropej jiżviluppaw b'tali mod li jissodisfaw l-aspirazzjonijiet taċ-ċittadini Ewropej, it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jinkorpora l-kunċett ta' ekonomija tas-suq soċjali, klawżola soċjali u protokoll dwar is-servizzi ta' interess ġenerali li jiddefinixxu l-valuri komuni tal-Unjoni,
- H. billi l-Konvenzjoni 94 tal-ILO tistipula li l-kuntratti pubbliċi ġenerali għandhom jinkludu klawżoli li jiżguraw rimunerazzjoni ġusta, u kundizzjonijiet tax-xogħol li mhumiex inqas favorevoli minn dawk stipulati fi ftehimiet kollettivi, pereżempju,

Osservazzjonijiet ġenerali u rakkomandazzjonijiet

1. Jiddeplora l-fatt li l-għanijiet tar-reviżjoni tal-2004 tad-direttivi dwar l-akkwisti pubbliċi għadhom ma ntlahqux b'mod partikolari fir-rigward tas-simplifikazzjoni tar-regoli tal-akkwist u tal-holqien ta' ċertezza legali akbar; jesprimi t-tama, madankollu, li s-sentenzi reċenti mogħtija mill-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja se jgħinu biex tinstab soluzzjoni għall-kwistjonijiet legali pendenti u li n-numru tal-proċeduri ta' appell se jonqos; jitlob lill-Kummissjoni tikkunsidra u ttipprova tilhaq il-miri ta' simplifikazzjoni u organizzazzjoni tal-proċedura tal-akkwist pubbliku fi kwalunkwe reviżjoni tar-regoli Ewropej;

2. Jiddeplora, barra minn hekk, il-fatt li r-regolamenti eżistenti, flimkien mal-miżuri ta' implimentazzjoni mhux kompluti fil-livell nazzjonali u reġjonali, l-għadd kbir ta' proposti ta' liġijiet mhux vinkolanti mressqa mill-Kummissjoni u l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet legali rilevanti mill-qrati Ewropej u nazzjonali, wasslu għal sett ikkumplikat u konfuż ta' regoli li qed johloq, b'mod partikolari għall-entitajiet pubbliċi, l-intrapriżi privati u l-fornituri ta' servizzi ta' interess ġenerali, problemi legali serji li m'għadhomx jistgħu jingħelbu mingħajr spejjeż amministrattivi sostanzjali jew mingħajr ma wiehed ifittex parir legali estern; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tirmiedja din is-sitwazzjoni u, bhala parti mill-inizjattiva għat-"tfassil aħjar tal-liġijiet", biex teżamina l-impatt ta' dispożizzjonijiet ta' liġijiet mhux vinkolanti, biex tillimita proposti ta' dan it-tip għal aspetti ewleni u biex tevalwahom fid-dawl tal-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità, filwaqt li tikkunsidra l-hames prinċipji stabbiliti fil-White Paper tal-2001 dwar il-Governanza Ewropea (trasparenza, partecipazzjoni, kontabilità, effikaċja u koerenza);

3. Jenfasizza li b'riżultat ta' dan l-iżvilupp, ix-xerreja pubbliċi spiss ikollhom jipprioritizzaw iċ-ċertezza legali qabel il-ħtiġijiet tal-politika, u meta wiehed jikkunsidra l-pressjoni fuq il-baġits pubbliċi, spiss ikollhom jagħtu l-kuntratt jew is-servizz ikkonċernat lill-aktar offerta baxxa, aktar milli lill-offerta li hija l-aktar vantaġġuża ekonomikament; huwa beżgħan li dan se jdgħajef il-bażi innovattiva tal-UE u l-kompetittività globali; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tirroranġa din is-sitwazzjoni u biex tiżviluppa miżuri strateġiċi biex thegġeġ u tawtorizzaw lix-xerreja pubbliċi biex jagħtu kuntratti lill-offerti li jkunu l-aktar ekonomiċi u tal-aqwa kwalità;

4. Jenfasizza li l-inizjattivi Ewropej fil-qasam tal-kuntratti pubbliċi għandhom jiġu kkoordinati b'mod aktar effettiv sabiex ma jipperikolawx il-konsistenza mad-direttivi dwar l-akkwisti pubbliċi u joħolqu problemi legali għal dawk li japplikaw ir-regoli; jitlob, għalhekk, li jittiehdu miżuri ta' koordinazzjoni obligatorji fi hdan il-Kummissjoni, taħt it-tmexxija tad-Direttorat Ġenerali tas-Suq Intern u tas-Servizzi, li huwa responsabbli mill-akkwist pubbliku, u bil-partecipazzjoni ta' Direttorati Ġenerali oħra rilevanti; jitlob għal preżenza uniformi fl-internet u informazzjoni regolari għall-awtoritajiet kontraenti, bil-ħsieb li d-dispożizzjonijiet legali rilevanti jsiru aktar trasparenti u faċli għall-utent;

5. Jikkritika n-nuqqas ta' trasparenza rigward il-kompożizzjoni u r-riżultati tal-hidma tal-kumitat konsultattiv intern tal-Kummissjoni dwar l-akkwisti pubbliċi (ACPP) jew ir-rwol u l-kompetenzi tal-Kumitat Konsultattiv dwar il-Ftuħ tal-Akkwisti Pubbliċi (CCO), u jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu passi sabiex tiżgura li kemm dan il-kumitat kif ukoll il-kumitat konsultattiv il-ġdid ipplanat dwar is-sħubijiet pubbliċi-privati jkunu bbilanċjati, jinkludu trejdjunjonisti u rappreżentanti tal-komunità kummerċjali, b'mod partikolari l-SMEs, u jaħdmu b'mod trasparenti; jitlob li l-Parlament Ewropew ikun infurmat b'mod xieraq u jiġi pprovdut bl-informazzjoni kollha disponibbli f'kull fażi u fit-tmiem tal-proċess;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

6. Huwa tal-fehma li minhabba li l-kuntratti pubbliċi jikkonċernaw il-fondi pubbliċi, għandhom ikunu trasparenti u miftuħa għall-iskrutinju tal-pubbliku; jitlob lill-Kummissjoni għal kjarifika biex jiġi żgurat li l-awtoritajiet pubbliċi lokali u oħrajn ikollhom ċertezza legali u jistgħu jinfurmaw liċ-ċittadini dwar l-obbligi kuntrattwali tagħhom;
7. Jenfasizza li l-ghoti ta' kuntratti pubbliċi għandu jsir taht il-kundizzjonijiet ta' trasparenza u t-trattament ugwali tal-partijiet kollha interessati bir-relazzjoni tal-prezz mal-prestazzjoni tal-proġett bhala l-kriterju aħhari, sabiex titqies l-aħjar sejha u mhux biss u esklussivament l-aktar offerta bi prezz baxx;
8. Jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel evalwazzjoni ex-post tad-direttivi dwar l-akkwisti pubbliċi, bil-konsiderazzjoni tal-fehmiet espressi f'dan ir-rapport; jistenna li l-istharrig jidwettaq bl-involvement shih tal-partijiet interessati kollha u f'koperazzjoni mill-qrib mal-Parlament Ewropew; jitellem favur li revizjoni ta' dan it-tip għandha tikkunsidra l-qafas kollu u li għandha tinkludi wkoll id-direttiva dwar il-proċeduri ta' revizjoni li jikkonċernaw l-ghoti ta' kuntratti pubbliċi, kif ukoll l-analiżi tal-liġijiet nazzjonali li permezz tagħhom issir it-traspożizzjoni tad-direttiva dwar il-proċeduri ta' revizjoni, sabiex tkun evitata kwalunkwe frammentazzjoni ulterjuri tal-liġi tal-akkwisti pubbliċi; huwa tal-fehma li l-impatt prattiku ta' din id-direttiva għadu ma jistax jiġi stmat, billi għadha ma gietx trasposta fil-liġi nazzjonali tal-Istati Membri kollha,

Kooperazzjoni pubblika-pubblika

9. Ifakkar li t-Trattat ta' Riforma ta' Liżbona, li daħal fis-sehh fl-1 ta' Diċembru 2009, jinkorpora fil-liġi primarja tal-Unjoni, għall-ewwel darba, l-għarfien tad-dritt tat-tmexxija awtonoma fil-livell lokali u reġjonali (Artikolu 4(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea); jenfasizza li f'diversi sentenzi l-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja invokat id-dritt tal-awtogovernanza lokali u semmiet li l-possibilità għall-awtoritajiet pubbliċi li jużaw ir-riżorsi tagħhom stess għat-twettiq tal-hidmiet ta' interess pubbliku mogħtija lilhom tista' tiġi eżerċitata f'kooperazzjoni ma' awtoritajiet pubbliċi oħrajn (C-324/07); jiġbed l-attenzjoni, barra minn hekk, għas-sentenza tal-Awla Manja tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja tad-9 ta' Ġunju 2009 fil-Kawża C-480/06 li stipulat li, barra minn hekk, il-liġi Komunitarja ma timponix fuq l-awtoritajiet pubbliċi li jużaw xi forma legali partikolari sabiex iwettqu l-hidmiet tagħhom ta' servizz pubbliku b'mod kongunt; għaldaqstant iqis li s-shubijiet pubbliċi-pubbliċi, bħalma huma ftehimiet ta' koperazzjoni bejn l-awtoritajiet lokali u forom ta' koperazzjoni nazzjonali, jaqgħu barra mill-ambitu tal-liġi dwar l-akkwisti pubbliċi, fuq il-bażi tal-kriterji kumulattivi li ġejjin:

- dak li huwa involut hawnhekk huwa l-forniment ta' komputu ta' servizz pubbliku mogħtija lill-awtoritajiet lokali kollha kkonċernati,
- isir biss mill-awtoritajiet pubbliċi kkonċernati, jiġifieri mingħajr l-involvement ta' individwi jew impriżi privati, u
- l-attività involuta titwettaq essenzjalment fisem l-awtoritajiet pubbliċi kkonċernati;

10. Jirrimarka li l-Kummissjoni kjarifikat li mhux kull azzjoni meħuda mill-awtoritajiet pubbliċi hija sugġetta għal-liġi tal-akkwsit, u li sakemm id-dispożizzjonijiet tal-liġi Ewropea ma jehtigux holqien ta' suq f'qasam partikolari, jibqa' f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu jekk u sa liema punt jixtiequ jwettqu l-funzjonijiet pubbliċi huma stess;

11. Jenfasizza li l-konklużjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea fis-sentenza msemmija hawn fuq ma japplikawx biss għal koperazzjoni bejn l-awtoritajiet lokali iżda generalment huma validi, bir-riżultat li huma jistgħu jiġu applikati għal koperazzjoni bejn awtoritajiet kuntrattwali pubbliċi oħra;

12. Jinnota li fis-sentenza tagħha tal-10 ta' Settembru 2009 fil-każ C-573/07, il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja sabet li l-ftuħ tal-kapital ta' kumpanija li qabel kienet proprjetà pubblika għall-investituri privati ma jistax jiġi kkunsidrat hlief jekk in-natura tal-kumpanija tal-kapital pubbliku tinbidel waqt iż-żmien li fih il-kuntratt huwa validu, u b'hekk jinbidlu l-kundizzjonijiet fundamentali tal-kuntratt u tkun meħtieġa għal sejha kompetittiva ġdida għall-offerti; jinnota li kien hemm żviluppi kbar fir-rigward tar-regoli fil-qasam tal-kooperazzjoni pubblika-pubblika bhala riżultat tal-każistika tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja, u jilqa' b'sodisfazzjon is-sentenzi riċenti mogħtija mill-Qorti f'dan il-qasam; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħmlu disponibbli b'mod wiesa' informazzjoni dwar l-implikazzjonijiet legali ta' dawn is-sentenzi;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**Konċessjonijiet ta' servizz**

13. Jirrimarka li l-konċessjonijiet fi hdan it-tifsira tal-Artikolu 1(3)(b) tad-Direttiva 2004/17/KE u l-Artikolu 4 tad-Direttiva 2004/18/KE huma kuntratti li b'konnessjoni magħhom "il-kunsiderazzjoni għall-provvista tas-servizzi tikkonsisti jew unikament fid-dritt li x-xogħol jiġi esplotat jew f'dan id-dritt kif ukoll fil-hlas"; jenfasizza li l-konċessjonijiet tas-servizz ġew esklużi mill-kamp tal-applikazzjoni tad-direttivi dwar l-akkwist pubbliku sabiex joffru lill-awtoritajiet kontraenti u l-kuntratturi flessibilità akbar; jirrimarka li f'bosta sentenzi l-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja kkonfermat li l-konċessjonijiet tas-servizzi mhumiex koperti minn dawn id-direttivi, iżda pjuttost mill-prinċipji ġenerali stabbiliti fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (il-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni, il-prinċipju ta' trattament ugwali u t-trasparenza), u li l-awtoritajiet kontraenti pubbliċi għandu jkollhom aċċess biex jiżguraw il-provvista ta' servizzi permezz ta' konċessjoni jekk huma jqisu li dan ikun l-aħjar metodu biex jiġi żgurat is-servizz pubbliku kkonċernat, anki jekk ir-riskju marbut ma' operazzjoni ta' dan it-tip huwa limitat, imma dak ir-riskju limitat jiġi ttrasferit kollu lill-konċessjonarju (sentenza fil-każ C-206/08 tal-10 ta' Settembru 2009, punti 7275);

14. Jinnota l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Novembru 2009 dwar l-iżvilupp ta' shubijiet pubbliċi-privati u jistenna l-evalwazzjoni tal-impatt rilevanti b'interess kbir; jistenna li l-Kummissjoni tissettezzjonijiet mill-PPPs li mhux wed jirnexxu; jenfasizza li wiehed għandu jqis kemm il-kumplessità tal-proċeduri kif ukoll f'termini tal-kultura u l-prattika legali fl-Istati Membri fir-rigward tal-konċessjonijiet tas-servizzi; huwa tal-fehma li bid-direttivi tal-2004 dwar l-akkwist pubbliku u l-każistika supplimentari tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja tlestew il-proċess tad-definizzjoni tat-terminu "konċessjoni ta' servizz" u t-twaqqif ta' qafas legali li jirregola konċessjonijiet bhal dawn; jinsisti li kwalunkwe proposta għal att legali li jitratta l-konċessjonijiet tas-servizz tkun ġustifikata biss b'viżjoni li tirrimedja t-tagħwiġ fil-funzjonament tas-suq intern; jirrimarka li tali tagħwiġ għadu ma ġiex identifikat, u li għalhekk, att legali dwar il-konċessjonijiet tas-servizz mhux neċessarju sakemm ma jkunx immirat lejn iżvilupp identifikabbli fil-funzjonament tas-suq intern;

Shubija pubblika-privata

15. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kjarifika legali tal-kondizzjonijiet li tahtom tapplika l-ligi tal-akkwisti għas-shubijiet pubbliċi-privati istituzzjonalizzati, b'mod partikolari fid-dawl tal-importanza kbira li l-Kummissjoni, fil-komunikazzjoni tagħha tad-19 ta' Novembru 2009, tagħti lil shubijiet bhal dawn rigward il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, il-promozzjoni ta' forom ta' enerġija li jiġgeddu u t-trasport sostenibbli; jirrimarka li d-direttivi dwar l-akkwist pubbliku dejjem japplikaw jekk kompitu għandu jingħata lil impriża li hija proprjetà privata, anki jekk is-sehem privat ikun żgħir hafna; jenfasizza, madankollu, li kemm il-Kummissjoni, fil-komunikazzjoni tagħha tal-5 ta' Frar 2008, kif ukoll il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja, fis-sentenza tagħha tal-15 t'Ottubru 2009 fil-każ C-196/08, għamluha ċara li proċedura ta' sejha kompetittiva għal offerti doppja mhijiex meħtieġa f'konnessjoni mal-ghoti ta' kuntratti jew ta' ċerti hidmiet lil shubija pubblika-privata li tkun għadha kif giet imwaqqfa, iżda li l-kriterji kollha li ġejjin għandhom jiġu sodisfatti qabel ma tkun tista' tingħata konċessjoni mingħajr sejha kompetittiva għall-offerti lil impriża pubblika-privata imħallta stabbilita speċifikament għal dak l-iskop:

— is-sieheb privat għandu jintgħazel permezz ta' proċedura trasparenti, bil-pubblikazzjoni bil-quddiem tal-kuntratt following a review of the financial, technical, operational and administrative requirements and the characteristics of the tender in the light of the particular service to be provided;

— l-impriża mħallta pubblika-privata għandha zomm l-istess għan korporattiv matul it-tul tal-konċessjoni. Skont il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja, kull tibdil materjali għal dan il-għan korporattiv jew għall-kompitu li għandu jitwettaq ikun jeħtieġ it-tnedija ta' proċedura ġdida kompetittiva ta' sejha għall-offerti;

huwa tal-fehma, għalhekk, li l-kwistjoni tal-applikazzjoni tal-ligi tal-akkwist għas-shubijiet pubbliċi-privati istituzzjonalizzati ssolviet, u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex johorġu dikjarazzjonijiet dwar dan il-fatt;

16. Jenfasizza, madankollu, li l-kriżi finanzjarja riċenti tefgħet dawl ġdid fuq il-modi li bihom is-shubijiet pubbliċi-privati huma hafna drabi ffinanzjati u kif ir-riskji finanzjarji jitqassmu; jitlob lill-Kummissjoni biex tevalwa kif xieraq ir-riskji finanzjarji marbuta mal-holqien tal-PPPs;

L-ippjanar tal-ibliet / l-iżvilupp urban

17. Jilqa' b'sodisfazzjoni is-sentenza tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja fil-Każ C-451/08; huwa tal-fehma li l-ghanijiet wesghin u ambizzjużi tad-direttiva ghandhom jitqiesu fl-interpretazzjoni taghha, iżda li wiehed ma ghandux jassumi li, billi jappella ghall-ghan tal-miżura, l-ambitu taghha jista' jiġi estiż b'mod indefinit, inkella jkun hemm il-periklu li l-attivitajiet kollha marbuta mal-ippjanar tal-ibliet ikunu sugġetti ghad-direttiva peress li, skont id-definizzjoni, id-dispożizzjonijiet dwar l-eżekuzzjoni possibbli ta' xoghljiet ta' bini tbiddel sostanzjalment il-valur tal-art in kwistjoni; huwa tal-fehma li fl-aħħar ftit snin il-liġi tal-akkwist ntxterdet f'oqsma li mhumiex klassifikati b'mod inerenti taht ix-xiri pubbliku u jissuġġerixxi, ghalhekk, li l-kriterju tax-xiri jiġi enfazzjat aktar bis-sahha fl-applikazzjoni tar-regoli tal-liġi tal-akkwist;

Akkwist inqas mil-livell stabbilit

18. Jirrimarka li l-Parlament Ewropew huwa parti fil-każ il-Ġermanja vs il-Kummissjoni pprezentat quddiem il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja fl-14 ta' Settembru 2006 kontra l-komunikazzjoni interpretattiva tal-Kummissjoni tal-1 ta' Awwissu 2006 dwar il-liġi tal-Komunità applikabbli ghall-ghoti tal-kuntratti li ma jkunux sugġetti, jew mhux kompletament sugġetti, ghad-dispożizzjonijiet tad-direttivi dwar l-akkwisti pubbliċi, u jistenna deċiżjoni fil-pront;

Intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju

19. Jitlob lill-Kummissjoni biex tevalwa l-impatt tad-direttivi tal-akkwisti pubbliċi dwar l-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju speċjalment fir-rwol taghhom bhala sottokuntratturi u biex taghmel evalwazzjoni, bil-ghan ta'reviżjoni futura tad-direttivi, dwar jekk hemmx htieġa ta' regoli ulterjuri ghall-ghotja tas-sottokuntratti, speċifikament biex jiġi evitat li l-SMEs bhala sottokuntratturi jkunu sugġetti ghal kundizzjonijiet aghar mill-kuntrattur prinċipali tal-kuntratt pubbliku;

20. Jitlob lill-Kummissjoni biex tissimplifika l-proċeduri ghall-akkwisti pubbliċi biex tehles lill-gvernijiet lokali u lill-kumpaniji milli jahlu ammont kbir ta' hin u flus fuq kwistjonijiet purament burokratiċi; jenfasizza li jekk jehfiefu l-proċeduri, l-SMEs ikollhom aċċess aghar ghal dawn il-kuntratti u jkunu jistgħu jipparteċipaw b'mod aktar ekwu u ġust;

21. Huwa tal-fehma li s-sottokuntrattur huwa forma ta' organizzazzjoni ta' xoghol adattat ghall-aspetti speċjalizzati tal-hidmiet ta' esekuzzjoni; jenfasizza li l-kuntratti sottokuntrattwali jridu jikkonformaw mal-obbligi kollha imposti fuq il-kuntratturi ewlenin, speċjalment fir-rigward tal-liġi tax-xoghol u s-sigurtà. huwa tal-fehma li, ghal dan il-ghan, tajjeb li tiġi stabbilita rabta bejn il-kuntrattur u s-sottokuntrattur f'termini ta' responsabilità;

22. Jappoġġa l-aċċess sistematika ta' offerti ta' prezz (jew varjanti); jenfasizza li l-kundizzjonijiet tas-sejha, b'mod partikolari l-aċċess ghal offerti ta' prezz alternattivi, huma kruċjali ghall-promozzjoni u t-tixrid ta' soluzzjonijiet innovattivi; jenfasizza li speċifikazzjonijiet li jirreferu ghar-rekwiżiti tal-prestazzjoni u l-funzjonalità u l-aċċess espress ta' varjanti jagħti lil dawk li jifgħu s-sejhiet, l-opportunità biex jipponu soluzzjonijiet innovattivi;

23. Ihegġeg il-holqien ta' portal uniku ghall-aċċess ghall-web ghall-informazzjoni kollha li tirrigwarda l-kuntratti pubbliċi, bhala netwerk 'l fuq ghas-sejhiet kollha ghall-offerti; jinnota li l-ghan ghandu jkun li jiġu pprovduti t-tahriġ u l-informazzjoni, li jiġu ggwidati l-intrapriżi lejn il-kuntratti u li tiġi spjegata l-leġizlazzjoni applikabbli, b'mod partikolari ghall-SMEs (li ġeneralment ma jkollhomx għadd kbir ta' riżorsi umani u amministrattivi b'hila fit-terminologija u proċeduri marbuta mal-akkwist), u li jkun hemm helpdesks speċjalizzati li jistgħu jghinuhom ukoll fl-evalwazzjoni dwar jekk jissodisfawx ġenwinament il-kundizzjonijiet tas-sejha, u jekk iva, jghinuhom biex ilestu l-offerta taghhom;

24. Jinnota li l-SMEs stinkaw biex ikollhom aċċess ghas-swieq ta' akkwist pubbliku u li ghandu jkun hemm aktar sforzi biex tiġi żviluppata "strategija tal-SMEs"; jappella, ghalhekk, bhala parti minn din l-istrategija, lill-Istati Membri biex jahdmu mal-awtoritajiet kuntrattwali biex jinkoraġġixxu opportunitajiet sottokuntrattwali fejn ikun xieraq, biex jiżviluppaw u jxerdu l-aqwa tekniki ta' Prattika, biex jevitaw proċessi ta' qabel il-kwalifikar li jkunu preskrittivi wisq, biex jużaw standards fid-dokumenti tas-sejha ghall-offerti biex jiżguraw li l-fornituri ma jkollhomx jibdew mill-bidu nett u biex jiżviluppaw portal ċentralizzat ta' reklamar ghall-kuntratti; jappella wkoll lill-Kummissjoni biex tagħti widen lill-inizjattivi tal-Istati Membri f'dan il-qasam u tinkoraġġixxi tixrid aktar wiesa' tal-Kodiċi Ewropew tal-Aghar Prattiki tal-Att dwar in-Neozji ż-Żgħar;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

25. Jinkoraġġixxi l-Istati Membri biex jippromwovu "programm tal-iżvilupp għall-fornitur", kif diġà jinsab żviluppat f'ċerti pajjiżi; jinnota li tali strument jista' jintuża biex jinkoraġġixxi djalogu bejn il-fornituri u l-prokuraturi, u b'hekk jippermetti l-atturi jiltaqgħu flimkien waqt stadju bikri ta' proċess ta' xiri; isostni li tali mekkaniżmu huwa essenzjali biex jistimula l-innovazzjoni u t-titjib tal-aċċess tal-SMEs għas-swieq tal-akkwist;

26. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex tagħmel aktar biex tiżgura rwol akbar għall-SMEs Ewropej fl-akkwist pubbliku internazzjonali u biex tintensifika l-isforzi halli tevita diskriminazzjoni kontra l-SMEs Ewropej billi tqabbel id-dispożizzjonijiet speċifiċi applikati minn uhud mill-partijiet tal-FAG (bhall-Kanada u l-Istati Uniti); jinnota li miżuri għat-titjib kemm tat-trasparenza u kemm tal-aċċess għas-swieq nazzjonali tal-akkwist jgħinu lill-SMEs biex jidhlu fi swieq bħal dawn;

27. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura l-inkluzjoni, fil-Ftehim tal-Akkwist Pubbliku (FAG) tad-WTO, ta' klawżola li tippermetti lill-Unjoni Ewropea li tagħti preferenza lill-SMEs fl-ghoti ta' kuntratti pubbliċi, simili għal dawk il-klawżoli li diġà huma applikati minn Stati oħra li huma parti għal dan il-ftehim;

L-akkwist ekoloġiku

28. Jiġbed l-attenzjoni għall-importanza kbira tal-akkwist pubbliku għall-harsien tal-klima u tal-ambjent, l-effiċjenza fl-enerġija, l-innovazzjoni u l-istimolu tal-kompetizzjoni, u jtenni li l-awtoritajiet pubbliċi għandhom ikunu mhegġa u mqieghda fil-pożizzjoni li jibbażaw l-akkwist pubbliku fuq kriterji ambjentali, soċjali u oħrajn; jilqa' bil-ferh l-assistenza Prattika mogħtija lill-awtoritajiet pubbliċi u entitajiet oħra rigward l-akkwisti sostenibbli; jitlob lill-Kummissjoni biex tesplora l-possibilità li tuża kuntratti pubbliċi favur l-ambjent bħala għodda biex tippromwovi żvilupp sostenibbli;

29. Itenni l-appell preċedenti tiegħu, tar-rapport tiegħu ta' Frar 2009, lill-Kummissjoni biex tipproduċi manwal dwar akkwist prekommerċjali, li għandu jispjega eżempji Prattici tal-qsim tar-riskji u l-benefiċċji skont il-kundizzjonijiet tas-suq; huwa tal-fehma li, flimkien ma' dan, għandhom jingħataw id-drittijiet ta' propretà lill-kumpaniji li qed jipparteċipaw f'akkwist prekommerċjali, li jistgħu jrawmu ftehim fost l-awtoritajiet pubbliċi u jinkoraġġixxu l-fornituri biex jinvolvi lilhom infushom fi proċeduri ta' akkwist prekommerċjali;

30. Jilqa' t-twaqqif tal-helpdesk tal-EMAS tal-Kummissjoni Ewropea li tipprovdi informazzjoni Prattika u appoġġ għall-kumpaniji u organizzazzjonijiet oħra biex jevalwaw, jirrapurtaw u jtejbu l-prestazzjoni ambjentali tagħhom fil-kuntest tal-akkwist pubbliku; jappella lill-Kummissjoni biex tikkunsidra li tiżviluppa portal onlajn aktar ġeneriku li jkun jista' joffri parir Prattiku u appoġġ għal dawk li qed jużaw il-proċessi ta' akkwist pubbliku, partikolarment l-atturi involuti fil-proċeduri kumplessi u kollaborattivi ta' akkwist;

L-akkwist soċjali responsabbli

31. Jenfasizza n-nuqqas ta' ċarezza fil-qasam tal-kuntratti pubbliċi soċjalment responsabbli, u jstieden lill-Kummissjoni biex tipprovdi għajjnuna f'forma ta' manwali; jiġbed l-attenzjoni, f'dan ir-rigward, għall-bidliet fil-qafas legali miġjuba mit-Trattat ta' Liżbona u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali u jstenna lill-Kummissjoni sabiex timplimenta d-dispożizzjonijiet rilevanti b'mod xieraq; jenfasizza l-problema bażika li l-kriterji soċjali jiffokaw fuq il-proċess tal-manifattura b'tali mod li l-impatt tagħhom ġeneralment ma jkunx jingħaraf fil-prodott finali, u li s-sistemi ta' produzzjoni globalizzati u l-ktajjen tal-provvista kumplessi jwasslu biex ikun diffiċli li wiehed jikkontrolla l-konformità mal-kriterji; jstenna, għalhekk, kriterji dettaljati verifikabbli u bażi ta' data bi kriterji speċifiċi għall-prodotti li għandhom jiġu żviluppati fil-qasam tal-kuntratti tal-akkwisti pubbliċi soċjalment responsabbli wkoll; jiġbed l-attenzjoni għad-diffikultà li jiffaċċjaw l-awtoritajiet kontraenti u l-ispejjeż li jgarrbu fil-verifika tal-konformità mal-kriterji u jstieden lill-Kummissjoni biex toffri għajjnuna adegwata u biex tippromwovi l-istrumenti li jistgħu jintużaw biex jiċċertifikaw l-affidabilità tal-katini tal-provvista;

32. Jitlob lill-Kummissjoni biex tagħmilha ċara li l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jibbażaw l-akkwist pubbliku fuq kriterji soċjali bhall-hlas tal-pagi standard rilevanti u rekwiżiti oħra; jitlob lill-Kummissjoni biex tohloq linji ta' gwida jew assistenza Prattika oħra għall-awtoritajiet pubbliċi u entitajiet pubbliċi oħra rigward l-akkwisti sostenibbli, u jhegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jorganizzaw ta' spiss korsijiet ta' taħriġ u kampanji biex iqajmu kuxjenza dwar din il-kwistjoni jappoġġja l-idea ta' proċess trasparenti, li jinvolvi l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali, bil-għan li jkomplu jiġi żviluppati l-kriterji rilevanti; jirrimarka li, fil-qasam tal-kriterji soċjali b'mod partikolari, proċess bħal dan joffri opportunitajiet tajbin ta' suċċess;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

33. Jappella lill-Kummissjoni biex tinkoraġġixxi l-awtoritajiet pubbliċi biex jużaw il-kriterji tal-kummerċ ġust fis-sejhiet għall-offerti pubbliċi u politika dwar ix-xiri tagħhom fi hdan it-tifsira tal-kummerċ ġust kif stabbilit fir-risoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-kummerċ ġust u l-iżvilupp tas-6 ta' Lulju 2006 u l-komunikazzjoni reċenti tal-Kummissjoni tal-5 ta' Mejju 2009; itenni bhal qabel biex il-Kummissjoni tippromwovi dan billi, pereżempju, tipproduċi linji gwida kostruttivi għall-akkwist tal-kummerċ ġust; jilqa' l-adozzjoni unanima tal-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tal-11 ta' Frar 2010 għal strategija komuni Ewropea dwar il-Kummerċ Ġust għall-awtoritajiet lokali u reġjonali;

Għajjnuna Prattika: bazi ta' dejta u korsijiet ta' tahrig

34. Jappella sabiex l-iżvilupp ta' bazi ta' data aġġornata ta' spiss rigward l-istandards, b'mod speċjali dawk li jirrigwardaw kriterji ambjentali u soċjali, ikun disponibbli għall-awtoritajiet pubbliċi, biex jiżgura li l-prokuraturi għandhom aċċess għal gwida adegwata u sett ċar ta' regoli meta jkunu qed ifasslu sejhiet għall-offerti, biex jivverifikaw b'mod faċli l-konformità tagħhom mal-istandard rilevanti; jistenna li l-Istati Membri u l-partijiet interessati kollha jkunu involuti b'mod shih f'dan il-proċess; jinnota li dan il-proċess minn fuq għal isfel għandu jirrikonoxxi l-esperjenza u l-għarfien prezzjużi li ta' spiss jeżistu flivell lokali, reġjonali u nazzjonali; jiġbed l-attenzjoni, barra minn hekk, għall-impatt negattiv li għandu suq frammentat fuq l-innovazzjoni u r-riċerka minhabba l-eżistenza ta' dawn it-tikketti differenti reġjonali, nazzjonali, Ewropej u internazzjonali;

35. Jinnota l-importanza tal-istandards għall-akkwisti pubbliċi sabiex ikunu ta' għajjnuna għax-xerrejja pubbliċi biex jilhq u l-miri tagħhom, billi jithallew jużaw proċessi ppruvati u ttestjati biex jipproduċu prodotti u servizzi, billi jwasslu proċedura ta' sejha tal-offerti aktar effikaċi u billi jiġi żgurat li l-akkwisti jilhq objettivi ta' politika oħra, bħas-sostenibilità jew xiri min-negozji żgħar;

36. Jirrikonoxxi li t-tahrig u l-iskambju ta' esperjenzi bejn l-awtoritajiet pubbliċi u l-Kummissjoni huma essenzjali sabiex jintgħelbu ftit mill-komplessitajiet tas-suq pubbliku tal-akkwist; jinsab imhasseb, madankollu, li malli jonqsu l-baġits pubbliċi, tali inizjattivi jistgħu jiġu mdgħajfa; jappella, għalhekk, lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jużaw ir-riżorsi u l-mekkaniżmi eżistenti li għandhom, bhal pereżempju reviżjonijiet mill-pari, stipulati fid-Direttiva dwar is-Servizzi, biex jinkoraġġixxu lil gruppi żgħar ta' esperti tal-akkwist minn reġjun wiehed biex jirvedu l-attivitajiet f'reġjun iehor tal-UE, u dan jista' jgħin fil-bini ta' fiduċja u fit-twaqqif tal-aħjar prattiki fost Stati Membri differenti;

37. Ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jorganizzaw korsijiet ta' tahrig u kampanji li jqajmu l-kuxjenza fost l-awtoritajiet lokali u għal min ifassal il-politiki u biex jinkludu partijiet interessati oħra, partikolarment fornituri ta' servizzi soċjali;

Żvilupp reġjonali

38. Jenfasizza li l-Qorti tal-Awdituri tagħti indikazzjoni regolari fir-rapporti annwali tagħha tal-implimentazzjoni tal-Baġit tal-UE kif ukoll fl-aħjar rapport annwali għas-sena finanzjarja 2008 li n-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-akkwist tal-UE huwa wiehed miż-żewġ raġunijiet l-aktar komuni ta' żbalji u irregolaritajiet fl-implimentazzjoni tal-proġetti Ewropej kofinanzjati mill-Fondi Strutturali u l-Fond ta' Koeżjoni; jenfasizza, f'dan il-kontest, li l-irregolaritajiet ta' spiss huma kkawżati minn traspożizzjoni mhux korretta ta' regoli tal-UE u minn differenzi fir-regoli applikati mill-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jirvedu, f'koperazzjoni mal-awtoritajiet reġjonali u lokali, id-diversi settijiet ta' regoli applikabbli għall-akkwisti pubbliċi sabiex jiġu unifikati u biex il-qafas legali għall-akkwisti pubbliċi kollu kemm hu jiġi ssimplifikat, b'mod partikolari bil-hsieb li jitnaqqas ir-riskju ta' żbalji u jiġi żgurat l-użu aktar effiċjenti tal-Fondi Strutturali;

39. Huwa tal-fehma li mhumiex biss l-ispejjeż u l-komplessità li jistgħu jkunu projbittivi, iżda wkoll iż-żmien mehtieġ biex jitlestha l-proċess tal-akkwisti pubbliċi, flimkien mat-teddida ta' azzjoni legali fis-sura ta' proċeduri ta' appell, li jieħdu hafna żmien, u li spiss isibu xkiel minn diversi bnadi, u għalhekk jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-pjan ta' rkupru jippermetti l-applikazzjoni ta' verżjonijiet aċċellerati tal-proċeduri mfissra fid-direttivi tal-akkwisti pubbliċi għal proġetti pubbliċi kbar b'mod speċifiku fl-2009 u l-2010; jistieden lill-Istati Membri biex jużaw il-proċedura u jgħinu lill-awtoritajiet lokali u reġjonali biex jimplementaw u jużaw dawn il-proċeduri, b'konformità, f'kull każ, mar-regoli u r-regolamenti standard tal-akkwisti pubbliċi;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

40. Jitlob lill-Kummissjoni biex tqis il-possibilità li tkompli tuża proceduri mgħaġġla fir-rigward tal-Fondi Strutturali, anke lil hinn mill-2010, u li testendi ż-żieda temporanja fil-limiti, bl-għan speċifiku li jithaffef l-investment;

Il-kummerċ internazzjonali

41. Jirrimarka li s-suq intern u s-swieq internazzjonali huma kulma jmur aktar interkonnessi; huwa tal-fehma, f'dan il-kuntest, li l-leġiżlaturi tas-suq intern tal-UE u n-negozjaturi tal-UE fil-qasam tal-kummerċ internazzjonali għandhom iżommu quddiem għajnejhom il-konsegwenzi reciproci possibbli meta jkunu qed iwettqu l-attivitajiet tagħhom u li huma għandhom jadottaw politika koerenti li għandha tkun dejjem orjentata lejn il-promozzjoni tal-valuri tal-UE fil-politiki tal-akkwist pubbliku, inklużi t-trasparenza, pożizzjoni bi prinċipju kontra l-korruzzjoni, u l-avvanz tad-drittijiet soċjali u dawk tal-bniedem; jistieden lill-Kumitat għas-Suq Intern u l-Farsien tal-Konsumatur u lill-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali biex jagħmlu sessjonijiet kongunti ta' informazzjoni, bil-għan li jiġu inkuraġġiti s-sinerġiji;

42. Jenfasizza li qafas sod ta' akkwist tal-gvern huwa precondizzjoni għal suq orjentat lejn kompetizzjoni ġusta u hielsa u jgħin fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni;

43. Jenfasizza wkoll, fil-kuntest tal-impenji tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tal-akkwist pubbliku internazzjonali, l-importanza tat-tishih tal-mekkaniżmi kontra l-korruzzjoni f'dan il-qasam, u jiġbed l-attenzjoni dwar il-htieġa tal-iffukar tal-isforzi fuq l-iżgurar tat-trasparenza u l-ekwità fl-użu tal-fondi pubbliċi;

44. Ihegġeg lit-22 stat osservatur fil-kumitat tal-FAG sabiex ihaffu l-proċess ta' adeżjoni mal-FAG;

45. Jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa l-possibilità li tinkorpora fil-ftehimiet ta' akkwist pubbliku ma' shab internazzjonali dispożizzjonijiet li jirrikjedu konformità mal-obbligi fundamentali dwar id-drittijiet tal-bniedem stipulati f'konvenzjonijiet u fi ftehimiet internazzjonali;

46. Filwaqt li jargumenta bil-qawwa kontra l-miżuri protezzjonisti fil-qasam tal-akkwist pubbliku fuq livell globali, jemmen bis-shih fil-prinċipju tar-reciproċità u l-proporzjonalità f'dak il-qasam; jistieden lill-Kummissjoni biex tqis il-possibilità li timponi restrizzjonijiet proporzjonati b'miri preċiżi fuq l-aċċess għal partijiet mis-swieq tal-akkwist pubbliku tal-UE għal dawk is-shab kummerċjali li jibbenefikaw mill-ftuħ tas-suq tal-UE, imma li ma wrew l-ebda hsieb li jifthu s-swieq tagħhom stess għall-kumpaniji tal-UE, bil-għan li thegġeg lil shabna sabiex joffru arrangamenti reciproci u proporzjonali ta' aċċess għas-suq għall-kumpaniji Ewropej;

47. Jiġbed l-attenzjoni għad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 58 u 59 tad-Direttiva 2004/17/KE; jistieden lill-Istati Membri biex jagħmlu uzu shih mill-possibilità li jinfurmaw lill-Kummissjoni bil-problemi dwar l-aċċess mill-intrapriżi tagħhom għas-swieq ta' pajjiżi terzi, u jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu miżuri effettivi halli tiżgura li l-intrapriżi tal-UE jgawdu aċċess ġenwin għas-swieq ta' pajjiżi terzi;

*

* *

48. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Koerenza tal-Politiki tal-UE għall-Iżvilupp - L-Istabbiliment ta' qafas ta' politika għall-approċċ uniku tal-Unjoni

P7_TA(2010)0174

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-Koerenza tal-Politiki tal-UE għall-Iżvilupp u l-kunċett ta' "Għajnuna Uffiċjali għall-Iżvilupp u iktar" (2009/2218(INI))

(2011/C 161 E/07)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 9 u 35 tad-dikjarazzjoni konġunta mill-Kunsill u mir-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri li ltaqgħu fi hdan il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni dwar il-Politika għall-Iżvilupp tal-Unjoni Ewropea: "Il-Kunsens Ewropew" ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra t-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u speċjalment l-Artikolu 21(2), li jistabbilixxi l-prinċipji u l-oġettivi tal-Unjoni fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali, kif ukoll l-Artikolu 208 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (it-Trattat ta' Lisbona) li jtenni li l-UE se tqis l-oġettivi tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp fil-politiki li hija timplimenta u li x'aktarx li jolqtu l-pajjiżi li qed jiżviluppaw,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 7 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (it-Trattat ta' Lisbona) li jafferma mill-ġdid li l-UE għandha tiżgura l-konsistenza bejn il-politiki u l-attivitajiet tagħha, meta jitqiesu l-għanijiet kollha tagħha,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 12 tal-Ftehim ta' Shubija AKP-KE (il-Ftehim ta' Cotonou),
- wara li kkunsidra l-Istrategija Konġunta bejn l-Afrika u l-UE, adottata f'Lisbona f'Diċembru 2007,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni "Il-Koerenza tal-Politika għall-Iżvilupp: It-thaffif tal-progress biex jinkisbu l-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju" (COM(2005)0134 - SEC(2005)0455),
- wara li kkunsidra l-ewwel Rapport biennali tal-UE dwar Koerenza fil-Politika għall-Iżvilupp (COM(2007)0545) u d-Dokument ta' Hidma tal-Istaff tal-Kummissjoni li jakkumpanjah (SEC(2007)1202),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew intitolata "il-Kodiċi ta' Mġiba tal-UE dwar it-Tqassim tax-Xogħol fil-Politika tal-Iżvilupp" (COM(2007)0072),
- wara li kkunsidra r-Rapport tal-UE tal-2009 dwar Koerenza tal-Politika għall-Iżvilupp (COM(2009)0461 finali) u d-Dokument ta' Hidma tal-Istaff tal-Kummissjoni li jakkumpanjah (SEC(2009)1137),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni bit-titolu "Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp - L-Istabbiliment ta' qafas ta' politika għall-approċċ uniku tal-Unjoni" (COM(2009)0458),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni bit-titolu "Il-Koerenza tal-Politiki għall-Programm ta' Hidma għall-Iżvilupp" (SEC(2010)0421 finali) li jakkumpanja l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni,

(1) ĠU C 46, 24.2.2006, p. 1.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni bl-isem “Pjan ta’ Azzjoni tal-UE bi tnaqqis il-punt biex jiġu appoġġati l-Għanijiet ta’ Żvilupp tal-Millennju” COM(2010)0159),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bl-isem “Appoġġ lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex ilaħhqu mal-kriżi” (COM(2009)0160),
- wara li kkunsidra l-Green Paper tal-Kummissjoni dwar ir-Riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd (COM(2009)0163),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta’ Frar 2010 dwar il-Green Paper dwar ir-riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni leġiżlattiva tiegħu tal-24 ta’ April 2009 dwar il-proposta għal direttiva tal-Kunsill li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 2003/48/KE dwar tassazzjoni ta’ riżervi fuq id-dhul fil-forma ta’ pagamenti ta’ mgħax, u b’mod partikolari l-Anness I ⁽²⁾ tagħha,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-21 u tat-22 ta’ Dicembru 2004 dwar l-agrikultura u s-sajd,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-24 ta’ Mejju 2005 dwar it-thaffif tal-progress biex jinkisbu l-Għanijiet ta’ Żvilupp tal-Millennju,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-17 ta’ Ottubru 2006 dwar l-Integrazzjoni ta’ Kunsiderazzjonijiet dwar l-Iżvilupp fit-Tehid ta’ Deċiżjonijiet tal-Kunsill,
- wara li kkunsidra l-paragrafu 49 tal-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew tal-14 u l-15 ta’ Dicembru 2006,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tad-19 u l-20 ta’ Novembru 2007 dwar il-Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp,
- wara li kkunsidra l-paragrafu 61 tal-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta’ Gunju 2008,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill “Affarijiet Ġenerali u Relazzjonijiet Esterni” tat-18 ta’ Mejju 2009 dwar l-għajnuna lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex jegħlbu l-kriżi,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-17 ta’ Novembru 2009 dwar il-Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp u dwar il-Qafas Operattiv dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna,
- wara li kkunsidra d-dokument ta’ strateġija tal-1996 tal-OKŻE bl-isem Shaping the 21st Century: the Contributions of Development Cooperation ’ u d-dikjarazzjoni ministerjali tal-OKŻE tal-2002 “Action for a Shared Development Agenda” u r-rapport tagħha tal-2008 bl-isem “Building Blocks for Policy Coherence for Development”,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta’ Pariġi dwar l-Effikaċja tal-Għajnuna u l-Aġenda ta’ Akkra għal Azzjoni,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni ministerjali dwar il-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp adottata mill-OKŻE fl-4 ta’ Gunju 2008,

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0039.

⁽²⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0325.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Millennju tan-NU tal-2000 u t-tmien Għan ta' Żvilupp tal-Millennju,
- wara li kkunsidra l-laqgħa ministerjali tad-WTO ta' Novembru 2001 u l-Konsensus ta' Monterrey tal-2002,
- wara li kkunsidra s-Samit Dinji dwar l-Iżvilupp Sostenibbli tal-2002 u r-Riżoluzzjoni adottata mill-Assemblea Ġenerali fil-qafas tas-Samit Dinji tal-2005,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni dwar ir-rwol tal-Ftehim ta' Shubija ta' Cotonou fl-indirizzar tal-kriżi tal-ikel u dik finanzjarja fil-pajjiżi tal-AKP, adottata waqt is-17-il Assemblea Parlamentari Kongunta bejn l-AKP u l-UE ⁽¹⁾ li saret fi Praga mill-4 sad-9 ta' April 2009,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu bbażati fuq rapporti mill-Kumitat tiegħu għall-Iżvilupp: Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Marzu 2006 dwar l-impatt tal-iżvilupp ta' Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika (EPAs) ⁽²⁾; Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' Frar 2007 dwar l-integrazzjoni tas-sostenibilità fil-politiki ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp ⁽³⁾; Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Ottubru 2007 dwar is-sitwazzjoni tar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Afrika ⁽⁴⁾; Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-koerenza tal-politika għall-iżvilupp u l-effetti li qieghda thalli l-esplojtazzjoni mill-UE ta' ċerti riżorsi bijoloġiċi naturali fuq l-iżvilupp tal-Afrika tal-Punent ⁽⁵⁾; Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-29 ta' Novembru 2007 dwar l-Avvanz fl-Agrikoltura Afrikana – Proposta għall-iżvilupp agrikolu u s-sigurtà tal-ikel fl-Afrika ⁽⁶⁾; u r-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Mejju 2008 dwar is-Segwitu tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2005 dwar l-Effettività tal-Għaj-nuna ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tiegħu bbażati fuq rapporti mill-Kumitat tiegħu għall-Kummerċ Internazzjonali: Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-23 ta' Mejju 2007 dwar l-għajjnuna tal-UE għall-kummerċ (Aid for Trade) ⁽⁸⁾ u r-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' Ġunju 2006 dwar il-Faqar u l-Kummerċ: it-tfassil tal-politiki tal-kummerċ b'mod li jżidu kemm jista' jkun il-kontribuzzjoni tal-kummerċ sabiex jitnaqqas il-faqar ⁽⁹⁾,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-CONCORD tal-2009 bit-titolu "Fokus fuq il-Koerenza tal-Politiki",
- wara li kkunsidra l-istudju tal-2003 tal-ActionAid bit-titolu "Policy (in)coherence in European Union support to developing countries: a three country case study" ("(In)koerenza fil-politiki ta' appoġġ tal-Unjoni Ewropea lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw: studju ta' tliet pajjiżi"),
- wara li kkunsidra l-istudju tal-2006 ta' Guido Ashoff (2006) bit-titolu "It-tishih tal-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp: kwistjonijiet kuncettwali, approċċi istituzzjonali u lezzjonijiet minn evidenza komparattiva",
- wara li kkunsidra r-rapport tal-2007 tal-ECDPM bit-titolu "Il-mekkaniżmi tal-istituzzjonijiet u tal-Istati Membri tal-UE għall-promozzjoni tal-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp: rapport finali",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali (A7-0140/2010),

⁽¹⁾ ACP-EU/100.568/09/fin.

⁽²⁾ ĠU C 292E, 1.12.2006, p. 121.

⁽³⁾ ĠU C 250E, 25.10.2007, p. 77.

⁽⁴⁾ ĠU C 263E, 16.10.2008, p. 633.

⁽⁵⁾ ĠU C 286E, 27.11.2009, p. 5.

⁽⁶⁾ ĠU C 297E, 20.11.2008, p. 201.

⁽⁷⁾ ĠU C 279E, 19.11.2009, p. 100.

⁽⁸⁾ ĠU C 102E, 24.4.2008, p. 291.

⁽⁹⁾ ĠU C 298E, 8.12.2006, p. 261.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- A. billi l-OKŽE pproponiet li jiġi ddefinit il-kunċett tal-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp (PCD), li jfisser “hidma biex jiġi żgurat li l-oġġettivi u r-riżultati tal-politiki ta' żvilupp ta' gvern ma jiġux ipperikolati minn politiki oħra ta' dak il-gvern, liema politiki jolqtu l-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u li dawn il-politiki jostnu l-oġġettivi ta' żvilupp, fejn ikun fattibbli”⁽¹⁾; billi l-UE żviluppata kunċett ta' PCD li għandu l-ghan li jibni sinerġiji bejn il-politiki tal-UE, u billi n-nuqqas ta' azzjoni politika għal dan l-iskop jista' jkollu impatt negattiv fuq ir-riżultat mistenni tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp,
- B. filwaqt li jfakkar fl-impenn tal-Unjoni Ewropea biex tiegħu miżuri li jhegħu l-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp, f'konformità mal-konklużjonijiet adottati mill-Kunsill Ewropew fl-2005⁽²⁾,
- C. billi hemm differenza bejn il-konsistenza fil-politiki (li jiġu evitati l-kontradizzjonijiet bejn oqsma ta' politiki esterni differenti) u l-koerenza għall-iżvilupp (l-obbligu li l-politiki kollha tal-UE li jhallu impatt fuq il-pajjiżi li qed jiżviluppaw iqisu l-ghanijiet tal-iżvilupp),
- D. billi l-Artikolu 208 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jistabbilixxi t-tnaqqis u, fuq perjodu twil ta' żmien, l-eliminazzjoni tal-faqar bhala l-oġġettiv prinċipali tal-politika tal-UE għall-iżvilupp; billi l-PCD taħdem favur l-oġġettivi tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni permezz tal-politiki kollha tagħha,
- E. billi hemm inkoerenza ċari fil-politiki tal-UE dwar il-kummerċ, l-agrikoltura, is-sajd, il-klima, id-drittijiet ta' proprjetà intellettwali, il-migrazzjoni, il-finanzi, l-armi u l-materja prima; u billi l-PCD tista' twassal għat-tnaqqis tal-faqar billi ssib sinerġiji fundamentali fil-politiki tal-UE,
- F. billi n-nuqqas ta' appoġġ politiku, mandati mhux ċari, riżorsi insuffiċjenti, in-nuqqas ta' għodod u indikaturi effikaċi ta' monitoraġġ, kif ukoll in-nuqqas ta' prijoritizzazzjoni tal-PCD fuq interessi kunfligġenti huma kollha fatturi li jirrestringu l-PCD,
- G. billi l-kontributi finanzjarji mogħtija mill-Unjoni fl-ambitu tal-Ftehimiet ta' Shubija dwar is-settur tas-Sajd (FPAs), ma kkontribwixxewx għat-tishih tal-politiki tas-sajd tal-pajjiżi msieħba, u fil-biċċa l-kbira dan sehh minhabba nuqqas ta' monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' dawn il-ftehimiet, minhabba dewmien biex tingħata l-ghajnuna, u xi drabi saħansitra minhabba l-fatt li din l-ghajnuna ma ntuzatx,
- H. billi l-ewwel Għan ta' Żvilupp tal-Millennju għandu l-ghan li jnaqqas bin-nofs l-għadd ta' persuni li jbatu l-ġuħ sal-2015, iżda minkejja dan għad hemm kważi biljun persuna li ma jkollhomx x'jieklu ta' kuljum, anke jekk id-dinja tipproduċi biżżejjed ikel biex taqdi l-htigijiet tal-popolazzjoni kollha,
- I. billi s-sussidji tal-UE għall-esportazzjonijiet tal-prodotti agrikoli Ewropej għandhom effett diżastruż fuq is-sigurtà tal-ikel u l-iżvilupp ta' settur agrikolu vijabbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw,
- J. billi l-UE hija impenjata sabiex tilhaq l-oġġettiv tan-NU li tagħti 0.7 % tad-dhul gross nazzjonali (GNI) f'ghajnuna uffiċjali għall-iżvilupp (ODA) sal-2015, u l-oġġettiv interim ta' ghajnuna għall-UE kollha kemm hi huwa ta' 0.56 % sal-2010,
- K. billi skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE) ta' Novembru 2008, l-operazzjonijiet tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI) fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw għandhom jagħtu prijorità lill-iżvilupp, qabel kull għan ekonomiku jew politiku,
- L. billi l-kriżi wriet li l-ODA huwa l-uniku strument li għandu fil-mira l-pajjiżi l-aktar foqra u li jipprovdi finanzi għall-iżvilupp b'mod aktar prevedibbli u affidabbli minn flussi finanzjarja oħra,

(1) “Il-Koerenza tal-Politiki għall-Iżvilupp: Approċċi Istituzzjonali: Workshop Tekniku”: Laqgħa ta' hidma tal-OKŽE li saret f'Parigi fit-13 ta' Ottubru 2003.

(2) L-Artikolu 35 tad-dikjarazzjoni kongunta mill-Kunsill u mir-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri li ltaqgħu fi hdan il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni dwar il-Politika ta' Żvilupp tal-Unjoni Ewropea: “Il-Kunsens Ewropew” (2006/C 46/01).

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- M. billi għadd kbir ta' studji wera li hemm madwar EUR 900 biljun kull sena ta' flussi finanzjarji illegali li johorġu minn pajjiżi li qed jiżviluppaw, li jfixkel b'mod serju d-dhul fiskali tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw u konsegwentement il-kapaċità tagħhom li jiżviluppaw,
1. Jilqa' ż-żieda fl-attenzjoni u fl-impenn għall-PCD mill-Kummissjoni, mill-Kunsill u mill-Istati Membri, kif muri mir-rappurtar bijennali;
  2. Jafferma mill-ġdid l-impenn tiegħu li jsahha il-PCD fl-UE u fil-hidma parlamentari tiegħu;
  3. Jenfasizza li l-Unjoni Ewropea hija bil-bosta l-akbar donatur ta' għajjnuna fid-dinja (fl-2008 l-għajjnuna tal-UE żdiedet għal €49 biljun, li tirrappreżenta 0.40 % tal-GNI), u li fl-2010 l-volumi tal-għajjnuna mistennija jizdiedu għal €69 biljun biex titwettaq il-wegħda kollettiva ta' 0.56 % tal-GNI tal-UE li kienet saret waqt is-Samit tal-G8 fi Gleneagles fl-2005; jirrimarka li dan ser jirriżulta fi hrug ta' €20 biljun addizzjonali għall-oġettivi tal-iżvilupp;
  4. Ifakkar fl-adozzjoni, li saret f'Ottubru 2007, tal-Istrateġija tal-UE dwar l-Għajjnuna għall-Kummerċ, b'impenn halli l-għajjnuna kollettiva tal-UE relatata mal-kummerċ titla' għal €2 biljun fis-sena sal-2010 (€1 biljun mill-Komunità u €1 biljun mill-Istati Membri);
  5. Jistieden lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod speċjali dawk li jibbenefikaw l-aktar mill-għajjnuna tal-UE, biex jiżguraw li jkun hemm governanza tajba fil-kwistjonijiet pubbliċi kollha, u b'mod speċjali fil-ġestjoni tal-għajjnuna li jirċievu, u jhegġeġ lill-Kummissjoni halli tiehu l-passi kollha meħtieġa sabiex tiżgura li l-għajjnuna tkun implimentata b'mod trasparenti u effiċjenti;
  6. Jilqa' l-Programm ta' Hidma tal-PCD 2010-2013 bhala linja gwida għall-istituzzjonijiet u l-Istati Membri tal-UE, u jirrikonoxxi r-rwol tiegħu bhala sistema ta' twissija bikrija għal inizjattivi ta' politika li jkunu se jsiru; jilqa' wkoll l-interkonnexjonijiet bejn l-oqsma differenti tal-politika;
  7. Ifakkar fir-responsabilità tal-Unjoni Ewropea li tqis l-interessi tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw u taċ-ċittadini tagħhom;
  8. Iqis li l-oqsma kollha tal-politika tal-UE b'impatt estern iridu jtfasslu biex ikunu ta' appoġġ għall-ġlieda kontra l-faqar u għall-ilhuq tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju u biex ma jikkontradixxuhomx, kif ukoll għall-milja tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi l-ugwaljanza bejn is-sessi u d-drittijiet soċjali, ekonomiċi u ambjentali;
  9. Jenfasizza l-ħtieġa li jitqiesu aspetti rilevanti tal-Koerenza Politika għall-Iżvilupp fil-ftehimiet kummerċjali bilaterali u reġjonali u fil-ftehimiet kummerċjali multilaterali ankrati fis-sistema tad-WTO li hija msejsa fuq ir-regoli, u f'dan il-kuntest ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri halli jinvolvu ruħhom b'mod attiv mal-imsieħba l-oħra rilevanti tad-WTO li jistgħu jagħtu kontribut biex jinkiseb riżultat ibbilanċjat, ambizzjuż u orjentat lejn l-iżvilupp fir-Rawnd ta' Doha fil-futur qrib ħafna;
  10. Jenfasizza l-fatt li l-hekk imsejha "kwistjonijiet ta' Singapor", bhal-liberalizzazzjoni tas-servizzi, l-investiment u l-akkwist pubbliku, l-introduzzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni u l-infurzar aktar b'sahħtu tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, ma jghinix l-ghan tal-ilhuq tat-tmien Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju;
  11. Jinsisti li l-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri u l-BEI ikollhom rwol ċentrali f'dan u li jirrendu l-investimenti operati mir-rifuġji fiskali inqas attraenti, billi jadottaw regoli dwar il-kuntratti pubbliċi u l-ghoti ta' fondi pubbliċi li jipprojbixxu lil kwalunkwe intrapriża, bank jew istituzzjoni oħra reġistrata frifugju fiskali milli jibbenefikaw minn fondi pubbliċi; f'dan is-sens, jitlob lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex japprofittaw irwieħhom mir-reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-attivajiet esterni ta' self tal-BEI, sabiex konkretament itejbu l-kapaċitajiet tiegħu ta' evalwazzjoni tal-benefiċjarji tas-self tiegħu u sabiex jiġi żgurat li l-investimenti tiegħu fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw jikkontribwixxu effettivament għall-qerda tal-faqar, billi jipprovdu rapporti annwali dwar il-progress tagħhom;
  12. Jitlob lill-Kummissjoni u l-Istati Membri biex jagħtu evalwazzjoni ġenerali tal-ftehimiet tas-sajd mal-pajjiżi terzi sabiex il-politika esterna tal-Unjoni fil-qasam tas-sajd tkun koerenti mal-politika għall-iżvilupp, hekk li jsahhu l-hila tal-pajjiżi msieħba mal-UE li jggarantixxu s-sajd sostenibbli fl-ilmijiet tagħhom stess, li jtejjeb is-sikurezza tal-ikel u l-impjieg lokali fis-settur;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

13. Ifakkar li l-aċċess tal-UE għall-istokkijiet tal-hut fil-pajjiżi terzi ma għandu jkun bl-ebda mod kundizzjoni għall-ghajjnuna għall-iżvilupp għal dawk il-pajjiżi;
14. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex f'diversi klawżoli ta' natura soċjali tinkludi klawżoli relatati mad-drittijiet tal-bniedem fil-Ftehimiet ta' Shubija dwar is-Sajd (FPA) kollha, sabiex tippermetti lill-Unjoni Ewropea tirrikorri għal miżuri adegwati f'każ li jkun hemm prova ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem fil-pajjiżi terzi firmatarji ta' FPA mal-UE;
15. Ifakkar li 75 % tal-popolazzjoni l-fqira tad-dinja tgħix f'żoni rurali, imma li biss 4 % tal-ODA hija ddedikata għall-agrikoltura; jitlob lill-Kummissjoni, l-Istati Membri u l-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex għaldaqstant iqieghdu l-kwistjoni tal-agrikoltura fuq nett fl-aġendi tal-iżvilupp tagħhom;
16. Jesprimi thassib dwar l-impatt negattiv, fuq l-iżvilupp fil-pajjiżi terzi, ta' istituzzjonijiet finanzjarji ddedikati prinċipalment għall-evitar tat-taxxa; jitlob lill-Kummissjoni biex tintensifika l-kooperazzjoni fil-qasam tal-governanza fiskali, b'mod partikolari mal-pajjiżi msemmija fl-Anness 1 tal-proposta legiżlattiva tagħha tal-24 ta' April 2009 (A6-0244/2009) li jibbenefikaw mill-fondi Ewropej għall-iżvilupp;
17. Jilqa' r-rakkomandazzjoni inkluża fil-konklużjonijiet tal-laqgħa tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2008 li tiġi inkluża klawżola dwar il-governanza tajba fil-qasam tat-taxxa fil-ftehimiet kummerċjali, għax dawn jikkostitwixxu l-ewwel pass fil-ġieda kontra l-miżuri u l-prattiki tat-taxxa li jheggu l-evazzjoni u l-frodi fiskali; jitlob lill-Kummissjoni biex tinkludi immedjatament klawżola ta' dan it-tip fin-negozjati tagħha ta' ftehimiet kummerċjali futuri;
18. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-pajjiżi tal-AKP biex ikomplu d-djalogu tagħhom dwar il-migrazzjoni biex isahhu l-prinċipju tal-migrazzjoni ċirkulari u l-facilitazzjoni tagħha billi jagħtu vizi ċirkulari; jishaq li r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u t-trattament xieraq taċ-ċittadini tal-pajjiżi tal-AKP huwa kompromess b'mod serju mill-ftehimiet bilaterali dwar l-ammissjoni mill-ġdid ma' pajjiżi ta' tranżitu f'kuntast ta' esterna-lizzazzjoni mill-Ewropa tal-ġestjoni tal-migrazzjoni, li ma jggarantixxux rispett tad-drittijiet tal-migranti u li jistgħu jirriżultaw f'suċċessjoni ta' ammissjonijiet mill-ġdid li jipperikolaw is-sikurezza u l-hajjiet tagħhom;
19. Ihegġegħ lill-Kunsill biex isib malajr ftehim komprensiv dwar il-proposta għal emenda tad-Direttiva dwar tassazzjoni ta' riżervi fuq id-dhul, b'mod partikolari fir-rigward tal-pajjiżi msemmija fl-Anness 1 ta' din il-proposta legiżlattiva li jibbenefikaw mill-fondi Ewropej għall-iżvilupp;
20. Jenfasizza l-hteġġa li jiġi inkluż il-FEŻ, li huwa l-istrument ta' finanzjament ewlieni għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-UE, fil-qafas tal-PCD; jikkonferma l-appoġġ tiegħu għall-baġitarizzazzjoni shiħa tal-FEŻ fil-kuntast ta' kontroll parlamentari demokratiku u tat-trasparenza fl-implimentazzjoni tiegħu, filwaqt li jitqiesu b'mod partikolari ż-żieda fl-importanza tal-implimentazzjoni ta' politiki tal-iżvilupp tal-UE li jistabilixxu facilitajiet speċifiċi (bħal fil-każ tal-Istrateġija UE-Afrika);
21. Jistieden lill-Kummissjoni mhux biss biex timmonitorja l-ghanijiet tat-tkabbir ekonomiku, iżda biex tagħti attenzjoni partikolari lit-tnaqqis tal-inugwaljanzi fid-distribuzzjoni tad-dhul kemm fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw individwali u kemm fil-livell globali. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lit-tkabbir ta' proċessi partecipattivi ta' awtożvilupp sostenibbli permezz ta' forum ta' assocjazzjonijiet bħall-koperattivi u metodologiji PRA ("Participatory Reflection and Action") li minhabba li huma bbażati fuq il-kunsens u l-partecipazzjoni tal-komunitajiet lokali, jggarantixxu mudelli organizzattivi aktar effettivi u ta' impatt li jibqa', waqt li jipromwovu l-irwol tal-ekonomija soċjali fl-iżvilupp;
22. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi azzjonijiet ta' ghajjnuna għall-iżvilupp li, b'kunsiderazzjoni għall-effetti tal-kriżi finanzjarja, jistgħu jimpedixxu ż-żieda fin-nuqqas ta' sigurtà u l-kunflitt, l-instabilità politika u ekonomika dinjija u żieda fil-migrazzjoni furzata ("rifugjati minhabba l-ġuh");
23. Jistieden lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex jipprovdu servizzi pubbliċi bażiċi u jggarantixxu l-aċċess għall-art, inkluż il-kreditu għall-bdiewa ż-zgħar, biex jipromwovu s-sigurtà tal-ikel u l-ġieda kontra l-faqar, li jgħinu biex titnaqqas il-koncentrazzjoni tal-farms il-kbar u l-isfruttar intensiv tar-riżorsi għall-ispekulazzjoni, bil-qerda tal-ekosistemi, u jistieden barra minn hekk lill-Kummissjoni biex tappoġġa l-politiki msemmija hawn fuq;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

24. Jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa l-impatt tal-qasma diġitali bejn pajjiżi sinjuri u pajjiżi fqar, b'attenzjoni partikolari għar-risku li t-teknoloġiji tal-informatika jkunu strumentali fid-diskriminazzjoni, peress li jemarġinaw lil dawk li għal raġunijiet soċjali, ekonomiċi u politiki huma esklużi mill-aċċess għal dawn il-prodotti l-godda, li huma l-mezz li permezz tagħhom qed issehh ir-rivoluzzjoni tal-informatika l-ġdida;
25. Jappella għal mandati ċari sabiex il-PCD tiġi evalwata, biex ikun hemm objettivi operazzjonali ċari u preċiżi, u sabiex ikun hemm proceduri dettaljati sabiex jitwettaq dan l-eżercizzju;
26. Jenfasizza l-hteġa kruċjali li l-PCD titqies bħala sforz fuq żmien fit-tul sabiex jinkiseb appoġġ dejjiemi għall-PCD; jenfasizza l-importanza ta' valutazzjoni f'waqtha tal-politiki biex jiġu evitati impatti negattivi fuq il-pajjiżi li qed jiżviluppaw; għal dan l-għan, jitlob li jiġi vvalutat l-impatt tal-attivitajiet tal-atturi privati Ewropej u dawk li mhumiex Ewropej, b'attenzjoni partikolari għal dawk multinazzjonali;
27. Jitlob li jiġu vvalutati, b'analizi komparattiva, l-approċċ, il-metodoloġija u r-rizultati ta' politiki ta' kooperazzjoni u ta' għajjnuna mhux Ewropej u l-livelli relattivi ta' kollaborazzjoni internazzjonali, b'attenzjoni partikolari għall-interventi taċ-Ċina fl-Afrika;
28. Jenfasizza li d-deċiżjoni tal-Kunsill li jiffoka fuq hames oqsma wiesgħa għall-eżercizzju tal-PCD fl-2009 m'għandhiex tissostitwixxi l-monitoraġġ tat-tnax-il qasam tradizzjonali - Kummerċ, Ambjent, Tibdil fil-Klima, Sigurtà, Agrikoltura, Ftehimiet Bilaterali dwar is-Sajd, Politiki Soċjali (impjiegi), Migrazzjoni, Riċerka/Innovazzjoni, Teknoloġiji tal-Infurmazzjoni, Trasport u Enerġija; jistieden lill-Kummissjoni, barra minn hekk, biex tidentifika każijiet ta' nuqqas ta' koerenza kull fejn il-politiki Ewropej ikollhom impatt negattiv fuq l-iżvilupp u biex tissuggerixxi li tipprovd soluzzjonijiet; jistieden lill-Kummissjoni biex tohloq mekkaniżmi sabiex oqsma godda tal-politika li ma joqogħdux b'mod sodisfacenti fit-tnax eżistenti, bhall-materja prima, jiġu inklużi;
29. Ifakkar fl-impenji internazzjonali importanti tiegħu ta' ODA/PNG ta' 0.7 % sal-2015, li għandhom ikunu ddedikati esklużivament għall-qerda tal-faqar; jesprimi t-thassib tiegħu li l-"approċċ ODA u iktar" jista' jdgħajjef il-kontribuzzjoni ta' ODA tal-UE għall-għieda kontra l-faqar; huwa mħasseb li l-fondi miġbura bl-"approċċ ODA u iktar" m'għandhom l-ebda impenn legali biex jeqirdu l-faqar jew biex jgħinu biex jintlahqu l-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju;
30. Huwa mħasseb li l-hruġ ta' kapital lejn l-UE ikkawżat minn politiki inkoerenti fl-"approċċ ODA u iktar" mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw ma jissemmiex u li ma jitqiesux il-hsara ikkawżata lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw mill-kompetizzjoni fiskali żleali u l-hruġ illegali tal-kapital;
31. Huwa mħasseb li l-"approċċ ODA u iktar" jiffoka biss fuq l-influssi finanzjarji mill-UE lejn in-Nofsinar u jinjora l-flussi finanzjarji min-Nofsinar lejn l-UE, u dan jagħti stampa qarrieqa tad-direzzjoni tal-flussi finanzjarji;
32. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tiċċara aktar l-approċċ tal-Unjoni kollha kemm hi u l-impatt tiegħu fuq il-politika ta' żvilupp tal-UE; jesprimi thassib li dan l-approċċ jista' jiġi integrat fil-Perspettiva Finanzjarja li jmiss;
33. Jistieden lill-membri Ewropej tad-DAC tal-OECD biex jirrifjutaw kull tentattiv biex titwessa' d-definizzjoni tal-ODA, inklużi l-approċċi tal-"Unjoni kollha" u tal-"ODA+" li ġew proposti reċentament mill-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll punti mhux relatati mal-għajjnuna bhall-flussi finanzjarji, in-nefqa militari, il-kancellazzjoni tad-djun, b'mod partikolari l-kancellazzjoni tad-djun tal-kreditu fuq l-esportazzjoni, flus minfuqa fl-Ewropa fuq l-Istudanti u r-refuġjati;
34. Jirrikonoxxi li t-twettiq tal-impenji ta' ODA huwa importanti hafna iżda xorta mhux biżżejjed biex tiġi indirizzata l-emergenza tal-iżvilupp, u jtenni t-talba tiegħu lill-Kummissjoni biex tidentifika b'urgenza sorsi innovattivi addizzjonali ta' finanzjament għall-iżvilupp, u biex tippreżenta proposti għall-introduzzjoni ta' taxa internazzjonali fuq it-tranzazzjonijiet finanzjarji biex tiġġenera riżorsi addizzjonali biex jingħelbu l-aġar konsegwenzi tal-kriżi u biex nibqghu fit-triq sabiex nilhqu l-MDGs;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

35. Ifakkar b'determinazzjoni lill-Kummissjoni u l-Istati Membri li l-ODA għandha tibqa' s-sinsla tal-politika Ewropea tal-koperazzjoni għall-iżvilupp li timmira li teqred il-faqar; għalhekk, jenfasizza li jekk is-sorsi innovattivi tal-finanzjament tal-iżvilupp għandhom jiġu promossi b'mod mifruq, għandhom ikunu addizzjonali, użati f'approċċ favur il-fqar u bl-ebda mod ma jistgħu jintużaw biex jissostitwixxu l-ODA;

36. Jibża' li, f'bosta pajjiżi li qed jiżviluppaw, bosta mill-miri MDG mhux se jintlahqu sal-2015; ihegġeġ lill-Istati Membri għalhekk biex jilhqqu l-mira kollettiva tagħhom u biex jipproċedu biex jgħaddu leġislazzjoni vinkolanti u jipprezentaw skedi ta' żmien annwali biex iżommu l-weghdiet li għamlu; jilqa', f'dan ir-rigward, l-"Abbozz ta' Liġi dwar l-Iżvilupp Internazzjonali" ipprezentat mill-Gvern tar-Renju Unit f'Janjar 2010;

37. Ifakkar li, f'konformità mal-qafas istituzzjonali tal-UE, jipproponi li jahtar rapporteur permanenti għall-"koerenza fil-politiki għall-iżvilupp", li jkollu l-mandat li jsegwi każijiet ta' nuqqas ta' koerenza fil-politika tal-UE u li jinforma lill-Kumitat DEVE bihom;

38. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex tuża benchmarks ċari u sistematiċi u indikaturi aġġornati b'mod regolari sabiex tkejjel il-PCD, pereżempju l-Indikaturi ta' Żvilupp Sostenibbli, kif ukoll ittejjeb it-trasparenza fir-rigward tal-Parlament Ewropew, Stati li jirċievu l-għajnuna u s-soċjetà ċivili;

39. Jistieden lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw biex johlqu indikaturi speċifiċi għall-pajjiż dwar il-PCD f'konformità mal-indikaturi ġenerali tal-UE, sabiex jivvalutaw il-htigijiet reali u l-kisbiet f'termini ta' żvilupp;

40. Huwa tal-fehma li, jekk l-azzjonijiet u l-miżuri fil-politika ta' żvilupp tal-UE ma jirrispettawx il-prinċipji u l-oġġettivi stipulati fl-Artikolu 208 tat-Trattat ta' Lisbona u tal-azzjoni esterna tal-UE mnizzla fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, dan ikun ksar tal-obbligu li dwaru jista' jsir rikors il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea skont l-Artikoli 263 u 265 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

41. Jenfasizza l-importanza tal-koerenza bejn il-politiki kummerċjali u dawk tal-iżvilupp għal żvilupp aħjar u implimentazzjoni tangibbli, u jilqa' f'dan ir-rigward ir-Rapport tal-2009 tal-UE dwar il-Koerenza tal-Politika għall-Iżvilupp (COM(2009)0461);

42. Itenni l-htieġa tal-koerenza bejn il-politika tal-kummerċ u l-politiki l-oħrajn (ambjentali u soċjali), b'mod partikulari fir-rigward tal-ftehimiet kummerċjali li jkun fihom inċentivi għall-produzzjoni ta' bijofjuwils fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;

43. Itenni l-importanza tal-koerenza bejn il-politiki tal-kummerċ u tal-iżvilupp u jenfasizza li l-implimentazzjoni ta' Kapitoli dwar l-Iżvilupp Sostenibbli fi ftehimiet kummerċjali għandha sservi ta' opportunità għall-Kummissjoni Ewropea biex tippromwovi l-governanza tajba u l-applikazzjoni tal-valuri fundamentali Ewropej;

44. Iqis li d-deċiżjoni riċenti tal-UE li tistabbilixxi mill-ġdid sussidji għall-esportazzjoni tat-trab tal-halib u ta' prodotti oħra tal-halib, li b'mod ewleni jissussidjaw in-negozju agrikolu fl-Ewropa aspejjeż tal-bdiewa foqra f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, hija vjolazzjoni sfaċċata tal-prinċipji ewlenin tal-koerenza politika għall-iżvilupp, u jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni jirrevokaw din id-deċiżjoni minnufih;

45. Jappella sabiex jintemmu s-sussidji fuq l-esportazzjoni; għal dan il-għan, ifakkar fl-impenn li ttiehed f'Doha fl-2001 mill-membri kollha tad-WTO biex jikkonkludu Rawnd ta' negozjati dwar l-Iżvilupp li jimmira biex jirrettifika l-iżbilanci ezistenti fis-sistema tal-kummerċ, ipogġi l-kummerċ għas-servizz tal-iżvilupp u jikkontribwixxi għall-qerda tal-faqar u l-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju;

46. Jistieden lill-Kummissjoni, bil-għan li jiġi żgurat li d-DĠ Kummerċ ikollu mandat koerenti għan-negozjati kummerċjali, biex tqis kif jixraq il-prekondizzjonijiet tal-Parlament għall-għoti tal-kunsens tiegħu għall-konkluzjoni tal-ftehimiet kummerċjali;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

47. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiegħu kull miżura disponibbli biex tiżgura li, meta jiskadi l-Protokoll taz-Zokkor u sseħħ ir-riforma tal-UE tas-sistema taz-zokkor, tissalvagwardja s-sħab rilevanti tagħha minn kwalunkwe taqlib temporanju fis-suq;
48. Jipproponi li jkompli jiġu żviluppati l-istrumenti eżistenti tal-UE biex jitnaqqsu t-tariffi doganali bħas-Sistema GSP/GSP+ u kapitoli fl-FTAs u fl-EPA, u li jkompli jiġu integrati f'dawk l-istrumenti standards tax-xogħol u ambjentali maqbula internazzjonalment;
49. Jerga' jappella lill-Kummissjoni biex tagħmel użu sħiħ mill-mekkanizmi tal-GSP u l-GSP + għall-bini ta' kapacità istituzzjonali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex itejbu l-koerenza interna tagħhom fit-tfassil ta' strateġiji għall-iżvilupp;
50. Jenfasizza li l-konsultazzjoni sistematika mal-organizzazzjonijiet tal-haddiema u mat-trejdjunjins dwar l-implimentazzjoni ta' standards soċjali u ambjentali fil-pajjiżi li mhumiex imsieħba fl-UE, b'mod partikulari qabel il-konklużjoni tal-EPA jew l-ghoti tal-GSP +, għandha tiżgura koerenza aħjar fil-politiki kummerċjali u tkun ta' fejda għall-iżvilupp sostenibbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
51. Jirrikonoxxi li skont ir-rapport ta' monitoraġġ tal-Istrateġija ta' Ghajnuna għall-Kummerċ (AfT) tal-Kummissjoni (COM(2009)0160 finali, p. 30), l-impenji tal-AfT tal-UE għall-Istati tal-Afrika, il-Karibew u l-Pacifiku (AKP) niżlu minn EUR2 975 miljun fl-2005 għal EUR2 097 miljun fl-2007, li s-sehem tal-AKP fl-impenji ġenerali tal-AfT tal-UE niżlu minn 50 % għal 36 % tul l-istess perjodu, u li dan mhux konsistenti mal-wegħdiet preċedenti ta' prijoritizzazzjoni għall-qerda tal-faqar u għall-iżvilupp;
52. Jilqa' b'sodisfazzjon, f'dan ir-rigward, l-inizjattivi eżistenti kollha fil-qasam tal-kummerċ mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw fil-livell tal-UE u tad-WTO, b'mod partikolari l-inizjattiva Kollox Hlief Armi (EBA), il-GSP u l-GSP+, l-assimetrija u l-perjodi tranzitorji fil-Ftehimiet ta' Shubija Ewropej eżistenti kollha (EPAs) u l-Programm ta' Hídma għall-Ghajnuna għall-Kummerċ tal-2010-2011, u jitlob li ssir revizjoni ta' dan tal-aħhar, bil-hsieb li jingħata aktar qawwa halli jrawwem it-tkabbir sostenibbli;
53. Jirrikonoxxi s-sehem importanti li s-sistema GSP+ tal-UE jista' jkollha fl-inkuraġġiment tal-governanza tajba u tal-iżvilupp sostenibbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u jhegġeg lill-Kummissjoni biex tiżgura li din l-ghodda tkun effettiva u li l-konvenzjonijiet tal-ILO u tan-NU jkunu implimentati kif xieraq fil-post;
54. Itenni li l-UE għandha tappoġġa lil dawk il-pajjiżi li qed jiżviluppaw li jużaw il-"flessibilitajiet" tal-Ftehim TRIPS biex ikunu jistgħu jipprovdu mediċini bi prezzijiet li wiehed ikun jiflah għalihom skont il-programmi domestiċi tagħhom għas-saħha pubblika;
55. Jilqa' l-klawsola ta' salvagwardja dwar is-sigurtà tal-ikel li tfasslet fil-Ftehimiet ta' Shubija Ekonomika, u jhegġeg lill-Kummissjoni biex tiżgura li din tiġi implimentata b'mod effikaci;
56. Jiddeplora d-dispożizzjonijiet tat-TRIPS+ inklużi fil-Ftehim ta' Shubija Ekonomika CARIFORUM-KE, u fil-ftehimiet li qed jiġu nneozzjati mal-pajjiżi tal-Komunità Andina u tal-Amerika Ċentrali, dispożizzjonijiet li johlqu ostakoli għall-aċċess għal mediċini essenzjali;
57. Ihegġeg lill-Kummissjoni sabiex iggħib fit-tmiem l-approċċ TRIPS + attwali tagħha fin-negozjati EPA dwar il-prodotti farmaċewtiċi u l-mediċini, sabiex il-pajjiżi li qed jiżviluppaw ikunu jistgħu jipprovdu mediċini bi prezzijiet li wiehed ikun jiflah għalihom fi programmi nazzjonali tas-saħha pubblika;
58. Jenfasizza li kwalunkwe miżuri fin-negozjati dwar l-ACTA biex jissahhu s-setgħat ta' ispezzjoni transkonfinali u l-qbid tal-merkanziji ma għandhomx jagħmlu hsara lill-aċċess globali għal mediċini legali, li jintlahqu mill-bwiet ta' kulhadd u sikuri;
59. Huwa mħasseb dwar każijiet reċenti ta' awtoritajiet doganali tal-Istati Membri tal-UE li qabdu mediċini ġeneriċi fi tranzitu fil-portijiet u l-ajruporti Ewropej u jenfasizza li tali mgħiba tfixkel id-Dikjarazzjoni tad-WTO dwar l-Aċċess għall-Mediċini; jitlob lill-Istati Membri kkonċernati biex iwaqqfu din il-prattika minnufih; jitlob lill-Kummissjoni biex tassigura lill-Parlament li l-ACTA li attwalment qed isiru negozjati dwaru ma jostakolax l-aċċess għall-mediċina għal pajjiżi li għadhom qed jiżviluppaw;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

60. Jemmen li l-isfida tat-tibdil fil-klima għandha tiġi indirizzata permezz ta' riformi strutturali, u jappella għal valutazzjoni sistematika tar-riskju tat-tibdil fil-klima tal-aspetti kollha tal-ippjanar tal-politika u t-tehd tad-deċiżjonijiet, inkluż fil-kummerċ, fl-agrikoltura u fis-sigurtà tal-ikel; jitlob li r-riżultat ta' din il-valutazzjoni jiġi użat biex jiffirma dokumenti ta' strateġija reġjonali u tal-pajjiż li jkunu ċari u koerenti, kif ukoll fil-programmi u l-proġetti kollha tal-iżvilupp;
61. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kummenti riċenti tal-Kummissjoni dwar il-hsieb tagħha li tikkunsidra mill-ġdid ir-Regolament (KE) Nru 1383/2003, li kellu konsegwenzi mhux maħsuba fuq it-tranzitu fl-UE ta' mediċini generiċi li kienu finalment destinati għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
62. Jemmen li inizjattivi bħall-ġabra ta' privativi tal-Unitaid għall-mediċini tal-HIV/Aids jistgħu jgħinu halli jkun hemm koerenza fil-politiki tal-UE dwar is-saħħa u l-proprjetà intellettuali;
63. Jilqa' b'sodisfazzjon l-appoġġ tal-Kummissjoni għal proposti li jgħinu lill-komunitajiet indigeni jisfruttaw u jibbenefikaw mill-għarfien tradizzjonali u mir-riżorsi genetiċi tagħhom;
64. Jilqa' b'sodisfazzjon il-kummenti tal-Kummissjoni li l-UE tista' trahhas it-tariffi fuq prodotti li jirrispettaw l-ambjent ma' pajjiżi tal-istess fehma f'każ li ma jkunx jista' jintlaħaq ftehim fid-WTO;
65. Jappoġġa lill-Kummissjoni fl-iffacilitar tat-trasferiment tat-teknoloġija lejn pajjiżi li qed jiżviluppaw, speċifikament teknoloġiji li jkollhom livell baxx ta' karbonju u li jfilhu għat-tibdil fil-klima, li hi xi haġa essenzjali għall-adattament għat-tibdil fil-klima;
66. Jirrikonoxxi l-importanza ekonomika tar-rimessi għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw, iżda jenfasizza l-htieġa li tiġi ttrattata l-kwistjoni tal-harba tal-imhuh fl-implimentazzjoni tal-ftehimiet kummerċjali bilaterali, b'mod partikulari fis-settur tas-saħħa;
67. Jenfasizza l-hidma li saret minn bosta organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fuq l-evazzjoni tat-taxxa mill-kumpaniji multinazzjonali tal-UE fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u jitlob lill-Kummissjoni tqis ir-rakkomandazzjonijiet tagħhom fin-negozjati tal-gejjieni;
68. Jilqa' l-mekkanizmi sabiex tissaħħah il-PCD fi hdan il-Kummissjoni, l-aktar is-sistema ta' konsultazzjoni bejn is-servizzi, il-proċess ta' Valutazzjoni tal-Impatt, il-Valutazzjoni tal-Impatt fuq is-Sostenibilità u l-Grupp bejn is-Servizzi għall-Appoġġ għall-Kwalità u, fejn ikun xieraq, l-Valutazzjoni Strateġika Ambjentali; jistaqsi, madankollu, liema kriterji uża d-DG Żvilupp meta ddecieda li jreġġa' lura inizjattivi inkoerenti ta' politika, u jappella għal aktar trasparenza fir-rigward tal-eżitu tal-konsultazzjonijiet bejn is-servizzi; jitlob li l-informazzjoni miġbura fil-Valutazzjonijiet tal-Impatt issir disponibbli għall-Parlament Ewropew b'mod li jinftehem aħjar, u li l-Parlament Ewropew, il-parlamenti nazzjonali u l-parlamenti tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw ikunu involuti aktar mill-qrib f'dawn il-mekkanizmi;
69. Jitlob li l-istrateġija "għajnuna għall-kummerċ" tibbenefika lill-pajjiżi kollha li qed jiżviluppaw, u mhux biss lil dawk li jaqblu li jlliberalizzaw aktar is-swieq tagħhom; matul in-negozjati kummerċjali, l-iktar fil-kuntest tal-ftehimiet ta' Shubija Ekonomika, jistieden lill-Kummissjoni biex ma timponix, kontra x-xewqa tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-ftuh ta' kapitoli ta' negozjati dwar il-"kwistjonijiet ta' Singapor" u s-servizzi finanzjarji, u biex ma tidholx fi ftehimiet ta' dan it-tip sakemm dawn il-pajjiżi ma jkunux l-ewwel stabbilixxew qafas regolatorju u ta' sorveljanza nazzjonali xieraq;
70. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex sistematikament tinkludi standards soċjali u ambjentali li jorbtu legalment fil-ftehimiet kummerċjali n-negozjati mill-Unjoni Ewropea, sabiex jiġi promoss l-għan ta' kummerċ favur l-iżvilupp;
71. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tibda l-valutazzjonijiet dwar l-impatt minn kmieni, jiġifieri qabel mal-proċess ta' abbozzar tal-inizjattivi ta' politika jkun diġà avvanzat wisq u sabiex tibbażahom fuq studji bbażati fuq l-evidenza eżistenti jew li jitwettqu apposta, u biex tinkludi b'mod sistematiku d-dimensjonijiet soċjali, ambjentali u tad-drittijiet tal-bniedem, peress li analiżi prospettiva hija utli u Prattika l-aktar minhabba n-nuqqas ta' dejta u l-kumplessitajiet tal-kejl tal-PCD; jitlob lill-Kummissjoni biex tinkludi r-riżultati tal-valutazzjonijiet tal-impatt fid-Dokumenti Strateġiċi Reġjonali u tal-Pajjiż tal-Istrument ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI) flimkien ma' suggerimenti għas-segwitu;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

72. Jesprimi t-thassib tiegħu li, mit-82 valutazzjoni tal-impatt li saru fl-2009 mill-Kummissjoni, waħda biss minnhom kienet iddedikata għall-iżvilupp; jenfasizza l-htieġa għal approċċ sistematiku ta' kejl tal-prestazzjoni tal-PCD; għalhekk jappella lill-Kummissjoni biex tagħti lill-unità tagħha għall-istudji prospettivi u għall-koerenza politika fid-DĠ DEVE rwol ewlieni fit-titjib tal-kunsiderazzjoni tal-PCD;
73. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinvolvi lill-Parlament Ewropew fil-proċess tar-rapport tal-Kummissjoni dwar il-PCD, pereżempju fir-rigward tal-kwestjonarju, tal-kalendarju opportun, u filwaqt li tqis r-rapporti ta' inizjattiva proprja tal-Parlament;
74. Jitlob lill-Kummissjoni biex tinvolvi d-Delegazzjonijiet tal-UE fil-hidma tagħha ta' PCD billi tahtar punti fokali responsabbli mill-PCD f'kull delegazzjoni biex jimmoniterjaw l-impatt tal-politiki tal-UE fil-livell ta' pajjiżi shab; jitlob sabiex il-PCD jiddaħhal fit-taħriġ tal-istaff; jistieden lill-Kummissjoni biex tippubblika kull sena r-riżultati tal-konsultazzjonijiet fil-post li għandhom isiru mid-delegazzjonijiet tal-UE; għal dan il-ghan, jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li d-delegazzjonijiet tal-UE jkollhom biżżejjed kapacità biex jikkonsultaw b'mod estensiv mal-gvernijiet u l-parlamenti lokali u biex jiggarantixxu opportunitajiet għal parteċipazzjoni attiva minn parteċipanti mhux statali u mis-socjetà ċivili dwar il-kwistjoni tal-PCD;
75. Jissuġġerixxi li l-istaff tal-Kummissjoni u l-membri tad-delegazzjonijiet tal-Kunsill li jaħdmu fil-qasam tal-PCD jitharrġu bil-hsieb li tiżdiedilhom il-kuxjenza dwar dak l-ghan tal-politika;
76. Jistieden lill-Kummissjoni biex tagħti lill-Kummissarju għall-Iżvilupp ir-responsabilità unika għall-allokazzjonijiet nazzjonali, id-dokumenti Strateġiċi Nazzjonali, Reġjonali u Tematiċi, il-Programmi Indikattivi Nazzjonali u Pluriennali, il-programmi ta' Azzjoni Annwali u l-implimentazzjoni tal-ghajnuna fil-pajjiżi kollha li qed jiżviluppaw, b'kooperazzjoni mill-qrib mar-Rappreżentant Għoli u l-Kummissarju għall-Għajnuna Umanitarja, sabiex jiġu evitati approċċi li ma jkunux koerenti fil-Kulleġġ u fil-Kunsill;
77. Jistieden lill-Istati Membri u l-parlamenti nazzjonali tagħhom biex jippromwovu l-PCD permezz ta' programm ta' hidma speċifiku bi skedi ta' żmien vinkolanti, sabiex jitjieb il-programm ta' hidma tal-PCD Ewropew kif ukoll l-isforzi tal-ghajnuna, filwaqt li jiġi żgurati li din l-aġenda ma tmurx kontra l-istrateġji tal-iżvilupp tal-pajjiżi shab;
78. Jissuġġerixxi li l-PCD tiddaħhal fir-reviżjoni ta' nofs it-terminu tad-DCI, speċjalment fil-programmi tematiċi relevanti;
79. Jissuġġerixxi li jiddaħhlu impenji speċifiċi tal-PCD fil-programm ta' hidma ta' kull Presidenza;
80. Jissuġġerixxi li l-Kunsill itejjeb il-hidma ta' strutturi eżistenti għat-tishih tal-PCD, pereżempju billi jkun hemm aktar laqgħat kongunti tal-gruppi ta' hidma u billi l-programm ta' hidma jkun aċċessibbli għall-pubbliku;
81. Jissuġġerixxi li jabbozza rapport biennali tal-Parlament Ewropew dwar il-PCD; jissuġġerixxi lill-kumitati kollha tiegħu li jabbozzaw rapporti li jindirizzaw il-perspettivi rispettivi tagħhom dwar l-iżvilupp;
82. Jenfasizza l-importanza ta' kooperazzjoni bejn il-kumitati fil-Parlament Ewropew; għal dan il-ghan, jissuġġerixxi li, meta tiġi diskussa kwistjoni sensitiva dwar il-PCD minn kumitat, il-kumitati relevanti l-oħra għandhom ikunu assoċjati mill-qrib, u meta kumitat jorganizza smiġh espert dwar kwistjoni sensitiva li tikkonċerna l-PCD, il-kumitati relevanti l-oħra għandhom ikunu parti mill-organizzazzjoni tas-smiġh;
83. Jitlob kjarifika istituzzjonali dwar il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Koerenza tal-Politika (COM(2009)0458) rigward shubija u djalogu mtejba mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw dwar il-kwistjoni tal-PCD; jistaqsi jekk din is-shubija mtejba tinkludix ukoll mekkaniżmu biex jingħataw pariri lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw dwar dak li jistgħu jagħmlu huma stess biex jippromwovu l-PCD u pjan għall-bini tal-kapaċità fil-livell tal-pajjiż biex jitwettqu l-valutazzjonijiet tal-PCD;
84. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Meju 2010

Penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq

P7_TA(2010)0175

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Meju 2010 dwar penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq (2009/2154(INI))

(2011/C 161 E/08)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni li janalizza l-penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq, kif stipulat fil-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri' (COM(2009)0225),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A7-0130/2010),
- A. billi matul dawn l-aħhar snin l-Unjoni Ewropea holqot sistema ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq bl-adozzjoni tar-Regolamenti (KEE) Nru 3821/85 u (KE) Nru 561/2006 kif ukoll tad-Direttiva 2006/22/KE bil-għan li tizzied is-sikurezza fit-toroq u li tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta,
- B. billi s-sistemi ta' penali li hemm fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea huma riżultat ta' żvilupp storiku u għal din ir-raġuni jipprezentaw differenzi sinifikanti bejniethom, b'multi f'każijiet estremi li jistgħu jkunu sa għaxar darbiet oghla minn pajjiż għall-iehor,
- C. billi l-pożizzjoni legali rigward it-trasport internazzjonali tant saret kumplessa li l-intraprendituri u fuq kolloxx anki s-sewwieqa qed isibuha bi tqila li jsibu rkaptu tagħha, l-implimentazzjoni tar-regoli qed tohloq sfidi kbar għall-Istati Membri u s-sitwazzjoni attwali mhijiex kompatibbli mas-suq intern,
- D. imhasseb dwar ir-rapporti tan-nuqqasijiet li jaffettwaw it-takografi diġitali li jagħmluhom vulnerabbli hafna għall-manipulazzjoni,

Rimarki ġenerali

1. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-rapport tal-Kummissjoni dwar l-analiżi tal-penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq, kif stipulat fil-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri; jiddispijaċih però li, minhabba n-nuqqas ta' data minn xi Stati Membri individwali, ma jikkostitwixxi analiżi kompleta tas-sitwazzjoni fl-Ewropa kif inhi bħalissa; jitlob lill-Kummissjoni biex tistieden lill-Istati Membri biex jipprovdu d-data nieqsa;
2. Jinnota li r-rapport tal-Kummissjoni jirreferi għall-kategorizzazzjoni tal-ksur skont l-Anness III l-ġdid tad-Direttiva 2006/22/KE tal-Kummissjoni, mingħajr ma tkun ikkunsidrata l-iskadenza għall-implimentazzjoni stabbilita mill-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2009/5/KE tal-Kummissjoni;
3. Għaldaqstant jistieden lill-Kummissjoni biex, diġà fl-2010, tipprezenta rapport aġġornat u komplet dwar l-implimentazzjoni tal-Anness III l-ġdid tad-Direttiva 2006/22/KE;
4. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li fil-perjodi ta' rappurtar ta' qabel kien hemm dewmien sinifikanti, biex b'hekk, pereżempju, ir-rapport attwali tat-3 ta' Awwissu 2009 (l-24 rapport mill-Kummissjoni li janalizza l-penali għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq) jittratta biss id-data mill-2005 u l-2006, u għaldaqstant bilkemm jista' jwassal għal konklużjonijiet dwar l-istat attwali tal-armonizzazzjoni tar-regoli soċjali għall-utenti tat-trasport bit-triq;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

5. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jagħmlu hilitom kollha biex jiżguraw li l-oġġettivi stipulati fl-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 561/2006 jiġu sodisfatti aktar malajr, sabiex ikun hemm aktar statistika reċenti disponibbli għall-miżuri futuri ta' armonizzazzjoni;

6. Jiġbed l-attenzjoni li anki l-Anness IV tar-Regolament (KE) Nru 1071/2009 jagħti elenku tal-ksur serju kif definit f'dak ir-Regolament; għaldaqstant huwa tal-fehma li kategorizzazzjoni armonizzata tal-ksur serju ta' regoli soċjali tikkostitwixxi neċessità ta' importanza eċċezzjonali;

Differenzi sinifikanti bejn l-Istati Membri

7. Jinnota li d-differenzi fil-penali applikabbli għall-ksur serju ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq kif stipulat fil-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri jirrigwardaw mhux biss il-livell tal-multi, iżda wkoll it-tipi ta' penali u l-kategorizzazzjoni tagħhom;

8. Jiġbed l-attenzjoni li dawn id-differenzi jistgħu jiġu spjegati bil-kundizzjonijiet ekonomiċi u ġeografici differenti, kif ukoll bis-sistemi legali differenti tal-Istati Membri fejn tidhol il-prosekuzzjoni kriminali u bl-approċċi politiċi differenti fir-rigward tas-sikurezza fit-toroq;

9. Jinnota li r-regoli soċjali fit-trasport bit-triq, u b'mod partikulari r-Regolamenti (KEE) Nru 3821/85 u (KE) Nru 561/2006 kif ukoll id-Direttiva 2006/22/KE, ihallu ħafna lok għall-interpretazzjoni tagħhom mill-Istati Membri; jiddispjaċih li l-għadd kbir ta' formulazzjonijiet imprecizi fir-regolamenti Ewropej inevitabilment iwassal għal implimentazzjoni inkonsistenti min-naħa tal-Istati Membri; huwa tal-fehma li biex ikun hemm aktar armonizzazzjoni, l-ewwel nehtieġu interpretazzjoni uniformi u vinkolanti ta' dawn ir-Regolamenti u ta' din id-Direttiva;

10. Jiddispjaċih li xi whud mill-Istati Membri ma jipprovdux għal differenzjazzjoni tal-penali skont il-livell ta' ksur; jistieden lill-Istati Membri biex jadottaw dispożizzjonijiet legali nazzjonali b'effett effikaċi, proporzjonat u deterrenti u bil-kunsiderazzjoni tal-livell ta' ksur;

Aktar armonizzazzjoni

11. Jenfasizza li sistema ta' penali effikaċi, ibbilanċjat u deterrenti jista' jkun imsejjes biss fuq penali ċari, trasparenti u paragunabbli bejn l-Istati Membri; jistieden lill-Istati Membri biex isibu soluzzjonijiet leġiżlattivi u prattiċi biex jitnaqqsu d-differenzi parzjalment kbar ħafna fit-tipi u l-livell tal-penali;

12. Jistieden lill-Kummissjoni Ewropea biex wara li tikkonsulta mal-entitajiet ta' monitoraġġ u mar-rappreżentanti tas-settur tat-trasport, thejji interpretazzjoni uniformi u vinkolanti tar-Regolament tas-sewqan u tal-hinijiet tal-mistrieħ. L-entitajiet ta' monitoraġġ għandu jikkunsidra din l-interpretazzjoni;

13. Huwa tal-fehma li, bil-għan li jitqarrbu aktar lejn xulxin it-tipi tal-penali u l-livell tal-multi, hija meħtieġa kategorizzazzjoni tal-multi marbuta ma' kategorizzazzjoni tal-penali, u għandhom jiġu stabbiliti penali minimi u massimi għal kull tip ta' ksur ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq; jenfasizza li, fis-simplifikazzjoni tal-penalitajiet, il-htieġa li l-multi ikunu proporzjonati, fl-Istati Membri differenti, skont kriterji oġġettivi (bhall-PNG jew fatturi ġeografici), trid tiġi bbilanċjata permezz ta' detterent effettiv kontra ksur serju;

14. Jiġbed ukoll l-attenzjoni li l-Anness III l-ġdid tad-Direttiva 2006/22/KE, li ġie introdott bid-Direttiva 2009/5/KE tal-Kummissjoni, għandu jitqies bhala bażi għal approċċ uniformi fir-rigward tal-kategorizzazzjoni tal-ksur ta' regoli soċjali fit-trasport bit-triq kif stipulat fil-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri; ihegġeg lill-Istati Membri biex jadottaw id-dispożizzjonijiet legali u amministrattivi neċessarji għat-traspożizzjoni rapida tad-Direttiva 2009/5/KE tal-Kummissjoni;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

15. Barra minn hekk ifakkar li t-Trattat ta' Lisbona dahhal Artikolu 83(2) ġdid dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet u r-regolamenti tal-Istati Membri f'materji kriminali fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea; jitlob lill-Kummissjoni biex tinvestiga dawn il-mezzi legiżlattivi l-godda fil-qasam tal-koperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali u biex fi żmien tnax-il xahar tipprezenta rapport lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar il-miżuri possibbli ta' armonizzazzjoni, inklużi l-aspetti relatati mas-sikurezza fit-toroq u l-applikazzjoni transkonfinali tal-multi, jekk għadha m'għamlitx dan;

16. Jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-Kummissjoni hejjet "linji gwida" f'konformità mal-Artikolu 22(4) tar-Regolament (KE) Nru 561/2006 biex tipprovdi appoġġ għall-interpretazzjoni u l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament mill-Istati Membri individwali; jinnota però li daww mhumiex vinkolanti legalment u b'hekk ma laħqux l-għan tagħhom ta' traspożizzjoni uniformi fl-Istati Membri;

17. Iqis li, sabiex ikun hemm suq intern fit-trasport u tiżdied iċ-ċertezza legali għas-sewwieqa u l-impriżi tat-trasport, l-interpretazzjoni tal-applikazzjoni tal-legiżlazzjoni soċjali għandha tiġi armonizzata; fil-kunsiderazzjoni ta' dan, jistieden lill-Kummissjoni, f'koperazzjoni ma' CORTE, TISPOL u l-Euro Contrôle Route, biex tressaq proposti bl-għan li jtemmu l-applikazzjoni diskriminatorja tal-legiżlazzjoni soċjali fit-trasport bit-triq; jenfasizza, f'dan ir-rigward, il-htieġa għal interpretazzjoni komuni, fuq il-bażi ta' Artikolu b'Artikolu tal-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 561/2006 u tar-Regolament (KEE) Nru 3821/85;

18. Jitlob lill-Istati Membri biex jagħmlu użu minn dawn il-linji gwida waqt l-implimentazzjoni tar-regoli soċjali sabiex tkun tista' ssir traspożizzjoni armonizzata;

Monitoraġġ

19. Jenfasizza li l-kompetizzjoni żleali tista' tiġi evitata u s-sikurezza fit-toroq tista' tkun żgurata biss permezz tal-infurzar konsegwenti u bla diskriminazzjoni tal-legiżlazzjoni fis-sehh; jenfasizza li t-traspożizzjoni tar-regoli soċjali fit-trasport bit-triq tippresupponi kuncett armonizzat u effikaċi ta' monitoraġġ;

20. Jiġbed l-attenzjoni li s-sitwazzjoni fit-toroq tvarja hafna fir-rigward tal-infrastruttura, il-volum tat-traffiku u l-livell ta' kongestjoni bejn l-Istati Membri individwali, u għaldaqstant iqis li dawn il-fatturi, fost l-oħrajn, għandhom jitqiesu meta wiehed jiġi biex jiddetermina l-frekwenza tal-monitoraġġ, li tajjeb niftakru li wiehed mill-għanijiet ewlieni tiegħu huwa li jiżgura l-konformità mar-regoli tal-benesseri soċjali;

21. Jemmen li l-Kummissjoni għandha tiżviluppa u tippromwovi approċċi armonizzati rigward il-monitoraġġ, u tiegħu azzjoni regulatorja biex jingħelbu l-ostakli li jxekklu s-suq intern Ewropew u titjeb is-sikurezza tat-toroq; jistieden lill-Kummissjoni biex tohloq strument ta' koordinazzjoni fil-livell Ewropew, halli jinkisbu dawn l-għanijiet;

22. Jistieden lill-Kummissjoni biex tfassal rakkomandazzjonijiet u standards minimi Ewropej għat-taħriġ tal-persunal ta' monitoraġġ u tikkoordina l-koperazzjoni fi hdanu; jitlob lill-Kummissjoni biex ittejjeb il-ġbir ta' data statistika, bil-għan li ssir analiżi aktar rappreżentattiva dwar l-effikaċja tal-infurzar, u tippromwovi azzjoni armonizzata tal-Istati Membri dwar kwistjonijiet ta' infurzar;

23. Jistieden lill-Istati Membri biex dejjem iħarrġu l-persunal ta' infurzar tagħhom fir-rigward tal-aktar żviluppi reċenti fil-ġbir tad-data u fl-implimentazzjoni tal-istandards komuni, biex jahdem mill-qrib mal-Kummissjoni Ewropea għall-promozzjoni ta' approċċ armonizzat lejn il-monitoraġġ, biex b'hekk tinholoq iċ-ċertezza legali;

24. Huwa tal-fehma li għandu jsir monitoraġġ aktar frekwenti u aktar bir-reqqa tat-toroq u tas-siti tal-impriżi; jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li l-Istati Membri jirrispettaw in-numru ta' sessjonijiet ta' monitoraġġ li għandu jiġi organizzat, kif imsemmi fl-Artikolu 2(3) tad-Direttiva 2006/22/KE; jistieden lill-Kummissjoni biex tinforma lill-Parlament Ewropew dwar il-passi li jmiss fir-rigward ta' dan il-monitoraġġ;

25. Jistieden lill-Kummissjoni biex tressaq, malajr kemm jista' jkun, rapport dwar il-monitoraġġ li sar fuq in-nuqqasijiet li jaffettwaw it-takografi diġitali u l-miżuri li ttehdju biex wiehed jipprevieni l-vulnerabilità tagħhom;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

26. Jenfasizza li t-takografu diġitali, fuq il-bażi tar-Regolament (KEE) Nru 3821/85, għandu jitjeb bhala strument għall-monitoraġġ; il-Kummissjoni għandha tinvestiga kif id-data tista' titniżżel mit-takografu diġitali b'rata aktar mgħaġġla mill-awtoritajiet ta' kontroll;

27. Jiġbed l-attenzjoni għad-Disproportionate Fines Complaint Desk (Uffiċċju tal-Ilmenti dwar Multi Sproporzjonati) imwaqqaf mill-Euro Contrôle Route, u jistieden lis-sewwieqa u l-impriżi tat-trasport biex jrikkorru għand dan l-uffiċċju tal-ilmenti f'każ ta' applikazzjoni sproporzjonata tal-leġislazzjoni soċjali tat-trasport bit-triq;

Inizjattivi oħrajn

28. Huwa tal-fehma li fuljett li jinftiehem tajjeb bil-lingwi kollha tal-Unjoni Ewropea jkun utli għall-impriżi u s-sewwieqa tat-trakkijiet; jenfasizza li dan il-fuljett għandu jipprovdi informazzjoni ahjar lis-sewwieqa u lill-impriżi kkonċernati dwar ir-regoli soċjali fis-sehħ u l-penali relatati fl-Istati Membri individwali; huwa tal-fehma li tagħrif bħal dan għandu jkun disponibbli anki għall-impriżi u s-sewwieqa minn stati terzi; jiġbed l-attenzjoni għall-importanza li jintużaw sistemi ta' trasport intelligenti biex is-sewwieqa jinghataw din l-informazzjoni f'hin reali;

29. Huwa konvint li fil-kuntest tal-użu tal-informazzjoni moderna u t-teknoloġiji tal-komunikazzjoni u s-sistemi ta' trasport intelligenti, għandha teżisti l-possibilità għan-negozji u s-sewwieqa biex jiksbu informazzjoni dwar ir-regoli soċjali fis-sehħ u l-penali jekk dawn ir-regoli jinkisru;

30. Jistieden lill-Istati Membri biex isahhu l-koperazzjoni fuq il-bażi tal-istrutturi eżistenti bħall-Euro Contrôle Route u b'hekk itejbu l-koordinazzjoni tal-monitoraġġ komuni, l-iskambju tal-aqwa prattiki u l-organizzazzjoni kongunta ta' programmi ta' taħriġ għall-korpi ta' kontroll;

31. Iqis li t-teknoloġija disponibbli kollha għandha tintuża biex is-sewwieqa tat-trakkijiet, inklużi dawk minn pajjiżi ġirien, jiġu infurmati f'hin reali dwar ir-regoli soċjali rilevanti u l-penali applikabbli għall-ksur fid-diversi Stati Membri, pereżempju bl-użu tal-GPS jew għodod oħra disponibbli;

32. Jistieden lill-Istati Membri biex jipprovdu infrastruttura adegwata, inkluż għadd ta' spazji u servizzi ta' parkeġġ sikuri fin-netwerk tat-toroq Ewropew sabiex is-sewwieqa jkunu jistgħu josservaw effettivament ir-regoli dwar il-hinijiet tas-sewqan u tal-mistrieħ u l-monitoraġġ ikun jista' jsir b'mod effikaci; jiġbed l-attenzjoni li fir-rigward ta' dawn l-infrastrutturi, l-aspett tas-sigurtà għandu jinghata attenzjoni speċjali; jistieden lill-Kummissjoni biex tippubblika perjodikament, bl-aktar format adegwat, il-faċilitajiet disponibbli, kemm pubbliċi kif ukoll privati, fin-netwerk tat-toroq Ewropew li jipprovdu informazzjoni dwar is-servizzi offruti għall-professionisti tas-settur tat-toroq;

33. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex iheggu u jiffinanzjaw skemi għall-bini ta' żoni siguri ta' parkeġġ, billi dawn huma indispensabbli jekk is-sewwieqa għandhom jirrispettaw id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 561/2006;

*

* *

34. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

L-isforzi tal-Unjoni biex tiġġieled kontra l-korruzzjoni

P7_TA(2010)0176

Dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar l-isforzi tal-Unjoni biex tiġġieled kontra l-korruzzjoni

(2011/C 161 E/09)

Il-Parlament Ewropew.

— wara li kkunsidra l-Artikolu 123 tar-Regoli ta' Proċedura,

- A. imhasseb dwar il-fatt li l-korruzzjoni thedded minn ġewwa l-istat tad-dritt, twassal għall-uzu hażin tal-fondi tal-UE pprovduti minn min iħallas it-taxxi, ixxejjel is-suq u kellha sehem fil-kriżi ekonomika attwali,
- B. billi l-Unjoni rratifikat il-Konvenzjoni tal-NU kontra l-Korruzzjoni, u 78 % taċ-ċittadini tal-Unjoni jaqblu li l-korruzzjoni hija preokkupazzjoni kbira f'pajjiżhom (Ewrobarometru, Diċembru 2009),
- C. wara li kkunsidra l-enfasi li l-Parlament għamel fuq il-ġlieda kontra l-korruzzjoni fir-rizoluzzjoni tiegħu dwar il-Programm ta' Stokkolma rigward il-libertà, is-sigurtà u l-ġustizzja,
- D. waqt li jiehu nota tal-Jum Internazzjonali kontra l-Korruzzjoni (id-9 ta' Diċembru), li fih qed titnieda din id-dikjarazzjoni,
  1. Ihegġeg lill-istituzzjonijiet Ewropej sabiex jadottaw politika komprensiva għal kontra l-korruzzjoni u johlqu mekkaniżmu ċar għall-monitoraġġ b'mod regolari tas-sitwazzjoni fl-Istati Membri;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex tipprova r-rizorsi kollha meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan il-mekkaniżmu ta' monitoraġġ u tiżgura li jkun hemm segwitu effettiv għall-konkluzjonijiet u r-rizultati miksuba minnu;
  3. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-aġenziji relevanti tal-Unjoni sabiex jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa u jipprova r-rizorsi suffiċjenti sabiex jiżguraw li l-fondi tal-UE ma jkunux suġġetti għall-korruzzjoni u sabiex jadottaw sanzjonijiet dissważivi fejn jinstab li jkun hemm korruzzjoni u frodi;
  4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din id-dikjarazzjoni, flimkien mal-ismijiet tal-firmatarji ⁽¹⁾, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri.

---

(1) Il-lista tal-firmatarji hija ppublikata fl-Anness 1 tal-Minuti tat-18.5.2010 (P7_PV(2010)05-18(ANN1)).

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

L-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa (trombina tal-ifrat u/jew tal-ħnieżer)

P7_TA(2010)0182

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-abbozz ta' direttiva tal-Kummissjoni dwar li temenda l-Annessi tad-Direttiva 95/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa u li thassar id-Deciżjoni 2004/374/KE

(2011/C 161 E/10)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 1333/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar l-addittivi tal-ikel ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikoli 31 u 28(4) tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 178/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2002 li jstabilixxi l-prinċipji ġenerali u l-htigijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jstabilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jstabilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta' sigurtà tal-ikel ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra d-Direttiva 95/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Frar 1995 dwar l-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa ⁽³⁾ u d-Direttiva tal-Kunsill 89/107/KEE tal-21 ta' Diċembru 1988 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li jirrigwardaw l-addittivi mal-ikel awtorizzati għall-użu fl-oġġetti tal-ikel maħsuba għall-konsum mill-bniedem ⁽⁴⁾ li thassru u ġew sostitwiti bir-Regolament (KE) Nru 1333/2008 msemmi hawn fuq,
  - wara li kkunsidra l-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni li temenda l-Annessi tad-Direttiva 95/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sustanzi li jagħtu hlewwa u li thassar id-Deciżjoni 2004/374/KE,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 5a(3)(b) tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tipprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni ⁽⁵⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 88(2) u (4)(b) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi, skont l-Artikolu 31 tar-Regolament (KE) Nru 1333/2008, il-Kummissjoni tista', sakemm jiġu stabbiliti l-listi Komunitarji ta' addittivi tal-ikel ipprovduti fl-Artikolu 30 ta' dak ir-Regolament, tadotta miżuri biex temenda l-Annessi, inter alia, tad-Direttiva 95/2/KE,
- B. billi l-Anness IV tad-Direttiva 95/2/KE fih lista ta' addittivi tal-ikel li jistgħu jintużaw fl-Unjoni Ewropea u jippreskrivi l-kundizzjonijiet għall-użu tagħhom,
- C. billi, barra minn hekk, il-kriterji ġenerali għall-użu tal-addittivi tal-ikel ġew stipulati fl-Anness II tad-Direttiva 89/107/KEE u billi dik id-Direttiva thassret u ġiet sostitwita bir-Regolament (KE) Nru 1333/2008, il-kriterji rilevanti issa jistgħu jinstabu, inter alia, fl-Artikolu 6 ta' dak ir-Regolament, li jikkonċerna l-kundizzjonijiet ġenerali għall-inkluzjoni u l-użu ta' addittivi tal-ikel fil-listi Komunitarji,

⁽¹⁾ ĠU L 354, 31.12.2008, p. 16.⁽²⁾ ĠU L 31, 1.2.2002, p. 1.⁽³⁾ ĠU L 61, 18.3.1995, p. 1.⁽⁴⁾ ĠU L 40, 11.2.1989, p. 27.⁽⁵⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- D. billi l-Artikolu 6 ta' dak ir-Regolament jipprovdi li addittiv tal-ikel jista' jkun permess għall-użu fl-UE biss jekk ikun jissodisfa ċerti kundizzjonijiet fosthom, skont il-paragrafu 1(c), li ma jqarraqx lill-konsumatur, u skont il-paragrafu 2, li jkollu vantaġġi u benefiċċji għall-konsumaturi,
- E. billi l-Artikolu 6 ta' dak ir-Regolament jipprovdi wkoll, fil-paragrafu (1)(a), li addittiv tal-ikel jista' jiġi permess għall-użu biss jekk ma johloqx tħassib għas-sikurezza tas-saħħa tal-konsumatur,
- F. billi barra minn hekk, ir-Regolament (KE) Nru 178/2002 (magħruf bħala "r-Regolament tal-Liġi Ġenerali dwar l-Ikel") u b'mod partikulari l-Artikolu 8 tiegħu, jipprovdi, inter alia, li l-liġi dwar l-ikel għandha tkun immirata għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi u għandha ttipprovdi bażi biex il-konsumaturi jagħmlu għażliet infurmati fir-rigward tal-ikel li jikkunsmaw, u li għandha tkun immirata lejn il-prevenzjoni ta' prattiki li jistgħu jqarrqu lill-konsumatur,
- G. billi l-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni, u b'mod partikulari l-premessa 25 u l-punt (3)(h) tal-Anness tagħha, ttiprovdi għall-inklużjoni fl-Anness IV tad-Direttiva 95/2/KE ta' preparazzjoni ta' enzima bbażata fuq it-trombina bil-fibrinogen bħala addittiv tal-ikel għar-rikostituzzjoni tal-ikel,
- H. billi, filwaqt li t-trombina hija derivata mill-partijiet li jittiekle tal-annimali, din taġixxi bħala "kolla tal-laħam" u l-iskop tagħha bħala addittiv tal-ikel huwa li tgħaqqad flimkien il-biċċiet separati tal-laħam sabiex tipproduci prodott tal-laħam wiehed,
- I. billi l-iskop tal-użu tat-trombina għalhekk huwa li jiġu pprezentati biċċiet tal-laħam lill-konsumaturi bħala prodott tal-laħam wiehed, u għaldaqstant ir-riskju li l-konsumatur jiġi mqarraq huwa ovvju,
- J. billi l-premessa 25 tal-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni stess tirrikonoxxi li l-użu tat-trombina bil-fibrinogen bħala addittiv tal-ikel jista' jqarra lill-konsumatur fir-rigward tal-istat tal-ikel finali,
- K. billi l-punt (3)(h) tal-Anness għall-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni jipprovdi għall-inklużjoni tat-trombina ta' oriġini bovina u/jew tal-majjali fil-lista ta' addittivi tal-ikel permessi skont l-Anness IV tad-Direttiva 95/2/KE fi preparazzjonijiet tal-laħam ippakkjati minn qabel u fi prodotti tal-laħam ippakkjati minn qabel għall-konsumatur aħhari sa massimu ta' 1mg/kg, li għandha tintuża flimkien mal-fibrinogen u bil-kundizzjoni li l-ikel juri t-tagħrif "biċċiet tal-laħam ikkombinati" fil-prossimità tal-isem tal-bejgħ tiegħu,
- L. billi, filwaqt li l-abbozz tad-Direttiva tal-Kummissjoni ma jippermettix l-użu tat-trombina bħala addittiv tal-ikel fil-prodotti tal-ikel li jiġu serviti fir-ristoranti u fi stabbilimenti pubbliċi oħrajn li jservu l-ikel, hemm riskju ċar li l-laħam li jkun fih it-trombina jispicċa fi prodotti tal-laħam serviti fir-ristoranti jew fi stabbilimenti pubbliċi oħrajn li jservu l-ikel, minhabba l-prezzijiet oġhla li jistgħu jinkisbu għall-biċċiet tal-laħam li jisservew bħala prodott tal-laħam wiehed,
- M. billi għaldaqstant mhux ċar jekk il-projbizzjoni fuq l-użu tat-trombina fil-prodotti tal-laħam serviti fir-ristoranti jew fi stabbilimenti oħrajn li jservu l-ikel, fil-prattika tirriżultax fil-prevenzjoni li tali prodotti tal-laħam jintużaw fir-ristoranti jew fi stabbilimenti pubbliċi oħrajn li jservu l-ikel, u jinbiegħu lill-konsumaturi bħala prodotti tal-laħam uniċi,
- N. billi l-kundizzjonijiet ta' tikkettar imsemmija hawn fuq li hemm fl-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni ma jissalvagwardjawx kontra l-għoti ta' impressjoni falza jew qarrieqa lill-konsumaturi fir-rigward tal-eżistenza ta' prodott tal-laħam wiehed, u għalhekk hemm riskju li l-konsumaturi jiġu mqarraq u ma jkunux jistgħu jagħmlu għażla infurmata fir-rigward tal-konsum tal-prodotti tal-laħam li jkun fihom it-trombina,

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- O. billi l-vantaġġi u l-benefiċċji tat-trombina għall-konsumaturi ma ġewx murija,
- P. billi l-proċess li bih jingħaqdu flimkien hafna biċċiet separati tal-laħam iżid b'mod sinifikanti l-wiċċ li jista' jiġi infettat minn batterji patoġeniċi (bħalma huma l-clostridium u s-salmonella) li, fi proċess bħal dan, jistgħu jibqgħu hajjin u jirriproduċu mingħajr ossiġenu,
- Q. billi r-riskju ta' infezzjoni b'batterji patoġeniċi huwa partikularment serju minhabba li l-proċess ta' tgħaqqid jista' jitwettaq permezz ta' tgħaqqid kiesaħ bla ma jiżdied il-melħ u mingħajr l-ebda proċess ta' tishin sussegwenti, u b'riżultat ta' dan is-sikurezza tal-prodott finali ma tistax tiġi garantita,
- R. billi l-abbozz tad-Direttiva tal-Kummissjoni għalhekk ma jikkonformax, f'dan ir-rigward, mal-kriterji għall-inklużjoni ta' addittivi tal-ikel fl-Anness IV tad-Direttiva 95/2/KE,
1. Iqis li l-abbozz tad-Direttiva tal-Kummissjoni mhux kompatibbli mal-għan u l-kontenut tar-Regolament (KE) Nru 1333/2008;
  2. Jopponi l-adozzjoni tal-abbozz ta' Direttiva tal-Kummissjoni li temenda l-Annessi tad-Direttiva 95/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-addittivi tal-ikel għajr kuluri u sostanzi li jagħtu hlewwa u li thassar id-Deciżjoni 2004/374/KE;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

“Pjan ta' azzjoni dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015)”

P7_TA(2010)0183

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni:Pjan ta' azzjoni dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015): Kooperazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri (2009/2104(INI))

(2011/C 161 E/11)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 184 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant (COM(2008)0818),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni bl-isem “Pjan ta' azzjoni dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015): Kooperazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri” (COM(2008)0819),
- wara li kkunsidra d-Direttiva 2004/23/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 dwar l-iffissar ta' standards ta' kwalità u sikurezza għad-donazzjoni, ksib, ittestjar, proċessar, prservazzjoni, hażna u tqassim ta' tessuti u ċelloli tal-bniedem ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-Principji Gwida tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa dwar it-Trapjant ta' Organi Umani,

⁽¹⁾ ĠU L 102, 7.4.2004, p. 48.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Bijomedicina u l-Protokoll Addizzjonali tagħha dwar it-Trapjant ta' Organi u Tessuti ta' Orìġini Umana,
  - wara li kkunsidra l-Konferenza dwar is-Sikurezza u l-Kwalità fid-Donazzjoni u t-Trapjant tal-Organi fl-Unjoni Ewropea li giet organizzata f'Venezja fis-17-18 ta' Settembru 2003,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tal-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A7-0103/2010),
- A. billi attwalment, fl-UE, hemm 56 000 pazjent li qeghdin jistennew donatur kompatibbli ta' organi u huwa stmat li 12-il persuna jmutu kuljum huma u jistennew trapjant ta' organu solidu,
- B. billi l-bżonnijiet tal-pazjenti li qed jistennew trapjant fl-Ewropa mhumiex qeghdin jiġu ssodisfatti minhabba n-numru limitat ta' organi disponibbli kemm minn donaturi mejtin, kif ukoll minn donaturi altruwisti hajjin,
- C. billi jeżistu differenzi wiesgħa bejn l-Istati Membri fir-rati tad-donazzjoni ta' organi minn persuni mejta li jvarjaw minn 34.2 donaturi għal kull miljun tal-popolazzjoni (pmp) fi Spanja sa 1.1 pmp fil-Bulgarija, u l-iskarsezza tal-organi tirrappreżenta fattur ewlieni li jolqot il-programmi tat-trapjanti,
- D. billi l-politiki nazzjonali u l-qafas regolatorju għad-donazzjonijiet u għat-trapjant ivarjaw konsiderevolment bejn l-Istati Membri minhabba l-preżenza ta' fatturi ġuridiċi, kulturali, amministrattivi u organizzattivi differenti,
- E. billi d-donazzjoni u t-trapjant ta' organi huma kwistjonijiet sensittivi u kumplessi, b'dimensjoni etika importanti, li jeħtieġu l-partecipazzjoni totali tas-soċjetà għall-iżvilupp tagħhom, kif ukoll l-involvement tal-partijiet interessati rilevanti kollha,
- F. billi t-trapjant ta' organi jagħti l-possibbiltà li jiġu salvati n-nies, joffri kwalità tal-hajja ahjar, u (fil-każ tat-trapjant tal-kliewi) għandu l-ahjar proporzjon bejn l-ispejjeż u l-benefiċċji meta mqabbel ma' terapiji oħra ta' sostituzzjoni, kif ukoll iżid il-possibbiltajiet għall-pazjenti biex jieħdu sehem fil-hajja soċjali u tax-xogħol,
- G. billi l-iskambju ta' organi bejn l-Istati Membri diġà huwa prassi komuni, minkejja li jeżistu differenzi kbar fl-għadd ta' skambji transkonfinali ta' organi bejn l-Istati Membri; u billi l-iskambju ta' organi bejn l-Istati Membri ġie ffaċilitat bis-saħħa tal-organizzazzjonijiet ta' skambju internazzjonali bħal Eurotransplant u Scandiatransplant,
- H. billi attwalment ma teżisti la *database* li tkopri t-totalità tal-Unjoni Ewropea li tinkludi informazzjoni dwar l-organi maħsuba għad-donazzjoni u għat-trapjant u dwar id-donaturi hajjin jew mejtin, u lanqas, barra minn hekk, sistema pan-Ewropea ta' ċertifikazzjoni li tagħti prova tal-legalità tal-organi u tat-tessuti umani,
- I. billi Spanja u ftit Stati Membri oħra biss irnexxielhom iżidu b'mod sinifikanti n-numru ta' donazzjonijiet minn persuni mejta, u ntwera li dawn iż-żidiet huma marbuta mal-introduzzjoni ta' ċerti Prattiki organizzattivi li jippermettu li s-sistemi jidentifikaw id-donaturi potenzjali u jimmassimizzaw l-għadd ta' persuni mejta li jsiru donaturi effettivi,

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- J. billi d-Direttiva 2004/23/KE se tipprovdi qafas ġuridiku ċar għad-donazzjoni u t-trapjant ta' organi fl-Unjoni Ewropea, bil-konsegwenza li f'kull Stat Membru se tinholoq jew tintgħażel awtorità nazzjonali kompetenti biex tiggarantixxi l-konformità mal-istandards tal-kwalità u tas-sikurezza tal-UE,
- K. billi t-traffikar tal-organi u tal-bnedmin bil-għan li jitneħħulhom l-organi jikkostitwixxi ksur gravi tad-drittijiet tal-bniedem,
- L. billi teżisti rabta qawwija bejn it-traffikar ta' organi illegali u t-traffikar ta' persuni bil-għan li jitneħħulhom l-organi minn naħa waħda u s-sistema legali tad-donazzjoni ta' organi min-naħa l-oħra minhabba li, l-ewwel nett, in-nuqqas ta' disponibbiltà ta' organi fis-sistema legali jaġixxi bħala inċentiv għall-attivitajiet illegali, u, it-tieni nett, l-attivitajiet illegali jikkompromettu bil-kbir il-kredibbiltà tas-sistema legali tad-donazzjoni ta' organi,
- M. billi r-rati ta' rifjut għad-donazzjoni tal-organi jvarjaw hafna fl-Ewropa, u li din il-varjabbiltà tista' tiġi spjegata permezz tal-livell ta' tahrig u għarfien espert tal-professionisti f'termini ta' komunikazzjoni u assistenza lill-familji, tal-approċċi legiżlattivi differenti għall-kunsens għad-donazzjoni ta' organi u l-implimentazzjoni Prattika tagħhom, kif ukoll fatturi importanti oħra ta' natura kulturali, ekonomika jew soċjali li jinfluwenzaw il-perċezzjoni tas-soċjetà fir-rigward tal-vantaġġi tad-donazzjoni u tat-trapjant,
- N. billi d-donazzjoni minn persuni hajjin tista' tkun miżura addizzjonali utli għall-pazjenti li ma jistgħux jiksibu l-organi li għandhom b'zonn permezz tat-trapjant postmortem, iżda billi jeħtieġ li jiġi enfasizzat li d-donazzjoni minn persuni hajjin tista' titqies biss jekk tiġi eskluża kwalunkwe attività u hlas illegali għad-donazzjoni,
- O. billi l-intervent fil-qasam tas-saħħa jista' jitwettaq biss wara li l-persuna kkonċernata tkun tat il-kunsens liberu u infurmat għalih; billi dik il-persuna għandha tingħata minn qabel informazzjoni adegwata f'dak li għandu x'jaqsam mal-iskop u n-natura tal-intervent, kif ukoll dwar il-konsegwenzi u r-riskji li jinvolvi; u billi l-persuna kkonċernata tista', fi kwalunkwe hin, tirtira liberament il-kunsens,
- P. billi l-Istati Membri jridu jiggarantixxu li l-organi maħsuba għat-trapjant ma jineħhewx mill-persuna mejta sakemm din il-persuna tkun għet iċċertifikata bħala mejta skont il-legiżlazzjoni nazzjonali,
- Q. billi d-donazzjoni minn persuni hajjin għandha tkun kumplimentari għal dik minn persuni mejta,
- R. billi l-użu ta' organi għal finijiet terapewtiċi jinvolvi riskju ta' trasmissjoni ta' mard infettiv jew ta' xorta oħra,
- S. billi l-fatt li l-persuni qegħdin jgħixu għal iktar żmien qed iservi biex tonqos il-kwalità tal-organi disponibbli, li f'hafna kazijiet qed iwassal għal tnaqqis fin-numru ta' trapjanti, inkluż f'dawk l-Istati Membri li fihom in-numru ta' donaturi qed jiżdied,
- T. billi s-sensibilizzazzjoni u l-opinjoni pubblika jiżvolgu rwol importanti ferm biex jiżdiedu r-rati ta' donazzjoni tal-organi,
- U. billi l-hidma li ssir minn organizzazzjonijiet tal-karità u organizzazzjonijiet volontarji oħra fl-Istati Membri żżid is-sensibilizzazzjoni fir-rigward tad-donazzjoni ta' organi, u billi l-isforzi tagħhom, fl-aħhar mill-aħhar, jikkontribwixxu għal żieda fin-numru ta' persuni mnizzla freġistri ta' donaturi ta' organi,
1. Jilqa' l-Pjan ta' Azzjoni tal-Unjoni Ewropea dwar id-Donazzjoni tal-Organi u t-Trapjanti (2009-2015) adottat mill-Kummissjoni Ewropea f'Diċembru 2008, li jistabbilixxi approċċ ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-forma ta' gabra ta' azzjonijiet ta' prijorità, abbażi tal-identifikazzjoni u l-iżvilupp ta' għanijiet komuni u l-evalwazzjoni tal-attivitajiet ta' donazzjoni u ta' trapjant permezz ta' indikaturi maqbuli li aktarx jgħinu fl-identifikazzjoni ta' punti ta' referenza u l-aħjar prassi;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

2. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar l-insuffiċjenza ta' organi umani disponibbli għat-trapjant biex iwiegħbu għall-bżonnijiet tal-pazjenti; jirrikonoxxi li l-iskarsezza gravi ta' donaturi ta' organi tibqa' ostaklu ewlieni li jimpedixxi l-iżvilupp shiħ tas-servizzi tat-trapjanti u l-isfida prinċipali li l-Istati Membri jridu jhabbtu wiċċhom magħha fir-rigward tat-trapjant ta' organi;
3. Jieħu nota tas-suċċess tal-iskemi li permezz tagħhom iċ-ċittadini jingħataw l-għażla li jinkitbu direttament f'registru ta' donaturi ta' organi huma u jimlew ċerti proċeduri amministrattivi, bħall-applikazzjoni għal passaport jew għal liċenzja tas-sewqan; ihegġeg lill-Istati Membri biex jesploraw l-adozzjoni ta' skemi bħal dawn bil-għan li jizzied in-numru ta' persuni mnizzla f'registri ta' donaturi;
4. Iqis li biex jiġi garantit li l-organi disponibbli għal finijiet terapewtiċi ma jinhlewx, huwa importanti li jkun hemm qafas ġuridiku ddefinit biċ-ċar rigward l-użu tagħhom u li s-socjetà jkollha fiduċja fis-sistema tad-donazzjonijiet u t-trapjanti;
5. Jinnota l-importanza tal-aspetti organizzattivi tal-ksib ta' organi u jenfasizza li l-iskambju ta' informazzjoni u l-ahjar prassi fost l-Istati Membri se jgħin lill-pajjiżi b'disponibbiltà ta' organi baxxa biex jgħollu r-rati tagħhom ta' donazzjoni, kif jidher, pereżempju, mill-implimentazzjoni ta' elementi tal-Mudell Spanjol f'pajjiżi differenti, kemm fl-UE kif ukoll barra minnha, li rnexxielhom jgħollu r-rati ta' donazzjoni ta' organi;
6. Jishaq fuq l-importanza ta' koordinaturi tad-donaturi, u l-importanza li jinhatru koordinaturi tad-donaturi fil-livell tal-isptarijiet. Ir-rwol tal-koordinatur tad-donaturi għandu jiġi rikonoxxut bħala wieħed ewlieni għat-titjib, mhux biss tal-effettività tal-proċess tad-donazzjoni u t-trapjant, imma wkoll tal-kwalità u s-sikurezza tal-organi li jridu jiġu trapjantati;
7. Jenfasizza li l-bidliet fl-organizzazzjoni tad-donazzjoni u l-ksib ta' organi jistgħu sostanzjalment jgħollu u jżommu r-rati ta' donazzjoni ta' organi;
8. Jenfasizza li l-identifikazzjoni tad-donaturi potenzjali tqieset waħda mill-fażijiet fundamentali fil-proċess tad-donazzjoni minn persuni mejta; jishaq fuq il-hatra ta' persuna ċentrali għad-donazzjonijiet flivell ta' sptar (il-koordinatur tad-donaturi tat-trapjanti), li l-għan prinċipali tagħha huwa li tiżviluppa programm proattiv ta' identifikazzjoni tad-donaturi u li tottimizza l-proċess kollu tad-donazzjoni tal-organi, tikkostitwixxi l-aktar pass importanti lejn it-titjib tar-rati tal-identifikazzjoni tad-donaturi u tad-donazzjoni ta' organi;
9. Jieħu nota tal-importanza tal-iskambju transkonfinali ta' organi, minhabba l-htieġa li d-donaturi u r-riċevituri jridu jkun qaqbli u l-importanza konsegwenti ta' gabra kbira ta' donaturi biex tkopri l-bżonnijiet tal-pazjenti kollha fil-listi ta' stennija; iqis li jekk ma jkun hemm l-ebda skambju ta' organi bejn l-Istati Membri, il-pazjenti li jkollhom bżonn kombinazzjoni rara jkollhom probabbiltajiet ferm baxxi li jsibu organu, filwaqt li fl-istess hin id-donaturi speċifiċi ma jkunux ikkunsidrati billi ma jkunx hemm riċevitur kompatibbli fuq il-listi ta' stennija;
10. Jilqa' l-attivajiet ta' Eurotransplant u Scanditransplant, iżda jinnota li l-iskambji ta' organi barra minn dawn is-sistemi u bejniethom jistgħu jitjiebu konsiderevolment, speċjalment għall-benefiċċju tal-pazjenti f'pajjiżi żgħar;
11. Jishaq fuq il-fatt li t-twaqqif ta' standards komuni vinkolanti tal-kwalità u s-sikurezza se jkun l-uniku mekkanizmu li jista' jggarantixxi livell għoli ta' harsien tas-saħħa fl-UE kollha;
12. Jenfasizza li d-donazzjoni għandha tkun volontarja u bla hlas, u ssir f'kundestanti ġuridiki u etiċi definiti biċ-ċar;
13. Jitlob lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-organi jiġu allokatil lil riċipjenti skont kriterji trasparenti, mhux diskriminatorji u xjentifiċi;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

14. Jistieden lill-Istati Membri biex jiggarrantixxu li tkun definita biċ-ċar il-baži ġuridika biex tiżgura kunsens jew oġġezzjoni validi għad-donazzjoni ta' organi minn persuna mejta jew mill-familjari tagħha; u biex tiżgura li l-organi ma jitnehhewx mill-persuna mejta sakemm dik il-persuna ma tkunx ċertifikata bhala mejta bi qbil mal-liġi nazzjonali;
15. Japprova miżuri li jimmiraw biex iħarsu donaturi hajjin u li jiżguraw li d-donazzjoni ta' organi ssir b'sens altruwistiku u volontarju, mingħajr l-ebda hlas ghajr kumpens li jkun strettament limitat biex ipatti għall-ispejjeż imġarrba fid-donazzjoni ta' organu, bhall-ispejjeż tal-ivvjaġġar, spejjeż għal servizzi li jieħdu hsieb it-tfal, telf ta' dhul jew spejjeż għall-irkupru, u li jiġi projbit kwalunkwe inċentiv jew żvantaġġi finanzjarji għal donatur potenzjali; ihegġeġ lill-Istati Membri biex jiddefinixxu l-kundizzjonijiet li bihom jingħata l-kumpens;
16. Jishaq fuq il-fatt li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-donaturi hajjin jintgħazlu fuq il-baži tar-rekord mediku u tas-sahħa tagħhom, inkluż evalwazzjoni psikoloġika jekk jitqies li huwa necessarju, minn professjonali kwalifikati jew imharrġa u kompetenti;
17. Jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa l-possibbiltà li tiżgura li d-donaturi hajja jkunu assigurati legalment mill-Istati Membri; jistieden lill-Kummissjoni biex tanalizza l-koperturi differenti tal-kura tas-sahħa fl-Istati Membri kollha halli tidentifika l-aħjar Prattiki fl-UE kollha kemm hi;
18. Jishaq fuq il-fatt li t-twaqqif ta' sistemi operattivi strutturati tajjeb u l-promozzjoni ta' mudelli ta' suċċess fuq livell nazzjonali għandhom importanza enormi; jissuġġerixxi li s-sistemi operattivi għandhom jinkludu qafas ġuridiku adegwat, infrastruttura teknika u loġistika u sostenn organizzattiv akkumpanjat b'sistema effikaċi ta' allokazzjoni;
19. Jistieden lill-Istati Membri biex jippromwovu l-iżvilupp ta' programmi għat-titjib tal-kwalità għad-donazzjoni ta' organi f'kull sptar fejn jeżisti potenzjal għad-donazzjoni ta' organi, bhala l-ewwel pass, abbażi ta' awtoevalwazzjoni tal-proċess kollu tad-donazzjoni ta' organi minn speċjalisti fil-kura intensiva u l-koordinatur tat-trapjanti f'kull sptar, iżda li jfittxu l-komplementarjetà ma' verifiki esterni għaċ-ċentri, f'każ li dan ikun meħtieġ u fattibbli;
20. Jishaq fuq il-fatt li l-edukazzjoni kontinwa għandha tiffirma parti essenzjali mill-istrategġiji ta' komunikazzjoni tal-Istati Membri kollha rigward din il-kwistjoni; partikolarment, jissuġġerixxi li n-nies għandhom ikunu inkoraġġuti jtkellmu dwar id-donazzjoni ta' organi u jikkomunikaw ir-rieda tagħhom dwar id-donazzjoni lill-familjari tagħhom; jinnota li 41 % biss taċ-ċittadini Ewropej jidhru li d-donazzjoni ta' organi mal-familji tagħhom;
21. Ihegġeġ lill-Istati Membri biex jiffavorixxu d-dikjarazzjoni ta' rieda espressa minn persuni hajjin bil-possibbiltà għalihom li jinkitbu mill-internet f'reġistru ta' donaturi nazzjonali u/jew Ewropew, bil-għan li jithaffu l-proċeduri ta' verifika tal-kunsens għad-donazzjoni ta' organi;
22. Jitlob lill-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, il-Parlament Ewropew u l-partijiet interessati rilevanti, biex teżamina l-possibbiltà li tiġi żviluppata sistema li biha jitqiesu x-xewqat espressi miċ-ċittadini li jagħtu l-kunsens tagħhom għad-donazzjoni tal-organi f'kemm Stati Membri possibbli wara li jkunu mietu;
23. Jitlob lill-Istati Membri biex jiżguraw it-twaqqif ta' sistemi u registri relatati li jkunu faċilment disponibbli għar-raġunijiet li jiġu rrekordjati x-xewqat ta' donaturi futuri;
24. Jistieden ukoll lill-Istati Membri biex jiffavorixxu l-inklużjoni, fuq il-karta tal-identità nazzjonali jew fuq il-licenzja tas-sewqan, ta' referenzi jew simboli li jippermettu l-identifikazzjoni tad-detentur bhala donatur ta' organi;
25. Jistieden, b'konsegwenza ta' dan, lill-Istati Membri biex itejbu l-għerf u l-kapaċitajiet ta' komunikazzjoni tal-professionisti fil-qasam tas-sahħa u tal-gruppi ta' appoġġ għall-pazjenti fir-rigward tat-trapjant ta' organi; jistieden lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili biex jieħdu sehem f'dan l-isforz bil-għan li tiżdied is-sensibilizzazzjoni tal-opinjoni pubblika dwar il-possibbiltà ta' donazzjoni ta' organi u, fl-istess hin, jitqiesu l-partikolaritajiet kulturali ta' kull Stat Membru;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

26. Jistieden lill-Istati Membri biex jilhqqu l-potenzjal shiħ tad-donazzjoni minn persuni mejta billi jistabilixxu sistemi effiċjenti għall-identifikazzjoni tad-donaturi ta' organi u billi jippromwovu l-hatra ta' koordinaturi tad-donaturi tat-trapjanti fl-isptarijiet tal-Ewropa kollha; jitlob lill-Istati Membri biex jevalwaw u jagħmlu użu aktar frekwenti tal-organi ta' donaturi "marġinali" (jiġifieri donaturi ta' età akbar jew dawk li jbatu minn ċertu mard), bl-użu tal-ogħla standards ta' kwalità u ta' sikurezza permezz, partikolarment, tal-avvanzi bijoteknoloġiċi reċenti li jillimitaw ir-riskju ta' rifjut tal-organi trapjantati;

27. Iqis li jehtieg li jinstab bilanċ armonjuż bejn, minn naħa, il-harsien tad-donaturi f'termini ta' anonimat u riservatezza u, min-naħa l-oħra, il-possibbiltà li tiġi determinata l-orijini tad-donazzjonijiet ta' organi għal finijiet mediċi, bil-ghan li tiġi evitata r-remunerazzjoni, legali jew illegali, għad-donazzjoni tal-organi;

28. Jishaq fuq il-fatt li d-donaturi hajjin għandhom ikunu ttrattati skont l-ogħla standards mediċi u ma għandhom iġorru l-ebda piż finanzjarju meta jinqalghu problemi mediċi bħall-pressjoni għolja, il-falliment tal-kliewi u l-konsegwenzi tagħhom li potenzjalment huma kkawżati mill-proċess tat-trapjant, Għandu jiġi evitat kull telf ta' dħul bħala konsegwenza tat-trapjant. Għandha tiġi evitata kull problema medika. Id-donaturi għandhom jiġu protetti kontra d-diskriminazzjoni fis-sistema soċjali;

29. Iqis li r-regoli kollha dwar is-sistema tat-trapjanti (allokazzjoni, aċċess għas-sistemi tat-trapjanti, dejta tal-attivitàjiet, eċċ.) għandhom ikunu pubbliċi u kkontrollati sew, bil-ghan li tkun evitata kwalunkwe diskriminazzjoni mhux ġustifikata f'termini ta' aċċess għal-listi ta' stennija għal trapjanti u/jew għal proċeduri terapewtiċi;

30. Jinnota li, minkejja li bosta Stati Membri introduċew ir-registrazzjoni obbligatorja tal-proċeduri tat-trapjanti u xi registri fuq bażi volontarja jeżistu wkoll, ma teżisti l-ebda sistema komprensiva biex tiġbor id-dejta dwar it-tipi differenti ta' trapjant u l-eżiti tagħhom;

31. Jappoġġa bil-qawwa għalhekk il-holqien ta' registri, kemm nazzjonali, kif ukoll fuq livell tal-UE, u l-istabbiliment ta' metodoloġija biex tqabbel ir-riżultati tar-registri eżistenti għas-segwitu ta' wara t-trapjanti tar-riċevituri tal-organi f'konformità mal-qafas ġuridiku Ewropew eżistenti dwar il-protezzjoni tad-dejta personali;

32. Jappoġġa l-holqien ta' protokollu speċjali mal-UE kollha biex jiġu provduti proċeduri għall-fażi ta' matul l-operazzjoni u ta' wara l-operazzjoni taħt ir-responsabilità tat-timijiet rispettivi li jagħmlu l-operazzjonijiet, il-patoloġisti speċjalisti u speċjalisti f'oqsma meħtieġa oħrajn;

33. Jappoġġa l-holqien ta' registri, kemm nazzjonali kif ukoll fuq livell tal-UE, dwar is-segwitu ta' donaturi hajjin, bl-iskop li jiżguraw aħjar il-harsien ta' saħħithom;

34. Jenfasizza li kwalunkwe sfruttament ta' organi għal skopijiet kummerċjali li jcaħhad l-aċċess ekwu għat-trapjanti jmur kontra l-etika, huwa inkonsistenti mal-valuri l-aktar bażiċi tal-bniedem, jkser l-Artikolu 21 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Bijomedicina u huwa projbit skont l-Artikolu 3(2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE;

35. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-iskarsezza ta' organi hija marbuta f'zewġ modi mat-traffikar ta' organi u ta' persuni bil-ghan li jitneħħulhom l-organi; l-ewwel nett, iż-żieda fid-disponibbiltà ta' organi fl-Istati Membri tkun tikkontribwixxi għal titjib fis-sorveljanza ta' dawn il-prattiki, billi jiġi evitat kull bżonn taċ-ċittadini Komunitarji li jikkunsidraw li jfittxu organu barra mill-UE, u t-tieni nett, l-attività illegali tikkomprometti bil-kbir il-kredibbiltà tas-sistema legali tad-donazzjoni ta' organi;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

36. Itenni r-rakkomandazzjonijiet dwar il-ġlieda kontra l-kummerċ ta' organi fir-rapport Adamou dwar id-donazzjoni u t-trapjant ta' organi ⁽¹⁾ u hu tal-fehma li dawn għandhom jitqiesu bis-sħiħ mill-Kummissjoni hija u tfassal il-pjan ta' azzjoni; jinsisti li għandha tiżdied is-sensibilizzazzjoni fi hdan il-Kummissjoni u l-Europol fir-rigward ta' din il-problema;
37. Jenfasizza l-importanza tal-Assemblea Dinjija dwar is-Saħħa li se ssir f'Mejju 2010 u jhegġeg lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex, fuq livell tad-WHO, jiġġieldu bil-qawwa favur il-prinċipju ta' donazzjoni volontarja u bla hlas;
38. Jilqa' l-istudju konġunt bejn il-Kunsill tal-Ewropa u n-Nazzjonijiet Uniti dwar it-traffikar ta' organi, tessuti u ċelloli u t-traffikar tal-bnedmin bil-għan li jitnehhulhom l-organi;
39. Josserva r-rapport ta' David Matas u David Kilgour dwar il-qtil tal-membri tal-Falun Gong għall-organi tagħhom, u jistieden lill-Kummissjoni biex tippreżenta rapport dwar dawn l-allegazzjonijiet, flimkien ma' kazijiet oħra simili, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill;
40. Ihegġeg lill-Istati Membri biex jistabbilixxu mekkanizmu biex jevitaw sitwazzjoni li fiha l-professjonisti, l-istitutazzjonijiet jew il-kumpaniji tal-assigurazzjoni fil-qasam tal-kura tas-saħħa jhegġu liċ-ċittadini tal-Unjoni jixtru organu f'pajjiż terz permezz ta' prattiki li jinvolvu t-traffikar ta' organi jew ta' persuni bil-għan li jitnehhulhom l-organi; ihegġeg lill-Istati Membri jissorveljaw kazijiet ta' din ix-xeħta li jsehhu fit-territorji tagħhom; ihegġeg lill-Istati Membri biex jevalwaw l-introduzzjoni ta' miżuri legiżlattivi, fosthom sanzjonijiet li japplikaw għal persuni li jippromwovu u/jew jippartecipaw f'attivitajiet bħal dawn;
41. Jirrifjuta bil-qawwa l-imġiba ta' ċerti organizzazzjonijiet tal-assigurazzjoni fil-qasam tas-saħħa li hegġew lill-pazjenti biex jippartecipaw fit-turiżmu tat-trapjanti u jitlob lill-Istati Membri biex jissorveljaw bir-reqqa u jikkastigaw din l-imġiba;
42. Jenfasizza li l-pazjenti li rċevew organu f'ċirkostanzi illegali ma jstgħux jiġu esklużi mill-kura tas-saħħa fl-Unjoni Ewropea; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li, bħal f'kull każ ieħor, għandha ssir distinzjoni bejn il-piena għal attività illegali u l-bżonn ta' trattament;
43. Jishaq fuq il-fatt li l-Istati Membri għandhom jintensifikaw il-kooperazzjoni ta' bejniethom taħt l-awspicji tal-Interpol u tal-Europol sabiex jindirizzaw il-problema tat-traffikar tal-organi b'mod iktar effikaċi;
44. Jagħraf li t-titjib tal-kwalità u s-sikurezza tad-donazzjoni u t-trapjant ta' organi huwa assolutament importanti; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li dan se jkollu riperkussjonijiet fuq it-tnaqqis tar-riskji tat-trapjanti u konsegwentement jitnaqqsu l-effetti negattivi; jirrikonoxxi li l-azzjonijiet fil-qasam tal-kwalità u s-sikurezza jstgħu jkollhom riperkussjonijiet fuq id-disponibbiltà ta' organi u viċiversa; jitlob lill-Kummissjoni biex tghin lill-Istati Membri jiżviluppaw il-kapaċità tagħhom fil-holqien u l-iżvilupp ta' oqfsa regolatorji biex tiżdied il-kwalità u s-sikurezza;
45. Jenfasizza li kooperazzjoni tajba bejn il-professjonisti fil-qasam tas-saħħa u l-awtoritajiet nazzjonali jew organizzazzjonijiet legittimati oħra hija meħtieġa u tipprovdi valur miżjud;
46. Jagħraf ir-rwol importanti li għandha l-kura ta' wara t-trapjant, inkluż l-użu xieraq ta' terapiji kontra r-rifjut tal-organu, sabiex jirnexxi t-trapjant; jirrikonoxxi li l-aqwa użu ta' terapiji kontra r-rifjut tal-organu jista' jissarraf f'titjib fit-tul tas-saħħa tal-pazjenti, f'sopravivenza tal-organu trapjantat u, b'hekk, f'disponibbiltà usa' ta' organi minhabba t-tnaqqis fil-bżonn għal trapjant mill-ġdid, u jsostni li l-Istati Membri għandhom jiggerantixxu li l-pazjenti jkollhom aċċess għall-ahjar terapiji disponibbli;
47. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

⁽¹⁾ Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' April 2008 dwar id-Donazzjoni u t-Trapjant ta' Organi: Azzjonijiet politiċi fil-livell tal-UE (Testi adottati, P6_TA(2008)0130).

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

Aspetti istituzzjonali tal-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali

P7_TA(2010)0184

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-aspetti istituzzjonali tal-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (2009/2241(INI))

(2011/C 161 E/12)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, l-Artikoli 216(2), 218(6), 218(8) u 218(10) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, kif ukoll il-protokoll relattiv għall-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea dwar l-adeżjoni tal-Unjoni għall-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (minn hawn 'il quddiem il-KEDB),
  - wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Konferenza tal-Presidenti tal-14 ta' Jannar 2010 li awtorizzat l-applikazzjoni tal-Artikolu 50 (proċedura b'kumitati assoċjati) ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern, u tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A7-0144/2010),
- A. billi l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, f'ġurisprudenza kostanti sa mis-sentenza fil-Kaž Internationale Handelsgesellschaft tas-17 ta' Dicembru 1970 ⁽²⁾ u fil-Kaž Nold tal-14 ta' Mejju 1974 ⁽³⁾, innutat li d-drittijiet fundamentali huma parti integrali mill-prinċipji ġenerali tal-liġi li tagħhom il-Qorti tiżgura r-rispett,
- B. billi f'dan l-għemil tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ispirat ruhha mit-tradizzjonijiet kostituzzjonali komuni għall-Istati Membri kif ukoll mill-istrumenti internazzjonali dwar il-harsien tad-drittijiet tal-bniedem li l-Istati Membri aderew għalihom, bħall-KEDB,
- C. billi din il-ġurisprudenza kienet inkorporata fl-essenza tagħha fil-liġi primarja permezz tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea ta' Maastricht tal-1993,
- D. billi l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tagħti importanza partikulari lill-evoluzzjoni tal-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, kif jixhed l-għadd dejjem jikber ta' sentenzi li jirreferu għad-dispożizzjonijiet tal-KEDB,
- E. billi fil-prinċipju l-punt tat-tluq tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem huwa l-“preżunzjoni tal-kompatibilità” tal-imġiba ta' Stat Membru tal-Unjoni mal-KEDB meta dan l-Istat ikun qiegħed biss jimplimenta l-liġi tal-Unjoni,
- F. billi l-Qorti tal-Ġustizzja, f'opinjoni tat-28 ta' Marzu 1996, sabet li l-Komunità Ewropea ma setgħatx taderixxi għall-KEDB mingħajr ma temenda qabel it-Trattat, minhabba li l-Komunità ma kellhiex il-kompetenza esplicita jew implicita biex tagħmel dan,

⁽¹⁾ Minuti tal-laqgħa tal-Konferenza tal-Presidenti, PE 432.390/CPG, punt 9.1.

⁽²⁾ Ġabra tal-ġurisprudenza 1970, p. 1125.

⁽³⁾ Ġabra tal-ġurisprudenza 1974, p. 491.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- G. billi, fil-waqt tal-adeżjoni, il-limiti imposti mit-Trattat ta' Lisbona u l-protokoll u l-annessi tiegħu għandhom jiġu rispettati, u partikolarment l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Protokoll Nru 8 tat-Trattat ta' Lisbona; billi dawn id-dispożizzjonijiet ma jikkostitwixxux biss għażla li tippermetti lill-Unjoni li taderixxi iżda obbligu għall-istituzzjonijiet tal-Unjoni li jaġixxu f'dan is-sens, billi l-ftehim tal-adeżjoni tal-UE għall-KEDB għandu jirrifletti l-htieġa li jinżammu l-karatteristiċi speċifiċi tal-Unjoni u l-liġi tal-Unjoni,
- H. billi wara l-konklużjoni tal-Protokoll Nru 14 li jemenda l-KEDB, issa hija possibbli l-adeżjoni tal-Unjoni fisem l-Istati kontraenti tal-KEDB u billi t-termini u l-modalitajiet tal-adeżjoni jridu jiġu miftiehma fl-okkazzjoni tal-adeżjoni bejn l-Unjoni, fuq naħa, u l-Istati kontraenti tal-KEDB, fuq in-naħa l-oħra,
- I. billi ftehim bħal dan irid ukoll jittratta kwistjonijiet amministrattivi u tekniċi, bħall-prinċipju ta' kontribut tal-Unjoni għall-ispejjeż operattivi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem; billi f'dak il-kuntest għandhom isiru pjanijiet biex jiġi stabbilit baġit awtonomu għall-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem biex jiffaċilita l-istima tad-diversi kontributi,
- J. billi bl-adeżjoni għall-KEDB, l-Unjoni se tiġi inkorporata fis-sistema tagħha ta' protezzjoni tad-drittijiet fundamentali u, minbarra l-protezzjoni interna ta' dawn id-drittijiet mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, se jkollha entità oħra ta' protezzjoni esterna b'natura internazzjonali,
- K. billi l-KEDB ma gietx żviluppata biss permezz tal-Protokoll addizzjonali, iżda wkoll permezz ta' Konvenzjonijiet, Karti u Ftehimiet oħra, li rriżultaw f'sistema ta' harsien tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali li tevolvi kontinwament,
1. Jenfasizza l-argumenti prinċipali favur l-adeżjoni tal-UE għall-KEDB, li fil-qosor huma kif ġej:
- l-adeżjoni tikkostitwixxi progress fil-proċess tal-integrazzjoni Ewropea u tinvolvi pass ieħor lejn Unjoni politika,
  - filwaqt li s-sistema ta' protezzjoni tad-drittijiet fundamentali tal-UE se tkun kompluta u msahha permezz tal-integrazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fil-liġi primarja tagħha, l-adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB se tkun sinjal b'saħħtu tal-koerenza bejn l-Unjoni u l-pajjiżi tal-Kunsill tal-Ewropa u r-reġim pan-Ewropew tiegħu fi kwistjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem; din l-adeżjoni se ssahha ukoll il-kredibilità tal-Unjoni *vis à vis* pajjiżi terzi li minnhom, fil-kuntest tar-relazzjonijiet bilaterali, l-Unjoni titlob regolarment ir-rispett tal-KEDB,
  - l-adeżjoni għall-KEDB se tiżgura liċ-ċittadini, *vis à vis* l-azzjoni tal-Unjoni, protezzjoni analoga għal dik li minnha jibbenefikaw diġà *vis à vis* l-Istati Membri kollha. Dan huwa speċjalment rilevanti għalix l-Istati Membri kkonferew setgħat sostanzjali fuq l-Unjoni,
  - l-armonizzazzjoni leġiżlattiva u ġurisprudenzjali fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem tal-ordinamenti ġuridiċi tal-Unjoni u tal-KEDB se tikkontribwixxi għall-iżvilupp armonjuż tal-ġurisprudenza taż-żewġ qrati Ewropej fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem, partikolarment minhabba l-bżonn ikbar ta' djalogu u ta' koperazzjoni, u se tohloq sistema integrali li fi hdanha ż-żewġ qrati jistgħu jaħdmu b'sinkronja,
  - l-adeżjoni se tikkumpensa wkoll sa ċertu punt għall-fatt li l-ambitu tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea huwa kemxejn limitat fi kwistjonijiet ta' politika esterna u ta' sigurtà, u ta' politika tal-pulizija u ta' sigurtà billi tipprovdi superviżjoni ġudizzjarja esterna utli tal-attivitajiet kollha tal-UE,

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- l-adeżjoni bl-ebda mod mhi se titfa' dubju fuq il-prinċipju tal-awtonomija tal-liġi tal-Unjoni għaliex il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea se tibqa' l-unika qorti suprema għal kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-liġi tal-Unjoni u l-validità tal-azzjonijiet tagħha, il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem tista' titqies biss bhala awtorità li teżerċita kontroll estern fuq ir-rispett, mill-Unjoni, tal-obbligi fil-liġi internazzjonali li jirriżultaw mill-adeżjoni tagħha għall-KEDB; ir-relazzjoni bejn iż-żewġ ġurisdizzjonijiet Ewropej mhix se tkun relazzjoni ta' ġerarkija iżda ta' speċjalizzazzjoni; il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għalhekk se jkollha status analogu għal dak li għandhom attwalment il-qrati superjuri tal-Istati Membri b'relazzjoni mal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;
- 2. Ifakkar li, skont l-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u l-Protokoll Nru 8, l-adeżjoni ma tinvolvi estensjoni tal-kompetenzi tal-Unjoni u, b'mod partikulari, ma tohloqx kompetenza ġenerali tal-Unjoni fi kwistjonijiet ta' drittijiet tal-bniedem, u b'konformità mal-Artikolu 4(2) u l-Artikolu 6(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, it-tradizzjonijiet u l-identitajiet kostituzzjonali tal-Istati Membri jridu jkunu rrispettati;
- 3. Jafferma li, skont l-Artikolu 2 tal-Protokoll Nru 8 tat-Trattat ta' Lisbona, il-ftehim dwar l-adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB għandu jggarantixxi li l-adeżjoni ma taffettwax is-sitwazzjoni partikulari tal-Istati Membri rigward il-KEDB u l-protokoll tagħha in ġenerali, u lanqas rigward derogi u riservi possibbli magħmula mill-Istati Membri b'mod partikulari, u li ċirkustanzi bħal dawn m'għandhomx jinfluwenzaw il-pożizzjoni tal-Unjoni vis à vis l-KEDB;
- 4. Josserva li s-sistema tal-KEDB kienet ikkompletata minn serje ta' protokoll addizzjonali li jikkonċernaw il-harsien ta' drittijiet li ma kinux koperti mill-KEDB u jirakkomanda li l-Kummissjoni tingħata mandat li tinnegozja wkoll adeżjoni għall-protokoll kollha li jikkonċernaw drittijiet li jikkorrispondu għall-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, irrispettivament mir-ratifika tagħhom mill-Istati Membri tal-Unjoni;
- 5. Jenfasizza li, billi l-adeżjoni tal-UE fil-KEDB hija adeżjoni ta' Parti li mhix Stat fi strument legali mwaqqaf għall-Istati, din għandha ssir mingħajr ma jinbidlu l-karatteristiċi tal-KEDB u l-modifiki tas-sistema ġudizzjarja tagħha għandhom ikunu mill-inqas; iqis importanti, fl-interessi tal-persuni li qed jitolbu li ssir ġustizzja kemm fl-Unjoni kif ukoll f'pajjiżi terzi, li jiġu ppreferuti l-arranġamenti tal-adeżjoni li jkollhom l-inqas impatt fuq l-ammont ta' xogħol tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;
- 6. Jenfasizza li, flimkien mal-impenn politiku, huwa ta' importanza enormi li jinstabu r-risposti u s-soluzzjonijiet adegwati għall-mistoqsijiet tekniċi ewlenin sabiex l-adeżjoni tal-UE għall-KEDB tintuża għall-benefiċċju taċ-ċittadini; josserva li dettalji mhux definiti u f'it li xejn ċari jstgħu johlqu konfużjoni u jippreġudikaw l-għan propju ta' din l-adeżjoni; jenfasizza, madankollu, li l-ostakoli tekniċi m'għandhomx idewmu l-proċess;
- 7. Jenfasizza li l-adeżjoni għall-KEDB ma tagħmilx mill-Unjoni membru tal-Kunsill tal-Ewropa, imma li ċerta parteċipazzjoni tal-Unjoni fl-entitajiet assoċjati mal-KEDB hija meħtieġa biex tiżgura l-integrazzjoni xierqa tal-Unjoni fis-sistema tal-KEDB u li, għalhekk, l-Unjoni għandha tiddisponi minn ċerti drittijiet hemmhekk, b'mod partikulari:
  - id-dritt li tippreżenta lista ta' tliet kandidati għall-kariga ta' imħallef, li minnhom wieħed ikun elett mill-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa f'isem l-Unjoni Ewropea u jippartecipa fix-xogħol tal-Qorti fuq bażi ta' ugwaljanza mal-imħallfin l-oħra konformement mal-Artikolu 27(2) tal-KEDB; il-Parlament Ewropew għandu jkun involut fil-kumpilazzjoni tal-lista ta' kandidati konformi ma' proċedura simili għal dik prevista fl-Artikolu 255 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea rigward il-kandidati għall-pożizzjoni ta' imħallef fil-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea,
  - id-dritt li tippartecipa, permezz tal-Kummissjoni Ewropea, bid-dritt tal-vot f'isem l-UE, fil-laqgħat tal-Kumitat tal-Ministri meta dan jeżerċita l-funzjonijiet tiegħu ta' monitoraġġ tal-eżekuzzjoni ta' sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem jew meta jiddeċiedi dwar jekk ikunx il-każ li jitlob opinjoni mill-Qorti, kif ukoll li tkun irrappreżentata fuq il-Kumitat tat-Tmexxija għad-Drittijiet tal-Bniedem (suborganu tal-Kumitat tal-Ministri),

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

— id-dritt għall-Parlament Ewropew li jahtar/jibgħat numru ta' rappreżentanti fl-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa meta din teleggi l-imħallfin għall-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem;

8. Huwa tal-fehma li l-Istati Membri għandhom jimpenjaw ruhhom, fil-waqt tal-adeżjoni għall-KEDB, bejniethom u fir-relazzjonijiet reċiproċi tagħhom mal-Unjoni biex ma jressqux applikazzjonijiet interstatali għal nuqqas fis-sens tal-Artikolu 33 tal-KEDB meta l-att jew l-ommissjoni li huwa s-suġġett tat-tilwima huwa fil-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni, minhabba li dan ikun kontra l-Artikolu 344 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

9. Iqis li il-valur miżjud ewlieni tal-adeżjoni tal-UE għall-KEDB jinsab fil-possibilità għall-individwi ta' rikors kontra atti għall-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni mill-istituzzjonijiet tagħha jew mill-Istati Membri u għalhekk kull applikazzjoni ta' persuna fiżika jew legali dwar kwalunkwe att jew nuqqas ta' istituzzjoni jew ta' entità tal-Unjoni għandha tkun indirizzata biss kontra din tal-aħhar; bl-istess mod, kull applikazzjoni li tinvolvi miżura ta' implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni minn Stat Membru għandha tkun indirizzata biss kontra dan tal-aħhar, bla hsara għall-prinċipju li fejn jista' jkun hemm xi dubju dwar il-qsim ta' responsabilità, l-applikazzjoni tista' tkun indirizzata b'mod simultanju kontra l-Unjoni u l-Istat Membru;

10. Iqis li sabiex ikun hemm konformità mar-rekwiżit stipulat fl-Artikolu 35 tal-KEDB li r-rimedji domestiċi jridu jkunu ġew eżawriti, l-applikant għandu jkun eżawrixxa r-rimedji gudizzjarji tal-Istat konċernat inkluża referenza għal deċiżjoni preliminari lill-Qorti tal-Lussemburgu; din il-proċedura tal-aħhar titqies issodisfata meta, minkejja t-talba tal-applikant, il-qorti nazzjonali ma tqisx bhala xieraq li għandha ssir tali referenza;

11. Jinnota li wara l-adeżjoni tal-UE fil-KEDB, jista' jagħti l-każ li kemm il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u kemm il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tkun kompetenti f'ċerti kwistjonijiet, u jindika li mhux se jkun permess ir-rikors għaž-żewġ Qrati fl-istess hin;

12. Iqis li jkun xieraq li, fl-interess ta' amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja u bla hsara għall-Artikolu 36(2) tal-KEDB, fil-każijiet kollha quddiem il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem li jistgħu jqajmu kwistjoni dwar il-liġi tal-Unjoni, diretti kontra xi Stat Membru, l-Unjoni tkun tista' tintervjeni bhala kokonvenuta fil-każ, u li fi kwalunkwe każ kontra l-Unjoni, kull Stat Membru jista' jintervjeni bhala kokonvenut fil-każ; din il-possibiltà għandha tkun iddefinita permezz ta' dispożizzjonijiet inklużi fit-trattat ta' adeżjoni b'mod ċar iżda wkoll wiesa' biżżejjed;

13. Iqis li l-adozzjoni ta' status ta' kokonvenut ma jipprekludix possibilitajiet indiretti ohra offriti mill-KEDB (Artikolu 36, 1), bħad-dritt tal-Unjoni li tintervjeni bhala parti terza fi kwalunkwe applikazzjoni mressqa minn ċittadin tal-Unjoni;

14. Iqis li, safejn il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem għarfet l-applikabilità ekstraterritorjali tal-KEDB, l-Unjoni għandha tfitteż li tirrispetta dan l-obbligu bis-shih fir-relazzjonijiet u l-attivitajiet esterni tagħha;

15. Iqis li ma jkunx għaqli li jkunu fformalizzati r-relazzjonijiet bejn il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem bl-introduzzjoni ta' proċedura għal deċiżjoni preliminari minn din tal-aħhar, jew bil-holqien ta' organizzu jew panel inkarigat li jiehu deċiżjoni meta wahda miż-żewġ qrati jkollha l-intenzjoni li tadotta interpretazzjoni tal-KEDB li tkun differenti mill-interpretazzjoni adottata mill-ohra; ifakkar, f'dan il-kuntest, fid-Dikjarazzjoni Nru 2 dwar l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li tinnota l-eżistenza ta' djalogu regolari bejn il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, djalogu li għandu jissahhah bl-adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB;

16. Huwa ferm konxju tal-fatt li l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem tista' tidentifika ksur f'każ li jkun diġà ġie deċiż mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u jenfasizza li dan bl-ebda mod ma johloq dubju dwar il-kredibilità tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea bhala arbitru aħhari fis-sistema ġuridika tal-UE;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

17. Jenfasizza li, wara din l-adeżjoni, il-KEDB se tikkostitwixxi l-istandard minimu ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali fl-Ewropa u li se tkun kruċjali b'mod partikolari f'kazijiet fejn il-protezzjoni mogħtija mill-UE tkun inferjuri minn dik prevista fil-KEDB; ifakkar li l-KEDB ssahħah il-harsien tad-drittijiet rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali li huma fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha, u li l-Karta tirrikonoxxi wkoll drittijiet u prinċipji oħra li mhumiex imhaddna fil-KEDB, iżda fi protokollu addizzjonali u fi strumenti marbuta mal-KEDB;

18. Ifakkar li l-promozzjoni tar-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, prinċipju fundamentali tal-UE mhaddan fit-trattat ta' fondazzjoni tagħha, hija bażi komuni għar-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi terzi; hu tal-fehma, madankollu, li l-adeżjoni ssahħah iktar il-fiduċja taċ-ċittadini fl-Unjoni u l-kredibilità tal-UE fid-djalogu dwar id-drittijiet tal-bniedem ma' pajjiżi terzi; jenfasizza, barra minn hekk, li l-applikazzjoni uniformi u shiha tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali fil-livell tal-UE hija tant iehor essenzjali sabiex tkun żgurata l-kredibilità tal-Unjoni f'dan id-djalogu;

19. Jinnota li l-KEDB għandha funzjoni importanti fil-kuntest tal-interpretazzjoni tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, għaliex drittijiet iggarantiti mill-Karta li jikkorrispondu għal drittijiet rikonoxxuti mill-KEDB għandhom jiġu interpretati skont il-Konvenzjoni u li l-KEDB tikkostitwixxi, b'riżultat tal-Artikolu 6(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, sors ta' ispirazzjoni għall-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-formulazzjoni tal-prinċipji ġenerali tal-liġi tal-Unjoni; jinnota wkoll li l-KEDB, b'konformità mal-Artikolu 53 tagħha, ma tistax tkun interpretata bħala li tillimita jew li hija ta' hsara għad-drittijiet rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, u għalhekk din tal-aħħar iżżomm is-sahħa ġuridika kollha tagħha;

20. Jenfasizza l-importanza tal-KEDB u tal-każistika tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem (QEDB) għall-provvediment ta' qafas legali u prinċipji ta' gwida għall-azzjoni attwali u futura tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tal-libertajiet ċivili, il-ġustizzja u l-intern, b'mod partikulari fid-dawl tal-modi godda ta' integrazzjoni u armonizzazzjoni tal-libertajiet ċivili, il-ġustizzja u l-intern mibdiya mid-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona u l-adozzjoni tal-Programm ta' Stokkolma;

21. Jenfasizza li l-ewwel u qabel kollox l-adeżjoni se tikkontribwixxi għal sistema interna ta' drittijiet tal-bniedem aktar koerenti fi hdan l-Unjoni Ewropea; l-adeżjoni se ssahħah il-kredibilità tal-UE f'għajnejn iċ-ċittadini tagħha stess fil-qasam tal-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, filwaqt li tiżgura r-rispett shih u effettiv għad-drittijiet fundamentali kull fejn għandha x'taqsam il-liġi tal-UE;

22. Jenfasizza li, wara l-adeżjoni, il-kompetenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem meta tiġġudika kwistjonijiet li jaqghu taht il-KEDB ma tistax tkun ikkontestata fuq il-baži tal-istruttura interna tal-liġi tal-UE; jenfasizza wkoll li l-kompetenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ma tistax tkun limitata għaċ-ċittadini Ewropej jew għaž-żona ġeografika tal-Unjoni Ewropea (pereżempju fil-każ ta' missjonijiet jew delegazzjonijiet);

23. Jinnota li l-adeżjoni tal-UE fil-KEDB se tipprovdi mekkaniżmu addizzjonali għall-applikazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, jiġifieri l-possibilità ta' tressiq ta' lment lill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fir-rigward ta' azzjoni jew nuqqas ta' azzjoni, minn istituzzjoni tal-UE jew Stat Membru fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-liġi Ewropea, li tkun ukoll fl-ambitu tal-kompetenzi tal-KEDB; huwa għaldaqstant jenfasizza li din l-adeżjoni ma tbiddilx is-sistema attwali tal-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u lanqas dik tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u r-rekwiżit li kull rimedju legali intern għandu jiġi eżawrit se jibqa' l-kundizzjoni għall-eligibilità ta' kwalunkwe applikazzjoni; jitlob li l-applikazzjonijiet u l-ilmenti jiġu trattati f'perjodu ta' żmien raġonevoli; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tipprovdi element ta' gwida, f'konsultazzjoni mal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u mal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, dwar x'jikkostitwixxi r-rimedju domestiku xieraq għewwa l-Unjoni u dwar is-sentenzi preliminari skont il-liġi tal-Unjoni; jenfasizza f'dan il-kuntest li jkun meħtieġ li jiġi żgurat li l-qrati tal-Istati Membri jirreferu l-każijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea meta jiltaqghu ma' kwistjoni li tista' titqies bħala kwistjoni ta' drittijiet fundamentali;

24. Jenfasizza li fl-istess hin, l-adeżjoni se tirrikjedi koperazzjoni msahħa bejn il-qrati nazzjonali, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fir-rigward tal-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali; jinnota li l-koperazzjoni bejn iż-żewġ qrati Ewropej se tkompli tiżviluppa sistema ta' ġurisprudenza koerenti fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

25. Jilqa', barra minn hekk, il-fatt li l-Artikolu 1 tal-KEDB mhux biss jiżgura l-protezzjoni taċ-ċittadini tal-UE u ta' individwi oħra fit-territorju tal-Unjoni, iżda wkoll barra t-territorju tal-Unjoni lil kwalunkwe individwu li jaqa' taht il-ġurisdizzjoni tagħha;
26. Huwa konxju li l-adeżjoni bhala tali ma ssolvix il-problemi serji hafna li tiffaċja s-sistema tal-KEDB, jiġifieri, min-naħa, l-ammont ta' xogħol eċċessiv minhabba zieda esponenzjali fl-applikazzjonijiet individwali u, min-naħa l-oħra, ir-riforma tal-istruttura u l-funzjonament tal-Qorti biex tiffaċċjahom; jinnota li l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem tirrikonoxxi l-fatt li hija topera f'ambjent politiku u legali kumpless u jinnota li d-dhul fis-sehħ tal-Protokoll Nru 14, fl-1 ta' Ġunju 2010, waqt li żgur se jnaqqas in-numru ta' proċeduri mhux kompluti, mhux se jsparixxihom; jenfazizza, fil-qafas tar-riforma tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, l-importanza tad-dikjarazzjoni ta' Interlaken, b'mod partikolari l-paragrafu 4 tagħha, li gustament ifakkar li l-kriterji dwar l-ammissibilità u l-ġurisdizzjoni tal-Qorti għandhom jiġu applikati b'mod uniformi u rigoruż;
27. Iqis li huwa essenzjali li tinzamm l-indipendenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem f'termini ta' persunal u ta' politika baġitarja;
28. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, minhabba l-importanza kostituzzjonali tal-adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB, jistipula kundizzjonijiet stretti għaliha, bil-Kunsill obligat jadotta d-deċiżjoni tal-konklużjoni tal-ftehim b'mod unanimu wara li l-Parlament Ewropew ikun ta l-approvazzjoni tiegħu, u bid-dhul fis-sehħ ta' dan il-ftehim biss wara l-approvazzjoni tiegħu mill-Istati Membri skont ir-regoli kostituzzjonali rispettivi tagħhom;
29. Ihegġegħ lill-parlamenti nazzjonali tal-Istati Membri tal-UE biex jesprimu b'mod ċar id-determinazzjoni u l-volontà tagħhom li jiffacilitaw il-proċess tal-adeżjoni billi jinvolvu l-qrati nazzjonali u l-Ministeri tal-Gustizzja tagħhom;
30. Jinnota li l-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-KEDB timplika rikonoxximent mill-UE tas-sistema kollha tal-harsien tad-drittijiet tal-bniedem, kif ġiet żviluppata u kodifikata fid-diversi dokumenti u entitajiet tal-Kunsill tal-Ewropa; f'dan is-sens, l-adeżjoni tal-Unjoni Ewropea għall-KEDB hija l-ewwel pass essenzjali li mbagħad irid ikun ikkometat bl-adeżjoni tal-Unjoni, fost l-oħrajn, għall-Karta Soċjali Ewropea, iffirmata f'Turin fit-18 ta' Ottubru 1961 u riveduta fi Strasburgu fit-3 ta' Mejju 1996, b'koerenza mal-kisbiet diġà mħaddna fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali kif ukoll fil-leġiżlazzjoni soċjali tal-Unjoni;
31. Jistieden, ukoll, lill-Unjoni biex tingħaqad mal-organi tal-Kunsill tal-Ewropa, bhall-Kumitat għall-Prevenzjoni tat-Tortura (CPT), il-Kummissjoni Ewropea kontra r-Razziżmu u l-Intolleranza (ECRI) u l-Kummissjoni Ewropea għall-Effiċjenza tal-Ġustizzja (CEPEJ); jishaq ukoll fuq il-bżonn li l-Unjoni tkun involuta fil-hidma tal-Kummissarju tad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Kumitat Ewropew għad-Drittijiet Soċjali (ECSR), il-Kumitat Governattiv għall-Karta Soċjali u l-Kumitat Ewropew għall-Migrazzjoni, u jitlob li jkun infurmat kif xieraq dwar il-konklużjonijiet u d-deċiżjonijiet ta' dawn l-organi;
32. Iqis li, għall-benefiċċju taċ-ċittadini, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem fl-Ewropa u fl-UE, u sabiex ikun żgurat ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-protezzjoni tagħhom, il-koperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u l-organi speċjalizzati tal-Kunsill tal-Ewropa trid tkun imsahha bl-għan li tikkontribwixxi għal koerenza u komplementarjetà akbar fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem fil-livell pan-Ewropew;
33. Jissuġġerixxi li, sabiex iċ-ċittadini jkunu konxju mill-valur miżjud tal-adeżjoni, il-Kunsill tal-Ewropa u l-UE ifasslu linji gwida bi spjegazzjonijiet ċari tal-implikazzjonijiet u l-effetti kollha ta' din l-adeżjoni; isostni li l-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jipprovdu liċ-ċittadini tal-UE b'informazzjoni tali li tiżgura li dawn ikunu kompletament konxji mis-sinifikat tal-mekkaniżmi addizzjonali u dwar kif jużawhom b'mod adegwat;
34. Jenfasizza li huwa importanti li jkun hemm korpi informali sabiex jikkoordina l-qsim tal-informazzjoni bejn il-Parlament Ewropew u l-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

35. Jenfasizza li, minhabba li l-adeżjoni fil-KEDB ma tirrigwardax biss l-istituzzjonijiet tal-UE, iżda tirrigwarda wkoll iċ-ċittadini tal-Unjoni, il-Parlament Ewropew irid jiġi kkonsultat u involut matul il-proċess kollu ta' negożjar, u jrid jiġi assoċjat u infurmat immedjatament u bis-shih f'kull stadju tan-negożjati, kif stipulat fl-Artikolu 218(10) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea;

36. Jilqa' l-impenn muri mill-Presidenza Spanjola attwali meta ttrattat l-adeżjoni bhala "kwistjoni ta' urgenza" u l-attitudni pożittiva u ta' koperazzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa f'dan ir-rigward; jistieden lill-Presidenza Belġjana u lil dik Ungeriza sabiex jagħmlu l-almu tagħhom biex jiffinalizzaw l-adeżjoni fl-iqsar żmien possibbli u b'mod kemm jista' jkun sempliċi u aċċessibbli, sabiex iċ-ċittadini tal-Unjoni jkunu jistgħu jibbenefikaw malajr kemm jista' jkun mill-adeżjoni tal-Unjoni għall-KEDB;

37. Jinsisti, fid-dawl tar-rwol importanti li t-Trattat jagħti lill-Parlament Ewropew fir-rigward tal-konklużjoni tal-fehim ta' adeżjoni, li l-Parlament ikun infurmat kif xieraq dwar id-definizzjoni tal-mandat ta' negożjar għall-adeżjoni mal-KEDB u li jkun involut mill-qrib fid-diskussjonijiet preliminari u wkoll fit-tmexxija tan-negożjati dwar dak it-test, bi qbil mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 218 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

38. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-risoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, f'Kampala, l-Uganda

P7_TA(2010)0185

Risoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, f'Kampala, l-Uganda

(2011/C 161 E/13)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tal-Assemblea tal-Istati Partijiet, adottata fit-8 laqgħa plenarja tagħha, fis-26 ta' Novembru 2009 ⁽¹⁾, li tlaqqa' l-Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali f'Kampala, l-Uganda, mill-31 ta' Mejju sal-11 ta' Ġunju 2010,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet u r-rapporti preċedenti tiegħu dwar il-Konferenza ta' Analizi, u b'mod partikolari r-Risoluzzjoni ICC-ASP/7/Res.2 dwar il-proċedura għan-nomina u l-hatra tal-imhallfin, il-prosekutur u l-vice prosekuturi tal-Qorti Kriminali Internazzjonali (QKI),
- wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Qorti Kriminali Internazzjonali, b'mod partikolari dawk tad-19 ta' Novembru 1998 ⁽²⁾, tat-18 ta' Jannar 2001 ⁽³⁾, tat-28 ta' Frar 2002 ⁽⁴⁾, tal-4 ta' Lulju 2002 dwar l-abbozz ta' Liġi dwar il-Protezzjoni tal-Membri tas-Servizzi Amerikani (ASPA) ⁽⁵⁾ u tas-26 ta' Settembru 2002 ⁽⁶⁾, kif ukoll ir-risoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Mejju 2008 ⁽⁷⁾,
- wara li kkunsidra l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali (QKI) u d-dhul fis-sehh tiegħu fl-1 ta' Lulju 2002,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tal-1 ta' Lulju 2002 dwar il-Qorti Kriminali Internazzjonali mill-Presidenza tal-Kunsill fisem l-Unjoni Ewropea,

⁽¹⁾ Risoluzzjoni ICC-ASP/8/Res.6.

⁽²⁾ ĠU C 379, 7.12.1998, p. 265.

⁽³⁾ ĠU C 262, 18.9.2001, p. 262.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P5_TA(2002)0082.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P5_TA(2002)0367.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P5_TA(2002)0449.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P6_TA(2008)0238.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-importanza mogħtija kemm mill-QKI kif ukoll mill-UE lill-konsolidament tal-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u d-dritt umanitarju internazzjonali, kif ukoll iż-żamma tal-paċi u t-tiżiħ tas-sigurtà internazzjonali, skont il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti u kif previst fl-Artikolu 21(2)(b) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-fatt li l-Kunsill tal-UE adotta l-Požizzjoni Komuni 2003/444/PESK dwar il-Qorti Kriminali Internazzjonali fis-16 ta' Ġunju 2003 ⁽¹⁾, li tiddikjara li d-delitti serji fi hdan il-ġurisdizzjoni tal-QKI huma ta' preokkupazzjoni għall-Istati Membri kollha, li huma determinati li jikkoperaw għall-prevenzjoni ta' tali delitti u li jtemmu l-impunità ta' min iwettaqhom, u li għandha l-għan li tappoġġja l-funzjonament effikaci tal-Qorti u li ttejjeb l-appoġġ universali għall-Qorti billi tippromwovi l-akbar parteċipazzjoni possibbli fl-Istatut,
- wara li kkunsidra l-pjan ta' azzjoni għal segwitu tal-Požizzjoni Komuni ⁽²⁾ ffinalizzat mill-UE fl-4 ta' Frar 2004 għall-koordinament tal-attivitajiet tal-UE, l-universalità u l-integrità tal-Istatut ta' Ruma u l-indipendenza u l-funzjonament effikaci tal-QKI,
- wara li kkunsidra l-adozzjoni mill-UE ta' sett ta' "Prinċipji ta' Gwida" ⁽³⁾ li jstabbilixxu parametri ta' referenza minimi li għandhom jiġarsu mill-Istati Partijiet tal-QKI jekk jidhlu fi ftehimiet bilaterali ta' non kunsinna,
- wara li kkunsidra d-diversi deċiżjonijiet ⁽⁴⁾ adottati mill-Kunsill tal-UE fil-qasam tal-ġustizzja, il-libertà u s-sigurtà bil-ghan li tissahħaħ il-koperazzjoni bejn l-Istati Membri fl-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni tal-ġenocidju, id-delitti kontra l-umanità u d-delitti tal-gwerra flivell nazzjonali,
- wara li kkunsidra l-Programm ta' Stokkolma li jistieden lill-istituzzjonijiet tal-UE jappoġġjaw u jippromwovu l-attività tal-Unjoni u tal-Istati Membri kontra l-impunità u jiġġieldu kontra d-delitti tal-ġenocidju, id-delitti kontra l-umanità u d-delitti tal-gwerra, u "f'dak il-kuntest jippromwovu l-koperazzjoni bejn l-Istati Membri [...] u l-QKI",
- wara li kkunsidra l-progress konsiderevoli li sar mill-hatra tal-ewwel imhallfin u l-ewwel prosekutur tal-QKI, u wara li kkunsidra l-fatt li l-Qorti bħalissa qed twestaq investigazzjonijiet f'ħames pajjiżi (il-Kenja, ir-Repubblika Demokratika tal-Kongo, is-Sudan/id-Darfur, l-Uganda u r-Repubblika Ċentru-Afrika),
- wara li kkunsidra l-fatt li l-Konferenza ta' Analizi tal-QKI hija mument opportuna ta' riflessjoni dwar il-progress tal-Qorti u l-hidma tagħha għall-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti armati, b'referenza partikolari għar-Riżoluzzjoni 1325 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà,
- wara li kkunsidra l-Memorandum ta' Spjega tal-Istatut ta' Ruma li jiddefinixxi l-ġurisdizzjoni tal-QKI, li tirrikonoxxi l-istupru, l-iskjavitù sesswali, il-prostituzzjoni sfurzata, it-tqala sfurzata, l-isterilizzazzjoni sfurzata, jew "kull forma oħra ta' vjolenza sesswali ta' serjetà paragonabbli" bħala delitti kontra l-umanità,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet mill-Kunsill u l-Kummissjoni dwar il-Konferenza ta' Analizi dwar l-Istatut ta' Ruma tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, f'Kampala, l-Uganda,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 110(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

A. billi l-UE tappoġġja b'mod qawwi lill-QKI u tippromwovi l-universalità, u tiddefendi l-integrità, tal-Istatut ta' Ruma bil-ghan li thares u ssahħaħ l-indipendenza, il-leġittimità u l-effikaċja tal-proċess ġudizzjarju internazzjonali,

⁽¹⁾ ĠU L 150, 18.6.2003, p. 67.

⁽²⁾ Dokument tal-Kunsill 5742/04.

⁽³⁾ Prinċipji ta' Gwida rigward Arrangamenti bejn Stat Parti għall-Istatut ta' Ruma tal-QKI u l-Istati Uniti dwar il-Kundizzjonijiet għall-Kunsinna ta' Persuni lill-Qorti.

⁽⁴⁾ Id-Deciżjoni 2002/494/GAI tat-13 ta' Ġunju 2002 (ĠU L 167, 26.6.2002, p. 1) li tistabbilixxi network Ewropew ta' punti ta' kuntatt dwar persuni li huma responsabbli għal ġenocidju, reati kontra l-umanità u reati tal-gwerra; Id-Deciżjoni Kwadru 2002/584/GAI tat-13 ta' Ġunju 2002 (ĠU L 190, 18.7.2002, p. 1) dwar il-mandat ta' arrest Ewropew u l-proċeduri ta' ċediment bejn l-Istati Membri; Id-Deciżjoni 2003/335/GAI tat-8 ta' Mejju 2003 (ĠU L 118, 14.5.2003, p. 12) dwar l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni tal-ġenocidju, id-delitti kontra l-umanità u d-delitti tal-gwerra.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- B. billi l-kisba tal-usa' ratifika u implimentazzjoni possibbli tal-Istatut ta' Ruma kienet ukoll għan tal-UE matul in-negozjati mkabbra kif ukoll fil-proċess ta' adeżjoni ta' Stati Membri godda tal-UE, u billi r-ratifika u l-implimentazzjoni tal-Istatut ta' Ruma għandhom ikunu objettiv importanti għall-UE fir-relazzjonijiet tagħha mal-imsejbin l-oħrajn, b'mod partikolari l-Istati Uniti, iċ-Ċina, ir-Russja, u Izrael,
- C. billi l-UE sistematikament qed tipprova tinkludi klawnsola tal-QKI fil-mandati ta' negozjar u fi ftehimiet ma' pajjiżi terzi,
- D. billi r-rispett għall-universalità tad-drittijiet tal-bniedem, u l-promozzjoni u l-protezzjoni tagħha, huwa parti mill-acquis etiku u legali tal-Unjoni u wiehed mill-pedamenti tal-unità u tal-integrità Ewropea ⁽¹⁾,
- E. billi r-rwol tal-UE bħala attur dinji kiber fid-deċennji riċenti,
- F. billi r-Rappreżentanti Speċjali tagħha jippromwovu l-politiki u l-interessi tal-UE f'reġjuni u f'pajjiżi fejn hemm l-inkwiet u għandhom rwol attiv fl-isforzi biex jiġu kkonsolidati l-paċi, l-istabilità u l-istat tad-dritt,
- G. billi, f'April 2006, l-UE saret l-ewwel organizzazzjoni reġjonali li ffirmat ftehim mal-QKI dwar il-koperazzjoni u l-għajnuna ⁽²⁾,
- H. billi l-UE tat aktar minn EUR 40 miljun fuq 10 snin skont l-istrument finanzjarju EIDHR għal proġetti bil-għan li jappoġġjaw il-QKI u l-gustizzja kriminali internazzjonali,
- I. billi l-Assemblea Parlamentari Kongunta AKP-UE kienet attiva fl-iżgurar li l-gustizzja kriminali internazzjonali tiġi inkluża fil-Ftehim ta' Shubijja AKP-UE rivedut (Ftehim ta' Kotonù) u adottat diversi riżoluzzjonijiet bil-għan tal-integrazzjoni tal-ġlieda kontra l-impunità fil-koperazzjoni internazzjonali għall-iżvilupp u fid-djalogu politiku rilevanti,
- J. billi din il-Konferenza ta' Analizi tirrappreżenta opportunità ewlenija għall-Istati Partijiet, kif ukoll għal dawk li mhumiex Stati Partijiet, għas-soċjetà civili u għal partijiet interessati oħra, biex jirriafferma b'mod qawwi l-impenn tagħhom favur il-gustizzja u r-responsabilità,
- K. billi l-Istati Partijiet hatfu l-opportunità tal-Konferenza ta' Analizi biex imorru lil hinn mill-emendi proposti għall-Istatut ta' Ruma u biex jagħtu harsa lejn is-sitwazzjoni tal-QKI aktar minn 10 snin wara li twaqqfet kif ukoll biex jevalwaw b'mod usa' l-istat tal-gustizzja kriminali internazzjonali, filwaqt li ssir enfasi fuq erba' suġġetti ewlenin, jiġifieri: il-komplementarjetà, il-koperazzjoni, l-impatt tas-sistema tal-Istatut ta' Ruma fuq il-vittmi u l-komunitajiet milquta, u l-paċi u l-gustizzja,
- L. billi, b'111-il Stat Parti għall-QKI, xi reġjuni, bħal-Lvant Nofsani, l-Afrika ta' Fuq u l-Asja, għad mhumiex rappreżentati biżżejjed,
- M. billi l-koperazzjoni bejn l-istati, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-QKI hija essenzjali għall-effikaċja u s-suċċess tas-sistema tal-gustizzja kriminali internazzjonali, b'mod partikolari fir-rigward tal-kapaċità ta' infurzar tal-liġi,
- N. billi, fid-19 ta' April 2010, għall-ewwel darba mit-twaqqif tal-QKI, tressqitilha talba għal stħarriġ ta' non koperazzjoni minn stat,
- O. billi l-premessa li ssejjes il-prinċipju tal-komplementarjetà, li fuqu huwa bbażat l-Istatut ta' Ruma, hija li għandha tkun ir-responsabilità tal-istat innifsu li jinvestiga u, jekk ikun xieraq, li jtella' l-Qorti lil persuni ssuspettati bit-tweqqif ta' delitti skont id-dritt internazzjonali,

⁽¹⁾ L-Artikoli 2, 3(5) u 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea.

⁽²⁾ ĠU L 115, 28.4.2006, p.50.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

P. billi fil-biċċa l-kbira tas-sitwazzjonijiet ta' kunflitt fejn il-gustizzja ma gietx inkorporata bhala parti mill-proċess ta' paċi, reġgħet bdiet il-vjolenza,

1. Itenni l-appoġġ qawwi tiegħu għall-QKI u għall-ghanijiet tagħha; jishaq li l-Istatut ta' Ruma kien irratifikat mill-Istati Membri kollha tal-UE bhala komponent essenzjali tal-prinċipji u l-valuri demokratiċi tal-Unjoni u għalhekk, jistieden lill-Istati Membri jikkonformaw għalkollox mal-Istatut bhala parti mill-acquis tal-UE;

2. Jenfasizza l-importanza tal-ghażla ta' pajjiż Afrikan, l-Uganda, li jospita l-Konferenza ta' Analiżi, u jesprimi l-appoġġ tiegħu għat-talba tal-Qorti li tiftah uffiċċju ta' kollegament mal-Unjoni Afrikana f'Addis Ababa, filwaqt li jirrikonoxxi d-dimensjoni universali tas-"sistema tal-Istatut ta' Ruma";

3. Jenfasizza l-importanza tal-prinċipju tal-universalità tal-Istatut ta' Ruma u jistieden lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà biex jipromwovi b'mod attiv l-adeżjoni għall-Istatut u r-ratifika tiegħu;

4. Itenni l-pożizzjoni tiegħu li l-ebda ftehim ta' immunità ma għandu jippermetti l-impunità ta' kwalunkwe individwu akkużat bi krimini tal-gwerra, krimini kontra l-umanità jew ġenocidju; jilqà t-thabbira tal-amministrazzjoni tal-Istati Uniti li l-ebda ftehim għad għad fuq l-immunità ma hija se tiġi konkluza u jistieden lill-Istati Uniti u l-imsejbin tagħhom jabbandunaw dawk ġa eżistenti;

5. Ihegġegħ lill-Istati Membri biex jiehdu sehem fil-Konferenza ta' Analiżi fl-oghla livell possibbli, inklużi l-Kaprijiet ta' Stat u ta' Gvern, kif ukoll biex jirriaffermaw pubblikament l-impenn tagħhom favur il-QKI;

6. Ihegġegħ lill-Istati Membri jwiegħdu li se jirriaffermaw l-impenn tagħhom favur il-QKI u jhegġigħom jenfasiszaw il-miżuri prattiċi li bihsiebhom jiehdu bhala appoġġ għaliha, billi jwiegħdu, inter alia li jimplimentaw l-Istatut ta' Ruma, jirratifikaw u jimplimentaw il-Ftehim dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Qorti (APIC), jaħdmu ma' stati oħra li għandhom anqas kapaċitajiet sabiex jipromwovu l-aċċettazzjoni universali tal-Qorti, u jaffermaw il-kontribut tagħhom għat-tishih tas-sistema ta' komplementarjetà u koperazzjoni, partikolarment fir-rigward tal-impatt fuq il-vittmi u l-komunitajiet milquta, kif ukoll ta' oqsma oħra tal-Istatut ta' Ruma;

7. Jappoġġja b'mod qawwi l-inkluzjoni fl-Artikolu 5.1 tal-Istatut ta' Ruma tad-delitt tal-aggressjoni fi hdan il-ġurisdizzjoni materjali tal-QKI, li fir-rigward tiegħu l-Grupp ta' Hidma Speċjali tal-Assemblea tal-Istati Partijiet għall-Istatut ta' Ruma qablu li, għall-fini tal-Istatut, "delitt ta' aggressjoni" jfisser "l-ippjanar, it-thejjija, il-bidu jew it-twetqiq, minn persuna f'pożizzjoni li teżercita b'mod effikaci l-kontroll fuq l-azzjoni politika jew militari ta' Stat jew li tmexxiha, ta' att ta' aggressjoni li, min-natura, is-serjetà u l-kobor tiegħu, jikkostitwixxi ksur ċar tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti";

8. Jafferma b'mod qawwi li kull deċiżjoni dwar id-definizzjoni ta' delitt ta' aggressjoni trid tirrispetta l-indipendenza tal-Qorti; jirakkomanda li l-istati għandhom jadottaw il-proposta li ma teħtieġx analiżi ġurisdizzjonali biex ikun determinat jekk att ta' aggressjoni twettaqx qabel ma l-prosekutur tal-QKI jkun jista' jkompli b'investigazzjoni; kif ukoll li jekk il-Konferenza ta' Analiżi tiddeciedi li trid tkun stabbilita analiżi ġurisdizzjonali, għandha teħtieġ li d-determinazzjoni ta' jekk att ta' aggressjoni twettaqx issir mill-Awla rilevanti matul il-proċedimenti legali diġà stabbiliti fl-Istatut ta' Ruma;

9. Jistieden lill-Istati Membri jimpenjaw ruhhom b'mod xieraq fl-eżercizzju ta' rendikont billi jiehdu sehem attivament fid-diskussjonijiet tal-panel uffiċċjali kif ukoll fl-avvenimenti organizzati mis-socjetà ċivili (u partijiet interessati oħra) fil-marġni tal-konferenza uffiċċjali;

10. Ihegġegħ lill-Istati Membru biex jiehdu wkoll l-opportunità tal-Konferenza ta' Analiżi biex jirriaffermaw l-impenn tagħhom favur il-Qorti permezz ta' wegħdijiet speċifiċi dwar l-erba' suġġetti ta' għoti ta' rendikont kif ukoll biex jonoraw dawk l-impennji;

11. Jappoġġja lill-QKI matul din il-Konferenza ta' Analiżi fil-proċess tal-ghoti ta' rendikont dwar kull stadju tal-implimentazzjoni u l-impatt tal-Istatut ta' Ruma, filwaqt li titqies il-perspettiva tal-vittmi u tal-komunitajiet milquta;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

12. Huwa preokkupat dwar l-impatt tas-sistema tal-Istatut ta' Ruma fuq il-vittmi, l-individwi u l-komunitajiet milquta mir-reati taht il-ġurisdizzjoni tal-QKI; iqis li huwa essenzjali li jkun żgurat li l-vittmi u l-komunitajiet milquta jkollhom aċċess għal informazzjoni dwar il-Qorti u li jifhmu l-hidma tagħha, kif ukoll li d-drittijiet u l-interessi tal-vittmi għandhom ikunu preokkupazzjoni ewlenija għall-komunità tal-Istatut ta' Ruma, filwaqt li jitqies li l-QKI hija istituzzjoni ġudizzjarja li tikkomplementa r-rwol primarju tal-istati fl-ghoti ta' protezzjoni u l-iffaċilitar tal-aċċess għall-ġustizzja u għal kumpens effettiv għall-vittmi, kemm jekk individwalment kif ukoll kollettivament; iqis li l-Istati Membri għandhom:

- jikkoperaw b'mod attiv meta persuna tkun suġġetta għal mandat ta' arrest tal-QKI, biex ikun iffaċilitat it-trasferiment tal-persuna lill-QKI għall-ġudizzju;
- jirrikonoxxu l-ghodod innovattivi għad-dispożizzjoni tal-QKI għall-eżerċitar tad-dritt tal-vittmi għall-ġustizzja, inkluża l-possibilità għall-vittmi li jieħdu sehem fil-proċedimenti tal-QKI u li japplikaw għall-kumpens, filwaqt li jitqies ir-rwol ta' komplementarjetà tal-Fond Fiducjarju għall-Vittmi fl-ghoti ta' kumpens u għajjnuna ohra, inkluża l-protezzjoni tax-xhieda; jiżguraw li l-vittmi, kif ukoll l-avukati tagħhom, jibbenefikaw minn għajjnuna u protezzjoni legali xierqa;
- jirrikonoxxu l-progress li għamlet il-Qorti sal-lum fit-twassil tal-informazzjoni tagħha lill-komunitajiet milquta u jinkoraġġuha tiżviluppa aktar dik il-hidma; u jenfasizzaw l-importanza tal-operazzjonijiet fuq il-post tal-QKI fit-tkabbir tal-impatt tal-Qorti fost il-vittmi u l-komunitajiet milquta;
- jagħtu attenzjoni partikolari lil dawk il-gruppi li storikament ġew marginalizzati, bħat-tfal u n-nisa u l-persuni indiġeni, biex ikun żgurat li l-ġustizzja kriminali internazzjonali ma ssirx għodda għat-tkomplija tal-hsara u l-isterjotipar li setgħu ġġarrbu;
- iħabbru kontribuzzjoni finanzjarja sostanzjali lill-Fond Fiducjarju għall-Vittmi;
- jinvolvu lis-soċjetà ċivili matul il-Konferenza ta' Analiżi biex ikun żgurat li l-fehmiet tagħhom ikunu rappreżentati b'mod xieraq, anke billi jieħdu sehem f'avvenimenti fil-People's Space li qed tkun organizzata min-Netwerk tad-Drittijiet tal-Bniedem;

13. Itenni t-talba tiegħu lill-Istati Membri biex jiżguraw koperazzjoni shiha bejn l-Istati Partijiet, l-istati firmatarji u l-Qorti, skont l-Artikolu 86 tal-Istatut ta' Ruma, biex jitharsu l-għan u l-iskop li skonthom, skont il-Preambolu tiegħu, "id-delitti l-aktar serji ta' preokkupazzjoni għall-komunità internazzjonali kollha m'għandhomx jibqgħu ma jkunux ikkastigati", billi:

- jadottaw leġislazzjoni nazzjonali dwar il-koperazzjoni, skont il-Parti IX tal-Istatut ta' Ruma, jekk għadhom ma adottawhiex;
- jirriafferma l-impenn tagħhom li jagħtu lill-Qorti l-koperazzjoni u l-għajjnuna bla riżerva;
- iqisu li jilhqu ftehimiet ad hoc mal-Qorti għat-trasferiment tal-vittmi u x-xhieda u għall-infurzar tas-sentenzi tal-Qorti;
- jiżguraw li l-koperazzjoni ssir punt permanenti fl-aġenda tal-Assemblea tal-Istati Partijiet għall-QKI, li jiġu diskussi l-isfidi u l-htigijiet attwali tal-Qorti u li jitkejjel il-progress li jkun għamlu l-istati;

14. Jilqa' b'sodisfazzjon ir-revizjoni u d-diskussjoni tal-Artikolu 124 ("dispożizzjoni tranżitorja") tal-Istatut ta' Ruma, li jippermetti lill-istati jagħzlu li ċ-ċittadini tagħhom ma jkunux suġġetti għall-ġurisdizzjoni tal-Qorti fuq delitti tal-gwerra għal perjodu ta' seba' snin wara r-ratifika, u jitlob li jithassar minnufih mill-Istatut sabiex il-liġi tkun applikata bl-istess mod fir-rigward tal-persuni kollha ssuspettati b'delitti allegati tal-gwerra mwettqa fit-territorji tal-Istati Partijiet għall-Istatut jew miċ-ċittadini tagħhom;

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

15. Jistieden lill-Istati Membri jagħtu prijorità lill-inkluzjoni bhala delitt tal-gwerra fi hdan il-ġurizdizzjoni tal-Qorti, tal-użu ta' ċerti armi fil-kuntest ta' kunflitt armat li ma jkunx ta' natura internazzjonali, skont il-proposta Belġjana għal emendi tal-Artikolu 8 tal-Istatut ta' Ruma, imressqa lit-8 sessjoni tal-Assemblea tal-Istati Partijiet u li jestendu l-kriminalizzazzjoni tal-użu tal-veleni, l-armi bil-velenu, il-gassijiet asfissjanti, velenużi jew oħrajn u l-likwidi, materjal jew apparat analogi kollha, kif ukoll l-użu ta' bulitts li jespandu jew jiċċattjaw fil-ġisem, għal kunflitti armati li ma jkunux ta' natura internazzjonali;
16. Jishaq fuq l-effikaċja tal-prinċipju tal-komplementarjetà tal-Qorti, li huwa l-pedament tas-sistema komprensiva tal-ġustizzja kriminali internazzjonali (is-sistema tal-Istatut ta' Ruma) u li skont dan il-prinċipju d-dmir ewlieni tal-Istati Partijiet li jinvestigaw delitti internazzjonali u li jharrku lil min wettaqhom huwa msahhaħ b'mod ċar bil-ġurizdizzjoni komplementarja (sussidjarja) tal-QKI;
17. Jinsab konvint sew li, waqt it-taħditiet ta' Kampala, l-Istati Membri għandhom:
- jergħu jaffermaw l-obbligu primarju tagħhom biex jinvestigaw u jipprocessaw id-delitti tal-gwerra, il-ġenocidju u d-delitti kontra l-umanità, u jintrabtu li fil-leġiżlazzjoni tagħhom jippromulgaw definizzjonijiet ta' delitti tal-gwerra, ġenocidju u delitti kontra l-umanità, f'konformità mal-Istatut ta' Ruma;
  - jidhlu f'komplementarjetà pożittiva' billi, fost hwejjeġ oħra, jenfasizzaw il-bżonn ta' proċedimenti nazzjonali effikaċi, anke fil-pajjiżi fejn jeżisti bżonn qawwi ta' ġustizzja, bħal f'sitwazzjonijiet ta' pajjiżi ddifferiti lill-QKI u f'pajjiżi taht analiżi preliminari mill-QKI;
  - jishqu fuq l-importanza li jagħtu bidu u jimplementaw proċedimenti nazzjonali effikaċi u, b'mod partikolari, li jittrattaw il-kwistjoni ta' nuqqas ta' rieda politika min-naħa tal-istati;
  - jishqu fuq l-importanza vitali li tissawwar ir-rieda politika tal-istati biex jissodisfaw l-obbligi fl-ambitu tal-komplementarjetà, u jieħdu miżuri biex jinkoraġġixu lill-istati biex ikunu favur il-ġustizzja u kontra l-impunità;
18. Ihegġeg lill-Istati Partijiet għall-Istatut ta' Ruma, speċjalment l-Istati Membri tal-UE, biex jippromulgaw jew jimplementaw il-leġiżlazzjoni nazzjonali li tiggarrantixxi li huma jkunu jistgħu jikkoperaw bis-shiħ mal-QKI;
19. Ihegġeg lill-Istati Partijiet għall-Istatut ta' Ruma biex jidhlu fi ftehimiet mal-Qorti dwar it-trasferiment tal-vittmi u tax-xhieda u l-infurzar ta' sentenzi;
20. Jistieden lill-Unjoni, lill-Istati Membri u lid-donaturi internazzjonali l-oħra biex jagħtu s-sostenn lill-proċessi ta' riforma u lill-isforzi nazzjonali għall-bini tal-kapaċitajiet immirati biex isahhu l-ġudikatura indipendenti, is-settur tal-infurzar tal-liġi u s-sistema penitenzjarja fil-pajjiżi kollha li qed jiżviluppaw ikkonċernati direttament mill-kummissjoni tad-delitti elenkati fl-Istatut ta' Ruma, b'hekk jiġu garantiti kemm implimentazzjoni effikaċi tal-prinċipju tal-komplementarjetà kif ukoll il-konformità min-naħa tal-istati mad-deċiżjonijiet tal-Qorti;
21. Ihegġeg lill-Istati Partijiet għall-Istatut ta' Ruma biex jadottaw riżoluzzjoni, ibbażata fuq it-taħditiet ta' Kampala, li tenfasizza l-importanza li ssir ġustizzja effikaċi mal-vittmi, fil-kuntest ta' process ġust u imparzjali;
22. Jistieden lill-Istati Membri tal-UE biex iġeddu l-impenn tagħhom favur l-QKI għall-ġejjieni;
23. Jilqà l-proposta magħmula mir-rappreżentawh ta' livell għoli tal-Istati li huma Partijiet għall-Istatut ta' Ruma tal-ICC biex jadottaw is-17 ta' Lulju li huwa l-jum tal-adozzjoni tal-Istatut ta' Ruma fl-1998, bhala kl-jum tal-Hustizzja Kriminali Internazzjonali;
24. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u tal-pajjiżi kandidati.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

Ir-realizzazzjoni tas-suq uniku għall-konsumaturi u ċ-ċittadini

P7_TA(2010)0186

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar ir-realizzazzjoni tas-suq uniku għall-konsumaturi u ċ-ċittadini (2010/2011(INI))

(2011/C 161 E/14)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew dwar “l-Ewropa 2020, strateġija għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklussiv” COM(2010)2020),
- wara li kkunsidra r-rapport mill-Professor Mario Monti lill-Kummissjoni dwar it-tiġdid tas-suq waħdieni ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar “Agenda taċ-ċittadin – il-kisba tar-riżultati għall-Ewropa ” (COM(2006)0211),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar “Suq waħdieni għall-Ewropa tas-Seklu 21” (COM(2007)0724) u d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni li hemm miegħu bit-titlu “ Is-Suq Waħdieni – revizjoni tal-kisbiet”(SEC(2007)1521), ir-riżoluzzjoni tal-Parlament tal-4 ta' Settembru 2007 dwar ir-revizjoni tas-suq waħdieni ⁽²⁾ u d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni bit-titlu “Ir-revizjoni tas-suq waħdieni – wara sena” (SEC(2008)3064),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar “Opportunitajiet, aċċess u solidarjetà – lejn vizjoni soċjali ġdida għall-Ewropa tas-Seklu 21” (COM(2007)0726) u l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar “Servizzi ta' interess ġenerali, inklużi s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali: impenn Ewropew ġdid” (COM(2007)0725) u r-riżoluzzjoni tal-Parlament tas-27 ta' Settembru 2006 dwar il-*white paper* tal-Kummissjoni dwar servizzi ta' interess ġenerali ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Ġunju 2009 dwar miżuri biex jittejjeb il-funzjonament tas-suq waħdieni ⁽⁴⁾ u r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tat-12 ta' Lulju 2004 dwar it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-direttivi li jaffettwaw is-suq intern ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra t-Tabella tal-Valutazzjoni tas-Suq Intern ta' Lulju 2009 (SEC(2009)1007) u r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament tad-9 ta' Marzu 2010 ⁽⁶⁾ u tat-23 ta' Settembru 2008 ⁽⁷⁾ dwar it-Tabella tal-Valutazzjoni tas-Suq Intern,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew bit-titlu “Strateġija tal-UE għall-Politika tal-Konsumatur 2007-2013 – Aktar poteri lill-konsumaturi, tishih tal-benesseri tagħhom, għal harsien effettiv tagħhom” (COM(2007)0099) u r-riżoluzzjoni tal-Parlament tal-20 ta' Mejju 2008 dwar l-istrateġija tal-UE għall-Politika tal-Konsumatur 2007-2013' ⁽⁸⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-28 ta' Jannar 2009 bit-titlu “Il-Monitoraġġ tar-riżultati għall-konsumatur fis-suq waħdieni – It-Tieni edizzjoni tat-Tabella tal-Valutazzjoni tas-Swieq tal-Konsumatur” (COM(2009)0025) u d-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni li hemm miegħu bit-titlu “It-Tieni Tabella tal-Valutazzjoni tas-Swieq tal-Konsumatur” (SEC(2009)0076),

⁽¹⁾ Mistenni f'April 2010.

⁽²⁾ ĠU C 187 E, 24.7.2008, p. 80.

⁽³⁾ ĠU C 306 E, 15.12.2006, p. 277.

⁽⁴⁾ ĠU L 176, 7.7.2009, p. 17.

⁽⁵⁾ ĠU L 98, 16.4.2005, p. 47.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0051.

⁽⁷⁾ ĠU C 309 E, 4.12.2008, p. 46.

⁽⁸⁾ ĠU C 180 E, 17.7.2008, p. 26.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2009 dwar "l-infurzar tal-acquis tal-konsumatur" (COM(2009)0330) u r-rapport tal-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2009 dwar l-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 2006/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ottubru 2004 dwar il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-infurzar tal-liġijiet tal-harsien tal-konsumatur (ir-"Regolament dwar kooperazzjoni għall-harsien tal-konsumatur") (COM(2009)0336),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tad-9 ta' Marzu 2010 dwar il-harsien tal-konsumatur ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "in-negozju transkonfinali san-negozju elettroniku tal-konsum fl-UE" (COM(2009)0557),
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, Sezzjoni għas-Suq Waħdieni, Produzzjoni u Konsum, dwar "Tfixkil għas-Suq Waħdieni Ewropew 2008" ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-rapport annwali 2008 tas-SOLVIT dwar l-iżvilupp u l-eżekuzzjoni tan-netwerk tas-SOLVIT (SEC(2009)0142), id-dokument ta' hidma tal-istaff tal-Kummissjoni tat-8 ta' Mejju 2008 dwar pjan ta' azzjoni dwar approċċ integrat għall-provvediment ta' servizzi ta' għajjnuna fis-suq waħdieni u liċ-ċittadini u n-negozji (SEC(2008)1882) u r-riżoluzzjoni tal-Parlament tad-9 ta' Marzu 2010 dwar SOLVIT ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament (KE) No 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jstabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditament u s-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti, li jimmira biex johloq qafas ġenerali ta' regoli u prinċipji b'relazzjoni mal-akkreditament u s-sorveljanza tas-suq,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 26 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (Trattat FUE), li jstipula li "s-suq intern għandu jikkompreni zona bla fruntieri interni li fiha jkun assigurat il-moviment hieles tal-merkanzija, tal-persuni, tas-servizzi u tal-kapital skond id-dispożizzjonijiet tat-Trattati",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 3(3) tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea (TUE), li jorbot l-Unjoni biex taħdem għal ekonomija ta' suq soċjali kompetittiv hafna, bil-mira li jintlahqu impjeg totali u progress soċjali, u livell għoli ta' protezzjoni u titjib fil-kwalità tal-ambjent',
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, kif inhuma inkorporati fit-Trattati bl-Artikolu 6 tat-TUE,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 9 tat-Trattat FUE, li jstipula li "għad-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politiki u l-attivitajiet tagħha, l-Unjoni għandha tikkunsidra htigijiet marbutin mal-promozzjoni għal livell għoli ta' impjeg, għal garanzija ta' protezzjoni soċjali xierqa, għal għlieda kontra l-eskluzjoni soċjali, u għal livell għoli ta' edukazzjoni, taħriġ u protezzjoni tas-saħha tal-bniedem",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 11 tat-Trattat FUE, li jstipula li "r-rekwiżiti għall-harsien tal-ambjent iridu jkunu integrati fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politiki u l-attivitajiet tal-Unjoni, b'mod partikolari bil-hsieb li jiġi promoss l-iżvilupp sostenibbli",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 12 tat-Trattat FUE, li jstipula li "r-rekwiżiti għall-protezzjoni tal-konsumatur għandhom jiġu kkunsidraw fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni ta' politiki u attivitajiet oħra tal-Unjoni",
- wara li kkunsidra l-Artikolu 14 tat-Trattat FUE u l-Protokol 26 tiegħu dwar servizzi ta' interess (ekonomiku) ġenerali,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0046.

⁽²⁾ http://www.eesc.europa.eu/smo/news/Obstacles_December-2008.pdf.

⁽³⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0047.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat ghas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A7-0132/2010),
- A. billi jeżistu hafna ostakli, riżultat ta' nuqqas ta' informazzjoni dwar drittijiet u opportunitajiet, regolamenti frammentati, nuqqas ta' inizjattivi leġiżlattivi f'ghadd ta' oqsma ewlenin, traspożizzjoni li mhix tajba biżżejjed, applikazzjoni u infurzar inadegwati ta' regoli, u nuqqas ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni, li jfixklu liċ-ċittadini, lill-konsumaturi u lill-SMEs li jkunu jixtiequ jiċċaqalqu, jixtru, jbigħu jew jinneogzjaw f'pajjiżi oħra bl-istess sens ta' sigurtà u kunfidenza li huma jgawdu fl-Istati Membri tagħhom stess,
  - B. billi fl-istess hin, l-isforzi biex tiġi armonizzata l-leġiżlazzjoni sabiex jinghelbu dawn l-ostakli, xi drabi wasslu għal regolamentazzjoni żejda b'effetti negattivi fuq il-maġġoranza tal-SMEs, b'mod partikolari l-mikroentitajiet li ma jixtiqix joperaw fil-livell tas-suq Ewropew imma jippreferu jibqgħu attivi lokament, kif ukoll korpi tal-gvern lokali, u għalhekk huwa mitlub li ssir regolamentazzjoni aħjar b'pizijiet amministrattivi mill-anqas,
  - C. billi percentwal żgħir biss ta' haddiema, fornituri ta' servizzi u professjonisti jiddeċiedu li jiċċaqalqu għal Stat Membru ieħor, inter alia minhabba li l-burokrazija involuta u r-riskju li jitilfu d-drittijiet tas-sigurtà soċjali jagħmluha kkomplikata u għalja wisq biex jagħmlu hekk,
  - D. billi ftit huma l-intraprendituri u l-SMEs li joffru l-merkanzija u s-servizzi tagħhom barra s-swieq domestiċi tagħhom, minhabba ostakli tal-lingwa, nuqqas ta' ċertezza rigward investimenti, hlasijiet u obbligi u minhabba differenzi fit-tradizzjonijiet legali, amministrattivi, soċjali u kulturali tal-Istati Membri differenti,
  - E. billi s-suq waħdieni ma jistax jitiqies b'mod iżolat minn oqsma oħra ta' politika orizzontali, b'mod partikolari s-sahha, il-harsien soċjali u tal-konsumatur, il-liġi tax-xogħol, l-ambjent, l-iżvilupp sostenibbli u l-politiki esterni,
  - F. billi l-Istrategija UE 2020 għandha tistabbilixxi miri realistiki biex tinkiseb ekonomija soċjali tas-suq ekoloġika u bbażata fuq l-għarfien u tkabbir sostenibbli sal-2020, kif ukoll biex jinholqu impjiegi, inkluz fis-settur ambjentali; billi l-bażi tal-Istrategija UE 2020 għandha tkun is-suq waħdieni Ewropew, bl-isfidi ta' ġustizzja soċjali u tkabbir ekonomiku u li tiffoka fuq il-benefiċċji għaċ-ċittadini, il-harsien tal-konsumatur u l-SMEs,
  - G. billi, kulma jmur, il-kwistjonijiet tas-suq waħdieni u tal-kummerċ internazzjonali aktar qed isiru interdependenti u aktar qed jaffettwaw lil xulxin,
  - H. billi hafna ċittadini Ewropej mhumix konxji mill-benefiċċji prattiċi tas-suq waħdieni li jgawdu minnhom huma stess, peress li hemm ftit wisq tagħrif disponibbli dwar is-suq waħdieni u dan l-anqas m'hu spjegat kif għandu jkun,

Kunsiderazzjonijiet ġenerali

1. Iqis li l-Unjoni qed tħabbat wiċċha ma' żmien partikularment problematiku fl-istorja tal-integrazzjoni tas-suq waħdieni Ewropew; hu tal-opinjoni li l-isfidi tal-lum u tal-gejjieni jridu jiġu indirizzati b'koerenza, determinazzjoni, impenn u qawwa, inevitabilment imsieħba mas-sensitività u l-prattiċità, fi spirtu ta' kooperazzjoni u solidarjetà; jenfasizza li dan il-proċess se johloq il-htieġa ta' awtorità soda u inizjattiva konsidervoli min-naħa tal-Kummissjoni Ewropea, u impenn politiku mill-Kunsill, l-Istati Membri u l-Parlament Ewropew;
2. Jenfasizza li s-suq waħdieni mhuwix biss struttura ekonomika, u l-leġiżlazzjoni tas-suq waħdieni thares u tippreserva drittijiet fundamentali speċifiċi taċ-ċittadini, bħal ma huma s-sigurtà u l-privatezza, u li għal din ir-raġuni suq waħdieni li jiffunzjona bla intoppi jkun fl-aħjar interessi taċ-ċittadini, il-konsumaturi u l-SMEs Ewropej, meta wiehed iqis il-hafna sfidi ekonomiċi u oħrajn li bħalissa qed taffaċċja l-UE;
3. Jenfasizza li, minkejja d-dgħufijiet teknoloġiċi u leġislattivi fl-istruttura tiegħu, is-suq waħdieni Ewropew, flimkien maż-zona euro, juri aħjar it-tifsira vera tal-integrazzjoni u l-unità ekonomika tal-UE, u ċertament huwa s-suċċess l-aktar viżibbli tal-integrazzjoni Ewropea għaċ-ċittadini tal-UE;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

4. Jenfasizza li s-suq waħdieni għandu jiftah orizzonti godda fis-settur tar-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li jkun qed jagħmel aktar biex jipromwovi l-iżvilupp ta' merkanzija u servizzi, b'enfasi fuq l-għarfien u t-teknoloġija, li jikkostitwixxu forza li tmexxi 'l quddiem l-iżvilupp ekonomiku ġejjieni;

5. Jilqa' b'sodisfazzjon u jappoġġja bis-shih l-intenzjoni tal-Kummissjoni li "terġa" tpoġġi fil-qalba tas-suq intern lil dawk li jgħixu fih u jużawh kuljum' kif ukoll l-impenn tagħha li tkun difensur sod tas-suq waħdieni permezz tal-użu shih tal-poteri ta' infurzar tagħha u li toħroġ b'viżjoni soċjali u ambjentali tas-suq waħdieni bbażata fuq l-obbligi tat-Trattat ta' Liżbona;

Il-proċess ta' integrazzjoni tas-suq waħdieni mhux irreversibbli

6. Jenfasizza li l-integrazzjoni fis-suq waħdieni mhijiex proċess irreversibbli u li m'għandniex inserrħu mohħna mill-eżistenza kontinwa tas-suq waħdieni;

7. Jesprimi t-thassib tiegħu li jekk jerga' jitfaċċa l-protezzjonizmu ekonomiku dan x'aktarx iwassal għall-frammentazzjoni tas-suq waħdieni u għalhekk jeħtieġ li jiġi evitat; jesprimi t-thassib tiegħu li l-falliment ekonomiku u finanzjarju attwali jista' jintuża biex jiġġustifika li jergħu jitqajmu miżuri ta' protezzjonizmu f'diversi Stati Membri, filwaqt li, minflok hekk, it-tnaqqis fl-attività ekonomika jitlob mekkaniżmi ta' salva-wardja komuni;

8. Iqis li l-kriżi għamlet hafna hsara lill-proċess ta' integrazzjoni tas-suq waħdieni u li l-antagonizmu u n-nuqqas ta' fiduċja fir-rigward tas-suq waħdieni kibru b'riżultat tad-difetti u l-inugwaljanzi li haġu mis-sistemi ekonomiċi tal-Istati Membri;

9. Ifakkar li l-politiki biex tiġi affrontata l-kriżi ma għandhomx inaqqsu l-proċess ta' integrazzjoni tas-suq waħdieni, imma minflok għandhom jipprovdu żmien ta' opportunità biex tiġi riformata, ikkonsolidata u mtejba l-istruttura preżenti tas-suq waħdieni, fejn jiġi realizzati il-potenzjal ta' holqien tal-impjiegi ta' ekonomija hadra u terġa' tinkiseb il-fiduċja u l-kunfidenza taċ-ċittadini, speċjalment tal-konsumaturi u l-SMEs;

10. Jenfasizza li t-tnedija mill-ġdid tas-suq waħdieni ma tridx tkun iddettata kompletament mit-tnaqqis fir-ritmu finanzjarju ta' dan l-aħħar u li l-qawmien mill-ġdid irid imur lil hinn mil-lezzjonijiet fundamentali li tiehdu mill-kriżi;

11. Jenfasizza li t-tnedija mill-ġdid tas-suq waħdieni għandha tilhaq miri konkreti, li jistgħu jitkejlu, li jistgħu jintlaħqu, relevanti u b'alendarju definit, li jridu jintlaħqu permezz ta' strumenti ta' politika adattati u effikaċi, ibbażati fuq l-erba' libertajiet tal-moviment disponibbli għaċ-ċittadini kollha tal-UE;

12. Jenfasizza l-fatt li s-suq waħdieni Ewropew jinsab fi bżonn urġenti ta' imbottatura ġdida, u li hemm bżonn ta' tmexxija qawwiya mill-istituzzjonijiet Ewropej, speċjalment mill-Kummissjoni, u sjieda politika mill-Istati Membri biex jergħu jtnisslu l-kredibilità u l-fiduċja fis-suq waħdieni;

Il-bżonn ta' approċċ olistiku u komuni għas-suq waħdieni

13. Hu tal-fehma li l-idea antika tas-suq waħdieni għandha tiġi ssupplementata sabiex issir iktar inklusiva; jenfasizza li dawk kollha involuti fil-formazzjoni u l-implimentazzjoni tas-suq waħdieni għandhom bżonn jadottaw approċċ aktar olistiku, li jintegra bis-shih it-thassib taċ-ċittadini;

14. Jenfasizza li suq waħdieni aktar b'saħħtu, aktar profond u mwessa' huwa ta' importanza vitali għat-ktabbir u l-holqien tal-impjiegi;

15. Jenfasizza li s-suq waħdieni għandu jkun ċentrali biex tintlaħaq il-mira ta' ekonomija soċjali tas-suq sostenibbli u kompetittiva hafna fil-kuntest tal-viżjoni ta' terminu twil tal-Istrateġija UE 2020;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

16. Jemmen li s-suq wahdieni huwa prerekwizit importanti hafna ghas-suċċess tal-Istrateġija UE 2020; jipproponi għalhekk li kull strateġija u politika mmirati biex jerġgħu jqajmu mill-ġdid is-suq wahdieni Ewropew għandhom ikunu kkoordinati mill-istituzzjonijiet Ewropej u bbażati fuq ftehim pragmatiku, komprensiv u wiesa' appoġġjat mill-Istati Membri kollha u ffukat prinċipalment fuq prijoritajiet li l-Istati Membri jagħmlu tabilhaqq tagħhom u jimplementawhom b'mod effikaċi fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali;

17. Jenfasizza li s-suq wahdieni għandu jipprovdi benefiċċji għall-konsumaturi f'termini ta' kwalità aħjar, varjetà akbar, prezzijiet raġonevoli u sikurezza tal-merkanzija u s-servizzi;

18. Jitlob li jkun hemm mudell ġdid ta' fehma politika, li tkun tiffoka fuq iċ-ċittadini, il-konsumaturi u l-SMEs fit-tneġġija mill-ġdid tas-suq wahdieni Ewropew; huwa tal-fehma li dan jista' jintlaħaq billi i-ċittadini Ewropew jitqieghed fil-qalba tat-tiswir tal-politika tal-Unjoni Ewropea;

19. Isostni li t-tiġdid tas-suq wahdieni jehtieg implimentazzjoni effikaċi ta' kontrolli u bilanċi aktar adegwati, u aktar djalogu, sabiex jiġi garantit li l-htigijiet taċ-ċittadini u l-konsumaturi jitqiesu b'mod adegwat; iqis li approċċ ibbażat fuq l-evidenza u fuq i-ċittadini se jgħin lill-Unjoni tirbaħ lura l-fiduċja popolari fis-suq wahdieni Ewropew u ssib il-formula tajba biex jiġu adottati inizjattivi li jagħtu lill-Unjoni l-vantaġġ kompetittiv li għandha b'zonn, bla ħsara għad-dimensjoni soċjali;

20. Itenni li evalwazzjoni sinifikanti tal-impatti soċjali, tal-konsumaturi, ambjentali u ekonomiċi tas-suq wahdieni – li għandha tidher fil-proposti kollha għal suq wahdieni – hija kruċjali biex tintrebaħ il-fiduċja pubblika u tiġi assicurata wkoll l-integrazzjoni realistika ta' miri soċjali, tal-protezzjoni tal-konsumatur, ambjentali u ekonomiċi;

21. Jemmen li l-abolizzjoni tal-fruntieri fis-suq wahdieni kompliet issaħħaħ il-kompetittività tal-Ewropa f'dinja globalizzata;

22. Jenfasizza li l-funzjonament kif suppost tas-suq intern ma jistax jinfired mir-rwol li trid ttwettaq l-Ewropa bħala attur ekonomiku globali; hu tal-fehma li l-Unjoni Ewropea trid tiproteġi l-mudell soċjali u ambjentali tagħha billi tinforza b'mod strett ir-regoli tagħha fuq s-servizzi u l-prodotti importati u billi tiddefendi bis-sod l-applikazzjoni ta' dawk ir-regoli, inkluż b'mod partikolari, fil-kuntest ta' korpi multilaterali u fil-kuntest tal-proċeduri tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ għar-riżoluzzjoni tat-tilwim;

23. Jenfasizza li s-suq intern u l-munita komuni servew ta' tarka ta' protezzjoni fl-Ewropa biex tnaqqas l-impatt negattiv tal-kriżi finanzjarja fuq in-negozji u i-ċittadini fl-Ewropa;

Sfidi u opportunitajiet li jridu jitqiesu fil-politika tas-suq wahdieni

24. Hu tal-fehma li l-akbar sfida li qed tiffaċċja l-Unjoni hija biex jinstab bilanċ bejn ekonomija miftuħa, li kapaċi tistimula tkabbir ekonomiku u holqien ta' impjiegi u tipprovdi reazzjoni integrata għall-isfidi maġġuri tal-ġejjieni (bħalma huma l-kompetittività, ir-riċerka u l-iżvilupp, il-politika industrijali, il-kwistjonijiet demografici, l-ambjent u t-teknoloġiji l-ġodda), u sistema ekonomika bil-kapaċità ugwali li toffri protezzjoni lill-konsumatur u s-salvagwardji soċjali u ambjentali li jehtiegu i-ċittadini;

25. Jenfasizza li l-implimentazzjoni tar-regoli tas-suq wahdieni għadha waħda irregolari, peress li n-netwerks tas-suq mhumiex interkonnessi b'mod suffiċjenti, li jfisser li kemm l-intrapriżi u kemm i-ċittadini jridu jiffaċċjaw ir-realtà ta' kuljum ta' diffikultajiet li persistenti fl-attivajiet transkonfinali tagħhom, li għandhom mnejn jinvolvu 27 sistema legali differenti għal transazzjoni waħda;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

26. Jenfasizza l-importanza li jiġi stabbilit suq waħdieni aħdar għal teknoloġiji, servizzi u prodotti emergenti ambjentali u b'emissjonijiet tal-karbonju baxxi, billi jiġu żviluppati standards għall-UE kollha għall-emissjonijiet tal-karbonju; jinnota li t-tikkettar u l-istandards ċari għall-prodotti effiċjenti f'sens ta' enerġija jridu jsiru, progressivament, mandatorji fl-Unjoni kollha; jinnota li għandhom jitqiesu l-metodoloġiji u l-istandards eżistenti meta jkunu qed jiġu żviluppati standards ġodda għall-marki tal-karbonju; jenfasizza li dawn l-istandards ma għandhomx johlqu rekwiżiti li jkunu ta' piż esagerat b'mod partikolari għall-SMEs;

27. Jinsisti li, fl-era diġitali, l-Unjoni għandha tirrealizza bis-shih il-potenzjal u l-opportunitajiet offruti permezz tal-Internet, il-kummerċ elettroniku u d-diffużjoni tal-ICTs fl-SMEs u fl-amministrazzjoni pubblika għall-iżvilupp ulterjuri tas-suq waħdieni, filwaqt li tagħmilhom disponibbli għaċ-ċittadini kollha tal-UE; jenfasizza li l-iżvilupp ta' teknoloġiji ġodda jrid jagħti kas il-bżonn li jiġu protetti ċ-ċittadini, il-konsumaturi u l-SMEs u dawk li jinsabu f'qagħda vulnerabbli;

28. Jenfasizza kemm hu importanti li jiġu stabbiliti mudelli kummerċjali ġodda fejn id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur u drittijiet relatati jkunu remunerati kif għandu jkun mingħajr ma jinholqu limiti bla bżonn fir-rigward tal-aċċess tal-konsumaturi għal kontenut kreattiv onlajn;

29. Japprova l-inizjattivi meħudin mill-Kummissjoni biex ir-riċerka, l-għarfien u l-innovazzjoni jingħataw prijorità f'kull strateġija futura; jistenna li jiġu allokati fondi suffiċjenti fil-baġits suċċessivi tal-Unjoni sabiex jiġu indirizzati dawn il-kwistjonijiet kruċjali; ifakkar, f'dan il-kuntest, il-htieġa urġenti li tiġi riżolta l-kwistjoni pendenti tal-privattiva Komunitarja; jipproponi li l-Kummissjoni tibda teżamina modi possibbli li bihom jistgħu jinstabu punti ta' riferiment konkreti bil-għan li jitkejjel is-suċċess fl-oqsma tar-riċerka, l-għarfien u l-innovazzjoni;

30. Japprova l-isforzi tal-Kummissjoni biex tippromwovi s-sikurezza tal-oġġetti manifatturati permezz tad-dhul fis-seħh tar-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jstabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditazzjoni u s-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti;

Iċ-ċittadini u l-konsumaturi fis-suq waħdieni

31. Hu konvint li l-perċezzjoni, il-fehim u l-għarfien taċ-ċittadin Ewropej fir-rigward tas-suq waħdieni huma baxxi, ma jeżistux, konfużi jew saħansitra negattivi, parzjalment minhabba nuqqas ta' impenn politiku u informazzjoni u minhabba livell baxx ta' sensibilizzazzjoni pubblika; huwa tal-fehma li trid tittiehed azzjoni deċiżiva biex ikun żgurat li l-politika ġejjiena tal-Unjoni Ewropea dwar is-suq waħdieni tindirizza l-bżonnijiet taċ-ċittadini, speċjalment tal-konsumaturi u tal-SMEs, u ttiprovdihom riżultati tangibbli;

32. Jenfasizza li, sabiex jiġu żgurati l-appoġġ soċjali u ekonomiku u l-kooperazzjoni taċ-ċittadini Ewropej, l-UE u l-Istati Membri tagħha jridu jippromwovu b'mod intensiv il-possibilitajiet li johorġu mill-integrazzjoni ekonomika Ewropea u jbiddu l-perċezzjonijiet popolari tas-suq waħdieni billi jagħmlu n-nies konxji tiegħu u kapaċi jifhemu l-benefiċċji li joffrillhom u l-mezzi biex jitlobu b'mod effikaċi d-drittijiet tagħhom; għalhekk, jemm li huwa importanti li s-setturi b'impatt dirett fuq il-hajja ta' kuljum taċ-ċittadini u l-htigijiet tal-konsumatur għandhom ikunu fiċ-ċentru tas-suq waħdieni;

33. Iqis li whud mill-problemi l-aktar evidenti li jiltaqgħu magħhom il-konsumaturi, speċjalment fis-settur tas-servizzi, u li jehtieġ li tittiehed azzjoni dwarhom bħala prijorità sabiex jinkisbu riżultati ta' malajr huma: (1) aċċess għal prodotti sikuri u servizzi ta' kwalità; (2) aċċess għal informazzjoni affidabbli, komparabbli u objettiva, inkluż it-tqabbil tal-prezzijiet; (3) sigurtà u ċarezza legali akbar fir-relazzjonijiet kuntrattwali; (4) sigurtà akbar dwar hlas; (5) aċċess għal sistemi ta' rimedju adegwati, għall-but ta' kulhadd u effikaċi, u (6) għarfien aħjar u fiduċja akbar fir-rigward tas-sistema;

34. Isostni li ċ-ċittadini mhux qed jingħataw informazzjoni biżżejjed dwar il-legislażzjoni tas-suq waħdieni u d-disponibilità u l-infurzar tad-drittijiet tagħhom; jenfasizza l-bżonn li jiġu organizzati l-websajts rilevanti, is-SOLVIT u l-punti ta' kuntatt b'mod iktar effikaċi; jemmen li hemm bżonn ta' koordinazzjoni u komunikazzjoni aħjar ta' tali inizjattivi, minhabba li s'issa ma r-nexxillhomx jilhq u l-udjenza indirizzata tagħhom; jenfasizza r-rwol tal-portal tal-Kummissjoni "L-Ewropa Tiegħek" li jagħti tagħrif kemm liċ-ċittadini u kemm lin-negozji dwar aspetti ta' opportunitajiet ta' għajxien, xogħol u negozju fl-Unjoni Ewropea; jipproponi li l-offerti eżistenti jissahħu minflok ma jinholqu punti ta' kuntatt ġodda;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

35. Jemmen li approċċ responsabbli mid-dinja tan-negozju, b'rispett għall-prinċipju tar-responsabilità tal-kumpaniji, ir-regoli tal-kompetizzjoni u l-interessi ekonomiċi tal-konsumaturi se jgħin biex inissel fiduċja fil-konsumaturi, u dan hu l-minimu mehtieg jekk għandu jissahha il-harsien tal-konsumaturi;

36. Isostni li l-inizjattivi għal integrazzjoni ekonomika jirnexxihom issehhu ahjar jekk iċ-ċittadini jkunu konvinti li d-drittijiet soċjali tagħhom qed ikunu salvagwardjati u li l-politiki tas-suq intern se jkollhom impatt pożittiv fuq il-politiki soċjali;

37. Jiddeplora l-fatt li perċentwal żgħir biss ta' ċittadini, konsumaturi u SMEs huma konxji mill-mekkanizmi eżistenti ta' rimedju alternattiv, jew jafu kif jirreġistraw ilment mal-Kummissjoni; jinnota li jehtieg li s-sistemi eżistenti għas-soluzzjoni tal-problemi għaċ-ċittadini u n-negozji bħalma hu s-SOLVIT jissahhu skont ir-rapport tal-Parlament dwar is-SOLVIT tat-2 ta' Marzu 2010 (2009/2138(INI)); jistieden lill-Kummissjoni biex tniedi proċedura mhaffa ta' ksur tat-Trattat jekk ilment tas-SOLVIT li ma jkunx gie solvut juri, a prima facie, ksur tal-liġi Komunitarja; ihoss li hu ta' dispjaċir li, minkejja r-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni, il-mekkanizmi alternattivi għar-riżoluzzjoni tal-konflitti għadhom ma gewx stabbiliti b'mod korrett jew għadhom mhumiex joperaw b'mod sodisfaċenti;

38. Jenfasizza r-rwol ewlieni tal-assocjazzjonijiet tal-konsumatur fir-rigward taċ-ċirkulazzjoni ta' tagħrif lill-konsumaturi dwar id-drittijiet tagħhom, meta jappoggaw lill-konsumaturi fit-tilwim tal-konsumatur, u meta jippromwovu l-interessi tal-konsumatur fil-kostruzzjoni tas-suq intern;

Intrapriži żgħar u ta' daqs medju fis-suq waħdieni

39. Jafferma li l-SMEs jiformaw parti essenzjali mis-sinla tal-ekonomija Ewropea u huma l-fatturi ewlenin għall-holqien ta' impjiegi, it-tkabbir ekonomiku, iċ-ċaqliqa lejn ekonomija hadra u l-koeżjoni soċjali fl-Ewropa; isostni li l-partecipazzjoni attiva tal-SMEs fl-UE mkabbra hija essenzjali biex is-suq waħdieni jsir aktar innovattiv u kompetittiv, u jenfasizza li jridu jsiru sforzi akbar biex jittejjeb l-aċċess tal-SMEs għas-suq waħdieni, biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp tagħhom u biex ikunu jistgħu jieħdu vantaġġ shih mill-potenzjal intraprenditorjali tagħhom;

40. Iqis li għandhom jitnehhew iktar ostakli li jwaqqfu lill-SMEs milli jkollhom aċċess għas-swieq tal-akkwist pubbliku bil-ghan li tkompli tingħata spinta lill-kompetittività fis-suq waħdieni, speċjalment billi jiġu ssimplifikati r-rekwiżiti għall-SMEs fis-sejhiet għall-offerti tal-awtoritajiet kontraenti;

41. Jinkoraġġixxi inizjattivi kongunti futuri mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri sabiex: (1) jgħinu n-negozji ż-żgħar li joperaw minn naħa għal oħra tal-fruntieri madwar l-UE; (2) iġibu tnaqqis taṅġibbli fil-piżijiet amministrattivi, finanzjarji u regolatorji, partikolarment it-tfixkil amministrattiv li jiffaċċjaw l-SMEs, irrISPettivament minn jekk joperawx lokalment, nazzjonalment jew fil-livell Ewropew, skont il-prinċipju tal-proporzjonalità; f'dan ir-rigward jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jimplementaw u japplikaw strettament il-prinċipju "Ahseb l-Ewwel fiż-Żgħir" kif spjegat b'mod ġenerali fl-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar;

42. Jistieden lill-Kummissjoni biex iżżid l-isforzi tagħha biex tgħin lill-SMEs jegħelbu s-separazzjoni lingwistika li spiss iżżommhom milli jagħmlu negozju fi Stati Membri għajr tagħhom stess, billi toffri t-tagħrif u s-servizzi kollha dwar is-suq waħdieni bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni Ewropea;

43. Jibqa' impenjat li jnaqqas il-"gold plating" fil-legizlazzjoni l-ġdida tas-suq waħdieni u jistieden lill-Istati Membri, u b'mod partikolari lill-parlamenti tagħhom, biex jibqgħu impenjati għall-ġlieda kontra l-"gold plating" meta jkunu qed jitrasonu l-legizlazzjoni tal-UE, peress li dawn il-piżijiet żejda huma partikolarment diffiċli għall-SMEs;

44. Jaqbel li l-implimentazzjoni xierqa tal-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar, b'mod partikolari fir-rigward ta' applikazzjoni stretta tat-test tal-SME mill-Kummissjoni meta tkun qed tipproponi miżuri legizlattivi godda tas-suq intern u l-introduzzjoni ta' statut Ewropew għal kumpanija privata se jiggarrantixxi l-integrazzjoni Prattika tal-SMEs f'sistema Ewropea waħda relevanti u vijabbli;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

45. Jappoġġa bil-qawwa r-regolament li jirregola r-reqwiziti tat-traduzzjoni għall-privattiva futura tal-UE, li sa fl-aħħar se tagħmel il-Privattiva tal-UE realtà u se ssahħha lill-Ewropa bħala forza li tmexxi l-innovazzjoni u l-kompetizzjoni fid-dinja; barra minn hekk jappoġġa l-eżami mill-ġdid tas-sistema tat-Trade Mark Komunitarja biex jinkisbu kwalità oghla u perspetti ahjar għal din is-sistema;

46. Jinnota li l-problema l-aktar importanti għall-SMEs fi zminijiet ta' krizi ekonomika hija l-aċċess tagħhom għall-finanzjament; iħoss li hu ta' dispjaċir li b'riżultat tal-irtirar ta' banek kbar minn żoni rurali u b'popolazzjoni baxxa jew li huma ekonomikament dgħajfa inholqot problema magġuri għall-SMEs fir-rigward tal-aċċess għall-finanzjament; jilqa' b'sodisfazzjon ir-rwol importanti tal-banek tat-tfaddil u d-diversi movimenti kooperattivi fir-rigward tal-finanzjament tal-ekonomija reġjonali, kif ukoll il-kontribut tagħhom għall-ekonomija soċjali tas-suq fil-forma tal-promozzjoni li jagħmlu ta' proġetti etiċi u soċjali;

47. Jaqbel li l-proċedura ta' notifika li ddahhlet bid-Direttiva 98/34/KE hija għodda effiċjenti hafna biex tittejjeb il-leġislazzjoni nazzjonali fuq naħa waħda u biex jiġu evitati l-ostakli fis-suq waħdieni, b'mod partikolari għall-SMEs fuq in-naħa l-oħra; jemmen li l-Kummissjoni għandha ssahħha il-mekkaniżmu billi tagħti bidu għal proċedura ta' infrazzjoni li ssir aktar malajr mis-soltu jekk Stat Membru ma jikkonformax ma' opinjoni dettaljata mahruġa mill-Kummissjoni jew jekk ma jirreagixxix għal opinjoni dettaljata mahruġa minn Stat Membru;

48. Jemmen li politiki ekonomiċi u soċjali differenti bħalma huma l-politiki tal-baġit, tat-taxxa, tal-edukazzjoni u tar-riċerka għandhom jiġu kkoordinati fil-livell tal-UE;

Sjieda u infurzar tal-leġislazzjoni tas-suq waħdieni u regolamentazzjoni ahjar

49. Jasserixxi li, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà, parti sustanzjali tar-responsabilità amministrattiva u legali għas-suq waħdieni tinsab f'idejn l-Istati Membri u, fejn xieraq, f'idejn l-awtoritajiet reġjonali u lokali tagħhom, li flimkien ma' istituzzjonijiet oħra tal-UE, għandhom għalhekk jiehdu sjieda reali is-suq waħdieni Ewropew u l-ġestjoni tiegħu;

50. Jargumenta li t-Tabelli tal-Valutazzjoni tas-Suq Intern u t-Tabelli tal-Valutazzjoni tal-Konsumatur jikxfu b'mod ċar li l-Istati Membri għad ma rnexxilhomx jilhqnu l-oġettivi tagħhom biex jitrasonu, japplikaw u jinfurzaw il-leġislazzjoni tas-suq waħdieni b'mod korrett u li hemm dewmien fit-traspożizzjoni tal-liġijiet Ewropej, u dan idgħajf is-sitwazzjoni ta' kondizzjonijiet indaq għal kulhadd li huma essenzjali għal suq intern li jiffunzjona tajjeb, speċjalment fis-settur tas-servizzi;

51. Jinnota li l-frammentazzjoni gradwali tar-regoli u l-inkonsistenzi fl-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni fl-UE qegħdin juru dejjem iżjed li huma ta' hsara biex jitlestha s-suq waħdieni; jinnota li l-UE għad trid tadotta sett ta' politiki koerenti b'mod intern mahsuba biex inehhu ostakli diretti u indiretti għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern;

52. Jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni għal "regolamentazzjoni ahjar" li ssahħha l-effettività tar-regoli u l-applikazzjoni xierqa tagħhom mill-Istati Membri; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tkompli żżomm l-impetu tagħha hawnhekk, minhabba li l-implimentazzjoni mghaġġla ta' din l-istrategija tista' tikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-suċċess tat-tnedija mill-ġdid tas-suq waħdieni;

53. Jiehu nota tal-kuncett il-ġdid ta' "regolamentazzjoni intelligenti", kif introdott fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-UE 2020;

Kisbiet

Rwol istituzzjonali aktar b'sahħtu biex jiġu stabbiliti u implimentati r-regoli tas-suq waħdieni

54. Jipproponi li, bil-hsieb li jittejjeb l-applikazzjoni u l-infurzar tal-leġislazzjoni tas-suq waħdieni, il-Kummissjoni tohloq shubija bejn il-partijiet interessati kollha involuti fil-formazzjoni, l-implimentazzjoni u l-infurzar ta' tali leġislazzjoni, permezz tal-użu ta' mekkaniżmi godda bħalma huwa l-forum annwali propost għas-suq waħdieni;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

55. Jistieden lill-Kummissjoni biex tassigura implimentazzjoni u traspożizzjoni xierqa permezz ta' monitoraġġ aktar sistematiku u indipendenti sabiex jithaffu u jitmexxew 'il quddiem il-proċedimenti ta' ksur; issostni li d-dewmien biex jitrangaw il-proċedimenti ta' ksur se jkollu effett negattiv fuq l-interessi ta' ċittadini fis-suq waħdieni;

56. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiżviluppa modi ġodda, minbarra l-proċeduri formali rigward ksur, biex jittejjbu t-traspożizzjoni u l-infurzar tar-regoli tas-suq waħdieni; f'dan il-kuntest, jitlobha tqis mekkaniżmi innovattivi, bħalma hi l-proċedura ta' valutazzjoni reċiproka prevista fid-Direttiva tas-Servizzi, biex jiġu inkuraġġiti r-reviżjoni mill-pari u s-sjeda tal-Istati Membri, kif ukoll biex ittejjeb mekkaniżmi informali għas-soluzzjoni tal-problemi bħalma huma s-SOLVIT u l-EU-PILOT li jkun ta' benefiċċju sinifikanti għaċ-ċittadini li kuljum jiffaċċjaw frustrazzjonijiet fis-suq waħdieni;

57. Jistieden lill-Kummissjoni tagħti attenzjoni akbar fir-rigward tal-evalwazzjoni u s-simplifikazzjoni sistematiki tal-leġiżlazzjoni eżistenti dwar is-suq waħdieni, filwaqt li tneħhi l-burokrazija kulfejn ikun fattibbli, u dan ikun ta' benefiċċju kemm għaċ-ċittadini u kemm għall-intrapriżi;

58. Ihegġeġ lill-Kummissjoni biex tiżgura koordinazzjoni xierqa u taħdem f'kollaborazzjoni mal-Parlament u l-Istati Membri, kif ukoll ma' shab kummerċjali maġġuri u ma' assoċjazzjonijiet tan-negozji u tal-konsumaturi, fis-sorveljanza tas-suq tal-oġġetti u fl-infurzar transkonfinali tal-liġi tal-harsien tal-konsumatur u biex tinforma lill-konsumaturi u ċ-ċittadini Ewropej b'mod iktar effikaċi;

59. Jirrakkomanda li l-Kummissjoni tagħmel eżerċizzju indipendenti biex tidentifika l-aktar 20 kawża ta' skuntentizza u frustrazzjoni relatati mas-suq waħdieni li jiltaqqu magħhom kuljum iċ-ċittadini, b'mod partikolari fis-suq tax-xogħol, fir-rigward tal-kummerċ elettroniku, il-kura medika transkonfinali, ix-xiri u l-kiri ta' vetturi, it-trasferiment tal-pensjonijiet, ir-rikonoxximent reċiproku ta' kwalifiki professjonali, il-kustodja, l-adozzjoni, il-manteniment u l-allowances tat-tfal;

60. Jistieden lill-Kummissjoni biex tinsisti halli jinholoq mekkaniżmu ahjar għar-reviżjoni ta' kif ir-regoli tas-suq waħdieni japplikaw fil-prattika fil-livelli kollha fl-Istati Membri differenti, u kif iċ-ċittadini u n-negozji huma mogħtija s-setgħa li jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom tas-suq waħdieni;

61. Jitlob lill-Kummissjoni biex tagħti aktar għajnuna lill-Istati Membri, u fejn xieraq, lill-awtoritajiet reġjonali u lokali tagħhom halli tiġi faċilitata konformità xierqa mal-istandards tal-UE; jenfasizza li l-istituzzjonijiet tal-UE b'mod ġenerali jridu jissikkaw ir-regoli u jinkuraġġixxu lill-Istati Membri biex itejbu t-traspożizzjoni tal-liġijiet b'mod korrett u f'waqtu, sabiex jiġi żgurat li l-istess regoli japplikaw fl-Unjoni kollha;

62. Jappella biex ir-rwol tal-Parlament jissahħaħ fl-oqsma tal-applikazzjoni, l-infurzar u l-monitoraġġ tal-leġislazzjoni tas-suq waħdieni; iqis li r-rwol imtejjeb tal-PE u tal-parlamenti nazzjonali skont it-Trattat ta' Liżbona jrid iġib miegħu sinerġiżmu ahjar bejn iż-żewġ livelli parlamentari;

63. Jistieden lill-Istati Membri biex jiżguraw koordinazzjoni u skambju tal-ahjar Prattiki ahjar fis-suq waħdieni, b'mod partikolari permezz tas-sistema ta' tagħrif tas-suq intern u t-taħriġ ta' speċjalisti tas-suq waħdieni u l-harsien tal-konsumatur fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali;

64. Jinsisti li l-Kummissjoni tiżgura: skrutinju indipendenti tal-proposti regolatorji fir-rigward tal-kwalità tagħhom; l-adozzjoni ta' mekkaniżmi ex-ante u ex-post biex tiġi aċċertata l-effikaċja tal-leġislazzjoni; l-użu ta' punti ta' riferiment marbuta mal-ahjar Prattiki internazzjonali; l-użu ta' valutazzjoni tal-konformità biex jitkejjel l-impatt soċjali, ambjentali u ekonomiku kemm fil-livell tal-UE kif ukoll fdak nazzjonali;

Miżuri meħtieġa biex iċ-ċittadini u l-SMEs ikunu informati u mogħtija s-setgħa b'mod aktar effikaċi fis-suq waħdieni

65. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżviluppaw strategija ta' komunikazzjoni mmirata li tiffoka fuq il-problemi ta' kuljum li ċ-ċittadini jiltaqqu magħhom meta jmorru joqogħdu u jibdedw impjieg fi Stat Membru ieħor, speċjalment meta jagħmlu transazzjonijiet transkonfinali, jiċċaqalqu, jixtru jew ibighu minn frontiera għal oħra, u l-istandards soċjali, ta' saħħa, ta' harsien tal-konsumatur u protezzjoni ambjentali li jstgħu jserrħu fuqhom; iqis li din l-istrategija ta' komunikazzjoni għandha tinkludi espressivament metodi għas-soluzzjoni ta' problemi bħalma hu s-Solvit;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

66. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex iżidu l-isforzi taghhom biex jiżguraw li l-istandards użati għall-prodotti fi hdan is-suq waħdieni jsiru l-istandard globali prinċipali, u b'hekk ikunu żgurati kundizzjonijiet indaqs għall-kumpaniji Ewropej, u b'mod partikolari l-SMEs, li jkunu jixtiequ joperaw lil hinn mis-suq waħdieni;

67. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex, meta tkun qed tippjana l-attivitajiet annwali tagħha, tiffoka fuq il-prijoritizzazzjoni ta' leġizlazzjoni relatata mas-suq waħdieni li tkun "favur il-konsumatur" u li tagħmel differenza fil-hajja ta' kuljum taċ-ċittadini Ewropej; jemmen li din il-prijoritizzazzjoni trid tiġi segwita b'kampanji ta' tagħrif adegwati sabiex jissahhu l-perċezzjonijiet taċ-ċittadini dwar is-suq waħdieni;

68. Itenni li huwa importanti li paripassu mal-attivitajiet emblematici tal-istil ta' "kampanja ta' pubblicità" tal-istituzzjonijiet tal-UE jew ir-relazzjonijiet pubbliċi decentralizzati tal-Istati Membri, jitmexxew miżuri li jassoċjaw b'mod aħjar il-partijiet interessati lokali u l-midja nazzjonali, reġjonali u lokali (filwaqt li jiġu enfasizzati b'mod speċjali l-midja lokali), li huma aktar iffokati fuq il-problemi ta' kuljum li jesperjenzaw il-konsumaturi fis-suq waħdieni (eżempji ta' tariffi bankarji fi Stat Membru ieħor, studju dwar il-possibilitajiet ta' tibdil tal-operatur, paraguni tal-ispejjeż tat-telefonija, eċċ.);

69. Jistieden lill-Kummissjoni tniedi serje regolari ta' studji li jesploraw ir-relazzjoni bejn is-suq waħdieni u ċ-ċittadin Ewropew medju, li jkunu jiffokaw b'mod partikolari fuq l-ispejjeż u l-benefiċċji li johorġu minn din ir-relazzjoni, kif ukoll l-isfidi ta' kuljum li huma jiffaċċjaw;

70. Jistieden lill-Istati Membri, biex bl-ghajnuna tal-Kummissjoni jtejbu l-kapaċità ta' mekkaniżmi li jsovu l-problemi, b'mod partikolari s-SOLVIT, billi jallokaw aktar riżorsi finanzjarji u umani u billi jeżaminaw mill-ġdid il-mandat taghhom sabiex jiżguraw li dawn il-mekkanizmi jkunu jistgħu jindirizzaw b'mod effikaċi l-firxa wiesgħa ta' problemi li jiltaqgħu magħhom iċ-ċittadini u n-negozji; jistieden lill-Kummissjoni biex tlesti l-proġett tas-servizzi ta' assistenza għas-suq waħdieni bhala kwistjoni ta' prijorità, sabiex iċ-ċittadini u n-negozji jkollhom aċċess faċli għat-tagħrif u l-iggwidar li jehtieġu, filwaqt jsibu soluzzjonijiet għall-problemi li jiffaċċjaw;

71. Ihegġegħ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, biex jibqgħu għaddejnin bl-isforzi taghhom u jziduhom, permezz ta' kampanji ta' tagħrif u kontrolli aktar stretti, fit-tishih tal-fiduċja taċ-ċittadini fil-marka tas-CE, għodda fundamentali biex ikunu żgurati d-drittijiet tal-konsumatur u l-istandards ta' kwalità fis-suq waħdieni;

72. Jenfasizza r-rwol ewlieni li jwettaq l-"Enterprise Europe Network" billi jagħmilha possibbli għall-SMEs li jagħmlu użu tal-opportunitajiet offruti mis-suq waħdieni; jenfasizza li l-obbligi burokratici jirrikjedu riżorsi importanti u minhabba fhekk iżommu milli jkun hemm fokus aktar qawwi fuq il-hidma ewlenija tal-"Enterprise Europe Network" li jipprovi appoġġ imfassal apposta għall-SMEs; jistieden lill-Kummissjoni tagħmel aktar użu tal-"Enterprise Europe Network" għad-distribuzzjoni ta' tagħrif b'miri speċifiċi u biex tnaqqas il-burokrazija għas-shab tal-"Enterprise Europe Network";

Rapporti u proposti strateġiċi

73. Jissuġġerixxi lill-Kummissjoni li l-istrateġija għas-suq waħdieni għandu jkollha erba' stadji: l-ewwel li tinkludi valutazzjoni jew kontroll tas-sahħa tas-sitwazzjoni attwali biex jiġi eżaminat il-grad ta' tgħawwiġ u pressjoni li d-diversi partijiet li għandhom interess fis-suq waħdieni sofrew, notevolment minhabba l-kriżi; it-tieni biex tara t-tnedija ta' proċess ta' konsolidazzjoni li jorbot it-truf maħlula; it-tielet biex iġġib żvilupp u titjib tas-suq waħdieni; u r-raba' biex tikkonċentra fuq vizjoni iktar fit-tul tas-suq (l-Istrateġija UE 2020);

74. Jemmen li kemm is-servizzi finanzjarji kif ukoll l-aċċess għall-finanzjament iridu jkunu parti mill-istrateġija UE 2020.

75. Jissuġġerixxi li fl-ewwel stadju tal-kontroll tas-sahħa msemmi hawn fuq, il-Kummissjoni għandha tmexxi verifika finanzjarja tal-baġit tal-UE u talloka bhala prijorità aktar fondi bhala investimenti fl-edukazzjoni, l-innovazzjoni u r-riċerka; jistieden lill-Istati Membri biex jistabbilixxu l-istess prijoritajiet fl-infiq tal-baġit tagħhom;

76. Jemmen li, biex jiġi stabbilit Suq Waħdieni effikaċi, il-Kummissjoni trid tipproduċi gabra ċara ta' prijoritajiet politiċi permezz tal-adozzjoni ta' "Att dwar is-Suq Waħdieni", li għandu jkopri kemm l-inizjattivi leġizlattivi u kemm dawk mhux leġizlattivi u li jkun intenzjonat biex johloq suq soċjali u ekonomija hadra kompetittivi hafna;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

77. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex tippreżenta “l-Att” sa Mejju 2011 – ferm qabel l-20 anniversarju tal-Programm għal Suq Waħdieni tal-1992 – biex iċ-ċittadini, il-konsumaturi u l-SMEs jitqiegħdu fil-qalba tas-suq waħdieni; jenfasizza li għandu jitqies bhala pjan dettalljat għal azzjoni fil-gejjieni jekk għandna niksbu ekonomija tas-suq li tkun ibbażata fuq l-għerf, kompetittiva hafna, soċjali, ma tagħmilx hsara lill-ambjent u hadra li tiżguraw wkoll kundizzjonijiet li kredibbilment ikunu ndaqgħ għal kulhadd;

78. Jistieden lill-Kummissjoni biex fl-“Att dwar is-Suq Waħdieni” tinkorpora miżuri speċifiċi li jkunu indirizzati biex, imma mhux limitati għal:

- iqiegħdu l-interessi tal-konsumatur imsemmijin fl-Artikolu 12 Trattat FUE u l-politika soċjali bbażata fuq l-Artikolu 9 Trattat FUE fil-qalba tas-suq waħdieni;
- ipoġġu lis-suq waħdieni f’kundizzjoni tajba għall-gejjieni billi jtejbu l-aċċess tal-konsumatur u l-SMEs għall-kummerċ elettroniku u s-swieq diġitali;
- jappoġġaw il-holqien ta’ suq waħdieni sostenibbli bbażat fuq l-Artikolu 11 Trattat FUE permezz tal-iżvilupp ta’ ekonomija inklussiva, b’emissjonijiet baxxi tal-karbonju, hadra u bbażata fuq l-għerf, flimkien ma’ miżuri biex titmexxa l-quddiem kwalunkwe innovazzjoni f’teknoloġiji aktar ġodda;
- jiżguraw il-protezzjoni tas-servizzi ta’ interess ekonomiku generali fuq il-bażi tal-Artikolu 14 Trattat FUE u l-Protokoll 26;
- johlqu strateġija għal komunikazzjoni aħjar tal-benefiċċji soċjali tas-suq waħdieni;

79. Jistieden lill-Kummissjoni, fit-thejija tal-“Att dwar is-Suq Waħdieni”, biex tqis il-konsultazzjonijiet u r-rapporti tad-diversi istituzzjonijiet tal-UE (UE 2020, ir-rapporti Monti, Gonzales u IMCO, eċċ.), u biex tnedi konsultazzjoni pubblika estensiva addizzjonali, bil-għan li titressaq proposta għal politika koordinata għal suq waħdieni aktar koerenti u vijabbli;

80. Jirrakkomanda li ssir analiżi biex jiġu identifikati l-modi u l-mezzi għall-integrazzjoni tal-interess tal-konsumatur fil-politiki rilevanti tal-UE, biex b’hekk il-protezzjoni tal-konsumatur awtomatikament ikollha post prominenti fit-tfassil tal-leġislazzjoni rilevanti tal-UE;

81. Itenni l-importanza tad-Direttiva dwar is-Servizzi fit-tlestija tas-suq waħdieni u l-potenzjal enormi li għandha biex tipprovi benefiċċji għall-konsumaturi u l-SMEs; jenfasizza li l-implimentazzjoni b’suċċess ta’ din il-leġislazzjoni tirrikjedi impenn u appoġġ politiċi sostnuti mill-atturi kollha fil-livell Ewropew, nazzjonali u lokali; jistieden lill-Kummissjoni biex, wara l-fażi ta’ implimentazzjoni, twettaq evalwazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi biex tistabbilixxi jekk laħqitx l-għanijiet ewlenin tagħha; jitlob li jkun hemm involviment ċar tal-Parlament Ewropew f’din il-hidma u jinsisti fuq il-bżonn li jiġi preżervat il-bilanċ bejn il-htieġa li jittejjeb is-suq waħdieni fis-servizzi waqt li jiġi żgurat livell għoli ta’ protezzjoni soċjali;

82. Jikkonsidra li implimentazzjoni xierqa tal-leġislazzjoni dwar is-suq waħdieni (eż. id-Direttiva dwar il-Kwalifiki Professjonali, id-Direttiva dwar is-Servizzi u r-Regolament dwar is-Sorveljanza tas-Swieq) għandha tibqa’ l-oghla prijorità għall-Kummissjoni l-ġdida;

83. Jinnota li l-mekkaniżmi ta’ rimedju applikabbli fl-Unjoni taw riżultati limitati u għalhekk ihegġegħ lill-Kummissjoni biex, sa Mejju 2011, tressaq proposta leġislattiva biex tiżgura l-implimentazzjoni ta’ sistema ta’ rimedju kollettiv li tkun għall-but ta’ kulhadd, espedjenti u aċċessibbli fl-Ewropa kollha kemm hi;

84. Jistieden lill-Kummissjoni biex tikkunsidra l-adozzjoni ta’ “Karta għaċ-ċittadini” li tkun tħaddan l-aspetti diversi tad-dritt li wiehed jgħix u jahdem kullimkien fl-UE; isostni li dan id-dritt irid ikun faċilment disponibbli għaċ-ċittadini kollha tal-UE; jenfasizza li fis-suq waħdieni għad fadal ċerti restrizzjonijiet fil-qasam tax-xogħol għall-haddiema mill-Istati Membri l-ġodda; jistieden lill-Istati Membri biex, waqt li jqisu l-effetti pożittivi u negattivi kollha tal-ftuħ tas-swieq nazzjonali, jikkunsidraw li jneħhu r-restrizzjonijiet eżistenti;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

85. Jistieden lill-Kummissjoni biex, waqt il-leġizlatura parlamentari attwali, tressaq quddiem il-Parlament u l-Kunsill proposta għal regolament dwar Statut Ewropew għas-Socjetajiet u l-Assocjazzjonijiet Mutwi;

86. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiehu l-passi li hemm bżonn biex, mill-aktar fis possibbli, tipproponi studju dwar il-fattibilità u process ta' konsultazzjoni maħsuba biex iwasslu għall-introduzzjoni ta' Statut Ewropew għas-Socjetajiet Mutwi;

87. Jistieden lill-Kummissjoni biex tiffoka aktar mill-qrib fuq il-monitoraġġ tas-suq, speċjalment fl-oqsma tas-servizzi finanzjarji, l-assigurazzjoni, it-telefonija, is-servizzi bankarji u l-utilitajiet, u jemmaen li l-monitoraġġ effettiv tas-swieq se jsaħħah il-kompetizzjoni ġusta u jżid l-effiċjenza tagħhom, biex b'hekk jibbenefikaw kemm l-ekonomija kif ukoll il-konsumaturi;

88. Hu tal-fehma li l-kwalità tal-protezzjoni tal-konsumatur fis-settur tas-servizzi finanzjarji tirrikjedi titjib konsiderevoli, speċjalment fir-rigward tal-aspetti ta' monitoraġġ u sorveljanza;

89. Isostni li żvilupp sostenibbli kontinwu tas-suq intern jiddependi minn: (1) l-impenn kontinwu tal-Kummissjoni rigward l-inizjattivi kollha tas-suq meħtieġa biex iqanqlu u jtejbu b'mod sinifikanti l-pożizzjoni u l-vantaġġ kompetittiv tagħna fis-suq globali; (2) l-adozzjoni ta' qafas ġenerali biex jiġi żgurat li s-suq waħdieni tabilhaqq jagħti riżultati lill-partijiet interessati kollha; u, fundamentalment, (3) il-fatt li s-suq waħdieni jilhaq ukoll liċ-ċittadini;

*

* *

90. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet Ewropej

P7_TA(2010)0187

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar id-Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji: shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet Ewropej (2009/2099(INI))

(2011/C 161 E/15)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-2 ta' April 2009 bl-isem "Shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet: il-Forum tal-UE għad-Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji" (COM(2009)0158),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tal-10 ta' Mejju 2006 bl-isem "Inwasslu għar-Riżultati tal-Aġenda ta' Modernizzazzjoni għall-Universitajiet: l-Edukazzjoni, ir-Riċerka u l-Innovazzjoni" (COM(2006)0208),
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza maħruġa wara l-Kunsill Ewropew ta' Lisbona tat-23 u l-24 ta' Marzu 2000,
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza maħruġa wara l-Kunsill Ewropew tat-13 u l-14 ta' Marzu 2008, b'mod partikolari l-parti dwar "investment fin-nies u mmodernizzar tas-swieq tax-xogħol",
- wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Presidenza maħruġa wara l-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta' Marzu 2009, b'mod partikolari l-parti dawr "l-użu shiħ tal-Istrateġija mġedda ta' Lisbona għat-Tkabbir u l-Impjiegi",

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-15 ta' Novembru 2007 dwar kompetenzi godda għal impjiegi godda ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET 2020") ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Jannar 2008 bl-isem "It-tagħlim għall-adulti: qatt ma huwa tard wisq biex titgħallen" ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-23 ta' Settembru 2008 dwar il-Process ta' Bolonja u l-mobilità tal-istudenti ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni tal-4 ta' Diċembru 2009 dwar id-djalogu bejn l-universitajiet u n-negozji ⁽⁵⁾ u l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tas-17 ta' Diċembru 2009 ⁽⁶⁾,
  - wara li kkunsidra l-istudju ppubblikat mill-Parlament Ewropew bl-isem "L-iżvilupp ulterjuri tad-Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji",
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 165 u 166 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A7-0108/2010),
- A. billi l-Kunsill Ewropew tad-19 u l-20 ta' Marzu 2009 stieden lill-Istati Membri jinkoraġġixxu s-shubijiet bejn in-negozji, ir-riċerka, l-edukazzjoni u t-taħriġ,
- B. billi l-Komunikazzjoni tal-Konferenza tal-Ministri Ewropej responsabbli mill-edukazzjoni għolja, tat-28 u d-29 ta' April 2009, li titlob lill-politiki pubbliċi 'jirrikonoxxu bis-sħiħ il-valur ta' diversi missjonijiet tal-edukazzjoni għolja, li jvarjaw mit-tagħlim u r-riċerka għas-servizz mogħti lill-komunità u li jinkludu wkoll l-impenn għall-koeżjoni soċjali u l-iżvilupp kulturali',
- C. billi l-universitajiet, fid-dawl tal-irwol triplu tagħhom (l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni), għandhom irwol essenzjali għall-futur tal-Unjoni u tat-taħriġ taċ-ċittadini tagħha u billi huwa importanti li wiehed ifakkar li l-irwol tat-tagħlim fil-livell superjuri huwa li joffri ambjent ta' tagħlim li jiffavorixxi l-awtonomija, il-kreattività u l-valorizzazzjoni tal-kompetenzi,
- D. billi r-responsabbiltà għad-definizzjoni tal-politiki tal-edukazzjoni tibqa' komputu tal-Istati Membri, li huma responsabbli għall-organizzazzjoni, il-kontenut u r-riforma tas-sistemi tal-edukazzjoni tagħhom,
- E. billi d-differenzi fil-livell ekonomiku u soċjali tal-abitanti ta' partijiet differenti tal-Ewropa jitolbu għall-opportunitajiet indaqs għall-edukazzjoni għaċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea u jappoġġjaw liż-żgħażaġh li huma ifqar u li għandhom talent,
- F. billi minhabba l-kriżi ekonomika kontinwa, li qed twassal għal telf ta' impjiegi, hu importanti li jkun hemm kooperazzjoni effettiva hafna bejn l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni oghla u n-negozji,

⁽¹⁾ ĠU C 290, 4.12.2007, p. 1.

⁽²⁾ ĠU C 119, 28.5.2009, p. 2.

⁽³⁾ Testi adottati, P6_TA(2008)0013.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P6_TA(2008)0423.

⁽⁵⁾ CdR 157/2009 finali.

⁽⁶⁾ SOC/347.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- G. billi huwa urgenti li jiġi implimentat, ikkoordinat u promoss approċċ koerenti fost il-pajjiżi kollha li ffirmaw il-Proċess ta' Bolonja, speċjalment fil-qasam tal-mobbiltà tal-istudenti u r-rikonoxximent shih tal-kwalifiki u billi dan jehtieg evalwazzjoni xierqa tal-proċess imsemmi li jidentifika d-diffikultajiet u l-ostakli,
- H. billi l-Kummissjoni Ewropea għandha rwol importanti fil-facilitazzjoni tal-iskambji tal-informazzjoni u tal-prattiki tajbin fost l-Istati Membri u l-pajjiżi ġirien tal-UE,
- I. billi l-firxa mżewġa ta' istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja, ċrieki tan-negozju u tipi ta' kooperazzjoni tagħmilha diffiċli li jsir qbil dwar mudell ideali tal-kooperazzjoni li jaqdi l-profil, il-prijoritajiet u r-rekwiżiti ta' kull istituzzjoni fl-Ewropa, billi l-awtonomija tal-universitajiet u tal-fakultajiet tagħhom li jagħzlu l-mudelli ta' shubija man-negozji li jwieġbu l-aħjar għall-oġettivi tagħhom għandhom ikunu miżmuma fiċ-ċirkustanzi kollha,
- J. billi l-edukazzjoni hija missjoni li s-soċjetà kollha kemm hi hija responsabbli minnha u, għalhekk l-Istat m'għandux jaħrab mir-responsabilitajiet finanzjarji tiegħu,
- K. billi l-edukazzjoni għolja tibqa' responsabilità pubblika u billi għalhekk il-finanzjament pubbliku tal-universitajiet huwa kruċjali biex jiġi assigurat finanzjament ġust għall-oqsma kollha, pereżempju l-istudji letterarji, billi huwa importanti li l-universitajiet jingħataw l-appoġġ finanzjarju (pereżempju permezz ta' shubijiet bejn il-pubbliku u l-privat), filwaqt li fl-istess hin tiġi ggarantita l-awtonomija u l-assigurazzjoni tal-kwalità tagħhom,
- L. billi l-edukazzjoni u t-taħriġ, li għandhom jippermettu li tinkiseb il-bażi fundamentali tal-kulturi ġenerali u ċivili, huma mezzi eċċelenti biex jgħinu lir-reġjuni sottożviluppati biex jirkupraw, u apparti l-holqien tal-impjiegi u l-promozzjoni tal-kompetittività, huma essenzjali għall-pluralità kulturali u intelletwali u l-hajja ċivili,
- M. billi l-kooperazzjoni bejn l-universitajiet u n-negozji hija mirfuda minn bosta programmi tal-UE, imma l-azzjonijiet ta' dan it-tip mhux dejjem ikunu kkoordinati fost l-istituzzjonijiet,
1. Jilqa' l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni msemmija hawn fuq bl-isem "Shubija ġdida għall-modernizzazzjoni tal-universitajiet tal-Ewropa: Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji", u l-oqsma li tipproponi biex tiffoka l-kooperazzjoni fil-ġejjieni;
  2. Jilqa' b'sodisfazzjon il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, li tiżen l-ewwel tliet snin ta' hidma tal-Forum tal-UE għad-Djalogu bejn l-Universitajiet u n-Negozji u li tistabilixxi l-isfidi għall-futur, bħalma huwa l-appoġġ għall-innovazzjoni, il-promozzjoni tar-riċerka, il-holqien tal-intraprenditorija, it-tishih tat-trasferiment tal-għarfien u t-taħjir ta' riċerkaturi żgħażaġh lejn is-suq tax-xogħol Ewropew;
  3. Jirrikonoxxi li l-isfidi identifikati fil-komunikazzjoni mhumiex godda, u li s'issa ma ġewx indirizzati b'suċċess; jemmien, madankollu, li d-djalogu u l-kollaborazzjoni kontinwi, fl-livell reġjonali, nazzjonali u Ewropew, inkluż l-iskambju tal-aħjar Prattika dwar programmi u istrumenti, huma essenzjali għall-holqien ta' rabtiet u shubijiet eqreb bejn l-università u l-komunitajiet tan-negozju, sabiex b'hekk jingħelbu l-ostakli kulturali, istituzzjonali u operattivi li jista' jkun hemm bejniethom, kif ukoll tingħata għajnuna għall-holqien ta' soċjetà bbażata fuq l-għarfien, għall-iżvilupp ta' riċerka applikata u għat-titjib tal-prospetti tas-suq tal-impjiegi għall-gradwati;
  4. Jirrikonixxi l-fatt li hemm differenzi kbar fost l-universitajiet Ewropej fir-rigward tad-daqs, tar-rizorsi, tad-dixxiplini, tal-organizzazzjoni, tan-nazzjonalità u tat-tip tagħhom; jemmien, madankollu, li kull wahda minnhom tista' tibbenefika individwalment minn kollaborazzjoni mal-komunità tan-negozju, sakemm ikun hemm għarfien ċar tal-kuntest reali li fih huma żviluppati l-kapaċitajiet tagħhom għar-riċerka u l-edukazzjoni; huwa tal-fehma li qed jingħata kontribut ewlieni għall-kollaborazzjoni bejn l-universitajiet u l-komunità tan-negozju wkoll fil-livell reġjonali;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

5. Jilqa' l-Komunikazzjoni tal-Konferenza tal-Ministri Ewropej responsabbli mill-edukazzjoni gholja, tat-28 u d-29 ta' April 2009, li tenfasizza l-impenn tagħhom biex jilhqgħu l-għanijiet taz-zona Ewropea tal-edukazzjoni gholja, zona fejn l-edukazzjoni gholja hija responsabilità pubblika u fejn l-istituzzjonijiet kollha tal-edukazzjoni sekondarja huma attenti għall-htiġijiet tas-soċjetà b'mod generali permezz tad-diversità tal-missjonijiet tagħhom;
6. Japprova l-fehma li d-djalogu u l-kooperazzjoni bejn in-negozji u l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni gholja għandhom jibqgħu prijoritajiet fil-gejjieni qrib, bl-istess mod li d-djalogu u l-koperazzjoni mas-setturi l-oħra kollha tas-soċjetà, sabiex il-partijiet jistgħu jibbenefikaw minn għarfien kulturali, xjentifiku u tekniku, magħmul u mferrex fl-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni gholja; jenfasizza b'mod parallel f'dan il-kuntest li l-indipendenza intellettuali u finanzjarja tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni gholja fir-rigward tal-intrapriži għandha tkun miżmuma u m'għandhiex ikollha relazzjoni ġerarkika bejn l-edukazzjoni gholja u n-negozji; jenfasizza li l-universitajiet għandhom fiċ-ċirkustanzi kollha jzommu l-awtonomija biex jiddeċiedu dwar il-kurrikulu u lill-istrutturi tal-governanza;
7. Jitlob għall-għarfien u azzjoni konkreta fl-Istati Membri fejn il-qafas legali u finanzjarju għadu jonqos milli jipprema jew jista' saħansitra jtellf l-isforzi tal-universitajiet milli jikkoperaw mas-settur tan-negozju;
8. Jenfasizza li d-djalogu università-negozju m'għandux ikun limitat għas-setturi tal-matematika, tax-xjenza u tat-tekniki biss iżda għandu jikkonċerna wkoll l-oqsma kollha, pereżempju l-istudji letterarji;
9. Iqis li huwa neċessarju li jissahħu kemm l-interdixiplinarità u t-transdixiplinarità tal-programmi ta' edukazzjoni u riċerka u kemm il-koperazzjoni bejn l-universitajiet u li, minn din il-perspettiva, l-ICT huma għodda essenzjali;
10. Jitlob għal titjib tal-prestazzjoni tal-universitajiet Ewropej permezz tal-implimentazzjoni tal-prinċipju tat-triangolu tal-għarfien 'riċerka-edukazzjoni-innovazzjoni', fil-qies tal-htieġa għal rabtiet aqwa bejn in-negozji u l-universitajiet, hekk kif jagħtu eżempju l-Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni (KICs) tal-Istitut Ewropew għall-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) u fl-istess waqt, jinkoraġġixxi lill-universitajiet biex jinkludu l-ambjent ekonomiku u soċjali fl-attività ewlenija tagħhom fl-ambitu tal-programmi tagħhom ta' riċerka u innovazzjoni;
11. Jenfasizza li djalogu u kollaborazzjoni mtejba bejn l-universitajiet u n-negozji jagħtu opportunitajiet halli jinkisbu benefiċċji reċiproki li mhux biss jistimulaw tkabbir ekonomiku, iżda huma wkoll ta' siwi f'sens soċjali iwsa' billi jikkontribwixxu għat-titjib kostanti ta' soċjetà bbażata fuq l-għarfien;
12. Jenfasizza li l-benefiċċji ta' djalogu u kollaborazzjoni mtejba bejn l-universitajiet u n-negozji jkunu daqstant rilevanti f'termini tat-titjib tad-djalogu u tal-kollaborazzjoni bejn l-universitajiet u l-istituzzjonijiet nazzjonali, Ewropej u internazzjonali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, kif ukoll fit-titjib tal-interazzjoni bejn l-universitajiet u s-soċjetà in generali;
13. Jistieden lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali biex, flimkien mas-settur privat, jissoktaw fl-esplorazzjoni u fil-finanzjament ta' proċessi għat-titjib tal-interazzjoni bejn l-universitajiet u n-negozju u għat-tnehhija tal-ostakli amministrattivi li jxekkluhom jinnota li r-regolament dwar il-Fond Strutturali jagħti l-possibilità ta' finanzjament ta' miżuri ta' appoġġ għall-SMEs fuq l-istess linji tas-sistema ta' vawċers ta' għarfien li jintużaw bħalissa f'għadd ta' Stati Membri;
14. Jipproponi li tingħata attenzjoni partikolari għall-aċċess tal-intrapriži żgħar u ta' daqs medju (SMEs) għar-riċerka universitarja, billi fl-istess waqt jiżiedu l-finanzjamenti pubbliċi u jiġu ssimplifikati l-proċeduri amministrattivi;
15. Jenfassizza l-htieġa li l-hidma investigattiva u ta' riċerka tingħata prestigju u motivazzjoni, mhux biss fl-oqsma xjentifiċi u tekniċi iżda wkoll fl-oqsma tax-xjenzi soċjali u l-istudji umanistiċi li jkkostitwixxu minjiera ta' għarfien ta' kwalità għall-attivitàjiet kummerċjali ewlenin;
16. Jappoġġja r-rwol tal-intrapriži żgħar u ta' daqs medju li jagħmlu xogħol ta' riċerka billi jqisu prijoritarju fir-rigward tan-netwerks ta' eċċellenza bbażati fuq proġetti integrati kbar;

17. Jappella lill-intrapriżi u lill-universitajiet biex jikkoperaw biex jirrimedjaw għat-tqassim inugwali tal-irġiel u n-nisa f'ċertu setturi tal-università;

Tagħlim tul il-Hajja

18. Ifakkar fl-importanza tad-definizzjoni tat-tagħlim tul il-hajja u tal-bosta kuncetti li tkopri, mill-edukazzjoni ġenerali għall-edukazzjoni nonformali u informali utli għall-edukazzjoni vokazzjonali u t-taħriġ kontinwu fil-hajja ekonomika, soċjali, kulturali, u ċivika;

19. Jenfasizza li, billi t-tagħlim tul il-hajja li jagħti aċċess kostanti mhux biss għall-edukazzjoni u t-taħriġ iżda wkoll għall-kultura, huwa kruċjali li l-Unjoni Ewropea tinkoraġġixxi li l-Istati jappoġġjaw, u li l-universitajiet pubbliċi jharsu u jiżviluppaw, l-inklużjoni tal-istudji artistici fil-programmi edukattivi;

20. Ifakkar li wiehed mill-messaġġi ewlenin huwa li joghla l-livell tal-investiment fir-riżorsi umani tal-Ewropa, biex nagħtu l-prijorità lill-aktar assi importanti tal-UE – niesha, li jistgħu jadottaw għaċ-ċirkostanzji dejjem jinbidlu tas-suq tax-xogħol;

21. Jinnota l-htieġa li l-opportunitajiet tat-tagħlim tul il-hajja jkunu jikkorrispondu kemm jista' jkun mal-htigijiet tal-individwi, u jenfasizza li t-tibdil kostanti ta' dawk il-htigijiet jagħmel it-tagħlim tul il-hajja htieġa inevitabli u għalhekk huwa partikolarment attent għall-isfidi li jirriżultaw fil-livell soċjali u finanzjarju; ifakkar li m'għadhiex tghodd l-idea ta' "impjeg wiehed tul il-hajja" u li t-taħriġ u t-taħriġ mill-ġdid huma essenzjali; itenni li jehtieġ jinholqu kundizzjonijiet adegwati biex titrawwem attitudni pożittiva fir-rigward tat-tagħlim mit-tfulija;

22. Jenfasizza li l-edukazzjoni, l-informazzjoni u t-taħriġ tul il-hajja, minbarra li huma vantaġġi partikolarment importanti għas-suq tax-xogħol, jipprovdu wkoll prekundizzjoni għall-iżvilupp u għall-iżvilupp mentali u l-iżvilupp personali shih tal-individwu;

23. Jenfasizza kemm huwa importanti li jinholqu u jiġu promossi metodi moderni ta' taħriġ tul il-hajja permezz tal-Internet biex it-taħriġ isir strument aktar dirett u li jehtieġ inqas hin għall-persunal tal-intrapriżi;

24. Fid-dawl tat-trasformazzjoni demografika tal-Ewropa (f'soċjetà li qed tixjeh) u tat-trasformazzjoni fis-suq tax-xogħol minhabba l-kriżi ekonomika, soċjali u tal-impjegi, jistieden lill-universitajiet biex ikabbru l-aċċess għat-tagħlim u jimmodernizzaw il-programmi tagħhom billi jiffukawhom iktar fuq l-isfidi l-ġodda sabieħ itejbu l-kompetenzi tal-impjegati Ewropej;

25. Wara li kkunsidra wkoll il-fatt li l-edukazzjoni hija wiehed mill-mezzi l-aktar importanti u l-aktar effikaċi ta' integrazzjoni soċjali u għall-għieda kontra l-faqar u l-inugwaljanzi, jappella lill-universitajiet biex iwessgħu l-aċċess għat-tagħlim u għall-programmi ta' skambju internazzjonali għall-persuni b'diżabilità;

26. Itenni l-importanza tat-trażmissjoni u l-iskambju tal-għarfien, hilet u esperjenza miksuba mill-adulti, bħala mezz li bih il-ġenerazzjonijiet żgħażaġh jiġu ggwidati fis-suq tax-xogħol (pereżempju permezz ta' skemi ta' "mentoring");

27. Jipproponi li jintużaw aktar il-metodi edukattivi l-ġodda, bħalma huma t-tagħlim sperimentali, it-tagħlim b'distanza, it-taħriġ online u forom ohra mħallta ta' tagħlim;

28. Jenfasizza li jehtieġ li tiġi stabbilita, promossa u mseddqa kultura msahha ta' tagħlim u li t-taħriġ kontinwu u t-taħriġ mill-ġdid fl-istadi kollha tal-hajja huwa ta' importanza kritika għall-kompetittività tal-Ewropa u biex jiġu mhegga t-tkabbir u l-impjegi fl-Ewropa;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

29. Jenfasizza l-htieġa li jkun stimulat iktar l-adattament kontinwu għall-bdil fis-suq tax-xogħol – li hu ta' prijorità għall-Unjoni Ewropea, speċjalment fir-riċessjoni attwali – billi jitrawwem it-tagħlim tul il-hajja, b'mod partikolari permezz tal-iżvilupp ta' korsijiet ta' tagħlim b'distanza adattati b'mod speċjali għat-teknoloġiji l-ġodda u għal korsijiet għal dawk ta' aktar minn 45 sena, li huma aktar vulnerabbli u f'riskju akbar ta' esklużjoni soċjali;

30. Ihegġeg lin-negozji biex ihegġu iktar lill-imġjegati tagħhom biex jitharrġu billi jinkoraġġixxu, pereżempju, l-organizzazzjoni ta' seminars regolari u l-iffinanzjar ta' studji post-universitarji;

31. Jissuġġerixxi approċċ ġdid għall-gwida tul il-hajja, li permezz tiegħu l-universitajiet, l-istudenti u l-oqsma ekonomiċi u soċjali bid-diversitajiet kollha tagħhom jibbenefikaw billi jsegwu aktar mill-qrib lill-gradwati żgħażaġh biex jivvalutaw l-utilità soċjali u ekonomika tal-programmi tal-edukazzjoni;

32. Ifakkar fil-htieġa li t-tagħlim virtwali jkompli jsir aktar attraenti u aċċessibbli;

Mobbiltà, shubijiet u kurrikulu

33. Itenni li l-mobbiltà hija ġebbla tax-xewka tal-qasam Ewropew tal-edukazzjoni għolja, li fih l-universitajiet Ewropej huma mistiedna jwettqu riforma innovattiva, wiesgħa u metodika tal-kurrikulu; jenfasizza li dan għandu jkun prijorità politika fil-kuntest tar-ridefinizzjoni tal-ghanijiet ewlenin tal-Process ta' Bolonja lil hinn mill-2010;

34. Jenfasizza li l-mobbiltà bejn il-pajjiżi u bejn l-universitajiet u n-negozji hija fattur ewleni fl-ilhiq ta' kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn iż-żewġ dinjiet;

35. Jitlob lill-Kummissjoni biex tippromponi qafas legali maħsub biex jappoġġa u jiffacilita l-mobbiltà bejn l-universitajiet u n-negozji, u bejn l-istudenti u l-lekċerers tal-università, u biex tenfasizza l-htieġa li din is-sura ta' tagħlim tkun rikonoxxuta u ċertifikata;

36. Jenfasizza mhux biss l-estensjoni u l-espansjoni ta' skemi individwali ta' mobiltà bħall-Erasmus għal Intraprendituri Żgħażaġh u l-Erasmus għall-Apprendisti, iżda wkoll l-organizzazzjoni ta' programmi post-lawrja "European Masters of Excellence", b'kooperazzjoni ma' universitajiet differenti u bis-sehem attiv tan-negozji, flimkien ma' boroż ta' studju għall-istudenti u inċentivi għar-riċerkaturi; jemmen li dawn l-inizjattivi jistgħu jservu għat-temma tal-miri ta' mobiltà, ta' tagħlim tal-lingwa u tal-kisba ta' esperjenza multikulturali u intraprenditorjali;

37. Jishaq fuq il-htieġa li l-istabbilimenti tal-edukazzjoni għolja jżidu l-possibilitajiet, apparti dawk universitarji, ta' tagħlim ta' lingwi ohra, fid-dawl tal-fatt li l-akkwist ta' lingwi godda huwa vitali biex ingħibu 'l quddiem u ninkoraġġixxu l-mobbiltà u l-iskambju tal-istudenti, ir-riċerkaturi, l-ghalliema u l-impjegati tan-negozji;

38. Ihegġeg lill-universitajiet biex ifittxu metodi godda ta' koperazzjoni bejn l-istabbilimenti pubbliċi u s-settur privat, speċjalment permezz tal-holqien ta' fondi komuni ta' innovazzjoni pubbliċi u privati sabiex tittejjeb il-mobbiltà fis-setturi kollha;

39. Jenfasizza l-vantaġġi importanti li l-istudenti jistgħu jiehdu mill-ksib ta' kompetenzi fil-qasam tat-teknoloġiji l-ġodda, li jżidu l-opportunitajiet tagħhom fis-suq tal-impjiegi;

40. Wara li kkunsidra Prattiki tajba fis-sehh fil-qasam tat-tagħlim f'pajjiżi ohra, jissuġġerixxi li pajjiżi lil hinn mill-UE jiġu mistiedna jiehdu sehem fil-forum tal-UE biex jaqsmu u jiddibattu l-esperjenzi u l-hsibijiet tagħhom, fejn dawn id-dibattiti għandhom jibbażaw fuq miri, terminoloġija u kuncetti definiti u jiffukaw fuq oqsma speċifiċi tal-attività;

41. Jenfasizza l-htieġa li l-ghalliema inkarigati mill-korsijiet ta' tagħlim fil-qasam tal-intraprenditorija jiġu ppreparati u mharrġa b'mod adegwat; jappoġġa l-idea li l-kultura tal-intraprenditorija tiddaħhal fil-kurrikulu (b'bidu minn dak tal-primarja);

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

42. Ihegġeg lid-dinja tan-negozju biex tiehu sehem attiv fit-tfassil tal-materjal edukattiv dwar kif jiffunzjonaw l-attivitajiet tal-intraprenditorija, li għandu jkun disponibbli għal-livelli kollha tal-edukazzjoni, bl-istituzzjonijiet ta' tagħlim ikunu hielsa biex jiddeciedu jekk jużawhx jew le, u biex tippreżenta fuq bażi regolari l-opportunitajiet tal-impjeg li jistghu joffru lill-Istudenti;
43. Ihegġeg lid-dinja tan-negozju biex tghin biex tadatta l-kurrikulu tal-università, billi tagħti bidu u tiffinanzja korsijiet speċifiċi, bil-għan li l-istudenti jiffamiljarizzaw rwiehhom mal-isfidi tal-intraprenditorija;
44. Jitlob li tiġi studjata u mhegġa l-integrazzjoni tal-lekċerers tal-università fl-intrapriżi u, b'analogija, dik tal-intraprendituri fl-universitajiet;
45. Jenfasizza l-importanza tat-teknoloġiji l-ġodda, li jiffavorixxu l-mobilità u l-koperazzjoni bejn n-negozji, l-istudenti, l-ghalliema u r-riċerkaturi aktar immedjati;
46. Ifakkar li l-intraprenditorija kummerċjali fid-diversi forom tagħha għandha tiġi prevista bhala wahda mill-alternattivi ta' xogħol għall-gradwati zghazagh u li huwa essenzjali li l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni gholja jipprovdu lill-istudenti tagħhom għarfien dettaljat dwar il-forom kollha ta' intraprenditorija, inkluż dwar l-ekonomija soċjali u solidali, kif ukoll kuncetti profondi relatati ma' ġestjoni responsabbli u etika;
47. Jenfasizza li d-djalogu u l-kollaborazzjoni bejn l-universitajiet u n-negozju għandhom jissejsu fuq ir-reciprocity, il-fiducja, ir-rispett reciproku u t-trasparenza, biex jitheggu universitajiet aktar intraprenditorjali u ukoll kumpaniji aktar ibbażati fuq l-għarfien; itenni li dan jista' jinkiseb, pereżempju, bl-introduzzjoni ta' sistema ta' vawċers ta' għarfien bhal dik li bhalissa qed tintuża f'għadd ta' Stati Membri, li tippermetti li l-SMEs b'mod partikulari jtejbu l-kapaċità tagħhom ta' riċerka minghajr ma jikkompromettu l-indipendenza, l-awtonomija u n-natura pubblika tal-universitajiet;
48. Jirrikonoxxi li l-edukazzjoni u r-riċerka jehtieg li jadottaw approċċ aktar multidixxiplinarju għall-għarfien, u għalhekk jemmen li kemm l-universitajiet kif ukoll in-negozju jistghu jibbenefikaw mill-iżvilupp kongunt ta' hiliet interdixxiplinarji, multidixxiplinarji u intraprenditorjali u mill-adattament flessibbli ta' oqsma ta' studju, speċjalitajiet u speċjalizzazzjonijiet għall-htigiet tal-ekonomija, inklużi dawk ta' intrapriżi zghar u ta' daqs medju; jenfasizza l-inizjattivi ta' suċċess bhalma huma l-apprendistati għall-istudenti u l-istaff, l-użu ta' intraprendituri mistiedna bhala professuri, korsijiet paralleli u staff kongunt;
49. Jenfasizza li sabiex jitrawwem spritu ta' intrapriża fost l-istudenti, dawk kollha involuti (staff akkademiku, studenti u nies tan-negozju) għandhom jinghataw informazzjoni adegwata dwar l-ghodod u l-mekkaniżmi li jistghu jużaw biex jizviluppaw kooperazzjoni aktar effiċjenti, effettiva u ta' benefiċċju reciproku; jemmen li hu essenzjali li min-naħa l-wahda jittejjeb it-tahrig għall-istaff akkademiku universitarju f'dan is-settur permezz ta' inizjattivi bhat-tagħlim tul il-hajja, u li min-naħa l-oħra l-universitajiet jifthu l-biblien tagħhom għan-negozji u għal min jimpiega sabiex dawn ikunu jistghu jagħmlu rakkomandazzjonijiet dwar il-kontenut tat-tagħlim u t-tahrig, l-għarfien u l-hiliet li l-istudenti għandu jkollhom;
50. Jirrakkomanda li jiġu mharsa bis-shih iċ-ċentri universitarji ta' konsulenza dwar il-karriera fil-livell istituzzjonali, li jkomplu jiġu żviluppati u li jkunu marbuta aktar mill-qrib mas-suq tax-xogħol;
51. Jenfasizza l-importanza li jinghataw opportunitajiet biex jagħmlu żminijiet ta' xogħol fil-kumpaniji bhala parti mill-kurrikulu, speċjalment l-istudenti tal-edukazzjoni gholja u billi dawn l-esperjenzi tax-xogħol ikunu kkumensati b'mod finanzjarju jew permezz tas-Sistema Ewropea ta' trasferiment ta' kreditu;
52. Jitlob lill-Kummissjoni biex tniedi pjan għal dottorati tal-UE fl-industrija ibbażat fuq il-mudell tad-dottorati dwar l-industrija li jezistu fl-UE bhala attivitajiet Marie Curie tal-programm ta' qafas, sabiex jiġu mhegġa r-riċerka li tkun immirata u li finanzjarjament tkun tista' tintlaħaq mill-intrapriżi Ewropej kif ukoll il-kontributi tas-settur tan-negozju fl-universitajiet Ewropej;
53. Jipproponi li l-assocjazzjonijiet tax-xogħol jikkoperaw mal-universitajiet biex ihejju programmi effi-kaċi li jippermettu lill-istudenti jadattaw irwiehhom malajr għad-dinja tan-negozju;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

54. Jenfasizza l-importanza li d-dinja tan-negozju tisponsorja lill-universitajiet u tinkorġgixxi kumpaniji biex jagħtu boros ta' studju sabiex jagħtu l-opportunità lill-istudenti biex jiksbu l-għarfien u l-hiliet li għandhom valur sostanzjali fuq is-suq tax-xogħol;
55. Jenfasizza l-importanza kbira li jiġu trażmessi lis-soċjetà l-għarfien u r-riżultati li jirriżultaw mill-kollaborazzjoni bejn id-dinja universitarja u dik tan-negozju;
56. Jistieden lill-intraprizi jsahhu l-appoġġ tagħhom għat-talent żagħżuġ permezz ta' boroż ta' studju;

Riċerka

57. Jenfasizza l-htieġa li l-imprizi jkabbri l-kapaċità tagħhom għall-assorbiment halli jużaw u jittrasformaw l-għarfien xjentifiku ġġenerat mill-universitajiet biex titrawwem ir-riċerka interna, it-tagħlim tul il-hajja u l-edukazzjoni kontinwa, u biex ihaddnu politika attiva li tikkomunika l-htigiet tagħhom lill-komunità akkademika u biex jirreklutaw gradwati u riċerkaturi flivell ta' dottorat u ta' post-dottorat;
58. Jenfasizza l-htieġa għal staff speċjalizzat fl-istituzzjonijiet ta' riċerka li jkun kapaċi jidentifika u jimmaniġġja riżorsi ta' għarfien b'potenzjal kummerċjali;
59. Jagħti importanza kbira lit-trasferiment tal-għarfien f'ambjent miftuħ; jirrikonoxxi li hemm strumenti differenti sabiex dan isir, bħalma huma l-pubblikazzjonijiet u s-seminars, l-uffiċċji għat-trasferiment tat-teknoloġija, il-kooperazzjoni reġjonali, l-appoġġ għall-istart-ups u għall-ispin-offs, ir-riċerka kollaborattiva u l-mobilità tar-riċerkaturi; jemmnen, madankollu, li d-dimensjoni soċjali u umana tal-interazzjoni hija ferm importanti; għalhekk jappoġġa bis-shih l-inizjattivi li jsostnu l-interazzjoni wiċċ imb'wiċċ bejn l-universitajiet u n-negozju, b'mod partikolari l-intraprizi żgħar u ta' daqs medju;
60. Jilqa' t-tnedija ta' netwerk uniku Ewropew taċ-ċentri tan-negozju u tal-innovazzjoni, li jinkludi s-servizzi li bħalissa qed jingħataw mill-Euro Info Centres (EICs) u miċ-Ċentri għat-Tixrid tal-Innovazzjoni (IRCs);
61. Iqis li l-mobilità akbar tar-riċerkaturi - kemm fuq perjodu ta' ż-żmien qasir kif ukoll medju, bejn in-nazzjonijiet u bejn id-dinja l-akkademika u n-negozju, bir-rispett dovut għall-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni - hija fundamentali għat-tishih tat-trasferiment tal-għarfien; f'dan is-sens, jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jirvedu bir-reqqa l-qafas legali u finanzjarju eżistenti u jnaqqsu x-xkiel bla bżonn għall-mobilità, billi tingħata attenzjoni speċjali għar-rikonoxximent tal-kwalifiki akkademici u għat-tnaqqis tal-burokrazija żejda; jistieden lill-universitajiet biex jintroduċu possibiltajiet ta' karriera aktar flessibbli u paralleli għall-istaff tagħhom;
62. Iheġġeg lill-Kummissjoni sabiex tohloq incentivi għall-iżvilupp ta' suq kompetittiv tal-UE għall-jeddijiet ta' proprjetà intellettuali (IPR) li jippermetti lill-universitajiet, lill-organizzazzjonijiet pubbliċi ta' riċerka, u lill-SMEs isibu shab u investuri għall-IPR, għall-hiliet u għall-għarfien tagħhom; jindika li l-ġestjoni tal-IPR tista' tkun aktar professjonali f'hafna universitajiet;
63. Jenfasizza l-htieġa li jithaffu l-isforzi għall-promozzjoni ta' Privattiva Ewropea Unika li tiżgura harsien legali irhis, effiċjenti, effettivi u ta' kwalità għolja għall-prodotti u għas-servizzi innovattivi, speċjalment għall-SMEs, u sistema Ewropea armonizzata dwar is-soluzzjoni ta' tilwim dwar il-privattivi;
64. Jindika li l-partecipazzjoni kongunta tal-universitajiet u n-negozji fi shubijiet pubbliċi-privati, bħalma huma l-Pjattaformi Teknoloġiċi Ewropej, l-Inizjattivi Teknoloġiċi Kongunti u l-Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni, jistgħu jtejbu l-valorizzazzjoni tal-għarfien u jghinu lill-UE tindirizza l-isfidi maġġuri li qed tiffaċċja; f'dan is-sens, jiġbed l-attenzjoni għal-Linji-Gwida għal Shubija Responsabbli eżistenti;
65. Filwaqt li jirrikonoxxi li kull kollaborazzjoni tehtieg approċċ partikolari u li hemm tipi differenti ta' mekkanizmi ta' kooperazzjoni, jemmnen li wiehed jista' jitgħallem mill-istrutturi, eżempji, dimostrazzjonijiet u mudelli ta' mġiba li rnexxew u li għandu jissahhah it-tixrid tal-eżempji tal-prattika t-tajba u tal-istejjer ta' suċċess u l-aċċess għall-istess; jenfasizza b'mod speċjali l-htieġa li jitqiesu l-prattiki t-tajba implimentati minn imprizi innovattivi, kif ukoll l-għarfien miksub bħala parti mis-Sitt Programm ta' Qafas għar-Riċerka fir-rigward tal-formazzjoni kollaborattiva tad-dottorati.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

66. Jemmen li jekk għandhom jinstabu rabtiet eqreb bejn il-komunitajiet tan-negozju u tar-riċerka u l-universitajiet, jehtieġ li l-Istati Membri u l-Ewropa jiffacilitaw is-sehem kongunt tal-fondazzjonijiet, sptarijiet u universitajiet pubbliċi u privati fil-proċess edukattiv u fil-promozzjoni għar-riċerka;

Prattiki tajbin

67. Jinnota u jilqa' l-eżempji ta' prattiki tajbin fi hdan l-UE u lil hinn minnha, li juru l-valur ta' dan it-tip ta' kooperazzjoni għal dawk kollha involuti, bil-kunsiderazzjoni li eżempji bħal dawn huma meħtieġa biex jgħinu halli jiżviluppaw il-kundizzjonijiet meħtieġa għad-djalogu u jkattru l-possibilitajiet tas-suċċess;

68. Jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tistabbilixxi inventarju tal-aqwa prattiki, u jistedinha biex dan l-inventarju tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-partijiet kollha interessati;

69. Jistieden lill-Kummissjoni biex tippromwovi forum godda ta' shubija strutturata bejn l-intrapriži, l-universitajiet u setturi oħra ta' tagħlim u ta' taħriġ, b'mod partikolari l-iskejjel sekondarji u l-aġenziji ta' taħriġ professjonali, speċjalment bl-għan li l-għalliema jkunu jistgħu jaġġornaw irwiehhom; iqis li dawn l-ishubiji jistgħu wkoll jipprevedu l-preżenza ta' entitajiet mis-setturi;

70. Jipproponi li jitwaqqaf website bil-għan tal-qsim u t-tixrid tal-esperjenzi u għall-komunikazzjoni ffukata fuq il-qsim tal-prattiki t-tajba u biex kull min iżur is-sit jingħata ispirazzjoni flimkien ma' għodod u mekkaniżmi konkreti biex ifassal u jimplimenta proġetti ta' kooperazzjoni, u jenfasizza l-importanza tal-użu ta' teknoloġiji godda biex titrawwem kooperazzjoni aktar mill-qrib bejn l-universitajiet u l-komunitajiet tan-negozju;

71. Isejjah, abbażi tal-prattiki tajba fis-seħh f'ċertu Stati Membri, għall-promozzjoni ta' Jum Ewopew iddedikat għall-inventuri żgħażaġh jew għal-innovazzjonijiet, l-invenzjonijiet jew il-privattivi mahluqa minn żgħażaġh Ewropej;

72. Ihegġeg lill-Kummissjoni biex tissokta tippromwovi d-djalogu fil-livell nazzjonali, lokali u reġjonali filwaqt li tiffoka fuq l-aqwa prattiki, filwaqt li jkun opportun li jiġi żgurat li dan id-djalogu jinvolvi lill-partijiet kollha interessati (pereżempju s-shab soċjali) u l-forom kollha ta' intrapriži (SMEs, intrapriži tal-ekonomija soċjali u solidali, eċċ.) iżda wkoll rappreżentanti ta' pajjiżi terzi (NGOs, eċċ.), bil-hsieb li johroġ il-valur miżjud soċjali u ekonomiku tal-kollaborazzjoni bejn iż-żewġ dinjiet tal-università u tan-negozju;

73. Jistieden lill-Kummissjoni, bil-għan li tiżgura l-konsistenza fost l-azzjonijiet tal-UE u tevita d-duplikazzjoni tal-attivitajiet, biex grupp ta' hidma mid-Direttorati Ġenerali differenti jivvalutaw u jiżviluppaw is-sinerġiji bejn dan id-djalogu u inizjattivi oħra, fejn id-diskussjonijiet għandhom ikopru sew il-prijoritajiet politiċi kif ukoll l-opportunitajiet ta' finanzjament;

*

* *

74. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

L-implimentazzjoni tas-sinergiji tal-fondi assenjati għar-riċerka u l-innovazzjoni fir-Regolament (KE) Nru 1080/2006 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u s-Seba' Programm Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp fil-bliet u r-reġjuni kif ukoll fl-Istati Membri u fl-Unjoni

P7_TA(2010)0189

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' 1-20 ta' Mejju 2010 dwar l-implimentazzjoni tas-sinergiji tal-fondi assenjati għar-riċerka u l-innovazzjoni fir-Regolament (KE) Nru 1080/2006 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u s-Seba' Programm Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp fil-bliet u r-reġjuni kif ukoll fl-Istati Membri u fl-Unjoni (2009/2243(INI))

(2011/C 161 E/16)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari t-Titoli XVII, XVIII u XIX ta' dan,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 tal-11 ta' Lulju 2006 li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill 2006/702/KE tas-6 ta' Ottubru 2006 dwar il-linji gwida strateġiċi Komunitarji dwar il-koeżjoni ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea għall-attivitàjiet ta' riċerka, ta' żvilupp teknoloġiku u ta' dimostrazzjoni (2007-2013) ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni Nru 1639/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 24 ta' Ottubru 2006 li tistabbilixxi Programm Kwadru għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni (2007 sa 2013) ⁽⁴⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta' Mejju 2007 dwar il-politika reġjonali futura għall-kapaċità ta' innovazzjoni tal-Unjoni Ewropea ⁽⁵⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Mejju 2007 dwar it-tqeghid tal-għarfien fil-prattika: strateġija għall-innovazzjoni msejsa fuq bażi wiesgħa għall-Ewropa ⁽⁶⁾,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2009 dwar Green Paper dwar il-koeżjoni territorjali u l-qagħda tad-diskussjonijiet dwar ir-riforma futura tal-politika għall-koeżjoni ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ĠU L 210, 31.7.2006, p. 25.

⁽²⁾ ĠU L 291, 21.10.2006, p. 11.

⁽³⁾ ĠU L 412, 30.12.2006, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 310, 9.11.2006, p. 15.

⁽⁵⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0184.

⁽⁶⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0212.

⁽⁷⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0163.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2009 dwar l-aħjar prattiki fil-qasam tal-politika reġjonali u l-ostakli għall-użu tal-Fondi Strutturali ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tal-24 ta' Marzu 2009 dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Fondi Strutturali 2007-2013: ir-rizultati tan-negozjati dwar l-istrategġiji ta' koeżjoni nazzjonali u l-programmi operattivi ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-istudju ppubblikat mill-Parlament Ewropew imsejjah "Sinergiji bejn is-7 Programm Kwadru għar-Riċerka tal-UE, il-Programm ta' Qafas għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni u l-Fondi Strutturali",
- wara li kkunsidra l-istudju ppubblikat mill-Parlament Ewropew imsejjah "Lejn territorjalizzazzjoni ta' politiki Ewropej ta' Riċerka u Żvilupp u ta' Innovazzjoni",
- wara li kkunsidra l-istudju ppubblikat mill-Parlament Ewropew imsejjah "L-appoġġ tal-Fondi Strutturali għall-innovazzjoni – l-isfidi ta' implimentazzjoni għall-2007-2013 u lil hinn minn dan il-perjodu",
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Awwissu 2007 msejha "Reġjuni Ewropej Kompetittivi permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni – Kontribuzzjoni lejn aktar tkabbir u impjiegi aktar u itjeb" (COM(2007)0474),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2007 dwar it-twassil mill-Istati Membri u r-Reġjuni tal-istrategġija ta' Lisbona għat-tkabbir u l-impjiegi permezz tal-politika ta' koeżjoni tal-UE, 2007-2013 (COM(2007)0798),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Mejju 2008 dwar ir-rizultati tan-negozjati dwar l-istrategġiji u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni għall-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013 (COM(2008)0301),
- wara li kkunsidra l-20 rapport annwali tal-Kummissjoni tal-21 ta' Diċembru 2009 dwar l-implimentazzjoni tal-fondi strutturali (2008) (COM(2009)0617),
- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Istaf tal-Kummissjoni tal-14 ta' Novembru 2007 dwar reġjuni li qed jimplimentaw l-innovazzjoni permezz tal-Politika ta' Koeżjoni (SEC(2007)1547),
- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Kummissjoni tal-24 ta' Novembru 2009 dwar il-konsultazzjoni dwar l-istrategġija futura tal-"UE2020" (COM(2009)0647),
- wara li kkunsidra l-hames rapport ta' progress tal-Kummissjoni tad-19 ta' Ġunju 2008 dwar il-koeżjoni ekonomika u soċjali - Reġjuni li jikbru, Ewropa li tikber (COM(2008)0371) (il-Hames Rapport ta' Progress),
- wara li kkunsidra s-sitt rapport ta' progress tal-25 ta' Ġunju 2009 dwar il-koeżjoni ekonomika u soċjali – Reġjuni kreattivi u innovattivi (COM(2009)0295) (is-Sitt Rapport ta' Progress),
- wara li kkunsidra li n-nota tal-Kumitat għar-Riċerka Xjentifika u Teknika (Crest) tal-4 ta' Diċembru 2006 dwar ir-rapport imsejjah "Lessons for R&D policies on the basis of the national reform programmes and the 2006 Progress Reports" (Lezzjonijiet għal politiki tar-riċerka u l-iżvilupp abbażi tal-programmi nazzjonali ta' riforma u r-Rapporti ta' Progress tal-2006) (CREST1211/06),
- wara li kkunsidra l-gwida tal-Kummissjoni msejha "Reġjuni Ewropej Kompetittivi permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni – Il-Gwida Prattika għall-Opportunitajiet ta' Finanzjament tal-UE għar-Riċerka u l-Innovazzjoni",
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Forum Ewropew tal-Istrategġija dwar l-Infrastrutturi tar-Riċerka msejjah "Pjan Direzzjonali Ewropew dwar l-Infrastrutturi ta' Riċerka, Rapport 2006",

⁽¹⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0156.

⁽²⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0165.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-rapport indipendenti, imhejji fuq talba tal-Kummissjoni, imsejjah "Agenda għal Riformi tal-Politika ta' Koeżjoni" (rapport ta' Fabrizio Barca) (2009),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A7-0138/2010),
- A. billi l-istrategija mġedda ta' Lisbona tagħti importanza kbira lir-riċerka u l-innovazzjoni biex tilqa' għal sfidi bhall-bidla fil-klima u l-kompetizzjoni globali li qed tiżdied; filwaqt li fl-era ta' wara l-kriżi l-istimular tat-tkabbir u tal-postijiet tax-xogħol permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni qed isir dejjem aktar importanti, u dan jikkostitwixxi għan ewlieni tal-Istrategija proposta tal-UE 2020,
- B. billi l-implimentazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni hija htieġa kondiviża mill-istrata kollha tas-socjetà u l-iskop tagħha huwa li ttejjeb il-kundizzjonijiet soċjali u ekonomiċi tan-nies,
- C. billi l-appoġġ Ewropew għar-riċerka u l-innovazzjoni hu primarjament provdut permezz tal-politika tar-riċerka, l-innovazzjoni u l-koeżjoni, ladarba l-istrumenti ewlenin tagħhom huma l-Fondi Strutturali, is-Seba' Programm ta' Qafas għar-Riċerka (FP7) u l-Programm ta' Qafas għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni (CIP),
- D. billi l-politika ta' koeżjoni hi pilastru essenzjali fil-proċess tal-integrazzjoni Ewropea u hi waħda mill-politiki li kellhom l-aktar suċċess, peress li tiffacilita l-konverġenza bejn reġjuni li iktar ma jgħaddi ż-żmien iktar qed jiddistingwu ruħhom minn xulxin u peress li tistimula t-tkabbir u l-impjiegi,
- E. billi l-innovazzjoni tiġi indirizzata bl-aktar mod effettiv fil-livell reġjonali fil-prossimità tal-atturi, bhall-universitajiet, l-organizzazzjonijiet ta' riċerka pubblika u l-industrija, u tippromwovi s-shubijiet fit-trasferiment tal-għerf u l-iskambju tal-prattiki tajba bejn ir-reġjuni,
- F. billi t-tieni Linja Gwida Strateġika Komunitarja dwar il-koeżjoni għall-perjodu ta' bejn l-2007 u l-2013 tirreferi għat-titjib tal-għerf u tal-innovazzjoni għat-tkabbir, u konsegwentement 25 % tal-allokazzjoni totali ġew ibbaġitjati,
- G. billi l-kumplessità tal-isfidi tal-preżent jirrikjedu tahlita integrata ta' dawn il-politiki; billi s-socjetà tal-għarfien teħtieġ aktar minn sempliċement aggregazzjoni tal-attivitajiet tas-setturi differenti sinerġija bejn l-aġenti u l-istrumenti hi essenzjali sabiex huma jsahhu lil xulxin u jappoġġjaw l-implimentazzjoni sostenibbli tal-proġetti tar-riċerka u l-innovazzjoni, biex tintlaħaq valorizzazzjoni aħjar tar-riżultati tar-riċerka f'għamla ta' ideat konkreti dwar il-prodott fir-reġjuni,
- H. billi, filwaqt li ċerti elementi tal-arkitettura ta' dawn l-istrumenti, bhall-istess qafas ta' żmien u allinjament mal-aġenda ta' Lisbona, jippermettu li jkun hemm sinerġiji, għad hemm xi differenzi, bħal bażijiet legali differenti, fokus tematiku kontra dak territorjali, u ġestjoni kondiviża kontra dik ċentralizzata,

Il-Politika ta' Koeżjoni biex jintlaħqu objettivi ta' riċerka u innovazzjoni

1. Japprezza li, fil-perjodu 2007-2013, f'konformità mat-tieni Strateġija tal-Linja Gwida Komunitarja dwar il-Koeżjoni, l-Istati Membri kollha taw ammont sinifikanti mill-allokazzjonijiet finanzjarji totali tagħhom lir-riċerka u l-iżvilupp (R&Ż), innovazzjoni u żvilupp ta' ekonomija bbażata fuq l-għerf, u dan irriżulta f'246 Programm Operazzjonali Nazzjonali jew Reġjonali b'madwar EUR 86 biljun allokati għar-riċerka u għall-innovazzjoni, li EUR 50 biljun minnhom diġà ġew allokati għar-R&Ż fundamentali u għall-innovazzjoni; jinnota li l-politika ta' koeżjoni saret sors maġġuri ta' appoġġ Ewropew għal dan il-qasam, li jhabbatha mal-baġit kemm tal-FP7 (EUR 50.5 biljun) u kemm tas-CIP (EUR 3.6 biljun); jenfasizza l-effettività u l-possibilità li jiġu ddeterminati objettiv kwantifikati f'termini tal-ammonti allokati għan-nefqa fir-riċerka u l-iżvilupp;

2. Jilqa' l-fatt li l-metodi finanzjarji l-godda eżistenti u jenfazizza l-potenzjal tal-inizjattiva JEREMIE u l-Facilità Finanzjarja għall-Qsim tar-Riskju tal-Kummissjoni u l-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investment fl-ghoti ta' spinta fl-oppportunitajiet ta' finanzjar għall-intrapriži innovattivi; jirrakkomanda li l-atturi reġjonali jesplojtaw dawn l-oppportunitajiet il-godda b'mod kumplimentari għall-iffinanzjar tal-Fondi Strutturali; jenfazizza f'dan il-kuntest il-htieġa li jkun hemm koordinazzjoni effikaċi tal-investimenti pubbliċi u privati;
3. Jistenna r-Rapport Strateġiku tal-Kummissjoni skont kif inhuwa stipulat fl-Artikolu 30(2) tar-Regolament Ġenerali; jikkunsidra li r-Rapport se jagħti sommarju komprensiv tal-prestazzjoni tal-Istati Membri fil-kisba tal-objettivi għall-perjodu tal-2007 – 2009 u dan se jservi ta' bażi għal diskussjoni rigward il-prospetti futuri tal-politika ta' koeżjoni;
4. Itenni l-htieġa għal approċċ integrat ta' governanza f'diversi livelli lejn politiki speċifiċi fl-UE, jenfazizza li sistema funzjonali ta' governanza f'diversi livelli hi prekundizzjoni għall-iffissar u l-implimentazzjoni tal-objettivi ta' assenjazzjoni b'mod effiċjenti; jinnota li r-responsabilità għall-implimentazzjoni ta' Fondi Strutturali hija tal-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali, filwaqt li s-CIP u l-FP7 huma mmexxija b'mod ċentralizzat mill-Kummissjoni; huwa konxju tad-diversità amministrattiva eżistenti fil-livell tal-Istati Membri u jemma li huwa importanti li jiġi identifikat il-livell tat-tehid tad-deċiżjonijiet li huwa l-aktar effikaċi għaċ-ċittadini;
5. Jikkunsidra importanti li jiġu koordinati l-politiki Komunitarji li għandhom rwol fil-kisba tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali; Jemma li jehtieġ li ssir analiżi aktar mill-qrib tal-impatt tagħhom fuq it-territorju u fuq il-koeżjoni bil-ghan li jiġu promossi sinerġiji effettivi u sabiex jiġu identifikati u promossi l-aktar mezzi xierqa fil-livell Ewropew ta' appoġġ għall-investment lokali u reġjonali fl-innovazzjoni; ifakkar fil-htieġa li jitqiesu ċ-ċirkustanzi soċjali u ekonomiċi differenti tat-tliet tipi ta' reġjuni (konvergenza, tranzizzjoni u kompetittività), u l-varjazzjonijiet fil-kapaċità kreattiva u innovattiva u l-ispirtu ta' intraprendenza; jenfazizza f'dan il-kuntest li l-investment fir-R&Ż, kif ukoll dak fl-innovazzjoni, l-edukazzjoni u t-teknoloġiji effiċjenti fir-riżorsi, jibbenefika s-setturi tradizzjonali u ż-żoni rurali bħalma jibbenefika l-ekonomiji ta' servizzi ta' hliet avvanzati, u għalhekk isahhah il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali;
6. Jenfazizza l-potenzjal kbir tal-ibliet li jsewgu r-riċerka u l-innovazzjoni; jemma li politika urbana aktar intelliġenti bbażata fuq l-avvanzi teknoloġiċi u li tindirizza l-fatt li 80 % tal-popolazzjoni tal-Ewropa tgħix fl-ibliet, li propju fihom insibu l-akbar differenzi soċjali, tikkontribwixxi għal tkabbir ekonomiku sostenibbli; u għalhekk jitlob sabiex id-dimensjoni urbana tiddaħhal fil-politika ta' koeżjoni tal-gejjieni;

Sinerġiji bejn il-Fondi Strutturali, l-FP7 u s-CIP

7. Jirrikonoxxi li, permezz tal-assenjazzjoni tad-dispożizzjonijiet għall-2007-2013, il-politika ta' koeżjoni hi f'pożizzjoni aħjar li tohloq sinerġiji mal-politiki ta' riċerka u ta' innovazzjoni, u li fl-istess waqt id-dimensjoni territorjali saret aktar u aktar importanti fl-FP7 u s-CIP; jappella li tingħata kunsiderazzjoni lil mekkaniżmu ta' assenjazzjoni bbażat fuq il-prestazzjoni b'fokus tematiku aktar b'saħħtu li jippermetti li jingħataw risposti politiki xierqa għall-isfidi l-godda;
8. Jinnota li l-infiq fuq ir-R&Ż&I skont il-programm ta' qafas huwa allokat fuq il-baži tal-kriterji ta' eċċellenza, li jinvolvi modalità aktar kompetittiva tal-aċċess għall-partecipanti, li jirrikjedi kapaċità teknika għolja u għarfien qawwi tal-proċeduri amministrattivi u finanzjarji; jenfazizza li din is-sitwazzjoni tohloq konċentrazzjoni għolja fil-clusters ekonomiċi u fir-reġjuni ewlenin tal-UE, u b'hekk tillimita s-sinerġiji pożittivi fil-grupp ta' reġjuni u Stati Membri li mixjin fid-direzzjoni t-tajba iżda li għadhom ma laħqux l-ghan; jinnota li ż-żieda fid-disparità reġjonali f'termini ta' potenzjal ta' riċerka u innovazzjoni u l-garanzija tal-koerenza reali tal-politika huma sfidi li jridu jiġu indirizzati kemm mill-politika ta' koeżjoni, kif ukoll mill-politika ta' riċerka u innovazzjoni, irrispettivament mill-fatt li l-korpi implimentattivi jeżistu fuq livelli differenti (supranazzjonali, nazzjonali, sottonazzjonali) u huma rregolati minn loġiki differenti (il-koeżjoni vs. l-eċċellenza);
9. Jinsisti li l-innovazzjoni effettiva tiddependi mill-qrubija tas-sinerġiji miksuba, u jiddispjaċih li l-oppportunitajiet eżistenti għal dawn is-sinerġiji fl-iffinanzjar għadhom mhumiex magħrufin sew; jistieden lir-reġjuni, bhala l-aġenti prinċipali għall-informazzjoni u l-kapaċità ta' analiżi, kif ukoll lill-Istati Membri, biex iżidu l-isforzi biex itejbu l-komunikazzjoni; jenfazizza li sinerġiji effettivi jehtieġu sett kumpless ta' relazzjonijiet bejn l-aġenti li jipproduċu, iqassmu, jippromwovu u jimplimentaw forum differenti ta' għarfien; jenfazizza

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

wkoll li l-korpi nazzjonali, reġjonali u lokali differenti li jamministraw l-FP7, is-CIP u l-Fondi Strutturali għandhom ikunu konxji tal-possibilitajiet offruti minn kull wieħed minn dawn l-istrumenti u jitlob sabiex ikun hemm koordinazzjoni aħjar bejn dawn l-atturi u l-politiki;

10. Jenfasizza li l-interventi mmirati lejn ir-riċerka u l-innovazzjoni għandhom jikkapitalizzaw fuq l-assi u l-kapaċitajiet reġjonali u jiffurmaw parti minn strateġija ta' innovazzjoni reġjonali bbażata fuq innovazzjoni intelliġenti; jikkunsidra li tali strateġiji jehtieġu rwol imsahħaħ għar-reġjuni u l-ibliet fl-issettjar u l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet tal-UE u dawk nazzjonali; jitlob għalhekk sabiex tiġi kkunsidrata l-possibilità li jerġgħu jiġi stabbiliti azzjonijiet innovattivi fi hdan il-Fondi Strutturali bl-iskop li jipromwovu l-istrateġiji ta' innovazzjoni reġjonali;

11. Jinnota l-possibilitajiet eżistenti tal-finanzjament imhallat; għaldaqstant, jenfasizza li l-finanzjament imhallat mhuwiex permess bejn il-Fondi Strutturali u l-programmi ta' qafas; jenfasizza li l-istrumenti jistgħu jithalltu biex ikopru jew attivitajiet kumplementari iżda separati, bħal fil-każ tal-infrastruttura tar-riċerka, jew partijiet konsekuttivi ta' proġetti relatati, bħall-iżvilupp u s-segwitu ta' idea ġdida dwar ir-riċerka, jew inkella proġetti fl-istess netwerk jew kluster;

12. Jemmen li l-fatt li mhuwiex permess il-finanzjament mist bejn il-Fondi Strutturali u l-Programmi Qafas jipprevjenji lir-reġjuni milli jużaw iż-żewġ strumenti fl-istess waqt u li proċessi strateġiċi "minn isfel 'il fuq" effettivi fl-livelli reġjonali u lokali jistgħu jghinu fl-eliminazzjoni tal-qabżiet jew sovrappożizzjonijiet tal-fondi mill-SF, FP7 u CIP;

13. Jenfasizza li s-sinerġija hija b'mod speċjali effiċjenti fil-bini tal-kapaċità; f'dan il-kuntest jirreferi għall-proġett tal-immaniġjar tal-iffinanzjar fil-Forum għal Strateġija Ewropea dwar l-Infrastruttura tar-Riċerka (ESFRI) u l-htieġa li jkun hemm koordinazzjoni tal-prijoritajiet ta' ffinanzjar tar-riċerka tal-UE fil-livell reġjonali u nazzjonali;

14. Jenfasizza li s-sinerġija tmur lil hinn mill-finanzjament kumplementari tal-proġett; iqis li l-iżvilupp tal-kapaċità, in-netwerking u t-trasferiment tal-għerf huwa għamla importanti ta' sinerġija u jinnota li l-istrumenti kollha joffru opportunitajiet għal tali skambji;

15. Jinnota li s-sinerġiji attwali mill-perspettiva tal-benefiċjarju dirett tal-finanzjament jiddependu mill-kapaċità organizzattiva u strateġika tal-benefiċjarju li jikkombina l-appoġġ minn strumenti differenti tal-UE; jstieden lill-atturi reġjonali johlqu strateġiji reġjonali li jistgħu jiffacilitaw il-kombinament tal-finanzjamenti;

16. Jirrakkomanda li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jallokaw biżżejjed riżorsi mill-SF għar-riċerka u l-innovazzjoni, b'mod partikolari l-innovazzjonijiet sostenibbli, u jsahħu l-kapaċitajiet għar-riċerka; isostni l-htieġa li jkun hemm promozzjoni u applikazzjoni b'suċċess tal-mudelli fit-trijangolu tal-għerf u biex jiġi żgurat li jkun hemm żvilupp sostenibbli tal-oqfsa ta' riċerka reġjonali u strateġiċi għall-innovazzjoni b'kol-laborazzjoni mal-intrapriżi, maċ-ċentri tar-riċerka, mal-universitajiet u mal-awtoritajiet pubbliċi; jenfasizza l-potenzjal ta' clusters innovattivi reġjonali ta' għarfien għoli fl-immobilizzazzjoni tal-kompetittività reġjonali u jilqat l-inkluzjoni tal-iżvilupp tal-kluster kemm fl-FP7 u anke fis-CIP (azzjoni tar-Regjuni ta' Għerf fl-FP7); Jenfasizza l-Komunitajiet għall-Għarfien u l-Innovazzjoni (KICs) il-ġodda stabbiliti fil-qafas tal-Istitut Ewropew għall-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT), li jorbtu l-clusters reġjonali Ewropej ta' għarfien intensiv; jinnota li l-iskambju ta' għarfien fil-klusters reġjonali jista' jkun iffacilitat ukoll mill-Fondi Strutturali; jenfasizza li tali clusters jirrapprezentaw opportunità maġġuri b'mod partikolari għar-reġjuni żvantaġġati;

17. Jitlob lill-awtoritajiet reġjonali u lokali jagħmlu użu aħjar mill-SF halli jibnu l-kapaċità għar-riċerka, l-għarfien u l-innovazzjoni fir-reġjuni tagħhom, nghidu ahna bit-twaqqif ta' infrastruttura tar-riċerka, billi dan jippermettilhom jieħdu sehem fl-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni tal-UE; jinkoraggiexxi lir-reġjuni jistabilixxu l-prijoritajiet tagħhom ta' R&Ż b'mod li jkunu komplementari għal dawk tal-FP7 u jappella għal ippjanar fit-tul fl-livell reġjonali biex jinkisbu s-sinerġiji li jidderwaw mill-komplementarjetajiet tematiċi bejn l-istrumenti li bihom isir il-finanzjament;

18. Jenfasizza l-importanza tal-analizzar, tal-qsim u tal-integrar tal-aqwa Prattiki li jirrigwardaw is-sinerġiji bejn l-istrumenti tal-politika; f'dan il-kuntest jilqat l-isforzi tal-Kummissjoni biex ittejjeb il-koperazzjoni interdepartimentali u jitlobha żżid l-analiżi fil-livell reġjonali tal-potenzjal u l-htieġijiet tar-riċerka u l-innovazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġbir tad-dejta kwalitattiva disponibbli; kif ukoll eżami tal-interrelazzjonijiet ma' strumenti oħrajn fl-istudji tal-valutazzjoni dwar wieħed mit-tliet strumenti finanzjarji, sabiex tkun tista' tingħata gwida kongunta;

19. Jinnota b'sosdifazzjon il-Gwida Prattika tal-UE għal Opportunitajiet ta' Finanzjament għar-Ricerka u l-Innovazzjoni; jirrakkomanda li fil-futur tali noti ta' gwida ta' min ikunu pprovduti hekk kif l-oqsfa leġislattivi jidhlu fis-sehh; jistenna d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jinkludi eżempji ta' sinerġiji fil-prattika; jistieden lill-Kummissjoni sabiex tiehu r-rwol ta' faċilitatur, billi tippromwovi l-iskambju tal-aħjar prattiki, u tevalwa l-possibilità li tagħti appoġġ espert addizzjonali dwar opportunitajiet ta' finanzjament Komunitarju permezz ta' noti ta' gwida ex-ante u permezz ta' "manwal għall-utent"; għall-immagnigġjar u l-amministrazzjoni prattika tal-proġetti ta' ricerka u ta' innovazzjoni bl-iskop li jinkisbu r-riżultati maħsuba;
20. Jistieden lill-Kummissjoni tissimplifika l-burokrazija għall-FP7 u s-CIP biex jissahhu l-effetti tas-sinerġiji mal-Fondi Strutturali;
21. Jitlob lill-Kummissjoni twestaq studju dwar kif tista' ssir aktar faċli l-applikazzjoni għall-għajnuna taht id-diversi programmi permezz tal-użu ta' programmi tal-komputer b'manwali standardizzati;
22. Ihegġegħ lill-Kummissjoni biex tkompli bl-attivitajiet tagħha li għandhom l-għan li jrawmu s-sinerġija, u biex iżzomm lill-Parlament Ewropew aġġornat dwar l-iżvilupp tagħhom, partikolarment dwar is-sitwazzjoni tal-koperazzjoni vertikali bejn l-UE u l-entitajiet nazzjonali u reġjonali;
23. Jappoġġja kollaborazzjoni ishaħ bejn il-punti ta' kuntatt nazzjonali tal-FP7, il-ġesturi tal-programmi tar-R&Ż u tal-aġenziji tal-innovazzjoni, billi jippermettu li l-aspetti jew il-fażijiet differenti tal-proġetti ta' ricerka u żvilupp jiġi ffinanzjati minn ghejun differenti;

Rakkomandazzjonijiet fir-rigward tal-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss

24. Jilqa' l-enfasi fl-abbozz tal-istrategġija tal-UE 2020 dwar l-interdipendenza bejn il-politiki, l-importanza tal-integrazzjoni tal-politika u l-htieġa ta' sinerġiji aħjar u ta' shubija aktar b'sahhitha fit-tfassil tal-politiki pubbliċi; jappella biex tingħata kunsiderazzjoni lill-htieġa espressa mill-bliet u mir-reġjuni għal qafas aktar komprensiv fit-tliet setturi tal-politika inkluża struttura ta' liaison tekniku fi hdan il-Kummissjoni biex timmonitorja u tikkoordina s-sinerġiji għall-innovazzjoni u r-riċerka u l-programmi ta' żvilupp, u jitlob biex jiġi assoċjat mat-tifsil u l-implimentazzjoni tal-istrumenti tal-iffinanzjar tal-UE u r-regolamenti tal-għajnuna statali; jappella wkoll sabiex l-koeżjoni territorjali jkollha rwol speċjali f'dan ir-rigward;
25. Jemmen li l-programmi futuri tar-R&Ż&I għandhom jikkumplimentaw l-isforzi nazzjonali, billi jorjentawhom u jiddinamizzawhom bl-iskop li jirrivitalizzaw l-irwol gwidatur u l-effett multiplikatur tal-għarfien, l-innovazzjoni, l-iżvilupp u l-investment nazzjonali fir-R&Ż&I;
26. Jenfasizza li sabiex l-għarfien u l-innovazzjoni jiġu kkonsolidati bħala mezzi ta' tkabbir ekonomiku futur, jehtieġ li tittejjeb il-kwalità tal-edukazzjoni, nibnu fuq ir-riżultati tar-riċerka, nipromwovu l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien madwar l-Unjoni, nisfruttaw l-ITCs bl-aktar mod shiħ, niżguraw li l-ideat innovattivi jiġu riflessi fil-prodotti u s-servizzi li jiġġeneraw it-tkabbir u l-impjiegi ta' kwalità u li jkkontribwixxu biex jintlaqgħu l-isfidi tal-bidla soċjali fl-Ewropa u fid-dinja, minkoraġġixxu l-intraprendenza, nagħtu prijorità lill-htigijiet tal-utenti u l-opportunitajiet tas-suq, u niggarrantixxu ffinanzjar aċċessibbli u adegwat abbażi ta' rwol ewlieni għall-Fondi Strutturali;
27. Jappoġġja t-tliet inizjattivi bandiera tal-Istrategġija tal-UE 2020 għall-kisba tat-tkabbir intelligenti, jiġifieri "Unjoni għall-Innovazzjoni", "Youth on the move" u "Aġenda diġitali għall-Ewropa", li fl-implimentazzjoni tagħhom il-Fondi Strutturali se jkollhom rwol ewlieni;
28. Iqis li politika reġjonali tal-UE qawwija u ffinanzjata sew u li minnha jibbenefikaw ir-reġjuni kollha tal-UE hija prekundizzjoni biex jintlaqgħu l-oġettivi tal-Istrategġija tal-UE tal-2020 sabiex jiġi żgurat tkabbir intelligenti, sostenibbli u integrat b'livelli għolja ta' impjiegi, u produttività, kif ukoll biex tinkiseb koeżjoni soċjali, ekonomika u territorjali; jenfasizza f'dan il-kuntest l-importanza mogħtija mill-istrategġija tal-UE 2002 fuq ir-riċerka u l-innovazzjoni;
29. Jenfasizza l-htieġa għal revizzjoni u konsolidazzjoni tal-irwol tal-istrumenti tal-UE li jappoġġaw l-innovazzjoni, speċjalment il-Fondi Strutturali, l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (EAFRD), il-Programm ta' Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp, is-CIP u l-pjan SET, bl-iskop li jkun hemm razzjonalizzazzjoni tal-proċeduri amministrattivi, li jiffacilitaw l-aċċess għall-iffinanzjar, speċjalment għall-SMEs, u jiġu introdotti mekkaniżmi ta' inċentivi innovattivi bbażati fuq il-kisba tal-oġettivi marbuta mat-tkabbir intelligenti, sostenibbli u integrattiv, kif ukoll għall-promozzjoni ta' koperazzjoni eqreb mal-EIB;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

30. Jikkunsidra li l-Fondi Strutturali huma l-istrumenti xierqa ta' appoġġ għall-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-isforzi tagħhom biex jippromwovu l-kreattività u l-innovazzjoni; jenfasizza l-htieġa ta' aktar flessibilità biex jiġi żgurat l-użu malajr ta' dan l-iffinanzjar għall-iskopijiet ta' promozzjoni ta' inizjattivi innovattivi tan-negozju; jenfasizza f'dan il-kuntest il-valur miżjud tal-politika ta' koeżjoni, b'mod partikulari lill-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju fuq skala wiesgħa, billi jiġi offrut appoġġ faċilment aċċessibbli, u jiġi pprovdut aċċess imtejjeb għar-riċerka, u t-trasferiment tat-teknoloġija u l-innovazzjoni orjentata lejn applikazzjoni Prattika;

31. Jirrikmanda li t-total tal-finanzjament li ma jintefaqx f'reġjuni partikolari skont in-N+2 u n-N+3 jerga' jiġi assenjat lil proġetti u inizjattivi Komunitarji fuq bażi reġjonali;

32. Ifakkar li l-koeżjoni territorjali hi ta' natura orizzontali u multisettorjali, u għalhekk il-politiki tal-Unjoni għandhom jikkontribwixxu għall-kisba tagħha; itenni li dan il-kuncett mhuwiex limitat għall-effetti tal-politika reġjonali, iżda jiffoka wkoll fuq il-koordinazzjoni ma' politiki oħra tal-Unjoni li huma maħsuba għall-iżvilupp sostenibbli u li joffru riżultati tangibbli fil-livell reġjonali, sabiex il-forom speċifiċi ta' potenzjal reġjonali jiġu żviluppati u jintużaw bis-shih, u sabiex jiżied l-impatt tagħhom fuq il-post, biex ir-reġjuni jingħataw spinta halli jsiru aktar kompetittivi u attraenti u biex tinkiseb il-koeżjoni territorjali; huwa tal-opinjoni li "l-konċentrazzjoni, il-koperazzjoni, u l-konnessjoni" huma l-koordinati ewlenin tal-koeżjoni territorjali biex jintlaħaq żvilupp territorjali aktar ibbilanċjat fl-UE;

33. Jenfasizza l-htieġa ta' politiki bbażati lokalment u jqis li l-bliet u r-reġjuni għandhom jistinkaw għal speċjalizzazzjoni intelliġenti u sostenibbli billi jiddefinixxu ftit prijoritajiet ta' innovazzjoni bbażati fuq l-oġettivi tal-UE u fuq il-htigijiet tagħhom, kif identifikati fl-Istrateġiji ta' Innovazzjoni Reġjonali tagħhom, u jikkoncentraw ir-riżorsi assenjati mill-UE fuq dawn il-prijoritajiet identifikati; huwa tal-opinjoni li l-kapaċità ta' dawġ li jiehdu d-deċiżjonijiet u l-intraprendituri li jattiraw u jikkonvertu l-għarfien f'vantaġġ kompetittiv sostenibbli hija kruċjali għall-prestazzjoni ekonomika reġjonali b'valur miżjud anki għar-reġjuni tal-madwar inklużi partijiet ta' Stati Membri ġirien;

34. Jindika li r-riċerka u l-innovazzjoni, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqşam mal-iżvilupp ta' emissjonijiet baxxi jew saħansitra zero tal-karbonju u l-iffrankar enerġetiku, huma ta' importanza kritika fl-indirizzar tal-isfidi dinjin, bħalma hija l-bidla klimatika u s-sigurtà tal-provvisti enerġetici kif ukoll it-titjib tal-kompetittività fl-livell reġjonali u lokali;

35. Jappoġġja l-proposta tal-Kumitat tar-Reġjuni għall-holqien ta' "network virtwali ta' kreattività" li jkun miftuh għal kulhadd (negozji, awtoritajiet lokali u reġjonali, l-awtoritajiet pubbliċi ċentrali, is-settur privat u ċ-ċittadini) u li jipprovdri pariri, assistenza u aċċess għal kapital ta' riskju u servizzi tekniċi; jenfasizza li network virtwali joffri l-vantaġġ addizzjonali li jipprovdri, lill-abitanti ta' gżejjer, reġjuni periferali, żoni rurali u muntanjużi u żoni b'popolazzjoni ta' densità baxxa, aċċess aktar faċli għal pariri esperti, edukazzjoni u informazzjoni, appoġġ għan-negozju u gwida finanzjarja;

36. Jenfasizza li l-koperazzjoni transnazzjonali hi l-bażi fundamentali tal-FP7 u s-CIP, u li l-koperazzjoni territorjali (permezz ta' programmi transnazzjonali, interreġjonali u transkonfinali) tkun integrata mill-Fondi Strutturali; jitlob lill-Kummissjoni biex fil-futur issaħħah l-oġettiv tal-koperazzjoni territorjali Ewropea permezz tal-integrazzjoni ulterjuri tagħha; jistieden lill-Kummissjoni biex tevalwa l-possibilitajiet ta' tishih tal-koperazzjoni territorjali fil-qasam tal-innovazzjoni f'kull wiehed mill-oġettivi tal-politika ta' koeżjoni; jenfasizza li għarfien aħjar tar-riżultat tal-FP7 u tas-CIP fil-livell reġjonali jiffacilita l-koordinazzjoni Prattika bejn il-politika Reġjonali tal-UE u dawġ il-programmi; ihegġeg lill-Kummissjoni biex tagħti attenzjoni partikolari għal din il-koordinazzjoni; jinkoraġġixxi lill-Istati Membri biex jiehdu aktar miżuri għal kooperazzjoni transnazzjonali effettiva billi jiżviluppaw strateġiji reġjonali u nazzjonali koerenti għall-ksib tas-sinerġiji; jitlob ukoll lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiffacilitaw l-iżvilupp u l-aċċessibilità tad-dejta f'din il-kwistjoni;

37. Jenfasizza li taht is-Seba' Programm ta' Qafas jingħata appoġġ lill-koperazzjoni transnazzjonali fid-diversi forom tagħha kemm fl-UE u kemm barra l-UE, f'numru ta' oqsma tematiċi li jikkorrispondu għall-oqsma prinċipali tal-għarfien u t-teknoloġija, li fihom huwa neċessarju li r-riċerka ta' kwalità għolja tiġi appoġġjata u kkonsolidata sabiex l-isfidi soċjali, ekonomiċi, ambjentali u industrijali li qed tiffaccja l-Ewropa jiġu trattati;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

38. Jitlob lill-Kummissjoni biex tanalizza l-impatt ta' miżuri ta' simplifikazzjoni mehuda digà fuq l-immaniġjar tal-Fondi Strutturali bl-iskop li jiġi ppreparat il-qafas leġiżlattiv futur;
39. Jirrikonoxxi li kemm il-ġestjoni kondiviża kif ukoll il-ġestjoni ċentralizzata jirrikjedu regoli speċifiċi, u li l-approċċ "top-down" tal-FP7 u tas-CPI u l-approċċ "bottom-up" tal-Fondi Strutturali t-tnejn għandhom il-vantaġġi tagħhom; jenfasizza, madankollu, il-htieġa li r-regoli, proċeduri u prattiki (regoli tal-eligibilità, prezz standard għal kull unità, pagamenti ta' darba, eċċ.) li jirregolaw strumenti differenti jiġu armonizzati u li jkun żgurat li jkun hemm koordinazzjoni mtejbja (tal-iskedi għas-sejhiet għall-proposti, temi u tipi ta' sehjet, eċċ.); jappella lill-Kummissjoni biex tesplora l-possibilitajiet għal dan l-ghan, minghajr preġudizzju għall-hiliet tal-Istati Membri u tar-reġjuni li jinsabu taht ġestjoni kondiviża, filwaqt li jinkuraġġixxi kultura amministrattiva li tippromwovi approċċ multidixiplinarju permezz ta' strateġiji trans-settorjali komuni f'sensiela ta' oqsma tematiċi, u permezz tad-djalogu kontinwu bejn il-komunitajiet differenti tal-politika sabiex tissahhah il-koerenza fil-politika; jistieden lill-Kummissjoni biex tissimplifika l-amministrazzjoni tal-fondi kkonċernati u jitlob sabiex, fl-istess hin li jsir użu mis-sinerġiji, iż-żvantaġġi speċifiċi taż-żewġ pilastri ta' appoġġ jiġu promossi u fl-istess waqt jiżdied l-impatt tagħhom;
40. Jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li l-Pjan tar-Riċerka u l-Innovazzjoni li daqt se jiġi pprezentat, ikun redatt bil-hsieb li jsahhah s-sinerġiji bejn il-Fondi Strutturali u l-Programmi ta' Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (FP7, CIP);
41. Itenni l-appell tiegħu lill-Kummissjoni biex tiżviluppa kriterji speċifiċi ta' evalwazzjoni għall-valutazzjoni ta' proġetti innovattivi, u biex tqis il-proponiment ta' incentivi regolatorji futuri għall-implimentazzjoni ta' miżuri innovattivi;
42. Jara htieġa ċara għal aktar għarfien esperti fil-level reġjonali fir-rigward tal-applikazzjonijiet għall-iffinanzjar, il-proċeduri amministrattivi u finanzjarji, l-immaniġjar finanzjarju u l-inġinerija finanzjarja; jitlob lill-Kummissjoni biex tistudja l-possibilità li jiġi pprovdut aktar appoġġ speċjalizzat u li tiżgura koperazzjoni eqreb bejn in-Netzwerk Enterprise Europew u l-awtoritajiet tal-ġestjoni tal-fond strutturali u rabta aktar mill-qrib bejn l-Inizjattiva Lead-Market, il-pjattaformi tat-teknoloġija u l-pjanijiet direzzjonali teknoloġiċi reġjonali;
43. Jinsisti dwar l-importanza li jiġu kkunsidrati l-opportunitajiet indaqs meta tiġi evalwata s-sostenibilità ta' proġetti u jiġi determinat l-aċċess għall-iffinanzjar mill-Fondi Strutturali u strumenti Komunitarji ohra;
44. Jenfasizza l-importanza ta' għajjnuna aħjar fl-implimentazzjoni ta' politiki u programmi li jkabbru s-sinerġija fi hdan il-katina ta' infrastrutturi tar-riċerka u l-iżvilupp – innovazzjoni – holqien tax-xogħol;
45. Jemmen li infrastrutturi ta' riċerka kbar kofinanzjati mill-Fondi Strutturali għandhom ikunu soġġetti għal evalwazzjoni oghla minn bord ta' evalwazzjonijiet inter pares internazzjonali, li jkollha effett pożittiv fuq l-infiq effiċjenti ta' Fondi Strutturali allokat; i;
46. Huwa konvint li l-impenn mil-leadership politika hija kemm prekundizzjoni għall-koerenza fil-politika tar-riċerka u l-innovazzjoni kif ukoll għodda għat-titjib tagħha; b'dan quddiem għajnejh, jitlob li jitwaqqaf qafas ta' politika strateġika għar-riċerka u l-innovazzjoni, aġġustat fid-dawl tal-progress, l-informazzjoni ġdida u ċ-ċirkostanzi li qed jinbidlu, u konsistenti mal-miri u l-prijoritajiet nazzjonali għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali;
47. Itenni li l-mekkaniżmi informali li jiggvernaw il-koeżjoni territorjali u l-ippjanar spazjali fil-Kunsill għandhom jiġu sostitwiti minn strutturi aktar formali; huwa tal-opinjoni li dan l-iżvilupp akkumpanjat mill-holqien u t-tishih ta' strutturi integrati u intertematiċi jirriżulta f'koordinazzjoni aħjar tal-politiki;

*

* *

48. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

Sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi għal ekonomija li qed tirkupra

P7_TA(2010)0190

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar is-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi għal ekonomija li qed tirkupra (2010/2038(INI))

(2011/C 161 E/17)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni tat-12 ta' Awwissu 2009 dwar il-Finanzi Pubbliċi fl-UEM 2009 (SEC(2009)1120),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2009 bit-titolu "Sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi għal ekonomija li qed tirkupra" (COM(2009)0545),
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2009 dwar l-aġġornament tal-2009 tal-linji gwida wiesgħa għall-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri u l-Komunità u dwar l-implimentazzjoni tal-politiki dwar l-impjiegi tal-Istati Membri (COM(2009)0034),
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-18 ta' Novembru 2008 dwar l-UEM@10: L-ewwel għaxar snin tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja u l-isfidi għall-gejjieni ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Marzu 2009 dwar Pjan Ewropew għall-Irkupru Ekonomiku ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Jannar 2009 dwar il-finanzi pubbliċi fl-UEM 2007–2008 ⁽³⁾,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-9 ta' Lulju 2008 dwar ir-Rapport Annwali tal-Bank Ċentrali Ewropew għall-2007 ⁽⁴⁾,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tas-Samit ta' Pittsburgh li jstiednu biex jinżamm l-isforz ta' sostenn tat-tkabbir sakemm l-irkupru jikkonsolida ruhu,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali u tal-Kumitat għall-Baġits (A7-0147/2010),
- A. billi l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tesprimi thassib dwar is-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi fil-kuntest ta' livelli ta' deficit u ta' dejn għoljin, speċjalment fid-dawl ta' popolazzjoni li qiegħda tixjeh, u billi l-effett tat-tixjih fuq id-distakk tas-sostenibilità, fil-maġġoranza tal-Istati Membri, jiġi kkalkolat li hu bejn hames darbiet u 20 darba oghla mill-effetti tal-kriżi ekonomika attwali,
- B. billi l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, minkejja r-reviżjoni tiegħu fl-2005, ma kienx biżżejjed biex jipprevjeni l-kriżi attwali,
- C. billi hemm hteġa urġenti biex jiġi eżaminat b'aktar reqqa l-fenomeni tar-rata ta' twelid li qed tonqos fl-Unjoni Ewropea u l-kawżi u l-implikazzjonijiet ta' din, bl-ghan li tittreġġa' lura din ix-xejra inkwetanti,

⁽¹⁾ ĠU C 16 E, 22.1.2010, p. 8.

⁽²⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0123.

⁽³⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0013.

⁽⁴⁾ Testi adottati, P6_TA(2008)0357.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- D. billi l-politika fiskali mhijiex wahda sostenibbli jekk timplika akkumulazzjoni ta' dejn pubbliku tul iż-żmien,
- E. billi, fid-dawl tal-projezzjonijiet tal-komunikazzjoni u l-fatt li t-tixxijiet tal-popolazzjoni se jkollu impatti gravi fuq is-sostenibilità fuq il-medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi tal-pajjiżi Ewropej, orizzont politiku sal-2060 huwa wiehed xieraq,
- F. billi ż-żidiet fid-dejn u d-defiċit li qegħdin iġarrbu l-Istati Membri waqt il-kriżi u l-iżviluppi demografici proġettati se jagħmlu s-sostenibilità fiskali sfida kbira,
- G. billi bidliet demografici fuq medda twila ta' żmien, partikolarment it-tixxijiet tal-popolazzjoni, fl-Istati Membri tal-UE għandhom implikazzjonijiet għall-finanzjament tal-iskemi nazzjonali tal-pensjonijiet,
- H. billi xi whud mill-Istati Membri ma hadux biżżejjed miżuri biex inaqqsu n-nefqa amministrattiva tagħhom, iżommu taht kontroll l-ispejjeż għall-kura tas-saħħa u jirrifurmaw is-sistemi tas-saħħa u tal-pensjonijiet tagħhom, u billi l-Istati Membri kollha għandhom jadottaw l-aħhar Prattika f'dan il-qasam,
- I. billi matul is-sena 2009, id-defiċits u l-proporzjon ta' dejn tal-Istati Membri kollha żdiedu minhabba t-tnaqqis tad-dhul mit-taxxi kkawżata mill-kriżi u l-implimentazzjoni ta' miżuri eċċezzjonali ta' rkupru,
- J. billi, b'halo rispons għall-ewwel sinjali ta' rkupru, il-Kunsill Ewropew irrakkomanda f'Settembru 2009 li l-politiki fiskali għandhom ikunu "orjentat[i] mill-ġdid lejn is-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi fuq medda twila ta' żmien", u enfasizza li "l-istrategiji ta' hruġ jehtieġ li jkunu mfassla issa u mhaddma b'mod koordinat malli l-irkupru jibda jaqbad sew, filwaqt li jittiehed kont tal-qagħda speċifika ta' pajjiżi individwali",
- K. billi dan l-aħhar kien possibbli li tiġi osservata korrelazzjoni pożittiva bejn finanzji pubbliċi sodi u r-reziljenza tal-ekonomija ta' pajjiż,
- L. billi ż-żieda fid-dejn pubbliku tpoġġi piż gravi fuq il-ġenerazzjonijiet futuri,
- M. billi id-dejn pubbliku f'ċerti Stati Membri żdied b'tali mod li jdghajjef l-istabbiltà u li jirriżulta fi nfiq pubbliku kbir marbut mal-pagamenti ta' mgħax għad-detriment tan-nefqa li qed issir dejjem aktar importanti fuq is-sistemi tas-saħħa u tal-pensjonijiet,
- N. billi s-self pubbliku li qed jiżdied jikkawża tagħwiġ fis-swieq finanzjarji minhabba li jgħolli r-rati ta' mgħax, b'konsegwenzi negattivi fuq il-familji kif ukoll fuq investimenti f'impjiegi ġodda,
- O. billi nuqqas ta' governanza statistika effikaci jew ta' istituzzjonijiet statistici indipendenti fl-Istati Membri qiegħda ddghajjef l-integrità u s-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi,
- P. billi partijiet oħra tad-dinja li sa reċentement kienu qed jikkompetu billi jipproduċu oġġetti ta' kwalità baxxa issa qed jidhlu fl-livelli ta' kwalità għolja; billi dawn il-kompetituri jużaw teknoloġija avvanzata, filwaqt li xorta jhallsu pagi moderati bis-sieġha, mingħajr ma jkollhom jaffaċċjaw evoluzzjonijiet demografici negattivi, u f'kuntast li fih l-individwu qed itella' għadd kbir ta' sigħat tax-xogħol tul hajtu; billi fl-Ewropa l-aħhar darba li ntlahaq livell massimu ta' impjiegi kienet qabel il-kriżi taż-żejt tal-1973, billi l-livell massimu ta' impjiegi jibqa' madankollu objettiv li l-UE għandha tagħmel hilitha biex tilhaq, b'rispett tal-ispiritu tat-Trattati, u mhux askapitu tal-livell għoli tagħha ta' protezzjoni soċjali u ta' żvilupp uman,
- Q. billi jeżistu diversi mezzi li jnaqqsu d-distakk tas-sostenibilità, b'haż-żieda fil-produttività generali, u, l-aktar importanti ż-żieda fil-produttività fis-servizzi soċjali, età tal-irtirar oghla, iż-żieda fir-rata ta' twelid jew iż-żieda fin-numru ta' immigranti,
- R. billi l-evoluzzjonijiet demografici jiddependu mill-evoluzzjoni tar-rata ta' fertilità, li hija fil-parti l-kbira tagħha dipendenti fuq stimoli u benefiċċji tal-maternità, u tal-flussi migratorji,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- S. billi l-livelli attwali ta' dejn u deficit jheddu l-istess eżistenza tal-istat soċjali,
- T. billi n-nuqqas ta' implimentazzjoni ta' riformi strutturali u ta' konsolidament ta' finanzi pubbliċi se jkollu effett mhux mixtieq fuq in-nefqa fir-rigward tal-kura tas-saħha, il-pensjonijiet u l-impjiegi,
- U. billi bosta Stati Membri qed jiksru l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir u billi konformità korretta ma' dan kieku kienet ittaffi l-effetti negattivi tal-kriżi,
- V. billi s-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi mhux biss hija kruċjali għall-Ewropa ingenerali, imma wkoll speċifikament għall-baġit tal-Unjoni Ewropea,
- W. billi, minkejja li l-baġit tal-Unjoni Ewropea fil-preżent huwa limitat għal madwar 1 % tad-Dhul Nazżjonali Gross totali tal-Ewropa, il-principji ġenerali u l-presupposti sottostanti tas-'sostenibbiltà' għandhom japplikaw ukoll għalih,

1. Jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar is-sostenibbiltà fuq medda twila ta' żmien tal-fondi pubbliċi fir-rigward tal-konsegwenzi tal-kriżijiet finanzjarji u ekonomiċi; ifakkar li l-isforzi magħmula fil-qafas tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir qabel il-kriżi kienu fil-parti l-kbira tagħhom immirati biex jilqgħu l-isfida demografika li qed tikber; jirrikonoxxi li hafna minn dan l-isforz ġie fix-xejn minhabba l-htieġa li jiżdied drammatikament l-infiq pubbliku sabiex jiġi evitat kollass mad-dinja kollha tas-sistema finanzjarja u biex jittaffew il-konsegwenzi soċjali ta' dan il-kollass;

2. Jiddeplora l-fatt li anke qabel ma faqqgħat il-kriżi, il-prestazzjoni ta' għadd ta' Stati Membri fil-konsolidament tal-fondi pubbliċi tagħhom ma kinitx impressjonanti minkejja l-fatt li l-kundizzjonijiet ekonomiċi kienu favorevoli; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li dan kien ksur tal-miżuri preventivi tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, partikolarment wara li ġie mfassal mill-ġdid fl-2005, u li serjament naqqas il-kapaċità tal-Istati Membri li jaġixxu b'mod kontraċikliku hekk kif żvolgiet l-kriżi, u li wassal għal aktar incertezza, livelli oġhla ta' qgħad u zieda fil-problemi soċjali;

3. Huwa konxju li l-livelli attwali tan-nefqa pubblika ma jistgħux jinżammu b'mod indefinit; jilqa' d-deċiżjoni tal-Kunsill Ewropew li joqogħd lura milli jiddeċiedi rigward pakkett ta' segwitu ta' miżuri ta' għajjnuna sakemm ir-riżultati ta' dan preżenti jkunu ġew analizzati bir-reqqa u l-htieġa għal aktar azzjoni tkun intweriet b'mod ċar;

4. Jirrikonoxxi li l-operazzjonijiet mahsuba biex jipprevjenu kollass tas-settur finanzjarju kienu ta' suċċess, għalkemm għad hemm htieġa kbira ta' viġilanza; jistenna li jitnaqqas il-piż finanzjarju fir-rigward tal-għajjnuna finanzjarja lis-settur bankarju; ifahhar l-approċċ ikkoordinat tal-banek ċentrali sabiex jiksbu dan l-oġġettiv; jappoġġa bis-shiħ ir-riforma tas-sistema ta' superviżjoni prudenzjali u t-fassil mill-ġdid tal-qafas tal-arkitettura finanzjarja;

5. Jenfasizza li l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir għandu jimmira għall-bilanċ jew bilanċ pożittiv matul iż-żmien, li jirrikjedi bilanċ pożittiv fiż-żminijiet ekonomikament favorevoli u skemi tal-pensjonijiet li huma finanzjati b'mod trasparenti fil-qafas tal-baġits pubbliċi jew minn skemi privati finanzjati;

6. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li s-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi fuq medda twila ta' żmien hija essenzjali għall-istabbiltà u t-tkabbir, u biex jinżammu livelli xierqa tan-nefqa pubblika; jenfasizza li livelli għoljin ta' dejn u ta' deficit huma theddida għas-sostenibbiltà u se jkollhom effetti negattivi fuq il-kura tas-saħha pubblika, il-pensjonijiet u l-impjiegi;

7. Jesprimi t-thassib kbir tiegħu dwar il-livelli għoljin ta' deficit u ta' dejn fl-Istati Membri; iwissi kontra l-użu tal-kriżi bħala pretest biex ma jiġux ikkonsolidati l-finanzi pubbliċi, biex ma titnaqqasx in-nefqa pubblika u biex ma jiġux implimentati riformi strutturali, liema fatturi huma essenzjali għal ritorn għat-tkabbir u għall-impjiegi;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

8. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-konsolidament tal-finanzi pubbliċi u t-tnaqqis tal-livelli ta' deficit u ta' dejn huma essenzjali biex jinżamm stat soċjali modern u sistema ta' ridistribuzzjoni li tipprovdni għas-soċjetà kollha kemm hi iżda li tappoġġa b'mod partikolari l-partijiet l-anqas privileġġati tagħha;
9. Jenfasizza li, jekk id-dejn pubbliku u r-rati ta' mgħax ikomplu jizdiedu, il-generazzjonijiet ta' għada u tal-lum mhumiex se jkunu jistgħu jifilhu jgarrbu spejjeż f'forma ta' pagamenti tar-rata ta' mgħax mingħajr ma jiġu pperikolati l-mudelli tal-istat soċjali;
10. Jinsab imhasseb sew li hafna Stati Membri qegħdin jiksru l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir; jiddeplora l-fatt li l-Istati Membri naqsu milli jikkonsolidaw il-finanzi pubbliċi tagħhom fi żminijiet ekonomikament favorevoli qabel ma faqqgħet il-kriżi; jaqbel mal-istqarrija tal-Kummissjoni li s-sostenibilità tad-dejn għandha tingħata rwol prominenti u esplicitu hafna fil-proċeduri ta' sorveljanza; ihegġeg bil-qawwi lill-Kummissjoni biex tiggarantixxi l-konformità mal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir;
11. Iwissi kontra t-twaqqif hesrem tal-appoġġ għall-ekonomija reali sabiex jiġi evitat li jkun hemm recessjoni tat-tip "double dip"; jiġbed l-attenzjoni fuq l-effetti mhux mixtieqa jew ta' rtirar prematur tal-miżuri ta' sostenn jew ta' dewmien żejjed biex jittieħdu miżuri korrettivi fir-rigward tas-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li dawn il-miżuri kienu intenzjonati esplicitament li jkunu f'waqthom, immirati u temporanji; jilqa' b'sodisfazzjon il-hidma tal-Kummissjoni fuq l-istrateġija ta' hruġ mill-miżuri kontingenti attwali; jappoġġa l-approċċ tal-Kummissjoni msejjes fuq strateġiji ta' hruġ li huma differenzjati bejn pajjiżi f'termini ta' żmien u ta' ambitu; jifhem li l-irtirar mill-miżuri, għall-ewwel grupp ta' pajjiżi, se jibda fl-2011; ihegġeg lill-Istati Membri jagħmlu hilithom sabiex jimplementaw l-istrateġiji ta' hruġ bl-aktar mod sod u mill-aktar fis possibbli;
12. Jistieden lill-Kummissjoni biex tfassal Green Paper dwar ir-rata ta' twelid fl-Unjoni Ewropea sabiex tidentifika l-kawżi u l-implikazzjonijiet tar-rata ta' twelid li qed tonqos, kif ukoll soluzzjonijiet u alternattivi li jirrigwardaw din il-problema;
13. Iqis li l-istrateġija fiskali ta' hruġ għandha titnieda qabel l-istrateġija monetarja ta' hruġ sabiex tippermetti li din tal-aħħar tiġi implimentata b'mod korrett, u b'hekk jiġi żgurat li l-BĊE, li b'suċċess irnaxxilu jevita milli jaqa' f'deflazżjoni, ikun jista' jizgura b'mod daqstant iehor tajjeb li l-inflazzjoni ma tirrovinax l-irkupru; jifhem li l-BĊE tefa' hjiel li fin-nuqqas ta' riedni fiskali f'waqtu, sfortunatament, il-miżuri monetarji ristrettivi ser ikollhom ikunu iktar stretti milli mistenni;
14. Jenfasizza li t-tnaqqis fl-istimolu finanzjarju għandu jkun ikkombinat ma' sforzi biex is-suq intern isir aktar dinamiku, kompetittiv u attraenti għall-investment;
15. Jenfasizza li hruġ gradwali u kontrollat mid-defiċits huwa ta' importanza kruċjali sabiex ir-rati ta' mgħax jinżammu baxxi u l-piż tad-dejn jinżamm limitat, u b'hekk tiġi salvagwardata l-kapaċità li jinżammu n-nefqa soċjali u l-istandards ta' hajja għall-familji;
16. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li r-rati baxxi ta' mgħax iwasslu għal investment u rkupru; huwa konxju tal-effetti li attivitajiet intensi ta' self ta' gvern għandhom fuq il-livelli ta' mgħax; jiddeplora bil-qawwi l-fatt li dan wassal għal tixrid taż-żieda tar-rati ta' mgħax fl-UE; iwissi lill-Istati Membri biex jieħdu f'kunsiderazzjoni l-effetti tad-deċiżjonijiet baġitarji tagħhom fuq ir-rati ta' mgħax tas-suq; huwa tal-fehma li finanzzi pubbliċi sodi huma prerekwizit għal impjiegi sikuri; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-gvernijiet, huma u jgħollu l-prezz tas-self, iżidu wkoll il-piż fuq il-baġits tagħhom stess;
17. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-effetti antiċikliċi tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir jistgħu jahdmu biss jekk l-Istati Membri jiksru b'mod effikaċi bilanċ pożittiv tal-baġit fiż-żminijiet favorevoli; jappella, fid-dawl ta' dan, għal implimentazzjoni aħjar tal-miżuri preventivi tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir ukoll; jappella biex jitwarrab il-prinċipju ta' "onfoq l-ewwel u rrimborsa wara" u jiehu postu l-prinċipju ta' "iffranka għal emerġenza futura possibbli", ifakkar li l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir jirrikjedi li l-Istati Membri jiksru, f'terminu medju ta' żmien, baġit li jkun f'bilanċ jew pożittiv, fis-sens li deficit ta' 3 % mhumiex objettiv, iżda l-limitu assolut permess, anki fl-ambitu tal-Patt rivedut;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

18. Jappella ghal riformi strutturali mwettqa b'mod parallel għall-korrezzjoni tal-pakketti tal-ghajjnuna sabiex jiġu evitati kriżijiet futuri kif ukoll biex tiżdied il-kompetittività tal-imprezzi Ewropej, jinkiseb aktar tkabbir u tinghata spinta lill-impjegi;
19. Jenfasizza li, fil-kuntest li fih ikun hemm hteġa li jinkisbu finanzi pubbliċi sodi, sa mhux aktar tard mill-2011 l-Istati Membri kollha għandhom ikunu bdew inaqqsu d-distakk ta' sostenibilità tagħhom;
20. Jirrikonoxxi li l-istimolu fiskali u l-istabbilizzaturi awtomatiċi mingħajr irbit urew li kienu ta' suċċess u jipproponi li l-Kummissjoni titlob lill-Istati Membri biex jimmiraw għal bilanċ fil-baġit billi l-eċċess tal-baġit primarju jiġi allokat għall-hlas lura tad-dejn meta l-ekonomija tkun miexja lejn irkupru fit-tul;
21. Jenfasizza l-importanza speċjali tal-miżuri li jipromwovu l-impjegi u l-investimenti fuq medda twila ta' żmien immirati lejn iż-żieda tal-potenzjal tat-tkabbir ekonomiku u lejn spinta lill-kompetittività tal-ekonomija Ewropea;
22. Jenfasizza li, fir-rigward tal-isfidi demografiċi attwali li qed tħabbat wiċċha magħhom l-UE, il-miżuri għal kontra l-kriżi m'għandux ikollhom effetti għal medda twila ta' żmien fuq il-finanzi pubbliċi, li l-ispiża tagħhom kieku jkollha tithallas mill-ġenerazzjonijiet tal-lum u ta' għada;
23. Jappoġġa l-idea li koordinament akbar tal-politiki ekonomiċi fi hdan l-Unjoni Ewropea huwa hteġa imperattiva u jgħib miegħu sinerġiji addizzjonali;
24. Jirrikonoxxi li l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir mhuwiex strument suffiċjenti għall-armonizzazzjoni tal-politiki fiskali u ekonomiċi tal-Istati Membri;
25. Jappoġġa, għaldaqstant, reviżjoni tal-mekkaniżmi mehtieġa biex l-ekonomiji nazzjonali fi hdan l-UE jitreggħu lura għat-triq tal-konverġenza;
26. Jissuġġerixxi li l-Kummissjoni għandha tfassal mekkaniżmu adegwat ta' kooperazzjoni flimkien mal-FMI f'każijiet speċjali fejn l-Istati Membri jingħataw appoġġ għall-bilanċ tal-pagamenti mill-FMI;
27. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-inflazzjoni għolja ma tistax tkun risposta għall-hteġa ta' aġġustament fiskali, minhabba li timponi spejjeż ekonomiċi sostanzjali u tirrappreżenta theddida għal tkabbir sostenibbli u inklussiv;
28. Jaqbel mal-Kummissjoni li "l-espansjoni fiskali b'suċċess biex tpatti għar-reċessjoni u s-sostenibilità fiskali fuq medda twila ta' żmien mhumiex inkompatibbli", iżda jwissi kontra r-riskji ta' estensjoni żejda u artifiċjali bbażata fuq nefqa pubblika oghla, li hemm ċans li jdghajfu l-politika;
29. Huwa tal-fehma li l-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi fuq il-bażi ta' sensiela ta' deċiżjonijiet speċifiċi għal medda qasira ta' żmien se tistabbilixxi s-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi, u li huwa fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' din is-sensiela ta' deċiżjonijiet għal medda qasira ta' żmien, permezz tal-ghoti ta' struttura għal medda qasira ta' żmien, li l-kwistjoni tas-sostenibilità tad-dejn pubbliku għandha tiġi indirizzata;
30. Iqis li l-politika baġitarja għandha, b'mod predominanti permezz ta' allokkazzjoni mill-ġdid, tbiddel it-faddil disponibbli f'investimenti li jagħtu spinta lit-tkabbir, pereżempju investment fir-riċerka u l-iżvilupp, il-modernizzazzjoni tal-bażi industrijali, l-iżvilupp ta' ekonomija tal-UE iktar ekoloġika, iktar intelliġenti, iktar innovattiva u iktar kompetittiva u kapaci tegħleb l-isfida tal-edukazzjoni;
31. Jenfasizza li proporzjon sostanzjali tan-nefqa pubblika u soċjali tista' tkun spiża produttiva, jekk tkun immirata lejn proġetti li għandhom impatt ta' benefiċċju fuq l-akkumulazzjoni ta' kapital fiżiku u uman, kif ukoll fuq il-promozzjoni tal-innovazzjoni; jenfasizza l-hteġa li tiġi kkontrollata iż-żieda fil-piż ikkawżat mid-dejn biex jiġi żgurat li l-ispiża li qed tiżdied għar-rati ta' mgħax ma ċċekkinx in-nefqa soċjali essenzjali; jishaq fuq il-fatt li riżorsi saħansitra aktar skarsi jagħmlu essenzjali t-titjib tal-kwalità tan-nefqa pubblika;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

32. Jenfasizza li l-miżuri li jtaffu l-effett tal-qgħad li huma s-sistemi ta' protezzjoni soċjali rriżultaw partikolarment effikaċi fi żminijiet ta' kriżi; jenfasizza li finanzi pubbliċi stabbli jikkostitwixxu prekundizzjoni biex jiġi żgurat li dan ikun il-każ fil-futur ukoll;
33. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li s-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-iskemi statutarji tal-pensjonijiet tiddependi mhux biss mill-evoluzzjoni demografika, iżda wkoll mill-produttività tal-popolazzjoni attiva (li tinfluwenza r-rata tat-tkabbir potenzjali), l-età ta' rtirar effettiva kif ukoll il-parti tal-PDG alllokata għall-finanzjament tal-iskemi msemmija; jishaq, barra minn hekk, fuq il-fatt li l-konsolidament tal-finanzi pubbliċi u t-tnaqqis tal-livelli tad-dejn u tad-defiċit huma fatturi importanti għas-sostenibilità;
34. Jinnota li demografija li qed tinbidel, partikolarment popolazzjoni li qed tixxjeh, tfisser li l-iskemi tal-pensjonijiet tal-Istat f'hafna Stati Membri, speċjalment fir-rigward tal-bażi kontributtiva, għandhom jiġu riformati minn żmien għal żmien biex jibqgħu finanzjarjament sostenibbli;
35. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-piż tad-dejn jiżdied meta r-rati ta' mgħax reali huma oġġla mir-rata ta' tkabbir tal-PDG, u li s-swieq jivvalutaw ir-riskji bħal aktar gravi meta jiżdied il-piż tad-dejn;
36. Huwa tal-fehma li r-rati ta' mgħax assoċjati mas-self min-naħa tal-Istat jirriflettu kif is-swieq jivvalutaw is-sostenibilità tad-dejn ta' Stat Membru;
37. Josserva li defiċit li qed jiżdied jgħolli l-prezz tas-self, parzjalment minhabba l-fatt li s-swieq jivvalutaw li r-riskji jkunu aktar gravi meta l-piż tad-dejn ikun qed jiżdied b'ritmu iktar mgħaġġel mit-tkabbir ekonomiku u l-kapaċità li jithallas lura s-self;
38. Jishaq fuq il-fatt li l-kriżi finanzjarja attwali enfasizzat bl-iktar mod ċar possibbli r-rabta diretta bejn l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji u s-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi; jenfasizza, f'dak il-kuntest, il-htieġa għal leġiżlazzjoni superviżorja msahha u integrata dwar is-swieq finanzjarji li għandha tinkludi mekkaniżmi sodi għall-protezzjoni tal-konsumaturi u tal-investituri;
39. Jitlob lill-Kummissjoni biex twettaq studji li jivvalutaw il-kwalità tad-dejn tal-Istati Membri;
40. Josserva li jekk il-finanzi pubbliċi ta' Stat Membru jridu jkunu kredibbli, effettivi u ġenwinament indipendenti, jinhtieġu governanza statistika u viġilanza xierqa mill-Kummissjoni;
41. Jissuġġerixxi, b'mod partikolari, li l-Kummissjoni tivvaluta l-effetti tan-nefqa fiskali mgarrba mill-Istati Membri biex jagħtu spinta lill-ekonomiji tagħhom, f'termini ta' impatt fuq il-produzzjoni, fuq il-kontijiet pubbliċi u biex jistimulaw u jharsu l-impjiegi, kemm f'terminu qasir ta' żmien kif ukoll fit-tul;
42. Jinnota li l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir għadu jifforma s-sinsla tad-dixxiplina mehtieġa biex tintlahaq sostenibilità fit-tul tal-finanzi pubbliċi u li l-Istati Membri għandhom jiġġeneraw bilanċi pożittivi mill-finanzi pubbliċi tagħhom fi "żminijiet favorevoli" u defiċits fi "żminijiet sfavorevoli" biss;
43. Jenfasizza li l-attakki spekulattivi reċenti fuq bosta ekonomiji Ewropej kellhom bħala mira primarja l-munita euro nnifisha u l-konverġenza ekonomika Ewropea; huwa konvint, f'dan is-sens, li l-problemi Ewropej jehtieġu soluzzjonijiet Ewropej, li għandhom joffru strumenti interni biex jiġi evitat kwalunkwe riskju ta' nuqqasijiet bil-kumbinazzjoni ta' dixxiplina fiskali nazzjonali ma' mekkaniżmi ta' appoġġ finanzjarju meta jkun falla kull tentattiv iehor;
44. Jappella biex id-defiċit strutturali jinżamm bħala wiehed mill-indikaturi użati biex jiddetermina s-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi;
45. Iqis strategija mġedda għat-tkabbir u l-impjiegi bħala kontributor prinċipali għal finanzi pubbliċi sostenibbli fl-Unjoni Ewropea; jemmen li l-Unjoni Ewropea tehtieġ li timmodernizza l-ekonomija tagħha, partikolarment il-bażi industrijali tagħha; jappella għal allokazzjoni mill-gdid tal-fondi fil-baġit tal-UE u tal-Istati Membri lejn investiment ikbar fir-riċerka u l-innovazzjoni; jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-strategija l-għida "Ewropa 2020" tehtieġ strumenti vinkolanti biex tirnexxi;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

46. Jenfasizza l-htieġa biex is-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi fl-Istati Membri tal-UE tkun immonitorjata kostantement sabiex jiġi valutat il-kobor tal-isfidi fit-tul; jenfasizza wkoll il-htieġa għal pubblikazzjoni regolari ta' informazzjoni dwar il-passivi miftuħa tas-settur pubbliku u l-passivi tas-sistemi soċjali, eż. l-iskemi tal-pensjonijiet;
47. Jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra t-tnaqqis fid-distakk tas-sostenibilità fit-tul tal-finanzi pubbliċi bhala parti essenzjali mill-istrategija UE 2020;
48. Jistieden lill-Istati Membri biex wara li jimlew id-distakk tas-sostenibilità tagħhom, inaqqsu l-proporzjon pubbliku tagħhom bejn id-dejn u l-PDG għal massimu ta' 60 %;
49. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-firxa tar-rati ta' mgħax fis-swieq kapitali hija l-indikatur prinċipali tas-solvenza tal-Istati Membri individwali;
50. Huwa estremament imhasseb dwar id-diskrepanzi fil-kwalità tal-istatistika, li tista' tiġi osservata fl-UE b'mod generali u fiż-żona euro b'mod partikolari;
51. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li s-sostenibilità fit-tul tal-finanzi pubbliċi hija wkoll fundamentament marbuta mal-baġit tal-UE u mal-finanzjament tiegħu;
52. Jenfasizza r-rwol pożittiv hafna tal-baġit tal-UE, minkejja li limitat hafna mill-MFF, fit-taffija tal-effetti tal-kriżi permezz tal-finanzjament tal-Pjan ta' Rkupru Ewropew u r-riallokazzjoni tal-fondi favur oqsma prijoritarji f'dak ir-rigward; jiddeplora, madankollu, in-nuqqas ta' koordinament adegwat bejn il-politiki ekonomiċi u fiskali tal-Istati Membri biex jiġġieldu kontra l-kriżi ekonomika u finanzjarja, kif ukoll biex jiżguraw is-sostenibilità fit-tul tal-finanzi pubbliċi;

Id-dimensjoni soċjali u tal-impjiegi tal-istrategija ta' hruġ mill-kriżi

53. Jinnota li ż-żieda fil-qgħad u d-dejn pubbliku kif ukoll it-tnaqqis fit-tkabbir ekonomiku kkawżati mill-kriżi ekonomika ma jaqblux mal-objettiv tal-finanzi pubbliċi sostenibbli; jinnota l-bżonn li l-Istati Membri jikkonsolidaw il-kontijiet tagħhom u jtejbju l-likwidità tal-finanzi pubbliċi biex inaqqsu l-prezz tad-dejn iżda anki l-bżonn li dan isir b'mod bilanċjat f'perjodu ta' żmien raġonevoli, b'kunsiderazzjoni taċ-ċirkostanzi partikolari eżistenti fl-Istati Membri; jenfasizza, madankollu, li qtugħ indiskriminat fl-investimenti pubbliċi, ir-riċerka, l-edukazzjoni u l-iżvilupp għandhom konsegwenzi negattivi fuq il-prospettivi għat-tkabbir, għall-impjiegi u għall-inkluzjoni soċjali u għalhekk iqis li investimenti fuq medda twila ta' żmien f'dawn l-oqsma jridu jkomplu jiġu promossi, u fejn mehtieġ imwessghin;
54. Jenfasizza li l-irkupru attwali għadu fragli u li l-qgħad għadu qed jiżdied fil-maġġoranza tal-Istati Membri, u speċjalment iż-żgħażaġgh huma dawk l-aktar milquta; jemmen bil-qawwi li l-kriżi finanzjarja ma tistax titthabbar bhala mitmuma sakemm il-qgħad jonqos sostanzjalment u b'mod sostenibbli u jenfasizza l-fatt li s-sigurtà soċjali tal-Ewropa wriet il-valur tagħha billi pprovdiet stabbiltà u kkontribwixxiet għall-irkupru;
55. Iqis li huwa essenzjali li jiġu valutati sew l-effetti soċjali u dawk relatati mal-impjiegi tal-kriżi u li tiġi definita fuq livell tal-UE strategija ta' rkupru bbażata fuq l-appoġġ għall-impjiegi, it-tahriġ u l-investment li jwassal għal attività ekonomika għolja, it-tishih tal-kompetittività u tal-produttività tal-impriżi, speċjalment għall-SMEs, u r-rivitalizzazzjoni tal-industrija filwaqt li tiżgura t-tranżizzjoni tagħha lejn ekonomija sostenibbli kompetittiva; jemmen li dawn il-miri għandhom ikunu fil-qalba tal-istrategija Ewropa 2020;
56. Hu tal-fehma li l-istrategija tal-irkupru ekonomiku fl-ebda ċirkostanza ma għandha taghti lok għal żbilanċi strutturali godda u għal disparitajiet tad-dhul prinċipali, li qed iżommu lura l-produttività u l-kompetittività fl-ekonomija, iżda anzi għandha tintroduċi r-riformi mehtieġa biex jiġu indirizzati dawn l-iżbilanċi; iqis li l-miżuri finanzjarji u fiksali mehuda mill-Istati Membri għandhom iħarsu s-salarji, il-pensjonijiet, il-benefiċċji għall-qgħad u l-kapaċità tal-akkwist tal-familji mingħajr ma jipperikolaw is-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi jew il-kapaċità tal-Istati Membri li jipprovdju servizzi pubbliċi essenzjali fil-futur;

57. Jinnota li t-tixjih tal-popolazzjoni mbassar fis-snin li ġejjin se jipprezenta sfida liema bhalha għall-pajjiżi tal-UE; huwa tal-fehma, għalhekk, li l-miżuri kontra l-kriżi ma għandhomx, fil-prinċipju, joħolqu konsegwenzi fit-tul għall-finanzi pubbliċi jew jitfgħu piż żejjed fuq il-ġenerazzjonijiet futuri bi hlasijiet lura tad-dejn attwali;

58. Jishaq fuq l-importanza li l-irkupru ekonomiku jkun marbut ma' politiki mmirati biex ikun indirizzat il-qgħad strutturali, b'mod partikolari l-qgħad fost iż-żgħażaġh, l-anzjani, il-persuni b'diżabilità u n-nisa, bil-ghan li jiżdiedu l-impjiegi ta' kwalità, u b'hekk tissahħaħ il-produttività tax-xogħol u tal-investment; f'dan ir-rigward, iqis bhala importanti l-politiki li jtejbju l-kwalità tal-kapital uman, bhall-edukazzjoni jew il-politiki fil-qasam tal-kura tas-sahha mmirati li jiżviluppaw forza tax-xogħol aktar produttiva u li topera aktar fit-tul u l-politiki mmirati biex itawlu l-perjodu tal-attività professjonali; jistieden lill-Istati Membri u l-Kummissjoni biex isahħu l-politiki u l-miżuri tagħhom fil-qasam tal-impjiegi u tas-suq tax-xogħol, billi jqegħduhom fil-qalba tal-istrateġija Ewropa 2020;

L-impatt tal-bidla demografika u l-istrateġija għall-impjiegi

59. Iqis li s-sostenibilità tal-finanzi pubbliċi tiddependi hafna fuq l-abilità li joghla l-livell ta' persuni impjegati biex jiġu indirizzati l-isfidi demografici u dawk marbuta mal-baġit, b'referenza partikolari għas-sostenibilità tal-iskemi tal-pensjonijiet; huwa tal-fehma li l-kapital uman Ewropew eżistenti jista' jiġi appoġġat fit-terminu medju b'politiki xierqa dwar il-migrazzjoni li jissarrfu fl-integrazzjoni tal-migranti fis-suq tax-xogħol u fl-ġhoti taċ-ċittadinanza;

60. Jishaq fuq il-fatt li zieda fil-livelli ta' impjiegi hija essenzjali biex l-UE tlahhaq mal-popolazzjoni li qed tixjeh u jenfasizza li l-partecipazzjoni għolja fis-suq tax-xogħol hija prekundizzjoni għat-tkabbir ekonomiku, l-integrazzjoni soċjali u l-ekonomija tas-suq soċjali li tkun sostenibbli u kompetittiva;

61. Hu tal-fehma li l-istrateġija Ewropa 2020 għandha tiehu l-forma ta' "patt dwar il-politika ekonomika, tal-impjiegi u soċjali" li jkollha l-ghan li ssostni l-kompetittività tal-ekonomija Ewropea u tiffoka fuq l-integrazzjoni tas-suq tax-xogħol għal kulhadd, jiġifieri wahda li thares bl-aħjar mod iċ-ċittadini mill-esklużjoni soċjali; jishaq fuq il-fatt li l-politiki kollha għandhom isahħu lil xulxin biex jinkisbu sinerġiji pozittivi; hu tal-fehma li l-istrateġija għandha tkun ibbażata fuq linji gwida, u fejn possibbli indikaturi u parametri ta' referenza li jistgħu jitkejlu u jitqabblu kemm fuq livell nazzjonali kif ukoll fuq dak tal-UE;

Is-sostenibilità tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali

62. Iqis li l-politika tal-finanzi pubbliċi kkoordinata fuq livell tal-UE u orjentata lejn it-tkabbir sostenibbli, l-impjiegi ta' kwalità u l-adozzjoni tar-riformi meħtieġa biex tkun żgurata l-vijabilità tas-sistemi tas-sigurtà soċjali hija wahda mir-reazzjonijiet meħtieġa għall-konsegwenzi tal-kriżi finanzjarja, ekonomika u soċjali u l-isfidi tal-bidliet demografici u dawk marbuta mal-globalizzazzjoni;

63. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-ekwilibriju fit-tul tal-iskemi statutarji tal-pensjonijiet jiddependi mhux biss mill-evoluzzjonijiet tal-popolazzjoni, iżda wkoll mill-produttività ta' dawk attivi fxogħol, li tinfluwenza r-rata tat-tkabbir potenzjali, kif ukoll mill-proporzjon tal-PDG riservat għall-finanzjament tal-iskemi msemmija;

64. Jishaq fuq l-importanza tal-Green Paper imminenti dwar ir-riforma tal-pensjonijiet u jqis li l-iżvilupp ta' sistemi tal-pensjonijiet sostenibbli, siguri u diversifikati sew b'sorsi differenti ta' finanzjament marbuta mal-andament tas-suq tax-xogħol jew mas-swieq finanzjarji u li jstgħu jiehdu l-forma ta' skemi tal-kumpagniji, u li jinvolvu skemi pubbliċi, oħrajn supplimentari bbażati fuq minn ihaddem u oħrajn individwali, huma vitali u għandhom ikun mhegga kuntrattwalment u fiskalment; jirrikonoxxi, għalhekk, l-importanza tal-litteriżmu tal-pensjoni fost iċ-ċittadini tal-UE;

65. Jenfasizza li, fuq medda twila ta' żmien, l-obbligi tal-pensjonijiet impliċiti jirrapprezentaw wahda mill-akbar partijiet tad-dejn pubbliku totali, u li l-Istati Membri għandhom jipubblikaw regolarment tagħrif dwar l-obbligi tal-pensjonijiet impliċiti tagħhom, billi jsewgu l-metodoloġija komuni li hemm qbil dwarha;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

66. Huwa tal-fehma li l-bżonn li jkun hemm finanzi pubblici sostenibbli kif ukoll sigurtà soċjali adegwata u skemi ta' inkluzjoni jirrikjedi li tiżdied il-kwalità u l-effiċjenza tal-amministrazzjoni u tan-nefqa pubblika, u li l-Istati Membri għandhom jithegġew iqisu mizuri biex jiżguraw li l-piż fiskali jinqasam b'mod ekwu bi tnaqqis progressiv u inċiżiv tal-piż fiskali fuq l-impjegi u fuq l-SMEs; hu tal-fehma li dan għandu jgħin biex jonqos il-faqar, jiggarantixxi l-koeżjoni soċjali u jagħti spinta lit-*tkabbir ekonomiku* u lill-*produttività*, li huma fatturi fundamentali fil-*kompetittività* u fis-*sostenibilità* tal-*mudell ekonomiku* u soċjali Ewropew;

*

*   *

67. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-*riżoluzzjoni* lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-BĊE u l-gvernijiet tal-Istati Membri.

Il-kontribut tal-Politika ta' Koeżjoni għall-kisba tal-oġġettivi ta' Lisbona

P7_TA(2010)0191

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-kontribut tal-Politika ta' Koeżjoni għall-kisba tal-oġġettivi ta' Lisbona (2009/2235(INI))

(2011/C 161 E/18)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 174 sa 178 tiegħu,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 tal-11 ta' Lulju 2006 li jistipula dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill 2006/702/KE tas-6 ta' Ottubru 2006 dwar il-Linji Gwida Strateġiċi Komunitarji dwar il-Koeżjoni ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2009 dwar "l-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Fondi Strutturali 2007-2013: ir-riżultati tan-negożjati dwar l-istrategġiji ta' koeżjoni u l-programmi operazzjonali" ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Awwissu 2007 dwar "Reġjuni Ewropej kompetittivi permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni - Kontribuzzjoni lejn aktar *tkabbir* u impjegi aktar u itjeb" (COM(2007)0474),
- wara li kkunsidra d-dokument ta' *Hidma* tal-Persunal tal-Kummissjoni tal-14 ta' Novembru 2007 dwar "Reġjuni li jwasslu l-innovazzjoni permezz tal-politika ta' koeżjoni" (SEC(2007)1547),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Naħdmu flimkien għat-*tkabbir ekonomiku* u għall-impjegi. Bidu għid għall-Istrategġija ta' *Lisbona*" (COM(2005)0024),

⁽¹⁾ ĠU L 210, 31.7.2006, p. 25.

⁽²⁾ ĠU L 291, 21.10.2006, p. 11.

⁽³⁾ Testi adottati, P6_TA(2009)0165.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra d-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni "Dokument ta' evalwazzjoni tal-Istrateġija ta' Lisbona" (SEC(2010)0114),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2007 dwar "It-twassil mill-Istati Membri u r-Regġuni tal-Istrateġija ta' Lisbona għat-tkabbir u l-impjiegi permezz tal-politika ta' koeżjoni tal-UE, 2007-2013" (COM(2007)0798),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Mejju 2008 dwar "Ir-riżultati tan-negozjati dwar l-istrateġiji u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni għall-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013" (COM(2008)0301),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Diċembru 2009 dwar l-20 rapport annwali dwar l-implimentazzjoni tal-Fondi Strutturali (2008) (COM (2009)0617),
  - wara li kkunsidra l-evalwazzjonijiet ex post tal-perjodu ta' programmazzjoni 2000-2006,
  - wara li kkunsidra d-Dokument ta' Hidma tal-Kummissjoni tal-24 ta' Novembru 2009 dwar Konsultazzjoni dwar l-Istrateġija Futura "EU2020" (COM(2009)0647),
  - wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew Informali tal-11 ta' Frar 2010,
  - wara li kkunsidra l-konsultazzjoni pubblika mnedija mill-Kummissjoni dwar l-UE 2020 u r-riżultat tagħha (SEC2010)0116),
  - wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni tat-3 ta' Marzu 2010 "Ewropa 2020. Strateġija għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklussiv" (COM(2010)2020),
  - wara li kkunsidra r-Rapport Strateġiku tal-Kummissjoni tal-31 ta' Marzu 2010 li jhegġeg dibattitu tal-UE dwar il-koeżjoni,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A7-0129/2010),
- A. billi, wiehed iżomm f'moħħu li l-għan finali tal-politika ta' koeżjoni huwa li jitnaqqas id-distakk bejn il-livelli ta' żvilupp tad-diversi reġjuni u l-limitu sa fejn ir-reġjuni l-inqas favoriti u l-gżejjer (inklużi ż-żoni rurali) qed jagħtu lura, mill-2007 r-regolamenti tal-Fondi Strutturali jinkludu l-għoti obbligatorju ta' flus għall-oġġettivi ta' Lisbona għall-UE15 u mekkaniżmu simili għall-għoti mhux obbligatorju ġie applikat b'mod volontarju mill-UE12, b'tali mod li r-riżorsi tal-politika ta' koeżjoni jappellaw għall-Istati Membri u r-reġjuni, it-tkabbir u l-impjiegi,
- B. billi - b'mod partikolari matul ir-reċessjoni attwali - il-politika ta' koeżjoni hija wahda mill-istrumenti ewlenin biex jitravmu t-tkabbir, il-kompetittività u l-impjiegi fl-UE minhabba, fost affarijiet oħra, l-ammont stabbli tagħha ta' fondi għal programmi u politiki ta' żvilupp fuq tul ta' żmien twil, is-sistema ta' mmanijġġjar deċentralizzata applikata u l-inklużjoni ta' prijoritajiet ta' żvilupp sostenibbli Komunitarji fost l-oġġettivi fundamentali tagħha,
- C. billi żewġ terzi tal-investiment tas-settur pubbliku madwar l-UE ġej mil-livelli reġjonali u lokali, l-awtoritajiet reġjonali u lokali spiss jikkoncentraw kompetenzi sostanzjali tal-politika u huma atturi ewlenin fit-twassil kemm tal-Istrateġija attwali ta' Lisbona kif ukoll tal-Istrateġija futura tal-UE2020,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- D. billi l-politika ta' koeżjoni u l-Istrateġija UE 2020 għandhom jiġu integrati minhabba li l-politika ta' koeżjoni hija inkluża fit-Trattat ta' Lisbona sabiex jitrawmu t-tkabbir, il-kompetittività u l-impjieg, li huma l-oġġettivi ewlenin tal-Istrateġija,
- E. billi l-istrateġija proposta UE2020, simili għall-Istrateġija ta' Lisbona, ma tirriflettix b'mod suffiċjenti l-livelli ta' żvilupp differenti ta' reġjuni u Stati Membri u għalhekk ma tenfasizzax biżżejjed il-koeżjoni ekonomika fl-UE mkabbra,

Il-Politika ta' Koeżjoni u l-Istrateġija ta' Lisbona

1. Josserva li fl-allokazzjonijiet tal-programm għall-2007-2013 madwar €228 biljun ġew assenjati matul il-perjodu ta' 7 snin għall-prijoritajiet ta' Lisbona; jindika li l-allokazzjonijiet iġenerali, fl-UE12 ukoll, marru 'l bogħod mill-persentaġġi sugġeriti;
2. Jinnota li l-allokazzjonijiet ivarjaw hafna madwar l-Istati Membri u fost l-Oġġettivi; jenfasizza li m'hemmx politika waħda li tgħodd għall-oqsma kollha u li tentattiv bħal dan iwassal għal nuqqas ta' sjeda u identifikazzjoni bi kwalunkwe strateġija għat-tkabbir u jirriżulta fl-implimentazzjoni fqira tagħha;
3. Ifakkar li diġà fil-perjodu 2000-2006, minkejja l-assenza ta' mekkaniżmu ta' assenjazzjoni, ir-rabta bejn il-programmi tal-Politika ta' Koeżjoni u l-Istrateġija ta' Lisbona kienet b'saħħitha b'€10.2 biljuni investiti fir-riċerka u l-innovazzjoni;
4. Huwa tal-fehma li l-Istrateġija ta' Lisbona oriġinali, ibbażata biss fuq il-metodu miftuħ ta' koordinazzjoni, strutturalment ma kienx possibbli li jinkisbu l-miri msemmija u li kien biss meta kienet marbuta mal-Politika ta' Koeżjoni li ntlahqu riżultati veri; jishaq li dan l-iżball għandu jiġi evitat fl-istrateġija proposta UE 2020;
5. Jiddispjaċih li minhabba d-dewmien għall-bidu tal-programmi u n-nuqqas sussegwenti ta' data dwar l-infiq, il-korrispondenza bejn l-allokazzjonijiet tal-programm u n-nefqa proprja ma tistax tiġi verifikata f'dan l-istadju, u lanqas hu possibbli li jiġi evalwat jekk l-investimenti ta' Lisbona humiex affidabbli, b'mod partikolari fir-rigward ta' programmar f'pajjiżi inqas avvanzati; jilqa' l-pubblikazzjoni tar-rapport strateġiku tal-Kummissjoni u jitlob li dibattitu interistituzzjonali ta' livell għoli jsir fuq din il-bażi biex janalizza l-kontribuzzjoni tal-politika ta' koeżjoni għall-oġġettivi ta' Lisbona u biex jevalwa interrelazzjonijiet futuri;
6. Jikkritika n-nuqqas ta' evalwazzjoni ġenerali tal-impatt tan-nefqa ta' koeżjoni dwar l-iżvilupp reġjonali; jitlob lill-Kummissjoni biex tevalwa l-impatt territorjali tal-assenjazzjoni ta' Fondi Strutturali għall-Istrateġija ta' Lisbona u biex tevalwa jekk din is-sistema hijiex verament qiegħda tikkontribwixxi għal żvilupp reġjonali bilanċjat u koerenti;
7. Jirrikonoxxi li evalwazzjoni effettiva għandha tkun ibbażata fuq indikaturi li jippermettu t-tqabbil tad-data u l-aggregazzjoni fost ir-reġjuni; ihegġeġ lill-Kummissjoni biex thejji proposta għall-indikaturi tal-evalwazzjoni qabel l-2012 sabiex tipprovdi l-mezzi biex tkejjel ir-riżultat tal-impatt kif ukoll fir-rigward tal-kwantità u l-kwalità u biex tagħmel l-aġġustamenti meħtieġa għall-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss;
8. Jiddispjaċih li, filwaqt li l-oġġettivi ewlenin tal-Aġenda ta' Lisbona inizjalment inkludew it-tkabbir ekonomiku, l-impjieg u l-koeżjoni soċjali, it-tnedija mill-ġdid tal-Istrateġija fl-2005 pprezentat programm anqas ambizzjuż;
9. Jikkunsidra l-governanza dgħajfa f'hafna livelli bħala waħda mil-limiti ewlenin tal-Istrateġija ta' Lisbona, bl-involvement insuffiċjenti tal-awtoritajiet reġjonali u lokali u s-soċjetà ċivili fit-tfassil, l-implimentazzjoni, il-komunikazzjoni u l-evalwazzjoni tal-istrateġija; jirrakkomanda l-integrazzjoni qawwija tagħhom fil-futur fl-istadji kollha;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

10. Jenfasizza li meta l-prinċipju ta' shubija ġie applikat fl-Istrateġija ta' Lisbona, zied is-sens ta' approporzjoni tal-oġġettivi mill-awtoritajiet lokali u reġjonali, kif ukoll mill-partijiet ekonomiċi u soċjali interessati, u sostenibilità oġhla żgurata tal-intervenzjonijiet; jistieden lill-Kummissjoni timmoniterja l-implimentazzjoni tal-prinċipju tas-shubija fl-Istati Membri b'mod aktar effikaċi;

11. Jinnota li r-reġjuni u l-ibliet tal-Ewropa jiżvolġu rwol fundamentali fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Lisbona, minhabba li huma atturi ewlenin fil-qasam tal-innovazzjoni, ir-riċerka u l-politika ta' edukazzjoni; jindika li huma jimplimentaw aktar minn terz tal-investiment pubbliku kollu fl-UE u kulma jmur qed jiffikuaw aktar l-infiq tal-Fond Strutturali fuq it-tkabbir – u l-oġġettivi relatati mal-impjiegi;

12. Jindika li l-livell reġjonali u b'mod partikolari dak lokali għandu rwol kruċjali x'jilgħab bhala l-magna biex tilhaq atturi ekonomiċi u soċjali numerużi li jgħixu u jipproduċu fl-Ewropa, partikolarment l-SMEs, u dawk li jrawmu l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, ir-riċerka, l-innovazzjoni u l-iżvilupp;

13. Jiddispjaċih dwar is-sinerġiji dgħajfin li jeżistu bejn l-Oqsfa ta' Referenza Strateġika Nazzjonali u l-Programmi Nazzjonali ta' Riforma skont l-istrateġija; jirrakkomanda djalogu aktar b'saħħtu u regolari fil-livelli kollha, inkluż il-livell Komunitarju, bejn amministrazzjonijiet responsabbli mill-politika ta' koeżjoni u l-Istrateġija ta' Lisbona/UE2020 u l-ishab relevanti mill-kumitat tal-monitoraġġ;

14. Japprezza li r-riżultati li saru sa issa permezz tal-istrumenti ta' inġinerija finanzjarja u l-koperazzjoni mal-BEI fit-trawwim tal-innovazzjoni u r-riċerka permezz ta' forum rinnovabbli ta' finanzjament u jshaq fuq il-ħtieġa li jissahhu r-rabtiet bejn l-istrument ta' finanzjament tal-UE u l-istrumenti ta' finanzjament tal-BEI; jirrikonoxxi l-potenzjal għall-ingranaġġ għal investimenti u jitlob għat-tishih tagħhom b'mod speċjali fir-rigward ta' JEREMIE u JESSICA biex jiżguraw appoġġ aħjar għan-negozji u l-SMEs; jirrakkomanda li r-regoli li jgovernaw dawn l-istrumenti ikunu simplifikati biex jippermettu użu akbar mill-benefiċjarji;

Il-Politika ta' Koeżjoni u l-UE2020

15. Jilqa' d-dibattitu dwar l-istrateġija UE2020; jenfasizza n-natura ta' din l-istrateġija fuq medda twila ta' żmien li għandha l-għan li tohloq kundizzjonijiet qafas għal tkabbir stabbli u holqien ta' impjiegi fl-Ewropa u tranżizzjoni għal ekonomija sostenibbli, u jaqbel mal-prijoritajiet definiti; jshaq fuq il-bżonn li jiġi żviluppat b'mod sussegwenti approċċ ta' governanza fuq hafna livelli għall-koeżjoni territorjali li tant hemm bżonnha fl-Ewropa;

16. Jiddispjaċih li din l-istrateġija għet proposta qabel it-tlestija tar-reviżjoni tal-Istrateġija ta' Lisbona attwali; jirrakkomanda bis-shih lill-Kummissjoni biex tipprepara evalwazzjoni onesta tan-nuqqasijiet fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Lisbona; Jenfasizza li r-rakkomandazzjonijiet ta' dan ir-rapport parlamentari għandhom jiġu inklużi fil-verżjoni finali tal-istrateġija l-għdida;

17. Jitlob għall-bżonn li tiġi żgurata infrastruttura effiċjenti u estensiva billi jiġu mmodernizzati s-sistemi ta' trasport, jiġu introdotti arrangamenti ta' trasport li ma jhammġux, li jitjeb b'mod kwalitattiv l-aċċess għall-ilma u d-dranaġġ u s-sistemi ta' mmaniġġjar tal-iskart, billi jiġi introdott immaniġġjar ambjentali effettiv, u billi jiġi żgurata l-użu sostenibbli ta' riżorsi naturali u enerġiji rinnovabbli, bil-għan li jkun hemm żvilupp ekonomiku u koeżjoni soċjali mtejba;

18. Ihegġegħ lill-UE tadotta dispożizzjonijiet speċifiċi u tiehru azzjoni xierqa biex tilhaq il-ħtiġijiet speċjali ta' reġjuni kkaratterizzati minn nuqqasijiet naturali jew demografiċi ta' natura serja u permanenti, bhala ma huma reġjuni kostali, gzejjer, reġjuni muntanjużi u reġjuni transkonfinali u l-aktar imbiegħda, fid-dawl tal-baži legali għall-koeżjoni territorjali li jipprovdi t-Trattat ta' Lisbona l-għdid;

19. Japprezza li d-dimensjoni soċjali hija kkunsidrata fil-proposta, iżda jenfasizza li l-pilastru ekonomiku għandu r-rwol ċentrali f'termini ta' holqien tax-xogħol u għalhekk huwa importanti li jitlesta s-Suq Intern hieles, miftuħ u funzjonali li jippermetti lin-negozji jirreagixxu mal-flessibilità ta' tendenzi makroekonomiċi; jenfasizza li l-kriżi riċenti wriet li l-ebda strateġija għat-tkabbir ma tista' titraskura l-oġġettivi tal-protezzjoni soċjali, l-aċċess għas-servizzi, il-għlieda kontra l-faqar u l-eskluzjoni soċjali u l-holqien ta' xogħlijiet ta' kwalità;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

20. Jilqa' t-talba ghal impjeggi aktar sostenibbli u intelligenti, iżda jagħraf li mudell ġdid ekonomiku jista' jwassal ghal distribuzzjoni mhux ugwali tal-ispejjeż u l-benefiċċji fost Stati Membri u reġjuni individwali, u għalhekk biex jipprevjeni dan milli jsehh, jitlob lill-Unjoni tiegħu r-responsabilità u tidentifika oqsma ewlenin tal-azzjoni fejn skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà l-intervent fil-livell Ewropew huwa l-aktar xieraq biex jinkisbu l-aqwa riżultati għal kulhadd;
21. Jenfasizza li r-riċerka u l-innovazzjoni huma strumenti ewlenin għall-iżvilupp tal-UE u biex ikunu jistgħu jagħmluha aktar kompetittiva quddiem sfidi globali; huwa tal-opinjoni li għandu jkun hemm investiment regolari f'dawn l-oqsma kif ukoll evalwazzjoni regolari tal-progress li sar fuq bażi tar-riżultati li nkisbu; f'dan ir-rigward jappella għal koordinazzjoni aħjar tal-Fondi Strutturali u l-Programm ta' Qafas biex ikabbru l-benefiċċji tal-fondi għar-riċerka u l-innovazzjoni fil-futur u għall-iżvilupp ta' gruppi innovattivi reġjonali fl-Istati Membri u bejniethom;
22. Jinsab konvint li l-edukazzjoni u t-taħriġ huma prekondizzjonijiet fundamentali għall-iżvilupp tal-UE u biex ikunu jistgħu jagħmluha aktar kompetittiva quddiem sfidi globali; jemma li l-investment irid jiġi żgurat f'dan il-qasam b'mod regolari u li l-progress tal-oġettivi jrid jiġi valutat regolarment;
23. Jirrikonoxxi li l-istruttura stabbilita ta' oġġetti fil-politiki strutturali taw prova li kien hemm suċċess waqt l-ewwel snin tagħha; jappella f'għajnejha l-affidabilità tal-ippjanar għall-kontinwazzjoni ta' din l-istruttura kif ukoll għall-kontinwazzjoni tal-prinċipju ta' mmaniġġjar maqsum; jirrikonoxxi li jista' jkun hemm il-htieġ ta' aġġustament tal-kontenut oġġettiv għal adattament għall-miri tal-2020;
24. Jinnota li n-nuqqasijiet infrastrutturali, partikolarment f'reġjuni rurali, xorta jvarjaw b'mod konsiderevoli madwar l-Ewropa li jibblokkjaw it-tkabbir potenzjali tagħha u l-funzjonament bla xkiel tas-Suq Intern; jenfasizza l-importanza ta' koperazzjoni transkonfinali f'dan ir-rigward u jemma li jehtieġ li tinholoq sitwazzjoni verament bl-istess kondizzjonijiet fit-trasport, l-enerġija, it-telekomunikazzjonijiet u l-infrastruttura tal-IT, u għandha tiġi inkluża fl-istrateġija u tkompli tkun parti essenzjali tal-politika ta' koeżjoni;
25. Jirrikonoxxi li l-Baġit tal-UE għandu jilgħab rwol ċentrali biex jinkisbu l-miri tal-UE 2020; jikkunsidra li l-politika ta' koeżjoni, minhabba l-fokus strateġiku tagħha, il-kundizzjonalità b'saħħitha u li torbot, l-interventi magħmula bil-qies, u l-monitoraġġ u l-għajjnuna teknika, hija mekkanizmu effiċjenti u effettiv għat-twassil tal-istrateġija UE2020;
26. Jinnota li, b'mod partikolari fir-rigward tal-aċċess għal broadband, jeżistu defiċits kbar f'żoni rurali, li għandhom jingħelbu skont l-oġettiv imsemmi fl-Aġenda Diġitali, biex jiġi appoġġjat l-iżvilupp ekonomiku sostenibbli ta' dawn ir-reġjuni;
27. Jilqa' r-rikonoxximent tar-rwol tal-Fondi Strutturali fit-twassil tal-miri UE2020; madankollu jenfasizza, li l-politika ta' koeżjoni mhijiex sempliċement is-sors ta' allokkazzjonijiet finanzjarji stabbli, iżda hi strument qawwi għall-iżvilupp ekonomiku tar-reġjuni kollha tal-Ewropa. Il-miri ewlenin tagħha – li jegħlbu n-nuqqas ta' qbil bejn ir-reġjuni u jintroduċu koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali reali fl-Ewropa, u prinċipji - approċċ integrat, governanza fuq hafna livelli u shubija reali - huma l-elementi prinċipali kumplimentari għas-suċċess tal-istrateġija u għandhom ikunu kkoordinati magħha;
28. Jenfasizza li politika ta' koeżjoni b'saħħitha u ffinanzjata sew, li tiġbor fiha r-reġjuni Ewropej kollha, għandha tkun element ewleni għall-Istrateġija UE2020; jemma li din il-politika, bl-approċċ orizzontali tagħha, hija prekondizzjoni fundamentali għat-twassil b'suċċess tal-miri UE2020, kif ukoll għal ksb ta' koeżjoni soċjali, ekonomika u territorjali fl-UE; jirrifjuta kull tentattiv biex din il-politika ta' koeżjoni tiġi nazzjonalizzata mill-ġdid u jitlob għad-dimensjoni reġjonali biex tkun appoġġjata bis-shih fir-reviżjoni tal-baġit tal-UE;
29. Jenfasizza li d-definizzjoni fil-hin ta' mekkanizmi ta' twassil hija ta' importanza kbira għas-suċċess tal-Istrateġija UE 2020;
30. Jenfasizza li l-politika ta' koeżjoni mhijiex subordinata għall-Istrateġija UE2020; jenfasizza li filwaqt li l-prijoritajiet tal-politika ta' koeżjoni għandhom ikunu konformi mal-oġettivi tal-UE2020, għandha tkun permessa biżżejjed flessibilità biex takkomoda l-ispeċifitajiet reġjonali u tappoġġja r-reġjuni anqas b'saħħithom u l-aktar li għandhom b'żonn biex jegħlbu d-diffikultajiet soċjoekonomiċi tagħhom, nuqqasijiet naturali u jnaqqsu n-nuqqas ta' qbil;

31. Jitlob għal sistema ta' governanza mtejba fl-Istrateġija UE2020 meta mqabbla mal-Istrateġija ta' Lisbona; jirrakkomanda t-tfassil u l-implimentazzjoni, filwaqt li jintużaw il-fondi ta' Koeżjoni u dawk strutturali, skont il-prinċipju ta' governanza fuq hafna livelli sabiex jiżgura involviment akbar tal-awtoritajiet lokali u reġjonali u tal-partijiet interessati tas-soċjetà civili; jenfasizza li dan l-involviment jaf jinkludi l-adozzjoni ta' ftehimiet ta' governanza fuq hafna livelli;
32. Jikkunsidra li l-istrateġija tal-UE2020 għandha tkun parti integrali fil-ksib tal-mira ta' koeżjoni territorjali, inkluża bħala objettiv ġdid fit-Trattat ta' Lisbona; jemmen li l-inizjattivi lokali għal koperazzjoni transkonfinali joffru potenzjal għal koeżjoni territorjali li għadha ma gietx sfruttata biżżejjed; jistieden lill-Kummissjoni biex fil-proposti tagħha tistabbilixxi r-rwol tal-istrateġija tal-makroreġjuni f'aktar dettall għall-arranġamenti ta' koperazzjoni territorjali futuri;
33. Jindika li dimensjoni territorjali aktar b'saħħha tal-istrateġija, li tikkunsidra l-ispeċifità jiet u l-livelli differenti tal-iżvilupp tar-reġjuni Ewropej, bl-involviment dirett tal-awtoritajiet reġjonali u lokali u l-imsieħba kif imsemmija fir-Regolament dwar il-Fondi Strutturali fl-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-programmi rilevanti, twassal għal sens akbar ta' approprijazzjoni tal-miri tiegħu fil-livelli kollha u tiżgura għarfien aħjar tal-objettivi u r-riżultati fir-realtà; jemmen, barra minn hekk, li r-reġjuni jehtieġu jiġu appoġġjati kontinwament billi jiġu żviluppati strumenti finanzjarji innovattivi biex b'hekk jinżamm ir-rwol tagħhom biex jinkisbu l-objettivi tal-Istrateġija ta' Lisbona;
34. Jenfasizza l-importanza ta' għarfien bażiku, kemm lokalment u b'mod reġjonali, għall-objettivi tal-Istrateġija UE2020; minn dan il-lat, iqis li huwa essenzjali li tiġi żgurata d-dispożizzjoni ta' statistiċi kongunti, kif ukoll titkejjel il-kapaċità fir-rigward tal-indikaturi, kemm fil-livell reġjonali u lokali;
35. Jindika li r-rwol prinċipali tal-ibliet fil-ksib tal-miri UE2020; ihegġeġ li l-esperjenza u l-kontribuzzjoni tagħhom jiġu kkunsidrati fl-implimentazzjoni tal-prijoritajiet UE2020, b'mod partikolari fir-rigward ta' tibdil fil-klima, fl-integrazzjoni soċjali u fid-demografija u investimenti fl-iżvilupp ekonomiku sostenibbli, fl-enerġija, fit-trasport, fil-ġestjoni tal-ilma, fil-kura tas-saħha, fis-sigurtà pubblika eċċ; jaqbel mal-konkluzjonijiet abbozzati tal-Kunsill li r-reġjuni għandhom ikunu involuti fl-istrateġija tal-impjiegi u tat-tkabbir fil-futur; jissuġġerixxi li, minhabba li kull strateġija f'dan il-qasam għandha tiġi eżegwita f'koperazzjoni mar-reġjuni u l-ibliet, il-Kummissjoni u l-Kunsill għandhom iqisu l-parir tal-Komitat tar-Reġjuni dwar l-Istrateġija UE 2020;
36. Jistenna li l-Kummissjoni tippreżenta proposti konkreti għall-holqien ta' sinerġiji bejn il-politika ta' koeżjoni u l-politiki settorali eżistenti skont approċċ integrat; jirrakkomanda razzjonalizzazzjoni tal-objettivi, strumenti u proċeduri amministrattivi tal-programmi u allinjament tat-tul ta' żmien tal-programm ta' dawn il-politiki;
37. Jemmen, madankollu, li l-Unjoni għandha tkompli tuża bħala l-mekkanizmi ta' finanzjament ewlenin, il-Fond ta' Koeżjoni u l-fondi strutturali, li għandhom metodi ta' twassil operazzjonali stabbiliti hafna; iqis li m'hemmx b'żonn jinholqu fondi tematiċi separati godda biex jiġu indirizzati l-miri UE2020 u minflok jahseb li għandhom jiġu inklużi fil-politika ta' koeżjoni u dik ta' żvilupp rurali;
38. Jirrakkomanda l-adozzjoni ta' approċċ simplifikat għall-użu tal-Fondi Strutturali fil-qafas regolatorju tal-futur; jenfasizza li l-armonizzazzjoni tar-regoli u proċeduri kif ukoll l-attenzjoni mogħtija lill-mudelli tal-aħjar prattika jistgħu jwasslu għal sistemi simplifikati ta' twassil u jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni minn benefatturi potenzjali fi programmi kofinanzjati tal-UE;
39. Jirrakkomanda li l-Kummissjoni twettaq revizzjoni annwali tal-prijoritajiet tal-Istrateġija UE-2020, fuq bażi tar-riżultati miksuba fl-implimentazzjoni tagħha u tqis kwalunkwe tibdil fil-kundizzjonijiet kif previsti mill-bidu u l-identifikazzjoni ta' prijoritajiet godda bħala dawk marbuta mill-qrib ma' bidliet ta' natura permanenti fil-livell lokali, reġjonali u globali;
40. Jistieden lill-Kummissjoni tippreżenta lill-Parlament, kemm jista' jkun malajr, programm ta' hidma strutturat għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija u, fil-futur, evalwazzjonijiet ta' implimentazzjonijiet ċari; barra minn hekk jappella għal dokument ta' hidma ċar li jistabbilixxi r-relazzjoni bejn il-politika tal-Istrateġija u tal-Koeżjoni;

Il-Hamis 20 ta' Meju 2010

41. Jikkunsidra li l-Kumitat tar-Regġuni, permezz tal-Pjattaforma ta' Monitoraġġ ta' Lisbona, għandha tkompli timmoniterja l-progress fuq bażi tal-istrategġija futura UE2020 u li l-Istati Membri għandhom jintalbu jirrapportaw kull sena, f'manjiera strutturata, fuq il-progress li sar;

*

*   *

42. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

Unjoni għall-Mediterran

P7_TA(2010)0192

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' 1-20 ta' Meju 2010 dwar l-Unjoni għall-Mediterran (2009/2215(INI))

(2011/C 161 E/19)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Barċellona adottata waqt il-Konferenza Ewro-Mediterranja tal-Ministri tal-Affarijiet Barranin li saret f'Barċellona fis-27 u t-28 ta' November 1995, li stabbiliet sħubija Ewro-Mediterranja,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bl-isem ta' "Il-Proċess ta' Barċellona: Unjoni għall-Mediterran" (COM(2008)0319),
- wara li kkunsidra l-approvazzjoni mill-Kunsill Ewropew ta' Brussell tat-13 u l-14 ta' Marzu 2008 tal-Proċess ta' Barċellona: Unjoni għall-Mediterran,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tas-Samit ta' Pariġi għall-Mediterran, li sar f'Pariġi fit-13 ta' Lulju 2008,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni finali tal-laqgħa tal-Ministri tal-Affarijiet Barranin tal-Unjoni għall-Mediterran, li saret f'Marsilja fit-3 u l-4 ta' Novembru 2008,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tal-Bureau tal-Assemblea Parlamentari Ewro-Mediterranja (EMPA) ta' Pariġi (12 ta' Lulju 2008), tal-Kajr (22 ta' Novembru 2009) u ta' Rabat (22 ta' Jannar 2010),
- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-laqgħa ta' ftuh tal-Assemblea Reġjonali u Lokali Ewro-Mediterranja (EMRLA), li saret f'Barċellona fil-21 ta' Jannar 2010,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni finali tas-Samit Ewro-Mediterranju tal-Kunsilli Ekonomiċi u Soċjali u ta' Istituzzjonijiet Simili, li sar f'Lixandra fid-19 ta' Ottubru 2009,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-politika Mediterranja tal-Unjoni Ewropea, l-aktar dawk tal-15 ta' Marzu 2007 ⁽¹⁾ u tal-5 ta' Ġunju 2008 ⁽²⁾, u r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Frar 2009 bit-titolu "Il-Proċess ta' Barċellona: Unjoni għall-Mediterran" ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 301 E, 13.12.2007, p. 210.

⁽²⁾ ĠU C 285 E, 26.11.2009, p. 39.

⁽³⁾ ĠU C 76 E, 25.3.2010, p. 76.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tat-Tieni Konferenza Ministerjali Ewro-Mediterranja dwar it-Tishih tar-Rwol tan-Nisa fis-Socjetà, li saret f'Marrakesh fil-11 u t-12 ta' Novembru 2009,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Novembru 2007 dwar it-tishih tal-politika Ewropea tal-pajjiżi ġirien ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-Kumitati tal-EMPA adottati fis-sitt seduta plenarja li saret f'Amman fit-13 u l-14 ta' Marzu 2010,
  - wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-EMPA adottata fit-13 ta' Ottubru 2008 fil-Ġordan u mibgħuta għall-ewwel laqgħa tal-ministri tal-affarijiet barranin tal-Proċess ta' Barcellona: Unjoni għall-Mediterran f'Marsilja,
  - wara li kkunsidra l-istatuti tas-Segretarjat Ġenerali tal-Unjoni għall-Mediterran adottati fit-3 ta' Marzu 2010,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali kif ukoll tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A7-0133/2010),
- A. billi ż-zona Mediterranja hija reġjun ta' importanza kruċjali għall-UE u billi, f'dinji multipolari u interdipendenti, il-blokk reġjonali l-kbar integrati se jkunu iktar kapaċi li jiffaċċjaw l-isfidi soċjali, kulturali, ekonomiċi, ambjentali, demografici, politiċi u ta' sigurtà,
- B. billi l-Unjoni Ewropea għandha tadotta viżjoni strateġika li tikkunsidra dawn l-isfidi kollha fir-relazzjonijiet tagħha mal-pajjiżi ġirien fin-nofsinar tagħha, bl-iżvilupp soċjali, ekonomiku u demokratiku tar-reġjun bhala prijorità,
- C. billi, f'konformità mal-Artikolu 8 tat-Trattat UE, l-Unjoni tiżviluppa mal-pajjiżi viċini tagħha relazzjonijiet privileġġjati, sabiex tistabbilixxi żona ta' prosperità u ta' viċinat tajjeb, ibbażata fuq il-valuri tal-Unjoni u kkaratterizzata minn relazzjonijiet mill-qrib u paċifiċi bbażati fuq il-kooperazzjoni,
- D. billi l-Unjoni għall-Mediterran tippermetti li tissahhah aktar id-dimensjoni reġjonali u multilaterali tar-relazzjonijiet Ewro-Mediterranji u tiftah perspettiva għall-bini ta' żona ta' paċi, sigurtà u prosperità għal 800 miljun abitant, u toffri l-qafas ideali biex jiġu identifikati l-isfidi soċjoekonomiċi, tiġi promossa l-integrazzjoni reġjonali u jiġi garantit il-kożvilupp tal-Istati msiehba,
- E. billi l-politika tal-viċinat, minhabba li tpoġġi l-enfasi fuq it-tkabbir tar-relazzjonijiet bilaterali differenzjati, wahedha ma tagħmilhiex possibbli li jingħata kontribut għal proċess komuni ta' integrazzjoni u ta' riformi sinifikanti fir-reġjun; billi f'dan il-qafas titqies l-opportunità, offruta mill-implimentazzjoni tal-Unjoni għall-Mediterran, li tissahhah il-kumplimentarità bejn il-politiki bilaterali, minn naha, u reġjonali, min-naha l-oħra, sabiex ikun hemm reazzjoni iktar effikaċi għall-oġġettivi tal-kooperazzjoni Ewro-Mediterranja, ibbażati fuq ir-rikonoxximent reċiproku ta' valuri komuni bħad-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-governanza tajba u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem; billi jaqbel li wiehed jinsisti biex l-Istati Membri jimpjenjaw ruhhom biex iwettqu l-politika Ewropea tal-Viċinant (PEV) b'mod koerenti u kredibbli skont l-Artikolu 8 tat-Trattat UE,

(1) ĠU C 282 E, 6.11.2008, p. 443.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- F. billi huwa indispensabbli li jsir użu mill-kisbiet tal-Proċess ta' Barcellona li l-oġġettivi u t-twertiq tiegħu għandhom jissahħu mill-Unjoni għall-Mediterran, b'konformità mad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tat-13 ta' Lulju 2008, u sabiex ma jiġux duplikati u ma jirkbux fuq xulxin l-istrumenti politiċi u l-livelli istituzzjonali diġà eżistenti, sabiex tiġi garantita l-effikaċità u l-koerenza tal-ghadd ta' strumenti tal-kooperazzjoni Ewro-Mediterranja,
- G. billi għal dawn l-aħhar 15-il sena jew qribhom, il-pajjiżi Mediterranji kienu qed jiddiversifikaw b'mod rapidu r-relazzjonijiet kummerċjali u ekonomiċi tagħhom (pereżempju mar-Russja, iċ-Ċina, l-Indja, il-Brażil u l-istati tal-Golf) u s-soċjetajiet tagħhom ikunu sugġetti għal tibdil sostanzjali (xejriet ta' konsum, mobilità, tranżizzjoni demografika, eċċ) li mhumiex minghajr konsegwenzi fuq l-ekwilibrju interni, b'mod partikolari dawk territorjali,
- H. billi l-iskambji kulturali limitati ma jistgħux, waħedhom, jgħaqqdu l-popli tal-Mediterran, u billi l-Ewropea qed titlef progressivament l-influenza kulturali tagħha fost l-imsieħba Mediterranji tagħha,
- I. wara li kkunsidra l-importanza tad-differenzi dejjem jikbru bejn l-istati Membri tal-Unjoni Ewropea u l-pajjiżi terzi Mediterranji, kif ukoll id-diffikultajiet strutturali preokkupanti, ta' natura soċjoekonomika u istituzzjonali, li jirrikjedu rispons komuni b'sahħtu fl-interess komuni tal-istati kollha tal-Unjoni għall-Mediterran; billi l-potenzjal tat-tkabbir ekonomiku tal-pajjiżi terzi tal-Mediterran jinkoraġġixxi din il-perspettiva; billi jinnotta l-htieġa li tittejjeb l-integrazzjoni fil-pajjiżi tan-Nofsinhar,
- J. billi l-kuntest reġjonali li fih qed tissawwar l-Unjoni għall-Mediterran għadu karatterizzat minn kunflitti u minn tensjonijiet politiċi li pprerikolaw u xehtu lura t-twaqqif tagħha wara s-Samit ta' Pariġi ta' Lulju 2008; billi l-Proċess tal-Paċi tal-Lvant Nofsani llum jinsab f'punt mejjet,
- K. billi l-effetti tal-kriżi ekonomika u finanzjarja żdiedu mal-isfidi politiċi, ekonomiċi u soċjali li diġà hemm fil-pajjiżi msieħba, u b'mod partikolari ma' dawk relatati mal-problema tal-qgħad; billi huwa fl-interess ta' kulhadd, kemm ta' dawn il-pajjiżi u kemm tal-UE, li jitnaqqas il-livell tal-qgħad fir-reġjun u li tinghata lill-popolazzjoni tiegħu, speċjalment lin-nisa, liż-żgħażaġh u lill-popolazzjoni rurali, tama għall-gejjieni,
- L. billi t-tnedija mill-ġdid tal-Proċess tal-Paċi fil-Lvant Nofsani u l-prospetti konkreti ta' soluzzjoni globali sostenibbli huma essenzjali għall-iżvilupp tar-relazzjonijiet Ewro-Mediterranji kif ukoll għall-funzjonament tajjeb u l-implimentazzjoni tal-proġetti tal-Unjoni għall-Mediterran,
- M. billi ż-żewġ innovazzjonijiet prinċipali tal-Unjoni għall-Mediterran, jiġifieri dik istituzzjonali (il-kopresidenza, il-kumitat permanenti konġunt u s-segretarjat) u dik operazzjonali (proġetti ta' integrazzjoni) iridu jiffunzjonaw b'mod effikaċi u trasparenti biex itejbu l-kundizzjonijiet tal-ghaxxien taċ-ċittadini, il-benefiċjarji ewlenin ta' dan il-proġett,
- N. billi s-Segretarjat Ġenerali tal-Unjoni għall-Mediterran jehtieġ li jsir il-qofol tal-istruttura, billi l-effikaċja tagħha tiddependi mill-kapaċità tal-istaff tagħha li jaħdem b'mod indipendenti, u billi l-preżenza ta' uffiċjal għoli Iżraeljan u ta' uffiċjal għoli Palestinjan li jikkooperaw f'organizzazzjoni internazzjonali fuq livell reġjonali hija xi haġa ġdida li tnissel tama,
- O. billi r-reġjuni tal-Mediterran huma milquta direttament minn kwistjonijiet transnazzjonali bħall-iżvilupp sostenibbli, is-sigurtà tal-provvista enerġetika, il-flussi migratorji, l-iskabji migratorji u t-turiżmu, u billi dawn jiffaċċjaw ukoll problemi transkonfinali bħall-ġestjoni tal-ilma u l-aċċess għalih, it-tniġġis, l-iżvilupp tan-netwerks ta' trasport, u billi, allura, l-awtoritajiet lokali u reġjonali jikkostitwixxu punti ta' referenza importanti fil-holqien ta' politiki territorjali sostenibbli adattati għall-partikolaritajiet lokali u għall-implimentazzjoni tal-proġetti konkreti u inkluzivi,
- P. wara li kkunsidra l-isfida ewlenija tal-agrikoltura fil-pajjiżi tal-Mediterran, minhabba l-piż soċjoekonomiku tagħha, l-impatt ambjentali tagħha u l-implikazzjonijiet tagħha fir-rigward tal-ekwilibrju territorjali,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- Q. billi 60 % tal-popolazzjoni dinjija nieqsa mill-ilma huma kkoncentrati fin-Nofsinhar tal-baċir tal-Mediterran u fil-Lvant Nofsani u billi minn issa sal- 2025, 63 miljun persuna jistgħu, skont ir-rapporti tal-UNDP dwar id-dinja Għarbija u tal-Plan Bleu jsibu ruħhom f'sitwazzjoni ta' skarsezza tal-ilma,
- R. Ifakkar fid-deċizzjoni mehuda fil-Konferenza Ministerjali tal-Unjoni għall-Mediterran tal- 4 ta' Novembru 2008 f'Marsilja li titnaqqas il-firda digitali bejn iż-żewġ xtut tal-Mediterran, li waslet għall-proposta BB-MED (broadband għall-Mediterran),
- S. billi wara s-Samit ta' Pariġi, il-proġetti mħabbra fil-qafas tal-Unjoni għall-Mediterran baw minn nuqqas generali ta' fondi, haġa li jirriskja li jittarda l-implimentazzjoni tagħhom,
- T. wara li kkunsidra l-importanza tal-flussi migratorji u tal-isfidi differenti li jholqu fuq iż-żewġ naħat tal-Mediterran fil-livell uman, soċjali, kulturali u ekonomiku,
- U. wara li kkunsidra l-importanza kbira tal-flussi kapitali ġenerati mill-fondi li l-immigranti jibagħtu lill-popolazzjonijiet tal-pajjiżi fix-xtut tan-nofsinhar tal-Mediterran,
- V. wara li kkunsidra, min-naha l-wahda, id-dhul fis-seħh reċenti tat-Trattat ta' Lisbona u l-bidliet istituzzjonali li ġab miegħu, u min-naha l-oħra, id-dibattitu li għaddej dwar it-thaddim u l-finanzjament tal-Unjoni għall-Mediterran, li jirrikjedi lill-Parlament Ewropew li jsegwi mill-aktar qrib possibbli l-iżviluppi tal-Unjoni għall-Mediterran bil-għan li s-Samit ta' Barċellona jkun suċċess,
1. Jistieden lill-kapijiet ta' stat u ta' gvern fi hdan l-Unjoni għall-Mediterran, li se jiltaqgħu f'Barċellona fis-7 ta' Ġunju 2010, biex jagħmlu hilitom sabiex, wara sentejn diffiċli, din il-laqgħa tkun suċċess bil-għan li jitwaqqfu l-istituzzjonijiet tal-Unjoni għall-Mediterran u jiġu implimentati proġetti kbar u biex issir avvanz fl-aspetti kollha tal-kooperazzjoni Ewro-Mediterranja;
  2. Jibqa', minkejja l-holqien tal-Unjoni għall-Mediterran, imhasseb dwar in-nuqqas ta' definizzjoni ċara tal-politika Mediterranja tal-UE u ta' viżjoni strateġika fit-tul għall-iżvilupp u l-istabilizzazzjoni tar-reġjun; jinsisti dwar il-htieġa li l-proċess ta' integrazzjoni Ewro-Mediterranja jerga' jsir prijorita politika fl-aġenda tal-UE;
  3. Jistieden lill-gvernijiet tal-pajjiżi membri tal-Unjoni għall-Mediterran sabiex jirrevedu bir-reqqa, jintensifikaw u jtejbu d-djalogu kontinwu; jinsisti dwar il-fatt li r-rispett u l-komprensjoni reciproċi jikkostitwixxu elementi essenzjali ta' dan id-djalogu u jfakkar li l-promozzjoni u r-rispett tad-demokrazija, tal-istat tad-dritt u tad-drittijiet tal-bniedem, jekk ikunux ċivili, politiċi, ekonomiċi, soċjali jew kulturali, kif ukoll id-drittijiet kollettivi, għandhom jiddaħhlu b'mod ċar fl-oġettivi ta' din l-inizjattiva l-ġdida, b'mod partikolari permezz tat-tishih tal-mekkanizmi eżistenti; jinsisti f'dan il-qafas fuq l-importanza tar-rispett tal-libertajiet ta' espressjoni, tal-hsieb u tat-twemmin kif ukoll fuq il-htieġa li jiġu garantiti d-drittijiet tal-minoritajiet, inklużi daww reliġjużi; jenfasisza li d-drittijiet tan-nisa, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-ġlieda kontra d-diskriminazzjonijiet ibbażati fuq l-orjentazzjoni sesswali jirrikjedu attenzjoni partikolari; jafferma mill-ġdid l-appoġġ tiegħu lill-organizzazzjonijiet politiċi demokratiċi u tas-soċjetà ċivili fix-xatt tan-Nofsinhar tal-Mediterran u jirrikonoxxi x-xogħol ta' valur li jsir minn organizzazzjonijiet tan-nisa;
  4. Huwa tal-fehma li t-tensjonijiet politiċi u l-kunflitti reġjonali fil-Mediterran m'għandhomx ifixklu l-possibiltà ta' progress tanġibbli lejn il-kooperazzjoni settorjali u multilaterali, u li huwa permezz tal-implimentazzjoni ta' proġetti integraturi kbar u ta' djalogu politiku miftuħ li l-Unjoni għall-Mediterran tikkontribwixxi biex tiżviluppa klima ta' fiduċja xierqa li tiffacilita t-tiftix ta' oġettivi komuni ta' ġustizzja u sigurtà fi spirtu ta' solidarjetà u paċi; jenfasisza, madankollu, li ma jistax ikun hemm suċċess shih tal-Unjoni għall-Mediterran mingħajr ir-riżoluzzjoni tal-kunflitti reġjonali differenti fl-osservanza tal-liġi internazzjonali, li tagħmel mill-Mediterran xatt wiehed ta' paċi;
  5. jinsisti fuq l-urġenza li wiehed jasal għal soluzzjoni ġusta u sostenibbli tal-kunflitt fil-Lvant Nofsani u jitolb li jkun hemm impenn determinat tal-UE u tal-pajjiżi membri kollha tal-Unjoni tal-Mediterran f'dan is-sens; ifakkar it-talba tiegħu li jerggħu jibdew negozjati serji fil-qafas tal-proċess ta' paċi, sabiex tinkiseb il-koeżistenza ta' żewġ stati, stat Palestinjan indipendenti, demokratiku u vijabbli, u stat Izraeljan, li jgħixu

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

hdejn xulxin fil-paċi, is-sigurtà u bi fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment; ihegġeg il-kontribut importanti li l-Unjoni għall-Mediterran tista' tagħti għat-titjib tar-relazzjonijiet bejn l-Iżrael u l-Awtorità Nazzjonali Palestinjana, speċjalment permezz tal-kooperazzjoni bejn ir-rappreżentanti Iżraeljani u Palestinjani fi hdanha;

6. Jiddispaċih dwar il-fatt li l-proċess ta' dikolonizzazzjoni tas-Saħara tal-Punent għadu ma spiccax;
7. Jifrah bin-nomina tas-segretarju ġenerali u bl-adozzjoni tal-istatuti tas-segretarjat ġenerali u jirrakkomanda li, bi thejjija għas-Samit ta' Barċellona, id-definizzjoni tal-istruttura istituzzjonali u funzjonali tal-Unjoni għall-Mediterran għandha titlesta skont il-passi li ġejjin:
  - li s-segretarjat jingħata l-mezzi adegwati mehtieġa, kemm finanzjarji u kemm statutarji, biex ikun jista' jiffunzjona b'mod effikaċi u indipendenti; jinsisti fuq l-urgenza li s-segretarjat isir kompletament operattiv u fuq il-htieġa li l-persunal tiegħu jingħażel fuq il-kriterju tal-mertu, billi tingħata attenzjoni partikolari lill-prinċipji tad-distribuzzjoni ġeografika u tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri;
  - li jiġu ċċarati l-kriterji ta' deċiżjoni, ta' finanzjament u ta' implimentazzjoni tal-proġetti kbar, b'mod partikolari d-definizzjoni tal-prijoritajiet għat-tliet snin li ġejjin;
  - li tiġi żgurata r-rappreżentanza kongunta tal-partecipanti tal-UE (l-Istati Membri, il-Kunsill u l-Kummissjoni), skont it-Trattat ta' Lisbana, filwaqt li fl-istess hin tiġi mhegġa l-partecipazzjoni attiva tal-pajjiżi terzi Mediterranji kollha;
  - li tiġi żgurata l-leġittimità demokratika tal-Unjoni għall-Mediterran billi l-EMPA tiġi kkonfermata bħala parti integrali tal-istruttura istituzzjonali;
  - li tissahħah il-koordinazzjoni mal-proġetti u l-programmi tal-UE approvati mill-konferenzi ministerjali speċjalizzati billi, b'mod partikolari, jitqiesu l-possibilitajiet ta' sinerġija;
  - li jithalla li jkun hemm ftehimiet ta' kooperazzjoni ta' "ġeometrija varjabbli" li jkunu miftuħa għall-pajjiżi u għall-istituzzjonijiet multilaterali li jixtiequ jaħdmu flimkien fuq proġetti ta' interess komuni;
  - li jiġi żgurati li jkun hemm kooperazzjoni tajba bejn is-segretarjat u l-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll delimitazzjoni ċara tal-kompetenzi rispettivi tagħhom; li jitlob lill-Kummissjoni biex tikkollabora b'mod attiv fl-Unjoni għall-Mediterran u jitlob għal aktar ċarezza fir-rigward tal-partecipazzjoni tagħha f'din l-istruttura istituzzjonali ġdida;
  - li jiġu żviluppati azzjonijiet ta' komunikazzjoni biex tkun żgurata l-viżibilità tal-attivitajiet tal-Unjoni għall-Mediterran; li ċ-ċittadini jkunu informati dwar il-proġetti l-kbar u l-avvanzi tal-Unjoni għall-Mediterran b'mod partikolari permezz ta' sit tal-internet komplut u mtejjeb;
  - li tiġi żgurata l-leġittimità demokratika tal-Unjoni għall-Mediterran b'mod li d-deċiżjonijiet jittiehdu b'manjera trasparenti, bis-sehem tal-Parlament Ewropew, tal-EMPA u tal-parlamenti nazzjonali fil-proċess ta' tehid ta' deċiżjonijiet; li jenfasizza li l-EMPA għandha tiġi rikonoxxuta bħala parti integrali tal-Unjoni għall-Mediterran ladarba hija komponent parlamentari;
  - li jiġi żgurati djalogu mal-partijiet ikkonċernati kollha (awtoritajiet lokali u organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili) u l-partecipazzjoni tagħhom fil-proċess ta' tehid ta' deċiżjonijiet relatati mal-proġetti prinċipali;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

8. Ifakkar li fis-Samit ta' Pariġi kien hemm qbil dwar sitt oqsma strateġiċi orizzontali ewlenin (il-protezzjoni ċivili, l-awtostradi tal-baħar u dawk tal-art, it-tindif mit-tniġġis tal-Mediterran, il-Pjan dwar l-Enerġija Solari tal-Mediterran, l-Inizjattiva għall-Espansjoni tal-Affarijiet tal-Mediterran u l-Università Ewro-Mediterranja), li fil-maġġoranza tagħhom diġà qed jitwettqu proġetti impenjati fil-qafas tas-shubija Ewro-Med; jissottolinja allura l-importanza ta' evalwazzjoni fid-dettall tal-programmi reġjonali u tal-mezzi li diġà ġew implimentati fil-qafas tal-ishubija Ewro-Mediterranja u jixtieq li l-għażla tal-proġetti ffinanzjati fil-qafas tal-Unjoni għall-Mediterran tkun ibbażata fuq il-kriterju tal-valur miżjud fil-livell kemm reġjonali kif ukoll lokali; jitlob li dawn il-proġetti prijoritarji jidhlu fis-sehh mill-iktar fis possibbli;

9. Iqis essenzjali li l-finanzjamenti ta' proġetti permezz ta' tahlita ta' fondi pubbliċi u privati jkunu garantiti, imsaħha u mobilizzati; f'dan il-kuntest:

- jistieden lill-membri tal-Unjoni għall-Mediterran biex jallokaw fondi għall-proġetti li jkunu proporzjonati mal-kwistjoni kkonċernata u jistenna li jkun hemm impenn storiku mill-partecipanti waqt is-Samit ta' Barċellona;
- il-fondi allokati għall-komponent tan-Nofsinhar tal-Politika Ewropea tal-Viċinat kif ukoll il-kontribuzzjonijiet tal-UE għall-proġetti tal-Unjoni għall-Mediterran jidiedu konsiderevolment; filwaqt li tingħata konsiderazzjoni għall-effetti tal-kriżi ekonomika u finanzjarja u l-isfidi tal-konsolidazzjoni fiskali;
- jilqa' l-azzjoni ta' xi istituzzjonijiet finanzjarji nazzjonali, Ewropej (BEI-FEMIP, EBRD) u internazzjonali (Bank Dinji) diġà joperaw fir-reġjun; jinsisti fuq il-htieġa li jiġu identifikati sinerġiji fir-rigward ta' proġetti kbar u jipproponi l-holqien ta' bank Ewro-Mediterranju għall-investiment u l-iżvilupp biex isahhaħ in-natura ta' parità Tramuntana-Nofsinhar tal-Unjoni għall-Mediterran;
- jinsisti fuq l-irwol tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI), li jiżgura l-koordinazzjoni ta' tlieta mis-sitt proġetti prijoritarji (it-tindif mit-tniġġis tal-Mediterran, il-Pjan dwar l-Enerġija Solari u l-awtostradi tal-baħar u tal-art);
- jenfasizza l-htieġa li jinholqu kundizzjonijiet ta' kooperazzjoni ikbar u ta' integrazzjoni finanzjarja u ekonomika aħjar bejn il-pajjiżi Membri tal-Unjoni għall-Mediterran, u b'mod iktar partikolari bejn il-pajjiżi tax-xatt tan-Nofsinhar;
- jilqa' t-tnedija reċenti ta' fondi ta' investiment għall-finanzjament tal-proġetti tal-Unjoni għall-Mediterran, fosthom il-fond InfraMed, maħsub għall-proġetti ta' infrastruttura, u jistieden lid-diversi partijiet interessati biex jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' inizjattivi simili u biex jippromwovu l-kooperazzjoni bejn l-investituri, b'mod partikolari, bejn l-investituri għaż-żmien twil;
- jittama li jkun hemm fondi ta' investiment maħsuba għall-finanzjament tal-proġetti ta' komunitajiet lokali u reġjonali fir-rigward tal-iżvilupp sostenibbli;

10. Jinkoraġġixxi l-isforzi biex jittejjeb l-ambjent ekonomiku u legali fil-pajjiżi terzi, bi prijorità għat-twaqqif ta' istituzzjonijiet finanzjarji subreġjonali vijabbli u kredibbli, li kapaċi jattiraw investimenti barranin; jappella wkoll sabiex:

- tiġi abbozzata karta ta' protezzjoni tal-investimenti kongunti għall-pajjiżi terzi tal-Mediterran sabiex din il-protezzjoni tal-investimenti tkun armonizzata u mtejba u l-investimenti jiġu mhegga;
- tinholq sistema ta' assigurazzjoni u ta' sigurtà finanzjarja għall-investituri, ibbażata fuq is-sistema tal-Aġenzija Multilaterali għall-Garanzija tal-Investimenti (MIGA) u adattata għall-kuntest Ewro-Mediterranju;
- ikun hemm riformi li jkollhom l-għan li jtejbu l-limiti amministrattivi u b'mod partikolari li jtejbu u jissimplifikaw it-tweqqif tal-kuntratti;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- il-promozzjoni ta' armonizzazzjoni progressiva u effettiva tal-leġiżlazzjoni tax-xogħol li tirrispetta d-drittijiet tal-haddiema fil-pajjiżi membri tal-Unjoni għall-Mediterran;
- it-titjib tal-aċċess għall-kreditu għall-intrapriżi ta' daqs żgħir u medju kif ukoll l-offertà fil-qasam tal-formuli ta' krediti u ta' mikrokrediti;

11. Jixtieq jara titjib tal-ambjent ekonomiku u ġuridiku tar-reġjun, garanzija indispensabbli għall-investimenti fil-futur; jishaq fuq l-għan li jiffavorixxi l-iżvilupp tar-riżorsi umani u l-impjeg b'konformità mal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju għall-ġlieda kontra l-faqar, jenfasizza li l-preservazzjoni u l-iżvilupp ta' servizzi pubbliċi solidi jikkostitwixxu element ieħor essenzjali sabiex ikun garantit l-iżvilupp sostenibbli fir-reġjun;

12. Iqis li zieda fil-kooperazzjoni ekonomika bilaterali u multilaterali Nofsinhar-Nofsinhar għandha tiġġenera benefiċċji tanġibbli għaċ-ċittadini u għandha ttejjeb il-klima politika fir-reġjun;

13. jinsisti fuq il-htieġa importanti li jittejjeb il-kummerċ bejn il-pajjiżi li qeghdin jiżviluppaw, li jirrappreżenta 6 % biss tal-kummerċ, u għalhekk biex wiehed jaġixxi sabiex iwessa' l-ftehim ta' Agadir, jiġbed l-attenzjoni dwar l-interess li dawn il-pajjiżi għandhom fit-titjib tar-relazzjonijiet u l-kummernċ tagħhom sabiex jiffurmaw żona ekonomika b'saħħita u magħquda li tattira l-investituri u kapaċi tiddefendi l-interessi tar-reġjun filwaqt li tinghata spinta 'l quddiem lill-iżvilupp tagħha, jenfasizza li l-Unjoni għall-Mediterran għandha tagħmilha aktar faċli biex tirrispondi għat-talbiet għall-ghajnuna teknika u finanzjarja bil-għan li tiġi promossa l-integrazzjoni ekonomika tan-Nofsinhar-Nofsinhar, iqis li l-estensjoni u s-simplifikazzjoni tal-akkumulazzjoni tal-origini Pan-Ewro-Mediterranja tista' tgħin biex jintlaħaq dan;

14. Jenfasizza l-importanza tan-negozjati kurrenti dwar iż-Żona Ewro-Mediterranja ta' Kummerċ Hieles u jhegġeġ lill-pajjiżi membri tal-Unjoni għall-Mediterran biex jaħdmu halli jarmonizzaw il-pożizzjonijiet tagħhom fil-kuntest tan-negozjati tal-Organizzazzjoni Dinjija għall-Kummerċ;

15. Jitlob lill-Kummissjoni biex, waqt in-negozjati tagħha ta' ftehimiet kummerċjali, tqis ir-riżultati tal-istudji eżistenti dwar l-impatt u tevalwa l-effetti soċjali u ambjentali tal-proċess ta' liberalizzazzjoni mill-perspettiva tal-bidla fil-klima u tal-kriżi ekonomika u soċjali u biex tippermetti applikazzjoni progressiva u asimmetrika filwaqt li jiġu protetti setturi ta' produzzjoni simili fuq iż-żewġ itxut tal-Mediterran, li huma aktar possibbli li jaffaċċjaw il-kompetizzjoni b'riżultat ta' liberalizzazzjoni akbar; jistieden lill-Unjoni għall-Mediterran sabiex tagħżel il-proġetti prinċipalment skont il-bżonnijiet soċjali u ekonomiċi u skont il-bżonn li jtnaqqas l-impatt fuq l-ambjent;

16. Jixtieq li l-ftehimiet ta' assoċjazzjoni jkunu riveduti filwaqt li jitqiesu l-bżonnijiet godda marbuta mal-kriżi finanzjarja, ekonomika u soċjali, u mal-kriżijiet tal-ikel u tal-enerġija; ifakkar li l-oġettivi prinċipali tal-holqien ta' żona Ewro-Mediterranja ta' kummerċ hieles għandhom jibqgħu dawk ta' spinta 'l quddiem tal-kummerċ fil-qasam tal-iżvilupp u t-tnaqqis tal-faqar, u jittama li l-pjan direzzjonali tas-Samit ministerjali tad-9 ta' Diċembru 2009 jagħmilha possibbli li jinkiseb dan l-oġettiv;

17. Jiddispaċih li l-aspetti soċjoekonomiċi, kummerċjali u tal-enerġija, bhall-investment dirett barrani, l-impjeg, l-effiċjenza fl-enerġija, l-ekonomija informali jew tnaqqis tal-faqar, ma dahlux fid-Dikjarazzjoni ta' Pariġi u jitlob li dan jiġi rrimedjat fis-Samit ta' Barċellona;

18. Ifakkar li l-politiki ta' migrazzjoni jikkostitwixxu wahda mill-prijoritajiet tas-shubija Ewro-Mediterranja u jistieden lill-istati u lill-istituzzjonijiet membri tal-Unjoni għall-Mediterran biex jagħtu attenzjoni partikolari lill-ġestjoni kkoordinata tal-flussi migratorji; jenfasizza li l-bini tal-Unjoni għall-Mediterran ma tistax tkun separata mill-ghoti ta' valur lir-riżorsi umani u lill-iskambji bejn il-popolazzjonijiet fiż-żona tal-Mediterran u jinkoraġġixxi, minbarra l-irregolar tal-flussi u l-ġlieda kontra l-immigrazzjoni klandestina, il-faċilitazzjoni progressiva ta' moviment hieles bejn iż-żewġ itxut, it-tishih tal-liġijiet dwar l-integrazzjoni tal-migranti, it-thejjija tal-politiki attivi favur l-impjeg, u t-titjib tal-kundizzjonijiet tal-eżerċitar tad-drittijiet ta' ažił; iqis li għandna niżguraw il-kontinwità tal-konferenza ministerjali Euromed dwar il-migrazzjonijiet li sehhet f'Albufeira fit-18 u d-19 ta' Novembru 2007;

19. Jistieden lill-pajjiżi membri tal-Unjoni għall-Mediterran biex jiffacilitaw it-trasferimenti ta' fondi mill-immigranti lejn il-popolazzjonijiet tal-pajjiż ta' oriġini tagħhom, l-aktar billi jagħmlu sforz halli jitnaqqsu l-ispejjeż involuti;
20. Ifakkar fl-importanza tar-raba' kapitolu tal-kooperazzjoni Ewro-Mediterranja (dwar il-migrazzjoni, l-integrazzjoni soċjali, il-ġustizzja u s-sigurtà) u jenfasizza l-hteġa li l-Unjoni għall-Mediterran tippromwovi l-kooperazzjoni fil-qafas ta' dan il-kapitolu;
21. Jenfasizza l-importanza strateġika tal-kwistjonijiet tal-agrikoltura, l-iżvilupp rurali, l-adattament għall-bidla fil-klima, l-użu razzjonali tal-ilma u tal-enerġija fil-pajjiżi Mediterranji u jitlob li l-kooperazzjoni fi kwistjonijiet agrikoli tkun prijorità politika; ihegġegħ lill-istati tal-Unjoni għall-Mediterran biex jawnanzaw kemm jista' jkun lejn armonizzazzjoni tal-pożizzjonijiet tagħhom fil-qafas tan-negozjati tal-Organizzazzjoni Dinjija għall-Kummerċ u biex jipprogressaw lejn konvergenza akbar tal-politiki agrikoli Ewro-Mediterranji, partikolarment fil-qasam tal-osservanza tal-istandards soċjali xierqa, ta' sikurezza tal-ikel, fitosanitarja u ambjentali, u tal-kwalità tal-prodotti; iqis li dawn il-politiki għandhom jintegraw l-eżiġenzi ta' żvilupp sostenibbli (inkluża l-preservazzjoni tar-riżorsi naturali), biex jagħmluha possibbli eventwalment li jkun hemm swieq reġjonali, filwaqt li titqies is-sitwazzjoni partikolari u kompetittiva tal-agrikolturi Mediterranji, kif ukoll iż-żamm' neċessarja ta' settur agrikolu b'saħħtu;
22. Jenfasizza l-hteġa li tiġi żviluppata politika reġjonali agrikola, skont il-pjan direzzjonali Ewro-Mediterranju għall-agrikoltura, li tippreserva l-produzzjoni tal-ikel lokali u s-sikurezza tal-ikel, u tippromwovi l-produzzjoni, id-distribuzzjoni u d-diversifikazzjoni tal-prodotti tipiċi Mediterranji, l-iżvilupp tal-isfruttament żgħir u ta' daqs medju, u li tkun adattata għall-iżvilupp sostenibbli; fid-dawl ta' żieda fin-nuqqas ta' sikurezza tal-ikel f'hafta pajjiżi msieħba Mediterranji, jistieden lill-Kummissjoni biex taċċetta t-talbiet tal-imsieheb rigward is-salvagwardji estiżi u l-proċeduri ta' malajr biex jimplementawhom fi żminijiet ta' kriżi alimentari;
23. Jerġa' jikkonferma l-apoġġ tiegħu għad-dimensjoni ambjentali tal-Unjoni għall-Mediterran u jfakkar fl-inizjattiva Ewro-Mediterranja kontra t-tnaqqis fil-popolazzjoni tal-Mediterran; jilqa' b'sodisfazzjon, f'dan ir-rigward, it-tnejja tat-tieni fażi tal-programm ta' investiment għall-eliminazzjoni tas-sorsi prinċipali tat-tniġġis fil-Mediterran – mekkaniżmu ta' finanzjament tal-preparazzjoni u tal-implimentazzjoni tal-proġetti (MeHSIP PPIF); iqis li l-progress fil-qasam speċifiku tal-prevenzjoni tat-tniġġis fil-baħar huwa urġenti u li l-baħar Mediterran għandu jkun suġġett għal attenzjoni partikolari bhala baħar magħluq; jippreċiża li l-proġetti kollha tal-Unjoni għall-Mediterran għandhom jiġu pplanati u mwettqa b'koerenza mal-programmi eżistenti relatati, b'mod partikolari, fir-rigward tal-Pjan ta' Azzjoni tal-Mediterran UNEP għall-konvenzjoni ta' Barċellona;
24. Jistieden lill-istati msieħba, fil-qafas tal-proġetti tal-Unjoni għall-Mediterran dwar it-trasport bl-art u bil-baħar, biex itejbu l-infrastrutturi sabiex jiżguraw titjib fil-moviment tal-persuni u tal-merkanzija fil-Mediterran u jiffavorixxu politika sostenibbli tat-trasport, billi jitqiesu l-eżiġenzi ta' żvilupp sostenibbli, ta' tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gass b'effett ta' serra, ta' effiċjenza f'sens ta' enerġija u ta' intermodalità; jenfasizza li tali sforzi għandhom jitwettqu, partikolarment, frabta mal-politika ambjentali, industrijali, tas-saħħa pubblika u tal-iżvilupp territorjali; jinsisti dwar il-hteġa li jiġu żviluppati proġetti ta' awtostradi fil-baħar sabiex jiġu mhegġa r-rapporti modali u sabiex jinholqu rotot ta' navigazzjoni kummerċjali siguri, adegwati u sostenibbli;
25. Huwa tal-opinjoni li t-titjib fl-infrastruttura tat-trasport fil-port u bl-art jista' jgħin biex jippromwovi t-tkabbir u l-kummerċ ekonomiku bejn il-pajjiżi Ewro-Mediterranji;
26. jenfasizza l-hteġa li tissaħħah il-kollaborazzjoni fil-qasam tal-enerġija u jappella għall-implimentazzjoni immedjata ta' pjanijiet ta' żvilupp li se jiffavorixxu d-distinzjoni tas-sorsi u tal-mezzi ta' provvista tal-enerġija, biex b'hekk wiehed jikkontribwixxi b'mod deċiżiv għal provvista sikurezza tal-enerġija fir-reġjun tal-Mediterran;
27. Ifakkar fil-potenzjal kbir tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli, b'mod partikolari dawk tar-riħ u solari, fir-reġjun Ewro-Mediterranju; jappoġġa implimentazzjoni bla dewmien u kkoordinata tal-Pjan dwar l-Enerġija Solari tal-Mediterran, li l-objettiv prinċipali tagħha hu l-implimentazzjoni, minn issa sal-2020, ta' 20 GW ta' kapacità ġdida ta' produzzjoni tal-enerġija rinovabbli fil-Mediterran, u tal-inizjattivi industrijali bħad-DESERTEC, kif ukoll l-adozzjoni ta' strateġija Ewro-Mediterranja għall-effikaċità enerġetika; jixtieq li l-proġetti jissodisfaw prijoritarjament il-bżonnijiet tal-pajjiżi fornituri u jenfasizza f'dan ir-rigward il-pass lura fil-qasam tal-iżvilupp ekonomiku għall-pajjiżi msieħba tat-titjib, b'mod partikolari fix-xatt tan-Nofsinar, tal-infrastrutturi tan-netwerk, tal-implimentazzjoni prograssiva ta' suq reġjonali interdipendenti u l-holqien ta' settur industrijali ġdid marbut pereżempju mal-fabrikazzjoni tal-komponenti solari;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

28. Isejjah għal aktar promozzjoni u appoġġ għall-inizjattiva "Solari għall-Paċi" fi hdan il-qafas tal-Proġett Ewro-Mediterranju għal-Integrazzjoni tas-Suq tal-Energija (MED-EMIP);
29. Jirakkomanda li l-pajjiżi li qed jiehdu sehem fil-proċess Ewro-Mediterranju jissiehu fl-inizjattiva "blijet intelligenti" prevista fil-Pjan Strateġiku dwar it-Teknoloġija tal-Energija (SET Plan);
30. Jappoġġa l-promozzjoni ta' interkonnexsionijiet Ewro-Mediterranji fis-setturi tal-elettriku, il-gass u ż-żejt bil-ghan li titejjeb is-sigurtà tal-provvista tal-enerġija; jenfasizza l-importanza li ċ-ċirkuwitu tal-Mediterran għall-elettriku jiġi kkompletat u jappoġġa l-iżvilupp ta' kuritur tal-gass fin-Nofsinhar; jinkoraġġixxi l-użu ta' flussi lura fejn dan ikun ġustifikat f'termini ta' sigurtà, effikaċja tan-nefqa u vijabbiltà;
31. Jishaq li l-miri klimatiċi 2020 se jkollhom effett sinifikanti fuq id-domanda għall-gass, u għaldaqstant il-holqien ta' pjan ta' azzjoni dwar l-LNG għal-pajjiżi membri tal-Unjoni għall-Mediterran itejjeb id-diversità u s-sigurtà tal-provvista, speċjalment għall-pajjiżi li jserrhu fuq fornituri esklużivi;
32. Jenfasizza l-importanza tal-progress fit-teknoloġija tal-LNG u tal-investimenti fil-kapaċità tal-bastimenti tat-trasport tal-LNG u fit-terminals għall-rikonverżjoni tal-LNG f'gass; jinnota li, flimkien mal-iżvilupp tal-infrastrutturi, is-sigurtà marittima hija neċessità wkoll;
33. Jinsisti dwar l-urġenza li jinholqu kooperazzjonijiet imsaħha fil-qasam tal-protezzjoni ċivili fil-Mediterran biex jiġu miġġielda l-katasrofi naturali, partikolarment it-terremoti, l-gharghar u n-nirien tal-foresti; ihegġeġ il-holqien ta' istitut Ewro-Mediterranju għan-nirien fil-foresti;
34. Jinsisti dwar l-importanza li fil-qafas tal-Unjoni għall-Mediterran jiġu żviluppati proġetti ġodda dedikati għat-tagħlim, l-iskambji skolastiċi u universitarji u għar-riċerka, bħala fatturi li jressqu lejn xulxin il-popli tal-ixtut tal-Mediterran; iqis bħala prijorità, bl-indhli attiv tas-soċjetà ċivili, il-holqien ta' spazju veru Ewro-Mediterranju tat-tagħlim superjuri, tax-xjenza u tar-riċerka u, f'dan ir-rigward:
- jifrah bil-holqien tal-Università Ewro-Mediterranja EMUNI u jistieden lill-istituzzjonijiet imsieħba biex japprofondixxi l-impenn tagħhom fl-iżvilupp tal-attivitajiet tagħha;
  - jitlob li jissahhu l-finanzi dedikati għall-programmi ta' skambji universitarji bħal pereżempju "Erasmus Mundus" u li jkun hemm informazzjoni aħjar dwar il-programmi ta' skambju eżistenti; jistieden biex wiehed b'mod partikolari jinspira ruhu mill-esperjenza tal-programm Ewropew Averroes;
  - jappella biex jitwaqqaf Erasmus Ewro-Mediterranju għaž-żgħar ambizzjuż, li jagħmilha possibbli li jiġu intensifikati l-iskambji skolari bejn l-istati membri tal-Unjoni għall-Mediterran;
  - jitlob kooperazzjoni iktar strutturata fil-qasam tat-tagħlim superjuri u tar-riċerka biex ihegġeġ ir-rikoxximent reċiproku tad-diplomi, l-applikazzjoni tad-diplomi komuni u tal-iskejjel tad-dottorat komuni sabiex b'mod partikolari tikber il-mobilità tar-riċerkaturi, flimkien ma' miżuri għall-ġlieda kontra l-harba tal-imhuh;
  - jixtieq li tinghata attenzjoni partikolari lit-tqarrib tal-attivitajiet ta' taħriġ, ta' riċerka u ta' innovazzjoni, b'aċċent fuq id-djalogu bejn l-intrapriżi u l-universitajiet u fuq is-sħubiji pubbliċi-privati fil-qasam tar-riċerka;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

35. Jitlob li fl-aġenda tal-Unjoni għall-Mediterran malajr kemm jista' jkun ikun hemm proġetti godda li jkollhom l-għan li jiffavorixxu l-fehim reċiproku bejn is-soċjetajiet, b'mod partikolari permezz tal-adozzjoni ta' strateġija Ewro-Mediterranja fil-qasam kulturali u l-iżvilupp tad-djalogu interkulturali u interreliġjuż; jinkoraġġixxi l-implimentazzjoni tal-proġetti tal-Konferenza Permanenti tal-Operaturi Awdjoviżivi fil-Mediterran (COPEAM), u b'mod partikolari dak ta' kanal tat-televisin Ewro-Mediterranju, kif ukoll l-edizzjoni mill-ġdid ta' inizzjattivi li kellhom suċċess bhall-Ġimgha Għarbija u l-EurMedScola; jilqa' l-azzjoni tal-Librerija ta' Lixandra, tal-Istitut tad-Dinja Għarbija u tal-Fondazzjoni Anna Lindh, u b'mod partikolari l-organizzazzjoni minn din tal-aħħar ta' jum tal-Forum għad-djalogu interkulturali f'Barcellona f'Marzu 2010; jitlob lill-pajjiżi u lill-istituzzjoni membri tal-Unjoni għall-Mediterran biex iżommu l-impenn tagħhom fil-qafas tal-Alleanza taċ-civilizzazzjonijiet tal-Organizzazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti;

36. Jilqa' b'sodisfazzjon l-għażla tal-kandidatura ta' Marseille-Provence bhala l-Kapitali Ewropea tal-Kultura għall-2013, li l-proġett tagħha, b'mod deċiżiv, ha xejra Ewro-Mediterranja bl-għan li ż-żewġ popli taż-żewġt ixtut tal-Mediterran jersqu dejjem iktar qrib xulxin; jenfasizza l-għan ta' dan il-proġett kulturali ta' valur simboliku għoli li għandu jwassal għal azzjonijiet konkreti u innovattivi għas-servizz tad-djalogu tal-kulturi tal-Ewropa u tal-Mediterran;

37. Jenfasizza l-importanza tal-istabbiliment ta' politiki industrijali biex itejbu l-ekonomiji tal-iskala, filwaqt li jappoġġaw l-imprizi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u jsaħhu s-setturi tat-teknoloġija avvanzata; jistieden lill-pajjiżi membri u l-istituzzjonijiet tal-Unjoni għall-Mediterran biex jiehdu rwol attiv fl-appoġġ tal-SMEs, b'enfasi partikolari fuq servizzi finanzjarji effiċjenti u l-ġhajjnuna teknika u amministrattiva, biex b'hekk tinholoq bażi intraprenditorjali qawwija, speċjalment fis-setturi li jikkontribwixxu għat-tkabbir ekonomiku fil-pajjiżi tal-Mediterran;

38. Jenfasizza li l-EMPA għandha l-għan li ssir l-assemblea parlamentari tal-Unjoni għall-Mediterran, demokratika legittima, u jappoġġa l-proposta tas-6 sessjoni plenarja tal-EMPA li saret f'Amman fit-13 u l-14 ta' Marzu 2010 sabiex l-itigħammed mill-ġdid bhala Assemblea Parlamentari - Unjoni għall-Mediterran;

39. Ifakkar fis-setgħat tiegħu fil-proċedura baġitarja tal-Unjoni Ewropea u jenfasizza l-importanza li l-EMPA teżercita minn issa responsabilitajiet akbar filwaqt li tassumi rwol konsultattiv u ta' kontroll demokratiku fejn jidhlu d-definizzjoni tal-punti prinċipali ta' hidma, is-segwitu regolari tal-proġetti impenjati u t-twertiq tal-baġit; jistieden lill-kumitati kompetenti differenti tal-EMPA biex jipproċedu bis-smiġh regolari tas-segretarju ġenerali u tad-deputati segretarji ġenerali; jemmen, madankollu, li din ir-responsabilità trid timxi id f'id mat-titjib tal-funzjonament u tal-metodi ta' hidma tal-EMPA, inkluż il-provvediment tar-riżorsi umani u finanzjarji meħtieġa kif ukoll allinjament aħjar tal-hidma tal-EMPA fuq dak tal-istituzzjonijiet l-oħra tal-Unjoni għall-Mediterran; jilqa' d-deċiżjonijiet adottati f'dan ir-rigward matul is-sitt sessjoni plenarja tal-EMPA li seħhet f'Amman bejn it-13 u l-14 ta' Marzu 2010;

40. Jilqa' t-twaqqif reċenti tal-Assemblea Reġjonali u Lokali Ewro-Mediterranja (EMRLA) u jitlob għal sforz sabiex tiġi żgurata koordinazzjoni xierqa tal-hidma tal-EMRLA ma' dik tal-EMPA, l-aktar permezz ta' laqgħat kongunti jew stedinet reċiproċi għall-membri tal-bureaux rispettivi tagħhom għal-laqgħat ta' hidma; jinsisti fuq l-interess ta' dawn l-assembleji li jlaqqgħu lill-eletti taż-żewġt ixtut tal-Mediterran, li jappoġġjaw l-iskambji tal-prattiki demokratiċi tajbin;

41. Jinsisti li s-soċjetà ċivili, is-shab soċjali u l-bosta networks professjonali u soċjoprofessjonali żviluppatti fil-qafas tas-shubija Ewro-Mediterranja jkunu regolarment ikkonsultati u involuti fl-attivajiet u fil-proġetti tal-Unjoni għall-Mediterran; u jinkoraġġixxi:

- lill-assemblea ġenerali tal-Kunsilli ekonomiċi u soċjali u lil istituzzjonijiet simili biex jistudjaw it-twaqqif ta' kunsill ekonomiku u soċjali Ewro-Mediterranju;
- l-iżvilupp ta' proġetti li jiffacilitaw ir-relazzjonijiet kummerċjali, l-investimenti u s-shubijiet tal-intrapriżi bjen iż-żewġt ixtut tal-Mediterran, bħal pereżempju l-programm Invest in Med;
- it-twaqqif ta' kmamar tal-kummerċ Ewro-Mediterranji u ta' assocjazzjonijiet sindikalisti u tal-patroni Ewro-Mediterranji;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

— it-tkabbir tal-organizzazzjonijiet rappreżentattivi tal-intraprizi ta' daqs żgħir u medju tal-grupp ta' kooperazzjoni industrijali li huwa inkarigat mill-implimentazzjoni tal-Karta Ewro-Mediterranja għall-intraprizi sabiex din issir il-mezz li bih jingheleb kull xkiel għat-tkabbir u l-iżvilupp tal-intraprizi ta' daqs żgħir u medju;

42. Jilqa' l-impenn kkonfermat mill-ġdid fl-okkażjoni tat-tieni konferenza tal-ministri Ewro-Mediterranja dwar it-tishih tal-irwol tan-nisa fis-soċjetà (Marrakech, 11 u 12 ta' Novembru 2009), bl-għan li jiffavorixxu l-ugwaljanza de jure et de facto bejn l-irġiel u n-nisa, il-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u r-rispett tad-drittijiet ċivili, politiċi, ekonomiċi, soċjali u kulturali kemm tan-nisa kif ukoll tal-irġiel; jitlob b'insistenza li jittiehdu miżuri konkreti u jirakkomanda l-adozzjoni ta' proġett tal-Unjoni għall-Mediterran dwar is-sens ta' intraprenditorjat fost in-nisa u t-tishih tal-partecipazzjoni tagħhom fil-ħajja pubblika; ifakkar il-pożizzjoni kostanti tiegħu li skontha r-rispett tat-tradizzjonijiet u tal-użanzi ma jistax iservi ta' skuża għall-vjolenza tad-drittijiet fundamentali tan-nisa;

43. Jistieden lill-Kunsill, lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-UE, lill-Kummissjoni Ewropea u lis-Servizz Ewropew għall-azzjoni esterna maħluq reċentement biex jipprovdu l-isforzi meħtieġa biex jiżguraw il-koerenza tal-UE fil-partecipazzjoni fl-Unjoni għall-Mediterran u biex jassoċjaw lill-Parlament Ewropew fid-definizzjoni tal-politika Ewropea;

44. Jilqa' l-integrazzjoni reċenti fl-Unjoni għall-Mediterran tal-pajjiżi Balkani tal-Punent li huma kandidati għall-adeżjoni fl-UE;

45. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, lill-President tal-Kummissjoni Ewropea, lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli tal-UE għall-Politika Barranija u s-Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Kopresidenza u lis-Segretarju Ġenerali tal-Unjoni għall-Mediterran, kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-istati shab.

Il-ħtieġa ta' strateġija Ewropea għall-Kawkasu tan-Nofsinhar

P7_TA(2010)0193

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' 1-20 ta' Mejju 2010 dwar il-ħtieġa ta' strateġija Ewropea għall-Kawkasu tan-Nofsinhar (2009/2216(INI))

(2011/C 161 E/20)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar in-Nofsinhar tal-Kawkasu, inklużi r-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Novembru 2007 dwar it-tishih tal-Politika Ewropea tal-Vicinat (ENP) ⁽¹⁾, u r-riżoluzzjonijiet tiegħu tas-17 ta' Jannar 2008 dwar politika aktar effettiva għan-Nofsinhar tal-Kawkasu ⁽²⁾ u dwar Approċċ ta' Politika Reġjonali dwar il-Baħar l-Iswed ⁽³⁾,

— wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni riċenti tiegħu tas-17 ta' Diċembru 2009 dwar l-Ażerbajġan: il-liberta' tal-espressjoni ⁽⁴⁾ tat-3 ta' September 2008 dwar il-Ġeorgja ⁽⁵⁾; tal-5 ta' Ġunju 2008 dwar id-Deterjorazzjoni tas-Sitwazzjoni fil-Ġeorgja ⁽⁶⁾; u tat-13 ta' Marzu 2008 dwar l-Armenja ⁽⁷⁾,

— wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tat-3 ta' Diċembru 2008 dwar is-Shubija tal-Lvant (COM(2008)0823),

⁽¹⁾ ĠU C 282 E, 6.11.2008, p. 443.

⁽²⁾ ĠU C 41 E, 19.2.2009, p. 53.

⁽³⁾ ĠU C 41 E, 19.2.2009, p. 64.

⁽⁴⁾ Testi Adottati, P7_TA(2009)0120.

⁽⁵⁾ ĠU C 295 E, 4.12.2009, p. 26.

⁽⁶⁾ ĠU C 285 E, 26.11.2009, p. 7.

⁽⁷⁾ ĠU C 66 E, 20.03.2009, p. 67.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta tas-Samit dwar is-Shubija tal-Lvant li sar fi Praga fis-7 ta' Mejju 2009,
  - wara li kkunsidra l-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-Politika Ewropea tal-Viċinat adottati mal-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja u l-Istrument Ewropew ta' Viċinat u Shubija (ENPI), li hu marbut mill-qrib mal-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP,
  - wara li kkunsidra r-Rapporti ta' Progress ENPI dwar l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja adottati mill-Kummissjoni fit-23 ta' April 2009,
  - wara li kkunsidra d-Dokumenti ta' Strategija tal-Pajjiżi 2007-2013 u l-Programmi Indikattivi Nazzjonali 2007-2010 taht l-ENPI għall-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja,
  - wara li kkunsidra r-Revizjoni Intermedja tad-Dokumenti ta' Programmar tal-ENPI għall-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja,
  - wara li kkunsidra l-Ftehimiet ta' Shubija u Koperazzjoni milhuqa mal-Armenja, mal-Ażerbajġan u mal-Ġeorgja,
  - wara li kkunsidra r-rapporti ta' monitoraġġ rilevanti tal-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa (PACE),
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni Internazzjonali ta' Tfittxija tal-Fatti dwar il-Kunflitt fil-Ġeorgja, li gie ppubblikat fit-30 ta' Settembru 2009 (ir-Rapport Tagliavini),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali (A7-0123/2010),
- A. billi fil-Kunsill għall-Affarijiet Barranin tat-8 Diċembru 2009 l-UE affermat mill-ġdid l-intenzjoni tagħha li tippromwovi l-istabbiltà, il-koperazzjoni, il-prosperità u l-governanza tajba mal-Kawkasu tan-Nofsinhar kollu, inkluż permezz ta' programmi ta' assistenza teknika,
- B. billi minhabba l-gwerra fil-Ġeorgja ta' Awwissu 2008, tal-intervent ta' suċċess mill-UE biex jintlahaq ftehim ta' waqfien mill-ġlied u tal-htieġa kbira għal aktar impenn li segwew wara dawn l-iżviluppi, l-UE saret attur sinifikanti għas-sigurtà fir-reġjun, billi bagħtet il-Missjoni ta' Monitoraġġ tal-UE, bit-tnejdja ta' programm ta' assistenza ta' wara l-gwerra u billi nediet missjoni ta' inkjesta dwar il-kawżi u l-andament tal-gwerra,
- C. billi fl-2009 rajna l-intensifikazzjoni tan-negozjati għas-soluzzjoni tal-kunflitt fin-Nagorno Karabakh immexxija mill-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Koperazzjoni fl-Ewropa (OSCE) tal-Grupp ta' Minsk,
- D. billi persuni li kienu spostati bil-forza miz-zoni tal-kunflitt fin-Nofsinhar tal-Kawkasu għadhom miċhuda mid-dritt li jergghu lura lejn djarhom; billi minkejja li t-tliet pajjiżi bdew programmi għall-integrazzjoni lokali tar-refuġjati u tal-persuni spostati internament (IDPs) tagħhom, xorta għadhom ihabbtu wiċċhom ma' diversi diffikultajiet li qed ifixklu s-suċċess tagħhom; billi r-refuġjati u l-persuni spostati internament ma għandhomx jintużaw mill-awtoritajiet ikkonċernati bhala strumenti politiċi fil-kunflitti,
- E. billi l-iffirmar mill-Armenja u mit-Turkija f'Ottubru 2009 tal-protokollu dwar it-twaqqif u l-iżvilupp ta' relazzjonijiet diplomatiċi u dwar il-ftuh tal-fruntiera komuni tagħhom kienu passi promettenti, iżda r-ratifika tal-ftehim ma saritx,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- F. billi l-kunflitti staġnati huwa impediment għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali u jfixxli t-titjib fil-livell tal-ghajxien tar-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu kif ukoll l-iżvilupp shih tas-Shubija tal-Lvant tal-ENP; billi riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti hija essenzjali għall-istabilità fil-Viċinat tal-UE; billi għandhom isiru aktar sforzi biex jiġu identifikati oqsma komuni ta' interess li jistgħu jegħlbu d-diverġenzi, jiffacilitaw id-djalogu u jippromwovu l-koperazzjoni reġjonali u l-opportunitajiet ta' żvilupp,
- G. billi l-UE tirrispetta l-prinċipji ta' sovranità u integrità territorjali fir-relazzjonijiet tagħha mal-istati tan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
- H. billi s-Shubija tal-Lvant tohloq possibbiltajiet ġodda għall-approfondiment tar-relazzjonijiet bilaterali u tintroduċi wkoll il-koperazzjoni multilaterali,
- I. billi s-Shubija tal-Lvant timmira li thaffef ir-riformi, l-approssimazzjoni legali u l-integrazzjoni ekonomika, u li tagħti għajjnuna ta' għajjn għall-konsolidazzjoni tal-istatus ta' stat u integrità territorjali ta' pajjiżi shab, hija bbażata fuq il-prinċipji tal-kundizzjonalità, id-divrenzjar u s-sjieda kongunta u tipprevedi n-negozjar ta' Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni ġodda, li ser jehtieġu l-qbil tal-Parlament Ewropew,
- J. billi l-Assemblea Parlamentari tal-Viċinat tal-UE (EURONEST) se titwaqqaf b'mod uffiċjali bħala mekkanizmu multilaterali kruċjali ta' djalogu interparlamentari intensifikat bejn il-Parlament Ewropew u s-sitt ishab tal-Lvant tal-UE, inklużi l-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorgja, bil-ħsieb li jqarrbu aktar lil dawn il-pajjiżi lejn l-UE,
- K. billi s-sitwazzjoni fir-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu titlob politika dejjem iżjed proattiva fl-impenn tal-UE f'dan ir-reġjun, u billi t-tneċċija tas-Shubija tal-Lvant u d-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Lisbona jipprovdu opportunità tajba biex titfassal strateġija tal-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu,
1. Jikkonferma mill-ġdid li l-oġettiv ewlieni tal-UE fir-reġjun huwa li jinkuraġixxi l-iżvilupp tal-Armenja, tal-Ażerbajġan u tal-Ġeorgja lejn stati miftuħa, paċifiċi, stabbli u demokratiċi, li jkunu lesti jistabbilixxu relazzjonijiet tajbin mal-pajjiżi ġirien tagħhom u kapaċi jitransformaw lin-Nofsinhar tal-Kawkasu f'reġjun ta' paċi, stabilità u prosperità sostenibbli, bil-ħsieb li tissahħaħ l-integrazzjoni ta' dawn il-pajjiżi fil-politiki tal-UE; iqis li sabiex jintlaħaq dan l-għan, l-UE tehtieġ ikollha rwol politiku dejjem aktar attiv, billi bi ftehim mal-pajjiżi tar-reġjun tiżviluppa strateġija li tghaqqad is-soft power tagħha ma' approċċ sod u li tkun ikkumplementata b'politiki bilaterali;

Kwistjonijiet ta' sigurtà u s-soluzzjoni paċifika tal-kunflitti

2. Jenfasizza li l-persistenza tal-istatus quo fil-kunflitti fir-reġjun hija inaccettabbli u insostenibbli, peress li din tirrappreżenta r-riskji kontinwi li jeskalaw it-tensjonijiet u li jerġgħu jibdew l-ostilitajiet bl-armi; iqis li n-nahat kollha għandhom jaħdmu b'mod attiv biex jinkisbu l-istabilità u l-paċi; jirrakkomanda l-użu ta' programmi u djalogu transkonfinali fost is-soċjetajiet ċivili bħala għodda biex jiġi ttrasformat il-kunflitt u jkun hemm bini ta' fiduċja bejn il-linji ta' separazzjoni; jenfasizza li l-UE għandha sehem importanti x'tikkontribwixxi favur il-kultura ta' djalogu fir-reġjun u fl-iżgurar li jiġu implimentati r-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Kunsill tas-Sigurtà tal-NU; inkluża r-Riżoluzzjoni 1325 (2000) tal-Kunsill tas-Sigurtà tal-NU;
3. Jinnota li l-ġestjoni u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti kif ukoll id-djalogu bażiku jehtieġu, inter alia, ir-rikonoxximent tad-drittijiet u tal-interessi legittimi tal-partijiet u tal-komunitajiet kollha rilevanti, ir-rieda li ssir reviżjoni tal-perċezzjonijiet tal-ġrajjet tal-imġhoddi u li jintlaħaq fehim komuni dwar dawn il-ġrajjet, il-volontà li jintgħelbu l-mibegħda u l-biża', id-dispożizzjoni li jsiru kompromessi dwar pożizzjonijiet massimalisti u li jiġu abbandunati attitudnijiet ta' tpattija u d-dispożizzjoni li jiġu diskussi konċessjonijiet reali, sabiex ikunu jistgħu jiġu kkonsolidati l-istabilità u l-prospertà;
4. Jirrimarka l-importanza tal-prevenzjoni tal-kunflitti, inkluż permezz tar-rispett għad-drittijiet tal-minoranzi nazzjonali kollha, it-tolleranza reliġjuża u l-isforzi biex tissahħaħ il-koeżjoni soċjali u ekonomika;

5. Jenfasizza li l-atturi esterni għandhom ir-responsabilità li jużaw is-setgħa u l-influwenza tagħhom b'modi li jkunu konsistenti għalkollox mal-liġi internazzjonali, inkluż mal-liġijiet tad-drittijiet tal-bniedem; jemmen li għand u jkun hemm iżjed koperazzjoni bbilancjata bejn l-atturi esterni fir-reġjun sabiex jingħata kontribut favur l-ilhiq ta' soluzzjoni paċifika tal-kunflitti; iqis li huwa inaċċettabbli għal kull attur estern li jiġu introdotti kundizzjonijiet għar-rispett lejn is-sovranià u l-integrità territorjali tal-istati tan-Nofsinhar tal-Kawkasu;

Il-kunflitt fin-Nagorno-Karabakh

6. Jilqa' b'sodisfazzjon il-pass dinamiku tan-negożjati dwar il-kunflitt Nagorno-Karabakh li hareġ fid-dieher permezz tas-sitt laqgħat bejn il-presidenti tal-Armenja u tal-Ażerbajġan li saru matul l-2009 fl-ispirtu tad-Dikjarazzjoni ta' Moska; jistieden lill-partijiet jintensifikaw l-isforzi tat-tahditiet tagħhom tal-paċi halli tinstab soluzzjoni fix-xhur li ġejjin, juru attitudni iżjed kostruttiva u jabbandunaw il-preferenzi li jipperpetwaw l-istatus quo li nħoloq bil-forza u bla ebda legittimità internazzjonali, li permezz tiegħu għet ikkaġunata l-instabbiltà u twalet it-tbatija tal-popolazzjonijiet milquta mill-gwerra; jikkundanna l-idea ta' soluzzjoni militari u l-konsegwenzi gravi tal-forza militari li diġà ntużat, u jistieden liż-żewġ naħat jevitaw kwalunkwe ksur tal-waqfien mill-ġlied tal-1994;

7. Jappoġġja bis-shih l-isforzi ta' medjazzjoni tal-Grupp ta' Minsk tal-OSCE, il-Prinċipji Bażiċi li jinsabu fid-Dokument ta' Madrid u d-dikjarazzjoni mill-pajjiżi tal-Kopresidenza tal-Grupp Minsk tal-OSCE li saret fl-10 ta' Lulju 2009 fil-margini tas-Summit tal-G8 fl-L'Aquila; jistieden lill-komunità internazzjonali turi kurajożità u rieda politika halli tassisti biex jingħelbu l-bqija tal-punti pendenti li qed ixekklu l-ilhiq ta' ftehim;

8. Huwa mħassab ferm dwar il-fatt li l-mijiet ta' eluf ta' refuġjati u IDPs li harbu minn djarhom matul jew minhabba l-gwerra tan-Nagorno-Karabakh għadhom imxerrdin u mcaħhda mid-drittijiet tagħhom, inkluż mid-dritt tar-ritorn, mid-drittijiet għall-proprjetà u mid-dritt għas-sigurtà personali; jistieden lill-partijiet kollha biex jirrikonossu dawn id-drittijiet mingħajr ambigwià u mingħajr kundizzjonijiet, il-htieġa li dawn jitwettqu minnufih u l-htieġa li malajr kemm jista' jkun tinstab soluzzjoni għal din il-problema li tkun tirrispetta l-prinċipji tal-liġi internazzjonali; jitlob, f'dan ir-rigward, li l-forzi Armeni jirtiraw minn kull territorju okkupat tal-Ażerbajġan, akkumpanjati mill-forzi internazzjonali li jkunu organizzati b'mod li jirrispetta l-Karta tan-NU sabiex jiġu pprovduti l-garanziji tas-sigurtà meħtieġa f'dan il-perjodu ta' tranzizzjoni, li jiżguraw is-sigurtà tal-popolazzjoni ta' Nagorno-Karabakh u jippermettu li l-persuni spostati jirritornaw lejn djarhom u li jiġu evitati iżjed kunflitti minhabba l-persuni bla dar; jistieden lill-awtoritajiet tal-Armenja u tal-Ażerbajġan u lill-mexxejja tal-komunitajiet rilevanti juru l-impenn tagħhom favur il-holqien ta' relazzjonijiet interetniċi paċifiċi permezz ta' thejijiet prattiċi għar-ritorn ta' persuni spostati u permezz ta' mezzi oħra; iqis li s-sitwazzjoni tal-IDPs u tar-refuġjati għandha tiġi ttrattata b'konformità mal-istandards internazzjonali, inkluż mar-Rakkomandazzjoni 1877 (2009) tal-PAACE, "Il-persuni minsija tal-Ewropa: il-harsien tad-drittijiet tal-bniedem ta' persuni li ilhom spostati";

9. Jenfasizza li sforzi reali huma meħtieġa biex iwittu t-triq għal paċi dejjiema; jitlob lill-awtoritajiet rilevanti kollha jevitaw politiki u retoriki provokattivi, dikjarazzjonijiet infjammatorji u manipolazzjonijiet tal-istorja; jistieden lill-mexxejja tal-Armenja u l-Ażerbajġan biex jaġixxu b'mod responsabbli, ikunu aktar diskreti fid-diskorsi u jippreparaw il-bażi, hekk li l-opinjoni pubblika taċċetta u tifhem sew il-benefiċċji ta' soluzzjoni komprensiva;

10. Jemmen li l-pożizzjoni li skontha n-Nagorno-Karabakh jinkludi l-artijiet okkupati kollha tal-Ażerbajġan li jinsabu madwar Nagorno-Karabakh għandha tiġi abbandunata malajr; jinnota li l-ghoti ta' status temporanju għan-Nagorno-Karabakh jista' joffri soluzzjoni sakemm jiġi stabbilit l-istatus finali u li dan jista' johlq qafas tranżitorju għall-koeżistenza paċifika u għall-koperazzjoni bejn il-popolazzjonijiet Armeni u l-Ażerbajġani fir-reġjun;

11. Jenfasizza li s-sigurtà għal kulhadd hija element indispensabbli għal kwalunkwe soluzzjoni; jirrikonossu l-importanza ta' arrangamenti adegwati għaž-żamma tal-paċi li jkunu konformi mal-istandards tad-drittijiet internazzjonali tal-bniedem li jinvolvu kemm aspetti militari u kemm aspetti ċivili; jistieden lill-Kunsill jesplora l-possibbiltà li jappoġġja l-proċess ta' paċi b'missjonijiet tal-Politika Komuni ta' Sigurtà u Difiza (PKSD), anke billi jibgħat missjoni kbira ta' monitoraġġ fil-post li tkun tista' tiffaċilita l-holqien ta' forza internazzjonali għaž-żamma tal-paċi, wara li tkun instabet soluzzjoni politika;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010*Ir-rapprochement bejn l-Armenja u t-Turkija*

12. Jilqa' b'sodisfazzjon il-protokollu dwar it-twaqqif u l-iżvilupp ta' relazzjonijiet diplomatiċi bejn l-Armenja u t-Turkija, li jinkludu l-ftuħ tal-fruntiera komuni; jistieden liż-żewġ naħat jahtfu din l-opportunità biex itejbu r-relazzjonijiet tagħhom permezz tar-ratifika u tal-implimentazzjoni mingħajr kundizzjonijiet minn qabel u fi żmien raġonevoli; jenfasizza li r-rapprochement bejn l-Armenja u t-Turkija u n-negozjati tal-Grupp ta' Minsk tal-OSCE huma proċessi separati li għandhom jimxu 'l quddiem skont ir-razzjonal tagħhom stess; jinnota, madankollu, li progress f'wieħed miż-żewġ proċessi jista' jkollu konsegwenzi wiesgħa u potenzjalment pożittivi hafna fir-reġjun kollu;

Il-kunflitti fil-Ġeorgja

13. Jinsisti fuq l-appoġġ bla kundizzjoni tiegħu għas-sovrani, għall-integrità territorjali u l-invjolabilità tal-fruntieri rikonoxxuti internazzjonalment tal-Ġeorgja, u jitlob lir-Russja biex tirrispettahom ihegġeġ lill-awtoritajiet Ġeorgjani biex jagħmlu aktar sforzi halli tinkiseb soluzzjoni għall-kunflitti interni tal-Ġeorgja fl-Abkazja u fin-Nofsinhar tal-Ossezja; jilqa' b'sodisfazzjon ir-Rapport Tagliavini u jappoġġa l-osservazzjonijiet u l-konkluzjonijiet ewlenin tiegħu; jistenna li l-hafna informazzjoni ġenerali provduta minn dan ir-Rapport tista' tintuża għal proċeduri legali quddiem il-Qorti Kriminali Internazzjonali (ICC) u minn ċittadini individwali rigward ksur tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem (KEDB); jappoġġa l-mandat tal-Missjoni ta' Monitoraġġ (EUMM) tal-UE; jitlob estensjoni tagħha fit-tul jitlob lir-Russja u l-awtoritajiet de facto tar-reġjuni li jridu jinqatgħu għal rashom tal-Abkazja u tan-Nofsinhar tal-Ossezja biex jieqfu milli jibblukaw l-implimentazzjoni tagħha;

14. Jinnota b'sodisfazzjon li l-komunità internazzjonali tirrifjuta b'mod kwazi unanimu d-dikjarazzjoni unilaterali ta' indipendenza tan-Nofsinhar tal-Ossezja u tal-Abkazja, jikkundanna r-rikonoxximent mill-Federazzjoni Russa tal-indipendenza tal-Abkazja u tan-Nofsinhar tal-Ossezja bhala kuntrarju għal-liġi internazzjonali; u jistieden lill-partijiet kollha biex jirrispettaw il-Ftehim tal-Waqfien mill-Ġlied tal-2008 u jggarantixxu s-sikurezza u l-aċċess hieles tal-persunal tal-EUMM fil-post, u jistieden lir-Russja tirrispetta l-impenn li hadet biex tirtira t-truppi tagħha għall-pożizzjonijiet li kienu fiha qabel ma faqqgħet il-gwerra f'Awwissu 2008; jinnota bi thassib il-ftehim li sar fis-17 ta' Frar 2010 bejn il-Federazzjoni Russa u l-awtoritajiet de facto tal-Abkazja biex tiġi stabbilita bażi militari Russa fl-Abkazja mingħajr il-kunsens tal-Gvern tal-Ġeorgja, u jinnota li ftehim bhal dak huwa kuntradittorju għall-Ftehimiet ta' Waqfien mill-Ġlied tat-12 ta' Awwissu u tat-8 ta' Settembru 2008;

15. Jenfasizza l-importanza tal-protezzjoni tas-sigurtà u tad-drittijiet tal-persuni kollha li għadhom jgħixu f'dawn ir-reġjuni li sseparaw, tal-promozzjoni tar-rispett għad-dritt tal-Ġeorgjani etniċi li jirritornaw f'kundizzjonijiet sikuri u dinjitużi, li jieqaf il-proċess li jsiru passaporti b'mod sfurzati, tal-kisba ta' tnaqqis fil-fruntieri de facto magħluqa u tal-kisba tal-possibbiltà li l-UE u atturi internazzjonali oħrajn jgħinu lill-persuni li qegħdin f'dawn iż-żewġ reġjuni; jenfasizza l-hteġġa li jkun hemm objettivi għal żmien qasir u medju li jkunu identifikati b'mod iżjed ċar f'dan ir-rigward; jinkuraġġixxi lil Ġeorgja tkompli timplimenta l-Pjan ta' Azzjoni tagħha għall-IDPs u tgħin lill-IDPs li jinsabu fit-t-territorju tagħha;

16. Jenfasizza l-bżonn li tiġi indirizzata d-dimensjoni tal-kunflitti bejn il-Ġeorgja u l-Abkazja u bejn il-Ġeorgja u l-Ossezja tan-Nofsinhar u li jiġi żgurat li d-drittijiet u l-interessi tal-popolazzjonijiet kollha involuti jkunu meqjusa ugwalment; jenfasizza l-fatt li l-iżolament tal-Abkazja u tan-Nofsinhar tal-Ossezja huwa kontraproduktiv għas-soluzzjoni tal-kunflitt, u jilqa' b'sodisfazzjon l-Istrateġija tal-Istat dwar it-tehid ta' impenn permezz tal-koperazzjoni li giet adottata fis-27 ta' Jannar 2010; jinkuraġġixxi lill-awtoritajiet tal-Ġeorgja jikkonsultaw mal-partijiet involuti kollha rigward it-thejjija ta' pjan ta' azzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' din l-Istrateġija; jenfasizza l-importanza ta' miżuri għall-bini tal-kunfidenza u tal-kuntatti bejn il-popli involuti fil-kunflitt; barra minn hekk, ihegġeġ lill-UE tippromwovi proġetti ta' moviment hieles flimkien ma' Linji Amministrattivi tal-Fruntiera bejn il-popli milqugħa;

17. Iqis l-importanza kbira tad-diskussjonijiet ta' Ġinevra bhala l-uniku forum li fih in-naħat kollha involuti fil-kunflitt huma rappreżentati u fejn it-tliet atturi internazzjonali ewlenin – l-UE, l-OSCE u n-NU – jaħdmu b'koperazzjoni mill-qrib għas-sigurtà u l-istabilità tar-reġjun; jiddispijaċih li l-potenzjal ta' dan il-forum għadu ma tatx riżultati sostanzjali u li fuq il-linja tal-waqfien mill-ġlied għadhom għaddejjin l-incidenti minkejja l-ilhuq tat-twaqqif tal-Mekkanizmu għall-Prevenzjoni u r-Rispons għall-Incidenti;

jistieden lill-partijiet jiehdu vantaġġ bis-shih mill-Mekkaniżmu u mill-potenzjal tiegħu sabiex tissahhah il-fiducja reċiproka; jistieden lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u għall-Politika ta' Sigurtà tal-Unjoni (VP/HR) biex tagħmel kull sforz possibbli halli tinghata spinta ġdida u friska lil dawn it-tahdidiet bil-hsieb li tintlaħaq stabilizzazzjoni sodisfaċenti tas-sitwazzjoni u halli jiġi implimentat bis-shih il-Ftehim ta' Waqfien mill-Glied ta' Awwissu 2008;

Progress fit-triq tad-demokratizzazzjoni u tar-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u għall-istat tad-dritt

18. Jenfasizza li r-rispett għad-demokratizzazzjoni, għall-governanza tajba, għall-pluraliżmu politiku, għall-istat tad-dritt u għad-drittijiet tal-bniedem u għall-libertajiet fundamentali huwa importanti hafna sabiex jiġu determinati r-relazzjonijiet ġejjiena tal-Armenja, tal-Ażerbajġan u tal-Ġeorgja mal-UE; jitlob li jsiru sforzi godda mill-pajjiżi biex jiġu implimentati bis-shih il-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-ENP, u jitlob lill-Kummissjoni biex tkompli tgħinhom f'dawn l-isforzi; huwa mħasseb bil-progress limitat li sar mill-pajjiżi tar-reġjun tan-Nofsinhar tal-Kawkasu f'dan il-qasam, kif jidher fir-rapporti ta' progress tal-2009 tal-Kummissjoni u kif rifless fir-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ewropa; jilqa' b'sodisfazzjon il-bidu tad-djalogu dwar id-drittijiet tal-bniedem bejn l-UE u l-Ġeorgja u l-Armenja, u jistieden lill-Ażerbajġan u l-UE biex jiffinalizzaw id-diskussjonijiet dwar struttura ta' koperazzjoni ekwivalenti;

19. Jenfasizza l-importanza li titkompla l-partecipazzjoni friformi demokratiċi u tar-rwol essenzjali tad-djalogu u tal-koperazzjoni politiċi bhala fatturi kruċjali fil-iżvilupp ta' konsensus nazzjonali; jenfasizza l-importanza li jissahhu istituzzjonijiet aktar indipendenti, trasparenti u aktar b'sahhithom demokratikament, inklużi l-indipendenza tal-ġudikatura, it-tishih tal-kontroll parlamentari fuq l-eżekuttiv u l-iżgurar tal-bidla demokratika tal-poter, l-appoġġ u t-tishih tas-soċjetà civili u l-iżvilupp tal-kuntatti bejn il-popli fil-promozzjoni tad-demokrazija u tal-istat tad-dritt; jinnota l-progress kajman fil-proċess tad-demokratizzazzjoni, minkejja l-impenji li saru;

20. Jinnota li l-korruzzjoni għadha mifruxa fir-reġjun u jistieden lill-awtoritajiet iżidu l-miżuri biex jissiltulha, peress li din thedded it-tkabbir ekonomiku u l-iżvilupp soċjali u ekonomiku tal-pajjiżi kkonċernati; għandha tinghata iżjed attenzjoni lill-ġlieda kontra l-monopolji kif ukoll lill-ingaġġ tal-persunal fis-servizz pubbliċi; jilqa' b'sodisfazzjon il-progress li sar mill-Ġeorgja fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni;

21. Jinnota l-elezzjonijiet li saru dan l-aħhar fil-pajjiżi tar-reġjun; u jenfasizza l-importanza ta' elezzjonijiet hielsa u ġusti li jsiru skont l-impenji u l-istandards internazzjonali u l-htieġa li dawn il-pajjiżi jagħmlu sforzi ulterjuri biex jadottaw u jimplimentaw riformi halli jilhqqu dawn l-istandards, inkluż bil-hsieb li jissahhu l-mekkaniżmi tal-kontroll ta' wara l-elezzjoni u jkun żgurat li jkun hemm sħarriġ u responsabbiltà xierqa fir-rigward ta' kull incident vjolenti li jiġri wara l-elezzjoni; jenfasizza r-rwol tal-UE fl-ġhotti ta' għajnuna teknika u fl-iżgurar li jkun hemm monitoraġġ internazzjonali u indipendenti tal-elezzjonijiet; jikkonferma l-pożizzjoni li l-UE ma tirrikonossix il-qafas kostituzzjonali u legali li fih isiru l-elezzjonijiet fit-territorji mifrudin u jiddefendi d-drittijiet politiċi tal-persuni spostati;

22. Iqis li l-libertà tal-espressjoni hija dritt u prinċipju fundamentali u li r-rwol tal-midja huwa essenzjali, u jshaq fuq il-htieġa li l-midja tkun libera u indipendenti; huwa imhasseb dwar ir-restrizzjonijiet imposti fuq il-libertà tal-espressjoni u dwar in-nuqqas ta' pluraliżmu tal-midja fil-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu, u jistieden lill-awtoritajiet biex jiżgurawhom it-tnejn; jiddeplora l-atti ta' fastidju u ta' intimidazzjoni li qed isru b'mod kontinwi fuq il-professjonisti tal-midja, u l-attakki, it-tortura u t-trattament hażin tal-ġurnalisti; iqis li jehtieġ li l-prinċipji u l-mekkaniżmi awto-regolatorji - li huma element importanti tal-libertà tal-kelma - ikunu mtejbja u msahha minn korpi professjonali kompetenti;

— huwa mħasseb dwar l-attakki li saru fuq il-ġurnalisti fl-Armenja u b'mod partikulari dwar id-detenzjoni kontinwa tal-attivisti u ġurnalist tal-oppożizzjoni Nikol Pashinian, minkejja l-amnestija tat-18 Ġunju 2009;

— għadu mħasseb dwar id-deterjorazzjoni tal-klima tal-midja fl-Ażerbajġan; filwaqt li jilqa' b'sodisfazzjon il-mahfra Presidenzjali lil 99 prigionier li nġhatat fil-25 ta' Diċembru 2009, u lil 62 prigionier fis-17 ta' Marzu 2010, jikkundanna d-detenzjoni u l-ġhotti tas-sentenza lil zewġ attivisti u bloggejja żgħażaġh Emin Milli u Adnan Hajizade;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

— ghaldaqstant jitlob li huma jinhelsu; jistieden lill-awtoritajiet Ġeorgjani jiċċaraw is-sitwazzjoni rigward is-sjeda tal-midja u l-ghoti tal-licenzji tal-midja; jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Parlament Ġeorgjan biex jkabbar il-Bord tax-Xandir Pubbliku halli jinkludi aktar rappreżentanti tal-oppożizzjoni u tas-soċjetà civili u jistenna li jara r-riżultati f'dan ir-rigward;

23. Huwa tal-fehma li għandha tkun iggarantita l-libertà tas-shubija, peress li din hija essenzjali fl-iżvilupp ta' soċjetà libera, demokratika u vibranti; huwa jinnota bi tħassib id-diffikultajiet, diretti u indiretti, li qed tiffaċċja s-soċjetà civili biex torganizza ruhha, u jinsab imħasseb dwar l-adozzjoni ta' liġijiet u prattiki li b'mod indirett jistgħu jillimitaw il-libertà tas-shubija, inkluż il-fastidju amministrattiv dwar kwistjonijiet fiskali; jenfasizza r-rwol importanti li għandha s-soċjetà civili fil-proċessi tad-demokratizzazzjoni, tal-paċi u tar-rikonċiljazzjoni fir-reġjun;

24. Jistieden lill-pajjiżi fir-reġjun biex jiehdu sehem b'mod attiv fil-hidma tal-UE u l-Assemblea Parlamentari (EURONEST) u biex jużaw bis-shih il-potenzjal tagħha bhala qafas għall-iskambji multilaterali u bilaterali ta' fehmiet, kif ukoll għall-approssimazzjoni legiżlattiva lejn l-istandards tal-UE u l-iskrutinju parlamentari fuq ir-riformi demokratiċi; f'dan ir-rigward jinnota li d-djalogu intensifikat bejn il-membri tal-parlament tal-pajjiżi fir-reġjun huwa fattur kruċjali; jittama li dan jista' johloq qafas għal laqgħat bilaterali bejn il-membri tal-parlamenti tal-Armenja u l-Ażerbajġan sabiex jibdedw djalogu parlamentari, fil-preżenza ta' membri tal-Parlament Ewropew; jappella lill-parlamenti tal-Istati Membri tal-UE interessati u lill-Parlament Ewropew biex isahhu l-koperazzjoni parlamentari mal-parlamenti tar-reġjun sabiex isahhu r-rwol u l-kapaċitajiet tagħhom fit-tfassil tal-politika;

Il-kwistjonijiet ekonomiċi u l-iżvilupp soċjali

25. Huwa tal-fehma li koperazzjoni usa' fl-ivell reġjonali u mal-UE f'setturi bhall-ekonomija, it-trasport, l-enerġija u l-ambjent hija essenzjali biex dawn is-setturi jiżviluppaw bl-aqwa mod possibbli u biex tiġi żgurata l-istabilità fir-reġjun, iżda jemmen ukoll li l-koperazzjoni għandha tinkludi wkoll il-bini tal-kapital uman fir-reġjun kollu bhala investiment fit-tul; jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li t-tliet pajjiżi qed jibbenefikaw mis-Sistema Generalizzata ta' Preferenzi, tal-UE, u jinnota li dawn jikkwalifikaw kollha kemm huma għall-GSP+ għal żvilupp sostenibbli u governanza tajba; jinnota li l-koperazzjoni reġjonali fl-oqsma tal-pulizija u tal-ġudikatura u l-istabbiliment ta' ġestjoni integrata tal-fruntieri huma essenzjali biex issir iżjed promozzjoni tal-mobilità fir-reġjun u lejn l-UE; jikkundanna l-fatt li l-implimentazzjoni ta' proġetti reġjonali bl-involviment tat-tliet pajjiżi kollha għadha mxekkla bil-persistenza ta' kunflitti mhux riżolti;

26. Jenfasizza l-importanza tal-bini ta' klima favorevoli għan-negozju u l-iżvilupp tas-settur privat; jinnota li t-tkabbir ekonomiku notevoli tal-Ażerbajġan huwa prinċipalment ibbażat fuq id-dhul miż-żejt u l-gass; jappoġġa l-proċess ta' riforma, li tagħmel l-ekonomija aktar attraenti għall-investituri barranin; jinkuraġġixxi lill-awtoritajiet Azerbajġani biex jgħaġġlu n-negozjati dwar id-dhul f-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), u jappella lill-Kummissjoni biex tappoġġa aktar lill-Ażerbajġan f'dan il-proċess; jilqa' b'sodisfazzjon il-progress li sar fir-riformi ekonomiċi fl-Armenja u fil-Ġeorgja; jinnota, madankollu, li l-iżvilupp ekonomiku tal-Armenja u tal-Ġeorgja ntlaqat mill-kriżi ekonomika globali, u jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni li hadet l-UE fl-aħhar tal-2009 li tingħata għajnuna makrofinanzjarja liż-żewġ pajjiżi;

27. Jesprimi t-tħassib tiegħu dwar l-infiq li qiegħed jiżdied b'rata mgħaġġla fuq il-militar u tad-difiża fil-Kawkasu t'Isfel u dwar l-akkumulazzjoni ta' hażniet militari; jindika li din il-parti rilevanti tal-baġits domestiċi tahlhi ammont kbir ta' riżorsi finanzjarji li setgħu jintużaw għal kwistjonijiet aktar urġenti bħat-tnaqqis tal-faqar, is-sigurtà soċjali u l-iżvilupp ekonomiku; jappella, f'dan ir-rigward, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex ma jhallux għajnuna makrofinanzjarja tal-UE tiffinanzja indirettament lejn it-tkabbir tal-militar fir-reġjun;

28. Jinnota l-pożizzjoni ġeopolitika strateġika tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u l-importanza dejjem tikber tagħha bhala kuridur ta' enerġija, trasport u komunikazzjoni li jgħaqqad ir-reġjun Kaspju u l-Asja Ċentrali mal-Ewropa; iqisha tal-akbar importanza, għalhekk, li l-koperazzjoni bejn l-UE u n-Nofsinhar tal-Kawkasu tingħata priorità għolja, mhux anqas f'materji relatati mal-enerġija; jenfasizza li r-rwol tat-tliet pajjiżi huwa essenzjali għat-tranżitu tar-riżorsi tal-enerġija, kif ukoll għad-diversifikazzjoni tal-provvista u r-rotot

tal-enerġija tal-UE; f'dan id-dawl, ifakkar ghal darb'ohra li l-Unjoni ghandha tiehu passi konkreti biex tiżgura l-istabilità politika fir-reġjun; jilqa' b'sodisfazzjon il-volontà tal-Gvernijiet tal-Ażerbajġan u tal-Ġeorgja biex ikomplu jaghtu sehem attiv fil-promozzjoni tal-provvista tal-enerġija bbażata fuq is-suq u tad-diversifikazzjoni tat-tranzitu fir-reġjun; jirrakkomanda bil-qawwi li l-pajjiżi involuti u l-Kummissjoni għandhom jinkludu lill-Armenja fi proġetti rilevanti ta' trasport u enerġija fir-reġjun;

29. Jirrikonoxxi s-sinifikat tar-reġjun għall-koperazzjoni fl-enerġija u sigurtà tal-enerġija tal-UE speċjalment fil-kuntest ta' żvilupp tal-Kuridur tan-Nofsinhar (pipeline tan-Nabucco); jenfasizza l-importanza tal-approfondiment tas-shubija bejn l-UE u l-Ażerbajġan u jinnota l-valur kbir tar-riżorsi tal-enerġija l-Ażerbajġan u r-rwol essenzjali tagħhom fl-iżvilupp ekonomiku tagħha; jenfasizza l-importanza li jiġi żgurat li l-benefiċċji li jittiehdu mill-isfruttament tar-riżorsi naturali jkunu mqassma b'mod ugwali u investiti fl-iżvilupp tal-pajjiż kollu, sabiex il-pajjiż ikun jista' jilqa' kontra l-konsegwenzi negattivi ta' tnaqqis eventwali fil-produzzjoni taż-żejt; jinnota li l-išhubija bejn ir-Russja u l-Ażerbajġan qieghda tkompli tintensifika ruħha, b'mod partikulari fis-settur tal-enerġija, u f'dan il-kuntest jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Ażerbajġan li jiddiversifika l-ekonomija tiegħu; jenfasizza l-importanza tat-trasparenza fis-settur tal-enerġija f'dan ir-reġjun bhala rekwiżit ewlieni għall-fiducia tal-investituri, u jfahhar lill-Ażerbajġan għall-partecipazzjoni tiegħu fl-Inizjattiva ta' Trasparenza tal-Industrija Estrattivi;

30. Jirrikonoxxi r-rwol vitali tal-iżvilupp ta' infrastrutturi godda u ta' kurituri tat-trasport, proġetti li jgħaqqdu l-Baħar Kaspiju mar-reġjuni tal-Baħar l-Iswed permezz tal-Kawkasu tan-Nofsinhar jew minnu, kif imsemmi wkoll fil-komunikazzjoni dwar "It-Tieni Analizi Strateġika tal-Enerġija"; f'dan il-kuntest, jappoġġa l-inizjattivi li ser jaghtu kontribut favur it-twaqqif ta' djalogu aktar b'sahħtu bejn il-produtturi u l-konsumaturi u l-pajjiżi ta' tranzitu, bi skambju ta' kompetenzi dwar sistemi regolatorji tal-enerġija u dwar is-sikurezza tal-legiżlazzjonijiet fuq il-provvista kif ukoll bi skambju tal-aħjar prattiki, inklużi l-mekkaniżmi ta' trasparenza u solidarjetà u l-iżvilupp ta' mekkaniżmi ta' twissija bikrija dwar interruzzjonijiet fl-enerġija; jemmen li dan imur id f'id mal-konvergenza tal-oqfsa regolatorji, tal-integrazzjoni tas-suq u tar-reġim mhux diskriminatorju għall-infrastrutturi tat-trasmissjoni transkonfinali;

31. Jenfasizza l-importanza li ssir promozzjoni għal miżuri effiċjenti tal-enerġija, li jsir investiment fis-sorsi ta' enerġija rinnovabbli u li jiġi żgurat li jiġi ttrattat it-thassib dwar l-ambjent; jirrikonoxxi li l-generazzjoni tad-diversità fil-provvista hija vitali u tista' tinkiseb biss permezz ta' koperazzjoni msahħa mal-istati ġirien; hu tal-fehma li ċ-Centru Ambjentali Reġionali għall-Kawkasu għandu jingħata fondi u jkun meġhjun b'mod adegwat sabiex ikunu jistgħu jsiru wkoll proġetti transkonfinali li jkunu kredibbli; iqis li l-pjanijiet imħabbra mill-Ażerbajġan biex l-iżvilupp ta' sorsi alternattivi tal-enerġija jsir prijorità tal-gvern huma ta' min ifahharhom, u jinkuraġġixxi li jibqgħu jiġu segwiti għanijiet bhal dawn; jilqa' b'sodisfazzjon id-deċiżjoni tal-Armenja biex tiddizattiva l-impjant nukleari f'Medzamor, u jinkuraġġixxi lill-awtoritajiet tal-Armenja biex isibu soluzzjonijiet alternattivi u vijabbli għall-provvista tal-enerġija, kif mitlub mill-UE; jilqa' b'sodisfazzjon l-isforzi tal-gvern Ġeorgjan biex jiżviluppa settur tal-idroenerġija u jenfasizza l-bżonn ta' appoġġ mill-UE f'dan ir-rigward;

32. Iqis li l-promozzjoni tal-koeżjoni soċjali u tad-djalogu soċjali permezz tal-involvement tal-atturi soċjali kollha, il-promozzjoni tal-ugwaljanzi bejn il-generi u tad-drittijiet tan-nisa, l-investiment fl-edukazzjoni u fis-saħħa, l-iżvilupp tal-kapital uman u l-iżgurar ta' livelli xierqa ta' għajxien huma essenzjali sabiex jinbnew soċjetajiet demokratiċi u vibranti; jinnota pożittivament l-adozzjoni mit-tliet pajjiżi tal-programmi rispettivi tagħhom dwar it-tnaqqis tal-faqar u jinkuraġġixxi l-implimentazzjoni shiha tagħhom;

Lejn strateġija tal-UE

33. Jilqa' b'sodisfazzjon is-Shubija tal-Lvant u jiehu nota tal-inizjattivi relatati li ġew attivati u tal-laqgħat li saru; jenfasizza li biex issir aktar kredibbli għandha tkun akkumpanjata bi proġetti konkreti u incentivi adegwati; bihsiebu jkompli jiżviluppa d-dimensjoni parlamentari tas-Shubija;

34. Jilqa' b'sodisfazzjon il-possibilità provduta mis-Shubija tal-Lvant li tqawwi r-relazzjonijiet bilaterali mal-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu u tal-UE billi jiġu stabbiliti relazzjonijiet kuntrattwali godda fil-forma ta' Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni; jenfasizza l-importanza ta' kisbiet prinċipali u standards inkorporati biex

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

jiġu inklużi fid-dokumenti tal-Pjanijiet ta' Azzjoni kurrenti; ifakkar li l-kundizzjonijiet biex jinbnew in-negozjati jridu jinkludu livell suffiċjenti ta' demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, u jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi għajnuna teknika fejn ikun hemm bżonn sabiex tghin lill-pajjiżi jissodisfaw il-prekundizzjonijiet; jilqa' b'sodisfazzjon, b'mod partikulari, il-Programm Komprensiv ta' Bini ta' Istituzzjonijiet offrut mis-Shubija tal-Lvant bħala għodda innovattiva, speċifikament mahsuba biex tghin lill-pajjiżi jissodisfaw dawn il-prekundizzjonijiet; jinsisti li l-prerogattiva tal-Parlament Ewropew tkun infurmata minnufih u kollha kemm hi fl-istadji kollha tal-proċess tan-negozjati tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni, ukoll ladarba jkollha tagħti l-kunsens tagħha għall-konkluzjoni tagħhom; jistenna li l-implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni mill-pajjiżi kollha tan-Nofsinhar tal-Kawkasu jgħaġġlu l-proċess ta' integrazzjoni ekonomika u koperazzjoni politika mal-UE;

35. Iqis li l-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP u l-implimentazzjoni tagħhom jikkostitwixxu bażi essenzjali għall-valutazzjoni tar-rispett għall-impenji u l-progress tar-relazzjonijiet bilaterali mal-UE u biex jiġi kkunsidrat it-titjib tar-relazzjonijiet kuntrattwali mal-pajjiżi kkonċernati; jinnota l-impenn tal-Armenja u tal-Ġeorgja favur l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP, u jappella lill-Ażerbajġan biex jgħaġġel l-isforzi tiegħu f'dan ir-rigward; huwa tal-fehma li l-Parlament Ewropew għandu jkun involut f'dan il-proċess; jinnota l-progress differenti magħmul mit-tliet pajjiżi fl-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP rispettivi; jemmen li n-negozjati dwar il-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni l-ġodda għandhom iqisu dawn id-differenzi u l-oġettivi differenti kif ukoll id-dimensjoni reġjonali u li l-pajjiżi iridu jiġu trattati b'mod ugwali;

36. Hu tal-fehma li d-dimensjoni reġjonali tal-Istrateġija tal-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu għandha tiġi msahha kif imiss; jilqa' b'sodisfazzjon, f'dan ir-rigward, l-allokazzjoni ta' aktar riżorsi finanzjarji għall-ENPI fi hdan il-qafas tas-Shubija tal-Lvant għal programmi ta' żvilupp reġjonali u koperazzjoni multilaterali; jappella lill-Kummissjoni biex tiddefinixxi sett ta' proġetti reġjonali u transkonfinali u programmi għat-tliet pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu f'oqsma bħat-trasport, l-ambjent, il-kultura u s-socjetà ċivili, sabiex tipprovdi inċentivi konkreti għal titjib tal-koperazzjoni u bini tal-fiducja bejn il-partijiet;

37. Ifakkar li l-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu huma wkoll parti mill-inizjattiva tas-Sinerġija tal-Baħar l-Iswed, li ssahha il-fiducja reċiproka bejn l-imsieħba billi trawwem il-koperazzjoni reġjonali f'ċerti zoni, anke permezz ta' programmi transkonfinali; jenfasizza l-importanza li għandu r-reġjun tal-Baħar l-Iswed għall-UE, u jitlob lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, u speċjalment lill-Viċipresident tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u għall-Politika ta' Sigurtà tal-Unjoni, biex jiżviluppaw ideat u strateġiji għal koperazzjoni aktar b'sahħitha bejn il-pajjiżi tal-Baħar l-Iswed u għat-*tkabbir* ta' kuntatti mal-Unjoni Ewropea; minhabba dan, jirrakkomanda t-twaqqif ta' struttura istituzzjonalizzata li tiegħu s-sura ta' Unjoni tal-Baħar l-Iswed;

38. Isostni li l-pożizzjonijiet tar-Russja, tat-Turkija u tal-Istati Uniti għandhom rwol importanti fis-soluzzjoni tal-kunflitti fin-Nofsinhar tal-Kawkasu; jirrimarka li l-iżvilupp tas-Shubija tal-Lvant mhux mahsub biex jiżola lir-Russja iżda, għall-kuntrarju, għandu l-hsieb li jgħib il-paċi, l-istabilità u l-progress ekonomiku sostenibbli lill-partijiet kollha kkonċernati, b'benefiċċji għar-reġjun kollu u għall-pajjiżi ġirien;

Kwistjonijiet ta' sigurtà u s-soluzzjoni paċifika tal-kunflitti

39. Jemmen li l-għoti ta' appoġġ favur il-proċessi ta' riżoluzzjoni tal-kunflitti huwa kruċjali, u jemmen ukoll li l-UE tinsab f'pożizzjoni tajba biex tappoġġa l-bini tal-fiducja, ir-rikostruzzjoni u r-rijabilitazzjoni u li għandha l-possibiltà li tghin lill-komunitajiet milquta biex jinvolu ruhhom; f'dan ir-rigward, il-holqien ta' spazji għal impenn ċiviku mhux biss bejn il-mexxejja iżda wkoll bejn l-organizzazzjonijiet ċiviċi huwa tal-akbar importanza; barra minn dan, iqis li huwa essenzjali li jinżamm livell għoli ta' attenzjoni internazzjonali fuq il-kunflitti fir-reġjun biex jiġi żgurat li dawn jinhallu malajr; jirrikonoxxi li l-koperazzjoni reġjonali hija kundizzjoni meħtieġa għall-bini ta' fiducja u għat-tishih tas-sigurtà skond il-prijoritajiet tal-ENP; jappella lill-partijiet kollha biex jimpenjaw ruhhom bis-shih fid-direzzjoni tas-Shubija tal-Lvant lejn koperazzjoni multilaterali mingħajr ma jorbtuha mas-soluzzjoni finali tal-kunflitti;

40. Jenfasizza l-potenzjal perikoluż għal tixrid ta' kunflitti staġnati fir-reġjun; f'dan il-kuntest, jirrakkomanda t-tlaqqiġ ta' Konferenza dwar is-Sigurtà u l-Koperazzjoni fin-Nofsinar tal-Kawkasu, li thaddan il-pajjiżi konċernati u l-atturi rilevanti reġjonali u globali, bil-hsieb li jiġi żviluppat Patt ta' Stabilità għan-Nofsinar tal-Kawkasu;

41. Jiehu nota tal-involvement attwali tal-UE fil-proċessi ta' riżoluzzjoni tal-kunflitti fir-reġjun, u jemmnen li d-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona jiġġustifika rwol aktar prominenti għall-UE; jappoġġja bis-shiħ ir-Rappreżentant Speċjali tal-UE (EUSR) għan-Nofsinar tal-Kawkasu, is-Sur Peter Semneby; jilqa' b'sodisfazzjon il-hidma tal-Missjoni ta' Monitoraġġ (EUMM) fil-Ġeorgja u jistieden lill-UE biex tiehu azzjoni iżjed b'sahħitha halli tikkonvinċi lir-Russja u lill-awtoritajiet de facto rilevanti biex ma jkomplux jimblokkaw id-dhul tal-EUMM fin-Nofsinar tal-Ossezja u fl-Abkazja; iqis li l-UE issa għandha l-opportunità li tappoġġja s-soluzzjoni tal-kunflitt fin-Nagorno-Karabakh, u jenfasizza l-importanza tal-kontribut tal-UE f'dan ir-rigward; għalhekk iqis li huwa inevitabbli li jiġi aġġornat ir-rwol tal-UE fil-Grupp Minsk permezz tat-twaqqif ta' mandat tal-UE għall-President Kongunt Franciż tal-Grupp Minsk; jistieden lill-Kummissjoni tesplora l-possibilità li tiġi provduta għajjnuna u assistenza umanitarja lill-popolazzjoni tar-reġjun tan-Nagorno-Karabakh kif ukoll lill-IDPs u lir-refuġjati li harbu mir-reġjun; jitlob lill-Kummissjoni u lill-EUSR Semneby jikkunsidraw jestendu l-istess tip ta' għajjnuna u tixrid ta' informazzjoni lin-Nagorno-Karabakh bhal ma sar fl-Abkazja u f'Ossezja;

42. Jitlob lill-Viċipresident tal-Kummissjoni/Rappreżentat Għoli għall-Affarijiet Barranin u għall-Politika ta' Sigurtà tal-Unjoni biex isegwi mill-qrib l-iżviluppi fir-reġjun u biex ikun involut b'mod attiv fil-proċessi tar-riżoluzzjoni tal-kunflitti; jirrikonoxxi l-hidma tar-Rappreżentant Speċjali għan-Nofsinar tal-Kawkasu u jesprimi t-tama li r-Rappreżentant Għoli ser tiżgura l-kontinwità u l-konsistenza tagħha; jinkuraġġixxi lill-Kunsill biex jikkunsidra l-possibilità tal-użu ta' għodod mill-PSDK biex iżid il-partecipazzjoni tiegħu fil-proċessi tat-tishih tal-paċi u tal-ġestjoni tal-kunflitti;

43. Jistieden lill-Kummissjoni biex tesplora l-possibilità li tagħti appoġġ finanzjarju u tekniku sostanzjali sabiex tappoġġja miżuri li jibnu l-fiducja u li jippromwovu l-fiducja bejn u fost il-popolazzjonijiet, u biex tiehu sehem fir-rijabilitazzjoni u fir-rikostruzzjoni tar-reġjuni milquta mill-kunflitti, permezz ta' proġetti li jiġġeneraw id-dhul u ta' proġetti relatati mal-integrazzjoni soċjoekonomika tal-IDPs u r-ripatrijati u permezz tar-rijabilitazzjoni tad-djar u tal-isforzi favur id-djalogu u l-medjazzjoni, u jistedinha wkoll telabora u tappoġġja proġetti tas-soċjetà ċivili li jkollhom l-għan li jmxexxu 'l quddiem ir-rikonċiljazzjoni u l-kuntatti bejn il-popolazzjonijiet lokali u l-individwi;

Id-demokratizzazzjoni, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt

44. Jappoġġja l-finanzjament u l-assistenza mill-UE għar-reġjun biex tippromwovi dawn il-principji u l-proċessi, u jqis li din l-assistenza mill-UE għandha tinghata fil-qafas tal-kundizzjonalità politika, bħar-riforma tal-ġudikatura u l-progress fil-proċessi tad-demokratizzazzjoni; iwissi kontra l-possibilità li l-gvernijiet jużaw hazin il-kunflitti biex jaljenaw l-interess tal-komunità internazzjonali mill-kwistjonijiet domestiċi;

45. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jiżguraw li jkunu rrispettati l-impenji inklużi f'pakketti ta' kundizzjonalità politika, bħall-impenn speċifiku mill-Gvern Ġeorgjan li jagħti spinta għida lir-riformi demokratiċi inklużi fl-assistenza fl-UE ta' wara l-kunflitt li dwarha sar ftehim bejn il-Kummissjoni u l-Ġeorgja f'Jannar 2009, u sabiex b'mod regolari tressaq rapporti dwar il-progress lill-Parlament Ewropew;

46. Jilqa' b'sodisfazzjon il-hidma tal-Grupp Konsultattiv ta' Livell Għoli tal-UE lill-Armenja; jilqa' b'sodisfazzjon il-possibilità ta' aktar assistenza finanzjarja fil-qafas tas-Shubija tal-Lvant, inkluża l-assistenza fin-negozjar tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni l-għdid mal-UE, u jistieden lill-Kummissjoni tistharreġ il-possibilità li toffri assistenza mahsuba apposta lill-Azerbajġan u lill-Ġeorgja wkoll;

47. Huwa tal-fehma li għandha tinghata attenzjoni speċjali lid-drittijiet tal-minoranzi u tal-gruppi vulnerabbli, u jinkuraġġixxi lill-Armenja, lill-Azerbajġan u lill-Ġeorgja jimplimentaw programmi ta' edukazzjoni pubblika fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem li jippromwovu l-valuri tat-tolleranza, tal-pluraliżmu u tad-diversità, inkluż ir-rispett lejn il-minoranzi sesswali u lejn gruppi ohra li huma emarginati u stigmatizzati;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

48. Jesprimi t-thassib tiegħu rigward ir-rifjut ta' Eutelsat li jxandar is-servizz tax-xandir pubbliku Ġeorgjan bil-lingwa Russa billi dan ir-rifjut jidher li hu motivat politikament; jindika li dan ir-rifjut iħalli de facto monopolju fit-trażmissjoni bis-satellita fuq udjenza reġjonali li titkellem bir-Russu lill-Intersputnik u lill-kljient prinċipali tiegħu, Gazprom Media Group; jenfasizza li hu importanti ħafna li f'soċjetà demokratika u pluralistika x-xandir ta' midja indipendenti ma jiġix imfixxkel;

49. Jirrikonoxxi r-rwol potenzjali tal-Forum tas-Soċjetà Ċivili tal-Ishubija tal-Lvant bħala l-ispazju fejn jitravwem l-iżvilupp ta' soċjetà ċivili ġenwina u jissahhu l-għeruq tiegħu fl-istati tar-reġjun, u jistieden lill-Kummissjoni biex tiżgura li l-Forum jirċievi biżżejjed appoġġ finanzjarju u tekniku; jiġbed l-attenzjoni dwar l-importanza tal-finanzjament ta' proġetti tas-soċjetà ċivili u tar-rwol li għandhom id-Delegazzjonijiet tal-UE fir-reġjun fl-għażla tagħhom, u dwar l-importanza li jista' jkollhom dawn il-proġetti fil-promozzjoni ta' kuntatti fl-livell reġjonali;

Il-koperazzjoni ekonomika u l-iżvilupp soċjali

50. Iqis li l-UE għandha tkompli tappoġġja l-iżvilupp ekonomiku, il-kummerċ u l-investment fir-reġjun u li politika ta' kummerċ hija fattur fundamentali għall-istabilità politika u għall-iżvilupp ekonomiku u li jwassel għal tnaqqis fil-faqar fin-Nofsinhar tal-Kawkasu; jemmen li f'dan ir-rigward, in-negozjar u t-twaqqif ta' Zona ta' Kummerċ Ħieles Profonda u Komprensiva għandha sehem importanti ħafna; jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra modi possibbli biex tgħin lill-pajjiżi fir-reġjun fit-thejjija, fin-negozjar u fl-implimentazzjoni tagħhom fil-ġejjieni, anke fiż-żamma tal-impenji li jirriżultaw mill-Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles Profondi u komprensivi (DCFTAs), u jistedinha wkoll tipprovdi fi żmien xieraq evalwazzjoni komprensiva tal-impatt soċjali u ambjentali ta' dawn il-ftehimiet; aktar minn hekk, jinkuraġġixxi lill-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Kawkasu biex iqisu li jistabbilixxu zona ta' kummerċ ħieles bejniethom;

51. Jenfasizza l-qagħda geopolitika tal-Armenja, tal-Ġeorgja u tal-Ażerbajġan fir-rigward tal-Unjoni Ewropea, tat-Turkija bħala pajjiż kandidat tal-UE, u tar-Russja u tal-Iran; iqis li l-kummerċ huwa wiehed mill-komponenti ewlenin tal-politika ġenerali tal-UE li trawwem l-istabilità politika, ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, it-tkabbir sostenibbli u l-prospertà, u huwa tal-fehma li d-dimensjoni reġjonali tal-Istrateġija tal-UE għan-Nofsinhar tal-Kawkasu teħtieġ approċċ reġjonali fir-rigward tan-negozjati tal-ftehimiet kummerċjali; jappella lill-Kummissjoni biex tidentifika l-oqsma komuni ta' interess ekonomiku li jistgħu jgħallu d-diverġenzi, jiffaċilitaw id-djalogu u jippromwovu l-koperazzjoni reġjonali; jappella biex ikun hemm iżjed impenn u involviment mill-UE favur il-kisba tal-integrazzjoni fir-reġjun, għaladarba l-Komunità issa għandha l-kompetenza esklussiva fir-rigward tal-politika kummerċjali;

52. Jilqa' b'sodisfazzjon il-konkluzjonijiet tal-istudji ta' fattibilità għall-Ġeorgja u l-Armenja ta' Mejju 2008, li wrew li d-DCFTAs iġibu benefiċċji ekonomiċi sinifikanti għal dawk il-pajjiżi u għall-UE, u b'hekk jippermettu lill-Kummissjoni tidhol f'fażi preparatorja għal negozjati ġejjiena dwar id-DCFTAs; jinkuraġġixxi lill-Ġeorgja, lill-Armenja u lill-Ażerbajġan sabiex itejbu l-progress tagħhom bil-għan li jirrispettaw il-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP rispettivi tagħhom u r-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni, l-aktar fir-rigward tat-titjib tal-kapaċità amministrattiva u istituzzjonali tagħhom u tal-implimentazzjoni tar-riformi regolatorji (speċjalment fir-rigward tal-livelli baxxi ħafna ta' ħarsien tal-proprietà intellettwali fit-tliet pajjiżi), li huwa wiehed mill-prekundizzjonijiet għall-implimentazzjoni effettiva, u għas-sostenn tal-effetti ta' dawn l-FTAs ambizzjużi; jemmen li l-konkluzjoni ta' FTAs mal-Ġeorgja, l-Armenja u l-Ażerbajġan tista' twassal mhux biss għal tkabbir ekonomiku, iżda tista' wkoll iżżid l-investment barrani, toħloq impjegi godda u teqred il-faqar;

53. Ifakkar li s-sigurtà fl-enerġija hija tħassib komuni; għalhekk ihegġegħ lill-UE tagħti appoġġ aktar b'saħħtu lill-proġetti tal-enerġija fir-reġjun f'konformità mal-istandards Ewropej, inklużi proġetti li jmexxu 'l quddiem l-effiċjenza tal-enerġija u l-iżvilupp ta' sorsi ta' enerġija alternattiva, biex tikkopera iżjed fil-kwistjonijiet tal-enerġija u biex taħdem bis-shih halli malajr kemm jista' jkun jitlesta l-kuridur tal-enerġija tan-nofsinhar, inkluż il-linja ta' pajpijiet Nabukko; jistieden ukoll lill-Kummissjoni biex tiżgura li l-proġetti tal-enerġija u tat-trasport fin-Nofsinhar tal-Kawkasu jrawmu relazzjonijiet bejn it-tliet pajjiżi u biex taċċerta li dawn ma jikkawżawx l-eskluzjoni ta' ċerti komunitajiet; jafferma mill-ġdid l-importanza tal-Inizjattiva Baku u l-programmi korrispondenti tagħha li jappoġġjawha, jiġifieri l-INOATE u t-TRACECA;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

54. Jenfasizza li l-istabilità politika hija essenzjali għall-forniment affidabbli u bla interruzzjonijiet ta' rizorsi ta' enerġija sabiex jiġu żgurati l-kundizzjonijiet xierqa għal żvilupp infrastrutturali; f'dan ir-rigward, ifakkar li l-kuritur doppju tal-enerġija ffurmat mil-linja ta' pajpijiet Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC) u l-Baku-Tbilisi-Erzurum (BTE) irawwem it-tqarrib bejn l-UE u r-reġjun Kaspju; jitlob li jerġgħu jitheggu l-ftehimiet bilaterali eżistenti jew tal-Memoranda ta' Ftehim li kienu ġew konklużi mat-tliet pajjiżi tal-Nofsinhar tal-Kawkasu fil-qasam tal-enerġija, bl-inklużjoni ta' "klawsola ta' sigurtà tal-enerġija" li tistabbilixxi kodiċi ta' mġiba u miżuri speċifiċi fil-każ ta' interruzzjoni fil-provvista tal-enerġija; iqis li l-provvista tal-enerġija u tad-dispożizzjonijiet ta' tranżitu għandhom ikunu komponent fin-negozjar ta' Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni wiesgħa ma' dawk il-pajjiżi;

55. Itenni l-importanza tal-kuntatti interpersonali u tal-programmi ta' mobilità, speċjalment ta' dawk maħsuba għaž-żgħažagh, u tal-programmi ta' gemellaġġi ma' reġjuni tal-UE u komunitajiet lokali li għandhom minoritajiet nazzjonali li qed jesperjenzaw livell għoli ta' awtonomija; jemmen li hemm bżonn ta' żjieda kbira fin-numru ta' studenti, għalliema u riċerkaturi li jipparteċipaw fi programmi ta' mobilità; jilqa' b'sodisfazzjon l-iffirmar tal-ftehimiet mal-Ġeorgja dwar il-faċilitar tal-viżi u tar-riammissjoni u jistieden lill-Kunsill u lill-Kummissjoni biex jagħmlu progress lejn l-iffaċilitar tal-viżi u ftehimiet ta' riammissjoni mal-Armenja u l-Ażerbajġan;

56. Jafferma mill-ġdid il-htieġa li l-UE tiżviluppa strateġija għan-Nofsinhar tal-Kawkasu, minhabba l-importanza tar-reġjun għall-UE u r-rwol potenzjali li għandha l-UE fit-trawwim ulterjuri tal-iżvilupp tar-reġjun u fis-soluzzjoni tal-kunflitti tiegħu;

*

* *

57. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Viċi President tal-Kummissjoni/Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u għall-Politika ta' Sigurtà tal-Unjoni, tal-Kunsill u lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Armenja, tal-Ażerbajġan u tal-Ġeorgja.

Il-libertà reliġjuża fil-Pakistan

P7_TA(2010)0194

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-libertà reliġjuża fil-Pakistan

(2011/C 161 E/21)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija fil-Pakistan, b'mod partikolari dawk tat-12 ta' Lulju ⁽¹⁾, tal-25 ta' Ottubru ⁽²⁾ u tal-15 ta' Novembru 2007 ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill adotatti fis-16 ta' Novembru 2009 dwar il-libertà tar-reliġjon jew tat-twemmin li fihom il-Kunsill jenfasizza l-importanza strateġika ta' din il-libertà u tal-ġlieda kontra l-intolleranza reliġjuża,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta UE-Pakistan tas-17 ta' Ġunju 2009, li fiha ż-żewġ naħat saħqu fuq l-importanza ta' strateġija integrata u fit-tul li tinkludi l-iżvilupp soċjali u ekonomiku u l-istat tad-dritt, kif ukoll irrikonoxxew is-sinifikat ta' mezzi mhux militari fil-ġlieda kontra t-terroriżmu,

⁽¹⁾ Testi adottati, P6_TA(2007)0351.

⁽²⁾ ĠU C 263 E, 16.10.2008, p. 666.

⁽³⁾ ĠU C 282 E, 6.11.2008, p. 434.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- f'anticipazzjoni tat-tieni Samit UE-Pakistan fl-4 ta' Ġunju 2010,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni dwar il-“Ġlieda kontra d-diffamazzjoni tar-religjon” adottata b'magġoranza żgħira tal-voti fil-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU fis-26 ta' Marzu 2009, proposta kull sena mill-Pakistan fisem l-Organizzazzjoni tal-Konferenza Iżlamika (OIC),
  - wara li kkunsidra l-isqarrija tal-4 ta' April 2010 mir-Rappreżentant Gholi tal-UE Catherine Ashton dwar attacchi fil-Pakistan, kif ukoll dik tal-20 ta' April 2010 dwar l-adozzjoni tat-18-il Emenda Kostituzzjonali,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 18 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-1948 (UDHR),
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tan-NU dwar l-Eliminazzjoni tal-Forom Kollha tal-Intolleranza u tad-Diskriminazzjoni abbażi tar-Religjon u t-Twemmin, tal-25 ta' Novembru 1981,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 122(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi l-Artikolu 3(5) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jstipula li l-promozzjoni tad-demokrazija u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet ċivili huma prinċipji u miri fundamentali tal-Unjoni Ewropea u jikkostitwixxu bażi komuni għar-relazzjonijiet tagħha ma' pajjiżi terzi,
- B. billi fil-Pakistan l-Iżlam Sunnita huwa r-religjon tal-maġġoranza u tal-Istat u gruppi reliġjużi u ta' twemmin minoritarji jkonsistu fi Nsara, Hindu, Sikh, Xiiti, Ahmadi, Buddisti, Parsi, Baha'i u oħrajn,
- C. billi l-Pakistan huwa wieħed mill-pajjiżi ewlenin fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u t-tifrix tal-estremiżmu vjolenti,
- D. billi l-istabbiltà interna u l-istituzzjonijiet demokratiċi tal-pajjiż għaddejjin minn prova harxa minhabba l-għadd li qed jiżdied ta' attacchi vjolenti minn estremisti, li jiġru kważi ta' kuljum,
- E. billi t-theddida ma taqta' xejn minn forzi Muslim radikali li joperaw fuq iż-żewġ naħat tal-fruntiera tal-Pakistan mal-Afganistan ikomplu jagħmluha htieġa saħansitra aktar imperattiva li jsiru sforzi internazzjonali konċertati biex l-iżvilupp soċjali tal-Pakistan jintrifed u jitqawwa,
- F. billi d-drittijiet ugwali għall-minoranzi kienu parti mill-viżjoni tal-missier fundatur tal-Pakistan, Mohammed Ali Jinnah, kif esprima fid-diskors tiegħu quddiem l-Assemblea Kostitwenti fl-1947: “Tista' tappartjeni għal kwalunkwe religjon, kasta jew twemmin – dak xejn m'għandu x'jaqsam mal-Istat... Qed nitliqu minn dan il-prinċipju fundamentali, li lkoll kemm ahna cittadini, u cittadini ta' Stat wieħed”,
- G. billi l-kapitolu dwar id-Drittijiet Fundamentali fil-Kostituzzjoni tal-Pakistan tal-1973 jiggarrantixxi “l-libertà tat-thaddin ta' religjon u l-ġestjoni ta' istituzzjonijiet reliġjużi” (l-Artikolu 20), l-ugwaljanza taċ-ċittadini kollha (l-Artikolu 25) u “d-drittijiet u l-interessi leġittimi tal-minoranzi” (l-Artikol 26),
- H. billi, min-naha l-oħra, l-Artikolu 260 tal-Kostituzzjoni jiddistingwi bejn il-Musulmani u dawk li mhumiex, biex b'hekk jippermetti d-diskriminazzjoni abbażi tar-religjon;
- I. billi rapporti u stħarrigiet minn aġenziji indipendenti jkxfu li l-minoranzi fil-Pakistan huma mcaħhda mil-libertajiet ċivili bażiċi u mill-opportunitajiet indaqs fix-xogħol, fl-edukazzjoni u fir-rappreżentanza politika,
- J. billi huwa smat li aktar minn 85 % tan-nisa fil-Pakistan jiffaċċaw l-abbuż domestiku li jinkludi l-abbuż fiżiku u dak psikoloġiku; filwaqt li l-vjolenza kontra t-tfajliet u n-nisa, inklużi l-istupru, il-vjolenza domestika u ż-żwieġ sfurzati, għadhom problemi serji, li parzjalment jistgħu ikunu attribwiti għal-liġi Xarija,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- K. billi l-gvern tal-Pakistan hatar kelliemi għall-minoranzi u lill-Membru tal-Parlament tal-Pakistan Shabaz Bhatti laħħqu Ministru Federali għall-Affarijiet tal-Minoranzi f'Novembru 2008, filwaqt li għall-ewwel darba refa' din il-kariga għal-livell tal-kabinett,
- L. billi fil-perjodu minn Novembru 2008 l-Gvern tal-Pakistan holoq kwota ta' hamsa fil-mija għall-minoranzi fis-settur tal-impjiegi federali, irrikonoxxa vaganzi pubbliċi mhux Musulmani, iddikjara l-11 ta' Awwissu bhala l-Jum Nazzjonali tal-Minoranzi u rriserva xi sigġijiet fis-Senat għal rappreżentanti tal-minoranzi,
- M. billi fil-25 ta' Diċembru 2009 il-President Asif Ali Zardari tenna l-wegħda tal-Partit tal-Poplu tal-Pakistan li jirrispetta d-dritt tal-minoranzi kollha li jiġu ttrattati bhala ċittadini ugwali,
- N. billi hemm kontradizzjoni bejn l-impenn tal-gvern tal-Pakistan favur il-libertà tar-religjon u r-rwol ewlieni tiegħu fl-OIC f'li jmxxi l-aġenda tal-"Ġlieda kontra d-Diffamazzjoni tar-Religjon" fin-Nazzjonijiet Uniti,
- O. Bili d-dispożizzjonijiet legali magħrufin bhala l-"liġijiet dwar atti blasfemi", introdotti fl-1982 u fl-1986, jimminaw id-drittijiet fundamentali reliġjużi u tal-minoranzi mogħtija bil-Kostituzzjoni, filwaqt li s-sentenza tal-mewt jew il-priġunerija għall-hajja huma previsti taħt is-sezzjoni 295 C fil-Kodiċi Penali tal-Pakistan (PPC) f'kazijiet ta' atti blasfemi,
- P. billi l-liġijiet dwar l-atti blasfemi jiġu abbużati mill-gruppi estremisti u minn dawk li jkollhom aġenda personali kontra haddiehor u wasslu għal tkattir tal-vjolenza kontra membri tal-minoranzi reliġjużi, partikolarment l-Ahmadi, imma wkoll l-Insara, il-Hindu, is-Sikh, ix-Xiiti, il-Buddisti, il-Parsi, il-Baha'i kif ukoll ċittadini kritiċi li jazzardaw jgħollu lehinom kontra l-ingustizzja,
- Q. billi l-maġġoranza kbira tan-nies akuzati taħt il-liġijiet dwar l-atti blasfemi huma Musulmani, imma l-akkużi kontra individwi minn reliġjonijiet minoritarji jistgħu jiskattaw vjolenza sproporzjonata kontra komunità shiha, billi kienu akkużi ta' atti blasfemi li skattaw il-vjolenza tal-folla kontra l-Insara f'Gojra u Korian fis-sajf tal-2009, li hallew tmienja mejta u tal-anqas mitt dar meqruda,
- R. billi 76 ruh ġew akkużati fl-2009 b'atti blasfemi f'25 każ reġistrat, inklużi 17-il ruh akkużati taħt is-sezzjoni 295 C tal-Kodiċi Penali tal-Pakistan (PPC),
- S. billi l-avukati u l-attivisti tad-drittijiet tal-bniedem fil-Pakistan spiss jesperjenzaw theddid ta' qtil u fastidju, u l-avukati li jiddefendu f'kawżi ta' atti blasfemi huma speċjalment vulnerabbli għal riskji bħal dawn, u saħansitra anki dawk li jkunu nħelsu mill-akkużi jkollhom jgħaddu l-bqija ta' hajjithom mohbija,
- T. billi f'Awwissu 2009 il-Prim Ministru tal-Pakistan Gilani habbar it-twaqqif ta' kumitat biex jirrevedi u jtejjeb "liġijiet li jagħmlu l-ħsara għall-armonija reliġjuża", meta fl-istqarrija tiegħu għamel allużjoni għall-liġijiet tal-1982 u l-1986 dwar l-atti blasfemi, billi, madankollu, sal-lum l-ebda revizzjoni tali għadha ma ġiet proposta,
- U. billi l-Musulmani Ahmadija fil-Pakistan ibatu minn diskriminazzjoni u persekuzzjoni frekwenti mirfuda mid-dispożizzjonijiet kontra l-Ahmadija fis-sezzjoni 298 tal-Kodiċi Penali tal-Pakistan, u eżempju riċenti ta' dan kien il-qtil ta' professur Ahmadi rtirat minn irġiel armati u b'wiċċhom mgħammad fil-5 ta' Jannar 2010,
- V. billi l-Gvern tal-Pakistan jinsab fil-proċess li jirratifika l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici u l-Konvenzjoni tan-NU tal-1984 kontra t-Tortura u t-Trattament jew il-Pieni Krudili, Inumani jew Degradanti ohra;
1. Jilqa' l-miżuri mehuda fl-interess tal-minoranzi reliġjużi mill-gvern tal-Pakistan minn Novembru 2008 "l hawn, bħalma huwa t-twaqqif ta' kwota ta' hamsa fil-mija għall-minoranzi fis-settur tal-impjiegi federali, ir-rikonoxximent tal-vaganzi pubbliċi mhux Musulmani u d-dikjarar ra" Jum Nazzjonali tal-Minoranzi;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

2. Jappoġġja għalkollox l-isforzi tal-Ministru Federali għall-Affarijiet tal-Minoranzi biex jstabbilixxi netwerk ta' Kumitati għall-Armonija bejn ir-Reliġjonijiet Lokali biex ihegġeg id-djalogu u jtaffi t-tensjonijiet reliġjużi; jitlob lil-livelli l-oħra kollha tal-gvern, inklużi l-Istati, biex jilqgħu dawn il-miżuri bis-shih;
3. Jilqa' l-impenn li ha l-Prim Ministru tal-Pakistan biex jagħti drittijiet tal-proprietà lil minoranzi li jgħixu fis-slums f'Islamabad;
4. Jilqa' l-impenn tal-gvern tal-Pakistan biex jipprovdi sigġijiet fis-Senat għall-minoranzi, inkluż għar-rappreżentanti nisa tal-gruppi tal-minoranzi fis-Senat, u jispera li dawn l-impenni jittwettqu;
5. Jistieden lill-Gvern Pakistani biex jirrevedi l-prattika li jinkludi l-identità reliġjuża taċ-ċittadini tiegħu fil-passaporti l-ġodda kollha bil-għan li jevita kull Prattiki diskriminatorja;
6. Jesprimi s-solidarjetà tiegħu mal-gvern tal-Pakistan fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u t-tifrix tal-estremiżmu vjolenti;
7. Jesprimi t-thassib kbir tiegħu li l-ġigijiet dwar l-atti blasfemi - li fil-Pakistan jistgħu jgħorru magħhom il-piena tal-mewt u li ta' spiss jintużaw biex jiġġustifikaw iċ-ċensura, il-kriminalizzazzjoni, il-persekuzzjoni u f'ċerti każijiet il-qtil ta' minoranzi politiċi, razzjali u reliġjużi - huma suxxettibbli għal użu hażin li jaffettwa l-popli tar-reliġjonijiet kollha fil-Pakistan;
8. Jitlob lill-gvern tal-Pakistan biex jirrevedi sew il-ġigijiet dwar l-atti blasfemi u l-applikazzjoni attwali tagħhom kif ukoll, fost l-oħrajn, is-Sezzjoni 295 C tal-Kodiċi Penali li titkellem dwar il-piena tal-mewt mandatorja għal kull min jinstab hati ta' atti blasfemi u, sadanittant, biex jimplementa emendi kif sugġerit mill-Ministru Federali għall-Affarijiet tal-Minoranzi;
9. Jitlob lill-Gvern biex iżomm il-wedgħa tiegħu tal-2008 li jbidel il-pieni kollha tal-mewt għal żmien il-habs bħala l-ewwel pass fid-direzzjoni lejn it-tnehhija tal-piena tal-mewt;
10. Ifakkar fl-istqarrija ripetuta tal-Kummissjoni, bħala twegiba għall-mistoqsijiet parlamentari bil-miktub, li hija qiegħda ssewwi mill-qrib ir-rispons tal-gvern tal-Pakistan għall-vjolenza tal-massa li bdiet minhabba l-akkużi ta' atti blasfemi f'Gojra u Korian; jitlob ukoll lill-Kummissjoni biex titlob għal dettalji dwar il-progress tangibbli li sar, b'mod partikolari rigward it-tressiq ta' daww responsabbli duddiem il-qrati;
11. Jesprimi t-thassib partikolari tiegħu għad-diskriminazzjoni li għaddejja bħalissa kontra l-komunità Ahmadija fil-Pakistan u għall-persekuzzjoni tagħha u jitlob lill-Gvern tal-Pakistan biex jirrevoka s-Sezzjoni 298 tal-Kodiċi Penali tal-Pakistan li tfixkel bil-kbir il-hajja ta' kuljum ta' dan il-grupp, u biex jiskoraġġixxi avvenimenti xewwiexa bħalma huma l-konferenzi dwar "Tmiem il-Profeti" gewwa Lahore;
12. Jitlob lill-awtoritajiet Pakistani biex jimplementaw għalkollox is-sentenza tal-Qorti Suprema tal-Pakistan li biha għandhom l-obbligu jiżguraw ir-reġistrazzjoni tal-votanti eligibbli kollha fil-listi elettorali l-ġodda, inklużi l-Musulmani Ahmadija;
13. Huwa mħasseb dwar il-possibiltà ta' użu hażin tal-kampanja "Ġlieda Kontra d-Diffamazzjoni tar-Reliġjon" fin-NU, waqt li jišhaq dwar il-konklużjonijiet tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2009;
14. Jitlob lill-Gvern tal-Pakistan biex jirratifika għalkollox u mingħajr riservi l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi tal-1966 u l-Konvenzjoni tan-NU tal-1984 kontra t-Tortura u t-Trattament jew il-Pieni Krudili, Inumani jew Degradanti oħra; Iqis li l-libertà tat-twemmin, kif imnaqqxa fil-Patt tan-NU, tipprovdi l-qafas u r-referenza adegwati li għandhom jaderixxu magħhom il-firmatarji kollha, b'tali mod li jipprovdu protezzjoni għaċ-ċittadini tagħhom sabiex ikunu jistgħu jeżerċitaw il-fidi tagħhom liberament;

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

15. Jitlob lill-Gvern biex jiggarantixxi d-drittijiet tal-bniedem tal-minoranzi stipulati fil-Kostituzzjoni u d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-bniedem, b'mod partikolari Artikolu 18, li jipprevedi li "kulhadd ghandu d-dritt ghal-libertà tal-hsieb, tal-kuxjenza u tar-religjon";
  16. Jappoġġa kull inizzjattiva li għandha l-għan li tippromwovi d-djalogu u r-rispett reċiproku fost il-komunitajiet; jistieden lill-awtoritajiet reliġjużi u politici biex jippromwovu t-tolleranza u biex jieħdu inizzjattivi kontra l-mibegħda u l-estremiżmu vjolenti;
  17. Ihegġeġ lill-Gvern tal-Pakistan biex jimplementa r-riformi proposti tas-sistema edukattiva u biex jirregola u jispezzjona l-Madrasas; jistieden lill-awtoritajiet Pakistani biex inehhu kull propaganda ta' mibegħda, superjorità reliġjuża u diffamazzjoni ta' religjonijiet mill-kotba tal-iskola approvati mill-fergħa tal-kurrikulu nazzjonali tal-Ministeru tal-Edukazzjoni;
  18. Jistieden lill-Gvern tal-Pakistan biex jiffacilita żjara fil-Pakistan tar-Rapporteur Speċjali tan-NU ghal-Libertà tar-Religjon jew tat-Twemmin, is-Sinjura Asma Jahangir;
  19. Jistieden lill-Kunsill u l-Kummissjoni biex jinkludu d-drittijiet tal-minoranzi fil-Pakistan fl-aġenda tas-samit li ġej, bil-għan li tinbeda riforma bikrija tal-leġiżlazzjoni diskriminatorja dwar l-atti blasfemi;
  20. Jitlob lill-Kunsill biex jinkludi l-kwistjoni tat-tolleranza reliġjuża fis-soċjetà fid-djalogu tiegħu mal-Pakistan dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu, għal darbha din hija ta' importanza ċentrali fil-ġlieda fit-tul kontra l-estremiżmu reliġjuż;
  21. Jistieden lill-Istati Membri u l-Kummissjoni Ewropea biex ikomplu l-appoġġ finanzjarju tal-organizzazzjonijiet u d-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u biex joholqu miżuri prattici halli jappoġġaw il-moviment dejjem jikber tas-soċjetà ċivili fil-Pakistan kontra l-liġijiet dwar l-atti blasfemi u leġiżlazzjoni diskriminatorja oħra;
  22. Ifakkar fl-istqarrija ripetuta tal-Kummissjoni, bħala tweġiba għall-mistoqsijiet parlamentari bil-miktub, li hija qiegħda ssegwi mill-qrib ir-rispons tal-gvern tal-Pakistan għall-vjolenza kontra l-Insara f'Gojra u Korian, u jitlob lill-Kummissjoni biex titlob għal dettalji dwar il-progress tangibbli li sar, b'mod partikolari rigward it-tressiq ta' dawk responsabbli duddiem il-qrati;
  23. Jitlob lill-Kunsill u l-Kummissjoni biex jinsistu li l-Gvern tal-Pakistan jimxi mal-klawsola tad-demokrazija u tad-drittijiet tal-bniedem imnaqqxa fil-Ftehim ta' Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika Iżlamika tal-Pakistan; Jitlob lill-Kummissjoni biex tressaq rapport dwar l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Kooperazzjoni u dwar il-klawsola tad-demokrazija u tad-drittijiet tal-bniedem;
  24. Jitlob lill-Kunsill biex jappoġġa lill-Gvern tal-Pakistan fl-iżvilupp tal-Ministeru għad-Drittijiet tal-Bniedem tiegħu, u fit-twaqqif ta' Kummissjoni Nazzjonali tad-Drittijiet tal-Bniedem bis-sens, indipendenti u awtorevoli;
  25. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-Gvern u lill-Parlament tal-Pakistan.
-

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

Is-sitwazzjoni fit-Tajlandja

P7_TA(2010)0195

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar it-Tajlandja

(2011/C 161 E/22)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-1948,
  - wara li kkunsidra l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politici (ICCPR) tal-1966,
  - wara li kkunsidra l-Prinċipji Bażiċi tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Użu tas-Sahha u tal-Armi tan-Nar mill-Uffiċjali tal-Infurzar tal-Liġi tal-1990,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tar-Rappreżentant Għoli Catherine Ashton tat-8 u t-13 ta' April 2010 dwar is-sitwazzjoni politika fit-Tajlandja,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-Segretarju Ġenerali tal-ASEAN tat-12 ta' April 2010 dwar is-sitwazzjoni fit-Tajlandja,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 122(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi t-Tajlandja rat taqtiġh vjolenti bejn 'l hekk imsejha dimostrandti tal-“Qomos Homor” u l-gvern, flimkien mal-armata bl-appoġġ tal-moviment tal-“Qomos Sofor”, taqtiġh fejn diġà tilfu hajjithom 'il fuq minn 60 persuna u ndarbu iktar minn 1 700 persuna,
- B. billi ġie ddikjarat stat ta' emerġenza fiktur minn 20 provinċja madwar il-pajjiż,
- C. billi fl-10 ta' April 2010 faqqgħet il-vjolenza bejn id-dimostrandti u l-forzi tas-sigurtà f'Bangkok,
- D. billi fit-3 ta' Mejju 2010, il-Prim Ministru Abhisit Vejajjiva ressaq pjan direzzjonali bi pjan b'ħames punti li għandu jwassal għal elezzjonijiet ġenerali fl-14 ta' Novembru 2010,
- E. billi mit-13 ta' Mejju 2010, kien hemm iktar ġlied vjolenti bejn id-dimostrandti militanti u l-forzi tas-sigurtà f'Bangkok,
- F. billi l-istat ta' emerġenza ddikjarat mill-Gvern Tajlandiż wassal għal ċensura ta' stazzjon tat-televiżjoni satellitari, ta' bosta stazzjonijiet tar-radju u tat-televiżjoni u ta' siti tal-internet; billi l-Unjoni Ewropea esprimiet thassib kbir dwar it-theddida fir-rigward tal-libertà tal-istampa, u affermat mill-ġdid li l-libertà tal-espressjoni tikkostitwixxi dritt fundamentali, kif imhaddan fid-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem,
- G. billi waqt operazzjoni tal-armata mibdija fid-19 ta' Mejju 2010 biex iċċekken il-kuritur ta' sigurtà madwar il-kamp ewlieni ta' dimostrandti, nqatlubosta persuni, inkluż ġurnalista Taljan, u għexieren ta' persuni sfaw midruba,
- H. billi s-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, Ban Ki-Moon, esprima thassib dwar il-vjolenza u appella kemm lid-dimostrandti kif ukoll lill-awtoritajiet Tajlandiżi biex jagħmlu kull ma hu fis-setgħa tagħhom biex jevitaw vjolenza u mwiet ulterjuri; billi l-Vjetnam, li għandu l-presidenza tal-ASEAN, esprima thassib dwar is-sitwazzjoni fit-Tajlandja li sejra għall-aġħar u stieden lill-partijiet kollha biex jevitaw il-vjolenza u jfittxu r-rikonċiljazzjoni,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

1. Jesprimi thassib kbir fir-rigward tal-kunflitt vjolenti bejn id-dimostranti u l-forzi tas-sigurtà fit-Tajlandja, li joħloq theddida għad-demokrazija fil-pajjiż, u jesprimi s-solidarjetà tiegħu mal-poplu Tajlandiż u mal-familji kollha li tilfu lil dawk qrib tagħhom fil-ġimghat li għadew;
2. Ifakkar li l-Prinċipji Bażiċi tan-NU dwar l-Użu tas-Sahħa u tal-Armi tan-Nar mill-Uffiċjali tal-Infurzar tal-Liġi jipprevedu li l-awtoritajiet, sakemm ikun possibbli, għandhom japplikaw mezzi mhux vjolenti qabel ma jagħmlu użu mis-sahħa u mill-armi tan-nar, u kull meta l-użu legali ta' dawn tal-aħħar ikun inevitabli, l-awtoritajiet għandhom jillimitaw dan l-użu u jaġixxu b'mod proporzjonali għas-serjetà tal-reat;
3. Jistieden lill-partijiet kollha biex jagħmlu l-ikbar sforz possibbli sabiex irażżnu lilhom infushom u jwaqqfu l-vjolenza politika;
4. Jilqa' d-deċiżjoni tal-Gvern Tajlandiż li jstabbilixxi kumitat, magħmul minn esperti forensiċi u rappreżentanti ta' istituzzjonijiet akkademiċi, biex jistharreġ l-imwiet marbuta mal-avvenimenti tal-10 ta' April 2010, u jstieden lill-gvern biex jestendi dan l-istharrig għall-każijiet reċenti ta' mwiet; jappoġġa l-inizjattiva biex il-Ministeru għall-Iżvilupp Soċjali u s-Sigurtà tal-Bnedmin iniedi ċentru li jgħin lill-persuni midruba u lill-qraba tal-persuni li nqatlu fil-ġlied ta' bejn l-uffiċjali tal-istat u d-dimostranti tal-Front Magħqud għad-Demokrazija Kontra d-Dittatorjat;
5. Jirrikonoxxi l-pjan direzzjonali pprezentat mill-Prim Ministru Abhisit Vejjajiva fit-3 ta' Mejju 2010;
6. Jistieden lill-Gvern Tajlandiż biex jiżgura li d-dikjarazzjoni ta' stat ta' emerġenza ma twassalx għal restrizzjoni sproporzjonata tad-drittijiet fundamentali u tal-libertajiet individwali; jistieden lill-Gvern Tajlandiż biex itemm iċ-ċensura u r-restrizzjonijiet fuq id-dritt għal-libertà tal-espressjoni;
7. Ihegġeg lill-partijiet kollha biex minnufih jagħtu bidu għal djalogu kostruttiv sabiex jintlaħaq malajr fehim dwar soluzzjoni u biex il-kriżi attwali tissolva b'mezzi paċifiċi u demokratiċi;
8. Jilqa' l-inizjattiva tal-Kumitat Nazzjonali għad-Drittijiet tal-Bniedem li jorganizza laqgħa konsultattiva li tlaqqa' intellettuali, rappreżentanti tal-movimenti soċjali, mexxejja reliġjużi u l-4 ex-Prim Ministri, Anand Panyarachun, Banharn Silapa-acha, Chavalit Yongchaiyudh u Chuan Leekpai, biex tinstab u titressaq soluzzjoni halli tintemm din il-kriżi;
9. Jenfasizza r-rieda tiegħu li jappoġġa d-demokrazija fit-Tajlandja, billi jqis ir-rabtiet eċċellenti bejn l-UE u t-Tajlandja u r-rwol tat-Tajlandja bhala sors ta' prosperità u ta' stabbiltà fir-reġjun;
10. Ihegġeg lill-komunità internazzjonali biex tagħmel l-isforzi kollha possibbli halli tintemm il-vjolenza; ihegġeg lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà biex issegwi s-sitwazzjoni politika mill-qrib u tikkoordina l-azzjoni mal-ASEAN sabiex jitravwem id-djalogu u tissaħħah id-demokrazija fit-Tajlandja;
11. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Istati Membri, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-Gvern tat-Tajlandja, lis-Segretarju Ġenerali tal-ASEAN u lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

IL-Mjanmar

P7_TA(2010)0196

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar is-sitwazzjoni fil-Burma/Mjanmar

(2011/C 161 E/23)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Burma/Mjanmar,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 18 sa 21 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (UDHR) tal-1948,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 25 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi (ICCPR) tal-1966,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni mir-Rapporteur Speċjali tan-NU Tomás Ojea Quintana fil-5 ta' Mejju 2010,
  - wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-Burma/Mjanmar adottat fit-3009 laqgħa tal-Kunsill Affarijiet Barranin li saret il-Lussemburgu fis-26 ta' April 2010,
  - wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tar-Rappreżentant Għoli Catherine Ashton tal-1 ta' Marzu 2010 dwar l-oġġezzjoni għall-appell ta' Aung San Suu Kyi mill-Qorti Suprema tal-Burma/Mjanmar,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-President tas-16-il Samit tal-ASEAN li sar f'Hanoi fid-9 ta' April 2010,
  - wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew - Dikjarazzjoni dwar il-Burma/Mjanmar tad-19 ta' Ġunju 2009,
  - wara li kkunsidra l-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-Burma/Mjanmar adottati fl-2938 laqgħa tal-Kunsill Affarijiet Barranin li saret il-Lussemburgu fis-27 ta' April 2009,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Presidenza tal-UE tat-23 ta' Frar 2009 li sejhet għal dialogu globali inklussiv bejn l-awtoritajiet u l-forzi demokratiċi fil-Burma/Mjanmar,
  - wara li kkunsidra r-rapport tas-Segretarju Ġenerali tan-NU tat-28 ta' Awwissu 2009 dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Burma/Mjanmar,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tal-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU tas-26 ta' Marzu 2010 dwar is-Sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Burma/Mjanmar,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni mill-Presidenza fisem l-Unjoni Ewropea tal-14 ta' Mejju 2009 dwar l-arrest ta' Aung San Suu Kyi,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 122(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. wara li kkunsidra l-avviż mill-awtoritajiet Burmiżi dwar l-elezzjonijiet nazzjonali fl-2010, l-ewwel elezzjonijiet mill-1990,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- B. billi fil-forma ppubblikata tagħhom il-hames liġijiet elettorali u l-erba' digrieti jiksru l-prinċipji demokratiċi u jaġhmluha impossibbli biex isiru elezzjonijiet hielsa, partikolarment billi jeskludu l-2 200 prigionier politiku magħrufa; billi l-membri tal-ordnijiet reliġjużi fil-Burma/Myanmar, inklużi madwar 400 000 patri buddist, huma pprojbti esplicitament milli jivvutaw, li juri d-diskriminazzjoni perpetwa mill-gunta militari abbażi ta' reliġjon jew status,
- C. billi dawn il-liġijiet jiksru l-prinċipji bażiċi tal-libertà ta' espressjoni u d-dritt ta' assoċjazzjoni; billi l-midja Burmiża bbażata barra l-pajjiż, li tikkostitwixxi s-sors ewlieni ta' ahbarijiet għall-poplu Burmiż, għadhom ipprojbti milli joperaw fil-Burma/Mjanmar,
- D. billi dawn il-liġijiet huma bbażati fuq il-Kostituzzjoni tal-2010, li tiggarantixxi l-impunità għar-reati li twettqu mir-reġim attwali u tipprovdi għall-waqfien totali tad-drittijiet fundamentali waqt stat ta' emerġenza, għal perjodu ta' żmien indefinit; billi l-kostituzzjoni l-ġdida tal-Burma/Mjanmar hija mfassla biex iżzomm dittatorjat taht impressjoni ċivili, u ma tagħti l-ebda dritt tal-bniedem jew toffri l-ebda prospett ta' bidla ġenwina,
- E. billi kwalunkwe espressjoni ta' opinjonijiet politiċi ta' oġġezzjoni titrażżan b'mod brutali u sistematiċi (eż. permezz ta' arresti arbitrari, proċessi ingusti, prigionerija, torturi u qtil extra-ġudizzjarji),
- F. billi l-elezzjonijiet ma jistgħux jitqiesu hielsa u ġusti jekk ma jkunx hemm l-involvement tal-oppożizzjoni,
- G. billi l-Lega Nazzjonali għad-Demokrazija (NLD), ir-rebbieha b'mod ċar fl-ahhar elezzjonijiet demokratiċi, iddecidiet li toponi l-elezzjonijiet mħabbra għall-2010, fid-dawl tal-kundizzjonijiet imposti fuq il-partecipazzjoni; billi l-NLD giet imxolta bil-liġi fis-6 ta' Mejju 2010, wara li ma rreġistratx għall-elezzjonijiet,
- H. billi d-dikjarazzjoni tas-16-il Samit tal-ASEAN tenfasizza l-importanza ta' rikonċiljazzjoni u li jsiru elezzjonijiet ġenerali regolari hielsa u miftuħa għal kulhadd,
- I. billi r-Rapporteur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Burma/Mjanmar kkundanna l-abbużi "goffi u sistematiċi" tad-drittijiet tal-bniedem li saru mid-dittatorjat tal-Burma/Mjanmar, billi qal li jinvolvu "politika tal-istat li tinvolvi l-awtoritajiet fl-ambitu eżekuttiv, militari u ġudizzjarju fuq il-livelli kollha", u talab li tiġi stabbilita kummissjoni ta' inkjesta tan-Nazzjonijiet Uniti dwar ir-reati tal-gwerra u r-reati kontra l-umanità li twettqu mid-dittatorjat,
- J. billi l-Gvern tal-Burma/Mjanmar jibqa' kontra l-permess għaž-żjara tal-Mibgħut Speċjali tal-UE għall-Burma f'pajjiżu u li jibda fi djalogu, minkejja bosta talbiet matul hafna xhur,
- K. billi mill-2003 l-Gvern tal-Burma Mjanmar oġġezzjona għal kull proposta min-Nazzjonijiet Uniti u l-komunità internazzjonali biex jiġi riformat il-"pjan direzzjonali lejn id-demokrazija" f'seba' stadji,
- L. billi bħalissa hemm 2 200 prigionier politiku magħruf li qegħdin jinżammu l-habs minhabba li pparteċipaw f'attivitajiet paċifiċi fil-Burma/Mjanmar, u billi iktar minn 140 prigionier politiku intenzjonament mhumix qed jingħataw trattament mediku, inkluż Ko Mya Aye mexxej mill-grupp 88 Generation Student, li għandu kundizzjoni f'qalbu li tista' twassal għall-mewt,
- M. billi l-militar baqa' jwettaq vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem kontra l-popolazzjonijiet ċivili f'żoni ta' kunflitti etniċi, inkluż qtil extra-ġudizzjarju, xogħol furzat u vjolenza sesswali,
- N. billi jkomplu l-attakki kontra ċ-cittadini tal-minoranza etnika fil-Lvant tal-Burma/Mjanmar, li waslu biex mijiet ta' eluf ta' nies ġew spostati, li hafna minnhom, minhabba restrizzjonijiet fuq l-ghajjnuna umani-tarja mid-dittatorjat, jistgħu jintlahqu biss permezz ta' ghajjnuna transkonfinali mill-pajjiżi ġirien,

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

- O. billi Aung San Suu Kyi, il-kap tal-oppożizzjoni NLD, ilha taht arrest domiciljari mill-2003; billi fl-14 ta' Mejju 2009 l-awtoritajiet arrestawha b'akkużi li kienet kisret it-termini tal-arrest domiciljari taghha billi halliet lil John Yettaw, Amerikan, iżurha; billi fil-11 ta' Awwissu 2009 qorti kriminali fil-habs Insein f'Rangoon ikkundannat lil Aung San Suu Kyi ghal tliet snin habs ghall-ksur tal-arrest domiciljari, sentenza li mbagħad tnaqqset ghal 18-il xahar ta' arrest domiciljari; billi fl-1 ta' Marzu 2010 l-Qorti Suprema tal-Burma/Mjanmar oġġezzjonat għall-appell ta' Aung San Suu Kyi kontra s-sentenza ingusta imposta fuqha fl-2009,
- P. billi l-UE tibqa' donatur ewlieni għall-Burma/Mjanmar u hija lesta biex iżżid l-għajnuna taghha għall-poplu tal-pajjiż, sabiex ittejjeb il-kundizzjonijiet soċjali u ekonomiċi taghhom,
- Q. billi l-ECHO naqqas il-fondi għar-rifuġjati fuq il-fruntieri bejn it-Tajlandja u l-Burma minkejja li għadd ta' rifuġjati jibqgħu kważi fl-istess sitwazzjoni, u waqqaf il-finanzjament għall-iskejjel li joffru faċilitajiet ta' akkomodazzjoni għal għajxien fihom fil-kampijiet tar-refuġjati,
- R. billi l-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti, l-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, il-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-Nazzjonijiet Uniti, l-Unjoni Ewropea u bosta gvernijiet qalu li s-soluzzjoni għall-problemi tal-Burma hija djalogu tripartitiku xieraq bejn Aung San Suu Kyi u l-NLD, rappreżentanti etniċi ġenwini u l-Gvern tal-Burma/Mjanmar, u billi l-Gvern tal-Burma/Mjanmar għadu qed joġġezzjoni li jidhol fi djalogu bhal dan,
1. Jafferma mill-ġdid l-impenn qawwi tiegħu għan-nies tal-Burma/Mjanmar;
  2. Jikkundanna li jsiru elezzjonijiet f'kundizzjonijiet assolutament mhux demokratiċi u abbażi ta' regoli li jeskludu lill-partit demokratiku ewlieni fl-oppożizzjoni u li jiċhdu mijiet ta' eluf ta' ċittadini Burmiżi mid-dritt taghhom biex jivvutaw u joħorġu għall-elezzjoni, f'attentat ovvju tal-eskluzjoni tal-oppożizzjoni kollha tal-pajjiż mill-votazzjoni;
  3. Jiddeplora l-fatt li, skont il-kostituzzjoni l-ġdida, il-militar se jiġi garantit b'tal-inqas 25 % tas-siġġijiet fil-parlament u se jkollu s-setgħa li jwaqqaf il-libertajiet civili u jkollu l-awtorità legiżlattiva kull meta jhoss li hemm il-htieġa fl-interessi tas-sigurtà nazzjonali;
  4. Ihegġeg bil-qawwa lill-Gvern tal-Burma/Mjanmar biex jiehu passi minghajr dewmien li huma meħtieġa biex jiġi żgurat proċess elettorali hieles, ġust u trasparenti, inkluż il-partecipazzjoni tal-votanti kollha, il-partiti politiċi kollha u l-partijiet interessati rilevanti kollha fil-proċess elettorali, u jaqbel li jkun hemm preżenti osservaturi internazzjonali; jitlob li jithassru l-liġijiet elettorali ppubblikati f'Marzu 2010, li jagħmluha impossibbli li jsiru elezzjonijiet hielsa u trasparenti;
  5. Jistieden lill-awtoritajiet tal-Burma/Mjanmar biex jagħtu widen lill-appelli tal-komunità internazzjonali biex Aung San Suu Kyi u l-prigunieri tal-kuxjenza l-oħrajn kollha jithallew jippartecipaw fil-proċess politiku;
  6. Ihegġeg lill-komunità internazzjonali biex tagħmel kull sforz biex tiżgura li jsiru elezzjonijiet hielsa u demokratiċi;
  7. Ihegġeg bil-qawwa lill-Gvern tal-Burma/Mjanmar biex inehhi r-restrizzjonijiet fuq il-libertà ta' għaqda, assoċjazzjoni, moviment u espressjoni, inkluża l-midja hielsa u indipendenti, parzjalment billi s-servizzi tal-Internet u l-mowbajl isiru disponibbli u aċċessibbli u biex titwaqqaf l-użu taċ-ċensura;
  8. Jikkundanna bil-qawwa l-vjolazzjonijiet sistematiċi u li għadhom għaddejjin tad-drittijiet tal-bniedem, tal-libertajiet fundamentali u tad-drittijiet demokratiċi bażiċi tan-nies tal-Burma/Mjanmar; jitlob lill-awtoritajiet tal-Burma/Mjanmar biex iwaqqfu l-vjolazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem u l-liġi umanitarja internazzjonali;
  9. Ihegġeg lill-Gvern tal-Burma/Mjanmar biex jehles lill-prigunieri tal-kuxjenza minghajr dewmien, minghajr kundizzjonijiet u bl-għoti lura tad-drittijiet politiċi kollha taghhom u biex ma jibqax iwettaq arresti b'intenzjonijiet politiċi;

10. Jistieden lir-Rappreżentant Gholi u lill-Istati Membri biex jappoġġaw pubblikament ir-rakkomandazzjoni tar-Rapporteur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Burma/Mjanmar biex in-Nazzjonijiet Uniti tistabbilixxi kummissjoni ta' inkjestja dwar ir-reati tal-gwerra u r-reati kontra l-umanità fil-Burma/Mjanmar, u biex din it-talba tiddaħhal fl-abbozz ta' riżoluzzjoni li għandu jiġi diskuss fl-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fl-2010;
11. Jenfasizza li l-isfidi politiċi u soċjoekonomiċi għall-Burma/Mjanmar jistgħu jiġu indirizzati biss permezz ta' djalogu ġenwin bejn il-partijiet interessati kollha, inklużi l-gruppi etniċi u l-oppożizzjoni;
12. Jafferma mill-ġdid l-importanza essenzjali ta' proċess ġenwin ta' djalogu u r-rikonċiljazzjoni nazzjonali għal tranżizzjoni għad-demokrazija; jitlob lill-Gvern tal-Burma/Mjanmar biex minnufih jibda djalogu ġenwin mal-partiti kollha u mal-gruppi etniċi kollha; jilqa' f'dan il-kuntest l-isforzi ta' medjazzjoni tas-Segretarju Ġenerali tan-NU u tar-Rapporteur Speċjali tan-NU fil-Burma/Mjanmar;
13. Ihegġegħ lill-Gvernijiet taċ-Ċina, l-Indja, u r-Russja biex jużaw l-influenza ekonomika u politika konsiderevoli tagħhom mal-awtoritajiet tal-Burma sabiex ikun hemm titjib sostanzjali fil-Burma/Mjanmar u sabiex jitwaqqaf il-forniment ta' armi u ta' riżorsi strateġiċi oħra; jistieden lill-gvernijiet tal-pajjiżi ASEAN u taċ-Ċina, li għandhom "relazzjoni privileġġjata" mal-Burma/Mjanmar, biex jużaw l-uffiċċji tajbin tagħhom partikolarment biex jippruvaw iregġgħu lura l-politika tal-Burma tat-tindif etniku kontra r-Rohingya, li qed twassal għall-harba ta' mijiet ta' eluf ta' nies fuq il-fruntieri għal ġol-Bangladexx u qed iżżid fit-tbatija ta' dawk f'faqar estrem li qed jgħixu fid-distrett Cox's Bazaar;
14. Jesprimi l-appoġġ qawwi tiegħu għat-tkomplija tal-hidma tal-Mibgħut Speċjali tal-UE u jistieden lill-awtoritajiet tal-Burma/Mjanmar biex jikkooperaw bis-shih miegħu;
15. Jilqa' d-deċiżjoni tal-Kunsill biex jestendi b'sena l-miżuri restrittivi pprovvduti fid-Deċiżjoni attwali tal-UE u jenfasizza r-rieda tiegħu biex jirrevedi, jemenda jew isahhah il-miżuri diġà adottati fid-dawl tal-iżviluppi fil-post;
16. Jitlob lill-Kummissjoni biex terga' tagħti l-fondi li kienet naqqset mill-fondi għar-refuġjati fuq il-fruntieri bejn it-Tajlandja u l-Burma, u biex minnufih tibda tiffinanzja għajnuna transkonfinali, partikolarment għajnuna medika;
17. Itenni it-talba tiegħu għal soluzzjoni għall-problema tar-refuġjati ta' Rohingya fil-Bangladexx; ihegġegħ lill-Gvern tal-Bangladexx biex jawtorizza r-registrazzjoni uffiċjali tagħhom bhala refuġjati u lill-awtoritajiet tal-Burma/Mjanmar biex jieqfu minn kwalunkwe forma ta' persekuzzjoni tar-Rohingya u biex jirrispettaw bis-shih id-drittijiet fundamentali tagħhom bhala minoranza religjuża u etnika;
18. Jilqa' l-appoġġ tal-Unjoni Ewropea għall-embargo fuq l-armi globali u jhegġegħ lill-gvernijiet Ewropej u lill-Kummissjoni biex jibdedw jaħdmu b'mod attiv biex jintlaħaq kunsens globali favur projbizzjoni bhala din;
19. Jappoġġa lill-missjoni ta' medjazzjoni li qiegħda f'idejn is-Segretarju Ġenerali tan-NU u jilqa' l-impenn tiegħu biex isolvi din il-problema;
20. Jagħti istruzzjonijiet lid-delegazzjonijiet tiegħu għar-relazzjonijiet mal-ASEAN, iċ-Ċina, ir-Russja, l-Istati Uniti, l-Indja, il-pajjiżi tal-Asja tan-Nofsinhar u l-Gappun biex iqiegħdu lill-Burma/Mjanmar fuq l-aġenda fil-laqgħat tagħhom mal-kontrapartijiet tagħhom u l-imsieħba ta' diskussjoni f'dawk il-pajjiżi;
21. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Viċi-President tal-Kummissjoni/lir-Rappreżentant Gholi tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, lill-Mibgħut Speċjali tal-UE għall-Burma, lill-Kunsill tal-Istat tal-Burma għall-Paċi u għall-Iżvilupp, lill-gvernijiet tal-istati membri tal-ASEAN u l-ASEM, lis-segretarjat tal-ASEM, lill-Caucus Interparlamentari tal-ASEAN dwar il-Mjanmar, lil Daw Aung San Suu Kyi, lis-Segretarju Ġenerali tan-NU, lill-Kummissarju Gholi għad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU u lir-Rapporteur Speċjali tan-NU dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fil-Burma/Mjanmar.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

III

(Atti preparatorji)

IL-PARLAMENT EWROPEW

Stabbiliment ta' Uffiċċju Ewropew ta' Appoġġ fil-qasam tal-Asil ***II

P7_TA(2010)0158

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-hsieb tal-adozzjoni ta' regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Uffiċċju Ewropew ta' Appoġġ fil-qasam tal-Asil (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD))

(2011/C 161 E/24)

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fl-ewwel qari (16626/2/2009 – C7-0049/2010),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2009)0066),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2), l-Artikolu 63, l-ewwel paragrafu, punti (1) u (2) u l-Artikolu 66 tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0071/2009),
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bit-titolu “Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Liżbona dwar il-proċeduri interistituzzjonali ta' teħid ta' deċiżjonijiet li għaddejjin bhalissa ” (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(7), l-Artikolu 74 u l-Artikolu 78(1) u (2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 72 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A7-0118/2010),

1. Japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill;
2. Jinnota li l-att qed jiġi adottat b'konformità mal-pożizzjoni;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jiffirma l-att flimkien mal-President tal-Kunsill, skont l-Artikolu 297(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

⁽¹⁾ Testi adottati, 7.5.2009, P6_TA(2009)0379.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

4. Jagħti istruzzjonijiet lis-Segretarju Ġenerali tiegħu sabiex jiffirma l-att wara li jkun ivverifika li l-proċeduri ntemmu kif imiss u sabiex, bi qbil mas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill, jipproċedi għall-pubblikazzjoni tal-att *fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

Ir-rendiment enerġetiku tal-bini fl-użu tal-enerġija (tfassil mill-ġdid) ***II

P7_TA(2010)0159

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-hsieb tal-adozzjoni ta' Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (tfassil mill-ġdid) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD))

(2011/C 161 E/25)

(Proċedura leġislattiva ordinarja: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni komuni tal-Kunsill fl-ewwel qari (05386/3/2010 – C7-0095/2010),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2008)0780),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 175(1) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0413/2008),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill bit-titolu "Il-Konsewgenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona fuq il-proċeduri interistituzzjonali ta' teħid ta' deċiżjonijiet li għadejjin bhalissa" (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(7) u l-Artikolu 194(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-14 ta' Mejju 2009 tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Opinjoni tal-21 ta' April 2009 tal-Kumitat tar-Regġuni ⁽³⁾,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 72 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija (A7-0124/2010),

1. Japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill;

⁽¹⁾ Testi adottati, 23.4.2009, P6_TA(2009)0278.

⁽²⁾ ĠU C 277, 17.11.2009, p. 75

⁽³⁾ ĠU C 200, 25.8.2009, p. 41.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. Japprova l-istqarrija kongunta mill-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni annessa ma din ir-riżoluzzjoni;
3. Jieħu nota tal-istqarrijiet tal-Kummissjoni annessi ma din ir-riżoluzzjoni;
4. Jinnota li l-att qed jiġi adottat b'konformità mal-pożizzjoni tal-Kunsill;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jiffirma l-att flimkien mal-President tal-Kunsill, skont l-Artikolu 297(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
6. Jagħti istruzzjonijiet lis-Segretarju-Ġenerali tiegħu sabiex jiffirma l-att wara li jkun ivverifika li l-proċeduri ntemmu kif imiss u sabiex, bi qbil mas-Segretarju-Ġenerali tal-Kunsill, jipproċedi għall-pubblikazzjoni tal-att *fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*;
7. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

ANNEX

DIKJARAZZJONIJIET**dwar id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (tfassil mill-ġdid)****Dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-Artikolu 290 tat-TFUE**

"Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni jiddikjaraw li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2010/31/UE għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe pożizzjoni futura tal-istituzzjonijiet fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 290 tat-TFUE jew atti leġislattivi individwali li fihom dawn id-dispożizzjonijiet."

Dikjarazzjoni tal-Kummissjoni dwar perijodi ta' vaganzi

"Il-Kummissjoni Ewropea tinnota li minbarra f'kazijiet fejn l-atti leġislattivi jipprovdu għal proċedura ta' urġenza, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jikkunsidraw li n-notifika tal-atti delegati għandha tikkunsidra l-perjodi tal-vaganzi tal-istituzzjonijiet (fix-xitwa, fis-sajf u waqt l-elezzjonijiet Ewropej), sabiex jiġi żgurat li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu kapaci jeżerċitaw il-prerogattivi tagħhom fi hdan il-limiti tal-hin stabbiliti fl-atti leġislattivi rilevanti, u hija lesta li taġixxi skont dan."

Dikjarazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Finanzjament għall-Effiċjenza fl-użu tal-Enerġija fil-Bini

"Il-Kummissjoni tenfasizza r-rwol kruċjali li għandhom l-istrumenti ta' finanzjament sabiex tirnexxi t-trasformazzjoni tas-settur tal-bini Ewropew f'wiehed effiċjenti fl-użu tal-enerġija u b'użu baxx tal-karbonju. Il-Kummissjoni se tkompli tinkuraġġixxi lill-Istati Membri jużaw b'mod estensiv il-fondi disponibbli skont il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (bħalissa sa 4 % tal-ammonti nazzjonali totali tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, li jirrappreżentaw ammont ta' EUR 8 biljuni, jistgħu jintużaw biex jiżdiedu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u l-użu tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tad-djar, flimkien mal-appoġġ finanzjarju mhux limitat li diġà huma disponibbli għall-enerġija sostenibbli f'bini pubbliki u kummerċjali/industrijali) u se tappoġġa wkoll lill-Istati Membri biex jużaw ahjar il-fondi disponibbli kollha u l-finanzjament li jista' jaġixxi bħala azzjoni biex tistimula l-investimenti fl-effiċjenza fl-użu tal-enerġija.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tesplora l-possibbiltà li tiżviluppa iktar l-inizjattivi eżistenti kollha, bħall-inizjattiva tal-Bliet Għaqdin (Smart Cities) (SET-Plan COM (2009)0519) jew l-użu tal-baġit tal-Ewropa II – Enerġija Intelliġenti, pereżempju, għall-fini tal-qsim tal-għarfien u l-assistenza teknika sabiex jiġu stabbiliti fondi nazzjonali li jistgħu jerġgħu jintużaw.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tipprepara sintezi u analiżi tal-mekkaniżmi ta' finanzjament li huma attwalment applikabbli fl-Istati Membri u tikkunsidra s-sejbiet biex tipprova xxerred l-aqwa Prattiki madwar l-UE.

Fl-ahħar nett, il-Kummissjoni, wara l-analiżi msemmija fl-Artikolu 10(5) tad-Direttiva 2010/31/UE, se tikkunsidra l-iżvilupp possibbli ta' incentivi finanzjarji fil-gejjieni (inter alia fir-rigward tal-istrumenti tal-Unjoni msemmija għal din il-fini fl-Artikolu 10(5)(a)) u l-aqwa użu tagħhom għall-investimenti fl-effiċjenza mtejba fl-użu tal-enerġija tal-bini."

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Fond Ewropew ghar-Refuġjati għall-perjodu 2008-2013 (emenda tad-Deciżjoni Nru 573/2007/KE tal-Kunsill) ***I

P7_TA(2010)0160

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew ghar-Refuġjati għall-perjodu mill-2008 sal-2013 bhala parti mill-programm ġenerali "Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni", u li thassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 2004/904/KE (COM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD))

(2011/C 161 E/26)

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2009)0456),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 63(2)(b) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C7-0123/2009),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill bit-titolu: "Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona fuq il-proċeduri interistituzzjonali ta' tehid ta' deciżjonijiet li għadejjin bhalissa" (COM(2009)0665),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) u l-Artikoli 78(2) u l-Artikolu 80 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A7-0125/2010),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

P7_TC1-COD(2009)0127

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-ksieb ta' l-adozzjoni tad-Deċiżjoni Nru .../2010/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deċiżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 bħala parti mill-programm Ġenerali "Solidarjetà u Gestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni"

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 78(2) u l-Artikolu 80 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽¹⁾,

Billi:

- (1) Fid-dawl tat-twaqqif ta' Programm Kongut tal-UE għar-Risistemazzjoni mmirat biex iżid l-impatt tal-isforzi ta' risistemazzjoni **fl-Unjoni** fil-provvediment ta' protezzjoni għal refuġjati u fil-massimizzar tal-impatt strateġiku ta' risistemazzjoni permezz ta' indirizzar iktar iffokat fuq il-persuni li għandhom hteġa iktar għal refuġjati, għandhom jiġu fformulati prijoritajiet komuni fir-rigward tar-risistemazzjoni **fl-Unjoni** fuq bażi regolari.
- (2) **Sabiex jinkisbu l-oġettivi tad-Deċiżjoni Nru 573/2007/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ l-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati b'konformità mal-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea li jstabbilixxi prijoritajiet annwali komuni tal-Unjoni fir-rigward tar-regjuni ġeografici ■ u nazzjonalitajiet u dwar il-kategoriji speċifiċi ta' refuġjati li għandhom jiġu risistemati. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni tagħmel il-konsultazzjonijiet xierqa matul il-hidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell ta' esperti.**
- (3) Filwaqt li jitqiesu l-htigijiet ta' risistemazzjoni **li għandhom jiġu** stabbiliti **fid-deċiżjoni** tal-Kummissjoni **li tistabbilixxi l-prijoritajiet** annwali komuni tal-**Unjoni** għar-risistemazzjoni **f'konformità ma' din id-Deċiżjoni**, huwa wkoll meħtieġ li jiġi pprovdut appoġġ finanzjarju addizzjonali għar-risistemazzjoni ta' persuni fir-rigward tar-regjuni ġeografici ■ u nazzjonalitajiet u għal kategoriji speċifiċi ta' refuġjati li għandhom jiġu risistemati, fejn ir-risistemazzjoni hija determinata li tkun is-soluzzjoni l-iktar xierqa għall-bżonnijiet partikolari tagħhom.
- (4) F'dan il-kuntest, huwa xieraq li l-iskeda tiġi adattata fir-rigward tal-iskadenza għall-prezentazzjoni tad-dejta meħtieġa għall-kalkolu tal-allokazzjonijiet annwali bejn l-Istati Membri, l-iskadenza għall-prezentazzjoni tal-programmi annwali mill-Istati Membri u l-iskadenza għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ta' finanzjament mill-Kummissjoni.
- (5) **Sabiex aktar Stati Membri jitheggu biex jiehdu sehem f'azzjonijiet ta' risistemazzjoni, għandu jingħata appoġġ finanzjarju addizzjonali lil l-Istati Membri li qed jiehdu sehem fil-programm ta' risistemazzjoni għall-ewwel darba.**
- (6) Huwa wkoll neċessarju li jiġu stabbiliti r-regoli għall-eligibbiltà ta' nfiq għall-appoġġ finanzjarju addizzjonali għar-risistemazzjoni,

⁽¹⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010.

⁽²⁾ **ĠU L 144, 6.6.2007, p. 1.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ADOTTAW DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Id-Deciżjoni Nru 573/2007/KE hija emendata kif ġej:

(1) L-Artikolu 13 għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 5 jsir il-paragrafu 3;

(b) il-paragrafu 3 jsir il-paragrafu 4 u jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“4. L-Istati Membri għandhom jirċievu ammont stabbilit ta' EUR 4 000 għal kull persuna risistemata **skont** il-prijoritajiet annwali komuni tal-**Unjoni li għandhom jiġu** stabbiliti skont **il-paragrafi 6 u 7**, fir-rigward ta' reġjuni ġeografici u nazzjonalitajiet **■**.

Il-kategoriji li ġejjin ta' gruppi vulnerabbli ta' refuġjati għandhom jitqiesu bħala prijoritajiet annwali komuni tal-Unjoni skont il-paragrafi 6 u 7, indipendentement mill-prijoritajiet annwali fir-rigward ta' reġjuni ġeografici u nazzjonalitajiet:

- **tfa** u nisa friskju, b'mod partikulari ta' vjolenza jew esplojtazzjoni psikoloġika, fiżika jew sesswali;
- minuri mhux akkumpanjati li r-risistemazzjoni tkun fl-aqwa interess tagħhom, b'konformità mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u mal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal;
- persuni li għandhom htigijiet mediċi serji li jkunu jeħtieġu trattament speċjali, b'mod partikulari kundizzjonijiet li jistgħu jiġu ttrattati biss wara r-risistemazzjoni;
- superstiti ta' vjolenza u tortura;
- persuni li għandhom bżonn ta' risistemazzjoni b'emergenza jew urġenti minhabba bżonnijiet legali u ta' protezzjoni”;

(c) Jiddaħħal il-paragrafu li ġej:

“4a. Għal dawk l-Istati Membri li japplikaw għall-finanzjament skont dan l-Artikolu għall-ewwel darba, l-ammont stabbilit għal kull persuna risistemata għandu jkun EUR 6 000 fl-ewwel sena kalendarja u EUR 5 000 fit-tieni waħda. Fis-snin sussegwenti l-ammont stabbilit għandhu jkun EUR 4 000 għal kull persuna risistemata. L-ammont addizzjonali li jirċievu l-Istati Membri partecipanti l-ġodda fl-ewwel sentejn tal-partecipazzjoni tagħhom għandu jiġi investit fl-iżvilupp ta' programm ta' risistemazzjoni sostenibbli.”;

(d) Il-paragrafu 4 jsir il-paragrafu 5 u jiġi sostitwit kif ġej:

“5. Fejn Stat Membru jistabbilixxi persuna li taqa' taht aktar minn kategorija waħda minn dawk imsemmijin fil-prijoritajiet annwali komuni tal-**Unjoni** għar-risistemazzjoni stabbiliti skont **il-paragrafi 6 u 7**, huwa għandu jirċievi ammont fiss għal din il-persuna darba biss.”;

(e) Il-paragrafu 6 jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“6. **Sabiex jintlahqu l-objettivi ta' din id-Deciżjoni li r-risistemazzjoni ssir strument ta' protezzjoni effikaċi**, il-Kummissjoni għandha **tadotta deciżjoni li** tistabbilixxi l-prijoritajiet annwali komuni tal-**Unjoni** għar-risistemazzjoni **permezz ta' atti delegati b'konformità mal-Artikolu 52a, u soġġett għall-kondizzjonijiet tal-Artikoli 52b u 52c.**”;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

(f) *Jiddahhlu l-paragrafi li ġejjin:*

“7. F’każ ta’ emerġenza mhux mistennija li tkun tirrikjedi aġġornament tal-prijoritajiet annwali komuni tal-Unjoni għar-risistemazzjoni, l-Artikolu 52d għandu japplika għal atti delegati adottati skont dan l-Artikolu.

8. Fi żmien ghoxrin jum kalendarju wara n-notifika tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tistabbilixxi l-prijoritajiet annwali komuni tal-**Unjoni** għar-risistemazzjoni skont **il-paragrafi 6 u 7**, l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni stima tan-numru ta’ persuni li għalihom se joffru risistemazzjoni skont **dik id-deċiżjoni** matul is-sena kalendarja sussegwenti. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika **dawk l-estimi lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.**

9. Ir-riżultati u l-impatt tal-inċentiv finanzjarju għall-attivitajiet ta’ risistemazzjoni skont il-prijoritajiet annwali komuni tal-**Unjoni** għandhom jiġu **inklużi** mill-Istati Membri fir-**rapporti tagħhom skont** l-Artikolu 50(2) u mill-Kummissjoni fir-rapport **tagħha skont** l-Artikolu 50(3).”.

(2) L-Artikolu 20 jiġi emendat kif ġej:

(a) Il-paragrafu 2 jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“2. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istati Membri, sal-1 ta’ Settembru ta’ kull sena sal-2013, stima tal-ammonti li għandhom jiġu allokati lilhom għas-sena ta’ wara mit-total ta’ approprjazzjonijiet allokati taht il-proċedura baġitarja annwali, ikkalkolati kif previst fl-Artikolu 13.”;

(b) Il-paragrafu 3 jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“3. L-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni, sal-1 ta’ Diċembru ta’ kull sena sal-2013, abbozz ta’ programm annwali għas-sena ta’ wara, stabbilit skont il-programm pluriennali u li jikkonsisti mill-elementi li ġejjin:

(a) ir-regoli ġenerali għall-għażla tal-proġetti li għandhom jiġu ffinanzjati taht il-programm annwali;

(b) deskrizzjoni tal-azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati taht il-programm annwali;

(c) deskrizzjoni tal-azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati taht il-programm annwali; it-tqassim finanzjarju propost tal-kontribuzzjoni tal-Fond bejn id-diversi azzjonijiet tal-programm u indikazzjoni tal-ammont mitlub biex ikopri l-assistenza teknika taht l-Artikolu 16 għall-fini tal-implimentazzjoni tal-programm annwali.”;

(c) Il-paragrafu 5, it-tielet subparagrafu jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“Il-Kummissjoni għandha tadotta d-deċiżjoni tal-finanzjament, li tapprova l-programm annwali, sal-1 ta’ April tas-sena kkonċernata. Id-deċiżjoni għandha tindika l-ammont allokati lill-Istat Membru kkonċernat u l-perijodu li għalih l-infiq huwa eliġibbli.”.

(3) Fl-Artikolu 35 jiddahhal il-paragrafu li ġej:

“5. L-ammont stabbilit ta’ EUR 4 000 għal kull persuna li tiġi risistemata allokata għall-Istati Membri għandha tinghata bhala somma shiha għal kull persuna li tiġi effettivament risistemata.”.

(4) Jiddahhlu l-artikoli li ġej:

“Artikolu 52a

Eżerċizzju tad-delega

1. *Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta l-atti delegati msemmija fl-Artikolu 13(6) u (7) għall-perijodu msemmi fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1.*
2. *Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifika simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.*
3. *Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti delegati skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 52b u 52c. Meta jkun hemm raġunijiet importanti ta' urġenza, għandha tapplika l-proċedura prevista fl-Artikolu 52d.*

Artikolu 52b

Revoka tad-delega

1. *Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 13(6) u (7) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.*
2. *L-istituzzjoni li tnedi proċedura interna biex tiddeċiedi jekk ma tirrevokax id-delega tas-setgħa għandha timpenja ruhha li tinforma lill-istituzzjoni l-oħra u lill-Kummissjoni filwaqt li tindika s-setgħat iddelegati li jistgħu jkunu suġġetti għal revoka u r-raġunijiet possibbli għal revoka.*
3. *Id-deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħat speċifikati f'dik id-deċiżjoni. Id-deċiżjoni għandha tidhol fis-seħh immedjatament jew f'data iktar tard li tkun speċifikata fiha. Id-deċiżjoni m'għandhiex taffettwa l-validità tal-atti delegati diġà fis-seħh. Id-deċiżjoni għandha tkun ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.*

Artikolu 52c

Ogġezzjonijiet għal atti delegati

1. *Il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill jista' joġġezzjona għal att delegat fi żmien perijodu ta' xahar mid-data tan-notifika. Fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill, dak il-perijodu jista' jiġi estiż b'xahar.*
2. *Jekk, meta jiskadi dan il-perijodu, la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu ogġezzjonaw għall-att delegat, dan għandu jkun ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u għandu jidhol fis-seħh fid-data ddikjarata hemmhekk.*
3. *Jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjona għal att delegat, dan m'għandux jidhol fis-seħh. L-istituzzjoni li toġġezzjona għandha tiddikjara r-raġunijiet għalfejn ogġezzjonat għall-att delegat.*

Artikolu 52d

Proċedura ta' urġenza

1. *Atti delegati adottat taht dan l-Artikolu għandhom jidhlu fis-seħh minghajr dewmien u għandhom japplikaw sakemm ma tkun giet espressa l-ebda ogġezzjoni b'mod konformi mal-paragrafu 2. In-notifika tal-att delegat adottat taht dan l-Artikolu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għandha tiddikjara r-raġunijiet li għalihom tkun intużat il-proċedura ta' urġenza.*

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jistgħu joġġezzjonaw għal att delegat adottat taht dan l-Artikolu fi żmien perijodu ta' tliet xhur mid-data tan-notifika. F'dan il-każ, l-att ma jibqax japplika. L-istituzzjoni li toġġezzjona għandha tiddikjara r-raġunijiet tagħha għalfejn oġġezzjonat."

Artikolu 2

Din id-Deciżjoni tidhol fis-seħħ fi [...] jum wara l-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 3

Din id-Deciżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi ,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

Il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (emenda tar-Regolament (KE) Nru 1104/2008) *

P7_TA(2010)0161

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1104/2008 dwar il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (COM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136(NLE))

(2011/C 161 E/27)

(Konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2009)0508),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 66 u 67 tat-Trattat KE, skond liema artikoli ġie kkonsultat mill-Kunsill (C7-0244/2009),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bl-isem "Konsegwenzi tad-dhul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona fuq il-proċeduri ta' teħid ta' deciżjonijiet interistituzzjonali li jinsabu għaddejjin" (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 74 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits (A7-0126/2010),

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Minkejja l-fatt li l-Kunsill qed jittratta s-SIS I+ RE bhala pjan ta' kontinġenza f'każ ta' falliment tas-SIS II, il-Parlament, bhala koleġizlatur ghat-twaqqif tas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (Regolament (KE) Nru 1987/2006 ⁽¹⁾) u awtorità baġitarja, jirriserva d-dritt tiegħu li jzomm firriserva l-fondi li jridu jiġu allokati għall-iżvilupp tas-SIS II fil-baġit annwali tal-2011, sabiex jiżgura li l-Parlament ikollu skrutinju shih u superviżjoni kompleta tal-proċess.
3. Jitlob lill-Kummissjoni sabiex tibdel il-proposta tagħha skont dan, skont l-Artikolu 293(2) tat-TFUE;
4. Jistieden lill-Kunsill biex jinnnotfika lill-Parlament jekk ikollu l-ħsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
5. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-ħsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sustanzjali;
6. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tiegħu lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1**Proposta għal regolament – att li jemenda****Premessa 3**

(3) Il-prekundizzjonijiet għall-migrazzjoni mhumiex se jiġu ssodisfati sat-30 ta' Ġunju 2010. Sabiex l-SIS II tkun tista' ssir operattiva kif mitlub mir-Regolament (KE) 1987/2006 u d-Deciżjoni 2007/533/ĠAI, ir-Regolament (KE) Nru 1104/2008 u d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI għandhom għalhekk ikomplu japplikaw sakemm tkun tlestiet il-migrazzjoni.

(3) Il-prekundizzjonijiet għall-migrazzjoni mhumiex se jiġu ssodisfati sat-30 ta' Ġunju 2010. Sabiex l-SIS II tkun tista' ssir operattiva kif mitlub mir-Regolament (KE) 1987/2006 u d-Deciżjoni 2007/533/ĠAI, ir-Regolament (KE) Nru 1104/2008 u d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI għandhom għalhekk ikomplu japplikaw sakemm tkun tlestiet il-migrazzjoni. **F'każ li l-proġett attwali SIS II ifalli, trid titfassal soluzzjoni teknika alternattiva u l-implikazzjonijiet finanzjarji shah tagħha jridu jiġu mgharrfa lill-partijiet kollha kkonċernati.**

Emenda 2**Proposta għal regolament – att li jemenda****Premessa 4**

(4) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom ikomplu jikkoperaw mill-qrib matul il-passi kollha tal-migrazzjoni sabiex il-proċess ikun jista' jitlesta. **Għandu jitwaqqaf grupp ta' esperti sabiex iwiežen l-istruttura organizzattiva preżenti.**

(4) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom ikomplu jikkoperaw mill-qrib matul il-passi kollha tal-migrazzjoni sabiex il-proċess ikun jista' jitlesta. **Fil-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-SIS II tas-26 u s-27 ta' Frar 2009 u tal-4 u l-5 ta' Ġunju 2009, gie stabbilit korp informali li jikkonsisti f'esperti mill-Istati Membri u msejjah "Bord Globali tal-Ġestjoni tal-Programm" sabiex itejjeb il-koperazzjoni u jipprovdi appoġġ dirett mill-Istati Membri għall-proġett centrali tal-SIS II. Grupp ta' esperti, imsejjah "Bord tal-Ġestjoni Globali tal-Programm" (GPMB), għandu għaldaqstant jiġi stabbilit skont dan ir-Regolament sabiex jikkomplementa l-istruttura organizzattiva attwali. Sabiex jiġu żgurati l-effiċjenza u l-infiq effikaċi, il-membri tal-BGGP għandhom jinhatru fuq bażi permanenti u l-għadd tagħhom għandu jkun limitat.**

⁽¹⁾ Regolament (KE) Nru 1987/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Dicembru 2006 dwar l-istabbiliment, it-tħaddim u l-użu tas-sistema ta' informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (ĠU L 381, 28.12.2006, p. 4).

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 3**Proposta għal regolament – att li jemenda
Premessa 6**

(6) *Pjan tekniku ta' kontinġenza għall-kisba tal-funzjonali-tajiet tal-SIS II għandu jkun previst.* Id-deskrizzjoni tal-komponenti tekniċi tal-arkitettura tal-migrazzjoni *għaldaqstant* għandha tiġi adattata sabiex tagħmel possibbli soluzzjoni teknika oħra dwar l-iżvilupp tal-SIS II Ċentrali.

(6) *Jehtieg li l-qafas legali jiġi adattat sabiex jippermetti l-possibilità ta' migrazzjoni lejn soluzzjonijiet tekniċi alternattivi fil-każ li t-testijiet juru li s-SIS II ma tistax tiġi implimentata b'suċċess.* Id-deskrizzjoni tal-komponenti tekniċi tal-arkitettura tal-migrazzjoni għandha tiġi adattata sabiex tagħmel possibbli soluzzjoni teknika oħra dwar l-iżvilupp tal-SIS II Ċentrali. *Kwalunkwe soluzzjoni teknika għandha tkun ibbażata fuq l-aħjar teknoloġija disponibbli, tkun ta' nfiq effikaċi u tiġi implimentata skont skeda ċara u raġonevoli.* Il-Kummissjoni għandha tippreżenta f'waqtha evalwazzjoni baġitarja bir-reqqa tal-ispejjeż assoċjati ma' tali soluzzjoni teknika alternattiva. Għandu jkun iddikjarat esplicitament li l-qafas legali stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 1987/2006 japplika għas-soluzzjonijiet tekniċi kollha, tkun xi tkun in-natura teknika tiegħu.

Emenda 4**Proposta għal regolament – att li jemenda
Premessa 16 a (ġdida)**

(16a) *Billi l-Parlament Ewropew huwa responsabbli bhala koleġiżlatur għat-twaqqif, l-operazzjoni u l-użu tal-SIS II kif stipulat fir-Regolament (KE) Nru 1987/2006 u billi l-migrazzjoni hija ffinanzjata mill-baġit tal-Unjoni, li għalih il-Parlament Ewropew huwa wkoll koresponsabbli, il-Parlament Ewropew għandu jkun integrat fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet f'dak li għandu x'jaqsam mal-migrazzjoni.* Opinjoni favorevoli mill-Parlament, fuq il-bażi ta' informazzjoni pprovduta mill-Kummissjoni dwar ir-riżultati tat-testijiet, għandha tkun rekwiżit qabel ma ssir il-bidla għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen il-ġdida.

Emenda 5**Proposta għal regolament – att li jemenda
Artikolu 1 – punt -1 (ġdid)
Regolament (KE) Nru 1104/2008
Artikolu 1 – paragrafu 1**

(-1) *L-Artikolu 1(1) għandu jinbidel b'dan li ġej:*

“1. Is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS) stabbilita skont id-dispożizzjonijiet tat-Titolu IV tal-Konvenzjoni ta' Schengen tal-1990 (SIS 1+), għandha tinbidel b'sistema ġdida, is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen II (SIS II) jew kwalunkwe soluzzjoni teknika oħra li hija bbażata fuq l-aqwa teknoloġija disponibbli u li hija raġonevoli f'termini ta' skeda ċara għall-implimentazzjoni tagħha u ta' nfiq effikaċi. L-istabbiliment, l-operat u l-użu ta' sistema ġdida huma rregolati permezz tar-Regolament (KE) Nru 1987/2006.”

It-Thieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 6**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt -1 a (ġdid)**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 1 - paragrafu 1 a (ġdid)

*(-1a) Fl-Artikolu 1, għandu jiżdied il-paragrafu li ġej:**“1a. Fil-każ li l-proġett SIS II attwali jitwaqqaf u tiġi applikata soluzzjoni teknika differenti, ir-referenzi għas-SIS II f'dan ir-Regolament għandhom jinqraw bhala referenzi għas-soluzzjoni teknika applikata.”***Emenda 7****Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 11 – paragrafu 2

2. L-Istati Membri li qed jippartecipaw fl-SIS 1+ għandhom jemigraw mill-N.SIS għall-N.SIS II billi jużaw l-arkitettura temporanja għall-migrazzjoni, bl-appoġġ ta' Franza u tal-Kummissjoni.

2. L-Istati Membri li qed jippartecipaw fl-SIS 1+ għandhom jemigraw mill-N.SIS għall-N.SIS II billi jużaw l-arkitettura temporanja għall-migrazzjoni, bl-appoġġ ta' Franza u tal-Kummissjoni *sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2011. Fil-każ li soluzzjoni teknika oħra li hemm referenza għaliha fl-Artikolu 11(5a) tiġi implimentata, din id-data għandha tinbidel skont il-proċedura ddefinita fl-Artikolu 17(2).*

Emenda 8**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3 a (ġdid)**

(KE) Nru 1104/2008

Artikolu 11 – paragrafu 5

*(3a) L-Artikolu 11(5) għandu jinbidel b'dan li ġej:**“5. Il-bidla prevista fil-proċess ta' migrazzjoni għandha ssir wara l-validazzjoni msemija fl-Artikolu 8(7)u wara li l-Parlament ikun ta opinjoni favorevoli fuq il-bażi tal-informazzjoni dwar ir-riżultati tat-testijiet ipprovduti mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 55(4) tar-Regolament (KE) Nru 1987/2006.”***Emenda 9****Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3 b (ġdid)**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 11 – paragrafu 6 (ġdid)

*(3b) Fl-Artikolu 11, għandu jiżdied il-paragrafu li ġej:**“5a. L-iżvilupp tas-SIS II jista' jintlaħaq permezz tal-implimentazzjoni ta' soluzzjoni teknika alternattiva.”*

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 10**Proposta għal regolament – att li jemenda**

Artikolu 1 – punt 3 c (ġdid)
 Regolament (KE) Nru 1104/2008
 Artikolu 14 - paragrafu 6 (ġdid)

(3c) Fl-Artikolu 14 jiżdied il-paragrafu li ġej:

“5a. Il-Kummissjoni għandha tiżviluppa u timplimenta pakkett b'miżuri addizzjonali sabiex tevita l-ħruġ mhux awtorizzat ta' informazzjoni dwar data personali mill-bażi tad-data u biex tiżgura l-protezzjoni tad-data personali għat-tul kollu tat-testijiet u l-migrazzjoni mis-SIS I għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II).”

Emenda 11**Proposta għal regolament - att li jemenda**

Artikolu 1 – punt 4
 Regolament (KE) Nru 1104/2008
 Artikolu 17 a – paragrafu 1

1. Bla ħsara għar-responsabbiltajiet u l-attivitatijiet rispettivi tal-Kummissjoni, Franza, u l-Istati Membri li jipparteċipaw fl-SIS 1+, grupp ta' esperti tekniċi, imsejjah il-Bord Globali tal-Ġestjoni tal-Programm (minn hawn 'il quddiem il-“GPMB”), huwa b'dan imwaqqaf. Il-GPMB għandu jipprovdi forum **għall-koordinazzjoni** tal-proġetti ċentrali u nazzjonali tal-SIS II.

1. Bla ħsara għar-responsabbiltajiet u l-attivitatijiet rispettivi tal-Kummissjoni, Franza, u l-Istati Membri li jipparteċipaw fl-SIS 1+, grupp ta' esperti tekniċi, imsejjah il-Bord Globali tal-Ġestjoni tal-Programm (minn hawn 'il quddiem il-“GPMB”), huwa b'dan imwaqqaf. Il-GPMB għandu jipprovdi forum **għall-ghajnuna għall-iżvilupp tal-proġett Ċentrali tas-SIS II. Għandu jiffacilita l-konsistenza u jipprovdi koordinazzjoni** tal-proġetti ċentrali u nazzjonali tal-SIS II.

Emenda 12**Proposta għal regolament – att li jemenda**

Artikolu 1 – punt 4
 Regolament (KE) Nru 1104/2008
 Artikolu 17 a – paragrafu 2

2. Il-GPMB għandu jikkonsisti minn massimu ta' 10 **esperti**. Massimu ta' tmien **esperti** u numru ugwali ta' sostituti għandhom jiġu nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill. Żewġ **esperti** u żewġ sostituti għandhom jiġu nnominati mid-Direttur Ġenerali tad-Direttorat Ġenerali responsabbli tal-Kummissjoni minn fost l-uffiċjali tal-Kummissjoni. L-uffiċjali **l-oħra** tal-Kummissjoni **li jkollhom interess fil-proċeduri jistgħu jattendu l-laqgħat tal-GPMB.**

2. Il-GPMB għandu jikkonsisti minn massimu ta' 10 **membri, li għandu jkollhom l-abilità li jikkontribwixxu b'mod attiv għall-iżvilupp tas-SIS II u li għandhom jiltaqgħu fuq bażi regolari.** Massimu ta' tmien **membri** u numru ugwali ta' sostituti għandhom jiġu nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill. **Massimu** ta' żewġ **membri** u żewġ sostituti għandhom jiġu nnominati mid-Direttur Ġenerali tad-Direttorat Ġenerali responsabbli tal-Kummissjoni minn fost l-uffiċjali tal-Kummissjoni. **Membri interessati jew persunal rilevanti tal-Parlament Ewropew, esperti mill-Istati Membri u l-uffiċjali tal-Kummissjoni involuti direttament fl-iżvilupp tal-proġetti tal-SIS II jistgħu jattendu l-laqgħat tal-GPMB bil-kundizzjoni li l-ispejjeż involuti jithallsu mill-amministrazzjoni jew l-istituzzjoni rispettiva tagħhom.** Il-GPMB **jista' jstieden esperti oħrajn biex jipparteċipaw fil-laqgħat tal-GPMB kif definit fit-termini ta' referenza, bil-kundizzjoni li l-ispejjeż involuti jithallsu mill-amministrazzjoni, l-istituzzjoni jew il-kumpanija rispettiva tagħhom.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 13**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 17 a – paragrafu 5

5. Il-GPMB għandu jistabbilixxi t-termini ta' referenza tiegħu stess. Dawn għandhom jidhlu fis-sehh wara li tinghata opinjoni favorevoli mid-Direttur Ġenerali tad-Direttorat Ġenerali responsabbli tal-Kummissjoni.

5. Il-GPMB għandu jistabbilixxi t-termini ta' referenza tiegħu stess. Dawn għandhom jidhlu fis-sehh wara li tinghata opinjoni favorevoli mid-Direttur Ġenerali tad-Direttorat Ġenerali responsabbli tal-Kummissjoni. ***It-termini ta' referenza tal-GPMB għandhom jinkludu rekwiżit li jiġu ppubblikati rapporti regolari u li dawn ir-rapporti jkunu disponibbli għall-Parlament Ewropew sabiex ikun żgurat li jkun hemm skrutinju u sorveljanza parlamentari totali.***

Emenda 14**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 17 a – paragrafu 6

6. Bla hsara għall-Artikolu 15(2), l-ispejjeż amministrattivi u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar li jirriżultaw mill-attivitajiet tal-GPMB għandhom jinġarru mill-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea, safejn dawn ma jkunux irrimborsati minn sorsi oħra. Fir-rigward tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-esperti fil-GPMB nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill u esperti mistiedna skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu li jirriżultaw b'konnessjoni mal-hidma tal-GPMB, ir-Regoli dwar ir-rimbors tal-ispejjeż li jsiru minn persuni minn barra l-Kummissjoni mistiedna sabiex jattendu laqgħat f'kapacità ta' esperti' tal-Kummissjoni għandhom japplikaw.

6. Bla hsara għall-Artikolu 15(2), l-ispejjeż amministrattivi u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar li jirriżultaw mill-attivitajiet tal-GPMB għandhom jinġarru mill-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea, safejn dawn ma jkunux irrimborsati minn sorsi oħra. Fir-rigward tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-esperti fil-GPMB nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill u esperti mistiedna skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu li jirriżultaw b'konnessjoni mal-hidma tal-GPMB, ir-Regoli dwar ir-rimbors tal-ispejjeż li jsiru minn persuni minn barra l-Kummissjoni mistiedna sabiex jattendu laqgħat f'kapacità ta' esperti' tal-Kummissjoni għandhom japplikaw. ***L-appropriazzjonijiet meħtieġa sabiex jiġu koperti l-ispejjeż li jirriżultaw mill-laqgħat tal-GPMB għandhom jiġu mill-appropriazzjonijiet li huma bħalissa previsti fl-Ipprogrammar Finanzjarju 2010-2013 għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II).***

Emenda 15**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 5**

Regolament (KE) Nru 1104/2008

Artikolu 19

Din għandha tiskadi fid-data li għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi skont l-Artikolu 55(2) tar-Regolament (KE) Nru 1987/2006.

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fit-tielet jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Din għandha tiskadi fid-data li għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi skont l-Artikolu 55(2) tar-Regolament (KE) Nru 1987/2006, ***u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2013.***

It-Tlieta 18 ta' Meju 2010

Il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II)(emenda tad-Deciżjoni 2008/839/ĠAI) *

P7_TA(2010)0162

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Meju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI dwar il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (COM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE)

(2011/C 161 E/28)

(Konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM (2010)0015),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 74 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), skont liema artikolu gie kkonsultat mill-Kunsill (C7-0040/2010),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits (A7-0127/2010),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Minkejja l-fatt li l-Kunsill qed jitratta s-SIS 1+RE bħala pjan ta' kontingenza fil-każ ta' falliment tas-SIS II, il-Parlament Ewropew, bħala koleġislatur dwar l-istabbiliment tas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (Regolament (KE) Nru 1987/2006 ⁽¹⁾ u bħala awtorità baġitarja, jirriserva d-dritt tiegħu li jżomm fir-riserva l-fondi li jridu jiġu allokati għall-iżvilupp tas-SIS II fil-baġit annwali tal-2011, sabiex jiżgura li jsiru skrutinju parlamentari shih u superviżjoni kompleta tal-proċess;
3. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentement tbiddel il-proposta tagħha, skont l-Artikolu 293(2) tat-TFUE;
4. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
5. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sostanzjali;
6. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ Regolament (KE) Nru 1987/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Dicembru 2006 dwar l-istabbiliment, it-tħaddim u l-użu tas-sistema ta' informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (ĠU L 381, 28.12.2006, p. 4).

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1**Proposta għal regolament – att li jemenda****Premessa 3**

(3) Il-prekundizzjonijiet għall-migrazzjoni mhumiex se jiġu ssodisfati sat-30 ta' Ġunju 2010. Sabiex l-SIS II tkun tista' ssir operattiva kif mitlub mir-Regolament (KE) 1987/2006 u d-Deciżjoni 2007/533/ĠAI, ir-Regolament (KE) Nru 1104/2008 u d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI għandhom għalhekk ikomplu japplikaw sakemm tkun tlestiet il-migrazzjoni.

(3) Il-prekundizzjonijiet għall-migrazzjoni mhumiex se jiġu ssodisfati sat-30 ta' Ġunju 2010. Sabiex l-SIS II tkun tista' ssir operattiva kif mitlub mir-Regolament (KE) 1987/2006 u d-Deciżjoni 2007/533/ĠAI, ir-Regolament (KE) Nru 1104/2008 u d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI għandhom għalhekk ikomplu japplikaw sakemm tkun tlestiet il-migrazzjoni. **Fil-każ li l-proġett attwali SIS II ifalli, wara t-testijiet, għandha titfassal soluzzjoni teknika alternattiva u l-implikazzjonijiet finanzjarji sħaħ tagħha għandhom jiġu żvelati lill-partijiet kollha kkonċernati.**

Emenda 2**Proposta għal regolament - att li jemenda****Premessa 4**

(4) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom ikomplu jikkoperaw mill-qrib matul il-passi kollha tal-migrazzjoni sabiex il-proċess ikun jista' jitlesta. **Għandu** jitwaqqaf grupp ta' esperti sabiex iwieżen l-istruttura organizzattiva preżenti.

(4) Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom ikomplu jikkoperaw mill-qrib matul il-passi kollha tal-migrazzjoni sabiex il-proċess ikun jista' jitlesta. **Fil-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-SIS II ta' bejn is-26 u s-27 ta' Frar 2009 u ta' bejn l-4 u l-5 ta' Ġunju 2009, ġie stabbilit korp informali li jikkonsisti f'esperti mill-Istati Membri u msejjaħ Bord Globali tal-Ġestjoni tal-Programm sabiex itejjeb il-koperazzjoni u jipprovdi appoġġ dirett mill-Istati Membri għall-SIS II Ċentrali. Għalhekk għandu jitwaqqaf b'mod formali, skont dan ir-Regolament, grupp ta' esperti, imsejjaħ il-Bord Globali tal-Ġestjoni tal-Programm (GPMB), sabiex iwieżen l-istruttura organizzattiva preżenti. Biex jiġu żgurati l-effiċjenza u l-effikaċja mil-lat tal-ispejjeż, il-membri tal-GPMB għandhom jinhatru fuq bażi permanenti u n-numru tagħhom għandu jkun limitat.**

Emenda 3**Proposta għal regolament - att li jemenda****Premessa 6**

(6) **Pjan tekniku ta' kontinġenza għall-kisba tal-funzjonalitajiet tal-SIS II għandu jkun previst.** Id-deskrizzjoni tal-komponenti tekniċi tal-arkitettura tal-migrazzjoni **għaldaqstant** għandha tiġi adattata sabiex tagħmel possibbli soluzzjoni teknika ohra dwar l-iżvilupp tal-SIS II Ċentrali.

(6) **Huwa necessarju li jiġi adattat il-qafas legali biex tkun tista' ssir il-migrazzjoni għal soluzzjoni teknika alternattiva possibbli jekk it-testijiet juru li l-SIS II ma tistax tkun implimentata b'suċċess.** Id-deskrizzjoni tal-komponenti tekniċi tal-arkitettura tal-migrazzjoni għandha tiġi adattata sabiex tagħmel possibbli soluzzjoni teknika ohra dwar l-iżvilupp tal-SIS II Ċentrali. **Kwalunkwe soluzzjoni teknika alternattiva għandha tkun ibbażata fuq l-aħjar teknoloġija disponibbli u għandha tkun effikaċi mil-lat tal-ispejjeż u tiġi implimentata skont skeda preċiża u raġonevoli.** Il-Kummissjoni għandha tippreżenta fi żmien xieraq valutazzjoni baġitarja bir-reqqa tal-ispejjeż assoċjati ma' din is-soluzzjoni teknika alternattiva. **Għandu jingħad b'mod ċar li l-qafas legali stabbilit mid-Deciżjoni 2007/533/ĠAI japplika għal kull soluzzjoni, irrispettivament min-natura teknika tagħha.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 4**Proposta għal regolament - att li jemenda
Premessa 16 a (ġdida)**

(16a) Billi l-Parlament Ewropew huwa responsabbli, bhala koleġżlatur, għat-twaqqif, l-operazzjoni u l-użu tal-SIS II kif stipulat fir-Regolament (KE) Nru 1987/2006, u billi l-migrazzjoni hija ffinanzjata mill-baġit tal-Unjoni, li għalih il-Parlament Ewropew huwa wkoll koresponsabbli, il-Parlament Ewropew għandu jkun integrat fil-proċess tat-tehd tad-deċiżjonijiet f'dak li għandu x'jaqsam mal-migrazzjoni. Għandha tkun rikjesta opinjoni favorevoli mill-Parlament Ewropew, fuq il-bażi ta' informazzjoni mogħtija mill-Kummissjoni dwar ir-riżultati tat-test, qabel ma tidhol fis-seħh Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen ġdida.

Emenda 5**Proposta għal regolament - att li jemenda
Artikolu 1 – punt -1 (ġdid)
Deciżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI
Artikolu 1 – paragrafu 1**

(-1) L-Artikolu 1(1) għandu jinbidel b'dan li ġej:

“1. Is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS I+), stabbilita skont id-dispożizzjonijiet tat-Titolu IV tal-Konvenzjoni ta' Schengen, għandha tiġi sostitwita b'sistema ġdida, is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen II (SIS II) jew kwalunkwe soluzzjoni teknika alternattiva li tkun ibbażata fuq l-aqwa teknoloġija disponibbli u tkun raġonevoli f'termini ta' skedi ta' żmien ċari għall-implimentazzjoni tagħha u ta' effikaċja mil-lat tal-ispejjeż. L-istabbiliment, it-thaddim u l-użu tas-sistema l-ġdida huma rregolati bid-Deciżjoni 2007/533/ĠAI.”

Emenda 6**Proposta għal regolament - att li jemenda
Artikolu 1 – punt -1 a (ġdid)
Deciżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI
Artikolu 1 - paragrafu 1 a (ġdid)**

(-1a) Fl-Artikolu 1, qed jiddaħhal il-paragrafu li ġej:

“1a. Jekk il-proġett attwali tas-SIS II ma jitkompliex u tiġi implimentata soluzzjoni teknika alternattiva, ir-referenzi għas-SIS II f'din id-Deciżjoni għandhom jinqraw bhala referenzi għal dik is-soluzzjoni teknika alternattiva.”

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 7**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 11 – paragrafu 2

2. L-Istati Membri li qed jippartecipaw fis-SIS 1+ għandhom jemigraw mill-N.SIS għall-N.SIS II billi jużaw l-arkitettura *temporanju* għall-migrazzjoni, bl-appoġġ ta' Franza u tal-Kummissjoni.

2. L-Istati Membri li qed jippartecipaw fis-SIS 1+ għandhom jemigraw mill-N.SIS għall-N.SIS II billi jużaw l-arkitettura *temporanja* għall-migrazzjoni, bl-appoġġ ta' Franza u tal-Kummissjoni, ***mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2011. Jekk tiġi implimentata soluzzjoni teknika alternattiva kif imsemmi fl-Artikolu 11(5a), dik id-data tista' titbiddel skont il-proċedura speċifikata fl-Artikolu 17(2).***

Emenda 8**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3 a (ġdid)**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 11 - paragrafu 5

(3a) *L-Artikolu 11(5) qed jinbidel b'dan li ġej:*

“5. Il-konverżjoni prevista fil-proċess ta' migrazzjoni għandha titwettaq wara l-validazzjoni msemmija fl-Artikolu 8(7), u wara li l-Parlament ikun ta opinjoni favorevoli fuq il-bażi tal-informazzjoni dwar ir-riżultati tat-testijiet mogħtija mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 71(4) tad-Deċiżjoni 2007/533/ĠAI.”

Emenda 9**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3 b (ġdid)**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 11 – paragrafu 5 a (ġdid)

(3b) *Fl-Artikolu 11, qed jiddaħhal il-paragrafu li ġej:*

“5a. L-iżvilupp tal-SIS II jista' jinkiseb bl-implimentazzjoni ta' soluzzjoni teknika alternattiva.”

Emenda 10**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 3c (ġdid)**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 14 – paragrafu 5 a (ġdid)

(3c) *Fl-Artikolu 14, qed jiddaħhal il-paragrafu li ġej:*

“5a. Il-Kummissjoni għandha tiżviluppa u timplimenta pakkett b'miżuri addizzjonali sabiex ma jithalla ebda hrug tal-informazzjoni tad-data personali mill-bażi tad-data u biex tiġi żgurata l-protezzjoni tad-data personali matul il-perjodu kollu tal-ittestjar u l-migrazzjoni mill-SIS I għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II).”

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 11**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Deciżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 17a – paragrafu 1

1. Bla hsara għar-responsabbiltajiet u l-attivitajiet rispettivi tal-Kummissjoni, Franza, u l-Istati Membri li jippartecipaw fl-SIS 1+, grupp ta' esperti tekniċi, imsejjaħ il-“Bord Globali tal-Gestjoni tal-Programm” (minn hawn 'il quddiem il-“GPMB”), huwa b'dan imwaqqaf. Il-GPMB għandu jipprovdi forum **għall-koordinazzjoni** tal-proġetti ċentrali u nazzjonali tal-SIS II.

1. Bla hsara għar-responsabbiltajiet u l-attivitajiet rispettivi tal-Kummissjoni, Franza, u l-Istati Membri li jippartecipaw fl-SIS 1+, grupp ta' esperti tekniċi, imsejjaħ il-“Bord Globali tal-Gestjoni tal-Programm” (minn hawn 'il quddiem il-“GPMB”), huwa b'dan imwaqqaf. Il-GPMB għandu jipprovdi forum **għall-iżvilupp tal-SIS II Ċentrali. Dan għandu jiffaċilita l-konsistenza u jipprovdi** koordinazzjoni tal-proġetti ċentrali u nazzjonali tal-SIS II.

Emenda 12**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Deciżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 17a – paragrafu 2

2. Il-GPMB għandu jikkonsisti minn massimu ta' 10 **esperti**. Massimu ta' tmien **esperti** u numru ugwali ta' sostituti għandhom jiġu nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill. **Żewġ esperti** u żewġ sostituti għandhom jiġu nnominati mid-Direttur Generali tad-Direttorat Generali responsabbli tal-Kummissjoni minn fost l-uffiċjali tal-Kummissjoni. **L-uffiċjali l-oħra** tal-Kummissjoni **li jkollhom interess fil-proċeduri jistgħu jattendu l-laqgħat tal-GPMB.**

2. Il-GPMB għandu jikkonsisti minn massimu ta' 10 **membri, li għandhom ikunu kkwalifikati biex jikkontribwixxu b'mod attiv għall-iżvilupp tal-SIS II u li għandhom jiltaqgħu fuq bażi regolari.** Massimu ta' tmien **membri** u numru ugwali ta' sostituti għandhom jiġu nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill. **Massimu ta' żewġ membri** u żewġ sostituti għandhom jiġu nnominati mid-Direttur Generali tad-Direttorat Generali responsabbli tal-Kummissjoni minn fost l-uffiċjali tal-Kummissjoni. **Membri interessati jew persunal rilevanti tal-Parlament Ewropew, esperti mill-Istati Membri u uffiċjali tal-Kummissjoni involuti direttament fl-iżvilupp tal-proġetti tal-SIS II jistgħu jattendu l-laqgħat tal-GPMB bil-kundizzjoni li l-ispejjeż involuti jithallsu mill-amministrazzjoni jew l-istituzzjoni rispettiva tagħhom.** Il-GPMB **jista' jstieden esperti oħrajn biex jippartecipaw fil-laqgħat tal-GPMB kif definit fit-termini ta' referenza, bil-kundizzjoni li l-ispejjeż involuti jithallsu mill-amministrazzjoni, l-istituzzjoni jew il-kumpanija rispettiva tagħhom.**

Emenda 13**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Deciżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 17 a – paragrafu 5

5. Il-GPMB għandu jstabbilixxi t-termini ta' referenza tiegħu stess. Dawn għandhom jidhlu fis-seħh wara li tinghata opinjoni favorevoli mid-Direttur Generali tad-Direttorat Generali responsabbli tal-Kummissjoni.

5. Il-GPMB għandu jstabbilixxi t-termini ta' referenza tiegħu stess. Dawn għandhom jidhlu fis-seħh wara li tinghata opinjoni favorevoli mid-Direttur Generali tad-Direttorat Generali responsabbli tal-Kummissjoni. **It-termini ta' referenza tal-GPMB għandhom jinkludu rekwiżit li jiġu ppubblikati rapporti regolari u li dawn ir-rapporti jkunu disponibbli għall-Parlament Ewropew sabiex ikun żgurat li jkun hemm skrutinju u sorveljanza parlamentari shaħ.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 14**Proposta għal regolament – att li jemenda****Artikolu 1 – punt 4**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 17 a – paragrafu 6

6. Bla hsara għall-Artikolu 15(2), l-ispejjeż amministrattivi u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar li jirriżultaw mill-attivitàjiet tal-GPMB għandhom *jingarru* mill-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea, safejn dawn ma jkunux irrimborsati minn sorsi oħra. Fir-rigward tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-esperti fil-GPMB nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill u esperti mistiedna skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu li jirriżultaw f'konnessjoni mal-hidma tal-GPMB, ir-*"Regoli dwar ir-rimbors tal-ispejjeż li jsiru minn persuni minn barra l-Kummissjoni mistiedna sabiex jattendu laqgħat f'kapacità ta' esperti"* tal-Kummissjoni għandhom japplikaw.

6. Bla hsara għall-Artikolu 15(2), l-ispejjeż amministrattivi u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar li jirriżultaw mill-attivitàjiet tal-GPMB għandhom *jithallsu* mill-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea, safejn dawn ma jkunux irrimborsati minn sorsi oħra. Fir-rigward tal-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-esperti fil-GPMB nnominati mill-Istati Membri li jaġixxu fi hdan il-Kunsill u esperti mistiedna skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu li jirriżultaw f'konnessjoni mal-hidma tal-GPMB, ir-*"Regoli dwar ir-rimbors tal-ispejjeż li jsiru minn persuni minn barra l-Kummissjoni mistiedna sabiex jattendu laqgħat f'kapacità ta' esperti"* tal-Kummissjoni għandhom japplikaw. ***L-appropriazzjonijiet neċessarji sabiex jiġu koperti l-ispejjeż li jirriżultaw mil-laqgħat tal-GPMB se jiġu mill-appropriazzjonijiet li bhalissa huma previsti fl-Ipprogramma Finanzjarju 2010-2013 għas-Sistema tal-Infommazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II).***

Emenda 15**Proposta għal regolament - att li jemenda****Artikolu 1 – punt 5**

Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/839/ĠAI

Artikolu 19

Din għandha tiskadi fid-data li għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi skont l-Artikolu 71(2) tad-Deċiżjoni Nru 533/2007/ĠAI.

Din id-Deċiżjoni għandha tidhol fis-sehh fit-tielet jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu *fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Din għandha tiskadi fid-data li għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi skont l-Artikolu 71(2) tad-Deċiżjoni Nru 2007/533/ĠAI, ***u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2013.***

Trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom ***II

P7_TA(2010)0167

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari għall-adozzjoni ta' direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva 86/613/KEE (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD))

(2011/C 161 E/29)

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

— wara li kkunsidra l-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari (17279/3/2009 – C7-0075/2010),

— wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2008)0636),

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2), u l-Artikolu 141(3) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0341/2008),
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bit-titolu: “Konsegwenzi tad-dhul fis-seħh tat-Trattat ta’ Lisbona dwar il-proċeduri interistituzzjonali ta’ teħid ta’ deċiżjonijiet li għaddejjin bhalissa” (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(7) u l-Artikolu 157(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 66 tar-Regoli ta’ Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A7-0146/2010),

1. Jadotta l-pożizzjoni fit-tieni qari li tidher hawn taht;
2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

⁽¹⁾ Testi adottati, 6.5.2009, P6_TA(2009)0364.

⁽²⁾ ĠU C 228, 22.9.2009, p. 107.

P7_TC2-COD(2008)0192

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fit-tieni qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-ksieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2010/.../UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 86/613/KEE

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament jaqbel ma' l-att leġislattiv finali, d-Direttiva 2010/41/UE.)

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti ***I

P7_TA(2010)0168

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti (COM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD))

(2011/C 161 E/30)

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2009)0031),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 95 tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0048/2009),
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bit-titolu: "Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona fuq il-proċeduri interistituzzjonali ta' tehid ta' deċiżjonijiet li għaddejjin bħalissa" (COM(2009)0665),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) u l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tas-16 ta' Diċembru 2009 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Komitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A7-0122/2010),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-ħsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

⁽¹⁾ Għadha mhux ppublikata fil-Ġurnal Uffiċjali.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

P7_TC1-COD(2009)0006

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolamen (UE) Nru .../2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 73/44/KEE, id-Direttiva 96/73/KE u d-Direttiva 2008/121/KE

(Test b'relevanza ghaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva tal-Kunsill 73/44/KEE tas-26 ta' Frar 1973 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ma' analiżi kwantitattiva ta' tahlitiet ta' tliet fibri ⁽³⁾, id-Direttiva 96/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar ċerti metodi għall-analiżi kwantitattiva ta' tahlitiet ta' żewġ fibri tat-tessuti ⁽⁴⁾ u d-Direttiva **2008/121/KE** tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill **tal-14 ta' Jannar 2009** dwar ismijiet tat-tessuti (abbozzata mill-ġdid) ⁽⁵⁾ ġew emendati bosta drabi. Billi għandhom isiru aktar emendi, dawn **l-atti** għandhom jinbidlu bi strument legali uniku, fl-interess taċ-ċarezza.
- (2) Il-leġiżlazzjoni **tal-Unjoni** dwar l-Ismijiet tat-Tessuti u l-Ittikettjar ta' Prodotti tat-Tessuti hija teknika hafna fil-kontenut tagħha, b'dispożizzjonijiet dettaljati li jridu jiġu adattati regolarment. Biex jiġi evitat li l-Istati Membri jittrasponu l-emendi tekniċi f'leġiżlazzjoni nazzjonali u għalhekk jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-awtoritajiet nazzjonali u biex jiġu adottati aktar malajr l-ismijiet il-ġodda ta' fibri **tat-tessuti** biex jiġu applikati fl-istess hin madwar **l-Unjoni** kollha, Regolament jidher li huwa l-izjed strument legali adattat għat-tweqqif tas-simplifikazzjoni leġislattiva.
- (3) Biex jiġu eliminati l-ostakoli potenzjali għat-thaddim tajjeb tas-suq intern ikkawżati minn dispożizzjonijiet diverġenti tal-Istati Membri fir-rigward tal-ismijiet, il-kompożizzjoni u l-ittikkettjar tal-prodotti tat-tessuti, hija meħtieġa l-armonizzazzjoni tal-ismijiet tal-fibri tat-tessuti u l-indikazzjonijiet li jidhru fuq it-tikketti, l-immarkar u d-dokumenti li jakkumpanjaw il-prodotti tat-tessuti fl-istadji varji tal-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tagħhom.
- (4) Huwa xieraq li jiġu stabbiliti regoli li jippermettu lill-manifatturi jsaqsu għall-inkluzjoni ta' isem ġdid ta' fibra **tat-tessuti** fuq il-lista ta' ismijiet permessi ta' fibri.
- (5) Għandha ssir dispożizzjoni fir-rigward ta' ċerti prodotti li mhumiex magħmulin esklussivament minn materjal tat-tessut iżda li għandhom kontenut ta' tessut li jikkostitwixxi parti essenzjali tal-prodotti jew li **l-operaturi ekonomiċi jkun għibdu** l-attenzjoni għalih.

⁽¹⁾ Opinjoni tas-16 ta' Diċembru 2009 (Għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010.

⁽³⁾ ĠU L 83, 30.3.1973, p. 1

⁽⁴⁾ ĠU L 32, 3.2.1997, p. 1.

⁽⁵⁾ **ĠU L 19, 23.1.2009, p. 29.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- (6) It-tolleranza fir-rigward ta' "fibri oħra", li ma ghandhomx jidhru fuq it-tikketta ghandha tapplika kemm għall-prodotti puri kif ukoll għal taħlitiet.
- (7) L-ittikkettjar tal-kompożizzjoni għandu jkun obligatorju biex ikun żgurat li qed jingħata tagħrif korrett lill-konsumaturi kollha **fl-Unjoni** flivell uniformi. F'każijiet fejn huwa teknikament diffiċli li tiġi speċifikata l-kompożizzjoni ta' prodott fiż-żmien tal-manifattura, għandu jkun possibbli li jidher, fuq it-tikketta, dawk il-fibri biss li huma magħrufa fiż-żmien tal-manifattura sakemm dawn ikunu jiffurmaw ċertu perċentwali mill-prodott mitmum.
- (8) Huwa meħtieġ, biex jiġu evitati d-differenzi ta' Prattika fost l-Istati Membri, li jiġu stipulati l-metodi eżatti ta' ittikettjar għal ċerti prodotti tat-tessuti magħmulin minn żewġ komponenti jew aktar, u li jiġu speċifikati l-komponenti ta' prodotti tat-tessuti li mhemmx għalfejn jiġu kkunsidrati għall-finijiet tal-ittikkettjar u tal-analizi.
- (9) Prodotti tat-tessuti soġġetti biss għall-htigijiet ta' ittikettjar inklussiv, u dawk mibjugħin bil-metru jew maqtugħin f'tulijiet, għandhom **isiru disponibbli fis-suq** b'tali mod li l-konsumatur jista' jsir jaf tajjeb it-tagħrif kollu mwahħal mal-pakkett ġenerali jew mar-romblu.
- (10) L-użu ta' deskrizzjonijiet jew ta' ismijiet li jgawdu prestiġju partikolari fost l-utenti u l-konsumaturi għandhom ikunu soġġetti għal ċerti kundizzjonijiet. Barra minn hekk, biex jingħata tagħrif lill-utenti u lill-konsumaturi, huwa xieraq li l-ismijiet tal-fibri **tat-tessuti** jkunu relatati mal-karatteristiċi tal-fibra.
- (11) Is-sorveljanza tas-suq ta' prodotti li jaqgħu taħt l-ambitu ta' dan ir-Regolament fl-Istati Membri **hija** suġġetta għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2001/95/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Diċembru 2001 dwar is-sigurtà ġenerali tal-prodotti ⁽¹⁾ **kif ukoll għal dawk tar-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jstabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditament u għas-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti** ⁽²⁾.
- (12) Huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti metodi għat-teħid ta' kampjuni u l-analizi ta' prodotti tat-tessuti biex tkun eskluża kwalunkwe possibiltà ta' oġġezzjoni għall-metodi użati. Il-metodi użati għat-testijiet uffiċjali mwettqa fl-Istati Membri biex jiddeterminaw il-kompożizzjoni tal-fibra tal-prodotti tat-tessuti magħmula minn taħlitiet ta' żewġ u ta' tliet fibri għandhom ikunu uniformi, kemm fir-rigward tat-trattament minn qabel tal-kampjun kif ukoll fir-rigward tal-analizi kwantitattiva tiegħu; għalhekk dan ir-Regolament għandu jstabbilixxi metodu uniformi ta' analizi għall-parti l-kbira tal-prodotti tat-tessuti magħmulin minn taħlitiet ta' żewġ u ta' tliet fibri li jinsabu fis-suq. **Madankollu, sabiex dan ir-Regolament jiġi ssimplifikat u metodi uniformi bħal dawn jiġu adattati għall-progress tekniku, hu xieraq li l-metodi stipulati f'dan ir-Regolament jinbidlu fi standards Ewropej. Għal dan il-għan il-Kummissjoni għandha torganizza t-transizzjoni mis-sistema attwali, fejn il-metodi huma deskritti f'dan ir-Regolament, għal sistema bbażata fuq standards Ewropej.**
- (13) Fil-każ ta' taħlitiet ta' **▯** fibri li għalihom ma jeżisti l-ebda metodu uniformi ta' analizi flivell **tal-Unjoni**, il-laboratorju responsabbli mill-ittestjar għandu jkun jista' jiddetermina l-kompożizzjoni ta' taħlitiet bħal dawn **▯**, waqt li jindika r-riżultat miksub fir-rapport tal-analizi **il-metodu użat u l-grad** ta' preċiżjoni **tiegħu**.
- (14) Dan ir-Regolament għandu jstabbilixxi l-konċessjonijiet miftiehma li għandhom jiġu applikati fuq il-piż anidru ta' kull fibra waqt id-determinazzjoni bl-analizi tal-kontenut tal-fibra tal-prodotti tat-tessuti, u għandu jagħti żewġ konċessjonijiet differenti miftiehma għall-kalkolazzjoni tal-kompożizzjoni ta' fibri mqardxa jew mimxuta li fihom is-suf u/jew il-pil tal-annimali. Billi mhux dejjem jista' jiġi stabbilit jekk prodott huwiex imqardax jew mimxut, u għalhekk l-applikazzjoni tat-tolleranzi matul il-verifiki ta' konformità fir-rigward tal-prodotti tat-tessuti mwettqa **fl-Unjoni** tista' twassal għal riżultati inkonsistenti. Il-laboratorji li jwettqu dawn il-verifiki għandhom ikunu awtorizzati li japplikaw konċessjoni waħda miftiehma f'każijiet ta' dubju.
- (15) Għandhom jiġu stipulati regoli fir-rigward ta' prodotti eżentati mir-rekwiżiti ġenerali tal-ittikkettjar ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari għall-prodotti li jintremew wara l-użu jew għall-prodotti li jeħtieġu biss ittikettjar inklussiv.
- (16) Jixraq li tiġi stabbilita proċedura, **bl-inkluzjoni ta' rekwiżiti speċifiċi**, li għandha tiġi osservata minn kwalunkwe manifattur jew **minn kwalunkwe persuna li tkun qed taġixxi f'ismu li tixtieq tinkludi** isem ġdid ta' fibra **tat-tessuti fil-lista armonizzata ta' ismijiet ta' fibri tat-tessuti stipulata fl-Anness I.**

▮

⁽¹⁾ ĠU L 11, 15.1.2002, p. 4.⁽²⁾ ĠU L 218, 13.8.2008, p. 30.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- (17) *Sabiex ikun żgurat li jintlahqu l-ghanijiet ta' dan ir-Regolament filwaqt li jinżamm il-pass mal-progress tekniku, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa tadotta, skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, atti ddelegati mfassla biex jissupplementaw jew jemendaw l-elementi mhux essenzjali tal-Annessi I, II, IV, V, VI, VII, VIII u IX ta' dan ir-Regolament.*
- (18) *Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Novembru 2009 dwar l-immarkar tal-orijini⁽¹⁾, il-Parlament Ewropew enfasizza li l-harsien tal-konsumatur jehtieġ regoli trasparenti u konsistenti tal-kummerċ, inklużi l-indikazzjonijiet ta' orijini. L-ghan ta' taliindikazzjonijiet għandu jkun li jippermettu lill-konsumaturi li jkunu kompletament konxji tal-orijini eżatta tal-prodotti li jixtru, biex ikunu protetti kontra dikjarazzjonijiet ta' orijini qarrieqa, mhux eżatti jew li jiżgwidawhom. Għandhom jiġu stabbiliti regoli armonizzati għal dan il-ghan fir-rigward ta' prodotti tat-tessuti. Fir-rigward ta' prodotti impurtati, dawk ir-reogoli għandhom jieħdu l-forma ta' rekwiżiti obligatorji dwar it-tikkettar. Għal dawk il-prodotti li mhumiex soġġetti għal tikkettar obligatorju tal-orijini, għandu jkun hemm regoli li jiżguraw li dikjarazzjonijiet eventwali tal-orijini ma jkunx foloz jew ta' diżgwid.*
- (19) *Ir-rekwiżiti ta' ttikkettjar rigward orijini stipulati f' dan ir-Regolament dwar is-settur speċifiku ta' prodotti tat-tessuti għandhom ikunu bla ħsara għad-diskussjonijiet li qed isiru dwar skema ta' mmarkar ta' orijini li tapplika b'mod ġenerali għall-prodotti importati minn pajjiżi terzi li għandha titwaqqaf bħala parti mill-politika kummerċjali komuni tal-Unjoni.*
- (20) *Billi l-ghanijiet tal-azzjoni li trid tittiehed, jiġifieri l-adozzjoni ta' regoli uniformi għall-użu ta' ismijiet ta' tessuti u għall-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti, ma jistgħux jintlahqu biżżejjed mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu, minhabba l-iskala tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fuq livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri skont il-prinċipji tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieġ biex jinkisbu dawk l-ghanijiet.*
- (21) *Sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu jagħmlu għażliet ibbażati fuq it-tagħrif meta jixtru prodott magħmul mit-tessuti, għandhom ikunu jafu jekk prodott bħal dan jinkludix partijiet mhux magħmula mit-tessuti li joriginaw mill-animali. Għalhekk hu essenzjali li t-tikketta tindika l-preżenza ta' materjali li joriginaw mill-animali.*
- (22) *Dan ir-Regolament hu limitat għal regoli li jikkonċernaw l-armonizzazzjoni ta' ismijiet ta' fibri tat-tessuti u l-ittikkettjar u l-kompożizzjoni tal-fibri tal-prodotti tat-tessuti. Sabiex jiġu eliminati l-ostakli possibbli għall-funzjonament xieraq tas-suq intern, ikkawżati minn disposizzjonijiet jew Prattiki diverġenti tal-Istati Membri, u sabiex wiehed ilaħħaq mal-iżvilupp tal-kummerċ elettroniku u l-isfidi futuri fis-suq għall-prodotti tat-tessuti, l-armonizzazzjoni jew l-istandardizzazzjoni ta' aspetti oħra ta' tikkettar tat-tessuti għandhom jiġu eżaminati. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rigward rekwiżiti godda ta' ttikkettjar li jista' jinhtieġ li jiddaħħlu fil-livell tal-Unjoni bil-ghan li jiġi ffaċilitat l-moviment ħieles tal-prodotti tat-tessuti fis-suq intern u biex jinkiseb livell għoli ta' harsien tal-konsumatur madwar l-Unjoni. Ir-rapport għandu jeżamina b'mod partikulari l-fehmiet tal-konsumaturi rigward l-ammont ta' tagħrif li għandu jingħata fuq it-tikketta ta' prodotti tat-tessuti, u jinvestiga liema mezzi minbarra l-ittikkettjar jistgħu jintużaw biex jipprovdu tagħrif addizzjonali għall-konsumaturi. Ir-rapport għandu jkun imsejjes fuq konsultazzjoni wiesgħa mal-partijiet interessati kollha, sħariġ tal-konsumaturi u analiżi bir-reqqa tal-benefiċċju meta mqabbel man-nefqa u, fejn xieraq, għandu jkun fih proposti legiżlattivi. Ir-rapport għandu jeżamina, b'mod partikolari, il-valur miżjud lill-konsumatur ta' rekwiżiti tat-tikkettar possibbli fir-rigward tat-trattament, id-daqs, is-sustanzi perikolużi, il-fjammabbiltà u l-prestazzjoni ambjentali tal-prodotti tat-tessuti, l-użu ta' simboli li ma jiddependux fuq il-lingwa għall-identifikazzjoni tal-fibri tat-tessuti, it-tikkettar soċjali u elettroniku kif ukoll l-inkluzjoni ta' numru ta' identifikazzjoni fuq it-tikketta biex wiehed ikun jista' jkiseb informazzjoni addizzjonali jekk jixtieq, speċjalment permezz tal-Internet, dwar il-karatteristiċi tal-prodotti.*

(¹) Testi adottati, P7_TA(2009)0093.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

(23) Id-Direttivi 73/44/KEE, 96/73/KE u **2008/121/KE**, għandhom jithassru,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet generali

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli li jikkonċernaw l-użu ta' ismijiet **tal-fibri ta' tessuti, l-ittikkettjar** tal-prodotti tat-tessuti **u d-determinazzjoni tal-kompożizzjoni tal-fibri tal-prodotti tat-tessuti b'metodi uniformi ta' analiżi kwantitattiva, bil-għan li jittejjeb il-moviment hieles tagħhom fis-suq intern u li l-konsumaturi jingħataw tagħrif eżatt.**

Artikolu 2

Ambitu

1. Dan ir-Regolament **għandu** japplika għall-prodotti tat-tessuti.

Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament, il-prodotti li ġejjin **għandhom jitqiesu bl-istess mod li jitqiesu l-prodotti tat-tessuti:**

- (a) prodotti li fihom għallinqas 80 % bil-piż ta' fibri tat-tessuti;
- (b) għata tal-għamara, umbrelel u tined li jkun fihom għallinqas 80 % bil-piż ta' komponenti tat-tessuti;
- (c) il-komponenti tat-tessuti ta' għata b'aktar minn saff wiehed ta' pavimenti, saqqijiet u oġġetti tal-ikkampjar, u inforra li ssahhan għax-xedd tas-saqajn, ingwanti, mittens u mitts, sakemm dawn il-partijiet jew dan il-kisi jkunu jikkostitwixxu għallinqas 80 % bil-piż tal-prodott shih;
- (d) tessuti inkorporati fi prodotti oħra u li jiffurmaw parti integrali minnhom, fejn il-kompożizzjoni tagħhom hija speċifikata.

2. Id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament m' għandhomx japplikaw għall-prodotti tat-tessuti li:

- (a) huma maħsuba għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi;
- (b) li jidhlu fi Stati Membri, taht kontroll doganali, għall-għanijiet ta' tranzitu;
- (c) li jiġu importati minn pajjiżi terzi għal ipproċessar għall-intern;
- (d) li jiġu mogħtija b'kuntratt lil persuni li jaħdmu fi djarhom stess, jew lil ditti indipendenti li jwettqu xogħol minn materjali fornuti mingħajr ma l-karatteristiċi tagħhom jiġu ttrasferiti għal konsiderazzjoni;
- (e) **jitwasslu għand il-konsumaturi aħharin individwali bħala artikoli magħmula għall-individwu.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Artikolu 3

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
  - (a) "prodotti tat-tessuti" tfisser kwalunkwe prodotti mhux maħdumin, nofshom maħdumin, maħdumin, nofshom immanifatturati, immanifatturati, nofshom-lesti u lesti li jkunu esklussivament magħmulin minn fibri tat-tessuti, minghajr ma jinghata kas għall-proċess ta' tahlit jew ta' assemblaġġ użat;
  - (b) "fibra tat-tessuti" tfisser waħda minn dawn li ġejjin:
    - (i) unità ta' materja kkaratterizzata mill-flessibilità, mill-irquqija u mill-proporzjon għoli ta' tul għall-akbar dimensjoni trasversali tagħha, li tagħmilha xierqa għal applikazzjonijiet ftessuti;
    - (ii) strixxi jew tubi flessibbli, li l-wisa' apparenti tagħhom ma taqbiżx il-5 mm, inklużi strixxi maqtugħin minn strixxi jew films usa, prodotti minn sostanzi użati għall-manifattura tal-fibri elenkati fit-tabella 2 fl-Anness I u xierqa għal applikazzjonijiet ftessuti;
  - (c) "il-wisa' apparenti" hija l-wisa' tal-istrixxa jew tubu meta milwijin, iċċattjati, ikkompresati jew mibrumin, jew il-wisa' medja fejn il-wisa' mhijiex uniformi;
  - (d) "il-komponent tat-tessuti" jfisser parti minn prodott tat-tessuti b'kontenut ta' fibra distint;
  - (e) "fibri estranji" huma fibri oħra għajr daww imsemmija fuq it-tikketta;
  - (f) "inforra" tfisser oġġett separat użat fit-tiswir ta' hwejjeġ u ta' prodotti oħra, magħmul minn saff wiehed jew hafna ta' materjal tat-tessuti mwahhal b'mod laxk fuq ġewwa tul tarf wiehed jew aktar;
  - (g) **"ittikkettjar" tfisser li t-tagħrif meħtieġ ikun indikat fuq il-prodott tat-tessuti billi titwahhal tikketta miegħu, jew bil-ħjata, ir-rakkmar, l-istampar, l-intaljar jew bl-użu ta' kull teknoloġija oħra ta' applikazzjoni;**
  - (h) "ittikkettjar inklussiv" ifisser mod ta' tikkettjar fejn tikketta waħda tintuża għal bosta prodotti tat-tessuti jew komponenti;
  - (i) "prodotti li jintremew wara l-użu" tfisser prodotti tat-tessuti mfassla biex jintużaw darba biss jew għal żmien limitat, u li l-użu normali tagħhom jimpedixxi kwalunkwe ristorazzjoni għal użu sussegwenti għall-istess skop jew għal skop simili.
2. **Għall-ghanijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet "magħmul disponibbli fis-suq", "tqegħid fis-suq", "manifattur", "rappreżentant awtorizzat", "importatur", "distributtur", "operaturi ekonomiċi", "standard armonizzat", "sorveljanza tas-suq" u "awtoritat tas-sorveljanza tas-suq" tar-Regolament (KE) Nru 765/2008.**

Artikolu 4

Regoli ġenerali

1. Il-prodotti tat-tessuti **għandhom ikunu disponibbli fis-suq biss jekk ikunu ttikkettjati jew jekk ikollhom magħhom id-dokumenti kummerċjali b'konformità mad-dispożizzjonijiet** ta' dan ir-Regolament.
2. **Hliet għal dispożizzjonijiet kuntrarji f'dan** ir-Regolament, **ir-regoli** nazzjonali u **tal-Unjoni** dwar il-harsien ta' proprjetà industrijali u kummerċjali, dwar indikazzjonijiet ta' provenjenza, marki ta' oriġini u il-harsien minn kompetizzjoni ingusta **għandhom jibqgħu applikabbli għall-prodotti tat-tessuti.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Kapitolu 2

Ismijiet ta' fibri tat-tessuti u rekwiżiti relatati tal-ittikkettjar

Artikolu 5

Ismijiet ta' fibri tat-tessuti

1. L-ismijiet tal-fibri **tat-tessuti** elenkati fl-Anness I biss għandhom jintużaw **biex jindikaw il-kompożizzjoni tal-fibri tal-prodotti tat-tessuti**.
2. L-użu ta' ismijiet elenkati fl-Anness I għandu jkun riżervat għal fibri li n-natura tagħhom tikkorrispondi mad-deskrizzjoni stipulata f'dak l-Anness.

Dawk l-ismijiet ma għandhomx jintużaw għal fibri oħra, sew jekk waħedhom sew jekk bhala gherq jew bhala agġettiv.

Il-kelma "harir" ma tistax tintuża biex tindika figura jew preżentazzjoni partikolari fi ħjut kontinwu ta' fibri tat-tessuti.

Artikolu 6

Applikazzjonijiet għal **ismijiet godda ta' fibri tat-tessuti**

Kwalunkwe manifattur jew **persuna li qed tagħxi f'ismu tista' tapplika** għand il-Kummissjoni biex **iżid** isem ġdid ta' fibra **tat-tessuti** mal-lista stipulata fl-Anness I.

L-applikazzjoni għandha tinkludi fajl tekniku kkompilat skont l-Anness II.

Artikolu 7

Prodotti puri

1. Prodotti tat-tessuti komposti esklussivament mill-istess fibra biss jistgħu jiġu ttikkettjati bhala "100 %", "puri" jew "kollu."

Dawn it-termini jew oħrajn simili ma għandhomx jintużaw għal prodotti oħra.

2. Prodott tat-tessuti **jista'** jitqies bhala esklussivament kompost mill-istess fibra jekk ikun fih **mhux aktar minn 2 %** bil-piż minn fibri **estranji**, sakemm din il-kwantità tkun iġġustifikata **bhala teknikament inevitabbli fil-prattika tajba tal-manifattura** u ma tkunx miżjuda bhala materja ta' rutina.

Taht l-istess kundizzjoni, prodott tat-tessuti, li għadda minn proċess ta' tqardix, **jista'** jitqies bhala magħmul esklussivament mill-istess fibra jekk ikun fih **mhux aktar minn 5 %** bil-piż ta' fibri **oħra**.

Artikolu 8

Prodotti tas-suf

1. Prodott tat-tessuti jista' jkun ittikkettjat b'wiehed mill-ismijiet inniżżel fl-Anness III sakemm dan ikun magħmul esklussivament minn fibra tas-suf li ma kinitx giet inkorporata qabel fi prodott lest, li ma kienx ġie soġġett għal kwalunkwe proċessi ta' brim u/jew ta' feltru għajr dawk meħtieġa fil-manifattura ta' dak il-prodott, u li ma kienx ġie mħassar bi trattament jew b'użu.

2. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, l-ismijiet elenkati fl-Anness III jistgħu jintużaw biex jiddeskrivu s-suf li jkun hemm f'tahlita ta' fibra jekk il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin ikunu ntlahqu:

(a) is-suf kollu li jkun hemm f'dik it-tahlita jissodisfa l-htigijiet definiti fil-paragrafu 1;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- (b) dan is-suf ikun jiffirma mhux inqas minn 25 % mill-piż totali tat-tahlita;
- (c) fil-każ ta' tahlita mharrbxa, is-suf ikun imhallat ma' fibra wahda ohra biss.

Il-perċentwali shih ta' kompożizzjoni ta' tahlita bhal din għandu jinghata.

3. **Il-fibri ohra** fil-prodotti msemmija fil-paragrafi 1 u 2, inklużi l-prodotti tas-suq li għaddew minn proċess ta' tqardix, ma għandhomx jaqbuż $\dot{z}$ -0,3 % **tal-piż totali tagħhom** u dan għandu jkun ġustifikat **bhala teknikament mhux evitabbli f'prattika ta' manifattura tajba**.

Artikolu 9**Prodotti tat-tessuti multi-fibri**

1. Prodott tat-tessuti **għandu jkun ittikkettjat bl-isem tal-fibri kostitwenti kollha f'ordni dixxendenti tal-perċentwali skont il-piż**.

2. **Bhala deroga mill-paragrafu 1, u bla ħsara għall-Artikolu 7 (2), fibri li individwalment ikopru sa 3 % tal-piż totali tal-prodott tessili, jew fibri li kollettivament jammontaw għal sa 10 % tal-piż totali, jistgħu jiġu deskritti bit-terminu "fibri ohra", segwit bil-persentaġġ tagħhom skont il-piż, sakemm dawn ma jkunux jistgħu jiġi ddikjarati faċilment fil-waqt tal-manifattura.**

3. Prodotti li jkollhom medd ta' qoton pur u tghama ta' kittien pur, li l-perċentwali ta' qanneb fihom jagħmel għallinqas 40 % tal-piż totali tat-tessut mhux imdaqqas jista' jinghata l-isem ta' "unjoni ta' għażel u qoton" li għandu jkun akkumpanjat mill-ispeċifikazzjoni tal-kompożizzjoni "medd ta' qoton pur - tghama ta' qanneb pur".

4. **Bla ħsara għall-Artikolu 5(1) għall-prodotti tat-tessuti li l-kompożizzjoni tagħhom ma tistax tinghata faċilment fil-hin tal-manifattura tagħhom, it-terminu "fibri mhallta" jew it-terminu "kompożizzjoni tat-tessut mhux speċifikata" jista' jintuża fuq it-tikketta.**

5. **Bhala deroga mill-paragrafu 1, fibra li mhijiex inkluża fl-Anness I tista' tiġi deskritta mit-terminu "fibri ohra", segwit bil-persentaġġ totali tal-piż tagħha, sakemm tkun tressqet applikazzjoni għall-inklużjoni ta' tali fibra fl-Anness I skont l-Artikolu 6.**

Artikolu 10**Fibri dekorattivi u fibri b'effett antistatiku**

Fibri viżibbli, iżolabbli li jservu biss bhala dekorazzjoni u li ma jaqbuż is-7 % tal-piż tal-prodott lest ma għandhom għalfejn jissemmew fil-kompożizzjonijiet ta' fibri stipulati fl-Artikoli 7 u 9.

L-istess għandu japplika għal fibri metalliċi u għal fibri ohra li jiġu inkorporati biex jinkiseb effett antistatiku u li ma jaqbuż it-2 % tal-piż tal-prodott lest.

Fil-każ tal-prodotti msemmija fl-Artikolu 9(3), perċentwali bhal dawn għandhom jiġu kkalkolati fuq il-piż tad-drapp u fuq dak tat-tghama separatament.

Artikolu 11**Materjali li joriginaw mill-annimali**

1. **Meta prodott tat-tessuti jinkludi partijiet mhux magħmula minn tessuti li joriginaw mill-annimali, għandu jkollu tikketta li tiddikjara li dawn il-partijiet huma magħmula minn materjali li joriginaw mill-annimali. L-ittikkettjar m'għandux jiżgwida u għandu jiġi preżentat b'tali mod li l-konsumatur ikun jista' jifhem faċilment għal liema parti tal-prodott jirreferi t-tagħrif fuq it-tikketta.**

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. *L-Istati Membri għandhom jinformaw lill-Kummissjoni dwar il-metodi analitiċi li huma jużaw biex jidentifikaw il-materjali li joriġinaw mill-annimali sa ... (*) u sussegwentement kull meta jkun meħtieġ kif indikat minn żviluppi godda.*

3. *Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati, bi qbil mal-Artikoli 24, 25 u 26, li jispeċifikaw il-forma dettaljata ta' u l-modalitajiet għall-ittikkettjar fuq il-prodotti tat-tessuti msemmija fil-punt 1 u jstabilixxu l-mezzi analitiċi li għandhom jintużaw fl-identifikazzjoni ta' materjali li joriġinaw mill-annimali.*

Artikolu 12

L-ittikkettjar

1. *Il-prodotti tat-tessuti għandhom jiġu ttikkettjati jew immarkati kull meta **jsiru disponibbli** fis-suq.*

It-tikketti għandhom ikunu faċilemment aċċessibbli, viżibbli u mwahħla sew mal-prodott tat-tessuti. Għandhom jibqgħu legġibbli tul il-perjodu ta' użu normali tal-prodott. L-ittikkettjar u l-mod kif jiġi mwahħal għandhom jitwettqu b'tali mod li l-iskumdità kkawżata lill-konsumatur tkun minima meta jkun liebes l-prodott.

Madankollu, *it-tikketti jistgħu jinbidlu jew jiġu ssupplimentati* b'dokumenti kummerċjali li jakkumpanjawhom meta l-prodotti *fornuti lil operaturi ekonomiċi fil-katina tal-forniment*, jew meta jkunu qegħdin jitwasslu għal ordni magħmula *minn kwalunkwe awtorità kontraenti kif definita fid-Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 dwar il-koordinazzjoni ta' proċeduri għall-ġħoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi* (1).

L-ismijiet u d-deskrizzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 5, 7, 8, u 9 għandhom ikunu indikati b'mod ċar f'dokumenti kummerċjali bħal dawn li jkunu mal-prodotti.

L-abbrevjazzjonijiet m'għandhomx jintużaw ħlief għal kodiċi ta' pproċessar mekkanizzati, jew fejn dawn huma definiti fl-istandards rikonoxxuti internazzjonalment, sakemm l-abbrevjazzjonijiet huma spjegati fl-istess dokument kummerċjali.

2. *Meta jqiegħed prodott tat-tessuti fis-suq, il-manifattur, jew jekk dan ma jkunx stabbilit fl-Unjoni, l-importatur għandu jiżgura l-provvista tat-tikketta u l-preċiżjoni tat-tagħrif stampat fuqha.*

Meta jagħmel prodott tat-tessuti disponibbli fis-suq, għandu jiżgura li l-prodotti tat-tessuti jkollhom l-ittikkettjar xieraq preskritt minn dan ir-Regolament.

Distributur għandu jitqies manifattur għall-ghanijiet ta' dan ir-Regolament meta jagħmel prodott tat-tessuti disponibbli fis-suq b'ismu jew bit-trademark tiegħu, iwahħal it-tikketta jew jibdel il-kontenut tat-tikketta.

L-operaturi ekonomiċi msemmija fl-ewwel u fit-tieni subparagrafi għandhom jiżguraw li kwalunkwe tagħrif mogħti meta prodotti tat-tessuti **jsiru disponibbli** fis-suq ma jkunx jista' jiġu mfixxkel mal-ismijiet u mad-deskrizzjonijiet stabbiliti b'dan ir-Regolament.

(*) *Id-dhul fis-seħħ ta'dan ir-Regolament.*

(1) *ĠU L 134, 30.4.2004, p. 114.*

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Artikolu 13

L-użu ta' ismijiet u ta' deskrizzjonijiet

I

1. **Meta prodott tat-tessuti jsir disponibbli fis-suq, l-ismijiet u l-kompożizzjoni tal-fibri msemija** fl-Artikoli 5, 7, 8, u 9 għandhom jiġu indikati fil-katalogi u fil-letteratura kummerċjali, fuq l-ippakkeġġjar, u fuq it-tikketti b'mod li jkun faċilment aċċessibbli, viżibbli u legibbli u b'mod li l-ittri/n-numri jkunu uniformi rigward id-daqs, l-istil u t-tipa. Dan it-tagħrif għandu jkun viżibbli b'mod ċar għall-konsumatur qabel ma jixtri, anke f'każijiet meta x-xiri jsir b'mezzi elettronici.

2. It-trejdmarks jew l-isem tal-impriza jistgħu jidheru eżatt qabel jew wara l-ismijiet u d-deskrizzjonijiet imsemija fl-Artikoli 5, 7, 8, u 9.

Madankollu, fejn trejdmark jew isem ta' impriza jkun fih, waħdu jew bhala aġġettiv jew gherq, wiehed mill-ismijiet imnizzla fl-Anness I jew isem li jista' jiġi konfuż magħhom, dan it-trejdmark jew isem għandu jitpoġġa eżatt qabel jew wara l-ismijiet u d-deskrizzjonijiet imsemija fl-Artikoli 5, 7, 8, u 9.

Tagħrif ieħor għandu dejjem jidher separatament.

3. L-ittikkettjar għandu jkun disponibbli bi kwalunkwe waħda mil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni li tinftiehem faċilment mill-konsumatur aħhari fl-Istat Membru li fih il-prodotti tat-tessuti jsiru disponibbli. Meta jkun xieraq, l-ismijiet tal-fibri tat-tessuti jistgħu jinbidlu b'simboli intelliġibbli li ma jiddependux mil-lingwa, jew jiġu kombinati magħhom.

Fil-każ ta' mkebbba, irkiekel, marelli u kobob, jew kwantità żgħira ohra ta' hjut tal-hjata, tat-tiswija u rakkmu, l-ewwel subparagrafu għandu japplika għall-ittikkettjar inklussiv imsemmi fl-Artikolu 16(3). **Meta prodotti bħal dawn jinbiegħu individwalment lill-utent aħhari, jistgħu jiġu ttikkettjati bi kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Unjoni, sakemm ikollhom ukoll ittikkettjar inkluziv. Meta jkun xieraq, l-ismijiet tal-fibri tat-tessuti jistgħu jinbidlu b'simboli intelliġibbli li ma jiddependux mil-lingwa, jew jiġu kombinati magħhom.**

Il-Kummissjoni għandha tadotta l-atti delegati bi qbil mal-Artikoli 24, 25 u 26, li jistabbilixxu kundizzjonijiet dettaljati dwar l-użu tas-simboli msemija f'dan il-paragrafu.

Artikolu 14

Prodotti tat-tessuti multi-komponenti

1. Kwalunkwe prodott tat-tessuti li fih żewġ komponenti jew iżjed għandu jkollu tikketta li fuqha jidher il-kontenut tal-fibra ta' kull komponent.

Ittikkettjar bħal dan ma għandux ikun obligatorju għall-komponenti għajr għat-tberfil ewlieni u li jirrapprezentaw inqas minn 30 % tal-piż totali tal-prodott.

2. Fejn żewġ prodotti tat-tessuti jew aktar għandhom l-istess kontenut ta' fibra u normalment jiffurmaw unità wahdanija, dawn jehtieġu li jkollhom tikketta wahda biss.

Artikolu 15

Dispożizzjonijiet speċjali

Il-kompożizzjoni tal-fibri ta' prodotti mnizzla fl-Anness IV għandha tiġi indikata skont ir-regoli tal-ittikkettjar stipulati f'dak l-Anness.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Artikolu 16

Derogi

1. B'deroga mill-Artikoli 12, 13 u 14, ir-regoli stipulati fil-paragrafi 2, 3, u 4 ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw.

Fi kwalukwe każ, il-prodotti msemmija fil-paragrafi 3 u 4 ta' dan l-Artikolu għandhom jsiru disponibbli fis-suq b'tali mod li l-konsumatur ahħari jista' jsir jaf fid-dettall dwar il-kompożizzjoni ta' dawn il-prodotti.

2. L-indikazzjoni tal-ismijiet ta' fibri **tat-tessuti** jew tal-kompożizzjoni tal-fibri fuq it-tikketti jew l-immarkar tal-prodotti tat-tessuti msemmija fl-Anness V mhijiex meħtieġa.

Madankollu, fejn trejdmak jew isem ta' impriza jkun fih, wahdu jew bhala aġġettiv jew għerq, wiehed mill-ismijiet imniżżla fl-Anness I jew isem li jista' jiġi konfuż miegħu, l-Artikoli 12, 13 u 14 għandhom japplikaw.

3. Fejn prodotti tat-tessuti mniżżla fl-Anness VI huma tal-istess tip u kompożizzjoni, dawn jistgħu **jsiru disponibbli fis-suq** flimkien taħt tikketta inklussiva.

4. Il-kompożizzjoni ta' prodotti tat-tessuti mibjugħin bil-metru għandha tintwera biss fuq it-tul tar-romblu li **jsir disponibbli fis-suq**.

Kapitolu 3

Is-sorveljanza tas-suq ■

Artikolu 17

Dispożizzjonijiet tas-sorveljanza tas-suq

1. L-awtoritajiet ■ għas-sorveljanza tas-suq għandhom iwettqu verifiki fir-rigward tal-konformità tal-kompożizzjoni tal-prodotti tat-tessuti bit-tagħrif provdut dwar il-kompożizzjoni ta' daww il-prodotti skont **dan ir-Regolament**.

2. **Għall-għan li tkun determinata l-kompożizzjoni tal-fibri tal-prodotti tat-tessuti**, il-verifiki msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jitwettqu skont il-metodi **jew l-istandards armonizzati** stipulati fl-Anness VIII.

Għal dawn il-finijiet, il-percentwali ta' fibra stipulati fl-Artikoli 7, 8 u 9 għandhom jiġu stabbiliti bl-applikazzjoni tal-konċessjoni miftehma xierqa għall-massa anidra ta' kull fibra stabbilita fl-Anness IX, wara li jkunu tneħhew l-oġġetti msemmija fl-Anness VII.

Fir-rigward tad-determinazzjoni tal-kompożizzjoni tal-fibri stipulati fl-Artikoli 7, 8 u 9, l-oġġetti mniżżla fl-Anness VII ma għandhomx jitqiesu.

3. Kwalunkwe laboratorju **akkreditat u approvat mill-awtoritajiet tal-Istati Membri għall-ittestjar** ta' tahlitiet ta' tessuti li għalihom ma hemm l-ebda metodu ta' analiżi uniformi fil-livell **tal-Unjoni** għandu jiddetermina l-kompożizzjoni **tal-fibri** ta' tahlitiet bħal dawn ■, waqt li jindika r-riżultat miksub fir-rapport tal-analiżi **il-metodu li ntuża**, u **l-grad** ta' preċiżjoni **ta' dan il-metodu**.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Artikolu 18

Tolleranzi

1. Għall-finijiet tal-istabbiliment tal-kompożizzjoni tal-prodotti tat-tessuti maħsuba għall-konsumatur aħhari, it-tolleranzi stipulati fil-paragrafi 2, 3, u 4 għandhom japplikaw.

2. Il-preżenza ta' fibri estranji fil-kompożizzjoni li għandhom jinghataw skont l-Artikolu 9 ma għandhiex għalfejn tiġi indikata jekk il-perċentwali ta' dawn il-fibri ma jilhaqx dawn il-punti li ġejjin:

(a) 2 % tal-piż totali tal-prodott tat-tessuti, sakemm din il-kwantità tkun ġustifikata **bħala teknikament inevitabbi fil-prattika tajba tal-manifattura** u ma tkunx giet miżjuda bħala kwistjoni ta' rutina;

(b) **taħt l-istess kundizzjoni**, 5 % **tal-piż totali fil-każ ta'** prodotti **tat-tessuti** li jkunu għaddew minn proċess ta' tqardix.

Il-punt (b) ta' dan il-paragrafu għandu jkun bla ħsara għall-Artikolu 8(3).

3. Għandha tkun permessa tolleranza ta' manifattura ta' 3 % bejn il-perċentwali tal-fibra mistqarra li għandhom jinghataw skont l-Artikolu 9 u l-perċentwali miksuba mill-analiżi mwettqa skont l-Artikolu 17, fir-rigward tal-piż totali tal-fibri muri fuq it-tikketta. Tolleranza bħal din għandha tapplika wkoll għal dan l-ġej:

(a) fibri li huma elenkati mingħajr l-ebda indikazzjoni tal-perċentwali tagħhom skont l-Artikolu 9(2);

(b) il-perċentwali ta' suf imsemmi fl-Artikolu 8(2)(b).

Għall-finijiet tal-analiżi, it-tolleranzi għandhom jiġu kkalkulati b'mod separat. Il-piż totali li għandu jitqies fil-kalkolu tal-tolleranza msemmija f'dan il-paragrafu għandu jkun dak tal-fibri tal-prodott lest li minnu għandu jitnaqqas il-piż ta' kwalunkwe fibri estranji misjuba meta tkun giet applikata t-tolleranza msemmija fil-paragrafu 2.

Iż-zieda tal-tolleranzi li hemm referenza għalihom fil-paragrafi 2 u 3 għandha tkun permessa biss jekk xi fibri estranji misjuba b'analizi, meta tiġi applikata t-tolleranza msemmija fil-paragrafu 2, tinzerta tkun tal-istess tip kimiku bħala waħda jew iktar mill-fibri murija fuq it-tikketta.

4. Fil-każ ta' prodotti partikolari li għalihom il-proċess tal-manifattura jitlob tolleranzi oghla minn dawk mogħtija fil-paragrafi 2 u 3, tolleranzi oghla jistgħu jiġu awtorizzati mill-Kummissjoni meta l-konformità tal-prodott tiġi kkontrollata skont l-Artikolu 17(1) f'każijiet eċċezzjonali biss u fejn tkun ipprovduta ġustifikazzjoni xierqa mill-manifattur.

Il-manifattur għandu jressaq talba li tagħti raġunijiet u evidenza biżżejjed taċ-ċirkostanzi eċċezzjonali tal-manifattura.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Kapitolu 4**Indikazzjoni ta' oriġini għall-prodotti tat-tessuti****Artikolu 19****Indikazzjoni ta' oriġini għall-prodotti tat-tessuti impurtati minn pajjiżi terzi**

1. Għall-għan ta' dan l-Artikolu, it-termini "oriġini" jew "li joriġinaw" għandhom jirreferu għal oriġini mhux preferenzjali skont l-Artikoli 35 u 36 tar- Regolament (KE) Nru 450/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat- 23 ta' April 2008 li jstabbilixxi l-Kodiċi Doganali Komunitarju (Kodiċi Doganali Modernizzat) ⁽¹⁾.
2. L-importazzjoni jew t-tqegħid fuq is-suq ta' prodotti tat-tessuti impurtati minn pajjiżi terzi, barra minn dawk li joriġinaw mit-Turkija u l-Pajjiżi Kontraenti tal-Ftehim taż-ŻEE, għandhom ikunu soġġetti għall-ittikkettjar tal-oriġini skont il-kundizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu.
3. Il-pajjiż tal-oriġini ta' prodotti tat-tessuti għandu jiġi indikat fuq it-tikketta ta' dawk il-prodotti. F'każijiet fejn il-prodotti huma ppakkjati, għandu jkun hemm indikazzjoni separata fuq il-pakkett. L-indikazzjoni tal-pajjiż ta' oriġini ma tistax tiġi sostitwita b' indikazzjoni li tikkorrispondi fid-dokumenti kummerċjali li jakkumpanjaw il-prodott.
4. Il-Kummissjoni tista' tadotta l-atti delegati, skont l-Artikoli 24, 25 u 26, sabiex jiġu stabbiliti l-każijiet fejn l-indikazzjoni tal-oriġini fuq il-pakkett għandha tiġi aċċettata minflok l-ittikkettjar tal-prodotti nfushom. Dan jista' jkun il-każ, partikolarment meta l-prodotti normalment jaslu għand il-konsumatur jew l-utent aħhari fil-pakkett normali tagħhom.
5. Il-kliem "made in" flimkien mal-isem tal-pajjiż tal-oriġini għandhom jindikaw l-oriġini tal-prodotti tat-tessuti. L-ittikkettjar għandu jkun disponibbli bi kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Unjoni li tinftiehem faċilment mill-konsumatur aħhari fl-Istat Membru li fih il-prodotti ser isiru disponibbli fis-suq fis-suq.
6. L-ittikkettjar tal-oriġini għandu jkun jidher sew, jinqara b'mod ċar u ma jithassarx, għandu jkun viżibbli tul l-immaniġġjar normali, distint b'mod ċar minn kull informazzjoni oħra u għandu jkun pprezentat b'tali mod li la jiżgwida u l-anqas ma' jagħti impressjoni żbaljata dwar l-oriġini tal-prodott.
7. Il-prodotti tat-tessuti għandu jkollhom it-tikkettjar meħtieġ fil-hin tal-importazzjoni. Dan l-ittikkettjar ma jistax jitneħħa jew jiġi mbgħabas sa meta l-prodotti ma jinbigħux lill-konsumatur jew lill-utent aħhari.

Artikolu 20**Indikazzjoni ta' oriġini għal prodotti oħra tat-tessuti**

1. Meta l-oriġini tal-prodott tat-tessuti barra minn dawk imsemmija fl-Artikolu 19 tkun indikata fuq it-tikketta, din l-indikazzjoni għandha tkun soġġetta għall-kundizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu.
2. Il-prodott għandu jitqies li joriġina mill-pajjiż fejn għadda minn minn tal-inqas tnejn mill-istadji ta' manifattura li ġejjin:

— għażil;

— insiġ;

— irfinar;

— tiswir.

⁽¹⁾ ĠU L 145, 4.6.2008, p. 1.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3. Il-prodott tat-tessut ma jistax jiġi deskritt fuq it-tikketta bhala li jorigina kollu kemm hu minn pajjiż jekk ma jkunx għadda mill-istadji ta' manifattura kollha f'dak il-pajjiż, kif imsemmi f'punt 2.
4. Il-kliem "made in" flimkien mal-isem tal-pajjiż tal-orġini għandhom jindikaw l-orġini tal-prodotti tat-tessuti. L-ittikkettjar għandu jkun disponibbli bi kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Unjoni li tinftiehem faċilment mill-konsumatur aħhari fl-Istat Membru li fih il-prodott ser isiru disponibbli fis-suq fis-suq.
5. L-ittikkettjar tal-orġini għandu jkun jidher sew, jinqara b'mod ċar u ma jithassarx, għandu jkun viżibbli tul l-inmaniġġjar normali, distint b'mod ċar minn kull informazzjoni oħra u għandu jkun ppreżentat b'tali mod li ma jiżgwidax u lanqas ma' jagħti impressjoni żbaljata dwar l-orġini tal-prodott.

Artikolu 21

Atti ddelegati

Il-Kummissjoni tista' tadotta l-atti delegati bi qbil mal-Artikoli 19a, 19b u 19c sabiex:

- tiddetermina l-forma dettaljata ta u l-modalitajiet tal-ittikkettjar tal-orġini;
- tistabbillixxi lista ta' termini fil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni li jesprimu b'mod ċar li l-prodotti joriginaw mill-pajjiż indikat fuq it-tikketta;
- tiddetermina l-każijiet fejn l-abbrevjazzjonijiet użati normalment jindikaw b'mod ċar il-pajjiż tal-orġini u jistgħu jintużaw għall-ghan ta' dan ir-Regolament;
- tiddetermina l-każijiet fejn il-prodotti ma jistgħux jew ma jehtigux li jiġu ttikkettar għal raġunijiet tekniċi jew ekonomiċi;
- tiddetermina regoli oħrajn li jistgħu jinhtieġu meta jidher li l-prodotti ma jikkonformawx ma' dan ir-Regolament.

Artikolu 22

Dispożizzjonijiet komuni

1. Il-prodotti tat-tessuti msemmija fl-Artikolu 19 għandhom jitqiesu li ma jikkonformawx ma' dan ir-Regolament jekk:
  - ma jkollhomx tikketta tal-orġini;
  - it-tikketta tal-orġini ma taqbilx mal-orġini tal-prodotti;
  - it-tikketta tal-orġini tkun inbidlet jew tneħhiet u jew tbgħabset b'xi mod ieħor, barra meta tkun inhtieġet korrezzjoni f'konformità mal-punt 5 ta' dan l-Artikolu.
2. Il-prodotti tat-tessuti barra minn dawk imsemmija fl-Artikolu 19 għandhom jitqiesu li ma jikkonformawx ma' dan ir-Regolament jekk:
  - it-tikketta tal-orġini ma taqbilx mal-orġini tal-prodotti;
  - it-tikketta tal-orġini tkun inbidlet jew tneħhiet u jew tbgħabset b'xi mod ieħor, barra meta tkun inhtieġet korrezzjoni f'konformità mal-punt 5 ta' dan l-Artikolu.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3. Il-kummissjoni tista' tadotta atti delegati bi qbil mal-Artikoli 24, 25 u 26 fir-rigward ta' dikjarazzjonijiet u dokumenti ta' prova li jistgħu jitqiesu li jixhdu konformità ma' dan ir-Regolament.

4. L-Istati Membri għandhom jistipulaw ir-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament u għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw għall-implimentazzjoni tagħhom. Il-penalitajiet previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhom javżaw lill-Kummissjoni b'dawn id-dispożizzjonijiet sa mhux aktar tard minn (*)... , u għandhom javżawha mingħajr dewmien b'kull emenda sussegwenti li taffettwahom.

5. Meta l-prodotti ma jikkonformawx ma' dan ir-Regolament, l-Istati Membri għandhom konsegwentement jadottaw il-miżuri meħtieġa li jitolbu lis-sid tal-prodotti jew lil kull persuna responsabbli oħra, biex jittikkettjaw dawk il-prodotti bi qbil ma' dan ir-Regolament u bi spejjeż għalihom.

6. Fejn meħtieġ għall-applikazzjoni effettiva ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jagħmlu skambju tad-data miġbura waqt il-kontrolli ta' konformità ma' dan ir-Regolament, inklużi mal-awtoritajiet u ma' persuni jew organizzazzjonijiet oħrajn li ngħataw is-setgħa mill-Istati Membri skont l-Artikolu 11 tad-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2005 dwar negozju mhux ġust lill-konsumatur skont prattiki kummerċjali fis-suq intern ⁽¹⁾.

Kapitolu 5

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 23

Adattament għall-progress tekniku

Emendi għall-Annessi I, II, IV, V, VI, VII, VIII u IX li hija meħtieġa għall-adattament ta' dawk l-Annessi għall-progress tekniku għandhom ikunu adottati mill-Kummissjoni permezz ta' atti ddelegati skont l-Artikolu 24, u sugġett għall-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikoli 25 u 26.

Artikolu 24

L-eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħat biex jiġu adottati l-atti ddelegati msemmija fl-Artikoli 11, 13, 19, 21, 22 u 23 għandhom jiġu kkonferiti lill-Kummissjoni għal perijodu ta' hames snin wara ... (**). Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport dwar is-setgħat iddelegati mhux aktar tard minn sitt xhur qabel tmiem il-perjodu ta' hames snin. Ma' dak ir-rapport, jekk ikun xieraq, għandha ssir proposta leġiżlattiva sabiex jittawwal il-perjodu ta' żmien tad-delega.

2. Malli tadotta att iddelegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah fl-istess hin lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Artikolu 25

Revoka tad-delega

Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikoli 11, 13, 19, 21, 22 u 23 tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe żmien mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

(*) Disa' xhur wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

(¹) ĠU L 149, 11.6.2005, p. 22.

(**) Id-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Artikolu 26

Ogġezzjonijiet għall-atti ddelegati

1. Il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill jistgħu joġġezzjonaw għal att iddelegat fi żmien tliet xhur mid-data ta' notifika.

Fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew il-Kunsill dan il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn.

2. Jekk, kif jintemm il-perjodu msemmi fil-paragrafu 1, la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu ogġezzjonaw għall-att iddelegat, jew kemm il-Parlament Ewropew kif ukoll il-Kunsill ikunu infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex bihsiebhom joġġezzjonaw, l-att għandu jkun ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea u għandu jidhol fis-seħh fid-data ddikjarata fih.

█

Artikolu 27

Rappurtar

Sa ... (*), il-Kummissjoni għandha tressaq rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, b'enfasi fuq it-talbiet u l-adozzjoni tal-ismijiet il-godda ta' fibri **tat-tessuti u, meta jkun ġustifikat, għandha tressaq proposta legiżlattiva.**

Artikolu 28

Reviżjoni

1. **Sal- ... (**), il-Kummissjoni għandha tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rigward rekwiżiti godda possibbli li jistgħu jiġu introdotti fil-livell tal-Unjoni bil-hsieb li jipprovdur lill-konsumaturi informazzjoni preċiża, rilevanti, intelligibbli u komparabbli dwar il-karatteristiċi tal-prodotti tat-tessuti. Ir-rapport għandu jkun imsejjes fuq konsultazzjoni wiesgħa mal-partijiet interessati kollha, stharrig tal-konsumaturi u analiżi bir-reqqa tal-benefiċċju meta mqabbel man-nefqa u, fejn xieraq, għandu jkun fih proposti legiżlattivi. Ir-rapport għandu jeżamina, inter alia, il-kwistjonijiet li ġejjin:**

- sistema ta' tikkettjar armonizzata rigward il-kura,
- sistema uniformi fl-UE kollha ta' tikketti tal-istess daqs għall-ilbies u ż-żraben,
- indikazzjoni ta' kull sustanza potenzjalment allergenika jew perikoluża użata fil-manifattura jew l-ipproċessar ta' prodotti tat-tessuti,
- tikkettar ekoloġiku marbut mal-prestazzjoni ambjentali u l-produzzjoni sostenibbli ta' prodotti tat-tessuti,
- tikkettar soċjali biex jinforma lill-konsumaturi dwar il-kundizzjonijiet soċjali li taħthom sar il-prodott tat-tessuti,
- tikketti ta' twissija dwar il-prestazzjoni rigward il-fjammabilità tal-prodotti tat-tessuti, b'mod partikulari l-ilbies b'periklu kbir li jaqbad,
- tikkettar elettroniku, inkluża l-Identifikazzjoni tal-Frekwenza tar-Radju (RFID),

(*) Tliet snin mid-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

(**) Sentejn mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- l-inklużjoni ta' numru ta' identifikazzjoni fuq it-tikketta li għandha tintuza sabiex wiehed jakkwista tagħrif addizzjonali dwar il-prodott jekk jixtieq, per eżempju permezz tal-Internet,
- l-użu ta' simboli li ma jiddependux mil-lingwa għall-identifikazzjoni tal-fibri użati għall-manifattura ta' prodott tat-tessuti, li jippermetti lill-konsumatur jifhem faċilment il-kompożizzjoni tiegħu u, b'mod partikulari, l-użu ta' fibri naturali jew sintetiċi.

2. Sa ... (*), il-Kummissjoni għandha tagħmel studju biex tevalwa jekk is-sustanzi użati fil-manifattura jew l-ipproċessar tal-prodotti tat-tessuti jistgħux ikunu perikolużi għas-saħħa tal-bniedem. Dan l-istudju għandu jevalwa b'mod partikulari jekk hemmx rabta każwali bejn ir-reazzjonijiet allergeniċi u l-fibri sintetiċi, il-koloranti, il-bijocidi, il-preservattivi jew in-nanoparticelli użati fil-prodotti tat-tessuti. Dan l-istudju għandu jissejjes fuq evidenza xjentifika u għandu jqis ir-riżultati tal-attivitajiet ta' sorveljanza tas-swieq. Abbażi tal-istudju, il-Kummissjoni, meta jkun għustifikat, għandha tippreżenta proposti legiżlattivi bil-għan li ttiprobixxi jew tillimita l-użu ta' sustanzi potenzjalment perikolużi użati fil-prodotti tat-tessuti, b'konformità mal-legiżlazzjoni rilevanti tal-UE.

Artikolu 29

Dispożizzjoni transizzjonali

Prodotti tat-tessuti li huma konformi mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2008/121/KE u li tqiegħdu fis-suq qabel... (**), jistgħu jibqgħu jitqiegħdu fis-suq sa ... (**).

Artikolu 30

Thassir

Id-Direttivi 73/44/KEE, 96/73/KE u 2008/121/KE [jew abbozzati mill-ġdid] huma mhassra b'effett minn .... (**).

Ir-referenzi magħmula għad-Direttivi mhassra għandhom jinftiehemu bhala referenzi għal dan ir-Regolament u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness X.

Artikolu 31

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-20 jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

(*) Sentejn mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

(**) Sitt xhur wara d-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

(***) Sentejn u sitt xhur mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

(****) Id-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX I

TABELLA TAL-FIBRI TAT-TESSUTI

Numru	Isem	Deskrizzjoni tal-fibra
1	suf	Fibri mis-suf tan-nagħaġ jew tal-ħrief (<i>Ovis aries</i>) jew tahlita ta' fibri mis-suf tan-nagħaġ jew tal-ħrief u x-xagħar tal-annimali elenkati fil-punt 2
2	alpaka, ljama, ġemel, kaxmer, moher, vikunja Angoraangora, jak, guanako, kaxgora, kastur, lontra, segwiti jew le bl-isem "suf" jew "xagħar"	xagħar tal-annimali li ġejjin: alpaka, ljama, ġemel, mogħża tal-kaxmer, mogħża tal-angora, fenek tal-angora, vikunja, jak, guanako, mogħża tal-kaxgora, kastur, lontra
3	xagħar tal-annimal jew taż-żiemel, bi jew mingħajr indikazzjoni tat-tip ta' annimal (eż. xagħar tal-merħla, xagħar tal-mogħża komuni, xagħar taż-żiemel)	xagħar ta' annimali varji mhux imsemmija f'1 u 2
4	ħarir	fibra miksuba esklussivament minn insetti li jobzqu l-ħarir
5	qoton	fibra miksuba mill-ifsdqa tal-pjanta tal-qoton (<i>Gossypium</i>)
6	kapok	fibra miksuba mill-intern tal-frotta tal-kapok (<i>Ceiba pentandra</i>)
7	kittien	fibra miksuba mill-qalba tal-pjanta tal-kittien (<i>Linum usitatissimum</i>)
8	qanneb ġenwin	fibra miksuba mill-qalba tal-qanneb (<i>Cannabis sativa</i>)
9	ġuta	fibra miksuba mill-qalba tal- <i>Corchorus olitorius</i> u l- <i>Corchorus capsularis</i> . Għall-ghanijiet ta' dan ir-Regolament, fibri tal-qalba miksuba minn l-ispeċi segwenti għandhom jiġu ttrattati bl-istess mod bħall-ġuta: <i>Hibiscus cannabinus</i> , <i>Hibiscus sabdariffa</i> , <i>Abutilon avicennae</i> , <i>Urena lobata</i> , <i>Urena sinuata</i>
10	abaka (Qanneb ta' Manila)	fibra miksuba mill-weraq ta' barra tal- <i>Musa textilis</i>
11	alfa	fibra miksuba mill-weraq tal- <i>Istipa tenacissima</i>
12	kajjar (ġewż tal-Indi)	fibra miksuba mill-frotta tal- <i>Cocos nucifera</i>
13	ġummar	fibra miksuba mill-qalba tas- <i>Cytisus scoparius</i> u/jew tal- <i>Spartium Junceum</i>
14	rami	fibra miksuba mill-qalba tal- <i>Boehmeria nivea</i> u l- <i>Boehmeria tenacissima</i>
15	sisal	fibra miksuba mill-weraq tal- <i>Agave sisalana</i>
16	Sunn	fibra mill-qalba tal- <i>Crotalaria juncea</i>
17	Sabbara	fibra mill-qalba tal- <i>Agave Fourcroydes</i>
18	Maguey	fibra mill-qalba tal- <i>Agave Cantala</i>
19	aċetat	fibra tal-aċetat taċ-ċelluluża fejn inqas minn 92 % imma għall-inqas 74 % tal-gruppi hydroxyl huma aċetilati

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Numru	Isem	Deskrizzjoni tal-fibra
20	alġinat	fibra miksuba minn imluħa metalliċi u l-aċidu alġiniku
21	kupro (cuprammonium rayon)	fibra taċ-ċelluloża riġenerata miksuba bil-proċess cuprammonium
22	modal	fibra taċ-ċelluloża riġenerata miksuba minn proċess viskuż modifikat li għandu saħħa qawwija li jkisser u modulu għoli ta' tixrib. Is-saħħa biex tkisser (B_C) fl-istat ikkundizzjonat u l-forza (B_M) meħtieġa biex tipproduċi titwil ta' 5 % fi stat imxarrab huma: B_C (CN) $\geq 1,3 \sqrt{T} + 2 T$ B_M (CN) $\geq 0,5 \sqrt{T}$ fejn T hija d-densità lineari medja f'decitex
23	proteina	fibra miksuba minn sostanzi ta' proteina naturali riġenerati u stabbilizzati permezz ta' azzjoni ta' aġenti kimiċi
24	triacetat	fibra tal-aċetat taċ-ċelluloża fejn għallinqas 92 % tal-gruppi hydroxyl huma aċetilitati
25	viskuż	fibra taċ-ċelluloża riġenerata miksuba bil-proċess viskuż għal fibra tal-filament u fibra diskontinwa
26	akrilik	fibra fformata minn makromollikuli linejari li jinkludu għallinqas 85 % (bil-piż) fil-katina tal-mudell acrylonitrilic
27	chlorofibre	fibra fformata minn makromollikuli lineari li jkollhom fil-katina tagħhom iktar minn 50 % bil-piż ta' unitajiet monomeriċi ta' vinil klorinat u vinilidene klorinat
28	fluorofibre	fibra fformata minn makromollikuli lineari magħmula minn monomeri fluorcarbon aliphatic
29	modakrilik	fibra fformata minn makromollikuli lineari li jkollhom fil-katina tagħhom iktar minn 50 % u inqas minn 85 % (bil-piż) tal-mudell acrylonitrilic
30	poliamide jew najlon	fibra magħmula minn makromollikuli sintetiċi lineari li jkollhom fit-katina rabtiet rikorrenti ma' amide li minn mill-inqas 85 % huwa magħqud ma' unitajiet alifatiċi jew ċikloalifatiċi
31	aramid	fibri magħmulin minn makromollikuli lineari sintetiċi magħmula minn gruppi aromatiċi magħqudin b'rabtiet ta' amide jew imide, li minnhom mill-inqas 85 % huma magħqudin direttament ma' żewġ ċrieki aromatiċi u bin-numru ta' konnessjonijiet ta' imide, jekk dawn tal-aħħar ikunu preżenti, ma jaqbżix in-numru ta' konnessjonijiet ta' amide
32	polyimide	fibri fformati minn makromollikuli sintetiċi lineari li fit-tahlita fihom unitajiet ripetuti ta' imide
33	lyocell	fibra taċ-ċelluloża riġenerata miksuba mit-tidwib, u proċess ta' solvent organiku (tahlita ta' kimiċi organiċi u ilma) b'tidwir, minghajr ma jiffurmaw derivati
34	polylactide	fibra magħmula minn makromollikuli lineari- li jkollhom fil-katina mill-inqas 85 % (f'massa) ta' unitajiet ta' esteri ta' aċidu lattiku derivati minn zokkor naturali, u li jkollhom temperatura li fiha jinħallu ta' mill-inqas 135 °C
35	poliester	fibra fformata minn makromollikuli linejari li jkun fihom għallinqas 85 % (bil-piż) fil-katina ta' ester ta' aċidu diol u tereftaliku

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Numru	Isem	Deskrizzjoni tal-fibra
36	polyethylene	fibra ffurmata minn makromollikuli linejari ta' idrokarbonju saturizzat allifatiku mhux sostitwit
37	polipropilene	fibra ffurmata minn makromollikulu linejari ta' idrokarbonju saturizzat alifatiku fejn atomu wiehed tal-karbonju minn kull tnejn igorr methyl side chain fid-dispożizzjoni isotattika u minghajr iktar sostituzzjoni
38	polyicarbamide	fibra ffurmata minn makromolekuli lineari li jkollhom fil-katina l-grupp funzjonali tal-ureylene rikorrenti (NH—CO—NH)
39	poliurethane	fibra ffurmata minn makromollikuli lineari maghmula minn ktajjen bil-grupp funzjonali tal-urethane rikorrenti
40	vinilal	fibra ffurmata minn makromollikuli lineari li l-katina tagħhom hija maghmula bil-poly(alkohol tal-vinil) b'livelli differenti ta' aċetalizzazzjoni
41	trivinil	fibra ffurmata minn acrylonitrile terpolymer, monomer ta' vinil klorinat u t-tielet monomeru tal-vinil, li l-ebda wiehed minnhom ma jirrapreżenta daqs 50 % tal-piż totali
42	elastodiene	elastofibre magħmul minn polyisoprene naturali jew sintetiku, jew magħmul minn dienes polimerizzat wiehed jew iktar bi jew minghajr monomeru tal-vinil wiehed jew aktar, u li, meta miġbud għal tliet darbiet it-tul oriġinali tiegħu u rilaxxat, jirkupra minnufih u b'mod sostanzjali t-tul inizjali tiegħu
43	elastane	elastofibre magħmul minn għallinqas 85 % (bil-piż) ta' polyurethane segmentat u li, meta miġbud għal tliet darbiet it-tul oriġinali tiegħu u rilaxxat, jirkupra minnufih u b'mod sostanzjali t-tul inizjali tiegħu
44	fibra tal-ħġieġ	fibra magħmula mill-ħġieġ
45	isem li jikkorrispondi għall-materjali li minnhom huma maghmula l-fibri, eż. metall (metalliku, metallizzat), asbestos, karta, segwiti jew le mill-kelma "ħjut" jew "fibra"	fibri miksubin minn materjali ġodda jew mixxellanji mhux elenkati hawn fuq
46	elastomultiester	fibra ffurmata b'azzjoni bejn makromollikuli lineari kimikament distinti f'zewġ fażijiet jew aktar (li minnhom l-ebda wiehed ma jaqbeż il-85 % bhala piż) u li fiha gruppi ta' esterji bhala unitajiet funzjonali dominanti (mill-inqas 85 %) u li, wara trattament adatt meta miġbuda għal darba u nofs it-tul oriġinali u rilaxxata, tirkupra malajr u b'mod sostanzjali għat-tul oriġinali tagħha
47	Elastolefin	fibri magħmulin minn mill-inqas 95 % (bhala piż) tal-makromollikuli mmaljati salib parzjalment, magħmulin mill-ethylene u mill-inqas minn olefin wiehed iehor u li, meta miġbudin darba u nofs it-tul oriġinali tagħhom u rilaxxati, jirkupraw malajr u b'mod sostanzjali għat-tul oriġinali tagħhom
48	Melamine	fibra magħmula minn mill-inqas 85 % bhala piż tal-makromollikuli mmaljati salib magħmula mid-derivati tal-melamina

ANNEX II

REKWIŻITI MINIMI GĦAL FAJL TEKNIKU BIEX JAPPLIKA GĦAL ISEM ĠDID TA' FIBRA **TAT-TESSUTI**

(Artikolu 6)

Fajl tekniku li jrid jipproponi isem ġdid ta' fibra **tat-tessuti** għall-inklużjoni fl-Anness I, kif imsemmi fl-Artikolu 6, għandu jkun fih mill-inqas it-tagħrif li ġej:

— Isem propost tal-fibra;

L-isem propost għandu jkun relatat mal-kompożizzjoni kimika u għandu jipprovdu tagħrif dwar il-karatteristiċi tal-fibra, jekk xieraq. L-isem propost għandu jkun hieles mid-drittijiet u ma għandux ikun marbut mal-manifattur.

— Definizzjoni proposta tal-fibra;

Il-karatteristiċi msemmija fid-definizzjoni tal-fibra l-ġdida, bhal pereżempju l-elasticità, għandhom ikunu verifikabbli permezz ta' metodi ta' ittestjar li għandhom jittressqu flimkien mal-fajl tekniku u r-riżultati sperimentali tal-analiżi.

— Identifikazzjoni tal-fibra: formula kimika, differenzi mill-fibri eżistenti, flimkien ma', fejn rilevanti, dejta fid-dettall bhall-punt tat-tidwib, id-densità, l-indiċi rifrattiv, l-aġir fi hruq u l-ispettru FTIR;

— It-tolleranza miftiehma proposta;

— Metodi ta' identifikazzjoni u ta' kwantifikazzjoni żviluppati biżżejjed, inkluża dejta sperimentali;

L-applikant għandu jevalwa l-possibilità li juża l-metodi elenkati fl-Anness VIII ta' dan ir-Regolament biex janalizza t-taħlittiet kummerċjali l-aktar mistennija tal-fibra l-ġdida ma' fibri oħra u għandu jipproponi mill-inqas waħda minn dawn il-metodi. Għal dawk il-metodi fejn il-fibra tista' titqies bhala komponent li ma jinhallx, l-applikant għandu jivvaluta l-fatturi ta' korrezzjoni tal-massa tal-fibra l-ġdida. Id-dejta kollha sperimentali għandha titressaq mal-applikazzjoni.

Jekk il-metodi mnizżla f'dan ir-Regolament mhumiex adattati, l-applikant għandu jipprovdi raġunament xieraq u jipproponi metodu ġdid.

L-applikazzjonijiet għandu jkun fihom id-dejta sperimentali għall-metodi proposti. Dejta dwar il-precizjoni, ir-robustezza u r-ripetittività tal-metodi għandha tingħata mal-fajl.

— ***Ir-riżultati tat-testijiet li saru biex ikunu evalwati reazzjonijiet allergeniċi possibbli jew effetti negattivi oħra tal-fibra l-ġdida fuq is-saħħa tal-bniedem, skont il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-UE;***

— Tagħrif addizzjonali ta' appoġġ għal mal-applikazzjoni: proċess ta' produzzjoni, rilevanza għall-konsumatur;

— Il-manifattur jew ir-rappreżentant tiegħu għandu jipprovdi kampjuni rappreżentattivi tal-fibra pura l-ġdida u t-taħlittiet rilevanti tal-fibra meħtieġa għat-twettiq tal-validazzjoni tal-metodi ta' identifikazzjoni u ta' kwantifikazzjoni proposti, jekk mitluba mill-Kummissjoni.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX III

ISMJIET LI JIDRHU FL-ARTIKOLU 8(1)

- bil-Bulgaru: “необработена вълна”,
  - bl-Ispanjaol: “lana virgen” jew “lana de esquilado”,
  - biċ-Ċek: “strižní vlna”,
  - bid-Daniż: “ren, ny uld”,
  - bil-Ġermaniż: Schurwolle’,
  - bl-Estonjan: “uus vill”,
  - bl-Irlandiż: ‘olann lomra’
  - bil-Grieg: “παρθένο μαλλι”,
  - bl-Ingliż: “fleece wool” jew “virgin wool”,
  - bil-Frañċiż: “laine vierge” jew “laine de tonte”,
  - bit-Taljan: “lana vergine” jew “lana di tosa”,
  - bil-Latvjan: “pirmlietojuma vilna” jew “cirptā vilna”,
  - bil-Litwan: “natūralioji vilna”,
  - bl-Ungeriz: “élőgyapjú”,
  - bil-Malti: “suf vergni”,
  - bl-Olandiż: “scheerwol”,
  - bil-Pollakk: “żywa wełna”,
  - bil-Portugiż: “lã virgem”,
  - bir-Rumen: “lână virgină”,
  - bis-Slovakk: “strižná vlna”,
  - bis-Sloven: “runska volna”,
  - bil-Finlandiż: “uusi villa”,
  - bl-Iżvediż: “ren ull”.
-

ANNEX IV

DISPOŻIZZJONIJET SPEĊJALI GHALL-ITIKKETTJAR TA' ĊERTI PRODOTTI

(Artikolu 15)

Prodotti	Id-dispożizzjonijiet dwar l-ittikkettjar
1. Il-prodotti tal-kriepet li ġejjin:	Il-kompożizzjoni tal-fibri għandha tiġi indikata fuq it-tikketta billi tinghata l-kompożizzjoni tal-prodott kollu jew, inklussivament jew b'mod separat, il-kompożizzjoni tal-komponenti elenkati rispettivament:
(a) Riċipetti	Id-drapp ta' ġewwa u ta' barra tal-boroż u d-dahar
(b) Kriepet	Il-panewijiet webbiesa ta' quddiem, ta' wara u tal-ġnub
(c) Corselettes	Id-drapp ta' barra u ta' ġewwa tal-boroż, il-panewijiet webbiesa ta' quddiem u ta' wara u l-panewijiet tal-ġnub
2. Prodotti ohra tal-kriepet mhux elenkati hawn fuq	Il-kompożizzjoni tal-fibri għandha tiġi indikata billi tinghata l-kompożizzjoni tal-prodott kollu jew, inklussivament jew b'mod separat, il-kompożizzjoni tal-komponenti varji tal-prodotti. Ittikettjar bħal dan ma għandux ikun obligatorju għal komponenti li jirrapreżentaw inqas minn 10 % tal-piż totali tal-prodott
3. Il-prodotti kollha tal-kriepet	L-ittikkettjar separat tal-partijiet varji tal-prodotti tal-kriepet għandu jsir b'tali mod li l-konsumatur ahħari jkun jista' jifhem faċilment għal liema parti tal-prodott jirreferi t-tagħrif fuq it-tikketta
4. Tessuti stampati b'incizjoni	Il-kompożizzjoni tal-fibra għandha tinghata għall-prodott bħala haġa shiħa u tista' tkun indikata billi, il-kompożizzjoni tad-drapp bażiku u dik tal-partijiet incizi jiġu ddikjarati separatament. Dawn il-komponenti għandhom jissemmew b'isimhom
5. Tessuti rakkmati	Il-kompożizzjoni tal-fibra għandha tinghata għall-prodott bħala haġa shiħa u tista' tkun indikata billi, il-kompożizzjoni tad-drapp bażiku u dik tal-hajt tar-rakkmu jiġu ddikjarati separatament. Dawn il-komponenti għandhom jissemmew b'isimhom. L-ittikkettjar bħal dan huwa obligatorju biss għall-partijiet irrakkmati li jammontaw għal mill-inqas 10 % tal-wiċċ tal-prodott
6. Hjut li jikkonsistu minn qalba u kisja magħmula minn fibri differenti u jsiru disponibbli fis-suq bħala tali lill-konsumatur	Il-kompożizzjoni tal-fibra għandha tinghata għall-prodott bħala haġa shiħa u tista' tkun indikata billi tinghata l-kompożizzjoni tal-qalba u tal-kisja b'mod separat. Dawn il-komponenti għandhom jissemmew b'isimhom
7. Tessuti tal-bellus u tal-filpa, jew tessuti li jixbħu l-bellus jew il-filpa	Il-kompożizzjoni tal-fibra għandha tinghata għall-prodott shiħ, u fejn il-prodott ikun fil dahar distint u wiċċ tal-użu magħmul minn fibri differenti, din tista' tiġi ddikjarata separatament għal dawk il-komponenti. Dawn il-komponenti għandhom jissemmew b'isimhom
8. Kisi tal-art u twapet li d-dahar u l-wiċċ tal-użu tagħhom huma magħmula minn fibri differenti	Il-kompożizzjoni tista' tinghata għall-wiċċ tal-użu wahdu. Il-wiċċ tal-użu għandu jissemma b'ismu

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX V

PRODOTTI LI GHALIHOM L-ITTIKETTJAR JEW L-IMMARKAR MHUWIEX OBBLIGATORJU

(Artikolu 15(2))

1. Faxex tal-kmiem
2. Ċineg tal-arloġġi magħmulin minn materjali tat-tessut
3. Tikketti u badges
4. Ingwanti imbottiti għall-irfigh ta' oġġetti shan ta' materjali tat-tessut
5. Ghata tal-kafè
6. Ghata tat-te
7. Protezzjoni tal-kmiem
8. Manxò (muffs) għajr dawk magħmula mid-drapp tal-pil
9. Fjuri artifiċjali
10. Kuxxinetti tal-labar
11. Kanvas mizbugħ
12. Prodotti tat-tessut bħala bażi jew drappijiet minn taht jew fursetti
-
13. Prodotti antiki tat-tessut iffabbrikati, fejn mistqarra tali b'mod esplicitu
14. Takkalji
15. Ippakkjar, mhux ġdid u mibjugħ bħala tali
-
16. Reċipjenti li huma rotob u mingħajr bażi, partijiet magħmulin minn sarrag, jew minn materjali tat-tessut
17. Oġġetti tal-vjaġġi magħmulin minn materjal tat-tessut
18. Tapezzeriji rrakkmati bl-idejn, lesti jew mhux lesti, u materjali għall-produzzjoni tagħhom, li jinkludu hjut tal-irakkmar, mibjugħin separatament mill-kanvas u pprezentati b'mod speċjali biex jintużaw ftapezzeriji bhal dawn
19. Żippijiet
20. Buttuni u bokkli miksija b'materjali tat-tessut
21. Kisi tal-kotba magħmulin minn materjal tat-tessut
-

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

22. Partijiet tat-tessut ta' xedd tas-saqajn, għajr il-kisi li jsahhan
23. Sottoplatti li jkollhom bosta komponenti u arja tal-wiċċ ta' mhux iktar minn 500 cm²
24. Ingwanti u ċraret tal-forn
25. Ghata tal-bajd
26. Kaxex tal-make-up
27. Boroż tat-tabakk magħmulin minn materjal tat-tessut
28. Kaxex magħmulin minn materjal tat-tessut tan-nuċċalijiet, sigarretti u sigarri, lajters u pettnijiet
29. Tagħmir ta' protezzjoni użat fl-isports bl-eċċezzjoni tal-ingwanti
30. Kaxex tat-twaletta
31. Kaxex għat-tindif taż-żraben
32. Oġġetti tal-funerali
33. Prodotti li jintremew wara l-użu, bl-eċċezzjoni tat-tajjar
34. Prodotti tat-tessuti soġġetti għar-regoli tal-Farmakopija Ewropea u koperti b'referenza għal dawk ir-regoli, faxex għal użu mediku u ortopediku li ma jintremewx wara l-użu u prodotti ortopediċi tat-tessuti ġenerali
35. Prodotti tat-tessuti inkluzi ċwiemi, hbula u spag, soġġetti għal punt 12 tal-Anness VI normalment maħsuba:
  - (a) għal użu bħala komponenti ta' apparat fil-manifattura u fl-ipproċessar ta' oġġetti;
  - (b) għal inkorporazzjoni f'magni, stallazzjonijiet domestiċi (eż. tishin, arja kundizzjonata jew dawl) u apparat iehor, vetturi u mezzi oħra tat-trasport, jew għat-thaddim, manutenzjoni jew apparat tagħhom, għajr ghata ta' tarpolin u aċċessorji tat-tessuti ta' vetturi b'magna mibjugħin separatament mill-vettura
36. Prodotti tat-tessuti għal għanijiet ta' protezzjoni u ta' sigurtà bhal ċintorini tas-sigurtà, paraxutijiet, ġkieket tas-salvataġġ, siġġijiet ta' emerġenza, apparat għat-tifi tan-nar, ġkieket għal kontra l-bulits u lbies protettiv speċjali (eż: protezzjoni kontra n-nar, kontra sostanzi kimiċi u perikoli oħra għas-sigurtà)
37. Strutturi mirfudin fl-arja (eż: swali tal-isport, stands tal-wirjiet jew faċilitajiet ta' hżin), sakemm jiġu pprovduti d-dettalji tar-rendimenti u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi ta' dawn il-prodotti
38. Qlugh
39. Ghata tal-annimali
40. Bnadar u bandalori

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX VI

PRODOTTI LI GĦALIHOM L-ITTIKKETTJAR U L-IMMARKAR INKLUSSIV BISS HUWA OBBLIGATORJU

(Artikolu 16(3))

1. Ċraret tal-art
2. Ċraret tat-tindif
3. Tberfil u tirqim
4. Passementerie
5. Ċintorini
6. Ċineg
7. Takkalji u ġarrettieri
8. Lazzijiet taż-żraben u tal-boots
9. Żigarelli
10. Lastiku
11. Ippakkjar ġdid mibjugħ bħala tali
12. Spag tal-ippakkjar u tal-agrikoltura; spag, kordaġġ u hbula għajr dawk li jaqgħu taht il-punt 35 tal-Anness V⁽¹⁾
13. Sottoplatti
14. Imkatar
15. Xbieki tax-xagħar
16. Ingravajjet u ċfuf għat-tfal
17. Vavalori; ingwanti tal-ħasil u flanelli tal-wiċċ
18. Hġut tal-hjata, tat-tiswija u tar-rakkmu pprezentati għall-bejgħ bl-imnut fi kwantitajiet żgħar b'piz nett ta' gramma waħda jew inqas
19. Tejp għall-purtieri u persjani u xaters

⁽¹⁾ Għall-prodotti li jaqgħu taht dan il-punt u mibjugħin f'tulijiet maqtughin, l-ittikkettjar inklussiv għandu jkun dak tar-rukkell. Iċ-ċwiemi u l-hbula li jaqgħu taht dan il-punt inkluzi dawk użati għall-isport tal-muntanji u tal-ilma.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX VII

OĠĠETTI LI MA GĦANDHOMX JITQIESU GHAD-DETERMINAZZJONI TAL-PERĊENTWALI TAL-FIBRI

(Artikolu 17)

Prodotti	Oġġetti esklużi
a) Il-prodotti kollha tat-tessuti	<p>(i) Partijiet mhumiex tat-tessuti, ċmusa, tikketti u badges, borduri u tirqim li ma jiffurmawx parti integrali mill-prodott, buttuni u bokkli miksijin bil-materjal tat-tessut, aċċessorji, dekorazzjonijiet, żigarelli mhux tal-lastiku, ħjut elastici u ċineg miżjuda f'punti specifici u limitati tal-prodott.</p> <p>(ii) Sostanzi grassi, tberfil, piżijiet, daqsijiet u dressings, prodotti li ma jgħaddix l-ilma minnhom, prodotti addizzjonali ta' żebgħa u ta' stampar u prodotti oħra tal-ipproċessar tat-tessuti</p>
b) Kisi tal-art u twapet:	Il-komponenti l-oħra kollha għajr tal-wiċċ tal-użu
c) Drappijiet tal-kisi	Meddijiet u tghamiet tat-tberfil u tal-mili li ma jiffurmawx parti mill-wiċċ tal-użu
d) Dendil u purtieri	Meddijiet u tghamiet tat-tberfil u tal-mili li mhumiex parti min-naħa t-tajba tad-drapp
e) Kalzetti	Ħjut tal-lastiku użati fil-pulzieri u l-fursetti u l-ħajt ta' rinfurzar fis-swaba' tas-saqajn u fl-għarqub
f) Tajts	Ħjut tal-lastiku użati fiċ-ċinturin u l-fursetti u l-ħajt ta' rinfurzar fis-swaba' tas-saqajn u fl-għarqub
g) Prodotti oħra tat-tessuti għajr dawk taht punti b) sa f)	<p>Id-drapp bażiku jew ta' taht, fursetti u rinforzamenti, interlinings u qiegħ tal-kanvas, ħjut tal-ħjata u tal-assemblaġġ sakemm ma jissostitwixxux il-medd u/jew it-tghama tad-drapp, mili li ma għandux funzjoni ta' iżolazzjoni u, soġġetta għall-Artikolu 14(1), inforra.</p> <p>Għall-finijiet ta' din id-dispożizzjoni:</p> <p>(i) il-baži tal-materjal ta' taht ta' prodotti tat-tessuti li sservi bhala qiegħ għall-wiċċ tal-użu, b'mod partikolari fi gvieret u drappijiet doppji, u bhala qiegħ għal drappijiet tal-bellus u tal-filpa u prodotti simili ma għandhomx jitqiesu bhala qiegħan li għandhom jitwarrbu</p> <p>(ii) "fursetti u rinforzamenti" jfissru ħajt jew materjali miżjuda f'punti specifici u limitati tal-prodotti tat-tessuti biex isahħuhom jew jagħtuhom riġidità jew ħxuna</p>

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX VIII

METODI GHALL-ANALIŻI KWANTITATTIVA TA' TAHLIET TA' FIBRI TA' TESSUTI TA' ŻEWĠ U TA' TLIET FIBRI

KAPITOLU 1

I. Thejjijiet ta' kampjuni ta' ttestjar u eżemplari ta' testijiet biex jiddeterminaw il-kompożizzjoni ta' fibri tal-prodotti tat-tessuti

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-Kapitolu jagħti proċeduri għall-kisba ta' kampjuni tat-testijiet tal-laboratorju ta' daqs tajjeb għal trattament minn qabel għal analiżi kwantitattiva (jiġifieri għal piż li ma jaqbiżx il-100 g) minn kampjuni tal-laboratorju f'lott, u għall-ghażla ta' eżemplari tat-test minn kampjuni tat-testijiet tal-laboratorju li jkunu ġew ittrattati minn qabel biex titneħħa l-materja mhux fibruża ⁽¹⁾.

2. DEFINIZZJONIJIET

2.1. Sors tal-lott — Il-kwantità ta' materjal li tiġi ġġudikata fuq il-baži ta' sensiela waħda ta' riżultati tat-test. Dan jista' jkun fiħ, pereżempju, il-materjal kollu f'kunsinna waħda ta' drapp; id-drapp kollu minsuġ minn mitwa partikolari; kunsinna ta' ħajt, balla jew grupp ta' balel ta' fibra mhux maħduma.

2.2. Kampjun tal-lott tal-laboratorju — I-porzjon tas-sors tal-lott meħud biex ikun rappreżentattiv tal-kunsinna kollha, u li jkun disponibbli għal-laboratorju. Id-daqs u n-natura tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju għandhom ikunu biżżejjed biex jegħlbu b'mod adegwat il-varjabilità tas-sors tal-lott u biex jiffaċilitaw in-nuqqas ta' xkiel fit-tqandil fil-laboratorju ⁽²⁾.

2.3. Kampjun tat-test tal-laboratorju — Dak il-porzjon tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju li jiġi soġġett għal trattament minn qabel biex titneħħa materja mhux fibruża, u li minnu jittiehdu kampjuni tat-test. Id-daqs u n-natura tal-kampjun tat-test tal-laboratorju għandhom ikunu biżżejjed biex jegħlbu b'mod adegwat il-varjabilità tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju ⁽³⁾.

2.4. Kampjun tat-test — Il-porzjon tal-materjal meħtieġ biex jagħti riżultat tat-test individwali, u magħżul mill-kampjun tat-test tal-laboratorju.

3. IL-PRINĊIPJU

Il-kampjun tat-test tal-laboratorju jintagħżel biex ikun rappreżentattiv tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju.

L-eżemplari tat-test jittiehdu mill-kampjun tat-test tal-laboratorju b'tali mod li kull wieħed minnhom ikun rappreżentattiv tal-kampjun tat-test tal-laboratorju.

4. TEHID TA' KAMPJUNI MINN FIBRI MAHLULA

4.1. Fibri mhux orjentati — Ikseb il-kampjun tat-test tal-laboratorju billi tagħżel b'mod każwali mostri mill-eżemplari tal-lott tal-laboratorju. Hallat sewwa l-kampjun kollu tat-test tal-laboratorju permezz ta' moxt tal-laboratorju ⁽⁴⁾. Ghaddi n-nisġa jew it-tahlita, inkluzi l-fibri mahlula u l-fibri li jehlu mat-tagħmir użat għat-tahlit minn trattament li jsir qabel. Imbagħad aghżel eżemplari tat-test, fi proporzjon tal-piż rispettivi tagħhom, min-nisġa jew mit-tahlita, mill-fibri mahlula u mill-fibri li jehlu mat-tagħmir.

Jekk in-nisġa mimxuta tibqa' intatta wara t-trattament minn qabel, aghżel l-eżemplari tat-test bil-mod deskritt f'4.2. Jekk in-nisġa mimxuta tiġi ddisturbata mit-trattament minn qabel, aghżel kull eżemplari tat-test billi tneħhi b'mod każwali għallinqas 16-il mostra żgħira ta' daqs tajjeb u li bejn wieħed u iehor ikunu tal-istess daqs u mbagħad għaqqadhom.

4.2. Fibri orjentati, (mxat, nisġ, frak, truf) - Minn partijiet magħżula b'mod każwali mill-kampjun tal-lott tal-laboratorju aqta' mhux inqas minn 10 strixxi kull waħda ta' piż bejn wieħed u iehor ta' 1 g. Ghaddi l-kampjuni tat-test tal-laboratorju li ġew iffurmati minn trattament li jsir qabel. Erga' għaqqad l-istrixxi billi tpoġġihom ġenb maġenb u ikseb l-eżemplari tat-test billi taqta' minnhom biex hekk tiehu porzjon minn kull wieħed mill-10 tulijiet.

⁽¹⁾ Fxi kazijiet huwa meħtieġ li l-eżemplari individwali tat-test jiġi trattat minn qabel.

⁽²⁾ Għal oġġetti magħmula u lesti ara t-Taqsima 7.

⁽³⁾ Ara l-punt 1.

⁽⁴⁾ Il-moxt tal-laboratorju jista' jinbidel bi blender tal-fibra, jew il-fibri jistgħu jithalltu bil-metodu tat-"trofof u l-fdalijiet"

5. HAJT GHAT-TEHID TA' KAMPJUNI

5.1. Hajt f'pakketti jew bil-piż — Ittestja l-pakketti kollha fil-kampjun tal-lott tal-laboratorju.

Nehhi t-tulijiet indaqs kontinwi xierqa minn kull pakkett jew billi tkebbeb marelli tal-istess numru ta' dwawar fuq rukkell⁽¹⁾, jew b'xi mezz iehor. Ghaqqad it-tulijiet ġenb maġenb jew bhala marella wahda jew inkella bhala stoppa biex tiffirma kampjun tat-test tal-laboratorju, waqt li tiżgura li hemm tulijiet ugwali minn kull pakkett fil-marella jew fl-istoppa.

Aghmel il-kampjun tat-test tal-laboratorju soġġett ghat-trattament minn qabel.

Hu eżemplari tat-test mill-kampjun tat-test tal-laboratorju billi taqta' mazz hjut tal-istess daqs mill-marella jew stoppa, waqt li toqghod attent li l-mazz ikun fih il-hajt kollu fil-kampjun.

Jekk it-teks tal-hajt huwa t u n-numru tal-pakketti magħzula mill-kampjun tal-lott tal-laboratorju huwa n, allura biex tikseb il-kampjun tat-test ta' 10 g, it-tul ta' hajt li għandu jitnehha minn kull pakkett huwa ta' $10^6/nt$ cm

Jekk l-nt huwa għoli, jiġifieri aktar minn 2 000, kebbeb marella itqal u aqtagħha min-naħa għall-oħra f'żewġ postijiet biex tagħti piż xieraq lill-istoppa. It-truf ta' kwalunkwe kampjun f'forma ta' stoppa għandhom jintrabtu sew qabel it-trattament minn qabel u l-eżemplari tat-test għandhom jittiehdu minn post 'il bogħod mill-post tal-irbit.

5.2. Hajt fuq medd — Hu kampjun tat-test tal-laboratorju billi taqta' tul mit-tarf tal-medd, mhux inqas minn 20 cm fit-tul u li jinkludu l-hjut kollha fil-medd għajr il-hjut tat-tarf li jiġu mwarrba. Orbot il-mazz ta' hjut flimkien qrib tarf minnhom. Jekk il-kampjun ikun kbir wisq għal trattament minn qabel bhala haġa shiħa aqsmu f'żewġ porzjonijiet jew iktar, kull wiehed marbut għal trattament minn qabel, u erġa' ghaqqad il-porzjonijiet wara li kull wiehed ikun ġie trattat minn qabel separatament. Hu kampjun tat-test billi taqta' tul tajjeb mill-kampjun tat-test tal-laboratorju mit-tarf 'il bogħod mill-għoqda, u waqt li tghaqqad il-hjut kollha fil-medd. Għal medd ta' hjut N ta' teks t, it-tul ta' kampjun ta' piż 1 g huwa ta' $10^5/Nt$ cm.

6. DRAPP GHAT-TEHID TAL-KAMPJUNI

6.1. Minn kampjun tal-lott tal-laboratorju li jikkonsisti f'qatgħa wahdanija rappreżentattiva tad-drapp

Aqta' strixxa dijagonali minn rokna għal oħra u nehhi t-truf. Din l-istrixxa hija l-kampjun tat-test tal-laboratorju. Biex tikseb kampjun tat-test tal-laboratorju ta' x g, id-daqs tal-istrixxa għandu jkun ta' $x10^4/G$ cm².

fejn G huwa l-piż tad-drapp f'g/m².

Aghmel il-kampjun tat-test tal-laboratorju soġġett ghat-trattament minn qabel u mbaġhad aqta' l-istrixxa b'mod trasversali ferba' tulijiet indaqs u poġġihom fuq xulxin. Hu kampjuni tat-test minn kwalunkwe parti tal-materjal fi strixxi billi taqta' mill-istrixxi kollha biex b'hekk kull kampjun ikun fih tul ugwali ta' kull strixxa.

Jekk id-drapp għandu disinn minsuġ, aghmel li l-wisa' tal-kampjun tat-test tal-laboratorju, imkejla b'mod parallel għad-direzzjoni tal-medd, tkun mhux inqas minn repetizzjoni wahda tal-medd tad-disinn. Jekk b'din il-kundizzjoni sodisfatta, il-kampjun tat-test tal-laboratorju jkun kbir wisq biex jiġi ttrattat kollu f'salt, aqteghu f'partijiet ugwali, ittrattahom separatament minn qabel, u poġġi fuq xulxin dawn il-partijiet qabel għazla ta' kampjun tat-test, waqt li toqghod attent li l-partijiet li jikkorrispondu tad-disinn ma jikkoincedux.

6.2. Minn kampjun tal-lott tal-laboratorju magħmul minn bosta qatgħat

Itratta kull qatgħa kif deskritt f'6.1, u agħti kull riżultat separatament.

7. TEHID TA' KAMPJUNI TA' PRODOTTI MAGHMULA U LESTI

Il-kampjun tal-lott tal-laboratorju huwa normalment prodott magħmul u lest għal kollox jew frazzjoni rappreżentattiva ta' wiehed.

Fejn xieraq agħti l-percentwali tal-partijiet differenti tal-prodott li ma għandhomx l-istess kontenut ta' fibra, biex tivverifika l-konformità mal-Artikolu 14.

⁽¹⁾ Jekk il-pakketti jistgħu jiġu mmuntati fuq kavetta konvenjenti jkun possibbli li numru minnhom jiddawru fl-istess hin.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Aghżel kampjun tat-test tal-laboratorju rappreżentattiv tal-parti tal-prodott magħmul u lest, li l-kompożizzjoni tiegħu għandha tintwera fuq it-tikketta. Jekk il-prodott ikollu diversi tikketti, aghżel kampjuni tat-test tal-laboratorju rappreżentattivi għal kull parti li tikkorrispondi għat-tikketta mogħtija.

Jekk il-prodott li l-kompożizzjoni tiegħu għad trid tiġi ddeterminata mhuwiex uniformi, jista' jkun meħtieġ li tagħzel il-kampjuni tat-test tal-laboratorju minn kull waħda mill-partijiet tal-prodott u li tiddetermina l-proporzjonijiet relattivi tal-partijiet varji rigward il-prodott kollu kkonċernat.

Imbagħad ikkalkula l-percentwali waqt li jitqiesu l-proporzjonijiet relattivi tal-partijiet tal-kampjuni meħudin.

Aghmel il-kampjuni tat-test tal-laboratorju soġġetti għat-trattament minn qabel.

Imbagħad aghżel kampjuni tat-test rappreżentattivi tal-kampjuni tat-test tal-laboratorju ttrattati minn qabel.

II. Introduzzjoni għall-metodi għall-analiżi kwantitattiva ta' tahlitiet ta' fibri ta' tessuti

Metodi għal analiżi kwantitattiva ta' tahlitiet ta' fibri huma msejsa fuq żewġ proċessi ewlenin, is-separazzjoni manwali u s-separazzjoni kimika tal-fibri.

Il-metodu ta' separazzjoni manwali għandu jintuża kull meta jkun possibbli minhabba li ġeneralment jagħti riżultati iktar preċiżi mill-metodu kimiku. Jista' jintuża għat-tessuti kollha li l-fibri komponenti tagħhom ma jiffurmawx tahlita intima, bħala pereżempju fil-każ tal-hajt kompost minn diversi elementi li kull wiehed minnhom huwa magħmul minn tip wiehed ta' fibra biss, jew tessuti li l-fibra fihom tal-medd hija ta' tip differenti għal dik tat-tgħama, jew drappijiet innittjati li jistgħu jiġu miftuqa magħmulin minn hajt ta' tipi differenti.

B'mod ġenerali, il-metodi tal-analiżi kimika kwantitattiva huma msejsa fuq soluzzjoni selettiva tal-komponenti individwali. Wara t-tneħħija ta' komponent il-fdal li ma jdubx għandu jintiżen, u l-proporzjon ta' komponent li jdub jiġi kkalkulat mit-telf tal-piż. Din l-ewwel parti tal-Anness tagħti l-informazzjoni komuni tal-analiżi b'dan il-metodu tat-tahlitiet tal-fibri kollha li ġew ittrattati fl-Anness, tkun xi tkun il-kompożizzjoni tagħhom. Għalhekk għandu jintuża mas-sezzjonijiet individwali suċċessivi tal-Anness, li fihom il-proċeduri ddetaljati applikabbli għal tahlitiet ta' fibri partikolari. Kultant, analiżi tkun ibbażata fuq prinċipju differenti minn soluzzjoni selettiva; f'każijiet bħal dawn, jiġu mogħtija dettalji shaħ fis-sezzjoni x-xierqa.

Tahlitiet ta' fibri matul l-ipproċessar u, fit inqas, tessuti lesti jista' jkun fihom materja mhux fibruża, bħal xahmijiet, xama' jew faxex, jew materja li ddub fl-ilma, li jew ikunu naturali jew jiġu miżjuda biex jiffacilitaw l-ipproċessar. Il-materja mhux fibruża għandha titneħħa qabel l-analiżi. Għal din ir-raġuni qiegħed jingħata wkoll metodu ta' kif jitneħħew ix-xahmijiet, ix-xama' u l-materja li tinhall fl-ilma.

Flimkien ma' dan, it-tessuti jista' jkun fihom reżini jew materja ohra miżjuda biex jingħatawllhom kwalitajiet speċjali. Materja bħal din, inkluża ż-żebgħa f'każijiet eċċezzjonali, tista' tfixx l-azzjoni tar-reagent fuq il-komponent li jdub fl-ilma u/jew tista' titneħħa parzjalment jew kompletament mir-reagent. Dan it-tip ta' materja miżjuda jista' għalhekk johloq żbalji u għandu jitneħħa qabel isir l-analiżi tal-kampjun. Jekk ma jkunx possibbli li titneħħa materja miżjuda bħal din, il-metodi tal-analiżi kimika kwantitattiva mogħtija f'dan l-Anness ma jibqgħux iktar applikabbli.

Żebgħa fi drappijiet miżbugħin titqies bħala parti integrali mill-fibra u ma titneħħiex.

L-analiżi jitwettqu fuq il-baži tal-piż xott u tingħata proċedura biex jiġi stabbilit il-piż xott.

Ir-riżultat jinkiseb permezz tal-applikazzjoni mal-piż ta' kull fibra xotta tal-konċessjonijiet miftehma mnizzla fl-Anness IX ta' dan ir-Regolament.

Qabel ma tkompli bl-analiżi, il-fibri kollha preżenti fit-tahlita għandhom ikunu ġew identifikati. Fxi metodi, il-komponent ta' tahlita li ma jdubx fl-ilma jista' jinhall parzjalment fir-reagent użat biex idewweb il-komponent/i li jdub/u.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Fejn possibbli, intaġżlu reaġenti li għandhom effett żgħir jew li ma għandhom l-ebda effett fuq il-fibri li jdubu. Jekk ikun magħruf li jkun hemm telf fil-piż waqt l-analiżi, ir-riżultat għandu jiġi kkoreġut; fatturi ta' korrezzjoni għal dan l-għan huma mogħtija. Dawn il-fatturi kienu determinati f'diversi laboratorji billi ġew ittrattati fibri mnaddfa bil-trattament minn qabel, b'reaġent xieraq kif speċifikat fil-metodu tal-analiżi.

Dawn il-fatturi ta' korrezzjoni japplikaw biss għall-fibri sottogradati u jistgħu jkunu meħtieġa fatturi differenti ta' korrezzjoni jekk il-fibri jkunu ġew sottogradati qabel jew matul l-ipproċessar. Il-proċeduri mogħtija japplikaw għal determinazzjonijiet singoli.

Tal-inqas żewġ determinazzjonijiet fuq kampjuni tat-test separati għandhom isiru, kemm fil-każ ta' separazzjoni manwali kif ukoll fil-każ ta' separazzjoni kimika.

Għall-konferma, jekk mhux teknikament impossibbli, huwa rakkomandat li jintużaw proċeduri alternattivi fejn il-kostitwent li kien il-fdal fil-metodu standard ikun mahlul l-ewwel.

KAPITOLU 2

Metodi għall-analiżi kwantitattivi ta' ċerti taħlitiet ta' żewġ fibri

I. Tagħrif ġenerali komuni għall-metodi mogħtija għall-analiżi kimika kwantitattiva ta' taħlit ta' fibri tat-tessuti.

I.1. Ambitu u qasam tal-applikazzjoni

Il-qasam ta' aplikazzjoni għal kull metodu jispeċifika għal liema fibri japplika l-metodu.

I.2. Prinċipju

Wara l-identifikazzjoni tal-komponenti ta' taħlita, il-materjal mhux fibruż jitneħħa bi trattament minn qabel addattat u mbagħad wiehed mill-komponenti, ġeneralment b'soluzzjoni selettiva⁽¹⁾. Ir-residwu li ma jdubx jintiżen, u l-proporzjon ta' komponent li jdub jiġi kkalkulat mit-telf tal-piż. Ghajr fejn dan jippreżenta diffikultajiet tekniċi, huwa preferibbli li l-fibra preżenti tinħall fil-proporzjon il-kbir, biex b'hekk tikseb il-fibra preżenti fil-proporzjon iż-żgħir bħala fdal.

I.3. Materjali u apparat

I.3.1. Apparat

I.3.1.1. Griġjoli filtru u flixxien tal-użin kbar biżżejjed li jzommu fihom griġjoli bħal dawn, jew kwalunkwe apparat li jagħti riżultati identiċi.

I.3.1.2. Termos.

I.3.1.3. Dessikkatur li jkun fih is-silika-ġel li jindika fih innifsu.

I.3.1.4. Forn ventilat għall-inxif tal-eżemplari f 105 ± 3 °C.

I.3.1.5. Miżien analitiku, eżatt sa 0,0002 g.

I.3.1.6. Soxhlet extractor jew apparat ieħor li jagħti riżultati identiċi.

I.3.2. Reaġenti

I.3.2.1. Żejt mhux raffinat hafif, iddistillat mill-ġdid, medda ta' toghlija minn 40 sa 60 °C.

I.3.2.2. Reaġenti oħra huma speċifikati fis-sezzjonijiet addattati ta' kull metodu. Ir-reaġenti kollha użati għandhom ikunu kimikament puri.

⁽¹⁾ Il-Metodu 12 huwa eċċezzjoni. Huwa msejjes fuq determinazzjoni tal-kontenut ta' sustanza kostitwenti ta' wiehed miż-żewġ komponenti.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

I.3.2.3. Ilma ddistillat jew dejonizzat.

I.3.2.4. Aċetun.

I.3.2.5. Aċidu ortofosforiku.

I.3.2.6. Urea.

I.3.2.7. Bikarbonat tas-sodju.

Ir-reagenti kollha użati għandhom ikunu kimikament puri.

I.4. Atmosfera ta' kundizzjonar u ttestjar

Minhabba li jiġu stabbiliti piżijiet xotti, mhux meħtieġ li tikkundizzjona l-kampjun jew li twettaq analiżi fl-atmosfera kkundizzjonata.

I.5. Kampjun tat-test tal-laboratorju

Hu kampjun tat-test tal-laboratorju li huwa rappreżentattiv tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju u biżżejjed biex jipprovdni l-kampjuni kollha, kull wieħed ta' mill-inqas 1 g, li huma meħtieġa.

I.6. Trattament minn qabel tal-kampjun tat-test tal-laboratorju ⁽¹⁾

Fejn tkun preżenti sostanza li ma għandhiex titqies fil-kalkoli percentwali (ara l-Artikolu 17 ta' din id-Direttiva), din għandha l-ewwel titneħha permezz ta' metodu xieraq li ma jaffettwa l-ebda kostitwent tal-fibri.

Għal dan l-ghan, materja mhux fibruża li tista' tiġi estratta b'żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma titneħha billi l-kampjun tat-test imnixxef bl-arja f'estrattur Soxhlet jiġi ttrattat b'żejt mhux raffinat hafif għal siegħa b'rata minima ta' sitt ċikli fis-siegħa. Halli ż-żejt hafif jevapora mill-kampjun, li mbagħad jiġi estratt bi trattament dirett li jkun jikkonsisti fit-tixrib tal-kampjun fl-ilma fit-temperatura tal-kamra għal siegħa u mbagħad xarrbu fl-ilma 65 ± 5 °C għal siegħa ohra, waqt li thawwad il-likur minn hin għal iehor. Uża proporzjon tal-kampjun-likur ta' 100:1. Nehhi l-ilma żejjed mill-kampjun billi tagħsru, tiġbdu jew bl-użu ta' magni ċentrifugi u mbagħad halli l-kampjun jinxef bl-arja.

F'każ ta' elastolefin jew ta' tahlitiet ta' fibri li fihom l-elastolefin jew fibri ohra (suf, xagħar tal-annimali, harir, qoton, kittien, qanneb ġenwin, ġuta, abaka, alfa, kajjar, ġummar, rami, sisal, kupru, modal, proteina, viskuż, akrilik, poliamide jew najlon, poliesteri, elastomultiester) il-proċedura li għadha kemm ġiet deskritta għandha tkun daqsxejn modifikata, fil-fatt, iż-żejt mhux raffinat eteru hafif għandu jinbidel bl-aċetun.

F'każ ta' tahlitiet b'zewġ fibri li fihom l-elastolefin u l-aċetat il-proċedura li ġejja għandha tapplika bhala t-trattament ta' qabel. Ohroġ il-kampjun għal 10 minuti f'temperatura ta' 80 °C b'soluzzjoni ta' 25 g/l ta' 50 % aċidu ortofosforiku u 50 g/l ta' urea. Uża proporzjon tal-kampjun-likur ta' 100:1. Aħsel il-kampjun fl-ilma, qattar u aħslu f'soluzzjoni ta' 0,1 % bikarbonat tas-sodju, fl-aħħar nett aħsel sewwa fl-ilma.

Meta materja mhux fibruża ma tkunx tista' titneħha biż-żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma, għandha titneħha billi tissositwixxi l-metodu tal-ilma deskritt hawn fuq b'metodu adattat li bl-ebda mod ma jbidel sostanzjalment kwalunkwe mill-kostitwenti tal-fibra. Madankollu, għal xi fibri ta' haxix naturali mhux ibbliċjati (eż. il-ġuta, il-kajjar), għandu jiġi osservat li t-trattament normali ta' qabel biż-żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma ma jneħhix is-sostanzi mhux fibrużi naturali kollha; madankollu t-trattament addizzjonali ta' qabel ma jiġix applikat għajr jekk il-kampjun ikun fih sostanzi użati għat-tirqim li la jinhallu fiż-żejt mhux raffinat hafif u lanqas fl-ilma.

Ir-rapporti tal-analiżi għandhom jinkludu dettalji shaħ tal-metodi użati għat-trattament ta' qabel.

⁽¹⁾ Ara l-Kapitolu 1.1.

I.7. Procedura tat-test

I.7.1. Struzzjonijiet generali

I.7.1.1. Tnixxif

Wettaq l-operazzjonijiet kollha tat-tnixxif għal mhux anqas minn erba' s'ghat u mhux aktar minn 16-il siegħa f'105 ± 3C f'forn ventilat bil-bieba tal-forn magħluqa minn kullimkien. Jekk il-perjodu tat-tnixxif huwa inqas minn 14-il siegħa, il-kampjun għandu jintiżen biex jiġi vverifikat li l-piż tiegħu sar kostanti. Il-piż jista' jitqies li sar kostanti jekk, wara perjodu ieħor ta' tnixxif ta' 60 minuta, il-varjazzjoni tiegħu hija inqas minn 0,05 %.

Evita li tmiss il-grigjoli u l-flixxen tal-użin, il-kampjuni jew ir-residwi bl-idejn waqt l-operazzjonijiet ta' tnixxif, tibrid u użin.

Kampjuni xotti fi flixxun tal-użin bl-għatu tiegħu maġenbu. Wara t-tnixxif, aghlaq il-flixxun tal-użin bit-tapp qabel ma tnehhih mill-forn, u ttrasferih mill-iktar fis possibbli lejn id-dessikatur.

Nixxef il-grigjoli fil-forn tal-użin bl-għatu tiegħu maġenbu fil-forn. Wara t-tnixxif, aghlaq il-flixxun tal-użin u ttrasferih mill-iktar fis possibbli lejn id-dessikatur.

Fejn jiġi użat apparat ieħor għajr grigjoli fil-forn, l-operazzjonijiet ta' tnixxif fil-forn għandhom jitwettqu b'tali mod li jippermettu li jiġi stabbilit il-piż xott tal-fibri minghajr telf.

I.7.1.2. Tibrid

Wettaq l-operazzjonijiet kollha ta' tibrid fid-dessikatur b'dan tal-aħhar imqiegħed hdejn il-mizien, sakemm jinkiseb it-tibrid shiħ tal-flixxen tal-użin, u fi kwalunkwe każ għal mhux inqas minn sagħtejn.

I.7.1.3. Użin

Wara t-tkessih, kompli l-użin tal-flixxun tal-użin fi żmien żewġ minuti minn meta tnehhih mid-dessikatur. Iżen sa preċiżjoni ta' 0,0002 g.

I.7.2. Procedura

Hu kampjun tat-test mill-kampjun tat-test tal-laboratorju ttrattat minn qabel li jkun jżen għallinqas 1 g. Aqta' hajta jew biċċa ftulijiet ta' madwar 10 mm, mifrudin kemm jista' jkun possibbli. Nixxef il-kampjun fi flixxun tal-użin, berrdu fid-dessikatur u iżnu. Ittrasferixxi l-kampjun għar-reċipjent tal-hgiegħ speċifikat fis-sezzjoni x-xierqa tal-metodu rilevanti tal-**Unjoni**, erga' iżen il-flixxun tal-użin minnufih u ikseb il-piż xott tal-kampjun permezz tad-differenza. Komplu t-test kif speċifikat fis-sezzjoni x-xierqa tal-metodu applikabbli. Eżamina l-fdal mikroskopikali biex tikkontrolla li fil-fatt it-trattament ikun neħħa għal kollox il-fibra li ddub.

I.8. Kalkolu u espressjoni tar-rizultati

Fisser il-piż tal-komponent li ma jdubx bħala perċentwali tal-piż totali tal-fibra fit-taħlita. Il-perċentwali tal-komponent li jdub jinkiseb permezz tad-differenza. Ikkalkula r-rizultati fuq il-baži ta' piż xott, nadif, aġġustati b'(a) il-konċessjoni miftehma u (b) il-fatturi tal-korrezzjoni meħtieġa biex jagħtu kas tat-telf tal-materja waqt it-trattament minn qabel u l-analiżi. Il-kalkoli għandhom isiru bl-applikazzjoni tal-formula mogħtija f'I.8.2.

I.8.1. Il-kalkolu tal-perċentwali tal-komponent li ma jdubx fuq baži ta' piż xott, nadif, li ma jagħtix kas tal-piż tal-fibra mitluf waqt it-trattament minn qabel.

$$P_1\% = \frac{100 \text{ rd}}{m}$$

fejn

$P_1\%$ huwa l-perċentwali ta' komponent li ma jdubx xott, nadif,

m huwa l-perċentwali ta' piż xott tal-kampjun wara t-trattament minn qabel,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

r huwa l-piż xott tal-fdal,

d huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż tal-komponent li ma jdubx fir-reagent waqt l-analizi. Il-valuri xierqa ta' "d" huma mogħtija fis-sezzjoni rilevanti ta' kull metodu.

Naturalment, valuri bħal dawn ta' "d" huma l-valuri normali applikabbli għal fibri sottogradati kimikament.

I.8.2. Il-kalkolu tal-perċentwali tal-komponent li ma jdubx fuq bażi ta' piż xott, nadif, b'aggustament b'fatturi konvenzjonali u fejn xieraq fatturi ta' korrezzjoni għal telf fil-piż waqt it-trattament minn qabel.

$$P_{1A}\% = \frac{100 P_1 \left(1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \right)}{P_1 \left(1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \right) + (100 - P_1) \left(1 + \frac{a_2 + b_2}{100} \right)}$$

fejn

$P_{1A}\%$ huwa l-perċentwali ta' komponent li ma jdubx, agġustat b'konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u għal telf ta' piż waqt it-trattament minn qabel,

P_1 huwa l-perċentwali ta' komponent li ma jdubx xott, nadif kif ikkalkulat mill-formula murija f'I.8.1,

a_1 hija l-konċessjoni konvenzjonali miftiehma għall-komponent li ma jdubx (ara l-Anness IX),

a_2 hija l-konċessjoni konvenzjonali miftiehma għall-komponent li jdub (ara l-Anness IX),

b_1 huwa t-telf tal-perċentwali tal-komponent li ma jdubx ikkawżat bit-trattament minn qabel,

b_2 huwa t-telf tal-perċentwali tal-komponent li jdub ikkawżat bit-trattament minn qabel.

Il-perċentwali tat-tieni komponent huwa $P_{2A}\% = 100 - P_{1A}\%$.

Fejn ikun intuża trattament minn qabel speċjali, il-valuri ta' b_1 u b_2 għandhom jiġu stabbiliti, jekk possibbli, billi tkun sottomessa kull waħda mill-kostitwenti tal-fibri puri għat-trattament minn qabel applikat fl-analizi. Fibri puri huma daww hielsa minn materjal mhux fibruż għajr dak li normalment ikun preżenti fihom (kemm b'mod naturali jew minhabba l-proċess ta' manifattura), fl-istat (mhux ibbliċjat, ibbliċjat) li fih jinstabu fil-materjal li għandu jiġi analizzat.

Fejn l-ebda fibri kostitwenti separati nodfa użati fil-manifattura tal-materjal li għandu jiġi analizzat ma jkun disponibbli, għandhom jintużaw il-valuri medji ta' b_1 u b_2 kif miksuba mit-testijiet imwettqa fuq fibri nodfa simili għal daww fit-tahlita li tkun qegħda tiġi eżaminata.

Jekk jiġi applikat trattament normali minn qabel permezz tal-estrazzjoni biż-żejt mhux raffinat ħafif u l-ilma, il-fatturi ta' korrezzjoni b_1 u b_2 jistgħu ma jitqisux, għajr fil-każ ta' qoton mhux ibbliċjat, kittien mhux ibbliċjat u qanneb mhux ibbliċjat, fejn it-telf ikkawżat minn trattament minn qabel huwa qiegħed konvenzjonalment jitqies ta' 4 %, u fil-każ ta' polipropilene, fejn qed jitqies ta' 1 %.

Fil-każ ta' fibri ohra, it-telf dovut għat-trattament minn qabel huwa mwarrab b'mod konvenzjonali fil-kalkoli.

II. Metodu ta' analizi kwantitattiva b'separazzjoni manwali

II.1. Kamp ta' applikazzjoni

Dan il-metodu huwa applikabbli għal fibri tat-tessuti ta' kull tip sakemm dawn ma jiffurmaxw tahlita intima u sakemm ikun possibbli li dawn jiġu mifrudin bl-idejn.

II.2. Prinċipju

Wara l-identifikazzjoni tal-kostitwenti tat-tessuti, il-materjal mhux fibruż jitwarrab bi trattament minn qabel addattat u mbagħad il-fibri jiġu sseparati bl-idejn, imnixxa u miżuna sabiex jiġi kkalkulat il-proporzjon ta' kull fibra fit-taħlita.

II.3. Apparatur

II.3.1. Flixkun tal-użin jew xi apparatur ieħor li jagħti riżultati identiċi.

II.3.2. Dessikkatur li jkun fih is-silika-ġel li jindika fih innifsu.

II.3.3. Forn ventilat għall-inxif tal-eżemplari f 105 ± 3 °C.

II.3.4. Miżien analitiku, eżatt sa 0,0002 g.

II.3.5. Soxhlet extractor, jew apparatur ieħor li jagħti riżultat identiku.

II.3.6. Labra.

II.3.7. Twist tester jew apparatur simili.

II.4. Reaġenti

II.4.1. Żejt mhux raffinat hafif, distillat mill-ġdid, medda ta' toġħlija 40 sa 60 °C.

II.4.2. Ilma ddistillat jew dejonizzat.

II.5. Atmosfera ta' kundizzjonar u ttestjar

Ara I.4.

II.6. Kampjun tat-test tal-laboratorju

Ara I.5.

II.7. Trattament minn qabel tal-kampjun tat-test tal-laboratorju

Ara I.6.

II.8. Proċedura

II.8.1. Analizi tal-ħajt

Aghżel mill-kampjun tal-test tal-laboratorju li ġie trattat minn qabel, eżemplari ta' piż mhux inqas minn 1 g. Għal ħajt fin hafna, l-analizi tista' ssir fuq tul minimu ta' 30 m, ikun kemm ikun il-piż.

Aqta' l-ħajt f'biċċiet ta' tul addattat u ifred it-tipi ta' fibri permezz ta' labra u, jekk ikun meħtieġ, twist tester. It-tipi ta' fibri hekk miksuba jitqiegħdu fi fliexken tal-użin li twieżnu minn qabel u mnixxa f 105 ± 3 °C sakemm jinkiseb piż kostanti, kif deskritt f'I.7.1 u I.7.2.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

II.8.2. Analizi tad-drapp

Aghżel minn kampjun tat-test tal-laboratorju ttrattat minn qabel, 'il bogħod sewwa mit-truf tiegħu, kampjun ta' piż mhux inqas minn 1 g, bit-truf ittrimmjati sewwa biex jiġi evitat il-ftuq u imxi b'mod parallel mal-hjut tat-tghama jew tal-medd, jew fil-każ ta drappijiet innittjati fil-linja tal-ghoqod u l-korsijiet. Ifred it-tipi tal-fibri differenti, igborhom fi fliexken tal-użin miżuna qabel u kompli kif deskritt f'II.8.1.

II.9. Kalkolu u espressjoni tar-riżultati

Esprimi l-piż tal-fibri kostitwenti bhala perċentwali tal-piż totali tal-fibri fit-tahlita. Ikkalkula r-riżultati fuq il-baži ta' piż xott, nadif, agġustat b'(a) il-konċessjonijiet miftehma u (b) il-fatturi tal-korrezzjoni mehtieġa biex jagħtu kas tal-materja waqt it-ttrattament minn qabel.

II.9.1. Il-kalkolu tal-piżijiet tal-perċentwali tal-fibra niexfa, nadifa, mingħajr ma jingħata kas tal-piż tal-fibra mitluf waqt it-ttrattament minn qabel:

$$P_1\% = \frac{100 m_1}{m_1 + m_2} = \frac{100}{1 + \frac{m_2}{m_1}}$$

$P_1\%$ huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott, nadif,

m_1 huwa l-piż nadif, niexef tal-ewwel komponent,

m_2 huwa l-piż nadif, niexef tat-tieni komponent.

II.9.2. Għall-kalkolu tal-perċentwali ta' kull komponent b'agġustament tal-konċessjonijiet miftehma u, fejn xieraq, bil-fatturi tal-korrezzjoni għat-telf ta' materja waqt it-ttrattament minn qabel, ara I.8.2.

III.1. Preċiżjoni tal-metodi

Il-preċiżjoni indikata f'metodi individwali għandha x'taqsam mar-riproducibilità.

Ir-riproducibilità tirreferi għall-affidabilità, jiġifieri l-vicinanza ta' ftehim bejn valuri sperimentali miksubin minn operaturi fl-laboratorji differenti jew fi żminijiet differenti li jużaw l-istess metodu u li jiksbu riżultati individwali fuq kampjuni ta' tahlita identika konsistenti.

Ir-riproducibilità hija espressa bil-limiti ta' fiduċja tar-riżultati għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

Għalhekk, ifisser li d-differenza bejn żewġ riżultati f'sensiela ta' analiżi magħmula fl-laboratorji differenti tinqabeż biss f'ħames kaži minn 100, dejjem jekk jintuża metodu tal-applikazzjoni korrett u normali għal tahlita konsistenti u identika.

III.2. Rapport tat-test

III.2.1. Ghid li l-analiżi saret skont dan il-metodu.

III.2.2. Aghți dettalji ta' xi trattamenti minn qabel speċjali (ara I.6).

III.2.3. Aghți r-riżultati individwali u l-medja aritmetika, kollha sa l-egreb 0,1.

IV. Metodi speċjali

TABELLA SOMMARJA

Il-metodu osservat	Kamp ta' applikazzjoni		Reaġent
	Komponent li jinhall	Komponent li ma jinhallx	
1.	Aċetat	Ĉerti fibri oħra	Aċetun
2.	Ĉerti fibri ta' proteina	Ĉerti fibri oħra	Ipoklorit
3.	Viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	Qoton, elastolefin jew melamina	Aċidu formiku u klorur taż-żingu
4.	Poliamide jew najlon	Ĉerti fibri oħra	Aċidu formiku, 80 % m/m
5.	Aċetat	Triacetat, elastolefin jew melamina	Alkohol tal-benzil
6.	Triacetat jew polilactid	Ĉerti fibri oħra	Diklorometan
7.	Ĉerti fibri ċellulożi	Poliester, elastomultiester jew elastolefin	Aċidu sulfuriku, 75 % m/m
8.	Akriliki, ċerti modakriliki jew ċerti klorofibri	Ĉerti fibri oħra	Dimethylformamide
9.	Ĉerti klorofibri	Ĉerti fibri oħra	Disulfid tal-karbonju/aċetun, 55.5/44.5 v/v
10.	Aċetat	Ĉerti klorofibri, elastolefin jew melamina	Aċidu aċetiku glaċjali
11.	Harir	Suf, xagħar, elastolefin jew melamina	Aċidu sulfuriku, 75 % m/m
12.	Ġuta	Ĉerti fibri tal-annimali	Metodu bil-kontenut ta' nitroġenu
13.	Polipropilene	Ĉerti fibri oħra	Ksilin
14.	Ĉerti fibri oħra	Klorofibri (omopolimeri tal-klorur tal-vinil), elastolefin jew melamina	Metodu ta' aċidu sulfuriku konċentrat
15.	Klorofibri, ċerti modakriliki, ċerti elastani, aċetati, triacetati	Ĉerti fibri oħra	Ĉikloesanun
16.	Melamina	Qoton jew aramid	Aċidu formiku jahraq, 90 % m/m

METODU Nru 1

AĊETAT U ĈERTI FIBRI OĦRA

(Il-metodu tal-aċetun)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. aċetat (19)

ma'

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), ħarir (4), qoton (5), kittien (7), qanneb ġenwin (8), ġuta (9), abaka (10), alfa (11), kajjar (12), ġummar (13), rami (14), sisal (15), kupru (21), modal (22), proteina (23), viskuż (25), akrilik (26), poliamide jew najlon (30), poliester (35), elastomultiester (46), elastolefin (47) u melamina (48).

Il-metodu, f'ebda ċirkostanza ma huwa applikabbli għal fibri tal-aċetat li jkunu ġew deaċetilati fuq il-wiċċ.

2. IL-PRINĊIPJU

L-aċetat jiġi mahlul minn piż xott magħruf tat-tahlita, mal-aċetun. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintizen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali tal-aċetat xott jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (addizzjonali għal dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

Flasks konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' għallinqas 200 ml.

3.2. Reaġent

Aċetun.

4. PROCEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fil-flask konikali bit-tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' għallinqas 200 ml, žid 100 ml ta' aċetun għal kull gramma tal-kampjun, ħawwad il-flask, halliħ joqgħod għal 30 minuta f'temperatura tal-kamra, minn ħin għall-ieħor ħawdu, u mbagħad għaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigġol filtru miżun.

Irrepeti t-trattament għal darbtejn oħra (b'kollox aghmel tliet estrazzjonijiet), iżda għal perjodi ta' 15-il minuta biss, biex hekk il-ħin totali tat-trattament fl-aċetun ikun ta' siegħa. Ittrasferixxi l-fdal għall-grigġol filtru. Aħsel il-fdal fil-grigġol filtru bl-aċetun u nixxfu bil-ġbid tal-arja. Erga' imla l-grigġol filtru bl-aċetun u halliħ jinxfet taħt il-gravità.

Finalment, nixxef il-grigġol filtru bil-ġbid tal-arja, nixxef il-grigġol u l-fdal, berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 2**ĊERTI FIBRI TA' PROTEINA U ĊERTI FIBRI OHRA**

(Il-metodu bl-użu tal-ipoklorit)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. ċerti fibri ta' proteina, li huma: suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), ħarir (4), proteina (23)

ma'

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. qoton (5), kupru (21), viskuż (25), akrilik (26), klorofibri (27), poliamide jew najlon (30), poliester (35), poli-propilene (37), elastan (43), fibri ta' hġieg (44), elastomultiester (46), elastolefin (47) u melamina (48).

Jekk fibri ta' proteina differenti huma preżenti, il-metodu jagħti t-total tal-ammonti tagħhom imma mhux il-kwantitajiet individwali tagħhom.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-proteina tiddeweb minn piż magħruf tat-tahlita niexfa, b'soluzzjoni ta' ipoklorit. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun mehtieg, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali tal-fibra tal-proteina niexfa jinstab permezz tad-differenza.

Jistgħu jintużaw jew ipoklorit tal-litju jew ipoklorit tas-sodju għall-preparazzjoni tas-soluzzjoni tal-ipoklorit.

L-ipoklorit tal-litju huwa rrakkomandat f'każijiet li jinvolvu numru żgħir ta' analiżi jew għal analiżi magħmula f'intervalli aktarx twal. Dan minhabba li l-percentwali ta' ipoklorit fl-ipoklorit tal-litju solidu — differenti mill-ipoklorit tas-sodju — huwa virtwalment kostanti. Jekk il-percentwali ta' ipoklorit huwa magħruf, ma hemmx bżonn li l-kontenut ta' ipoklorit jiġi kkontrollat jodometrikament għal kull analiżi, minhabba li jista' jintuża porzjon miżun kostanti tal-ipoklorit tal-litju.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Erlenmeyer flask b'tapp tal-hġieg, 250 ml.

(ii) Termostat, li jista' jiġi aġġustat għal $20 (\pm 2) ^\circ\text{C}$.

3.2. Reaġenti

(i) Reaġent tal-ipoklorit

(a) Soluzzjoni tal-IPoklorita l-Litju

Din tikkonsisti f'soluzzjoni mhejjija friska li jkun fiha $35 (\pm 2) \text{ g/l}$ ta' klorin attiv (bejn wiehed u iehor 1 M), li magħha jiġu miżjudin $5 (\pm 0,5) \text{ g/l}$ ta' idrossidu tas-sodju mahlul qabel. Biex tipprepara, dewweb 100 gramma tal-ipoklorit tal-litju li jkun fiha 35 % ta' klorin attiv (jew 115-il gramma li jkun fiha 30 % klorin attiv) f'bejn wiehed u iehor 700 ml ilma ddistillat, żid 5 grammi ta' idrossidu tas-sodju mahlul f'bejn wiehed u iehor 200 ml ilma ddistillat u imla sa litru wiehed bl-ilma ddistillat. Is-soluzzjoni li tkun giet imhejjija friska ma hemmx bżonn li tiġi kkontrollata b'mod jodometriku.

(b) Soluzzjoni tal-IPoklorita s-sodju

Din tikkonsisti f'soluzzjoni mhejjija friska li jkun fiha $35 (\pm 2) \text{ g/l}$ ta' klorin attiv (bejn wiehed u iehor 1 M), li miegħu jiżdiedu $5 (\pm 0,5) \text{ g/l}$ ta' idrossidu tas-sodju mahlul qabel.

Ivverifika l-kontenut ta' klorin attiv tas-soluzzjoni jodometrika qabel kull analiżi.

(ii) Aċidu aċetiku, soluzzjoni dilwita

Iddilwa 5 ml ta' aċidu aċetiku glaċjali għal litru wiehed bl-ilma.

4. PROCEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej: hallat bejn wiehed u iehor gramm wiehed mill-kampjun ma' bejn wiehed u iehor 100 ml tas-soluzzjoni tal-ipoklorit (ipoklorit tal-litju jew tas-sodju) fi flask ta' 250 ml u hawdu sewwa biex ixxarrab il-kampjun.

Imbagħad saħhan il-flask għal 40 minuta f'thermostat f' $20 ^\circ\text{C}$ u hawwdu kontinwament, jew għallinqas f'intervalli regolari. Minhabba li t-tidwib tas-suf jibqa' sejjer b'mod eżotermiku, ir-reazzjoni tas-shana ta' dan il-metodu għandha tkun imqassma u mnehhija. Inkella, jistgħu jinholqu żbalji mis-dissoluzzjoni inizjali tal-fibri li ma jdubux.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Wara 40 minuta, iffiltra l-kontenut tal-flask minn ġewwa griġjol filtru tal-ħġieġ miżun u ttrasferixxi kwalunkwe fdal tal-fibri fil-griġjol filtru billi tlahlah il-flask b'daqsejn reagent tal-ipoklorit. Ixxotta l-griġjol filtru bil-ġbid tal-arja u aħsel il-fdal suċċessivament bl-ilma, iddilwa l-aċidu aċetiku, u fl-aħħar bl-ilma, waqt li tixxotta l-griġjol bil-ġbid tal-arja wara kull addizzjoni. La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma kull likur tal-ħasil ikun ixxotta taħt gravità.

Fl-aħħar nett, ixxotta l-griġjol filtru bil-ġbid tal-arja, nixxef il-griġjol u l-fdal, berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00, għajr għall-qoton, il-viskuż, il-modal u l-melamina, li għalihom "d" = 1,01, u l-qoton mhux ibbliċjat, li għalih "d" = 1,03.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 3**VISKUŻ, KUPRU JEW ĊERTI TIPI TA' MODAL U QOTON**

(Metodu li juża l-aċidu formiku u l-klorur taż-żingu)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħha materja mhux fibruża, ta':

1. viskuż (25) jew kupru (21), inklużi ċerti tipi ta' fibra tal-modal (22),

ma'

2. qoton (5), elastolefin (47) u melamina (48).

Jekk jinstab li tkun preżenti fibra tal-modal, għandu jsir test preliminarju biex jivverifika jekk din iddubx fir-reagent.

Dan il-metodu mhuwiex applikabbli għal tahlitiet li fihom, il-qoton garrab degradazzjoni kimika eċċessiva, u lanqas meta l-viskuż jew il-kupru jiġi mdewweb għal kollox bil-preżenza ta' ċerti żebghat jew tirqim li ma jstgħux jiġu mwarrba għal kollox.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-viskuż, tal-kupru jew tal-modal tiġi mdewwba minn piż xott magħruf tat-tahlita, b'reagent li jkun magħmul mill-aċidu formiku u mill-klorur taż-żingu. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-piż tiegħu kkorreġut huwa mfisser bhala perċentwali tal-piż xott tat-tahlita. Il-perċentwali tal-fibra tal-vikuż, kupru u modal xotti jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

(i) Flasks konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Apparat biex iżomm il-flasks f'40 (± 2) °C.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3.2. Reagenti

- (i) Soluzzjoni li jkun fiha 20 g ta' klorur taż-żingu anidruż mdewweb u 68 g ta' aċidu formiku anidruż magħmul minn 100 g bl-ilma (jiġifieri 20 parti bil-piż ta' klorur taż-żingu anidruż imdewweb għal 80 parti bil-piż ta' 85 % mm ta' aċidu formiku).

Innota sewwa:

F'dan ir-rigward, għandha tingħata attenzjoni, għall-punt I.3.2.2, li jstabbilixxi li r-reagenti kollha użati għandhom ikunu kimikament puri; barra minn hekk, huwa essenzjali li jintuza klorur taż-żingu anidruż imdewweb biss.

- (ii) Soluzzjoni tal-idrossidu tal-ammonja: iddilwa 20 ml ta' soluzzjoni tal-ammonja kkonċentrata (gravità speċifika 0,880 g/ml) għal litru wiehed bl-ilma.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej: poġġi l-kampjun minnufih fil-flask, imsaħhan minn qabel għal 40 °C. Żid 100 ml tas-soluzzjoni tal-aċidu formiku u klorur taż-żingu, imsaħhana minn qabel għal 40 °C għal kull gramma tal-kampjun. Dahhal it-tapp u hawwad il-flask sewwa. Żomm il-flask u l-kontenut tiegħu f'temperatura kostanti ta' 40 °C għal sagħtejn u nofs, waqt li thawwad il-flask f'intervalli ta' siegħa.

Iffiltra l-kontenut tal-flask minn grigġol filtru miżun u bl-ghajnuna ta' reagent ittrasferixxi għal ġewwa l-grigġol xi fibri li jifdal fil-flask. Lahlah b'20 ml tar-reagent.

Aħsel il-grigġol u l-fdal sewwa bl-ilma f'40 °C. Lahlah il-fdal fibruż f'bejn wieħed u ieħor 100 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja kiesha (3.2.ii) waqt li tiżgura li dan il-fdal jibqa' mgħaddas għal kollox fis-soluzzjoni għal 10 minuti; imbagħad lahlah sew bl-ilma kiesah.

La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma kull likur tal-ħasil ikun ixxotta taħt gravità.

Finalment, ixxotta l-likwidu li jifdal bil-ġbid tal-arja, nixxef il-grigġol u l-fdal, u berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa 1,02 għall-qoton, 1,01 għall-melamina u 1,00 għall-elastolefin.

6. PREĊIŻJONI

Fuq taħlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 2 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 4

POLIAMIDE JEW NAJLON, U ĊERTI FIBRI OHRA

(Metodu li juża 80 % m/m ta' aċidu formiku)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlitiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. poliamide jew najlon, (30),

ma'

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), qoton (5), kupru (21), modal (22), viskuż (25), akrilik (26), klorofibra (27), poliester (35), polipropilene (37), fibra tal-ħġieġ (44), elastomultiester (46), elastolefin (47) u melamina (48).

Kif issemma hawn fuq, dan il-metodu huwa applikabbli wkoll għal tahlitiet bis-suf, iżda meta l-kontenut ta' suf jaqbeż il-25 %, għandu jiġi applikat il-metodu Nru 2 (tholl is-suf f'tahlita ta' alkalini sodju ipokloritu).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-poliamide tiddeweb minn piż xott magħruf tat-tahlita, bl-aċidu formiku. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali tal-poliamide xott jew najlon jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk specificati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

3.2. Reagenti

- (i) Aċidu formiku (80 % m/m, densità relattiva f'20 °C: 1,186). Iddilwa 880 ml ta' 90 % m/m aċidu formiku (densità relattiva f'20 °C: 1,204) għal litru wiehed bl-ilma. Inkella, iddilwa 780 ml ta' 98 sa 100 % m/m aċidu formiku (densità relattiva f'20 °C: 1,220) għal litru wiehed bl-ilma.

Il-koncentrazzjoni mhijiex kritika fi hdan il-medda ta' 77 sa 83 % m/m aċidu formiku.

- (ii) Ammonja, soluzzjoni dilwita: iddilwa 80 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja kkoncentrata (densità relattiva f'20 °C: 0,880) għal litru wiehed bl-ilma.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej: għall-kampjun miżmum fi flask konikali ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, żid 100 ml ta' aċidu formiku għal kull gramm ta' kampjun. Poġġi t-tapp, hawwad il-flask biex ixarrab il-kampjun. Halli l-flask għal 15-il minuta f'temperatura tal-kamra, waqt li thawdu minn hin għal iehor. Iffiltra l-kontenut tal-flask minn ġewwa l-ġriġjol filtru miżun u ttrasferixxi kwalunkwe fdal tal-fibri fil-ġriġjol filtru billi tahsel il-flask b'daqsxejn reagent tal-aċidu formiku.

Ixxotta l-ġriġjol filtru bil-ġbid tal-arja u aħsel il-fdal fuq il-filtru suċċessivament bir-reagent tal-aċidu formiku, ilma sħun, soluzzjoni ta' ammonja ddilwita, u fl-aħħar bl-ilma kiesaħ, waqt li tixxotta l-ġriġjol bil-ġbid tal-arja wara kull addizzjoni. La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma kull likur tal-ħasil ikun ixxotta taht gravità.

Fl-aħħar nett, nixxef il-ġriġjol filtru bil-ġbid tal-arja, nixxef il-ġriġjol u l-fdal, berridhom u iżinjom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

METODU Nru 5

AĊETAT U TRIAĊETAT

(Il-metodu bl-użu tal-alkohol tal-benzil)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlitiet binarji, wara li titnehha materja mhux fibruża, ta':

— aċetat (19)

ma'

— triaċetat (24), elastolefin (47) u melamina (48).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-aċetat tiddeweb minn piż xott magħruf tat-taħlita, bl-alkohol tal-benzil fi 52 ± 2 °C.

Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-piż tiegħu huwa mfišser bhala perċentwali tal-piż xott tat-taħlita. Il-perċentwali tal-aċetat xott jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Xejker mekkaniku.

(iii) Thermostat jew apparat ieħor biex iżomm il-flask f'temperatura ta' 52 ± 2 °C.

3.2. Reaġenti

(i) Alkohol tal-benzil.

(ii) Etanol.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fil-flask konikali, žid 100 ml ta' alkohol tal-benzil għal kull gramm tal-kampjun. Dahhal it-tapp, orbot il-flask mal-hawwad biex ikun mgħaddas fil-banju bl-ilma, miżmum fi 52 ± 2 °C, u hawwad għal 20 minuta f'din it-temperatura.

(Minflok l-użu ta' xejker mekkaniku, il-flask jista' jithawwad bis-saħħa bl-idejn).

Għaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigjol filtru miżun. Žid doża oħra ta' alkohol tal-benzil fil-flask u hawwdu bħal qabel fi 52 ± 2 °C għal 20 minuta.

Għaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigjol filtru. Irrepeti ċ-ċiklu tal-operazzjonijiet għat-tielet darba.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Fl-aħhar battal il-likwidu u l-fdal fil-grigjoli fil-filtru; aħsel xi fibri li jifdal mill-flask għal għewwa l-grigjoli bi kwantità żejda ta' alkohol tal-benzil fi 52 ± 2 °C. Ixxotta sewwa l-grigjoli.

Ittrasferixxi l-fibri fi flask, laħlah bl-etanol u wara li thawwad b'mod manwali għaddi mill-grigjoli fil-filtru.

Irrepeti l-proċess tat-tlaħliħ għal darbtejn jew tliet darbiet oħra. Ittrasferixxi l-fdal fil-grigjoli u xxotta sewwa. Nixxef il-grigjoli u l-fdal u berridhom u iżinjom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 6**TRIAĊETATI U ĊERTI FIBRI OĦRA**

(Il-metodu bl-użu tad-diklorometan)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titnehha materja mhux fibruża, ta':

1. triacetat (24) jew polylactide (34)

ma'

2. suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), ħarir (4), qoton (5), (21), modal (22), viskuż (25), akrilik (26), poliamide jew najlon (30), poliester (35), fibra tal-ħġieġ (44), elastomultiester (46), elastolefin (47). u melamina (48).**Nota**

Fibri triacetati li saritilhom l-aħhar passata li wasslet għal idrolisi parzjali ma jibqgħux jinhallu kompletament f'dan ir-reagent. F'każijiet bħal dawn, il-metodu mhumiex applikabbli.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibri tat-triacetat jew tal-polylactide jiddewbu minn piż xott magħruf tat-tahlita, bid-diklorometan. Il-fdal jinġabar, jinħasel, jitmixxef u jintizen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'perċentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-perċentwali tat-triacetat jew tal-polylactide niexef jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

3.2. Reagent

Diklorometan.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fil-flask konikali bit-tapp tal-ħġieġ ta' 200 ml, žid 100 ml ta' diklorometan għal kull gramma tal-kampjun, dahħal it-tapp, ħawwad il-flask kull 10 minuti biex ixxarrab il-kampjun u hallih għal 30 minuta fit-temperatura tal-kamra, waqt li thawwad il-flask f'intervalli regolari. Ghaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigjoli filtru miżun. Žid 60 ml ta' diklorometan fil-flask li fih il-fdal, ħawwad b'mod manwali u ffiltra l-kontenut tal-flask mill-grigjoli filtru. Ittrasferixxi l-fibri residwi għall-grigjoli billi taħsel il-flask minn ġewwa bi ftit iktar diklorometan. Ixxotta l-grigjoli bil-ġbid tal-arja biex tneħhi l-likwidu żejjed, erga' imla l-grigjoli bid-diklorometan u hallih jixxotta taħt gravità.

Fl-aħħar, applika l-ġbid tal-arja biex telimina l-eċċess tal-likwidu, imbagħad ittratta l-fdal bil-mishun biex telimina s-solvent kollu, applika l-ġbid tal-arja, nixxef il-grigjoli u l-fdal, berridhom u izinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00, barra fil-każ tal-poliester, tal-elastomultiester, tal-elastolefin, u tal-melamina li għalihom il-valur ta' "d" huwa ta' 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq taħlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 7

ĊERTI FIBRI TAĊ-ĊELLULOŻA U POLYESTER

(Metodu li juża 75 % m/m ta' acidu sulfuriku)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlitiet binarji, wara li titneħha materja mhux fibruża, ta':

1. qoton (5), kittien (7), qanneb ġenwin (8), rami (14), kupru (21), modal (22), viskuż (25)

ma'

2. poliester (35), elastomultiester (46) u elastolefin (47).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra taċ-ċelluloża tiddeweb minn piż xott magħruf tat-taħlita, b'75 % m/m acidu sulfuriku. Il-fdal jingabar, jinħasel, jitnixxef u jintiżen; il-piż tiegħu huwa mfisser bhala perċentwali tal-piż xott tat-taħlita. Il-proporzjon tal-fibra taċ-ċelluloża niexfa jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 500 ml.

(ii) Termostat jew apparat ieħor biex iżomm il-flask f'temperatura ta' 50 ± 5 °C.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3.2. Reagenti

- (i) Aċidu sulfuriku,
- $75 \pm 2\%$
- m/m

Hejji billi żżid b'attenzjoni, waqt li tberred, 700 ml ta' aċidu sulfuriku (densità relattiva f'20 °C: 1,84) sa 350 ml ta' ilma ddistillat.

Wara li s-soluzzjoni tkun birdet għat-temperatura tal-kamra, iddilwa għal litru wiehed bl-ilma.

- (ii) Ammonja, soluzzjoni dilwita

Iddilwa 80 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja (densità relattiva f'20 °C: 0,88) għal litru wiehed bl-ilma.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fil-flask konikali bit-tapp tal-ħġieġ ta' kapaċità ta' għallinqas 500 ml, żid 200 ml ta' 75 % ta' aċidu sulfuriku għal kull gramm tal-kampjun, dahhal it-tapp u b'attenzjoni hawwad il-flask biex ixxarrab il-kampjun.

Żomm il-flask f' 50 ± 5 °C għal siegħa, hawwdu f'intervalli regolari ta' bejn wiehed u iehor 10 minuti. Iffiltra l-kontenut mill-grigjoli filtru miżun permezz tal-ġbid tal-arja. Ittrasferixxi xi fibri residwi billi taħsel il-flask b'daqsejn aċidu sulfuriku ta' 75 %. Ixxotta l-grigjoli bil-ġbid tal-arja u aħsel il-fdal fuq il-filtru darba bil-mili tal-grigjoli b'porzjon frisk ta' aċidu sulfuriku. La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma l-aċidu jkun ixxotta taht gravità.

Aħsel suċċessivament il-fdal diversi drabi bl-ilma kiesah, darbtejn b'soluzzjoni ta' ammonja dilwita, u mbagħad wahda sew bl-ilma kiesah, waqt li tixxotta l-grigjoli bil-ġbid tal-arja wara kull addizzjoni. La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma kull likur tal-ħasil ikun ixxotta taht gravità. Fl-aħħar nett, ixxotta l-likwidu li jifdal mill-grigjoli bil-ġbid tal-arja, nixxef il-grigjoli u l-fdal, berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00.

6. PREĊIŻJONI

Fuq taħlita omogena ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 8

AKRILIKI, ĊERTI MODAKRILIKI JEW ĊERTI KLOROFIBRI U ĊERTI FIBRI OHRA

(Il-metodu bl-użu tad-dimethylformamide)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlitiet binarji, wara li titnehħa materja mhux fibruża, ta':

1. akriliki (26), ċerti modakriliki (29), jew ċerti klorofibri (27)
- ⁽¹⁾
- .

ma'

2. suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), ħarir (4), qoton (5), kupru (21), modal (22), viskuż (25), poliamide jew najlon (30), poliester (35), elastomultiester (46), elastolefin (47) u melamina (48).

Huwa applikabbli ugwalment għall-akriliki, u ċerti modakriliki, ittrattati b'żebgħa mmetallizzata minn qabel, iżda mhux għal daww miżbugħin b'żebgħat afterchrome.

⁽¹⁾ It-tidwib ta' modakriliki bħal dawn jew ta' klorofibri fir-reagent għandu jiġi vverifikat qabel ma titwettaq l-analizi.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. IL-PRINĊIPJU

L-akrilik, il-modakrilik jew il-klorofibra jiġi mdewweb minn piż xott magħruf tat-tahlita, bid-dimethylformamide msahhan f'banju ilma fil-punt tat-toghlija. Il-fdal jinġabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen. Il-piż tiegħu, ikkorreġut jekk ikun mehtieg, jiġi mfisser bhala perċentwali tal-piż xott tat-tahlita u l-perċentwali tal-akrilik, il-modakrilik jew tal-klorofibra niexfa jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħgieg ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Banju tal-ilma fil-punt tat-toghlija.

3.2. Reagent

Dimethylformamide (punt tat-toghlija 153 ± 1 °C) li ma jkunx fih iktar minn 0,1 % ilma.

Ir-reagent huwa tossiku u l-użu ta' għata huwa għalhekk rakkommandabbli.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-eżemplari miżmum fil-flask konikali bit-tapp tal-ħgieg ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, žid għal kull gramma tal-eżemplari 80 ml ta' dimethylformamide, imsahhan qabel f'banju bl-ilma fil-punt tat-toghlija, dahhal it-tapp, hawwad il-flask biex ixxarrab l-eżemplari u saħhan fil-banju bl-ilma fil-punt tat-toghlija għal siegħa. Hawwad il-flask u l-kontenut tiegħu ġentilment bl-idejn għal hames darbiet waqt dan il-perjodu.

Għaddi l-likwidu mill-grigjol filtru mizun, waqt li żżomm il-fibri fil-flask. Žid 60 ml ohra ta' dimethylformamide fil-flask u saħhan għal 30 minuta ohra, waqt li thawwad il-flask u l-kontenut tiegħu ġentilment bl-idejn għal darbtejn matul dan il-perjodu.

Iffiltra l-kontenut tal-flask mill-grigjol filtru permezz tal-ġbid tal-arja.

Ittrasferixxi kwalunkwe fibra residwa fil-grigjol billi tahsel it-tazza minn gewwa bid-dimethylformamide. Ixxotta l-grigjol bil-ġbid tal-arja. Ahsej il-fdal b'madwar litru mishun jahraq f'70 — 80 °C, waqt li timla l-grigjol kull darba.

Wara kull zieda ta' ilma, applika għal ftit hin il-ġbid tal-arja imma mhux qabel ma l-ilma jkun ixxotta taħt gravità. Jekk il-likur tal-hasil johroġ mill-grigjol bil-mod hafna tista' tingibed l-arja kemm xejn.

Fl-aħħar nixxef il-grigjol mal-fdal, berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr fil-każijiet li ġejjin:

suf 1,01

qoton 1,01

kupru 1,01

modal 1,01

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

poliester 1,01

elastomultiester 1,01

melamina 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 9**ĊERTI KLOROFIBRI U ĊERTI FIBRI OĦRA**

(Metodu li juża tahlita ta' 55,5/44,5 ta' disulfid tal-karbonju u aċetun)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. ċerti klorofibri (27), b'mod partikolari ċerti fibri tal-klorur tal-polivinil, kemm jekk ikklorinati wara kif ukoll jekk le ⁽¹⁾.

ma'

2. suf (1), xagħar tal-animali (2 u 3), harir (4), qoton (5), kupru (21), modal (22), viskuż (25), akrilik (26), poliamide jew najlon (30), poliester (35), fibra tal-ħġieġ (44), elastomultiester (46), u melamina (48).

Meta l-kontenut tas-suf jew tal-harir tat-tahlita jaqbeż il-25 %, għandu jintuża l-metodu Nru 2.

Meta l-kontenut tal-poliamide jew najlon tat-tahlita jaqbeż il-25 %, għandu jintuża l-metodu Nru 4.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-klorofibra tiddeweb minn piż xott magħruf tat-tahlita, b'tahlita azeotropika ta' disulfid tal-karbonju u aċetun. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali tal-fibra tal-klorur tal-polivinil niexfa jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

- (i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

- (ii) Xejker mekkaniku.

3.2. Reaġenti

- (i) Tahlita azeotropika ta' disulfid tal-karbonju u aċetun (b'volum ta' 55,5 % ta' disulfid tal-karbonju sa 44,5 % aċetun). Billi dan ir-reaġent huwa tossiku, l-użu ta' għata protettiva huwa rakkommandabbli.

- (ii) Etanol (volum ta' 92 %) jew metanol.

⁽¹⁾ Qabel titwettagħ l-analizi għandu jiġi vverifikat it-tidwib tal-klorur tal-polivinil fir-reaġent.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fi flask konikali ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, zid 100 ml ta' tahlita azeotropika għal kull gramma ta' kampjun. Issiġilla sewwa l-flask, u ħawwad il-flask fuq xejker mekkaniku, jew b'mod vigoruż bl-idejn, għal 20 minuta f'temperatura tal-kamra.

Għaddi l-likwidu li jgħum fil-wiċċ minn gewwa l-grigjoli filtru miżun.

Irrepeti t-treatment b'100 ml ta' reagent frisk. Komplu dan iċ-ċiklu ta' operazzjonijiet sakemm ebda depożitu ta' polimeri ma jibqa' fuq il-ħġieġa tal-laboratorju meta tevapora qatra mill-estrazzjoni. Ittrasferixxi l-fdal għall-grigjoli filtru billi tuża iktar reagent, applika l-ġbid tal-arja biex tneħhi l-likwidu, u laħlah il-grigjoli u l-fdal b'20 ml ta' alkohol u mbagħad tliet darbiet bl-ilma. Halli l-likur tal-ħasil jixxotta taht gravità qabel ma jixxotta bil-ġbid tal-arja. Nixxef il-grigjoli u l-fdal u berridhom u iżinhom.

Nota:

Ma' ċerti tahlitiet li jkollhom kontenut għoli ta' klorofibra, il-kampjun jista' jinxtorob b'mod sostanzjali waqt il-proċedura tat-tnixxif, li b'rizultat ta' dan it-tidwib tal-klorofibra bis-solvent jittardja.

Dan, iżda, ma jaffettwax it-tidwib aħhari tal-klorofibra fis-solvent.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-rizultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-rizultati miksubin b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 10

AĊETAT U ĊERTI KLOROFIBRI

(Metodu li juża l-aċidu aċetiku glaċjali)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħha materja mhux fibruża, ta':

1. aċetat (19)

ma'

2. ċerti klorofibri (27), b'mod partikolari ċerti fibri tal-klorur tal-polivinil, kemm jekk ikklorinati wara kif ukoll jekk le, elastolefin (47) u melamina (48).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-aċetat tiddeweb minn piż xott magħruf tat-tahlita, b'aċidu aċetiku glaċjali. Il-fdal jingabar, jinhasel, jtnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'perċentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-perċentwali tal-aċetat xott jinstab permezz tad-differenza.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk specificati fl-istruzzjonijiet ġenerali)****3.1. Apparat**

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Xejker mekkaniku.

3.2. Reaġent

Acidu aċetiku glaċjali (iktar minn 99 %). Dan ir-reaġent għandu jġi ttrattat b'attenzjoni minhabba li huwa kawstiku hafna.

4. PROCEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fi flask konikali ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, żid 100 ml ta' acidu aċetiku glaċjali għal kull gramma tal-eżemplari. Issiġilla sewwa l-flask, u ħawwdu fuq xejker mekkaniku, jew b'mod vigoruż bl-idejn, għal 20 minuta f'temperatura tal-kamra. Għaddi l-likwidu li jgħum fil-wiċċ minn ġewwa l-grigjoli filtru miżun. Irrepeti t-trattament għal darbtejn, billi tuża 100 ml ta' reaġent frisk kull darba, waqt li tagħmel tliet estrazzjonijiet b'kollox.

Ittrasferixxi l-fdal għall-grigjoli filtru, ixxotta bil-ġbid tal-arja biex tneħhi l-likwidu u laħlah il-grigjoli u l-fdal b'50 ml ta' acidu aċetiku glaċjali, u mbagħad tliet darbiet bl-ilma. Wara kull tlaħiħa, ħalli l-likwidu jixxotta taħt gravità qabel ma tapplika l-ġbid tal-arja. Nixxef il-grigjoli u l-fdal u berridhom u iżinjom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksubin b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 11**HARIR U SUF JEW XAGHAR**

(Metodu li juża 75 % m/m ta' acidu sulfuriku)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħha materja mhux fibruża, ta':

1. ħarir (4)

ma'

2. suf (1), xagħar tal-annimali (2 u 3), elastolefin (47) u melamina (48).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-ħarir tiddeweb minn piż xott magħruf tat-tahlita, b'75 % m/m acidu sulfuriku (1).

Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintizen. Il-piż tiegħu, korrett jekk meħtieġ, huwa mfisser bhala percentwali tal-piż xott tat-tahlita. Il-percentwali ta' ħarir xott jinstab permezz tad-differenza.

(1) Il-ħarir selvaġġ, bhall-ħarir tussah, ma jidubx għal kollox f'75 % m/m ta' acidu sulfuriku.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

3.2. Reaġenti

(i) Aċidu sulfuriku (75 ± 2 % m/m)

Hejji billi żżid b'attenzjoni, waqt li tberred, 700 ml ta' aċidu sulfuriku (densità ta' 20 °C: 1,84) ma' 350 ml ta' ilma ddistillat.

Wara li tberred għat-temperatura tal-kamra, iddilwa għal litru wiehed bl-ilma.

(ii) Aċidu sulfuriku, soluzzjoni dilwita: žid 100 ml aċidu sulfuriku (densità ta' 20 °C: 1,84) bil-mod ma' 1 900 ml ta' ilma ddistillat.

(iii) Ammonja, soluzzjoni dilwita: iddilwa 200 ml ta' ammonja koncentrata (densità ta' 20 °C: 0,880) għal 1 000 ml bl-ilma.

4. PROCĒDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fi flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, žid 100 ml ta' 75 % m/m aċidu sulfuriku għal kull gramma tal-eżemplari u poġġi t-tapp. Hawwad b'mod vigoruz u hallih għal 30 minuta f'temperatura tal-kamra. Hawwad mill-ġdid u hallih joqgħod għal 30 minuta.

Hawwad għall-aħħar darba u ffiltra l-kontenut tal-flask minn ġewwa l-grigjoli filtru miżun. Aħsel kwalunkwe fibri li jkun fadal mill-flask bir-reaġent ta' 75 % ta' aċidu sulfuriku. Aħsel il-fdal fuq il-grigjoli suċċessivament b'50 ml ta' reaġent ta' aċidu sulfuriku dilwit, 50 ml ilma u 50 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja dilwita. Kull darba halli li l-fibri jibqgħu f'kuntatt mal-likwidu għal madwar 10 minuti qabel ma tapplika l-ġbid bl-arja. Finalment laħlah bl-ilma, waqt li thalli l-fibri f'kuntatt mal-ilma għal madwar 30 minuta.

Ixxotta l-grigjoli bil-ġbid tal-arja, nixxef il-grigjoli u l-fdal, berridhom u izinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 0,985 għas-suf, 1,00 għall-elastolefin u 1,01 għall-melamina.

6. PREĊIŻJONI

Fuq taħlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 12

ĠUTA U ĊERTI FIBRI TAL-ANNIMALI

(Il-metodu bid-determinazzjoni tal-kontenut tan-nitroġenu)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlittiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. ġuta (9)

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ma'

2. ċerti fibri tal-annimali.

Il-komponent tal-fibra tal-annimali jista' jkun magħmul biss minn xagħar (2 u 3) jew suf (1) jew minn kwalunkwe taħlita tat-tnejn. Dan il-metodu mhuwiex applikabbli għal taħlitiet tat-tessuti li jkun fihom materja mhux fibruża (żebgħa, tirqim, eċċ) b'bażi ta' nitroġenu.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-kontenut tan-nitroġenu tat-taħlita jiġi determinat, u minn dan u mill-kontenut magħruf jew maħsub tan-nitroġenu taż-żewġ komponenti, jiġi kkalkulat il-proporzjon ta' kull komponent.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

(i) Flask tad-diġestjoni Kjeldahl, ta' kapacità ta' 200 — 300 ml.

(ii) Apparat tad-distillazzjoni Kjeldahl b'injezzjoni tal-fwar.

(iii) Apparat tat-titrazzjoni, li jippermetti preċiżjoni ta' 0,05 ml.

3.2. Reaġenti

(i) Toluene.

(ii) Metanol.

(iii) Aċidu sulfuriku, densità relattiva f'20 °C: 1,84.

(iv) Sulfat tal-potassju.

(v) Diossidu tas-selenju.

(vi) Soluzzjoni tal-idrossidu tas-sodju (400 g/litru). Dewweb 400 g ta' idrossidu tas-sodju f'400 – 500 ml ilma u ddilwa sa litru wiehed bl-ilma.

(vii) Indikatur imħallat. Dewweb 0,1 g ta' metil aħmar f'95 ml etanol u 5 ml ilma, u ħallat ma' 0,5 g ta' bromocresol aħdar imdewweb f'475 ml etanol u 25 ml ilma.

(viii) Soluzzjoni ta' aċidu boriku. Dewweb 20 g ta' aċidu boriku flitru wiehed tal-ilma.

(ix) Aċidu sulfuriku, 0,02N (soluzzjoni volumetrika standard).

4. TRATTAMENT MINN QABEL TA' KAMPJUN TAT-TEST

Il-trattament minn qabel li ġej huwa sostitwit bit-trattament minn qabel deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali:

Islet il-kampjun mingħajr arja f'apparat Soxhlet ma' taħlita ta' volum wiehed ta' toluene u tliet volumi ta' metanol għal erba' sigħat frata minima ta' hames ċikli kull siegħa. Halli s-solvent jevapora mill-kampjun fl-arja, u nehhi l-aħħar traċċi f'forn f'105 ± 3 °C. Imbagħad aghmel estrazzjoni tal-kampjun fl-ilma (50 ml għal kull gramm tal-kampjun) billi tghallih taht rifluss għal 30 minuta. Iffiltra, reġġa' lura l-kampjun fil-flask, u rripeti l-estrazzjoni b'volum identiku ta' ilma. Iffiltra, nehhi l-ilma żejjed mill-kampjun bit-tagħsir, għid jew billi tiċcentrifugah u mbagħad halli l-kampjun jinxef bl-arja.

Nota:

L-effetti tossiċi tat-toluene u l-metanol għandhom jitqiesu l-hin kollu u għandhom jittiehdu l-prekawzjonijiet kollha fl-użu tagħhom.

5. PROCEDURA TAT-TEST

5.1. Struzzjonijiet generali

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet generali rigward l-għażla, it-tnixxif u l-użin tal-kampjun.

5.2. Proċedura ddettaljata

Ittrasferixxi l-kampjun għal ġewwa flask tad-diġestjoni Kjeldahl. Għall-eżemplari li jiżen għallinqas 1 g miżmum fil-flask tad-diġestjoni, żid, bl-ordni li ġejja, 2,5 g sulfat tal-potassju, 0,1 — 0,2 g diossidu tas-selenju u 10 ml aċidu sulfuriku (densità relattiva 1,84). Sahħan il-flask, fil-bidu b'mod hafif, sakemm tinqered il-fibra kollha, u mbagħad saħħnu iktar bis-saħħa sakemm is-soluzzjoni ssir ċara u kważi bla kulur. Sahħanha għal 15-il minuta oħra. Halli l-flask jibred, iddilwa l-kontenut b'attenzjoni b'10 — 20 ml ilma, berred, ittrasferixxi l-kontenut b'mod kwantitattiv għal flask gradwat ta' 200 ml u żid il-volum bl-ilma biex tiffirma s-soluzzjoni diġestiva. Poġġi madwar 20 ml soluzzjoni ta' aċidu boriku fi flask konikali ta' 100 ml u poġġi l-flask taħt il-kondensar tal-apparat tad-distillazzjoni Kjeldahl b'tali mod li t-tubu tat-twassil jogħdos eżatt taħt il-wiċċ tas-soluzzjoni tal-aċidu boriku. Ittrasferixxi eżattament 10 ml tas-soluzzjoni diġestiva fil-flask tad-distillazzjoni, żid mhux inqas minn 5 ml soluzzjoni ta' idrossidu tas-sodju fil-lembut, għolli ftit it-tapp u halli s-soluzzjoni ta' idrossidu tas-sodju tinzel bil-mod fil-flask. Jekk is-soluzzjoni diġestiva u s-soluzzjoni tal-idrossidu tas-sodju jibqgħu bħala żewġ saffi separati, hallathom billi taġta b'mod hafif. Sahħan il-flask tad-distillazzjoni ġentilment u għaddih fil-fwar mill-ġeneratur. Iġbor madwar 20 ml tad-distillat, baxxi l-flask konikali biex it-tarf tat-tubu tat-twassil tal-kondensar ikun madwar 20 mm 'l fuq mill-wiċċ tal-likwidu u ddistilla għal minuta oħra. Lahlah it-tarf tat-tubu tat-twassil bl-ilma, waqt li taqbad il-likwidu maħsul fil-flask konikali. Nehhi l-flask konikali u ibdlu ma' flask konikali iehor li jkun fiħ bejn wiehed u iehor 10 ml soluzzjoni ta' aċidu boriku u iġbor madwar 10 ml mill-iddistillat.

Ittitra ż-żewġ distillati separatament b'0,02N aċidu sulfuriku, uża l-indikatur imhallat. Irreġistra t-titrazzjoni totali għaż-żewġ distillati. Jekk it-titrazzjoni għat-tieni distillat hija iktar minn 0,2 ml, irrepeti t-test u ibda d-distillazzjoni mill-ġdid b'użu ta' alikwot tas-soluzzjoni diġestiva friska.

Wettaq determinazzjoni vojta, jiġifieri diġestjoni u distillazzjoni li fiha tuża biss ir-reagenti.

6. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

6.1. Ikkalkula l-perċentwali tal-kontenut tan-nitroġenu fil-kampjun xott kif ġej:

$$A \% = \frac{28(V - b)N}{W}$$

fejn

A = perċentwali ta' nitroġenu fil-kampjun nadif xott,

V = il-volum totali fml ta' aċidu sulfuriku standard użat fid-determinazzjoni,

b = volum totali fml ta' aċidu sulfuriku standard użat fid-determinazzjoni vojta,

N = normalità tal-aċidu sulfuriku standard,

W = piż xott (g) tal-kampjun.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- 6.2. Billi tuża l-valuri ta' 0,22 % għall-kontenut tan-nitroġenu tal-ġuta u 16,2 % għall-kontenut tan-nitroġenu tal-fibri tal-annimali, waqt li ż-żewġ perċentwali jiġu espressi fuq il-piż xott tal-fibra, ikkalkula l-komposizzjoni tat-tahlita kif ġej:

$$PA \% = \frac{A - 0,22}{16,2 - 0,22} \times 100$$

fejn

PA = il-perċentwali tal-fibra tal-annimali fil-kampjun nadif xott.

7. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 13**FIBRI TAL-POLIPROPILENE U ĊERTI FIBRI OĦRA**

(Il-metodu tal-Ksilin)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħħa materja mhux fibruża, ta':

1. fibri tal-polipropilene (37)

ma'

2. suf (1), xaġġar tal-annimali (2 u 3), ħarir (4), qoton (5), aċetat (19), kupru (21), modal (22), triaċetat (24), viskuż (25), akrilik (26), poliamid jew najlon (30), poliester (35), fibra tal-ħġieġ (44), elastomultiester (46) u melamina (48).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibra tal-polipropilene tiġi mdewwba minn piż xott magħruf tat-tahlita bil-ksilin jagħli. Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'perċentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-perċentwali tal-polipropilene jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapaċità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Reflux condenser (tajjeb għal likwidi b'punt tat-toghlija għolja), li joqgħod fi flask konikali (i).

3.2. Reaġent

Iddistillar tal-ksilin bejn 137 u 142 °C.

Nota:

Dan ir-reaġent jista' jiehu n-nar faċilment u għandu duħħan tossiku. Meta jintuża wiehed irid jiehu l-prekawzjonijiet meħtieġa.

4. PROCĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-eżemplari miżmum fil-flask konikali (3.1 (i)), žid 100 ml ta' ksilin (3.2) għal kull gramm tal-eżemplari. Wahhal il-kondenser (3.1 (ii)), wassal il-kontenut għat-togħlija u żommu fil-punt tat-togħlija għal tliet minuti.

Minnufih għaddi l-likwidu shun minn ġewwa l-grigjool filtru miżun (ara Nota 1). Irrepeti dan it-trattament għal darbtejn ohra, waqt li kull darba tuża porzjon frisk ta' 50 ml tas-solvent.

Ahsel il-fdal li jibqa' fil-flask b'mod suċċessiv bi 30 ml ta' ksilin jagħli (darbtejn), imbagħad b'75 ml ta' żejt mhux raffinat hafif (L.3.2.1 tal-istruzzjonijiet ġenerali) (darbtejn). Wara t-tieni hasla bil-petroleum hafif, iffiltra l-kontenut tal-flask mill-grigjool, ittrasferixxi kwalunkwe fibri residwi għall-grigjool bl-għajnuna ta' kwantità żgħira ta' żejt mhux raffinat hafif u halli s-solvent jevapora. Nixxef il-grigjool u l-fdal, berridhom u iżinhom.

Noti:

1. Il-grigjool filtru li minnu jiġi mferra' l-ksilin għandu jissahhan minn qabel.
2. Wara t-trattament bil-ksilin jagħli, żgura li l-flask li jkun fih il-fdal jiġi mberred biżżejjed qabel ma jiġi introdott iż-żejt mhux raffinat hafif.
3. Biex tnaqqas il-perikli tan-nar u ta' tossiċità għall-operatur, jista' jintuża apparat jahraq ta' estrazzjoni li juża l-proċeduri xierqa, u li jagħti riżultati identiċi ⁽¹⁾.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omogena ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 14

KLOROFIBRI (OMOPOLIMERI TAL-KLORUR TAL-VINIL) U ĊERTI FIBRI OHRA

(Metodu tal-aċidu sulfuriku konċentrat)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titneħha materja mhux fibruża, ta':

1. klorofibri (27) ibbażati fuq omopolimeri tal-klorur tal-vinil, kemm jekk wara li ġew klorinati kif ukoll jekk le, elastolefin (47)

ma'

2. qoton (5), aċetat (19) kupru (21), modal (22), triaċetat (24), viskuż (25), ċerti akriliki (26), ċerti modakriliki (29), poliamid jew najlon (30), poliester (35), elastomultiester (46), u melamina (48).

Il-modakriliki konċernati huma dawk li jagħtu soluzzjoni limpida meta mgħaddsa fl-aċidu sulfuriku kkonċentrat (densità relattiva 1,84 f'20 °C).

Dan il-metodu jista' jintuża minflok il-metodi Nri 8 u 9.

⁽¹⁾ Ara pereżempju l-apparat deskritt f'*Melliand Textilberichte* 56 (1975), p. 643-645.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**2. IL-PRINĊIPJU**

Il-kostitwent għajr il-klorofibra u l-elastolefin (jiġifieri l-fibri li ssemew fil-paragrafu 1.2) jinħall mill-piż xott magħruf tat-tahlita mal-aċidu sulfuriku koncentrat (densità relattiva 1,84 f'temperatura ta' 20 °C).

Il-fdal, li jikkonsisti fi klorofibra jew f'elastolefin, jinġabar, jinħasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali tat-tieni kostitwenti tinkiseb mid-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)**3.1. Apparat**

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Virga tal-ħġieġ bit-tarf iċċattjat.

3.2. Reaġenti

(i) Aċidu sulfuriku kkoncentrat (densità relattiva 1,84 f'20 °C).

(ii) Aċidu sulfuriku, bejn wiehed u iehor 50 % (m/m) ta' soluzzjoni milwiema.

Hejji billi żżid b'attenzjoni, waqt li tberred, 400 ml ta' aċidu sulfuriku (densità relattiva 1,84 f'20 °C) ma' 500 ml ilma ddistillat jew dejonizzat. Wara li tberred għat-temperatura tal-kamra, iddilwa s-soluzzjoni għal litru wiehed bl-ilma.

(iii) Ammonja, soluzzjoni dilwita.

Iddilwa 60 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja koncentrata (densità relattiva ta' 0,880 f'20 °C) għal litru wiehed bl-ilma ddistillat.

4. PROCEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-eżemplari miżmum fil-flask (3.1 (i)), żid 100 ml ta' aċidu sulfuriku (3.2 (i)) għal kull gramma tal-eżemplari.

Żomm il-kontenut tal-flask f'temperatura tal-kamra għal 10 minuti u f'dan il-hin hawwad il-kampjun tat-test okkażjonalment permezz tal-virga tal-ħġieġ. Jekk drapp minsuġ jew innittjat ikun qiegħed jiġi ttrattat, ikkumpressah bejn il-flask u l-virga tal-ħġieġ u uża pressa hafifa biex tissepara l-materjal imdewweb bl-aċidu sulfuriku.

Għaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigjoli filtru miżun. Żid fil-flask porzjon ġdid ta' 100 ml ta' aċidu sulfuriku (3.2 (i)) u rrepeti l-istess proċess. Itrasferixxi l-kontenut ta' ġewwa l-flask fil-grigjoli filtru u ttrasferixxi l-fdal fibruż għal hemm bl-għajnuna tal-virga tal-ħġieġ. Jekk meħtieġ, żid daqsxejn aċidu sulfuriku kkoncentrat (3.2 (i)) fil-flask biex tneħħi xi fibri li jkunu wehlu mal-ġenb tal-ħġieġ tal-flask. Ixxotta l-grigjoli filtru bil-ġbid tal-arja; neħħi l-filtrat billi tbattal jew tbiddel il-flask filtru, aħsel il-fdal fil-grigjoli suċċessivament b'50 % soluzzjoni ta' aċidu sulfuriku (3.2 (ii)), ilma ddistillat jew dejonizzat (1.3.2.3) tal-istruzzjonijiet ġenerali, soluzzjoni ta' ammonja (3.2 (iii)) u fl-aħħar aħsel sewwa bl-ilma ddistillat jew dejonizzat, waqt li tixxotta l-grigjoli bil-ġbid tal-arja wara kull addizzjoni. (Tapplikax il-ġbid tal-arja waqt l-operazzjoni tal-ħasil, iżda biss wara li l-likwidu jixxotta bil-gravità). Nixxef il-grigjoli u l-fdal, berrihom u izinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa ta' 1,00 għajr għall-melamina, li għaliha "d" = 1,01.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

METODU Nru 15

KLOOROFIBRI, ĊERTI MODAKRILIKI, ĊERTI ELASTANI, AĊETATI, TRIAĊETATI U ĊERTI FIBRI OHRA

(Il-metodu bl-użu tas-cyclohexanone)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal tahlitiet binarji, wara li titnehha materja mhux fibruża, ta':

1. aċetat (19), triaċetat (24), klorofibra (27), ċerti modakriliki (29), ċerti elastani (43)

ma'

2. suf (1), suf tal-animali (2 u 3), harir (4), qoton (5), cupro (21), modal (22), viskuż (25), poliamid jew najlon (30), akrilik (26), fibra tal-ħġieġ (44) u melamina (48).

Fejn il-modakriliki jew l-elastani huma preżenti għandu l-ewwel jitwettaq test preliminari biex jiddetermina jekk il-fibra ddubx kompletament fir-reagent.

Huwa wkoll possibbli li t-tahlitiet li fihom il-klorofibri jiġu analizzati bl-użu tal-metodu Nru 9 jew 14.

2. IL-PRINĊIPJU

Il-fibri tal-aċetat u tat-triaċetat, il-klorofibri, ċerti modakriliki u ċerti elastani jiddewbu minn piż xott magħruf bis-Cyclohexanone f'temperatura qrib il-punt tat-togħlija. Il-fdal jinġabar, jinħasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-tahlita. Il-percentwali ta' klorofibra, modakrilik, elastane, aċetat u triaċetat jinstab permezz tad-differenza.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Apparat ta' estrazzjoni shun addattat għall-użu fil-proċedura tat-test fis-sezzjoni 4. (Ara l-figura: dan huwa varjant tal-apparat deskritt fil-Melliand Textilberichte 56 (1975) 643 — 645).

(ii) Grigjoli filtru li jesa' l-eżemplari.

(iii) Regolatur poruż (grad tal-porożità 1).

(iv) Kondenser tar-riflaks li jista' jiġi addattat għall-flask tad-distillazzjoni.

(v) Strument tas-shana.

3.2. Reaġenti

(i) Cyclohexanone, il-punt tat-togħlija 156 C.

(ii) Alkohl etiliku, 50 % bil-volum.

INNOTA SEWWA:

Is-cyclohexanone jieħu n-nar malajr u huwa tossiku. Meta jintuża wieħed irid jieħu l-prekawzjonijiet meħtieġa.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**4. PROCĊEDURA TAT-TEST**

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Ferragh fil-flask tad-distillazzjoni 100 ml ta' cyclohexanone għal kull gramm ta' materjal, dahhal ir-riċipjent tal-estrazzjoni li fih ikun tpoġġa qabel il-grigjoli filtru li fih il-kampjun u r-regolatur poruż, kemxejn inklinat. Dahhal il-kondenser tar-riflaks. Wassal għat-togħlija u kompli l-estrazzjoni għal 60 minuta bir-rata minima ta' 12-il ċiklu fis-siegħa.

Wara l-estrazzjoni u t-tibrid nehhi r-riċipjent tal-estrazzjoni, ohroġ il-grigjoli filtru u nehhi r-regolatur poruż. Aħsel il-kontenut tal-grigjoli filtru tlieta jew erba' darbiet b'50 % alkohol tal-etiliku msahhan sa madwar 60 °C u sussegwentement b'litru ilma f'60 °C.

La tapplikax għid tal-arja waqt jew bejn l-operazzjonijiet tal-ħasil. Halli l-likwidu jixxotta taħt gravità u mbagħad applika l-għid tal-arja.

Fl-aħħar, nixxef il-grigjoli bil-fdal, berrdu u iżnu.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" huwa 1,00 bl-eċċezzjonijiet li ġejjin:

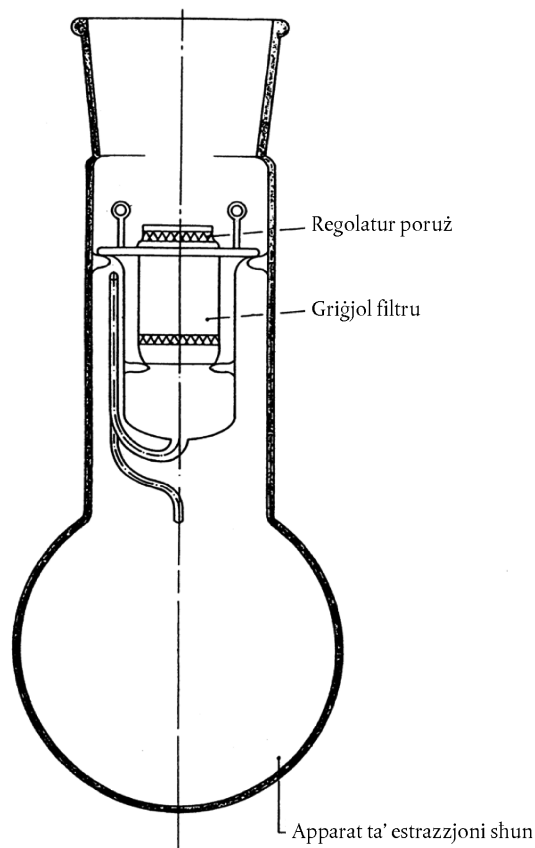
— ħarir u melamina 1,01

— akrilik 0,98.

6. PREĊIŻJONI

Fuq tahlita omoġenja ta' fibri tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 1 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

Dijagramma msemija fil-punt 3.1 (i) tal-metodu n° 15

METODU 16

MELAMINA U ĊERTI FIBRI OHRA

(Metodu li juża l-aċidu formiku jahraq)

1. IL-QASAM TA' APPLIKAZZJONI

Dan il-metodu huwa applikabbli għal taħlitiet binarji, wara li titnehha materja mhux fibruża, ta':

1. melamina (47)

ma'

2. qoton (5) u aramid (31).

2. IL-PRINĊIPJU

Il-melamina tiddeweb minn piż xott magħruf tat-taħlita, bl-aċidu formiku jahraq (90 % bil-piż).

Il-fdal jingabar, jinhasel, jitnixxef u jintiżen; il-massa, ikkoreġuta jekk ikun meħtieġ, hija espressa f'percentwali tal-massa niexfa tat-taħlita. Il-percentwali tat-tieni kostitwenti jinkiseb mid-differenza.

Nota:

Imxi strettament mal-medda ta' temperatura rakkomandata minhabba li t-tidwib tal-melamina jiddependi bil-kbir fuq it-temperatura.

3. APPARAT U REAĠENTI (għajr dawk speċifikati fl-istruzzjonijiet ġenerali)

3.1. Apparat

(i) Flask konikali b'tapp tal-ħġieġ ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml.

(ii) Banju tal-ilma jew xi apparat ieħor biex thawwad u żzomm il-flask f'temperatura ta' 90 ± 2 °C.

3.2. Reaġenti

(i) Aċidu formiku (90 % m/m, densità relattiva f'20 °C: 1,204 g/ml). Iddilwa 890 ml ta' 98 sa 100 % m/m aċidu formiku (densità relattiva f'20 °C: 1,220 g/ml) għal litru wiehed bl-ilma.

L-aċidu formiku jahraq huwa ferm korruziv u jrid jiġi mmanigġjat b'attenzjoni.

(ii) Ammonja, soluzzjoni dilwita: iddilwa 80 ml ta' soluzzjoni ta' ammonja kkonċentrata (densità relattiva f'20 °C: 0,880) għal litru wiehed bl-ilma.

4. PROĊEDURA TAT-TEST

Segwi l-proċedura deskritta fl-istruzzjonijiet ġenerali u kompli kif ġej:

Mal-kampjun miżmum fi flask konikali ta' kapacità ta' mill-inqas 200 ml, žid 100 ml aċidu formiku għal kull gramma tal-eżemplari. Poggji t-tapp, hawwad il-flask biex ixarrab il-kampjun. Żomm il-flask f'banju tal-ilma biex thawwad f'temperatura ta' 90 ± 2 °C għal siegħa filwaqt li thawdu bis-saħħa. Berred il-flask sa ma jiġi għat-temperatura tal-kamra. Għaddi l-likwidu minn ġewwa l-grigjoli filtru miżun. Žid 50 ml ta' aċidu formiku fil-flask li fih il-fdal, hawwad b'mod manwali u ffiltra l-kontenut tal-flask mill-grigjoli filtru. Ittrasferixxi l-fibri residwi li jista' jifdal għall-grigjoli billi taħsel il-flask bi ftit iktar reaġent ta' aċidu formiku. Qattar il-grigjoli filtru bil-ġbid tal-arja u aħsel il-fdal bir-reagent tal-aċidu formiku, mishun, soluzzjoni ta' ammonja mħallta, u fl-aħħar bl-ilma kiesah, waqt li tqattar il-grigjoli bil-ġbid tal-arja wara kull zieda. La tapplikax il-ġbid tal-arja qabel ma kull likur tal-ħasil ikun ixxotta taħt gravità. Fl-aħħar nett, nixxef il-grigjoli filtru bil-ġbid tal-arja, nixxef il-grigjoli u l-fdal, berridhom u iżinhom.

5. IL-KALKOLU U L-ESPRESSJONI TAR-RIŻULTATI

Ikkalkola r-riżultati kif deskritt fl-istruzzjonijiet ġenerali. Il-valur ta' "d" għall-qoton u l-aramid huwa ta' 1,02.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010**6. PREĊIŻJONI**

Fuq taħlita omoġenja ta' materjali tat-tessuti, il-limiti ta' fiduċja tar-riżultati miksuba b'dan il-metodu mhumiex ikbar minn ± 2 għal livell ta' fiduċja ta' 95 %.

KAPITOLU 3**Analizi kwantitattiva ta' taħlitiet ta' tliet fibri****DAHLA**

B'mod ġenerali, il-metodi ta' analizi kimika kwantitattiva huma bbażati fuq is-soluzzjoni selettiva tal-komponenti individwali. Hemm erba' varjanti possibbli ta' dan il-metodu:

1. Bl-użu ta' żewġ eżemplari tat-test differenti, komponent (a) jiġi maħlul mill-ewwel eżemplari tat-test, u komponent ieħor (b) mit-tieni eżemplari tat-test. Il-fdal li ma jinhallx ta' kull eżemplari jintiżen u l-perċentwali ta' kull wiehed miż-żewġ komponenti li jinhallu jiġi kkalkulat mit-telf fil-piż rispettiv. Il-perċentwali tat-tielet komponent (c) jiġi kkalkulat permezz tad-differenza.
2. Bl-użu ta' żewġ eżemplari tat-test differenti, komponent (a) jiġi maħlul mill-ewwel eżemplari tat-test, u żewġ komponenti (a u b) mit-tieni eżemplari tat-test. Il-fdal li ma jinhallx tal-ewwel eżemplari tat-test jintiżen u l-perċentwali tal-komponent (a) jiġi kkalkolat mit-telf fil-piż. Il-fdal li ma jinhallx tat-tieni eżemplari tat-test jintiżen; dan ikun jikkorrispondi għal komponent (c). Il-perċentwali tat-tielet komponent (b) jiġi kkalkolat permezz tad-differenza.
3. L-użu ta' żewġ eżemplari tat-test differenti, żewġ komponenti (a u b) jiġu mdewwba mill-ewwel eżemplari tat-test, u żewġ komponenti (b u c) mit-tieni eżemplari tat-test. Il-fdalijiet li ma jinhallux jikkorrispondu għal żewġ komponenti (c) u (a) rispettivament. Il-perċentwali tat-tielet komponent (b) jiġi kkalkolat permezz tad-differenza.
4. Bl-użu ta' eżemplari ta' test wiehed, wara t-tnehhija ta' wiehed mill-komponenti, il-fdal li ma jinhallx iffurmat miż-żewġ fibri l-oħra jintiżen u l-perċentwali tal-komponent li jinhall jiġi kkalkolat mit-telf fil-piż. Wahda miż-żewġ fibri tal-fdal tiddeweb, il-komponent li ma jinhallx jintiżen u l-perċentwali tat-tieni komponent li jinhall jiġi kkalkolat mit-telf fil-piż.

Fejn tista' ssir għażla, huwa tal-parir li jintuza wiehed mill-ewwel tliet varjanti.

Fejn tintuza analizi kimika, l-espert responsabbli għall-analizi għandu jiehu hsieb li jagħzel metodi li jużaw solventi li jdewbu biss il-fibra(i) korretta(i), filwaqt li jhalli l-fibra(i) l-oħra intatta(i).

Permezz ta' eżempju, hemm tabella mogħtija fil-Kapitolu 3.VI li fiha ċertu numru ta' taħlit ta' tliet fibri, flimkien ma' metodi għall-analizi ta' taħlit ta' żewġ fibri li jistgħu, fil-principju, jintużaw għall-analizi ta' dan it-taħlit bi tliet fibri.

Biex il-possibilità ta' żball tinnaqqas għal minimu, huwa rrakkomandat li, kull meta jkun possibbli, għandha ssir analizi kimika bl-użu ta' għallinqas tnejn mill-erba' varjanti hawn fuq imsemmija.

Qabel tgħaddi għal analizi oħra, il-fibri kollha preżenti fit-taħlita għandhom jiġu identifikati. F'xi metodi kimiċi, il-komponent ta' taħlita li ma jdubx fl-ilma jista' jinhall parzjalment fir-reagent użat biex idewweb il-komponent/i li jdub/u fl-ilma. Kull fejn kien possibbli, intgħażlu reagenti li għandhom f'tit jew l-ebda effett fuq il-fibri li ma jinhallux. Jekk ikun magħruf li jkun hemm telf fil-piż waqt l-analizi, ir-riżultat għandu jiġi kkoreġut; għal dan l-ghan, qed jingħataw fatturi ta' korrezzjoni. Dawn il-fatturi kienu determinati f'diversi laboratorji billi ġew ittrattati fibri mnaddfa bil-trattament minn qabel, bir-reagent xieraq kif speċifikat fil-metodu tal-analizi. Dawn il-fatturi ta' korrezzjoni japplikaw biss għall-fibri sottogradati u jistgħu jkunu meħtieġa fatturi differenti ta' korrezzjoni jekk il-fibri jkunu ġew degradati qabel jew matul l-ipproċessar. Jekk għandu jintuza r-raba' varjant, li fiha il-fibra tat-tessut tkun soġġetta għall-azzjoni suċċessiva ta' żewġ solventi differenti, għandhom jiġu applikati fatturi ta' korrezzjoni għal telf possibbli fil-piż li fibra tkun għaddiet minnu fiż-żewġ trattamenti. Għallinqas għandhom isiru żewġ determinazzjonijiet, kemm fil-każ ta' separazzjoni manwali kif ukoll fil-każ ta' separazzjoni kimika.

I. Tagħrif komuni dwar metodi għall-analizi kimika kwantitattiva ta' taħlit ta' tliet fibri.

Tagħrif komuni għall-metodi mogħtija għall-analizi kimika kwantitattiva ta' taħlit ta' tliet fibri.

- I.1. Ambitu u qasam tal-applikazzjoni
- Il-qasam ta' applikazzjoni ta' kull metodu għall-analizzar ta' tahlit b'żewġ fibri jispesifika għal liema fibri l-metodu huwa applikabbli. (Ara l-Kapitolu 2, li għandu x'jaqsam ma' ċerti metodi għall-analizi kwantitattiva ta' tahlit ta' żewġ fibri).
- I.2. Prinċipju
- Wara l-identifikazzjoni tal-komponenti ta' tahlita, il-materjal mhux fibruż jitneħħa permezz ta' trattament minn qabel addattat, u wara, jiġi applikat wiehed jew aktar mill-erba' varjanti tal-proċess ta' soluzzjoni selettiva deskritt fl-introduzzjoni. Għajr fejn dan jidher diffikultajiet tekniċi, huwa preferibbli li l-komponent ewlieni tal-fibra jiddewweb biex jinkiseb il-komponent minuri tal-fibra bħala fdal finali.
- I.3. Materjali u apparat
- I.3.1. Apparat
- I.3.1.1. Griġjoli filtru u flixxien tal-użin kbar biżżejjed li jzommu fihom griġjoli bħal dawn, jew kwalunkwe apparat li jagħti riżultati identiċi.
- I.3.1.2. Termos.
- I.3.1.3. Dessikkatur li jkun fih is-silika-ġel li jindika fih innifsu.
- I.3.1.4. Forn ventilat għall-inxif tal-eżemplari f 105 ± 3 °C.
- I.3.1.5. Miżien analitiku, preċiż sa 0,0002 g.
- I.3.1.6. Soxhlet extractor jew apparat ieħor li jagħti riżultati identiċi.
- I.3.2. Reaġenti
- I.3.2.1. Żejt mhux raffinat ħafif, iddistillat mill-ġdid, medda ta' toghlija minn 40 sa 60 °C.
- I.3.2.2. Reaġenti oħra huma speċifikati fis-sezzjonijiet addattati ta' kull metodu.
- Ir-reaġenti kollha użati għandhom ikunu kimikament puri.
- I.3.2.3. Ilma ddistillat jew dejonizzat.
- I.3.2.4. Aċetun
- I.3.2.5. Aċidu ortofosforiku.
- I.3.2.6. Urea.
- I.3.2.7. Bikarbonat tas-sodju.
- I.4. Atmosfera ta' kundizzjonar u ttestjar
- Minhabba li jiġu stabbiliti pizijiet xotti, mhux meħtieġ li tikkundizzjona l-kampjun jew li ttwettaq analizi fl-atmosfera kkundizzjonata.
- I.5. Kampjun tat-test tal-laboratorju
- Hu kampjun tat-test tal-laboratorju li huwa rappreżentattiv tal-kampjun tal-lott tal-laboratorju u huwa biżżejjed biex jipprovi l-kampjuni kollha, kull wiehed ta' mill-inqas 1 g, li huma meħtieġa.
- I.6. Trattament minn qabel tal-kampjun tat-test tal-laboratorju ⁽¹⁾
- Fejn tkun preżenti sostanza li ma għandhiex titqies fil-kalkolazzjonijiet percentwali (ara l-Artikolu 17 ta' dan ir-Regolament), din għandha l-ewwel titneħħa permezz ta' metodu xieraq li ma jaffettwa l-ebda kostitwent tal-fibri.

⁽¹⁾ Ara l-Kapitolu 1.1.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Għal dan l-għan, materja mhux fibruża li tista' tiġi estratta b'żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma titneħħa billi l-kampjun tat-test imnixxef bl-arja f'estrattur Soxhlet jiġi ttrattat b'żejt mhux raffinat hafif għal siegħa b'rata minima ta' sitt ċikli fis-siegħa. Halli z-żejt hafif jevapora mill-kampjun, li mbagħad jiġi estratt bi trattament dirett li jkun jikkonsisti fit-tixrib tal-kampjun fl-ilma fit-temperatura tal-kamra għal siegħa u mbagħad xarrbu fl-ilma f'65 ± 5 °C għal siegħa oħra, waqt li thawwad il-likur minn hin għal iehor. Uża likur: proporzjon tal-kampjun ta' 100:1. Neħhi l-ilma żejjed mill-kampjun billi tagħsru, tiġbdu jew bl-użu ta' magni ċentrifugi u mbagħad halli l-kampjun jinxef bl-arja.

F'każ ta' elastolefin jew ta' tahlitiet ta' fibri li fihom l-elastolefin jew fibri oħra (suf, xagħar tal-annimali, harir, qoton, kittien, qanneb ġenwin, ġuta, abaka, alfa, kajjar, ġummar, rami, sisal, kupru, modal, proteina, viskuż, akrilik, poliamide jew najlon, poliesteri, elastomultiester) il-proċedura li għadha kemm ġiet deskritta għandha tkun daqsxejn modifikata, fil-fatt, iż-żejt mhux raffinat eteru hafif għandu jinbidel bl-aċetun.

Meta materja mhux fibruża ma tkunx tista' titneħħa biż-żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma, għandha titneħħa billi tissostitwixxi l-metodu tal-ilma deskritt hawn fuq b'metodu adattat li bl-ebda mod ma jbidel sostanzjalment kwalunkwe mill-kostitwenti tal-fibra. Madankollu, għal xi fibri ta' haxix naturali, mhux ibbliċjati (eż. l-ġuta, l-kajjar), għandu jiġi nnotat li trattament minn qabel normali biż-żejt mhux raffinat hafif u bl-ilma ma jneħħix isostanzi mhux fibrużi naturali kollha; madankollu t-trattament addizzjonali ta' qabel ma jiġix applikat għajr jekk il-kampjun ikun fih tirqim li ma jinhallx la fiż-żejt mhux raffinat hafif u lanqas fl-ilma.

Ir-rapporti tal-analiżi għandhom jinkludu dettalji shah tal-metodi użati għat-trattament ta' qabel.

I.7. Proċedura tat-test**I.7.1. Struzzjonijiet generali****I.7.1.1. Tnixxif**

Mexxi l-operazzjonijiet kollha tat-tnixxif għal mhux anqas minn erba' siegħat u mhux aktar minn 16-il siegħa f'105 ± 3 °C f'forn ventilat bil-bieba tal-forn magħluqa minn kullimkien. Jekk il-perjodu ta' tnixxif ikun inqas minn 14-il siegħa, il-kampjun għandu jkollu l-piż ikkontrollat biex jiġi determinat jekk it-toqol tiegħu huwiex kostanti. Il-piż jista' jitqies li huwa kostanti jekk, wara perjodu iehor ta' tnixxif ta' 60 minuta, il-varjazzjoni tiegħu hija inqas minn 0,05 %.

Evita li tmiss il-grigjoli u l-fliexken tal-użin, il-kampjuni jew ir-residwi bl-idejn waqt l-operazzjonijiet ta' tnixxif, tat-tibrid u tal-użin.

Kampjuni xotti fi flixkun tal-użin bl-għatu tiegħu maġenbu. Wara t-tnixxif, aghlaq il-flixkun tal-użin bit-tapp qabel ma tneħħih mill-forn, u ttrasferih mill-iktar fis possibbli lejn id-dessikatur.

Nixxef il-grigjoli fil-forn fi flixkun tal-użin bl-għatu tiegħu maġenbu fil-forn. Wara t-tnixxif, aghlaq il-flixkun tal-użin u ttrasferih mill-iktar fis possibbli lejn id-dessikatur.

Fejn jintuża apparat iehor għajr grigjoli tal-filtru, għandhom jitwettqu proċessi ta' tnixxif fil-forn biex jiddeterminaw il-piż xott tal-fibri mingħajr telf.

I.7.1.2. Tibrid

Mexxi l-operazzjonijiet kollha tat-tibrid f'dessikatur, imqiegħed maġenb il-mizien, sakemm ikun intemm it-tibrid tal-fliexken tal-kejl, u f'kull każ għal mhux anqas minn saġhtejn.

I.7.1.3. Użin

Wara t-tkessiħ, kompli l-użin tal-flixkun tal-użin fi żmien żewġ minuti minn meta tneħħih mid-dessikatur; iżen sa preċiżjoni ta' 0,0002 g.

I.7.2. Proċedura

Hu kampjun tat-test mill-kampjun tat-test tal-laboratorju ttrattat minn qabel ta' mill-inqas 1 g (fil-piż). Aqta' hajt jew drapp ftulijiet ta' madwar 10 mm, mifrudin kemm jista' jkun possibbli. Nixxef il-kampjun(i) fi flixkun/fliexken tal-użin, berrdu/berridhom f'dessikatur u iżnu/iżinhom. Ittrasferixxi l-kampjun(i) għar-riċipjent(i) tal-ħġieġ speċifikat fit-taqsimha xierqa tal-metodu tal-**Unjoni**, iżen mill-ġdid il-flixkun/fliexken tal-użin minnufih u kkalkula piż niexef/piżijiet niexfa tal-kampjun(i) permezz tad-differenza; wettaq it-test kif speċifikat fit-taqsimha x-xierqa tal-metodu applikabbli. Eżamina l-fdal(ijiet) mikroskopikament biex tivverifika li fil-fatt it-trattament neħħa għal kollixi il-fibra(i) li tinhall(jinhallu).

I.8. Kalkolu u espressjoni tar-riżultati

Esprimi l-piż ta' kull komponent bhala perċentwali tal-piż totali tal-fibra fit-tahlita. Ikkalkula r-riżultati fuq il-bażi tal-piż xott medju, aġġustat permezz (a) tal-konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u (b) tal-fatturi ta' korrezzjoni mehtieġa biex jitqies it-telf ta' materja mhux fibruża matul it-trattament minn qabel u l-analizi.

I.8.1. Kalkolu tal-perċentwali tal-piż tal-fibri xotti u nodfa minghajr ma jinghata kas tat-telf tal-piż tal-fibra matul it-trattament minn qabel.

I.8.1.1. - VARJANT 1 -

Formoli li għandhom jiġu applikati fejn komponent tat-tahlita jitnehha minn kampjun wiehed u jitnehha komponent ieħor minn tieni kampjun:

$$P_1 \% = \left[\frac{d_2}{d_1} - d_2 \times \frac{r_1}{m_1} + \frac{r_2}{m_2} \times \left(1 - \frac{d_2}{d_1} \right) \right] \times 100$$

$$P_2 \% = \left[\frac{d_4}{d_3} - d_4 \times \frac{r_2}{m_2} + \frac{r_1}{m_1} \times \left(1 - \frac{d_4}{d_3} \right) \right] \times 100$$

$$P_3 \% = 100 - (P_1 \% + P_2 \%)$$

P_1 % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif (komponent fl-ewwel eżemplari li dab fl-ewwel reagent);

P_2 % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif (komponent fit-tieni eżemplari li dab fit-tieni reagent);

P_3 % huwa l-perċentwal tat-tielet komponent xott nadif (komponent li ma dab fl-ebda wiehed miż-żewġ eżemplari);

m_1 huwa l-piż xott tal-ewwel eżemplari wara t-trattament minn qabel;

m_2 huwa l-piż xott tat-tieni eżemplari wara t-trattament minn qabel;

r_1 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitnehha l-ewwel komponent mill-ewwel eżemplari fl-ewwel reagent;

r_2 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitnehha t-tieni komponent mit-tieni eżemplari fit-tieni reagent;

d_1 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fl-ewwel reagent, tat-tieni komponent li ma dabx fl-ewwel eżemplari ⁽¹⁾;

d_2 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fl-ewwel reagent, tat-tielet komponent li ma dabx fl-ewwel eżemplari;

⁽¹⁾ Il-valuri ta' d huma indikati fil-Kapitolu 2 ta' dan l-Anness relatat mal-metodi varji għall-analizi tat-tahlitiet b'zewġ fibri

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

d_3 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fit-tieni reaġent, tal-ewwel komponent li ma dabx fit-tieni eżemplari;

d_4 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fit-tieni reaġent, tat-tielet komponent li ma dabx fit-tieni eżemplari.

I.8.1.2. - VARJANT 2 -

Formoli li għandhom jiġu applikati fejn komponent (a) jitneħħa mill-ewwel kampjun tat-test, filwaqt li jhalli bhala fdal iż-żewġ komponenti l-oħra (b + ċ), u jitneħħew żewġ komponenti (a + b) mit-tieni kampjun tat-test, bit-tielet komponent (ċ) jithalla bhala fdal:

$$P_1 \% = 100 - (P_2 \% + P_3 \%)$$

$$P_2 \% = 100 \times \frac{d_1 r_1}{m_1} - \frac{d_1}{d_2} \times P_3 \%$$

$$P_3 \% = \frac{d_4 r_2}{m_2} \times 100$$

P_1 % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif (komponent fl-ewwel eżemplari li dab fl-ewwel reaġent);

P_2 % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif (komponent li jdub, fl-istess hin tal-ewwel komponent tat-tieni eżemplari, fit-tieni reaġent);

P_3 % huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif (komponent li ma dab fl-ebda wiehed miż-żewġ eżemplari);

m_1 huwa l-piż xott tal-ewwel eżemplari wara t-trattament minn qabel;

m_2 huwa l-piż xott tat-tieni eżemplari wara t-trattament minn qabel;

r_1 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħa l-ewwel komponent mill-ewwel eżemplari fl-ewwel reaġent;

r_2 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħew l-ewwel u t-tieni komponenti mit-tieni eżemplari fit-tieni reaġent;

d_1 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fl-ewwel reaġent, tat-tieni komponent li ma dabx fl-ewwel eżemplari;

d_2 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fl-ewwel reaġent, tat-tielet komponent li ma dabx fl-ewwel eżemplari;

d_4 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fit-tieni reaġent, tat-tielet komponent li ma dabx fit-tieni eżemplari.

I.8.1.3. - VARJANT 3 -

Formoli li għandhom jiġu applikati fejn jitneħħew żewġ komponenti (a + b) minn kampjun, filwaqt li t-tielet komponent (ċ) jithalla bhala fdal, imbagħad jitneħħew żewġ komponenti (b + ċ) minn kampjun ieħor, bl-ewwel komponent (a) jithalla bhala fdal:

$$P_1 \% = \frac{d_3 r_2}{m_2} \times 100$$

$$P_2 \% = 100 - (P_1 \% + P_3 \%)$$

$$P_3 \% = \frac{d_2 r_1}{m_1} \times 100$$

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

P_1 % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif (komponent li dab permezz tar-reagent);

P_2 % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif (komponent li dab permezz tar-reagent);

P_3 % huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif (komponent li dab fit-tieni eżemplari permezz tar-reagent);

m_1 huwa l-piż xott tal-ewwel eżemplari wara t-trattament minn qabel;

m_2 huwa l-piż xott tat-tieni eżemplari wara t-trattament minn qabel;

r_1 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħew l-ewwel u t-tieni komponenti mill-ewwel eżemplari bl-ewwel reagent;

r_2 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħew it-tieni u t-tielet komponenti mit-tieni eżemplari bit-tieni reagent;

d_2 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fl-ewwel reagent, tat-tielet komponent li ma dabx fl-ewwel eżemplari;

d_3 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż fit-tieni reagent tal-ewwel komponent li ma dabx fit-tieni eżemplari.

I.8.1.4. - VARJANT 4 -

Formola li għandha tiġi applikata fejn żewġ komponenti jitneħħew wara xulxin mit-tahlita bl-użu tal-istess kampjun:

$$P_1 \% = 100 - (P_2 \% + P_3 \%)$$

$$P_2 \% = \frac{d_1 r_1}{m} \times 100 - \frac{d_1}{d_2} \times P_3 \%$$

$$P_3 \% = \frac{d_3 r_2}{m} \times 100$$

P_1 % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif (l-ewwel komponent li jdub);

P_2 % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif (it-tieni komponent li jdub);

P_3 % huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif (komponent li ma jdubx);

m huwa l-piż xott tal-kampjun wara t-trattament minn qabel;

r_1 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħa l-ewwel komponent mill-ewwel reagent;

r_2 huwa l-piż xott tal-fdal wara li jitneħħew l-ewwel u t-tieni komponenti mill-ewwel u t-tieni reagent;

d_1 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż tat-tieni komponent fl-ewwel reagent;

d_2 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż tat-tielet komponent fl-ewwel reagent;

d_3 huwa l-fattur ta' korrezzjoni għat-telf fil-piż tat-tielet komponent fl-ewwel u t-tieni reagenti.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- 1.8.2. Kalkolu tal-perċentwali ta' kull komponent bl-aġġustament permezz ta' konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u, fejn xieraq, permezz ta' fatturi ta' korrezzjoni għal telf fil-piż matul proċessi ta' trattament minn qabel:

Moghtija:

$$A = 1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \quad B = 1 + \frac{a_2 + b_2}{100} \quad C = 1 + \frac{a_3 + b_3}{100}$$

imbagħad:

$$P_1A \% = \frac{P_1A}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_2A \% = \frac{P_2B}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_3A \% = \frac{P_3C}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

P_1A % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif, inkluż il-kontenut tal-umdità u t-telf fil-piż matul it-trattament minn qabel;

P_2A % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif, inkluż il-kontenut tal-umdità u t-telf fil-piż matul it-trattament minn qabel;

P_3A % huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif, inkluż il-kontenut tal-umdità u t-telf fil-piż matul it-trattament minn qabel;

P_1 huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott nadif miksub permezz ta' waħda mill-formuli moghtija fI.8.1;

P_2 huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif miksub permezz ta' waħda mill-formuli moghtija fI.8.1;

P_3 huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif miksub permezz ta' waħda mill-formuli moghtija fI.8.1;

a_1 hija l-konċessjoni konvenzjonali miftiehma tal-ewwel komponent;

a_2 hija l-konċessjoni konvenzjonali miftiehma tat-tieni komponent;

a_3 hija l-konċessjoni konvenzjonali miftiehma tat-tielet komponent;

b_1 hija l-perċentwali tat-telf fil-piż tal-ewwel komponent matul it-trattament minn qabel;

b_2 hija l-perċentwali tat-telf fil-piż tat-tieni komponent matul it-trattament minn qabel;

b_3 hija l-perċentwali tat-telf fil-piż tat-tielet komponent matul it-trattament minn qabel.

Fejn jintuza trattament minn qabel speċjali, għandhom jiġu stabbiliti l-valuri b_1 , b_2 u b_3 , jekk ikun possibbli, billi kull komponent tal-fibra pura jiġi sottomess għal trattament minn qabel applikat fl-analiżi. Fibri puri huma daww hielsa minn kull materjal mhux fibruż għajr daww li normalment ikunu jinsabu fihom (jew b'mod naturali jew minhabba l-proċess tal-manifattura), fl-istat (mhux ibbliċjat, ibbliċjat) li jinstabu fil-materjal li għad irid jiġi analizzat.

Fejn mhumiex disponibbli fibri kostitwenti separati u nodfa użati fil-manifattura tal-materjal li għandu jiġi analizzat, għandhom jintużaw il-valuri medji ta' b_1 , b_2 u b_3 kif miksuba mit-testijiet imwettqa fuq fibri nodfa simili għal daww fit-tahlita li tkun qegħda tiġi eżaminata.

Jekk jiġi applikat trattament normali minn qabel permezz tal-estrazzjoni biż-żejt mhux raffinat hafif u l-ilma, il-fatturi ta' korrezzjoni b_1 , b_2 u b_3 jistgħu generalment ma jitqisux, għajr fil-każ ta' qoton mhux ibbliċjat, kittien mhux ibbliċjat u qanneb mhux ibbliċjat, fejn it-telf ikkawżat minn trattament minn qabel jitqies bhala ta' 4 %, u fil-każ ta' polipropilene, bhala 1 %.

Fil-każ ta' fibri ohra, normalment, ma jingħatax kas tat-telf minhabba trattament minn qabel fil-kalkoli.

I.8.3. Nota

Eżempji ta' kalkoli jinsabu fil-Kapitolu 3.V.

II. Metodu ta' analiżi kwantitattiva b'separazzjoni manwali ta' tahlitiet bi tliet fibri

II.1. Ambitu

Dan il-metodu huwa applikabbli għal fibri tat-tessuti ta' kull tip sakemm dawn ma jiffurmawx tahlita intima u sakemm ikun possibbli li dawn jiġu mifrudin bl-idejn.

II.2. Principju

Wara l-identifikazzjoni tal-komponenti tat-tessuti, il-materja mhux fibruża titneħħa permezz ta' trattament minn qabel xieraq u mbagħad il-fibri jiġu sseparati bl-idejn, imnixxa u jintiżnu biex jiġi kkalkolat il-proporzjon ta' kull fibra fit-tahlita.

II.3. Apparat

II.3.1. Fliexken tal-użin jew apparat ieħor li jagħti riżultati identiċi.

II.3.2. Dessikkatur li jkun fih is-silika-ġel li jindika fih innifsu.

II.3.3. Forn ventilat għall-inxif tal-eżemplari 105 ± 3 °C.

II.3.4. Miżien analitiku preċiż sa 0,0002 g.

II.3.5. Soxhlet extractor jew apparat ieħor li jagħti riżultati identiċi.

II.3.6. Labra.

II.3.7. Twist tester jew apparat simili.

II.4. Reaġenti

II.4.1. Zejt mhux raffinat hafif, distillat mill-ġdid, medda ta' toghlija 40 sa 60 °C.

II.4.2. Ilma ddistillat jew dejonizzat.

II.5. Atmosfera ta' kundizzjonar u ttestjar

Ara I.4.

II.6. Kampjun tat-test tal-laboratorju

Ara I.5.

II.7. Trattament minn qabel tal-kampjuni tat-test tal-laboratorju

Ara I.6.

II.8. Proċedura

II.8.1. Analizi tal-ħajt

Mill-kampjun tal-test tal-laboratorju li ġie trattat minn qabel, aghżel eżemplari ta' piż mhux inqas minn 1 g. Għal ħajt fin hafna, l-analiżi tista' ssir fuq tul minimu ta' 30 m, ikun kemm ikun il-piż.

Aqta' l-ħajt f'biċċiet ta' tul addattat u ifred it-tipi ta' fibri permezz ta' labra u, jekk ikun meħtieġ, twist tester. It-tipi ta' fibra hekk miksuba jitqieghdu fi fliexken tal-użin li jkunu ntiżnu minn qabel u mnixxa għal 105 ± 3 °C sa toqol kostanti, kif deskritt f'I.7.1 u I.7.2.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

II.8.2. Analizi tad-drapp

Mill-kampjun tat-test tal-laboratorju ttrattat minn qabel, aghżel eżemplari ta' piż ta' mhux anqas minn 1 g, li ma jinkludix ċmusa, bi truf mirqumin b'attenzjoni biex ikun evitat it-tiżrit u li jkun parallel mat-tgħama jew mal-hjut għall-medd, jew fil-każ ta' drappijiet innittjati fil-linja tal-ghoqod u l-korsijiet. Ifred it-tipi differenti ta' fibri u iġborhom fi flieksen tal-użin li jintiżnu minn qabel u pproċedi kif deskritt fi II.8.1.

II.9. Kalkolu u espressjoni tar-riżultati

Esprimi l-piż ta' kull fibra komponent bhala perċentwali tal-piż totali tal-fibri fit-tahlita. Ikkalkula r-riżultati fuq il-baži ta' piż nadif u xott, aġġustati permezz (a) tal-konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u (b) tal-fatturi ta' korrezzjoni mehtieġa biex jitqies it-telf fil-piż matul l-operazzjonijiet tal-trattament minn qabel.

II.9.1. Kalkolu tal-perċentwali tal-piż ta' fibra xotta u nadifa, mingħajr ma jingħata kas tat-telf fil-piż tal-fibra matul it-trattament minn qabel:

$$P_1 \% = \frac{100 m_1}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_2 + m_3}{m_1}}$$

$$P_2 \% = \frac{100 m_2}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_1 + m_3}{m_2}}$$

$$P_3 \% = 100 - (P_1 \% + P_2 \%)$$

P_1 % huwa l-perċentwali tal-ewwel komponent xott, nadif;

P_2 % huwa l-perċentwali tat-tieni komponent xott nadif;

P_3 % huwa l-perċentwali tat-tielet komponent xott nadif;

m_1 huwa l-piż nadif niexef tal-ewwel komponent;

m_2 huwa l-piż nadif niexef tat-tieni komponent;

m_3 huwa l-piż nadif niexef tat-tielet komponent;

II.9.2. Għall-kalkolu tal-perċentwali ta' kull komponent bl-aġġustament permezz ta' konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u, fejn xieraq, permezz ta' fatturi ta' korrezzjoni għal telf fil-piż matul it-trattament minn qabel: ara I.8.2.

III. Metodu ta' analiżi kwantitattiva ta' tahlitiet bi tliet fibri b'kombinazzjoni ta' separazzjoni bl-idejn u separazzjoni kimika

Fejn ikun possibbli, għandha tintuża separazzjoni manwali, waqt li jitqiesu l-proporzjonijiet ta' komponenti separati qabel jgħaddu għal kwalunkwe trattament kimiku ta' kull wiehed mill-komponenti separati.

IV.1. Preċiżjoni tal-metodi

Il-preċiżjoni indikata f'kull metodu tal-analiżi ta' tahlit ta' żewġ fibri għandha x'taqsam mar-riproducibilità (ara l-Kapitolu 2 relatat ma' ċerti metodi għall-analiżi kwantitattiva tat-tahlit ta' żewġ fibri tat-tessut).

Ir-riproducibilità tirreferi għall-affidabilità, jiġifieri l-qrubija tal-qbil bejn valuri sperimentali miksubin minn operaturi fl-laboratorji differenti jew fi żminijiet differenti bl-użu tal-istess metodu u bil-kisba ta' riżultati individwali fuq eżemplari ta' tahlita omoġenja identika.

Ir-riproducibilità hija espressa permezz ta' limiti ta' fiduċja tar-riżultati għal-livell ta' fiduċja ta' 95 %.

Dan ifisser li d-differenza bejn żewġ riżultati f'sensiela ta' analiżi magħmula fl-laboratorji differenti, f'applikazzjoni normali u korretta tal-metodu għal tahlita omoġenja u identika, tinqabeż biss f'ħames każijiet minn 100.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Biex tiġi stabbilita l-precizjoni tal-analizi ta' tahlita ta' tliet fibri, il-valuri indikati fil-metodi għall-analizi ta' tahlit ta' żewġ fibri li ntuzaw għall-analizi tat-tahlita bi tliet fibri jiġu applikati bil-mod normali.

Billi fl-erba' varjanti tal-analizi kimika kwantitattiva ta' tahlit ta' tliet fibri, hemm dispożizzjoni għal żewġ dissoluzzjonijiet (bl-użu ta' żewġ eżemplari separati għall-ewwel tliet varjanti u eżemplari singolari għar-raba' varjant) u, billi wiehed jassumi li E_1 u E_2 jirrappreżentaw il-precizjoni taż-żewġ metodi għall-analizzar ta' tahlit ta' żewġ fibri, il-precizjoni tar-riżultati għal kull komponent qed tintwera fit-tabella li ġejja:

Fibra komponent	Varjanti		
	1	2 u 3	4.
a	E_1	E_1	E_1
b	E_2	E_1+E_2	E_1+E_2
c	E_1+E_2	E_2	E_1+E_2

Jekk ir-raba' varjant jintuża, il-grad ta' precizjoni jista' jinstab li jkun aktar baxx minn dak ikkalkulat bil-metodu muri hawn fuq, minhabba azzjoni possibbli tal-ewwel reagent fuq il-fdal magħmul mill-komponenti b u c, li għandu jkun diffiċli li jiġi evalwat.

IV.2. Rapport tat-test

IV.1. Indika l-varjant(i) użati għat-twettiq tal-analizi, il-metodi, ir-reagenti u l-fatturi ta' korrezzjoni.

IV.2. Agħti dettalji ta' kwalunkwe trattament minn qabel speċjali (Ara I.6).

IV.3. Agħti r-riżultati individwali u l-medja aritmetika, kull wiehed sa punt decimali wiehed.

IV.4. Kull meta jkun possibbli, agħti l-precizjoni tal-metodu għal kull komponent, ikkalkolat skont it-tabella fit-taqsimha IV.1.

V. Eżempji tal-kalkolu tal-perċentwali tal-komponenti ta' ċertu tahlit ta' tliet fibri li jagħmlu użu minn xi whud mill-varjanti deskritti fil-punt I.8.1.

Ikkonsidra l-każ ta' tahlita ta' fibra li meta analizzata b'mod kwantitattiv għall-kompożizzjoni ta' materja prima, tat il-komponenti li ġejjin: 1. suf imqardax; 2.najlon (poliamide); 3.qoton mhux ibbliċjat.

VARJANT Nru. 1

Bl-użu ta' dan il-varjant, jiġifieri bl-użu ta' żewġ eżemplari differenti u t-tneħħija ta' komponent wiehed (a = suf) permezz ta' dissoluzzjoni mill-ewwel eżemplari u t-tieni komponent (b = poliamide) mit-tieni eżemplari, jistgħu jinkisbu r-riżultati li ġejjin:

1. Il-piż xott tal-ewwel eżemplari wara t-trattament minn qabel huwa ta' (m_1) = 1,6000 g;

2. Il-piż xott tal-fdal wara t-trattament bl-ipoklorit tas-sodju alkalini (poliamide+qoton) (r_1) = 1,4166 g;

3. Il-piż xott tat-tieni eżemplari wara t-trattament minn qabel (m_2) = 1,8000 g;

4. Il-piż xott tal-fdal wara t-trattament bl-aċidu formiku (suf+qoton) (r_2) = 0,9000 g

Trattament bl-ipoklorit tas-sodju alkalini ma jinvolvi l-ebda telf fil-piż ta' poliamide, filwaqt li qoton mhux ibbliċjat jitlef 3 %, għalhekk $d_1 = 1,0$ u $d_2 = 1,03$.

Trattament bl-aċidu formiku ma jinvolvi l-ebda telf fil-piż ta' suf jew qoton mhux ibbliċjat, għalhekk d_3 u $d_4 = 1,0$.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Jekk il-valuri miksuba permezz tal-analizi kimika u l-fatturi ta' korrezzjoni jiġu mibdula fil-formula taht punt I.8.1.1, jinkiseb ir-riżultat li ġej:

$$P_1 \% (\text{suf}) = [1,03/1,0 - 1,03 \times 1,4166/1,6000 + 0,9000/1,8000 \times (1 - 1,03/1,0)] \times 100 = 10,30$$

$$P_2 \% (\text{poliamide}) = [1,0/1,0 - 1,0 \times 0,9000/1,8000 + 1,4166/1,6000 \times (1 - 1,0/1,0)] \times 100 = 50,00$$

$$P_3 \% (\text{qoton}) = 100 - (10,30 + 50,00) = 39,70.$$

Il-perċentwali tad-diversi fibri xotti u nodfa fit-tahlita huma kif ġej:

suf	10,30 %
poliamide	50,00 %
qoton	39,70 %.

Dawn il-perċentwali għandhom jiġu korretti skont il-formoli taht punt I.8.2 biex jitqiesu wkoll il-konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma u l-fatturi ta' korrezzjoni għal kwalunkwe telf fil-piż wara t-trattament minn qabel.

Kif indikat fl-Anness IX, il-konċessjonijiet konvenzjonali miftiehma huma kif ġej: suf imqardax 17,0 %, poliamide 6,25 %, qoton 8,5 %, u wkoll il-qoton mhux ibbliċjat juru tnaqqis fil-piż ta' 4 %, wara trattament minn qabel b'żejt mhux raffinat hafif u ilma.

Għalhekk:

$$P_1A \% (\text{suf}) = 10,30 \times [1 + (17,0+0,0)/100]/[10,30 \times (1 + (17,0 + 0,0)/100) + 50,00 \times (1 + (6,25 + 0,0)/100) + 39,70 \times (1 + (8,5 + 4,0)/100)] \times 100 = 10,97$$

$$P_2A \% (\text{poliamide}) = 50,0 \times (1 + (6,25 + 0,0)/100)/109,8385 \times 100 = 48,37$$

$$P_3A \% (\text{qoton}) = 100 - ((10,97 + 48,37) = 40,66.$$

Il-kompożizzjoni tal-materja prima tal-ħajta hija għalhekk kif ġej:

poliamide	48,4 %
qoton	40,6 %
suf	11,0 %
	100,0 %.

VARJANT Nru. 4:

Ikkonsidra l-każ ta' tahlita ta' fibra li meta analizzata b'mod kwantitattiv tat il-komponenti li ġejjin: suf imqardax, viskuż, qoton mhux ibbliċjat.

Ejja nġhidu li bl-użu ta' varjant 4, jiġifieri t-tneħħija suċċessiva ta' żewġ komponenti mit-tahlita ta' kampjun wahdieni singolari, jinkisbu r-riżultati li ġejjin:

1. Il-piż xott tal-eżemplari wara t-trattament minn qabel (m_1) = 1,6000 g;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2. Il-piż xott tal-fdal wara t-trattament bl-ipoklorit tas-sodju alkalin (viskuż+qoton)

$$(r_1) = 1,4166 \text{ g};$$

3. Il-piż xott tal-fdal wara t-tieni trattament tal-fdal r_1 bil-klorur taż-żingu/aċidu formiku (qoton)

$$(r_2) = 0,6630 \text{ g}.$$

Trattament bl-ipoklorit tas-sodju alkalin ma jinvolvi l-ebda telf fil-piż ta' viskuż, filwaqt li qoton mhux ibbliċjat jitlef 3 %, għalhekk $d_1 = 1,0$ u $d_2 = 1,03$.

Bħala riżultat ta' trattament bl-aċidu formiku-klorur taż-żingu, il-piż tal-qoton jiżdied b'4 %, biex b'hekk $d_3 = 1,03 \times 0,96 = 0,9888$; li huwa approssimativ għal 0,99, (b'd₃ jkun il-fattur ta' korrezzjoni għat-telf rispettiv jew zieda fil-piż tat-tielet komponent fl-ewwel u t-tieni reaġenti).

Jekk il-valuri miksuba permezz tal-analiżi kimika u l-fatturi ta' korrezzjoni jiġu mibdula fil-formula mogħtija fpunt I.8.1.4, jinkiseb ir-riżultat li ġej:

$$P_2 \% (\text{viskuż}) = 1,0 \times 1,4166/1,6000 \times 100 - 1,0/1,03 \times 40,98 = 48,75 \%$$

$$P_3 \% (\text{qoton}) = 0,99 \times 0,6630/1,6000 \times 100 = 41,02 \%$$

$$P_1 \% (\text{suf}) = 100 - (48,75 + 41,02) = 10,23 \%$$

Kif diġà ġie indikat għall-Varjant 1, dawn il-percentwali għandhom jiġu korretti permezz tal-formoli indikati fpunt I.8.2.

$$P_{1A} \% (\text{suf}) = 10,23 \times [1 + (17,0+0,0 / 100)]/[10,23 \times (1 + (17,00 + 0,0)/100) + 48,75 \times (1 + (13 + 0,0/100)) + 41,02 \times (1 + (8,5 + 4,0)/100)] \times 100 = 10,57 \%$$

$$P_{2A} \% (\text{viskuż}) = 48,75 \times [1 + (13 + 0,0)/100]/113,2041 \times 100 = 48,65 \%$$

$$P_{3A} \% (\text{qoton}) = 100 - ((10,57 + 48,65) = 40,78 \%$$

Il-kompożizzjoni tal-materja prima tat-tahlita hija għalhekk kif ġej:

viskuż	48,6 %
qoton	40,8 %
suf	10,6 %
	100,0 %.

VI. Tabella ta' tahlitiet tipiċi bi tliet fibri li jistghu jiġu analizzati bl-użu ta' metodi tal-Unjoni ta' analiżi ta' tahlitiet ta' żewġ fibri (għall-għanijiet illustrattivi)

Nru tat-Tahlita	Fibri komponent			Varjant	In-numru tal-metodu użat u r-reagent għal tahlitiet b'żewġ fibri
	Komponent 1	Komponent 2	Komponent 3		
1.	suf jew xagħar	Viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	1 u/jew 4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 3 (klorur taż-żingu/aċidu formiku)
2.	suf jew xagħar	poliamide 6 jew 6-6	qoton, viskuż, kupru jew modal	1 u/jew 4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
3.	suf, xagħar jew ħarir	ċerti klorofibri	viskuż, kupru, modal jew qoton	1 u/jew 4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 9 (disulfid tal-karbonju/aċetun 55,5/44,5 w/w)
4.	suf jew xagħar	poliamide 6 jew 6-6	poliester, polipropilene, akrilik jew fibra tal-ħġieġ	1 u/jew 4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
5.	suf, xagħar jew ħarir	ċerti klorofibri	poliester, akrilik, poliamide, jew fibra tal-ħġieġ	1 u/jew 4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 9 (disulfid tal-karbonju/aċetun 55,5/44,5 w/w)
6.	ħarir	suf jew xagħar	poliester	2	11. (aċidu sulfuriku 75 % w/w) u 2. (ipoklorit tas-sodju alkalini)
7.	poliamide 6 jew 6-6	akrilik	qoton, viskuż, kupru jew modal	1 u/jew 4	4. (aċidu formiku 80 % w/w) u 8. (dymethylformamide)
8.	ċerti klorofibri	poliamide 6 jew 6-6	qoton, viskuż, kupru jew modal	1 u/jew 4	8. (dymethylformamide) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w) jew 9. (disulfid tal-karbonju/aċetun, 55,5/44,5 % w/w) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
9.	akrilik	poliamide 6 jew 6-6	poliester	1 u/jew 4	8. (dymethylformamide) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
10.	aċetat	poliamide 6 jew 6-6	viskuż, qoton, kupru jew modal	4	1. (aċetun) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
11.	ċerti klorofibri	akrilik	poliamide	2 u/jew 4	9. (disulfid tal-karbonju/aċetun, 55,5/44,5 % w/w) u 8. (dymethylformamide)
12.	ċerti klorofibri	poliamide 6 jew 6-6	akrilik	1 u/jew 4	9. (disulfid tal-karbonju/aċetun, 55,5/44,5 % w/w) u 4. (aċidu formiku, 80 % w/w)
13.	poliamide 6 jew 6-6	viskuż, kupru, modal jew qoton	poliester	4	4. (aċidu formiku, 80 % w/w) u 7. (aċidu sulfuriku, 75 % w/w)
14.	aċetat	viskuż, kupru, modal jew qoton	poliester	4	1. (aċetun) u 7 (aċidu sulfuriku, 75 % w/w)
15.	akrilik	viskuż, kupru, modal jew qoton	poliester	4	8. (dymethylformamide) u 7 (aċidu sulfuriku, 75 % w/w)
16.	aċetat	suf, xagħar jew ħarir	qoton, viskuż, kupru, modal, poliamide, poliester, akrilik	4	1. (aċetun) u 2. (ipoklorit tas-sodju alkalini)
17.	triacetat	suf, xagħar jew ħarir	qoton, viskuż, kupru, modal, poliamide, poliester, akrilik	4	6. (diklorometan) u 2. (ipoklorit tas-sodju alkalini)
18.	akrilik	suf, xagħar jew ħarir	poliester	1 u/jew 4	8. (dymethylformamide) u 2. (ipoklorit tas-sodju alkalini)

Nru tat-Tahlita	Fibri komponent			Varjant	In-numru tal-metodu użat u r-reagjent għal tahlitiet b'żewġ fibri
	Komponent 1	Komponent 2	Komponent 3		
19.	akrilik	ħarir	suf jew xagħar	4	8. (dymethylformamide) u 11. (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
20.	akrilik	suf, xagħar jew ħarir	qoton, viskuż, kupru jew modal	1 u/jew 4	8. (dymethylformamide) u 2 (ipoklorit tas-sodju alkalini)
21.	suf, xagħar jew ħarir	qoton, viskuż, modal, kupru	poliester	4	2. (ipoklorit tas-sodju alkalini) u 7. (aċidu sulfuriku 75 %)
22.	viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	poliester	2 u/jew 4	3. (klorur taż-żingu/aċidu formiku) u 7 (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
23.	akrilik	viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	4	8. (dymethylformamide) u 3 (klorur taż-żingu/aċidu formiku)
24.	Ċerti klorofibri	viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	1 u/jew 4	9. (disulfid tal-karbonju/aċetun, 55,5/44,5 % w/w) u 3. (korur taż-żingu/aċidu formiku) jew 8 (dymethylformamide) u 3. (klorur taż-żingu/aċidu formiku)
25.	aċetat	viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	4	1. (aċetun) u 3 (klorur taż-żingu/aċidu formiku)
26.	triacetat	viskuż, kupru jew ċerti tipi ta' modal	qoton	4	6. (diklorometan) u 3 (klorur taż-żingu/aċidu formiku)
27.	aċetat	ħarir	suf jew xagħar	4	1. (aċetun) u 11. (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
28.	triacetat	ħarir	suf jew xagħar	4	6. (diklorometan) u 11. (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
29.	aċetat	akrilik	qoton, viskuż, kupru jew modal	4	1. (aċetun) u 8. (dymethylformamide)
30.	triacetat	akrilik	qoton, viskuż, kupru jew modal	4	6. (diklorometan) u 8. (dymethylformamide)
31.	triacetat	poliamide 6 jew 6-6	qoton, viskuż, kupru jew modal	4	6. (diklorometan) u 4. (aċidu formiku 80 % w/w)
32.	triacetat	qoton, viskuż, kupru jew modal	poliester	4	6. (diklorometan) u 7 (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
33.	aċetat	poliamide 6 jew 6-6	poliester jew akrilik	4	1. (aċetun) u 4. (aċidu formiku 80 % w/w)
34.	aċetat	akrilik	poliester	4	1. (aċetun) u 8. (dymethylformamide)
35.	ċerti klorofibri	qoton, viskuż, kupru jew modal	poliester	4	8. (dymethylformamide) u 7. (aċidu sulfuriku 75 % w/w) jew 9 (disulfid tal-karbonju/aċetun, 55,5/44,5 % w/w) u 7. (aċidu sulfuriku 75 % w/w)
36	qoton	poliester	elastolefin	2 u/jew 4	7 (aċidu sulfuriku 75 % w/w) u 14 (aċidu sulfuriku konċentrat)
[37	Ċerti modakriliki	poliester	melamina	2 u/jew 4	8 (dimethylformamide) u 14 (aċidu sulfuriku konċentrat)]

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX IX

KONĊESSJONIJIET MIFTIEHMA UŻATI BIEX JIĠI KKALKOLAT L-AMMONT TA' FIBRI KONTENUTI FI PRODOTT TAT-
TESSUTI

(Artikolu 17(2))

Nru tal-Fibra	Fibri	Perċentwali
1—2	Suf u xagħar tal-annimali:	
	fibri mimxuta	18,25
	fibri mqardxa	17,00 ⁽¹⁾
3	Xagħar tal-annimali:	
	fibri mimxuta	18,25
	fibri mqardxa	17,00 ⁽¹⁾
	Xagħar taż-żiemel:	
	fibri mimxuta	16,00
	fibri mqardxa	15,00
4	Harir	11,00
5	Qoton:	
	fibri normali	8,50
	fibri mogħtija l-leqqa	10,50
6	Kapok	10,90
7	Kittien	12,00
8	Qanneb ġenwin	12,00
9	Ġuta	17,00
10	Abaka	14,00
11	Alfa	14,00
12	Kajjar	13,00
13	Ġummar	14,00
14	Rami (fibra bblicjata)	8,50
15	Sisal	14,00
16	Sunn	12,00
17	Sabbara	14,00
18	Maguey	14,00
19	Aċetat	9,00
20	Alġinat	20,00
21	Kupru	13,00
22	Modal	13,00
23	Proteina	17,00
24	Triacetat	7,00
25	Viskuż	13,00

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Nru tal-Fibra	Fibri	Perċentwali
26	Akrilik	2,00
27	Klorofibra	2,00
28	Fluorofibra	0,00
29	Modakrilik	2,00
30	Poliamide jew najlon:	
	fibra mhux kontinwa	6,25
	filament	5,75
31	Aramid	8,00
32	Polijimide	3,50
33	Lyoċell	13,00
34	Polilaktid	1,50
35	Poliester	
	fibra mhux kontinwa	1,50
	filament	1,50
36	Polietilene	1,50
37	Polipropilene	2,00
38	Polikarbamid	2,00
39	Poliurethane	
	fibra mhux kontinwa	3,50
	filament	3,00
40	Vinilal	5,00
41	Trivinil	3,00
42	Elastodin	1,00
43	Elastan	1,50
44	Fibra tal-ħġieġ:	
	b'dijametru medju ta' iktar minn 5 µm	2,00
	b'dijametru medju ta' 5 µm jew inqas	3,00
45	Fibra tal-metall	2,00
	Fibra metalizzata	2,00
	Asbestos	2,00
	Hjut tal-karta	13,75
46	Elastomultiester	1,50
47	Elastolefin	1,50
48	Melamina	7,00

(¹) Il-konċessjonijiet miftelma ta' 17,00 % għandhom jiġu applikati wkoll fejn huwa impossibbli li jiġi aċċertat jekk il-prodott tat-tessut li fih is-suf u/jew ix-xagħar tal-annimali huwiex mimxut jew imqardex.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

ANNEX X

TABELLI TA' KORRELAZZJONI

Direttiva 2008/121/KE	Dan ir-Regolament
Artikolu 1	Artikolu 4(1)
Artikolu 1(2)	Artikolu 2(2)
Artikolu 2(1)(a)	Artikolu 3(1)(a)
Artikolu 2(1)(b), kliem ta' introduzzjoni	Artikolu 3(1) kliem ta' introduzzjoni
Artikolu 2(1)(b)(i) l-ewwel inċiż	Artikolu 3(1)(b)(i)
Artikolu 2(1)(b)(ii) it-tieni inċiż	Artikolu 3(1)(b)(ii)
Artikolu 2(2) kliem ta' introduzzjoni	Artikolu 2(1) kliem ta' introduzzjoni
Artikolu 2(2)(a)	Artikolu 2(1)(a)
Artikolu 2(2)(b) it-tieni inċiż	Artikolu 2(1)(b) u (c)
Artikolu 2(2)(c) it-tielet inċiż	Artikolu 2(1)(d)
Artikolu 3	Artikolu 5
Artikolu 4	Artikolu 7
Artikolu 5(1)	Artikolu 8(1) u Anness III
Artikolu 5(2)	Artikolu 8(2)
Artikolu 5(3)	Artikolu 8(3)
Artikolu 6(1)	Artikolu 9(1)
Artikolu 6(2)	Artikolu 9(2)
Artikolu 6(3)	Artikolu 9(3)
Artikolu 6(4)	Artikolu 9(4)
Artikolu 6(5)	Artikolu 18
Artikolu 7	Artikolu 10
Artikolu 8(1)	Artikolu 12(1)
Artikolu 8(2)	■
Artikolu 8(3)	Artikolu 13(1) u (2)
Artikolu 8(4)	Artikolu 13(3)
Artikolu 8(5)	—
Artikolu 9(1)	Artikolu 14(1)
Artikolu 9(2)	Artikolu 14(2)
Artikolu 9(3)	L-Artikolu 15 u l-Anness IV
Artikolu 10(1)(a)	Artikolu 16(2)

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Direttiva 2008/121/KE	Dan ir-Regolament
Artikolu 10(1)(b)	Artikolu 16(3)
Artikolu 10(1)(ċ)	Artikolu 16(4)
Artikolu 10(2)	Artikolu 16(1) it-tieni subparagrafu
Artikolu 11	Artikolu 12(2) ir-raba subparagrafu
Artikolu 12	■ Anness VII
Artikolu 13	Artikolu 17(2)
Artikolu 14(1)	—
Artikolu 14(2)	Artikolu 4(2)
Artikoli 15 u 16	Artikoli 23 ■
Artikolu 17	—
Artikoli 19 u 20	—
Anness I, Nru 1 sa 46	Anness I, Nru 1 sa 47
Anness II, Nru 1 sa 46	Anness IX, Nru 1 sa 47
Anness III	Anness V
Anness III, punt 36	Artikolu 3(1)(i)
Anness IV	Anness VI
<hr/>	
Direttiva 96/73/KE	Dan ir-Regolament
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2	Anness VIII, kapitolu 1, taqsima I (2)
Artikolu 3	Artikolu 17(2) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 4	Artikolu 17(3)
Artikolu 5(1)	■
Artikolu 5(2)	Artikolu 23
Artikolu 6	■
Artikolu 7	—
Artikolu 8	—
Artikolu 9	—
Anness I	Anness VIII, kapitolu 1, taqsima I
Anness II (1) introduzzjoni	Anness VIII, kapitolu 1, taqsima II
Anness II (1) taqsimiet I, II u III	Anness VIII kapitolu 2 taqsimiet I, II u III
Anness II(2)	Anness VIII, kapitolu 2, taqsima IV

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

Direttiva 73/44/KEE	Dan ir-Regolament
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2	Anness VIII, kapitolu 1, taqsima I
Artikolu 3	Artikolu 17(2) l-ewwel subparagrafu
Artikolu 4	Artikolu 17(3)
Artikolu 5	Artikolu 23 ■
Artikolu 6	—
Artikolu 7	—
Anness I	Anness VIII kapitolu 3 introduzzjoni u taqsimiet I sa IV
Anness II	Anness VIII, kapitolu 3, taqsima V
Anness III	Anness VIII, kapitolu 3, taqsima VI

Għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina ***I

P7_TA(2010)0169

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tipprovdi l-għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina (COM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD))

(2011/C 161 E/31)

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM(2009)0580),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 308 tat-Trattat KE, skont liema artikolu l-Kunsill ikkonsulta lill-Parlament (C7-0101/2009),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill bit-titlu “Konsegwenzi tad-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Lisbona dwar il-proċeduri interistituzzjonali ta' teħid ta' decizjonijiet li għadejjin bħalissa” (COM(2009)0665) u l-addendum għaliha (COM(2010)0147),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) u l-Artikolu 212 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-impenn mogħti mir-rappreżentant tal-Kunsill b'ittra tas-17 ta' Mejju 2010 biex japprova l-pozizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

— wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A7-0058/2010),

1. Jadotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari kif tinstab hawn hekk;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta tagħha b'mod sostanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din il-pożizzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

P7_TC1-COD(2009)0162

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Deċiżjoni Nru .../2010/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li ttiprovdi l-għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament jaqbel ma' l-att leġislattiv finali, d-Deċiżjoni Nru 388/2010/UE.)

Miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-regjuni l-aktar imbiegħda tal-Unjoni (Emenda tar-Regolament (KE) Nru 247/2006) ***I

P7_TA(2010)0170

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 247/2006 li jstabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-regjuni l-aktar 'il bogħod tal-Unjoni (COM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD))

(2011/C 161 E/32)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (COM (2009)0510),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 36, 37 u 299(2) tat-Trattat KE, skont liema artikoli ġie kkonsultat mill-Kunsill (C7-0255/2009),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u l-Kunsill bit-titolu "Konsegwenzi tad-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Lisbona dwar il-proċeduri interistituzzjonali ta' teħid ta' deċiżjonijiet li għaddejnin bħalissa" (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) u l-Artikoli 42, 43(2) u 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tas-17 ta' Marzu 2010 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-Regola 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Biedja u l-Iżvilupp Rurali u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali (A7-0054/2010),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari stipulata hawn taht;
  2. Jistieden lill-Kummissjoni biex tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ieħor;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi l-pożizzjoni tiegħu lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

P7_TC1-COD(2009)0138

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-regolament (UE) Nru .../2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 247/2006 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikultura fir-reġjuni l-aktar 'il bogħod tal-Unjoni

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament jaqbel ma' l-att leġislattiv finali, r-Regolament (UE) Nru 641/2010.)

L-estimi tad-dhul u tal-infiq għas-sena 2011 - Taqsima I - Il-Parlament

P7_TA(2010)0171

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar l-estimi tad-dhul u tal-infiq tal-Parlament Ewropew għas-sena finanzjarja 2011 (2010/2005(BUD))

(2011/C 161 E/33)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 314(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 31 tiegħu,
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-amministrazzjoni finanzjarja tajba ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Għadha mhux ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali.

⁽²⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽³⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Marzu 2010 dwar il-linji gwida għall-proċedura tal-baġit 2011 – it-Taqsimit I, II, IV, V, VI, VII, VIII u IX ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra r-rapport tas-Segretarju Ġenerali lill-Bureau bl-għan li jithejja l-abbozz preliminari tal-estimi tal-Parlament Ewropew għas-sena finanzjarja 2011,
  - wara li kkunsidra l-abbozz preliminari tal-estimi mhejji mill-Bureau fid-19 ta' April 2010 skont l-Artikoli 23(6) u 79(1) tar-Regoli ta' Proċedura tal-Parlament,
  - wara li kkunsidra l-abbozz tal-estimi mhejji mill-Kumitat għall-Baġits skont l-Artikolu 79(2) tar-Regoli ta' Proċedura tal-Parlament,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 79 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A7-0134/2010),
- A. billi biex jaqdi l-hidmiet tiegħu taht it-Trattat il-Parlament qed jimmira li juża u jiżviluppa bis-shih il-prerogattivi tiegħu u billi dan jirrikjedi t-tishih ta' għadd ta' oqsma prijorarji waqt li fl-istess hin, jirrikjedi approċċ strett għall-użu tar-riżorsi disponibbli,
- B. billi, f'dan ir-rigward, is-sitwazzjoni baġitarja marbuta mal-intestatura 5 (nefqa amministrattiva) għall-2011 tehtieg aktar minn qatt qabel approċċ attent u dixxiplinat għall-baġit tal-Parlament sabiex jiġu rikonċiljati l-għanijiet politiċi u l-iffinanzjar tagħhom,
- C. billi proċess pilota ta' kooperazzjoni msahha bejn il-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits beda sentejn ilu u nżamm għall-proċedura tal-2011,
- D. billi l-prerogattivi tal-plenarja biex jiġu adottati l-estimi u l-baġit finali għandhom jinżammu għal kollox skont id-dispożizzjonijiet tat-Trattat u r-Regoli ta' Proċedura,
- E. billi saru żewġ laqgħat ta' prekonċiljazzjoni bejn id-delegazzjonijiet tal-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits fl-24 ta' Marzu 2010 u fit-13 ta' April 2010, li matulhom ġew diskussi għadd ta' kwistjonijiet ewlenin bejn iż-żewġ delegazzjonijiet,

Il-qafas ġenerali u l-baġit globali

1. Jinnota li l-livell tal-baġit tal-2011, kif issuġġerit mill-Bureau, jammonta għal EUR 1 710 547 354, li jirrappreżenta 20.32 % tal-intestatura 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali (MFF); jinnota li ż-żieda ssuġġerita hija ta' 5.8 % fuq il-baġit tal-2010, inkluż l-Abbozz ta' baġit ta' emenda (DAB) Nru 1/2010;
2. Filwaqt li konxju sew mill-isfidi futuri, hu tal-fehma li r-rata ta' tkabbir u l-livell finali tal-baġit jehtieg li jiġu aġġustati f'dawn l-estimi; jiddeciedi li f'dan l-istadju, il-livell ġenerali tal-baġit huwa ta' EUR 1 706 547 354 miljun, li jirrappreżenta rata ta' żieda ta' 5.5 % u li jirrappreżenta sehem percentwali ta' 20.28 % tal-intestatura 5; jimmira wkoll li jikkjarifika bosta kwistjonijiet u jeżamina ulterjorment il-miżuri proposti, kif ukoll jidentifika ffrankar ta' flus, qabel jiġi stabbilit il-baġit finali fil-Ħarifa 2010;

⁽¹⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0087.

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

3. Ifakkar fil-fehma tiegħu li, abbażi tar-referenzi originali tal-MFF nnegozjati fl-2006 u li dahlu fis-sehh fl-2007, l-infiq tiegħu għandu jiġi stabbilit madwar il-limitu tradizzjonali ta' 20 %, filwaqt li jitqiesu l-htigijiet tal-istitutzzjonijiet l-oħrajn u l-margni disponibbli; jinnota f'dan ir-rigward ir-rikjesta tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Reġjuni għal aktar minn EUR 10 miljun għas-sena 2010 biss; itenni li s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna jista' jkollu impatt ukoll fuq l-intestatura 5; jikkonferma l-fehma tiegħu li l-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits għandhom jaħdmu flimkien biex jivvalutaw mill-ġdid dan il-limitu qabel ma jifthu djalogu interistitutzzjonali dwar din il-kwistjoni; jissuggerixxi li jiġi stabbilit grupp ta' hidma għal dan il-ghan, li għandu jibda l-hidma tiegħu qabel tmiem Lulju 2010;

4. Ifittex kjarifika dwar l-ipprogrammar finanzjarju ta' nofs it-terminu għall-intestatura 5 u l-margni previsti ta' EUR 109 miljun għall-2011, EUR 102 miljun għall-2012 u EUR 157 miljun għall-2013; iqis li jkun ta' għajnunha li jinkiseb tagħrif dwar l-ipoteżi ta' hidma tal-Parlament dwar is-sitt rapport tas-segretarji-ġenerali (Ottubru 2009) f'termini tal-baġit u tal-karigi meta mqabblin mal-proposta għall-estimi li issa hija disponibbli; jixtieq jikkjarifika liema proġetti (potenzjali) sinifikanti u żviluppi tal-persunal diġà huma inklużi f'dan l-ipprogrammar għas-sentejn tlieta li gejjin; jenfasizza, fl-istess hin, li l-ipprogrammar finanzjarju huwa biss strument ta' ppjanar indikattiv li ma jorbotx u li l-awtorità baġitarja tiegħu d-deċiżjonijiet finali;

5. Filwaqt li m'huwiex kontra r-raġunament prinċipali li 1 % tal-baġit jiġi allokat bhala riżerva ta' kontinġenza raġonevoli għal infiq mhux mistenni, jaqbel mal-proposta tal-Bureau, meta jikkunsidra s-sitwazzjoni ristretta hafna fl-intestatura 5, li din ir-riżerva tiġi stabbilita għal EUR 14-il miljun;

6. Jifhem li, fir-rigward tal-każ dwar is-salarji li jinsab pendenti quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, l-"effett" totali għall-Parlament fl-2011, li jista' jammonta għal EUR 12-il miljun fil-każ ta' sentenza favur il-Kummissjoni, huwa inkluż bhala provvediment, f'bosta linji baġitarji, fil-proposta;

7. Ifakkar fir-rikjesta preċedenti tiegħu li proposta shiha tal-baġit għandha tiġi pprezentata fl-istadju tal-estimi fir-Rebberġ u konsegwentement jistenna biss tibdil minuri jew tekniku fl-hekk imsejha "ittra ta' emenda" fil-Harifa;

8. Jenfasizza mill-ġdid l-importanza li jorbot mal-kooperazzjoni mill-qrib bejn il-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits fil-kjarifika kongunta dwar il-konsegwenzi baġitarji tad-deċiżjonijiet li għandhom jittiehdu; jenfasizza wkoll li fi hdan kull entità ta' tehid tad-deċiżjonijiet, huwa kruċjali l-użu ta' dikjarazzjonijiet finanzjarji li jagħtu preżentazzjoni ċara lill-membri dwar il-konsegwenzi baġitarji kollha;

Kwistjonijiet speċifiċi*Kwistjonijiet relatati mat-Trattat ta' Lisbona*

9. Jilqa' b'sodisfazzjon u japprova l-iffinanzjar tas-suggerimenti tal-Bureau fir-rigward ta' dawn il-miżuri, i.e. il-holqien ta' riżerva speċifika għat-18-il Membru, ta' EUR 9.4 miljun;

10. Jaqbel mal-iffukar tal-Bureau fuq it-tishih tal-kompetenza li jikkontribwixxi għall-objettiv tal-eċċellenza leġiżlattiva;

11. F'dan ir-rigward, jappoġġja l-idea li tinstab tahlita ta' kompetenza interna u esterna għad-dipartimenti tal-politika li jiddependu fuq it-tip ta' informazzjoni meħtieġa għall-fajls speċifiċi taht kunsiderazzjoni iżda jixtieq spjegazzjonijiet addizzjonali dwar jekk u kif iż-żieda proposta fil-persunal tista' tintuża b'mod flessibbli u jixtieq jirċievi aktar tagħrif dwar ir-rati ta' implimentazzjoni tal-passat u t-talba mill-kumitati għal din il-kompetenza;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

12. Jilqa' bi pjaċir il-fatt li l-Bureau kkunsidra t-thassib muri dwar il-proporzjon tal-ADs u l-ASTs, li rriżulta fi tnaqqis ta' 3 karigi AST, meta mqabbla mal-proposta inizjali; japprova l-appropriazzjonijiet għall-holqien ta' 19-il kariga AD 5 u 13-il kariga AST 1 għad-dipartiment tal-politka kif qed jissuggerixxi issa l-Bureau;

13. Ihaddan il-bżonn li jissahhu l-istudji esterni u jilqa' bi pjaċir il-ftehim milhuq bejn il-Bureau u l-Kumitat għall-Baġits li l-ammont addizzjonali jiġi stabbilit għal EUR 1.7 miljun;

14. Jinnota l-proposta li l-librerija tissahhah bi 28 kariga, li minnhom 13 għas-servizz ta' għoti ta' informazzjoni għall-membri (qabel kienu persunal b'kuntratt); jista' japprova l-finanzjament u l-integrazzjoni ta' dawn it-tlettax-il kariga fl-organigramma sakemm tinghata l-assigurazzjoni li dawn se jimtlew permezz ta' kompetizzjonijiet miftuħa u li jsir iffrankar korrispondenti fil-pakkett finanzjarju għall-kuntratti; iqis li aktar tishih f'termini ta' fondi u riżorsi umani tas-servizzi tal-informazzjoni eżistenti tal-PE irid jimxi id fid mal-iżvilupp ta' sistema li faċli tintuża mill-utent, hekk li jippermetti li l-Membri jkunu jistgħu jkollhom aċċess faċli għall-informazzjoni kollha prodotta internament; jiddeċiedi li jdahhal l-appropriazzjonijiet għal 15-il kariga addizzjonali fl-estimi iżda jqiegħed nofs dan l-ammont fir-riżerva sakemm:

— jinghataw ġustifikazzjonijiet ulterjuri dwar kif dawn il-karigi għandhom jintużaw biex jitjiebu s-servizzi ta' għarfien esperti għall-Membri;

— tinghata informazzjoni konkreta dwar il-passi li ttiehdu mill-Bureau u mill-amministrazzjoni sabiex tiġi implimentata Sistema ta' Ġestjoni tal-Għarfien interna, inkluża l-iskeda ppjanata għall-implimentazzjoni tagħha u l-iffrankar li jirriżulta mir-razzjonalizzazzjoni tar-sorsi ta' informazzjoni;

15. Iqis li l-għarfien u l-viżibilità għaż-żewġ servizzi ta' appoġġ indirett imsemmija hawn fuq, inkluż permezz tal-paġni fuq il-websajt tal-Parlament, għandhom jiġu żgurati għall-benefiċċju tal-Membri;

16. Ifakkar fir-riżoluzzjoni tiegħu dwar il-linji gwida li fiha diġà giet mitluba valutazzjoni, inkluż dikjarazzjoni finanzjarja dettaljata tal-ispejjeż ġenerali li jirriżultaw miż-żieda proposta tal-allowances ta' assistenza; għalhekk jiddeċiedi li jintroduci fir-riżerva l-appropriazzjonijiet korrispondenti;

Tkabbir

17. Jilqa' d-dispożizzjonijiet għat-tkabbir biex tiġi inkluża l-Kroazja u japprova l-appropriazzjonijiet korrispondenti u l-miżuri marbuta mal-persunal;

L-organigramma ġenerali

18. Jinnota li apparti mir-rikjesti għal 68 kariga marbuta ma' Lisbona u 62 marbuta mat-tkabbir, (inklużi 11-il kariga għall-gruppi), 17-il kariga huma mitluba biex tiġi finalizzata t-tieni sena tal-pjan ta' tliet snin għal DG INLO li kien hemm qbil dwaru fil-proċedura tal-2010 u 30 kariga għal oqsma ohra li ma setghux jiġu koperti anki wara li kien ġie identifikat l-użu mill-ġdid ta' 20 kariga mill-2011, li jġib it-total għal 180 kariga ġdida; jirrikjedi tagħrif aktar dettaljat dwar il-karigi użati mill-ġdid jew trasferiti mill-bidu tal-legiżlatura, inkluż l-estimi tal-użu mill-ġdid tal-karigi u t-trasferimenti għall-2010 u, fejn possibbli, l-2011; jiddeċiedi li jdahhal l-appropriazzjonijiet għall-holqien ta' dawn il-karigi fl-estimi iżda jqiegħed l-ammont marbut mal-holqien ta' 30 kariga għal "oqsma ohra" friżerva sakemm issir analiżi tal-informazzjoni mitluba;

19. Jinnota li l-proposta tal-Bureau issa tinkludi wkoll kariga waħda AD5 u kariga waħda AST1 għall-Assemblea Parlamentari Ewromediterranja u 3 karigi AD5 u kariga waħda AST1 għall-Immaniġġjar tar-Riskju, iżda m'għadhiex tinkludi pjani għal EUR 3 miljun addizzjonali għad-DG ITEC;

20. Jinnota wkoll li l-Bureau inkluda 56 kariga addizzjonali għall-gruppi politiċi;

21. Japprova l-miżuri u l-karigi tal-2011 kif imressqa għat-tieni sena tal-programm ta' tliet snin ta' DG INLO li kien hemm qbil dwaru s-sena li għaddiet;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

22. Jixtieq jirċievi aktar taghrif dwar l-allokazzjoni tal-appropriazzjonijiet tal-aġenti kuntrattwali u perspettiva generali tal-ispejjeż netti jew tal-iffrankar nett fil-pakkett li għandu x'jaqsam mal-aġenti kuntrattwali, li rriżultaw minn zidiet mogħtija għall-organigramma tiegħu, speċjalment fir-rigward tal-internalizzazzjoni tal-funzjonijiet differenti fil-qasam tas-sigurtà, l-ICT u l-librerija;

Bini

23. Jenfasizza li politika tal-bini raġonevoli hija intimament marbuta mal-proċedura tal-2011 u anki mal-kwistjoni generali ta' baġit sostenibbli;

24. Jilqa' l-fatt li l-Bureau, bid-Deciżjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2010, wara t-talba li saret mill-Parlament Ewropew, ikkonforma mal-politika tal-proprjetà u l-bini fuq terminu medju sa terminu twil; jesprimi thassib inizjali dwar jekk huwiex fattibbli li jitmexxew b'mod parallel l-operazzjonijiet tal-bini preżenti u pplanati li jistgħu jorhgu mill-istrateġija tal-bini fuq terminu medju sa terminu twil; mhuwiex ċar kif l-ammont kbir ta' proġetti se jidhlu fl-MFF u jitlob għall-kjarifiki meħtieġa;

25. Jinnota f'dan ir-rigward il-proposta tal-Bureau li juża EUR 85.9 miljun ta' dhul assenjat (li għandu jintuża fi hdan il-qasam tal-politika tal-bini tal-Parlament) għall-uffiċċji tal-Membri fi Brussell; ifakkar li kull proġett marbut mal-bini li probabbli jkollu implikazzjonijiet finanzjarji sinifikanti għall-baġit huwa sugġett għall-konsultazzjoni tal-awtorità baġitarja skont l-Artikolu 179(3) tar-Regolament Finanzjarju; ifakkar ulterjorment li fir-rigward tat-trasferimenti 'l quddiem ir-Regolament Finanzjarju jistipula li d-dhul assenjat trasferit 'il quddiem għandu jintuża l-ewwel; jilqa', f'dan il-kuntest, il-fatt li l-Parlament, permezz tar-rimborż tal-istat Bejġjan ta' EUR 85.9 miljun, issa huwa fil-pożizzjoni li jagħti prijorità lil proġetti ġodda ta' kostruzzjoni u b'hekk jimplementa b'aktar heffa parti mill-istrateġija tal-bini fuq terminu medju;

26. Ma jistax jaqbel li dan id-dhul assenjat jiġi riżervat għal dan il-proġett tal-bini partikolari;

27. Jitlob li fil-gejjieni l-fondi neċessarji skont l-ippjanar tal-bini fuq terminu medju jiġu stabbiliti fil-baġit; jitlob ukoll li tinholoq linja speċifika tal-baġit għall-proġetti kbar ta' bini, biex jiġi ffaċilitat pjan ta' finanzjament fuq terminu medju għall-proġetti ta' kostruzzjoni u sabiex tiżdied it-trasparenza;

28. Jinnota li sar provvediment għal finanzjament minn qabel dirett tal-istadju inizjali tal-kostruzzjoni tal-bini tal-KAD il-ġdid għal EUR 10.2 miljun fuq il-linja baġitarja għall-hlasijiet tal-kera fil-proposta tal-Bureau; jirrikonoxxi li dan il-finanzjament minn qabel volontarju jgħin biex jitnaqqsu l-ispejjeż ta' finanzjament iżda, meta titqies is-sitwazzjoni stretta immens għall-2011, jiddeciedi li jdaħhal ammont aktar baxx ta' EUR 6.2 miljun għal dan il-ghan fl-estimi; lest biex jerga' jevalwa dan l-ammont fil-Harifa tal-2010 abbażi ta' aġġornament tas-sitwazzjoni baġitarja u tal-iżviluppi fil-politika tal-bini tal-Parlament;

Sigurtà

29. Jorbot importanza mar-reviżjoni fid-dettall dwar il-politika tas-sigurtà mhabbra mill-Bureau u, f'dan ir-rigward, ifakkar li jemmen fl-użu prudenti tar-riżorsi u, b'mod partikolari, fil-bilanċ effettiv f'sens ta' nefqa bejn persunal intern u aġenti esterni; jitlob lill-Bureau biex jeżamina sew l-implikazzjonijiet operattivi u finanzjarji ta' strateġija ġdida, li għandha l-ghan li ssib bilanċ tajjeb fil-proposti li għandhom isiru bejn it-thassib tas-sigurtà minn naħa u l-aċċessibilità u t-trasparenza min-naħa l-oħra; jenfasizza li l-Parlament għandu jibqa' kemm jista' jkun istituzzjoni miftuħa u aċċessibbli; għalhekk jixtieq jirċievi aktar informazzjoni mill-amministrazzjoni dwar l-hekk imsejjah "proġett Wiertz" sabiex jevalwa l-implikazzjonijiet tiegħu relatati mal-aċċessibilità tal-pubbliku għall-Parlament;

L-istrateġija ICT

30. Jilqa' l-approċċ aktar strutturat tal-ICT u l-elaborazzjoni ta' strateġija komprensiva f'dan il-qasam; itenni wkoll l-appoġġ tiegħu għal internalizzazzjoni biżżejjed tal-funzjonijiet biex titnaqqas id-dipendenza fuq fornituri esterni; jinnota, madankollu, li karigi ġodda diġà ngħataw għal tliet snin wara xulxin; għalhekk iqis li din hija kwistjoni li trid tiġi kkjarifikata;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

31. Jinnota li EUR 5 miljun ġew allokat għal proġett ta' mobilità tal-IT tal-Membri u, b'mod partikolari biex ikopru l-komunikazzjonijiet mobbli; jixtieq jirċievi aktar tagħrif minhabba l-ammont relattivament għoli;

Kwistjonijiet marbuta mal-ambjent

32. Jilqa' ż-żieda modesta fl-iffinanzjar għall-implimentazzjoni tal-EMAS u l-miżuri għat-tnaqqis tas-CO₂, mifruxa mal-baġit kollu, u jenfasizza ulterjorment l-importanza li jorbot ma' din il-kwistjoni;

33. Jinnota l-evoluzzjoni ta' indikaturi ta' rendiment prinċipali sa mill-2006 f'dan ir-rigward kif inkluż fir-Revizjoni tal-Ġestjoni Ambjentali għas-Sena 2008, primarjament it-tnaqqis fil-marka tal-karbonju ta' 12.9 %, it-tnaqqis fil-konsum tal-elettriku ta' 0.8 %, iż-żieda fil-konsum tal-gass/żejt/shana ta' 7.4 % fl-2008, wara tnaqqis ta' 17.5 % fl-2007, iż-żieda fl-emissjonijiet tal-mobilità/tat-trasport ta' 8.8 %, iż-żieda fil-perċentwali ta' skart riċiklat minn 49.8 % fl-2006 għal 55.4 % fl-2008, iż-żieda fil-konsum tal-ilma ta' 18.1 % u t-tnaqqis tal-konsum ta' karti ta' 16.9 %;

34. Jilqa' l-anness baġitarju dwar il-ġestjoni ambjentali li tagħti perspettiva teknika tajba tal-partiti baġitarji involuti; jilqa' wkoll kieku, f'dan il-kuntest u li fl-istess anness, l-inklużjoni fir-rapporti annwali tal-EMAS ta' aktar tagħrif dwar il-marka tal-karbonju differenzjata tal-bini tal-Parlament fi Strasburgu, Brussell u l-Lussemburgu kif ukoll fuq it-trasport u l-ivvjaġġar marbut mas-sessjoni, biex ikunu ppreżentati r-riżultati attwali dwar it-tnaqqis tal-marka tal-karbonju tal-Parlament u jiġi illustrat l-impatt benefiku għall-ambjent bhala riżultat ta' dawn l-investimenti, u fil-verità kull iffrankar miksub fuq terminu ta' żmien itwal;

35. Jesprimi l-appoġġ tiegħu għat-tmexxija ta' miżuri li għandhom l-għan li jnaqqsu ulterjorment il-marka tal-karbonju tal-Parlament. Jilqa' f'dan ir-rigward l-istudji li jinsabu għaddejnin dwar l-aspetti tal-iffrankar tal-enerġija marbuta mal-bini u l-modi kif jiġu implimentati skemi ta' newtralizzazzjoni tal-emissjonijiet għall-ivvjaġġar; barra minn hekk jappoġġja incentivi għall-użu ta' trasport pubbliku minflok karozzi u d-disponibilità ta' aktar roti fi Strasburgu;

36. Jinnota li l-partita baġitarja għall-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-Membri hija fil-verità oghla minn dik tas-salarji; jenfasizza l-bżonn għall-użu responsabbli tal-allowances, primarjament l-allowances tal-ivvjaġġar, u jinnota li mingħajr ma jinbidlu r-regoli attwali u bl-użu, fejn possibbli, ta' mezzi oħra ta' trasport li ma jkunux titjiriet f'business class minn u għall-postijiet tax-xogħol tal-Parlament, il-marka tal-karbonju tista' titnaqqas u l-ispejjeż iffrankati fl-istess hin; jistieden lill-Bureau biex jippreżenta, kif miftiehem fl-aħħar laqgħa ta' prikonċiljazzjoni, fil-hin qabel l-ewwel qari fil-Parlament, studju li jiffoka fuq il-funzjonament tas-sistema l-għdida u s-soluzzjonijiet possibbli għall-iffrankar li jrid ikun hemm;

37. Ifakkar li fuq inizzjattiva tas-Sur Barroso l-baġits tal-Istituzzjonijiet Ewropej ingħataw allokkazzjoni mill-awtorità baġitarja sabiex jiffinanzjaw sussidju marbut mat-trasport pubbliku għall-persunal, bhala miżura ambjentali; jitlob għal aġġornament dwar is-sitwazzjoni fir-rigward tal-Parlament;

38. Jitlob li, fejn possibbli u xieraq, id-dikjarazzjonijiet ambjentali jiżiedu mad-dikjarazzjonijiet finanzjarji użati fl-istituzzjoni;

39. Jemmen li d-direttivi dwar ix-xiri pubbliku jehtieġ jiġu adattati aħjar, fejn possibbli u xieraq, biex jiffacilitaw l-inklużjoni ta' klawżoli ambjentali u soċjali;

Proġetti pluriennali u punti oħra ta' infiq

40. Jilqa' l-ftehim għal zieda ta' EUR 2.6 miljun sabiex jiġu ffinanzjati 110 viżitatur annwali flok il-100 preżenti li l-Membri jistgħu jistiednu; hu tal-fehma li xieraq li jkun hemm iżjed żmien biex jiġi valutat il-funzjonament taċ-ċentru l-għdid għall-viżitaturi qabel titqies xi zieda oħra; is-servizzi responsabbli għall-organizzazzjoni taż-żjarat għandhom iqisu wkoll li l-Membri jistgħu jaqsmu l-gruppi ta' viżitaturi f'daqsjiet differenti matul is-sena;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

41. Japprova EUR 3 miljun allokati fir-rigward tal-ftuh taċ-ċentru għall-viżitaturi u l-ispejjeż operattivi għal sena shiha standard; jinnota l-bżonn li s-sena inizjali tiġi evalwata wkoll mill-perspettiva finanzjarja, inkluż dawn l-ispejjeż rikorrenti;

42. Jinnota d-deċiżjoni tal-Bureau li jiddaħhlu allowances għall-persuni li jkollhom karigi b'impatt baġitarju ta' EUR 400 000; jinnota, madankollu, li d-diskussjoni fuq il-prinċipju kienet kontroversjali; f'dan ir-rigward, jilqa' bi pjacir il-fatt li jridu jiġu pprovduti dokumenti ta' ġustifikazzjoni sabiex jiġu rimbursati għall-ispejjeż żejda li jagħmlu fil-qadi ta' dmirijiethom;

43. Jinnota l-proposta tal-Bureau biex jiddaħhlu EUR 2.5 miljun għad-Dar tal-Istorja Ewropea, dwar studji li jsewgu r-riżultati tal-kompetizzjoni tal-periti li attwalment qed tiġi vvalutata; ifakkar fit-talba tiegħu tas-sena l-oħra li jirċievi deskrizzjoni ċara tal-ispejjeż previsti għall-proġett kollu kemm hu, inklużi l-ispejjeż amministrattivi, sa mhux aktar tard mill-istadju tal-abbozz preliminari tal-estimi għall-proċedura baġitarja tal-2011; ifakkar ukoll fil-ftehim mal-Bureau li sar fil-laqgħa ta' qabel il-konċiljazzjoni fl-2009; jenfasizza li r-rapport tal-Kumitat ta' esperti għad-Dar tal-Istorja Ewropea jelenka 11-il punt li jinvolvu aktar spejjeż: (1) "konsulenti akkademici magħmula minn esperti u speċjalisti tal-mużewijiet", (2) "indipendenza istituzzjonali tal-istituzzjoni", (3) "offerti pedagogici tal-mużew estensivi" (4) "post fejn jiltaqgħu l-akkademici żgħażaġh", (5) "evalwazzjoni permanenti" (6) "esebizzjoni temporanja u esebizzjoni li tivvjaġġa", (7) "avvenimenti rilevanti b'referenza Ewropea", (8) "pubblikazzjonijiet proprji", (9) "offerti on-line estensivi" (10) "Il-holqien ta' kollezzjoni tal-mużewijiet proprja", (11) "l-izvilupp kontinwu ta' esebizzjonijiet u tal-infrastruttura tal-mużew"; għalhekk jenfasizza li l-ispiża globali ta' dan il-proġett jehtieg li tiġi identifikata b'urgenza;

Kwistjonijiet orizzontali

44. Jilqa' b'sodisfazzjoni l-inklużjoni ta' analiżi inizjali li tidentifika l-ispejjeż fissi u varjabbli fil-proposta tal-baġit; jirrikonoxxi d-diffikultajiet metodoloġici involuti iżda konvint li dawn il-kuncetti għandhom jiġu eżaminati ulterjorment; f'dan ir-rigward, ifakkar li qed jistenna twegiba mill-entitajiet kompetenti dwar kif il-kuncett ta' politika baġitarja b'bażi ta' zero, li tidistingwi wkoll bejn l-ispejjeż fissi u dawk varjabbli, jista' jiġi applikat fil-kuntest tal-proċedura tal-baġit tal-Parlament; jitlob eżami aktar dettaljat tal-ispejjeż fissi li jiddistingwi bejn spejjeż permanenti fissi, spejjeż fissi għal termini fissi u oqsma fejn jista' jiġi ġġenerat iffrankar; jitlob eżami aktar dettaljat rigward spejjeż varjabbli li jagħmel rabta aktar ċara bejn spejjeż u objettivi, politiki u azzjonijiet, u li jidentifika u jqassam il-prijoritajiet skont l-importanza;

45. Jinnota li l-limiti ta' referenza għall-proċeduri differenti tax-xiri pubbliku attwalment huma iktar stretti għall-istituzzjonijiet Ewropej minn dawk stipulati fid-direttivi Ewropej dwar ix-xiri pubbliku u li din is-sitwazzjoni twassal għal spejjeż amministrattivi addizzjonali u użu ta' riżorsi umani li jistgħu jiġu ffrankati b'allinjament aħjar tal-limiti ta' referenza;

46. Jappoġġja attivitajiet li għandhom dimensjoni soċjali, kulturali jew lingwistika, għall-persunal u l-familji tagħhom, iżda ma jaqbilx ma sussidji individwali mogħtija f'dan il-kuntest u għalhekk jimmodifika r-rimarki għall-partita baġitarja rilevanti;

47. Jappoġġja bis-saħħa sforzi ulterjuri biex l-istituzzjoni issir aktar adattata għall-persuni b'diżabilità kemm fir-rigward tal-bidliet meħtieġa għall-infrastruttura kif ukoll għall-miżuri tal-persunal;

Kunsiderazzjonijiet finali

48. Jenfasizza li eżami aktar dettaljat tal-partiti baġitarji individwali, inkluża analiżi tar-rati ta' implimentazzjoni, għandu jsehh qabel il-votazzjoni fuq l-abbozz tal-baġit fil-Ħarifa; għalhekk se jeżamina u se jiehdu d-deċiżjonijiet baġitarji finali dak iż-żmien;

49. Jadotta tal-estimi għas-sena finanzjarja 2011 u jfakkar li l-adozzjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament dwar l-Abbozz tal-Baġit, kif modifikat mill-Kunsill, se ssehh f'Ottubru 2010, skont il-proċedura ta' votazzjoni stipulata fit-Trattat;

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

50. Japprova l-konkluzjonijiet kongunti tat-trilogu baġitarju tal-25 ta' Marzu 2010 anness hawnhekk;

*

* *

51. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni u l-estimi lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

_____

ANNEX

KONKLUŻJONIJET KONGUNTI TAT-TRILOGU BAĠITARJU TAL-25 TA' MARZU 2010**TRILOGU BAĠITARJU****25 ta' Marzu 2010***Konkluzjonijiet*

Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni hadu nota tat-thassib espress mir-Reġistratur tal-Qorti tal-Ġustizzja u mis-Segretarji Ġenerali tal-Qorti tal-Awdituri, tal-Kumitat tar-Reġjuni u tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali fl-ittra tagħhom mibgħuta lis-Segretarji Ġenerali tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni dwar il-proċedura baġitarja l-ġdida u speċjalment dwar il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni. Huma jissuġġerixxu li dawn l-istituzzjonijiet jiġu mistiedna jibagħtu direttament bil-miktub ir-rimarki tagħhom lill-Kumitat ta' Konċiljazzjoni dwar l-impatt tal-pożizzjoni tal-Kunsill u l-emendi tal-Parlament Ewropew.

_____

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 (emenda tad-Deciżjoni Nru 573/2007/KE) ***II

P7_TA(2010)0177

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-hsieb tal-adozzjoni ta' deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 bit-tnehhija tal-finanzjament ta' ċerti azzjonijiet Komunitarji u bil-bidla tal-limiti għall-finanzjament ta' dawn l-azzjonijiet (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD))

(2011/C 161 E/34)

(Proċedura leġislattiva ordinarja: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari (16627/1/2009 – C7-0051/2010),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2009)0067),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 63, l-ewwel paragrafu, punt (2)(b) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni sottomettiet il-proposta lill-Parlament (C6-0070/2009),
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni bit-titolu “Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona dwar il-proċeduri interistituzzjonali ta' tehid ta' deciżjonijiet li għaddejjin bhalissa” (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(7) u l-Artikolu 78(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 72 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (A7-0117/2010),

1. Japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill;
2. Jinnota li l-att qed jiġi adottat b'konformità mal-pożizzjoni;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jiffirma l-att flimkien mal-President tal-Kunsill, skont l-Artikolu 297(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
4. Jagħti istruzzjonijiet lis-Segretarju Ġenerali tiegħu sabiex jiffirma l-att wara li jkun ivverifika li l-proċeduri ntemmu kif imiss u sabiex, bi qbil mas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill, jipproċedi għall-pubblikazzjoni tal-att fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ Testi adottati, 7.5.2009, P6_TA(2009)0375.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

Indikazzjoni permezz ta' ttikkettar u informazzjoni standard tal-prodott dwar il-konsum tal-enerġija u riżorsi oħra minn prodotti marbutin mal-enerġija (tfassil mill-ġdid) ***II

P7_TA(2010)0178

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari għall-adozzjoni ta' Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-indikazzjoni permezz ta' ttikkettar u informazzjoni standard tal-prodott dwar il-konsum tal-enerġija u riżorsi oħra minn prodotti marbutin mal-enerġija (tfassil mill-ġdid) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))

(2011/C 161 E/35)

(Proċedura leġislattiva ordinarja: it-tieni qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari (05247/1/2010 – C7-0094/2010),
- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2008)0778),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 95 tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0412/2008),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill bit-titolu "Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona fuq il-proċeduri interistituzzjonali ta' tehid ta' deċiżjonijiet li għaddejjin bhalissa " (COM(2009)0665) u l-addendum għaliha (COM(2010)0147),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(7) u l-Artikolu 194(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali dwar il-baži legali proposta,
- wara li kkunsidra l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-24 ta' Marzu 2009 tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,
- wara li kkonsulta mal-Kumitat tar-Regġuni,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 72 u 37 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni għat-tieni qari tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija (A7-0128/2010),

1. Japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill;
2. Japprova l-istqarrija kongunta mill-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni annessa ma din ir-riżoluzzjoni;
3. Jieħu nota tal-istqarrijiet tal-Kummissjoni annessi ma' din ir-riżoluzzjoni;

⁽¹⁾ Testi adottati, 5.5.2009, P6_TA(2009)0345.

⁽²⁾ ĠU C 228 22.9.2009, p. 90.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

4. Jinnota li l-att qed jiġi adottat b'konformità mal-pożizzjoni tal-Kunsill;
5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jiffirma l-att flimkien mal-President tal-Kunsill, skont l-Artikolu 297(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
6. Jagħti istruzzjonijiet lis-Segretarju-Ġenerali tiegħu sabiex jiffirma l-att wara li jkun ivverifika li l-proċeduri ntemmu kif imiss u sabiex, bi qbil mas-Segretarju-Ġenerali tal-Kunsill, jipproċedi għall-pubblikazzjoni tal-att *fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*;
7. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

ANNEX**Stqarrijiet**

dwar id-Direttiva 2010/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-indikazzjoni permezz ta' ttikkettar u informazzjoni standard tal-prodott dwar il-konsum tal-enerġija u riżorsi oħra minn prodotti relatati mal-enerġija (tfassil mill-ġdid)

Dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-Artikolu 290 tat-TFUE

"Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni jiddikjaraw li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2010/30/UE għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe pożizzjoni futura tal-istituzzjonijiet fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 290 tat-TFUE jew atti leġislattivi individwali li fihom dawn id-dispożizzjonijiet."

Stqarrijiet tal-Kummissjoni dwar ċerti dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2010/30/UE**Art. 1(2)**

"Meta titfassal il-lista ta' prijorità għall-prodotti relatati mal-enerġija msemmijin fil-Premessa 7, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni xierqa wkoll lill-prodotti relatati mal-enerġija li jintużaw fil-kostruzzjoni, filwaqt li jitqies b'mod partikolari l-iffrankar potenzjali tal-enerġija li jista' jkun hemm bis-saħħa ta' ttikkettar ta' whud minn dawk il-prodotti, peress li l-bini jirrapprezenta 40 % tal-konsum tal-enerġija kollha fl-UE."

Art. 10

"Meta tkun qed thejji atti delegati taħt id-Direttiva 2010/30/UE, il-Kummissjoni għandha tiżgura li tiġi evitata kwalunkwe leġiżlazzjoni ripetuta u li tinzamm konsistenza ġenerali fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti."

Art. 10(4)(d)

Proporzjon sinifikanti tal-prodotti għall-analiżi tal-klassifikazzjoni tat-tikketti

"Il-Kummissjoni tqis li l-proporzjon tal-prodotti fl-ogħla żewġ klassijiet tal-effiċjenza enerġetika huwa meqjus bħala sinifikanti meta jista' jiġi smat li

— l-għadd ta' mudelli li huma disponibbli fis-suq intern li jiksbu l-klassi A+++ jew A++ huwa madwar terz jew iktar tal-għadd totali tal-mudelli rilevanti disponibbli,

— jew inkella li s-sehem tal-bejgħ annwali tal-prodotti fis-suq intern li jiksbu l-klassi A+++ jew A++ huwa ta' madwar terz jew iktar,

— jew it-tnejn li huma."

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

Stqarrija tal-Kummissjoni dwar l-informazzjoni għall-konsumatur

"Il-Kummissjoni tappoġġa l-użu tal-istrumenti tal-Komunità bħalma huwa l-Programm Ewropew - Energija Intelligenti sabiex tikkontribwixxi għal:

- inizzjattivi li jrawmu l-għarfien tal-utenti aħharin dwar il-benefiċċji ta' tikkettar rigward l-enerġija
- inizzjattivi li jimmonitorjaw l-evoluzzjoni tas-suq u l-iżvilupp teknoloġiku li jwassal għal prodotti li huma iktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija, b'mod partikolari billi jidentifikaw l-aqwa mudelli ta' prestazzjoni fil-gruppi ta' prodotti varji u li jagħmlu l-informazzjoni disponibbli lill-partijiet interessati kollha, bħalma huma l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur, l-industrija u l-għaqdiet ambjentali mhux governattivi bil-għan ta' tixrid wiesa' tal-informazzjoni lill-konsumaturi.

Dan il-monitoraġġ jista' jservi wkoll bħala indikatur għall-analizi tal-miżuri ta' Tikkettar u/jew Ekodisinn skont id-Direttivi 2010/30/UE u 2009/125/KE."

Stqarrija tal-Kummissjoni dwar perjodi ta' vaganzi

"Il-Kummissjoni Ewropea tinnotta li, għajr fil-kazijiet meta l-att leġislattiv ikun jipprevedi l-użu ta' proċedura ta' urġenza, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jikkunsidraw li fin-notifika tal-atti delegati għandhom jitqiesu l-perjodi tal-vaganzi tal-istituzzjonijiet (fix-xitwa, fis-sajf u waqt elezzjonijiet Ewropej), biex jiġi żgurat li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu jistgħu jużaw il-prerogattivi tagħhom fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-atti leġislattivi rilevanti, u hija lesta taġixxi skont dan."

Baġit ta' emenda Nru 1/2010: Taqsima I – Il-Parlament

P7_TA(2010)0179

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 1/2010 tal-Unjoni Ewropea għas-sena finanzjarja 2010, Taqsima I – Il-Parlament Ewropew (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD))

(2011/C 161 E/36)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 314 tiegħu,
- wara li kkunsidra d-Deciżjoni tal-Kunsill 2007/436/KE, Euratom tas-7 ta' Ġunju 2007 dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet Ewropej ⁽¹⁾,
- wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽²⁾,
- wara li kkunsidra l-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-amministrazzjoni finanzjarja tajba ⁽³⁾, u b'mod partikolari l-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) previst fil-Parti I tiegħu u stabbilit fl-Anness I tiegħu,

⁽¹⁾ ĠU L 163, 23.6.2007, p. 17.

⁽²⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽³⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

- wara li kkunsidra l-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea għas-sena finanzjarja 2010, kif finalment ġie adottat fis-17 ta' Dicembru 2009 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-abbozz tal-estimi adottat mill-Parlament fil-25 ta' Frar 2010 ⁽²⁾,
  - wara li kkunsidra l-Abbozz ta' baġit emendatorju Nru 1/2010 mfassal mill-Kummissjoni fid-19 ta' Marzu 2010 (COM(2010)0107),
  - wara li kkunsidra l-pożizzjoni tal-Kunsill dwar l-Abbozz ta' baġit emendatorju Nru 1/2010 stabbilit fit-18 ta' Mejju 2010 (09807/2010),
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 75b u 75e tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Baġits (A7-0158/2010),
- A. billi matul il-proċedura baġitarja 2010, kien hemm qbil, li kull nefqa marbuta speċifikament mad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Lisbona li jemenda t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea għandha tiġi indirizzata, jekk mehtieg, permezz tal-istrumenti baġitarji eżistenti, bħall-baġit ta' emenda, wara l-adozzjoni tal-baġit oriġinali tal-2010,
- B. billi ġie enfasizzat li, fkaż bħal dan u fil-limiti massimi possibbli, jehtieg li tiġi eżaminata bis-shih ir-riorganizzazzjoni tar-riżorsi eżistenti qabel ma ssir kwalunkwe talba għal riżorsi addizzjonali,
- C. billi ġie partikolarment enfasizzat li l-livell oriġinali adottat tal-baġit tiegħu li ammonta għal 19,87 % tan-nefqa awtorizzata taht l-intestatura 5 (approprjazzjonijiet amministrattivi) tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali ma inkluda ebda adattament fid-dawl tat-Trattat ta' Lisbona, partikolarment fil-qasam legiżlattiv,
- D. billi, fl-istess hin, ġie rikonoxxut li, minhabba l-marġni limitati disponibbli, se jkun mehtieg aktar iffrankar u użu mill-ġdid tal-flus biex ikun possibbli li jkunu ssodisfati htigijiet addizzjonali,
1. Jilqa' b'sodisfazzjon l-Abbozz ta' baġit emendatorju Nru 1/2010 tal-Kummissjoni, imfassal bis-shih f'konformità mal-estimi tal-Parlament tal-25 ta' Frar 2010;
  2. Jieħu nota tal-pożizzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Mejju 2010, li tapprova l-proposta mingħajr emenda, b'rispett shih għall-Ftehim Informali;
  3. Jenfasizza li dibattitu politiku estensiv u analiżi tal-miżuri mressqa, diġà sehew matul il-faži tal-estimi f'Jannar u Frar 2010;
  4. Japprova l-pożizzjoni tal-Kunsill dwar l-Abbozz ta' baġit emendatorju Nru 1/2010 mingħajr emendi u jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jiddikjara li l-baġit emendatorju Nru 1/2010 ġie adottat b'mod definittiv u biex jiżgura li jiġi ppubblikat f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea;
  5. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

⁽¹⁾ ĠU L 64, 12.3.2010.

⁽²⁾ Testi adottati, P7_TA(2010)0038.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

L-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant ***I

P7_TA(2010)0181

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant (COM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD))

(2011/C 161 E/37)

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill (COM(2008)0818),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 251(2) u l-Artikolu 152(4)(a) tat-Trattat KE, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C6-0480/2008),
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament u lill-Kunsill bl-isem “Konsegwenzi tad-dhul fis-sehh tat-Trattat ta' Liżbona fuq il-proċeduri ta' tehid ta' deċiżjonijiet interistituzzjonali li jinsabu għaddejnin” (COM(2009)0665),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) u l-Artikolu 168(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-10 ta' Ġunju 2009 tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,
- wara li kkonsulta l-Kumitat tar-Reġjuni,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħħa Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali (A7-0106/2010),

1. Jadotta l-pożizzjoni wara l-ewwel qari kif qiegħda mnizzla hawn taht;
2. Japprova d-dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni u jjeħu nota tad-dikjarazzjoni tal-Kummissjoni annessa hawnhekk, li se tiġi ppubblikata fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* flimkien mal-att leġislattiv finali;
3. Jistieden lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid.
4. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din il-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-parlamenti nazzjonali.

⁽¹⁾ ĠU C 306, 16.12.2009, p. 64.

L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010

P7_TC1-COD(2008)0238

Požizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fid-19 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2010/.../UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani mahsuba għat-trapjant

(Peress li ntlahaq ftehim bejn il-Parlament u l-Kunsill, il-pożizzjoni tal-Parlament jaqbel ma' l-att legiſlattiv finali, d-Direttiva 2010/53/UE.)

ANNEX

Dikjarazzjoni tal-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar l-Artikolu 290 TFUE

Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni jiddikjaraw li d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom ikunu bla ħsara għal kwalunkwe pożizzjoni futura tal-istituzzjonijiet fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 290 TFUE jew ta' atti legiżlattivi individwali li fihom tali dispożizzjonijiet.

Dikjarazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea (Urgenza)

Il-Kummissjoni Ewropea timpenja ruħha li żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill infurmati għalkollox dwar il-possibilità li jiġi adottat att delegat skont il-proċedura ta' urgenza. Malli s-servizzi tal-Kummissjoni jipprevedu li att delegat jista' jkun adottat skont il-proċedura ta' urgenza, għandhom javżaw b'mod informali lis-segretarjati tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

Assistenza finanzjarja tal-Komunità dwar id-dekummissjonar tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy fil-Bulgarija – “Il-Programm Kozloduy” *

P7_TA(2010)0188

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill fuq assistenza finanzjarja tal-Komunità dwar id-dekummissjonar tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy fil-Bulgarija – “Il-Programm Kozloduy” (COM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

(2011/C 161 E/38)

(Konsultazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Kunsill (KUMM(2009)0581),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 30 tal-Att li jikkonċerna l-kondizzjonijiet tal-Adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija u tar-Rumanija u l-emendi tat-Trattati li fuqhom l-Unjoni Ewropea hija mwaqqfa, fir-rigward tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy fil-Bulgarija,
  - wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar is-sikurezza nukleari fl-Unjoni Ewropea “Nuclear safety in the European Union”, COM(2002)0605),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 203 tat-Trattat Euratom, liema Artikolu ġie kkonsultat mill-Kunsill (C7-0289/2009),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Baġits kif ukoll tal-Kumitat għall-Ambjent, is-Saħha Pubblika u s-Sikurezza tal-Ikel (A7-0142/2010),
1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
  2. Iqis li l-proposta għal regolament tal-Kunsill hija konformi mal-limitu massimu għas-sottointestatura 1a tal-qafas finanzjarju pluriennali (MFF) għall-2007-2013 iżda jqis li l-marġni li jibqa' fis-sottointestatura 1a għall-2011-2013 huwa limitat hafna; jenfazizza li l-finanzjament għal attivitajiet godda ma jridx jostakola l-programmi u l-inizjattivi eżistenti taht is-sottointestatura 1a;
  3. Itenni t-talba tiegħu, għalhekk, għall-prezentazzjoni ta' strateġija pluriennali għall-programm ta' dekummissjonar ta' Kozloduy, kif ukoll għal prijoritajiet politiċi oħra taht is-sottointestatura 1a, fil-kuntest tar-reviżjoni ta' nofs it-terminu tal-MFF attwali, flimkien ma' proposti konkreti biex jiġi aġġustat u rrevedut qabel it-tmiem tal-ewwel semestru tal-2010 billi jintużaw il-mekkaniżmi kollha disponibbli skont il-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u l-amministrazzjoni finanzjarja tajba ⁽¹⁾ (IIA tas-17 ta' Mejju 2006), partikolarment dawk fil-punti 21 sa 23 tiegħu;
  4. Jinnota li l-ammont annwali allokati għall-programm ta' dekummissjonar ta' Kozloduy se jiġi determinat waqt il-proċedura baġitarja annwali skont id-dispożizzjonijiet tal-punt 38 tal-IIA tas-17 ta' Mejju 2006;
  5. Jistieden lill-Kummissjoni sabiex konsegwentement tbiddel il-proposta tagħha, skont l-Artikolu 106a tat-Trattat Euratom u l-Artikolu 293(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

(1) ĠU C 139, 14.6.2006, p. 1.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

6. Jistieden lill-Kunsill biex jinfurmah jekk ikollu l-hsieb li jitbiegħed mit-test approvat mill-Parlament;
7. Jitlob lill-Kunsill biex jerga' jikkonsultah jekk ikollu l-hsieb li jemenda l-proposta tal-Kummissjoni b'mod sostanzjali;
8. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 1
Proposta għal Regolament
Premessa 1

(1) **Il-Bulgarija kkommettiet ruhha** li tagħlaq l-Unitajiet 1 u 2 u l-Unitajiet 3 u 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy sal-31 ta' Diċembru 2002 u 31 ta' Diċembru 2006, rispettivament u tagħmel tiddekummissjona dawn l-unitajiet. L-Unjoni Ewropea esprimiet ir-rieda tagħha li tkompli tipprovdi assistenza finanzjarja sal-2009 bhala estensjoni tal-ghajjnuna ta' qabel l-adeżjoni ppjanata taht il-programm Phare b'sapport għall-isforzi tad-dekummissjonar tal-Bulgarija.

(1) **Matul in-negozjati ta' adeżjoni fl-2005, il-Bulgarija qablet** li tagħlaq l-Unitajiet 1 u 2 u l-Unitajiet 3 u 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy sal-31 ta' Diċembru 2002 u sal-31 ta' Diċembru 2006, rispettivament, u li tiddekummissjona dawn l-unitajiet. L-Unjoni Ewropea esprimiet ir-rieda tagħha li tkompli tipprovdi assistenza finanzjarja sal-2009 bhala estensjoni tal-ghajjnuna ta' qabel l-adeżjoni ppjanata taht il-programm Phare b'sapport għall-isforzi tad-dekummissjonar tal-Bulgarija. **L-Unjoni Ewropea, f'dak iż-żmien, assigurat ukoll li l-assistenza finanzjarja kienet se tiġi kkunsidrata bhala parti mir-reviżjoni ġenerali tal-appoġġ Komunitarju għall-perjodu 2007-2013.**

Emenda 2
Proposta għal Regolament
Premessa 2

(2) It-Trattat tal-2005 li jikkonċerna l-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija u r-Rumanija fl-Unjoni Ewropea, u b'mod partikulari Artikolu 30 tal-Att li għandu x'jaqsam mal-kondizzjonijiet tal-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija u r-Romanija u l-emendi tat-Trattati li fuqhom l-Unjoni Ewropea hija mwaqqfa, stabbilixxa fid-dawl tal-impenn tal-Bulgarija biex tagħlaq Unità 3 u Unità 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy programm ta' assistenza (minn issa '1 hemm imsejjah "Il-Programm Kozloduy") b'baġit ta' EUR 210 miljun għall-perjodu 2007 sa 2009.

(2) It-Trattat tal-2005 li jikkonċerna l-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija u r-Rumanija fl-Unjoni Ewropea, u b'mod partikulari Artikolu 30 tal-Att li għandu x'jaqsam mal-kondizzjonijiet tal-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija u r-Romanija u l-emendi tat-Trattati li fuqhom l-Unjoni Ewropea hija mwaqqfa, stabbilixxa fid-dawl tal-impenn tal-Bulgarija biex tagħlaq Unità 3 u Unità 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy programm ta' assistenza (minn issa '1 hemm imsejjah "Il-Programm Kozloduy") b'baġit ta' EUR 210 miljun għall-perjodu 2007 sa 2009. **Dak il-programm jinkludi għajjnuna biex tkopri t-telf tal-kapaċità bhala konsegwenza tal-gheluq tal-impjant nukleari ta' Kozloduy.**

Emenda 3
Proposta għal Regolament
Premessa 2 a (ġdida)

(2a) **Il-prinċipji ta' solidarjetà tal-Unjoni u t-trattament ugwali jirrikjedju li, bhalma ġara fil-passat, issa jittiehed approċċ imparzjali għall-Istati Membri fil-bżonn ta' għajjnuna finanzjarja għad-dekummissjonar tal-impjanti nukleari, wara l-impenji li hađu biex jagħlqu l-unitajiet tal-impjanti nukleari, kif stipulat fit-Trattati tal-Adeżjoni tagħhom jew fil-Protokoll annessi.**

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 4**Proposta għal Regolament****Premessa 4**

(4) L-Unjoni tirrikonoxxi l-isforzi magħmula u l-progress tajjeb miksub mill-Bulgarija fl-istadju ta' preparazzjoni għad-dekummissjonar tal-Programm Kozloduy u utilizzat il-fondi tal-Komunità sal-2009, u l-htieġa għal aktar għajjnuna finanzjarja wara l-2009 sabiex jitkompla l-progress fl-operazzjoni *taiz-żarmar*.

(4) L-Unjoni tirrikonoxxi l-isforzi magħmula u l-progress tajjeb miksub mill-Bulgarija fl-istadju ta' preparazzjoni għad-dekummissjonar tal-Programm Kozloduy u utilizzat il-fondi tal-Komunità sal-2009, u l-htieġa għal aktar għajjnuna finanzjarja wara l-2009 sabiex jitkompla l-progress fl-operazzjoni *taiz-żarmar bi qbil mat-Trattat ta' Adeżjoni 2005, filwaqt li jiġu applikati l-ogħla standards tas-sikurezza*.

Emenda 5**Proposta għal Regolament****Premessa 5**

(5) Huwa daqstant importanti li jintużaw ir-rizorsi stess tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, għax dan jikkontribwixxi biex ikun hemm l-kompetenza neċessarja u fl-istess hin itaffi l-impatt soċjali u ekonomiku tal-gheluq kmieni billi jithaddem kontinwament l-istaff mill-impjant nukleari magħluq. L-għajjnuna finanzjarja kontinwata hija għalhekk importanti biex iżżomm ***l-istandard*** meħtieġ għas-sikurezza.

(5) Huwa daqstant importanti li jintużaw ir-rizorsi stess tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, għax dan jikkontribwixxi biex ikun hemm l-expertise neċessarju, ***iżid l-għarfien u l-hiliet, u*** fl-istess hin itaffi l-impatt soċjali u ekonomiku tal-gheluq kmieni billi jithaddem kontinwament l-istaff mill-impjant nukleari magħluq. L-għajjnuna finanzjarja kontinwata hija għalhekk importanti biex iżżomm ***l-istandards*** meħtieġ għas-sikurezza, ***għas-saħħa u għall-ambjent***.

Emenda 6**Proposta għal Regolament****Premessa 6**

(6) L-Unjoni tagħraf ukoll il-bżonn għall-għajjnuna finanzjarja biex timxi 'l quddiem ***b'miżuri ta' taffija fis-settur tal-enerġija wara t-telf minhabba l-gheluq tal-unitajiet nukleari u l-impatt tiegħu*** fuq is-sigurtà tal-provvista ***fir-reġjun***.

(6) L-Unjoni tagħraf ukoll il-bżonn ***u n-neċessità*** għall-għajjnuna finanzjarja biex timxi 'l quddiem ***favur ekonomija aktar effiċjenti fl-enerġija li jkollha impatt pożittiv*** fuq is-sigurtà tal-provvista, ***fuq il-prezzijiet tal-elettriku u fuq il-volum ta' emissjonijiet tal-gass b'effett ta' serra fil-Bulgarija***. Billi hemm bżonn ta' aktar progress fil-Bulgarija fir-rigward tal-iżmaltiment finali tal-fjuwil użat u ta' skart radjuattiv hafna, u billi l-iżmaltiment finali ta' kull sustanza radjuattiva li tirriżulta mill-gheluq tal-impjant nukleari ta' Kozloduy huwa proċess importanti hafna li għandu bżonn ikun ipplanat bir-reqqa, l-Unjoni għandha tgħin lill-Gvern Bulgaru fil-proċess tal-identifikazzjoni tas-soluzzjonijiet finali tal-iżmaltiment, jekk ikun xieraq fuq il-bażi ta' studju mill-Gvern Bulgaru rigward l-iżmaltiment sikur finali tas-sustanzi radjuattivi kollha involuti fid-dikummissjonar.

Emenda 7**Proposta għal Regolament****Premessa 6 a (għida)**

(6a) ***It-telf tal-kapaċità ta' ġenerazzjoni minhabba l-gheluq bikri tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy wassal għal volum addizzjonali sinifikattiv ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra, stmat għal 15 TWh għall-perjodu 2011-2013 b'emissjonijiet ekwivalenti ta' CO ta' madwar 1,2 Gg/GWh, u wassal għal kważi 18 000 Gg (jew 18 000 kt) ta' effett addizzjonali ekwivalenti ta' CO għall-Bulgarija, li se jirrikjedi tnaqqis ulterjuri ta' CO.***

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 8**Proposta għal Regolament
Premessa 6 b (ġdida)**

(6b) L-Unjoni tirrikonoxxi l-htieġa li ttaffi l-effett tad-dannu ambjentali u tal-emissjonijiet li dejjem jiżdiedu minhabba l-kapaċità ta' sostituzzjoni, ikkaġunata l-iktar minn żieda fl-użu tal-impjanti ta' faham artab kannella (lignite).

Emenda 9**Proposta għal Regolament
Premessa 6 c (ġdida)**

(6c) Miżuri ta' mitigazzjoni biex jitnaqqas l-impatt soċjoekonomiku tal-ġheluq tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, b'hal programmi ta' taħriġ mill-ġdid għall-istaff milqut biex jużaw il-ħiliet tagħhom f'setturi oħra, pereżempju għar-riċerka industrijali jew għall-enerġija li tiġġedded, jistgħu jehtieġu l-assistenza finanzjarja tal-UE.

Emenda 10**Proposta għal Regolament
Premessa 7**

(7) **Għaldaqstant**, għandu jkun jiġi pprovdut għas-somma ta' EUR 300 miljun mill-baġit generali tal-Unjoni Ewropea biex jiffinanzja d-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy matul il-perjodu mill-2010 sal-2013.

(7) **Jekk wiehed jirrikonoxxi li l-ġheluq qabel iż-żmien ta' dawn l-impjanti ma ppermettiex allokkazzjoni adegwata ta' fondi għad-dekummissjonar u għat-trattament ta' skart radjuattiv minn profitti operattivi**, għandu jkun jiġi pprovdut għas-somma ta' EUR 300 miljun mill-baġit generali tal-Unjoni Ewropea biex jiffinanzja d-dekummissjonar **tal-Unitajiet 1 sa 4** tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy matul il-perjodu mill-2010 sal-2013. **Minn din is-somma, EUR 180 miljun għandhom jintużaw biex jappoġġjaw il-programm tad-dekummissjonar u l-EUR 120 miljun li jibqa' biex jiffinanzjaw kemm l-effiċjenza tal-enerġija kif ukoll il-miżuri għall-iffrankar tal-enerġija.**

Emenda 11**Proposta għal Regolament
Premessa 7 a (ġdida)**

(7a) **Fid-dawl tal-Evalwazzjoni Ex Ante tal-Kummissjoni tas-27 ta' Ottubru 2009⁽¹⁾, EUR 180 miljun tal-fondi huma maħsuba biex jgħinu l-proġetti li ġejjin: (1) ġestjoni tal-proġetti, assistenza teknika u appoġġ għall-implimentazzjoni tal-programm tad-dekummissjonar; (2) il-ħlas ta' salarji għal esperti (operazzjoni, manutenzjoni, appoġġ tekniku, ġestjoni ta' proġetti) fuq is-sit ta' Kozloduy, li jaħdmu għad-dekummissjonar tal-Unitajiet 1-4; (3) kontribuzzjoni għall-konstruzzjoni tal-Faċilità Nazzjonali għar-Rimi ta' Skart Radjuattiv, kruċjali għall-implimentazzjoni tal-programm ta' dekummissjonar, b'mod partikolari għall-ħzin ta' skart ta' livell baxx u intermedjarju fl-ewwel 10 snin tal-implimentazzjoni; (4) infrastruttura tas-sit u trattament tal-iskart żarmat (inkluż allokkazzjoni addizzjonali għal proġetti li diġà qegħdin fi proċess ta' offerti). It-titjib tal-infrastruttura tas-sit imsemija fil-proġett 4 jista' jinkludi biss miżuri relatati mad-dekummissjonar tal-Unitajiet 1 sa 4.**

⁽¹⁾ SEC (2009) 1431.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 12**Proposta għal Regolament
Premessa 8**

(8) L-approprijazzjonijiet tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea għad-dekummissjonar m'għandhomx iwasslu għal tfixkil fil-kompetizzjoni tal-kumpaniji li jipprovdu l-enerġija fis-suq tal-enerġija fl-Unjoni. Dawn l-approprijazzjonijiet għandhom jintużaw biex jiffinanzjaw miżuri **li jikkompensaw it-telfien tal-kapaċità tal-produzzjoni** skont l-acquis.

(8) L-approprijazzjonijiet tal-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea għad-dekummissjonar m'għandhomx iwasslu għal tfixkil fil-kompetizzjoni tal-kumpaniji li jipprovdu l-enerġija fis-suq tal-enerġija fl-Unjoni. Dawn l-approprijazzjonijiet għandhom jintużaw biex jiffinanzjaw miżuri **għall-effiċjenza u l-iffrankar tal-enerġija** skont l-acquis **u r-regoli tal-funzjonament tas-suq tal-enerġija Ewropea komuni**.

Emenda 13**Proposta għal Regolament
Premessa 10**

(10) Il-kompiti tal-EBRD jinkludu l-amministrazzjoni tal-fondi pubbliċi allokatu għall-programmi tad-dekummissjonar **tal-impjanti nukleari u tal-monitoraġġ/monitoraġġ tal-kontroll** finanzjarju ta' dawn il-programmi sabiex jottimizzaw l-użu tal-flus pubbliċi. Barra minn hekk, l-EBRD tmexxi l-kompiti tal-baġit fdat lilha mill-Kummissjoni mal-bżonnijiet tal-Artikolu 53quinquies tar-Regolament Finanzjarju.

(10) Il-kompiti tal-EBRD jinkludu l-amministrazzjoni tal-fondi pubbliċi allokatu għall-programmi tad-dekummissjonar **ta' dawk l-unitajiet nukleari li kienu soġġetti għal ftehimiet ta' għeluq marbuta mal-adeżjoni. L-EBRD qed jimmonitorja l-kontroll** finanzjarju ta' dawn il-programmi sabiex jottimizzaw l-użu tal-flus pubbliċi. Barra minn hekk, l-EBRD tmexxi l-kompiti tal-baġit fdat lilha mill-Kummissjoni mal-bżonnijiet tal-Artikolu 53d tar-Regolament Finanzjarju.

Emenda 14**Proposta għal Regolament
Premessa 11**

(11) Sabiex tkun *assicurata* l-ogħla effiċjenza possibbli, id-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy għandu jitwettaq permezz tal-aħjar għarfien espert tekniku disponibbli, filwaqt li jitqiesu kif xieraq in-natura u l-ispeċifikazzjonijiet teknoloġiċi tal-unitajiet li se jinghalqu.

(11) Sabiex tkun *assicurata* l-ogħla effiċjenza possibbli **u jkunu mminimizzati l-konsegwenzi ambjentali possibbli**, id-dekummissjonar **tal-Unitajiet 1 sa 4** tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy għandu jitwettaq permezz tal-aħjar għarfien espert tekniku disponibbli, filwaqt li jitqiesu kif xieraq in-natura u l-ispeċifikazzjonijiet teknoloġiċi tal-unitajiet li se jinghalqu.

Emenda 15**Proposta għal Regolament
Premessa 11 a (ġdida)**

(11a) Sabiex jiġi żgurat l-aċċess għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni pubblika u t-trasparenza, għandhom jittiehdu l-miżuri xierqa kollha matul id-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy biex ikunu rrispettati l-obbligi stipulati fil-konvenzjonijiet internazzjonali li diġà jipprovdu għar-rekwiżiti meħtieġa fil-kuntesti nazzjonali, internazzjonali jew transkonfinali, bħalma huma l-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-partecipazzjoni pubblika fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-gustizzja fi kwistjonijiet ambjentali tal-25 ta' Ġunju 1998 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 124, 17.5.2005, p. 1.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 16**Proposta għal Regolament
Premessa 12**

(12) Id-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy jitmexxa skont il-leġiżlazzjoni dwar l-ambjent, b'mod partikulari d-Direttiva tal-Kunsill 85/337/EEC tas-27 ta' Ġunju 1985 dwar l-istima *taleffetti* ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent.

(12) Id-dekummissjonar tal-**Unitajiet 1 sa 4 fl-** Impjant Nukleari ta' Kozloduy jitmexxa **b'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali Bulgara, l-arrangamenti għal-licenzjar tagħha** u skont il-leġiżlazzjoni dwar l-ambjent, b'mod partikulari d-Direttiva tal-Kunsill 85/337/KEE tas-27 ta' Ġunju 1985 dwar l-istima *tal-effetti* ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent.

Emenda 17**Proposta għal Regolament
Premessa 12 a (ġdida)**

(12a) *L-attivitajiet relatati mad-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy se jsiru b'konformità mal-obiettiv fundamentali li l-haddiema u l-pubbliku generali jkunu mharsa mill-effetti dannużi tar-radjazzjonijiet jonizzanti* ⁽¹⁾, kif previst fil-leġiżlazzjoni eżistenti, partikolarment id-Direttiva tal-Kunsill 96/29/Euratom tat-13 ta' Mejju 1996 li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sikurezza għall-harsien tas-saħħa tal-haddiema u l-pubbliku generali kontra l-perikli mir-radjazzjonijiet jonizzanti, u b'hekk ikun żgurat l-ogħla livell ta' sikurezza u harsien għas-saħħa tal-haddiema u l-pubbliku generali. Il-miżuri li jtaffu fis-settur tal-enerġija permezz tal-effiċjenza tal-enerġija u l-enerġija rinnovabbli għandhom ikunu appoġġjati minn strateġija nazzjonali specifika Bulgara.

⁽¹⁾ ĠU L 159, 29.6.1996, p.1.

Emenda 18**Proposta għal Regolament
Premessa 12 b (ġdida)**

(12b) *Il-prinċipji tal-ekonomija, l-effiċjenza u l-effettività fir-rigward tal-fondi allokati għandhom jiġu żgurati permezz ta' evalwazzjoni u verifiki tal-prestazzjoni tal-programmi ffinanzjati preċedentement.*

Emenda 19**Proposta għal Regolament
Premessa 13 a (ġdida)**

(13a) *L-Artikoli 53d, 108a u 165 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit generali tal-Komunitajiet Ewropej* ⁽¹⁾, u l-Artikoli 35 u 43 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2342/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002, li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit generali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽²⁾ jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li għandhom jiġu kkunsidrati skont il-metodu ta' ġestjoni kongunta tal-implimentazzjoni tal-baġit.

⁽¹⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p.1.

⁽²⁾ ĠU L 357, 31.12.2002, p.1.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 20**Proposta għal Regolament
Premessa 13 b (ġdida)**

(13b) Il-każ ta' Kozloduy għandu jservi ta' eżempju, u l-Kummissjoni għandha tfassal baġit sħiħ u preċiż tad-dekummissjonar għall-analiżi u għall-previżjoni tal-ispejjeż għad-dekummissjonar futur ta' impjanti nukleari.

Emenda 21**Proposta għal Regolament
Artikolu 1**

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-programm u jagħti regoli ddet-taljati għall-implimentazzjoni ta' kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità biex jindirizza **d-dekummissjonar** tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy u l-konsegwenzi tal-għeluq tagħhom fil-Bulgarija (hawn taht imsejjah "Il-Programm Kozloduy").

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-programm u jagħti regoli ddet-taljati għall-implimentazzjoni ta' kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità biex jindirizza **l-proċess ulterjuri tad-dekummissjonar** tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy u l-konsegwenzi, **fir-rigward tal-ambjent, l-ekonomija u s-sigurtà tal-provvista fir-reġjun**, tal-għeluq **bikri** tagħhom fil-Bulgarija (hawn taht imsejjah "Il-Programm Kozloduy").

Emenda 22**Proposta għal Regolament
Artikolu 2**

Il-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-programm Kozloduy tingħata biex tipprovdi għajnuma finanzjarja għal miżuri konnessi mad-dekummissjonar tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, miżuri għal titjib ambjentali skont l-acquis u għall-immodernizzar tal-kapaċità **konvenzjonali tal-produzzjoni** biex tissostitwixxi l-kapaċità tal-produzzjoni tal-erba' reatturi tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, u miżuri oħra li jinbtu minn din id-deċiżjoni biex **jingħalaq u jkun iddekommissjonat l-impjant** u li jikkontribwixxu għal ristrutturazzjoni, it-titjib tal-ambjent u l-modernizzazzjoni necessarji tas-setturi tal-produzzjoni, it-trażmissjoni u d-distribuzzjoni tal-enerġija fil-Bulgarija kif ukoll biex titkabbar is-sikurezza tal-provvista u tal-effiċjenza tal-enerġija fil-Bulgarija.

Il-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-programm Kozloduy tingħata **primarjament** biex tipprovdi għajnuma finanzjarja għal miżuri konnessi mad-dekummissjonar **tal-Unitajiet 1 sa 4** tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy. **Barra minn hekk hija tipprevedi** miżuri għal titjib ambjentali skont l-acquis u għall-immodernizzar tal-kapaċità **tal-produzzjoni** biex tissostitwixxi l-kapaċità tal-produzzjoni tal-erba' reatturi tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy, u miżuri oħra li jinbtu minn din id-deċiżjoni biex **jingħalqu u jkunu ddekommissjonati dawk l-unitajiet** u li jikkontribwixxu għal ristrutturazzjoni, it-titjib tal-ambjent u l-modernizzazzjoni **u t-tishih** necessarji tas-setturi tal-produzzjoni, it-trażmissjoni u d-distribuzzjoni tal-enerġija fil-Bulgarija kif ukoll biex titkabbar is-sikurezza **u standard oghla** tal-provvista u tal-effiċjenza tal-enerġija **u l-użu tal-enerġija rinnovabbli** fil-Bulgarija, **filwaqt li jitheggu miżuri għall-iffrankar tal-enerġija u jiġu promossi l-enerġiji rinnovabbli. L-għajnuma finanzjarja tista' tingħata wkoll biex jittaffa l-impatt tat-tranżizzjoni soċjoekonomika fil-komunitajiet milquta, pereżempju permezz tal-iżvilupp ta' impjeġi u industriji godda sostenibbli.**

Emenda 23**Proposta għal Regolament
Artikolu 3 - paragrafu 1**

1. L-ammont necessarju tar-referenza finanzjarja għall-implimentazzjoni tal-programm Kozloduy għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2010 sal-31 ta' Diċembru 2013 għandu jkun ta' EUR 300 miljun.

1. L-ammont necessarju tar-referenza finanzjarja, **fi hdan it-tifsira tal-punt 38 tal-IIA tas-17 ta' Mejju 2006**, għall-implimentazzjoni tal-programm Kozloduy għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2010 sal-31 ta' Diċembru 2013 għandu jkun ta' EUR 300 miljun.

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 24**Proposta għal Regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2**

2. L-approprijazzjonijiet annwali jkunu awtorizzati mill-awtorità baġitarja fil-limiti tal-perspettivi finanzjarji.

2. L-approprijazzjonijiet annwali jkunu awtorizzati mill-awtorità baġitarja fil-limiti tal-perspettivi finanzjarji **u skont ir-rekwiziti tal-proċess tad-dekummissjonar.**

Emenda 25**Proposta għal Regolament
Artikolu 3 - paragrafu 3**

3. L-ammont tal-approprijazzjonijiet allokat għall-Programm Kozloduy **jista'** jkun revedut matul il-perjodu mill-1 ta' Jannar 2010 sal-31 ta' Diċembru 2013 biex **jeżamina** l-progress magħmul bl-implimentazzjoni tal-programm u jassigura li l-programm u l-allokazzjoni tar-riżorsi huma bbażati fuq il-htigijiet reali tal-hlas u l-kapaċità tal-assorbiment.

3. L-ammont tal-approprijazzjonijiet allokat għall-Programm Kozloduy **ghandu** jkun revedut kull sena matul il-perjodu mill-1 ta' Jannar 2010 sal-31 ta' Diċembru 2013 biex **jitqiesu** l-progress magħmul bl-implimentazzjoni tal-programm **u l-impatti fuq medda twila ta' żmien kif ukoll il-konsegwenzi għall-ambjent, l-ekonomija u s-sigurtà tal-provvista bl-gheluq bikri tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy**, u jassigura li l-programm u l-allokazzjoni tar-riżorsi huma bbażati fuq il-htigijiet reali tal-hlas u l-kapaċità tal-assorbiment.

Emenda 26**Proposta għal Regolament
Artikolu 5 – paragrafu 2**

2. Il-miżuri taht il-Programm Kozloduy **ikunu** adottati skont l-Artikolu 8(2).

2. Il-miżuri taht il-Programm Kozloduy **ghandhom** jiġu adottati skont l-Artikolu 8(2). **Huma għandhom jirrispettaw ir-regoli Ewropej li jirrigwardaw l-akkwist pubbliku.**

Emenda 27**Proposta għal Regolament
Artikolu 6 – paragrafu 1**

1. Il-Kommissjoni jista' jkollha verifika tal-użu tal-assistenza mwettqa jew direttament mill-persunal tagħha stess jew minn xi awtorità kkwalfikata ohra barranija li tagħzel hi. Dawn il-verifiki jistgħu jitwettqu matul il-perjodu tal-ftehim bejn il-Komunità u l-EBRD fuq il-fondi tal-Komunità għall-Fond Internazzjonali ta' Ghajnuna għad-Dekummissjonar ta' Kozloduy u għall-perjodu ta' hames snin mid-data tal-hlas tal-bilanċ. Fejn ikun xieraq, ir-riżultati tal-verifika jistgħu jwasslu għal deċiżjonijiet ta' rkupru mill-Kummissjoni.

1. Il-Kommissjoni **ghandha timmoniterja, u** jista' jkollha verifika tal-użu tal-assistenza mwettqa jew direttament mill-persunal tagħha stess jew minn xi awtorità kkwalfikata ohra barranija li tagħzel hi. Dawn il-verifiki jistgħu jitwettqu matul il-perjodu tal-ftehim bejn il-Komunità u l-EBRD fuq il-fondi tal-Komunità għall-Fond Internazzjonali ta' Ghajnuna għad-Dekummissjonar ta' Kozloduy **b'konformità mar-regoli tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika u l-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija** u għall-perjodu ta' hames snin mid-data tal-hlas tal-bilanċ. Fejn ikun xieraq, ir-riżultati tal-verifika jistgħu jwasslu għal deċiżjonijiet ta' rkupru mill-Kummissjoni. **L-iffinanzjar ta' tali verifiki u kwalunkwe stima ohra ma jaqgħux fil-qasam ta' applikazzjoni tal-baġit għall-assistenza għad-dekummissjonar.**

Emenda 28**Proposta għal Regolament
Artikolu 6 – paragrafu 2 - subparagrafu 1**

2. Il-persunal tal-Kummissjoni u l-persunal minn barra awtorizzat mill-Kummissjoni għandu jkollhom dritt xieraq għall-aċċess, b'mod partikulari għall-uffiċċji tal-benefiċjarju u għall-informazzjoni kollha, inkluża informazzjoni f'format elettroniku, meħtieġa sabiex jitmexxew dawn ir-reviżjonijiet.

2. Il-persunal tal-Kummissjoni u l-persunal minn barra awtorizzat mill-Kummissjoni għandu jkollhom dritt xieraq għall-aċċess, b'mod partikulari għall-uffiċċji tal-benefiċjarju u għall-informazzjoni kollha, inkluża informazzjoni f'format elettroniku, meħtieġa sabiex jitmexxew dawn ir-reviżjonijiet. **Il-verifiki għandhom ikopru wkoll l-istat ta' approvazzjoni li jkun intlaħaq fil-qafas tad-dekummissjonar.**

Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010

TEST PROPOST MILL-KUMMISSJONI

EMENDA

Emenda 29**Proposta għal Regolament
Artikolu 6 – paragrafu 2 – subparagrafu 2**

Il-Qorti tal-Awdituri **jkollha** l-istess drittijiet, speċjalment tal-aċċess, bhall-Kummissjoni.

Il-Qorti tal-Awdituri **u l-Parlament Ewropew għandu jkollhom** l-istess drittijiet, speċjalment tal-aċċess, bhall-Kummissjoni.

Emenda 30**Proposta għal Regolament
Artikolu 7**

Il-Kommissjoni tassigura l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament u tirrapporta f'intervalli regolari lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Għandha twestaq **reviżjoni** ta' nofs it-terminu, kif ipprovdut f'Artikolu 3 (3).

Il-Kommissjoni tassigura l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament u tirrapporta f'intervalli regolari lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill **dwar l-użu ta' fondi u l-attivitajiet imwettqa**. Għandha twestaq **evalwazzjoni** ta' nofs it-terminu **u evalwazzjoni ex post**, kif ipprovdut fl-Artikolu 3(3) **u tirrapportahom it-tnejn lill-Parlament Ewropew**.

L-evalwazzjoni ex-post għandu jkollha baġit shiħ u preċiż tal-ispejjeż għad-dekummissjonar tal-impjant nukleari sabiex tkun tista' tippjana għan-nesqa tad-dekummissjonar għall-gejjieni. Għandha tanalizza wkoll l-ispejjeż ekonomiċi, soċjali u ambjentali, u tiffoka fuq l-impatt tar-residwi tar-radjazzjoni hielsa u l-konsegwenzi għas-sigurtà tal-provvista.

Emenda 31**Proposta għal Regolament
Artikolu 7 a (gdid)****Artikolu 7a**

Qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' kontribuzzjoni, il-Kummissjoni għandha twestaq valutazzjoni tal-konformità, b'konformità mal-istandards aċċettati fuq livell internazzjonali, għall-anqas għal dawk li huma l-proċeduri tal-kontabilità, tal-verifika, tal-kontroll intern u tal-akkwist tal-EBRD.

2011/C 161 E/16	L-implimentazzjoni tas-sinergiji tal-fondi assenjati għar-riċerka u l-innovazzjoni fir-Regolament (KE) Nru 1080/2006 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u s-Seba' Programm Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp fil-bliet u r-reġjuni kif ukoll fl-Istati Membri u fl-Unjoni Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar l-implimentazzjoni tas-sinergiji tal-fondi assenjati għar-riċerka u l-innovazzjoni fir-Regolament (KE) Nru 1080/2006 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u s-Seba' Programm Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp fil-bliet u r-reġjuni kif ukoll fl-Istati Membri u fl-Unjoni (2009/2243(INI))	104
2011/C 161 E/17	Sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi għal ekonomija li qed tirkupra Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar is-sostenibilità fuq medda twila ta' żmien tal-finanzi pubbliċi għal ekonomija li qed tirkupra (2010/2038(INI))	112
2011/C 161 E/18	Il-kontribut tal-Politika ta' Koeżjoni għall-kisba tal-oġġettivi ta' Lisbona Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-kontribut tal-Politika ta' Koeżjoni għall-kisba tal-oġġettivi ta' Lisbona (2009/2235(INI))	120
2011/C 161 E/19	Unjoni għall-Mediterran Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar l-Unjoni għall-Mediterran (2009/2215(INI))	126
2011/C 161 E/20	Il-htieġa ta' strateġija Ewropea għall-Kawkasu tan-Nofsinar Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-htieġa ta' strateġija Ewropea għall-Kawkasu tan-Nofsinar (2009/2216(INI))	136
2011/C 161 E/21	Il-libertà reliġjuża fil-Pakistan Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-libertà reliġjuża fil-Pakistan	147
2011/C 161 E/22	Is-sitwazzjoni fit-Tajlandja Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar it-Tajlandja	152
2011/C 161 E/23	IL-Mjanmar Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar is-sitwazzjoni fil-Burma/Mjanmar	154

III Atti preparatorji

Il-Parlament Ewropew

It-Tlieta 18 ta' Mejju 2010

2011/C 161 E/24	Stabbiliment ta' Uffiċċju Ewropew ta' Appoġġ fil-qasam tal-Asil ***II Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-ħsieb tal-adozzjoni ta' regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Uffiċċju Ewropew ta' Appoġġ fil-qasam tal-Asil (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD))	158
2011/C 161 E/25	Ir-rendiment enerġetiku tal-bini fl-użu tal-enerġija (tfassil mill-ġdid) ***II Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-ħsieb tal-adozzjoni ta' Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (tfassil mill-ġdid) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD))	159
	ANNEX	160

2011/C 161 E/26	Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perjodu 2008-2013 (emenda tad-Deciżjoni Nru 573/2007/KE tal-Kunsill) ***I Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perjodu mill-2008 sal-2013 bhala parti mill-programm ġenerali "Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni", u li thassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 2004/904/KE (COM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD))	161
	P7_TC1-COD(2009)0127 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Deciżjoni Nru .../2010/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi l-Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perjodu mill-2008 sal-2013 bhala parti mill-programm Ġenerali "Solidarjetà u Ġestjoni tal-Flussi ta' Migrazzjoni"	162
2011/C 161 E/27	Il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (emenda tar-Regolament (KE) Nru 1104/2008) * Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1104/2008 dwar il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (COM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136(NLE))	166
2011/C 161 E/28	Il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II)(emenda tad-Deciżjoni 2008/839/ĠAI) * Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill li jemenda d-Deciżjoni 2008/839/ĠAI dwar il-migrazzjoni mis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS 1+) għas-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen tat-tieni generazzjoni (SIS II) (COM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE))	172
2011/C 161 E/29	Trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom ***II Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari għall-adozzjoni ta' direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva 86/613/KEE (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD))	177
	P7_TC2-COD(2008)0192 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fit-tieni qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2010/.../UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 86/613/KEE	178
2011/C 161 E/30	Ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti ***I Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti (COM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD))	179
	P7_TC1-COD(2009)0006 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tar-Regolament (UE) Nru .../2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ismijiet ta' tessuti u l-ittikkettjar relatat tal-prodotti tat-tessuti u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 73/44/KEE, id-Direttiva 96/73/KE u d-Direttiva 2008/121/KE	180
	ANNEX I	196
	ANNEX II	199
	ANNEX III	200

ANNESS IV	201
ANNESS V	202
ANNESS VI	204
ANNESS VII	205
ANNESS VIII	206
ANNESS IX	252
ANNESS X	254
2011/C 161 E/31	Għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina ***I
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li ttiprovdi l-għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina (COM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD)) .....
	256
	P7_TC1-COD(2009)0162
	Požizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-ħsieb ta' l-adozzjoni tad-Deciżjoni Nru .../2010/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li ttiprovdi l-għajnuna makrofinanzjarja lill-Ukraina
	257
2011/C 161 E/32	Miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni l-aktar imbiegħda tal-Unjoni (Emenda tar-Regolament (KE) Nru 247/2006) ***I
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 247/2006 li jstabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni l-aktar 'il bogħod tal-Unjoni (COM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD)) ....
	257
	P7_TC1-COD(2009)0138
	Požizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' Mejju 2010 bil-ħsieb ta' l-adozzjoni tar-regolament (UE) Nru .../2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 247/2006 li jstabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni l-aktar 'il bogħod tal-Unjoni .....
	258
2011/C 161 E/33	L-estimi tad-dhul u tal-infiq għas-sena 2011 - Taqsima I - Il-Parlament
	Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Mejju 2010 dwar l-estimi tad-dhul u tal-infiq tal-Parlament Ewropew għas-sena finanzjarja 2011 (2010/2005(BUD)) .....
	258
	ANNESS .....
	265
	L-Erbgħa 19 ta' Mejju 2010
2011/C 161 E/34	Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 (emenda tad-Deciżjoni Nru 573/2007/KE) ***II
	Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-ħsieb tal-adozzjoni ta' decizjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Deciżjoni Nru 573/2007/KE li tistabbilixxi Fond Ewropew għar-Refuġjati għall-perijodu mill-2008 sal-2013 bit-tneħħija tal-finanzjament ta' certi azzjonijiet Komunitarji u bil-bidla tal-limiti għall-finanzjament ta' dawn l-azzjonijiet (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD)) .....
	266

2011/C 161 E/35	Indikazzjoni permezz ta' ttikkettar u informazzjoni standard tal-prodott dwar il-konsum tal-enerġija u riżorsi oħra minn prodotti marbutin mal-enerġija (tfassil mill-ġdid) ***II Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari għall-adozzjoni ta' Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-indikazzjoni permezz ta' ttikkettar u informazzjoni standard tal-prodott dwar il-konsum tal-enerġija u riżorsi oħra minn prodotti marbutin mal-enerġija (tfassil mill-ġdid) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))	267
	ANNEX	268
2011/C 161 E/36	Baġit ta' emenda Nru 1/2010: Taqsima I – Il-Parlament Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar l-abbozz ta' baġit ta' emenda Nru 1/2010 tal-Unjoni Ewropea għas-sena finanzjarja 2010, Taqsima I – Il-Parlament Ewropew (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD))	269
2011/C 161 E/37	L-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant ***I Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant (COM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD))	271
	P7_TC1-COD(2008)0238 Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fid-19 ta' Mejju 2010 bil-hsieb ta' l-adozzjoni tad-Direttiva 2010/.../UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istandards tal-kwalità u s-sikurezza ta' organi umani maħsuba għat-trapjant	272
	ANNEX	272
Il-Hamis 20 ta' Mejju 2010		
2011/C 161 E/38	Assistenza finanzjarja tal-Komunità dwar id-dekummissjonar tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy fil-Bulgarija – “Il-Programm Kozloduy” * Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew ta' l-20 ta' Mejju 2010 dwar il-proposta għal regolament tal-Kunsill fuq assistenza finanzjarja tal-Komunità dwar id-dekummissjonar tal-Unitajiet 1 sa 4 tal-Impjant Nukleari ta' Kozloduy fil-Bulgarija – “Il-Programm Kozloduy” (COM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))	273

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- **I Proċedura ta' konsultazzjoni: l-ewwel qari
- **II Proċedura ta' konsultazzjoni: it-tieni qari
- *** Proċedura ta' parir konformi
- ***I Proċedura ta' kodeċizzjoni: l-ewwel qari
- ***II Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tieni qari
- ***III Proċedura ta' kodeċizzjoni: it-tielet qari

(It-tip ta' proċedura tiddependi mill-bażi legali proposta mill-Kummissjoni)

Emendi politiċi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva u qawwija; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu █.

Korrezzjonijiet u adattamenti tekniċi tas-servizzi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva rqiqqa; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu █.

PREZZ TAL-ABBONAMENT 2011 (mingħajr VAT, inklużi l-ispejjeż tal-posta b'kunsinna normali)

Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	Eur 1 100 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, stampati + DVD annwali	22 lingwa uffiċjali tal-UE	Eur 1 200 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	Eur 770 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, DVD fix-xahar (kumulattiva)	22 lingwa uffiċjali tal-UE	Eur 400 fis-sena
Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (serje S), Swieq Pubbliċi u Appalti, DVD, edizzjoni fil-gimgha	multilingwi: 23 lingwa uffiċjali tal-UE	Eur 300 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje C – Kompetizzjonijiet	Skont il-lingwa/i tal-Kompetizzjoni	Eur 50 fis-sena

L-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, li joħroġ fil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, hu disponibbli f'22 verżjoni lingwistika. Inklużi fih hemm is-serje L (Leġiżlazzjoni) u C (Informazzjoni u Avviżi).

Kull verżjoni lingwistika jeħtiġilha abbonament separat.

B'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 920/2005, ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali L 156 tat-18 ta' Ġunju 2005, li jstipula li l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea mhumiex temporanjament obbligati li jiktbu l-atti kollha bl-Irlandiż u li jippubblikawhom b'din il-lingwa, il-Ġurnali Uffiċjali ppubblikati bl-Irlandiż jinbiegħu apparti.

L-abbonament tas-Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (serje S – Swieq Pubbliċi u Appalti) jiġbor fih it-total tat-23 verżjoni lingwistika uffiċjali f'DVD waħdieni multilingwi.

Fuq rikjesta, l-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jaġti d-dritt li l-abbonat jirċievi diversi annessi tal-Ġurnal Uffiċjali. L-abbonati jiġu mgħarrfa dwar il-ħruġ tal-annessi permezz ta' "Avviż lill-qarrej" inserit f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Bejgħ u Abbonamenti

Abbonamenti fil-perjodiċi diversi bi hlas, bħalma huwa l-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, huma disponibbli mill-uffiċini tal-bejgħ tagħna. Il-lista tal-uffiċini tal-bejgħ hi disponibbli fuq l-internet fl-indirizz li ġej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_mt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) joffri aċċess dirett u bla hlas għal-liġijiet tal-Unjoni Ewropea. Dan is-sit jippermetti li jkun ikkonsultat *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u jinkludi wkoll it-Trattati, il-leġiżlazzjoni, il-ġurisprudenza u l-atti preparatorji tal-leġiżlazzjoni.

Biex tkun taf aktar dwar l-Unjoni Ewropea, ikkonsulta: <http://europa.eu>

